TRILOGIE PAKSENARRION

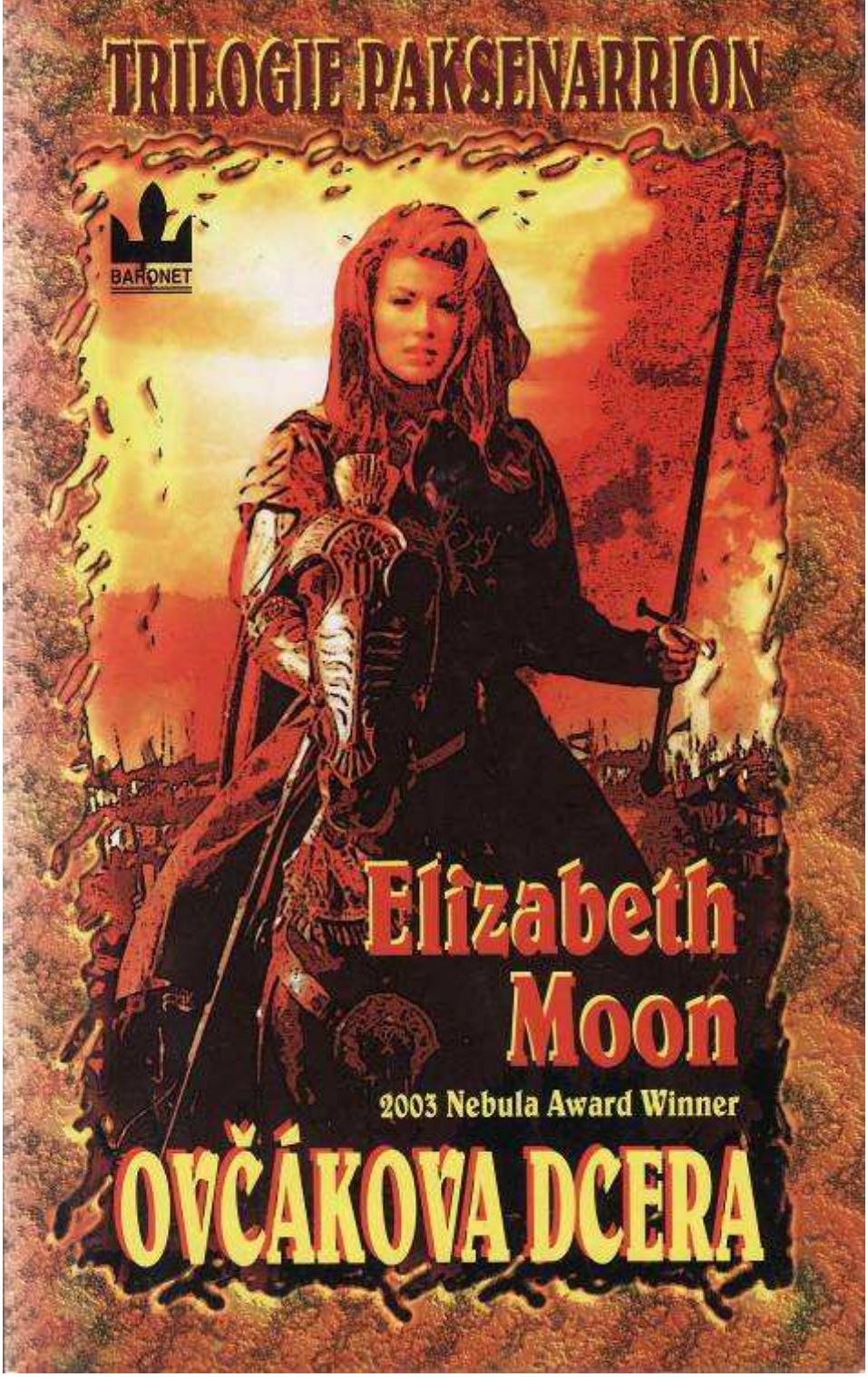

Elizabeth Moon

2003 Nebula Award Winner

OVČÁKOVA DCERA

Přeložil:
ONDŘEJ MAREK

Elizabeth Moon: Ovčákova dcera
Vydání první.
Copyright © 1992 by Elizabeth Moon
Published by arrangement by JABberwocky Literary Agency.
All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Křižíkova 16, Praha 8
v roce 2004 jako svou 830. publikaci.
Přeloženo z anglického originálu The Deed of Paksenarrion
vydaného nakladatelstvím Baen Publishing Enterprises, New York v roce 1995.
Český překlad © 2004 Ondřej Marek.
Odpovědný redaktor Josef Frais.
Přebal a vazba © 2004 Ricardo a Baronet.
Ilustrace na přebalu © 2004 Valentino Sani.
Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.
Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s., Štefánikova 2, Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 80-7214-660-2

BARONET
Praha 2004

Elizabeth Moon

Ovčákova dcera

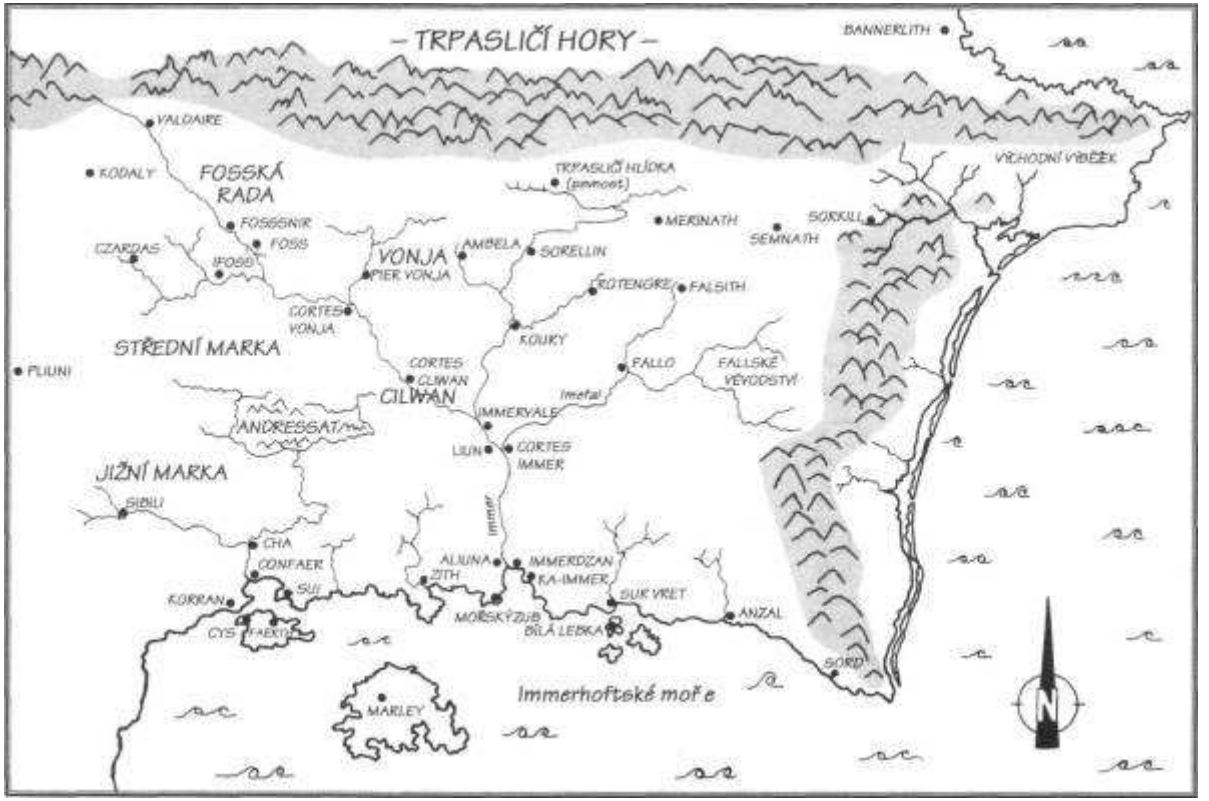
– TRPASLIČÍ HORY –
BANNERLITH
VALDAIRE
KODALY
FOSSKÁ RADA
FOSSGNÍR
FOSS
CZARDAS
IFOSS
VONJA
PIER VONJA
TRPASLIČÍ HLÍDKA (pevnost)
AMBELA
SORELLIN
MERINATH
SEMNATH
SORKILL
VÝCHODNÍ VÝBĚŽEK
ROTENGRE
FALSITH
CORTES VONJA
KOUKY
STŘEDNÍ MARKA
FLIJNI
CORTES CILWAN
CILWAN
FALLO
FALLSKÉ VÉVODSTVÍ
Imefal
IMMERVALE
ANDRESSAT
LIJN
CORTES IMMER
JIŽNÍ MARKA
SIBILI
Immer
CHA
CONFAER
SUI
ALIJNA
ZITH
IMMERDZAN KA-IMMER
SUK VRET
KORRAN
MOŘSKÝ ZUB
BÍLÁ LEBKA
ANZAL
CYS
FAERY
SORD
MARLEY
Immerhoftské moře
N

Prolog

V ovčákově nízkém kamenném domku, který stojí vysoko v kopcích nad Třemi Jedlemi, visí nad krbem dva meče. Jeden je velmi starý a lehce ohnutý, spíše železný než ocelový a tmavý jako hliněný hrnec. Pověst praví, že ho ukoval kovář z Kamenitého Brodu. Přesto přese všechno je to meč, kdysi patřil Kanasovi a svého času okusil krev skřetů i lupičů. Druhý je naprosto odlišný, dlouhý a rovný, má ostrý břit, je ukován z nejlepší oceli a dokonce i v žlutavé záři ohně se stříbřitě a modře leskne. Doprostřed hlavice je hluboce vyrytá pečeť svatého Girda, záštita je zlacená a ladně tvarovaná.

Děti na oba meče hledí s posvátnou úctou a někdy, za dlouhých zimních nocí, vytáhne kmet Dorthan, stařešina rodu, z vyřezávané truhlice rukopis, který dostal spolu s oním mečem, a nahlas z něj své rodině předčítá. Nejdříve jim však připomene den, kdy sem přijel cizinec oděný v bílém, starý muž s prořídlými stříbrnými vlasy, a podal mu truhlici a meč, obnažený jak nyní visí.

„Vezměte si to na památku své dcery Paksenarrion," řekl cizinec. „Přeje si, abyste to měl, a už to nepotřebuje." Přestože pak přijal vodu z jejich studně, o Paksenarrion už nic víc neprozradil, ani jestli žije nebo leží pohřbená kdesi daleko, ani jestli se vrátí nebo ne.

Rukopis, který Dorthan čte, je nadepsán *Činy Paksenarrion, dcery Dorthanovy ze Tří Jedlí*, a vypráví mnoho příběhů plných odvahy a dobrodružství. Znovu a znovu je celá rodina rozechvělá při popisu Paksenarrion v bitvě – ti

nejmenší se tísní kolem Dorthanových kolen a pozorují její meč na stěně. Jsou si jistí, že při čtení těch příběhů slabě září.

Děti, které ji nikdy nepoznaly, se vždy ptají, jaká byla. Přesně taková, jak se píše v rukopisu? Vždy tak vysoká a statečná? Dorthan si vybaví její tvář z té noci, kdy odešla, a mlčí. Jeden z bratrů myslí na dlouhonohou dívku, která honila toulavé ovce, a nejmladší bratr si vzpomíná, jak ho nosila na ramenou, a na vůni jejích vlasů. Kromě toho jim už zbyla jen ta legenda. „Je mrtvá," říkají někteří. „Musí být, jinak by nám neposlali její meč."

„Ne," odporují jiní. „Není mrtvá. Odešla někam, kde *tenhle* meč nepotřebuje."

A Dorthan otočí na konec rukopisu, který nic neřeší, protože *Činy* jsou nedopsané, končí náhle uprostřed odstavce.

Jedno malé dítě vylezlo ze stoličky na stůl, pak ze stolu na krbovou římsu, odvážně se dotklo jílců obou mečů… A potom slezlo dolů, aby snilo o písních a bitvách.

Kapitola první

A já říkám, že vezmeš!“ zařval statný ovčák Dorthan Kanasson. Vrhl se přes stůl, ale jeho dcera Paksenarrion se ovčákově silné paži vyhnula a jako šipka vběhla chodbou do ložnice. „Pakse!“ vykřikl a odepjal si široký kožený pásek. „Pakse, pojď sem, hned!“ Jeho žena Rahel a tři menší děti se tiskly ke stěně. V ložnici bylo ticho. „Pakse, pojď sem, nebo to pro tebe bude horší. Půjdeš na svatbu s modřinama na zádech?“

„Nepůjdu vůbec!“ dostalo se mu zlostné odpovědi.

„Věno jsme už zaplatili. Příští neděli si vezmeš Fersina Amboissona. A teď pojď ven, než půjdu já dovnitř!“

Náhle se objevila v ústí chodby, byla stejně vysoká jako on, ale štíhlá, světlé vlasy měla spletené do pevného copu. Převlékla se do šatů svého staršího bratra, přes košili si oblékla koženou tuniku a na nohy si natáhla jeho domácí kalhoty. „Říkala jsem ti, abys žádné věno nedával, protože si nevezmu Fersina ani nikoho jiného. A to také udělám. Odcházím.“

Dorthan na ni upřel pohled, zatímco si ovíjel pásek kolem pravé ruky. „Jediné místo, kam půjdeš, ty drzá uličnice, je Fersinova postel.“

„Dorthane, prosím…,“ ozvala se Rahel.

„Ticho! Je to tvoje chyba, stejně jako všech ostatních. Měla by se otáčet doma a ne běhat venku po vřesovištích a lovit s chlapci.“

Šedé oči Paksenarrion se zaleskly. „To je v pořádku, mami,

nedělej si starosti. Jednou si vzpomene, že to on mě tak často posílal se stády. Otče, já odcházím. Nech mě projít.“

„Jen přes mou mrtvolu,“ zavrčel.

„Jestli to bude třeba…“ Paksenarrion skočila po starém Kanasově meči, který visel nad krbem. Když ho snímala, dopadla jí na ramena první rána opaskem. Pak se otočila čelem k Dorthanovi s mečem v ruce a světlem ohně za zády. Meč v rukou jí připadal lehký. Vylekaný Dorthan uskočil a divoce jejím směrem švihl opaskem. Paksenarrion využila příležitosti, přeběhla ke dveřím, rozrazila je a byla pryč. Za ní se nesl otcův vzteklý řev a tázavé volání jejích bratrů, kteří ještě pracovali ve chlévech, ale Paksenarrion nezpomalila ani se neotočila, dokud nedoběhla k hraničnímu kameni otcových pozemků. Tam zarazila meč svého děda do země.

„Nechci, aby říkal, že jsem ho ukradla,“ zamumlala si pro sebe. Otočila se, aby se naposledy podívala na svůj domov. Proti temnému kopci viděla světlo, linoucí se z otevřených dveří, a tmavé postavy, které je křižovaly. Slyšela hlasy, volající její jméno, pak hluboký řev Dorthana. Potom všechny postavy vešly dovnitř, dveře se zavřely a skryly světlo uvnitř. Byla sama, venku, a věděla, jako by to viděla na vlastní oči, že Dorthan před ní zajistil dveře závorou. Zachvěla se. „Tak jsem to chtěla,“ řekla nahlas. „Takže bych teď raději měla pokračovat.“

Po zbytek noci běžela a šla prošlapanou cestou z otcovy farmy do Tří Jedlí. Zahřívala ji myšlenka na nadcházející dobrodružství. Několikrát si v duchu prošla pokyny svého bratrance a snažila se rozpomenout na vše, co jí říkal o verbířských seržantech, vojenských kumpaniích, výcviku a drilu. Za rozbřesku dorazila do Tří Jedlí. Pouze v pekařově domě zahlédla pod zavřenými okenicemi paprsek světla a jen z jeho komínu se kouřilo. Necítila chléb. Pokud verbíři už nejsou ve Třech Jedlích, nemohla čekat, než se upeče první várka. Šla se podívat na tržiště. Prázdné. Samozřejmě, možná ještě nebyli vzhůru. Nahlédla do stodoly, sloužící jako místní hostinec. Prázdná. Odjeli. Vytáhla si z obecní studny okov, zhluboka se napila a znovu vyrazila, tentokrát po širší cestě, která vedla do Kamenitého Brodu – jak to alespoň tvrdil její bratranec. Sama nikdy nebyla dál než ve Třech

Jedlích. Jak se rozednívalo, mohla postupovat rychleji, ale bylo téměř poledne, než se dostala na okraj Kamenitého Brodu. Ze silné vůně vařícího se jídla, která vycházela z hostinců a domů, se jí málem udělalo špatně. Pokračovala dál tím, co jí připadalo jako davy lidí, až na trh uprostřed města. Tam uviděla stan, o němž jí Jornoth pověděl, že ho má vyhledat. Byl z hnědého a bílého hedvábí, rohové sloupky zastupovaly oštěpy. Zastavila se, aby nabrala dech, a prohlížela si ho. Po obou stranách stál na stráži ozbrojenec v náprsním krunýři, s helmou a mečem. Uvnitř stál úzký stůl, před ním jedna stolička a za ním seděl muž. Paksenarrion se zhluboka nadechla a vykročila ke stanu.

Jakmile k němu došla, uvědomila si, že je vyšší než oba ozbrojenci. Čekala, až něco řeknou, ale ti ji nebrali na vědomí. Podívala se dovnitř. Nyní viděla, že muž sedící za stolem má šedé, nakrátko zastřižené vlasy a úhledně upravený knírek. Když k ní vzhlédl, všimla si jeho srdečných zlatohnědých očí.

„Toto je verbířské stanoviště pro Kumpanii vévody Phelana," pronesl muž, jakmile se jejich pohledy setkaly. „Hledáte někoho?"

„Ne. Chci říct ano. Myslím, že hledám vás – tedy chci říct verbířské stanoviště." Paksenarrion zrudla rozpaky.

„Vy?" Okamžik na ni zíral, pak nakrátko sklopil oči. „Myslíte tím, že se chcete připojit ke Kumpanii?"

„Ano. Můj – můj bratranec povídal, že takové kumpanie přijímají i ženy."

„Přijímáme, ačkoliv se jich k nám nechce přidat mnoho. Podívejte – hmmm – než začneme, pojďme si vyjasnit pár věcí. Abyste se k nám mohla připojit, musíte být osmnáct zim stará, zdravá, nezmrzačená, silná, dosti vysoká – v tom u vás není problém – a nesmíte být příliš hloupá. Pokud se opíjíte, jste lhářka, zlodějka nebo satanistka, vyhodíme vás a to dost pocuchanou. Souhlasíte s tím, že budete v naší kumpanii sloužit dva roky po základním výcviku, který trvá mezi čtyřmi až šesti měsíci. Jako rekrut nebudete mít žádný plat, ale dostane se vám ubytování, stravy, výzbroje a výcviku. Plat vojáka Kumpanie je nízký, ale budete mít podíl z každé kořisti. Je to jasné?"

„Ano,“ odpověděla Paksenarrion. „Úplně. Je mi přes osmnáct a nikdy jsem nebyla nemocná. Pracovala jsem na vřesovištích s ovcemi – zvednu tolik, jako můj bratr Sedlin, a ten je o rok starší.“

„Hmmm. Co si vaši rodiče myslí o tom, že se chcete přidat k armádě?“

„Och!“ Paksenarrion se opět začervenala. „No, abych byla upřímná, můj otec neví, že tu jsem. Já – utekla jsem.“

„Chtěl vás provdat.“ Muži se vesele zaleskly oči.

„Ano. Za chovatele prasat…“

„A vy jste chtěla někoho jiného.“

„Ach ne! Nechtěla – nechci se vdávat vůbec. Chci být válečníkem jako můj bratránek Jornoth. Vždycky jsem měla ráda lov, zápas a pobyt na čerstvém vzduchu.“

„Aha. Tak se posaďte na stoličku.“ Jakmile se usadila, muž zalovil pod stolem, vytáhl v kůži vázanou knihu a položil ji na stůl. „Dovolte mi, abych si prohlédl vaše ruce – musím si být jistý, že nemáte vězeňský cejch. Dobrá. A teď – říkala jste, že máte ráda zápas. Zkoušela jste někdy páku?“

„Jistě. Se svou rodinou a jednou na tržišti.“

„Dobře. Vyzkoušíme to, chci zjistit, jakou máte sílu.“ Zaklesli do sebe své pravice a po odpočítání začali tlačit proti sobě. Po několika minutách, během nichž se ruka ani jednoho z nich příliš nepohnula, řekl muž: „Výborně, to stačí! Teď levou.“ Tentokrát byl muž silnější a pomalu stlačil její ruku ke stolu. „Dost dobré,“ pronesl. „Dále – bylo vaše rozhodnutí přidat se k nám náhlé?“

„Ne. Přála jsem si to od chvíle, kdy Jornoth odešel z domova – a obzvláště poté, co se onehdy vrátil. Řekl mi však, že mi musí být osmnáct, a pak jsem čekala, až bude verbířská sezóna téměř u konce, aby mě otec nemohl vystopovat a dělat mi potíže.“

„Říkala jste, že jste byla na vřesovištích – jak daleko od města bydlíte?“

„Odtud? No, máme domek půl dne cesty od Tří Jedlí…“

„Tři Jedle! Vy jste sem dnes přišla ze Tří Jedlí?“

„Žijeme na druhou stranu od Tří Jedlí,“ odpověděla Paksenarrion. „Prošla jsem jimi ještě před úsvitem, právě za rozbřesku.“

„Ale to je – ze Tří Jedlí sem je to nejméně dvacet mil. Kdy jste vyrazila z domova?“

„Včera pozdě večer, po večeři.“ Při tom slově jí hlasitě zakručelo v břiše.

„Musela jste ujít takových… třicet mil určitě. Jedla jste ve Třech Jedlích?“

„Ne, bylo příliš časně. Kromě toho jsem se bála, že vás tu zmeškám.“

„A kdyby?“

„Mám pár měďáků. Koupila bych si tu nějaké jídlo a vydala bych se za vámi.“

„Vsadím se, že byste to opravdu udělala,“ odpověděl muž a zazubil se na ni. „Tak nám řekněte své jméno a já vás zanesu do knih, abychom vás mohli nasytit. Každá dívka, která ujde nejméně třicet mil pěšky, aniž by se zastavila kvůli jídlu, by měla být vojákem.“

Také se na něj zazubila. „Jsem Paksenarrion Dorthansdotterová.“

„Pakse-co?“

„Paksenarrion,“ řekla pomalu a odmlčela se, dokud to neměl napsané. „Dorthansdotterová. Ze Tří Jedlí.“

„Mám to.“ Mírně zvýšil hlas. „Desátníku Bosku!“

„Pane!“ Jeden z ozbrojenců se otočil a nahlédl do stanu.

„Budu potřebovat soudce a pár svědků.“

„Pane!“ Desátník se vydal přes náměstí.

„Musíme to všechno mít úředně,“ vysvětloval jí muž. „Tohle není panství našeho vévody, takže musíme dokázat, že jsme nezneužili vaší situace ani vás k ničemu nenutili, nebo nezfalšovali váš podpis… *Umíte* se podepsat, že?“

„Ano.“

„Dobře. Vévoda podporuje všechny své vojáky v tom, aby se naučili číst a psát. Teď…“ Odmlčel se, protože ke stanu přišly dvě ženy a muž v dlouhém kaštanově hnědém taláru.

„Na poslední chvíli jste získal dalšího rekruta, co, Stammele?“ pronesl muž. Ženy zvědavě hleděly na Paksenarrion; jedna měla na sobě sýrařskou zástěru a čepec, ruce druhé ženy byly zaprášené moukou.

„Tato mladá dáma se k nám chce přidat,“ pronesl stručně Stammel. Muž na něj mrkl a vytáhl kamenný váleček, který

měl na jedné straně vyrytou pečeť. „Teď," navázal Stammel, „v přítomnosti soudce a těchto svědků opakujte po mně: Já, Paksenarrion Dorthansdotterová, se toužím připojit ke Kumpanii vévody Phelana. Souhlasím, že v ní po výcviku budu dva roky sloužit, aniž bych odešla, budu se řídit všemi pravidly a nařízeními, poslouchat rozkazy, které dostanu, a budu bojovat s kýmkoliv a jakkoliv můj velitel poručí."

Paksenarrion vše pevným hlasem zopakovala a podepsala se do knihy, kam jí ukázal. Obě ženy se podepsaly vedle ní, soudce pod jejich podpisy nakapal vosk a pevně na něj přitiskl kamennou pečeť. Než sýrařka odešla, poplácala Paksenarrion po rameni a soudce na Stammela naposledy mrkl a obdařil ho potměšilým pohledem.

„Tak," řekl Stammel. „Já jsem seržant Stammel, jak jsi asi zjistila. Obvykle odjíždíme z města v poledne, všichni zbylí rekruti jsou u *Zlatého prasete* a jsou už najedení. Ty však před pochodem potřebuješ něco do žaludku a chvilku odpočinku, takže posečkáme. Nezapomínej, že od této chvíle jsi rekrut. To znamená, že každému z nás, s výjimkou ostatních rekrutů, budeš odpovídat ‚ano, pane' a ‚ne, pane' a bez řečí uděláš, co se ti přikáže. Jasné?"

„Ano, pane," odvětila Paksenarrion.

O hodinu později, usazená u okna, se Paksenarrion zvědavě dívala na ostatní rekruty, kteří lenošili na dvoře *Zlatého prasete*. Pouze dva byli vyšší než ona, urostlý mladík s rozcuchanými světlými vlasy a vyzáblý muž s černými vousy a tetováním na levé paži. Nejmenší byl šlachovitý zrzavý chlapec s drzým nosem a umazanou zelenou košilí ze sametu. Uviděla dvě další ženy, které spolu seděly na schodech. Nikdo neměl zbraně, snad s výjimkou dýky na jídlo, ale muž s černými vousy měl opasek na meč. Rekruti většinou vypadali jako farmářští synkové a učedníci, několik jich mělo tak odulé obličeje, jaké ještě neviděla. Pouze ozbrojenci a seržant byli oblečení v uniformě. Ostatní na sobě měli šaty, v nichž se nechali naverbovat. Dojedla sendvič, který držela, a pustila se do dalšího. Stammel jí řekl, aby se pořádně najedla a dala si načas. Spořádala čtyři sendviče, než se Stammel vrátil.

„Vypadáš lépe," poznamenal. „Má tvé jméno nějakou zkrácenou verzi?"

Paksenarrion o tom přemýšlela. Už nikdy nechtěla slyšet otcovo *Pakse*. Její pratetě, po níž dostala jméno, se říkalo Enarra, ale ani to se jí nelíbilo. Konečně se rozhodla pro podobu, o níž se domnívala, že s ní dokáže žít.

„Ano, pane," odpověděla. „Říkejte mi prostě Paks, pokud chcete."

„Výborně, Paks – jsi připravená na pochod?"

„Ano, pane."

„Tak pojď." Stammel ji odvedl na dvůr hostince. Ostatní rekruti se na dívali, jak schází ze schodů. „To je Paks," představil ji seržant. „Dnes bude pochodovat v Cobenově řadě, desátníku Bosku."

„Dobrá, pane. Tak, rekruti, seřadit!" Ostatní rekruti se seskupili do čtyř řad po pěti lidech, jen v prvním zástupu jeden člověk chyběl. „Paks, ty budeš pochodovat tady." Bosk ukázal právě na to poslední místo. „A teď si všichni pamatujte, na povel vykročíte všichni levou nohou a uděláte krok, budete ale vyrovnaní s rekrutem po vaší pravici a nebudete se tlačit na toho před vámi." Bosk prošel kolem skupiny a skrz ni a posouval jednoho nebo druhého o píď tím nebo oním směrem. Paksenarrion ho zvědavě pozorovala, dokud náhle nezařval: „Rekruti, přímo hleď!" Konečně skončil s tím pedantstvím (jak si myslela) a o krok ustoupil.

„Stačí, Bosku," pronesl Stammel. „Vyveď je ven."

Poprvé v životě Paksenarrion uslyšela nejpůsobivější vojenský povel, když se Bosk zhluboka nadechl a zařval: „Rekruti, pochodééém V CHOD!"

Toho odpoledne pochodovali pouze čtyři hodiny se dvěma krátkými přestávkami na odpočinek, ale když zastavili, byla Paksenarrion unavenější než kdy dřív. Kromě rekrutů šlo s oddílem šest řadových vojáků (Stammel, Bosk a čtyři vojíni) a čtyři muly, které nesly stan a zásoby. V průběhu odpoledne si oživili (a Paks se učila) správný způsob, jak se seřadit, začít pochodovat a zatáčet v zástupu. Nyní znala své pořadové číslo, věděla kdo je velitelem její řady a naučila se udržovat stálou vzdálenost od muže před sebou. Přestože ji to tak unavilo, byla na tom lépe než jeden z mužů s otylým obličejem. Celé odpoledne sténal a naříkal, až konečně při poslední zastávce padl do mdlob. Když ho nedokázala pro-

brat ani studená voda, přehodili ho dva vojíni přes balíky na jedné mule a přivázali ho tam obličejem dolů. Jakmile se probral, prosil, aby mohl jít, ale Stammel ho tam nechal žalostně skučet, dokud se neutábořili.

Paksenarrion a další z nejnovějších rekrutů dostali za úkol vykopat u tábora latríny. Byl to ten vysoký světlovlasý chlapec; řekl jí, že se jmenuje Saben. Kopal latríny už minulý večer a věděl, jak hluboké je udělat. Když se vrátili do tábora, tetovaný muž se ušklíbl: „Tady jdou naši kopáči latrín – vypadaj jako pěknej páreček, co?“

Muž, který omdlel, se souhlasně zahihňal. „Trvalo jim to dost dlouho. Řek bych, že nejenom kopali.“

Paksenarrion cítila, jak v ní narůstá zlost, ale než mohla otevřít ústa, uviděla za ostatními stát Stammela, který zavrtěl hlavou. Pak promluvil velitel její řady, podsaditý tmavý mladík jménem Coben.

„Alespoň ani jeden z nich nešlohnul pivo a nesložil se jako měšťák, Jensi! A když tak mluvíš o kopáčích latrín, Korryne, je to lepší než vykrádat hroby…“

Muž s černými vousy vyskočil a sáhl po meči, který už neměl. „Cos tim jako myslel, Cobene?“

Coben pokrčil rameny. „Ber to, jak chceš. Kopání latrín je něco, co může dostat za úkol každej z nás – já jsem to dělal a ty to taky budeš dělat. Není na tom nic k pošklebování.“

„Štěně,“ zabručel Korryn.

„Dost řečí!“ řekl Bosk. „Padejte pro jídlo.“

Paksenarrion byla ráda, když po večeři všichni dostali deky a čekalo se od nich, že budou spát. Neměla s tím žádný problém. Vzbudila se brzy a celá ztuhlá, došla si na latrínu a umýt se k řece, než řev desátníka Boska vyhnal z přikrývek ostatní. Všimla si, že vojáci už byli v uniformách; to v nich spali? Stejně jako ostatní složila svou deku a odevzdala ji vojínům, aby ji naložili na mulu. Toho rána míchala kaši v jednom z kotlíků, na tři zbylé dohlíželi Saben, Jens a zrzavý chlapec v sametové košili.

Miska kaše, skýva černého chleba a plátek sušeného hovězího představovaly dostatečnou snídani a Paksenarrion necítila žádné následky své včerejší cesty. Ve skutečnosti byla nejšťastnější za posledních několik let, stala se konečně

vojákem a byla v bezpečí před plány svého otce. Jakmile zjistila, že Jens a Korryn dostali za úkol zasypat latríny, nálada jí ještě stoupla.

„Nevadí mi je kopat, pokud je oni budou zasypávat," pošeptala Sabenovi.

„Ani mně ne. Ten Korryn je hroznej, co? Jens je jenom opilec, ale Korryn by moh bejt opravdovej problém."

„Rekruti, padejte!" zařval Bosk a denní práce začala doopravdy.

Během následujících několika týdnů, po cestě do vévodovy pevnosti, kde proběhne jejich výcvik, byla Paksenarrion s ostatními stále zdatnější v pochodování i táborových pracích. Ve většině měst, jimiž procházeli, naverbovali nové rekruty, až jejich skupina čítala osmatřicet lidí. Mezi některými se už začínala tvořit přátelská pouta a Paksenarrion slýchala zkrácenou podobu svého jména dost často na to, aby si na ně zvykla. Přestože měli jen málo času na mluvení, věděla, že Saben, Arne, Vik, Jorti a Coben se stali jejími přáteli – a že Korryn s Jensem nebudou nikdy ničím jiným, než nepřáteli.

Stammel každých několik dní měnil pochodový pořádek, takže všichni měli možnost vést zástup stejně jako někoho následovat. Při pochodu v čele, kde neviděla pestré šaty ostatních, si Paksenarrion představovala, že už prošla výcvikem a míří do bitvy. Téměř cítila, jak se jí u boku houpá meč. Za tím rohem, říkala si v duchu, nebo za tím svahem čeká nepřítel. Představovala si vojáky s krutými tvářemi v černé zbroji, nebo třeba skřety podobné těm, s nimiž bojoval její dědeček. V mysli se jí vybavovaly útržky starých písní a příběhů: o kouzelných mečích, o hrdinech, kteří bojovali proti temným silám a zvítězili, o čarodějných koních… Jakmile však pochodovala vzadu, její představy zmizely a ona přemítala, kolik dní ještě stráví na cestě.

Konečně jim Stammel řekl, že pevnost je už vzdálena jen necelý den pochodu. Zastavili brzy, u řeky, a dokud ještě bylo světlo, zabývali se tím, že se snažili co nejlépe se umýt. Paksenarrion studená voda nevadila, ale ostatní, kteří se očistu pokusili odbýt nedbalým opláchnutím obličeje a paží, poslal velitel zpět, aby se umyli pořádně.

Následujícího dne postavil Stammel do čela formace nejvyšší rekruty: Paksenarrion, Sabena, Korryna a Seliasta. Nyní pochodovali bez námahy, ve stejném rytmu, a kývali přitom pažemi. Jakmile přešli poslední vyvýšeninu, uviděli na úzké planině hrubé kamenné zdi pevnosti. Oddíly cvičící na pláni jim uvolnily cestu.

Paksenarrion, která kráčela v čele celé armády (jak jí to připadalo), náhle cítila, že se jí nedostává vzduchu. Pouze zvyk z dnů strávených na cestě jí zabránil, aby před tolika očima vzala do zaječích. Silně zrudla a pochodovala dál.

Kapitola druhá

Všechny osobní věci odevzdáte ubytovateli, ten je dá do vaku s vaším jménem a uloží je ve skladu. Dnes vám vydáme výcvikové uniformy a pokud si chcete ponechat své staré šaty, uschováme je také.“ Stammel se otočil, aby pozdravil sukovitého postaršího muže, který měl ruce plné pytlů z režného plátna. „Ach, ubytovatel… Rád vás vidím.“

Muž upřel pohled na rekruty. „Hmmm! Další banda nováčků. Kolikpak veteše si s sebou přinesli, aby zabírala místo ve skladišti?“

„Moc ne. Od posledního verbování jsme byli osm dní na cestě.“

„Dobře. Budu potřebovat písaře.“

„Bosk to zvládne.“ Stammel pokynul Boskovi, ten vystoupil vpřed a převzal od ubytovatele hrst jmenovek. „První řada, přistupujte jeden po druhém, řekněte své jméno a předejte své věci.“

Paksenarrion vystoupila a rozepnula si opasek, na němž se houpala dýka v pochvě. Bosk už nadepsal její jmenovku a

podal ji ubytovateli, který ji připevnil k pytli a čekal na věci. Paksenarrion mu podala opasek, dýku a šátek, v němž měla své úspory – osmnáct měďáků.

„Chceš si nechat ty šaty?“ zeptal se ubytovatel a přejel pohledem kalhoty jejího bratra, které jí bez opasku sjížděly přes boky.

„A-ano, pane.“

„Úžasný. Tak si dojdi pro uniformu a přines sem svoje šaty zpátky. Ale dělej!“

Paksenarrion se rozhlédla, kam by měla jít. Stammel jí ukázal na vchod vlevo. Tam seděl muž a žena za stoly s hromadou hnědých oděvů. Paks rychle přešla nádvoří a doufala, že jí kalhoty nespadnou. Za sebou zaslechla Korrynův chlípný smích a šeptem pronášený komentář.

Když došla ke stolům, uviděla stohy hnědých tunik, ponožek a nízkých bot. Žena jí pokynula, aby přistoupila k ní, a zazubila se. „Jsi dost vysoká. Uvidíme…,“ pronesla a začala Paks přeměřovat provázkem s uzlíky od krku k pasu, od pasu ke kolenům, pak od ramene k loktu a odtamtud k zápěstí. „Tady,“ podala jí tuniku poté, co prohledala hromadu. „To by prozatím mělo stačit. Převlékni se.“

Paksenarrion si vzala tuniku, svlékla si košili a kalhoty a přetáhla si tuniku přes hlavu. Tato látka neškrábala tolik jako vlna, na kterou byla zvyklá. Rukávy jí dosahovaly těsně k loktům a obruba končila téměř u kolen. Připadala si jako v krátkých šatech.

„Zkus si tyhle boty,“ řekla žena. Paks si natáhla pár silných hnědých ponožek a vklouzla do bot. Byly jí malé. Žena jí podala o něco větší. Ty jí seděly. „Tady máš opasek a pochvu. Dýku dostaneš později.“ Opasek byl hnědý, jako vše ostatní, s železnou přezkou. Paksenarrion odnesla své staré šaty zpět ubytovateli; cítila se hloupě, jak se jí tunika vlnila kolem nahých stehen.

„Och, koukni na ty krásný bílý nohy!“ Byla si jistá, že ten výsměšný šepot patřil Korrynovi nebo Jensovi, a nenáviděla se za to, že zrudla, když podávala své šaty ubytovateli, aby je uložil do pytle. Stammel však ten šepot zaslechl také.

„Korryne,“ pronesl. „Kdo ti řekl, že máš v řadě mluvit?“

Paks, která se vrátila na své místo, se neodvažovala na Korrynovu tvář ani pohlédnout, když odpovídal: „Nikdo, seržante.“

„Možná potřebuješ připomenout, že máš dělat jen to, co se ti řekne, a nic jiného?“

„Ne, pane.“ Korryn nemluvil tak sebejistě jako obvykle. „Ale, pane, taková hezká podívaná…“

„Jestli kvůli páru nohou zapomínáš na svoji povinnost, Korryne, budeš muset dostat za vyučenou. I kdyby vašimi řadami prošla úplně nahá generálmaršálka Girdovy síně z Fin Paniru a zatahala tě za vousy, budeš věnovat pozornost mně a ne jí, je to jasné?“

„Ano, pane,“ odvětil rozmrzele Korryn. „Ale…“

„Žádné ale!“ zahřměl Stammel.

Za necelou hodinu byla Stammelova skupina rekrutů oblečená do uniforem. Přesunuli se do velkých kasárenských místností a Bosk s Devlinem, dalším desátníkem, jim přidělili lůžka.

„Vůdci řad se budou první měsíc každý týden střídat,“ pronesl Devlin. Byl vyšší a hubenější než Bosk a vypadal, jako by se dokázal častěji usmívat. Právě teď se však neusmíval ani trochu. „Vůdci řad spí tady, u dveří,“ pokračoval. „Druzí v řadě tady, pak třetí, čtvrtí a tak dále. Se změnou své pozice v řadě změníte i kavalec. A teď: každé lůžko má stejné prostěradlo a povlečení a takhle se povléká.“ Desátníci jim to předvedli, poté povlečení opět stáhli. „Teď je řada na vás, dejte se do toho!“ Jak rekruti zápasili s lůžkovinami, desátníci přecházeli z místa na místo, vysvětlovali a kritizovali. Dlouhý, slámou napěchovaný kavalec se musel plácáním upravit do pravidelného obdélníku, pak na něj bylo třeba pevně natáhnout mušelínové prostěradlo a v nohách postele stanoveným způsobem složit hnědou vlněnou přikrývku. Paksenarrion konečně přijatelně upravila lůžko, postavila se vedle něj a čekala, až skončí i ostatní. Odhalené nohy ji zábly a měla hlad. Vypadalo to, že většina ostatních se cítí stejně nepohodlně jako ona.

Konečně byli všichni hotoví. Desátník Devlin odešel pro Stammela, Bosk přecházel po místnosti a rozestavoval rekruty vedle jednotlivých kavalců tak, aby byli připraveni na inspekci.

Do dveří vstoupil Stammel.

„Připraveni?“

„Připravení na inspekci, pane,“ odpověděl Bosk.

Stammel začal u vůdců řad, zkontroloval nejdříve lůžka. Pak se podíval na své rekruty, tady stáhl rukáv na správné místo, tam se zeptal, jak padnou boty. Když obešel celou místnost, vrátil se ke dveřím.

„Takhle budete připraveni na inspekci každé ráno před snídaní,“ pronesl. „A kdykoliv jindy, když k tomu dostanete rozkaz. Tady se dozvíte svou pozici v řadě, a pokud se změní, půjdete rovnou na své místo ve formaci na nádvoří. Okamžitě po inspekci nastoupíte na nádvoří a všude budete pochodovat ve formaci – k jídlu, na výcvik i do práce. Ráno po budíčku budete mít čtvrthodinu na to, abyste si došli na latrínu, oblékli se a ustlali si kavalce. Očekávám, že až vejdu, budete všichni na svém místě.“ Dal znamení Boskovi a Devlinovi a odešel. Většina oddílu zůstala bez hnutí stát, ale někteří opustili svá místa a vydali se ke dveřím. Bosk se vrátil a ti ukvapení se zastavili.

„Kdo vám řekl, že máte rozchod?“

Všichni klopili oči.

„Ti, kteří opustili místo, zůstanou stát. Zbytek má rozchod.“

Paksenarrion tiše vzdala díky, že se nepohnula, a rychle vyšla na nádvoří. Tam uviděla nastoupené ostatní jednotky rekrutů a čekajícího Stammela. Zařadila se k ostatním a přemýšlela, co se asi děje s těmi nešťastníky, které Bosk zadržel. Za ní a vedle ní se plnily řady. Konečně všichni stáli na svém místě. Desátníci podali hlášení Stammelovi a ten po chvíli pohlédl na ostatní seržanty.

„Jdi napřed, Stammele!“ zavolal někdo z druhého konce. „Vezmi tam nejdřív ty svoje.“

Odpochodovali přes nádvoří k budově, jejíž okna vedla do dvora. Paks cítila vařené maso a chléb. Tam je Stammel poslal dovnitř, jednu řadu po druhé. Jakmile se ocitla uvnitř,

popohnal ji voják, který ji nasměroval k výdejní lince. Tam našla komíny misek, hromadu táců a koš tupých nožů. Vzala si podnos, misku, lžíci a nůž a zamířila k netrpělivým kuchařům. Ti jí do misky nalili naběračku nějakého guláše a na tác jí dali půl bochníku chleba, špalek sýra, plátek nasoleného hovězího a jablko. Když odcházela od výdejní linky, nasměroval ji jiný voják ke stolu v rohu. Brzy na lavici seděla celá její řada a stoly se zaplňovaly podle přesně daného pořádku. Kuchař přinesl k jejich stolu velkou konvici vody a pohár. Paks váhavě okusila guláš. K jejímu překvapení byl dobrý a ochucený cibulí a zeleninou. Připadalo jí, že je toho na podnose hodně, ale ani nevěděla jak a zjistila, že vytírá misku posledním kouskem chleba.

„Tak jak vám chutná vojenská strava?“ ozval se za ní Stammel.

„Mně připadá dost dobrá, pane,“ odpověděl Saben od vedlejšího stolu.

První noc v kasárnách, po tolika nocích na cestě, byla hrozná. V místnosti bylo dusno a zápach. Paksenarrion se několikrát s poplašeným trhnutím probudila, aby zjistila, že je v bezpečí na svém kavalci a jen někdo prošel kolem dveří. Nebylo ani takové světlo ani taková tma jako u cesty, protože tma v místnosti byla hustší a světlo zase zřetelně umělého původu. Několik lidí chrápalo a jejich chrápání se odráželo ozvěnou od kamenných zdí. Chybělo jí pohodlí její staré košile, v níž obvykle spala. Nová noční košile, kterou dostala, ji škrábala. („Jsme civilizovaní,“ řekl Stammel těm, kteří proti nošení nočních úborů protestovali. „A kromě toho, brzy bude chladno.“) Paks sotva usnula po svém posledním vyrušení, když se ozvalo příšerné řinčení – desátník Devlin s trianglem, který oznamoval budíček.

Paks se skulila z kavalce a zamířila chodbou k latrínám. Pak se vrátila do místnosti ustlat si lůžko. Stáhla si noční košili a doufala, že Korrynovy oči jsou zaměstnány jinde. Nikdo nic neřekl. Všichni kolem byli stejně zaměstnaní jako ona. Rozpletla si vlasy, učesala si je kostěným hřebenem,

který v nich nosila zavinutý, znovu si je zapletla do hladkého copu a jeho konec omotala nití ze své tuniky. Nevěděla, co má dělat s noční košilí. Do dveří vstoupil Bosk, Paks zachytila jeho pohled a desátník popošel vpřed.

„Co máme dělat s tímhle?“

„Vidíš tu poličku? Tak tu košili úhledně slož a polož ji tam.“ Bosk obešel místnost a řekl to i ostatním. Pak si zavázala tkaničky, srovnala opasek s prázdnou pochvou a ještě naposledy uhladila prostěradlo na kavalci.

Do dveří vstoupil Devlin. „Připravení?“ otázal se Boska.

„Jakž takž.“

„Rekruti, připravit na inspekci!“ zařval Devlin. Paksenarrion stála tam, kde si myslela, že má stát, a hleděla přímo před sebe. Do místnosti vešel Stammel a začal na druhé straně. Na každém našel něco v nepořádku: špatně složenou přikrývku, pokroucené prostěradlo, deformovaný slamník, křivě zašněrované boty, neučesané vlasy, zkroucenou tuniku, špatně složenou noční košili, špinavé nehty (Paks zachvátila panika a téměř se podívala na své ruce), zamaštěnou bradku, špinavé lůžko. Nacházel se už jen dva kavalce od ní a Paks si byla jistá, že to napětí nevydrží (noční košili *pod* postelí). „To jste *neposlouchal*, rekrute?“ A pak přišla na řadu ona. Cítila, že začíná rudnout, ještě než řekl slovo. Slyšela – nedívala se – jak bouchl do kavalce. Obhlédl ji ze všech stran, zavrčel, nakonec řekl: „Vzadu zkrabacená tunika,“ a vyšel ven.

„Rozchod!“ zavelel Bosk. Paksenarrion zamířila na dvůr a začalo se jí honit hlavou, proč sem vlastně nastoupila.

A během následujících několika týdnů o tom přemítala ještě častěji. Líbily se jí nácviky pochodu, během nichž se každé ráno a večer několik hodin ve složitých vzorech pohybovali po širokých pláních. Nebyl to boj, ale šlo o něco vojenského a očekávaného. Nelíbila se jí však ostatní práce. Stlaní, úklid a mytí nádobí patřily k věcem, kvůli nimž odešla z domova, aby se jim vyhnula. „Kdybych chtěla být tesařem nebo zedníkem, dala bych se k někomu do učení,“ reptala jednoho dne, když opravovala zeď stájí.

Ostatní měli stejný pocit.

„Meč jsme ještě ani neviděli,“ stěžovala si Effa.

„Ále – určitě se k tomu dostaneme,“ pronesl Saben, když

zvedal jeden z vypadlých kamenů na místo. „Nejsou tu žádný dělníci, takže se z nich museli stát bojovníci a odešli do války.“

Korryn se uštěpačně zasmál. „Ty jsi ale hlavička! Ne, budou nás tady držet jako nádeníky tak dlouho, jak jen to půjde, a pak zkusej odbejt náš výcvik. Dokud můžou počítat s tím, že se k nim každej rok přidaj blázni jako vy, nestaraj se o to, kolik jich zhebne.“

Paksenarrion si odfrkla. „Jestli jsme blázni, protože jsme se nechali naverbovat, co jsi potom ty?“ Ostatní se zasmáli, Korryn se zamračil a hodil kámen do vlhké malty tak, že je všechny pocákala.

„Já už to s mečem umím,“ odpověděl. „Nemusím si dělat starosti.“

„Budeš je mít, jestli se hned nepustíš do práce,“ řekl Bosk. Všechny napadlo, jak dlouho je asi poslouchal.

Paksenarrion připadalo, že nejblíže k výcviku se zbraní mělo cvičení s hauky. Každý den trávili s těmito krátkými zatíženými holemi ze dřeva, které se trochu podobaly palcátům, dvě hodiny.

„Vím, co chcete,“ řekl zbrojmistr Siger, který na jejich cvičení dohlížel. „Myslíte si, že chcete meče a kopí. Nikdo z vás by neunesl meč ani čtvrt hodiny. Zvedni to, rekrute! Výš! Tak je to správně. Mysleli jste si, že jste silní, co? Všichni jste slabí jako novorozená jehňata – koukněte, jak se potíte.“ Siger byl drsný seschlý stařík, jenž vypadal na to, že by mohl být dědečkem každého z nich.

Paks začínala pochybovat, že se vůbec někdy dostanou ke skutečným zbraním. Týden za týdnem jen švihali haukem – nahoru, dolů, do stran. Potom jednoho dne přišli a spatřili tam rozložené výcvikové meče – dřevěné a tupé, ale meče. Siger stál za řadou mečů jako hrnčíř za svým zbožím.

„Dnes zjistíme, kdo se hodí na válečníka. První řado, vystupte!“ Paks vyvedla svou řadu z formace. „Dobrá, vůdče řady, jsi připravená se dnes postavit meči?“

Paks se zhluboka vzrušeně nadechla. „Ano, zbrojmistře!“

Siger do ní zabodl svůj pohled. „Ha! Nemůžeš se dočkat, co? Vy neviňátka jste vždycky až příliš připravení prolévat svou krev. Dobře – vezmi si ten první v řadě – ano, ten.“

Paks neodolala a zazubila se, konečně měla v ruce meč. Zakývala jím ze strany na stranu.

„Ne!“ zařval Siger. „Nehraj si s ním, ty hlupačko! To není hračka, aby ses s ní předváděla. Meč je určený k zabíjení lidí, k ničemu menšímu.“

Paksenarrion se zarděla.

„Teď ho drž přesně jako hauk v pozici jedna. Tak.“ Siger si vybral jednu ze zbylých cvičných zbraní. „Tohle je pěchotní meč, dost krátký, aby ve formaci nepřekážel. Používá se k bodání a sekání. A teď, vůdče řady – pohyby jsou stejné jako při cvičení s haukem. Do toho!“

Paks byla zmatená, ale poslechla a začala mečem provádět naučený sled pohybů. Siger se začal svou zbraní střetávat s její, ťukal do ní nejdříve zlehka, pak silněji. Paks začala sledovat jeho čepel, vzpomínat na Jornothovy zběžné lekce a úplně zapomněla na pozice nacvičené s haukem. Stoupalo v ní vzrušení, začala máchat mečem tvrději a snažila se Sigerovu čepel srazit. Náhle tam jeho zbraň nebyla a místo toho ji zostra klepla přes žebra.

„Au!“ Vylekalo ji to, vypadla z rytmu a dostala ještě dvě rány, než se do něj znovu dostala. Nejistá a trochu rozzlobená upírala pohled na Sigera, který ji obdařil uštěpačným úsměvem.

„To bylo naplocho,“ pronesl vesele. „Příště dostaneš ostřím. Drž se výcviku, rekrute!“

Paks se kousla do rtu, ale vrátila se k nacvičeným pohybům a rázně se střetávala se Sigerovou zbraní. Zvýšil tempo a dívka se s ním snažila udržet krok, podrážděná jeho úsměvem a Korrynovými jedovatými poznámkami, jež se ozývaly za ní. Siger ji znovu udeřil do žeber, nyní rozbolavělých z předchozích ran. Paks vztekle vyrazila a začala divoce sekat, nic však netrefila a pak jí tvrdá rána do bránice vyrazila dech. Pustila meč a bolestí se svalila na zem. Korryn se rozesmál.

„Rozčílit se je vždycky chyba,“ pronesl Siger nad její hlavou. „Musíš se hodně naučit, než začneš rozdávat vražedné údery. Teď se snaž popadnout dech.“ Pak chladně pronesl: „A pokud jde o tebe, rekrute, jestli si myslíš, že je to legrační, jsi další na řadě, když ti to udělá radost.“ Paks okamžik lapala po dechu a pak se zvedla.

„Ještě se chceš učit šermovat?“ otázal se Siger.

„Ano, pane. I když je to – je to těžší, než se zdá.“

Siger se zazubil. „To vždycky, rekrute, to vždycky. Teď jsi dostala do těla; chci, aby sis příště vzala vycpávku.“ Pokynul hlavou směrem k hromadě bílých, polštářům podobných věcí. „Ty ne…,“ dodal, když se směrem k hromadě vydal Korryn. „Chci vidět, jestli se ti bude zdát legrační, až praštím do žeber *tebe*.“

Korryn se na něj zlobně podíval a s nacvičenou lehkostí popadl meč.

„Ach, pán je zkušený, že? Ty už jsi někdy držel zbraň?“ Korryn přikývl. „Dobrá, uvidíme. Nemusíš se omezovat na to, co jsi cvičil s haukem, když myslíš, že máš na víc.“ Korryn však začal obvyklými pohyby, meč přitom držel uvolněně. „Řekl bych, že jsi zvyklý na delší čepel, rekrute,“ poznamenal Siger.

Náhle Korryn přešel z nacvičených pohybů do komplikovanějších úderů, jejichž výsledkem byl rychlý klapot nárazů čepele na čepel. Paks neviděla, co se stalo. Korryn zkusil rychlý výpad, ale krátký meč na Sigera nedosáhl, zatímco Sigerova zbraň udeřila Korryna do ramene. Korryn se zamračil a zaútočil znovu, využíval přitom svou výšku a větší dosah, ale zbrojmistra, který nepřestával pronášet poznámky, se nedokázal ani dotknout.

„Učil tě šermířský mistr, co? Raději bodáš než sekáš. Zacházíš s tou zbraní, jako bys většinou bojoval v uličkách. To není nic pro nás, můžeš na to rovnou zapomenout, rekrute, a začít se to učit správně.“ S těmito slovy se Siger pustil do zuřivého útoku, kterým zatlačoval Korryna zpět kolem celého výcvikového kruhu, zasazoval mu ránu za ranou, až Korryn uvolnil sevření a meč mu vylétl z ruky. Effa ho ve vzduchu zachytila.

„Tak,“ řekl Siger s hrotem zbraně namířeným na Korrynův pas. „Je to taková legrace, když se to stane tobě? Poslechneme si, jak se směješ.“

Korryn byl bílý vzteky, zadýchaný a zpocený.

„Pane,“ pronesl konečně. Siger se na něj mírně usmál a kývl.

„Od začátečníků, kteří nikdy nedrželi meč, čekám, že

budou opilí vzrušením a udělají něco hloupého – a dám jim za to dost na pamětnou. Ale od těch, kteří tvrdí, že něco umí… Jdi si počkat, až na tebe znovu dojde řada, rekrute.“

Každý z nich absolvoval jedno kolo se Sigerem bez ochrany a každý utrpěl řadu pohmožděnin. Pak jim Siger ukázal, jak se upevňuje vycpávka, prošívaný kabátec, který se nosí při cvičení se zbraní.

„Jsi znovu na řadě,“ řekl Siger Paks. „Připravená? Už tě dost bolí tělo?“

Paks se zazubila. „Bolí, pane, ale jsem připravená. Tedy doufám.“

„To bys raději měla být. Začni s naučenými pohyby.“

Tentokrát už Paksenarrion ovládala meč s větší jistotou a snažila se o stálý rytmus. „To je lepší,“ připustil Siger. „Žalostně pomalé, ale lepší. Teď trošku zrychli. Drž rytmus.“ Zbraně o sebe klapaly znovu a znovu. „A teď trochu silněji – ale ne příliš.“ Otřesy z nárazu způsobovaly, že Paks brněla ruka a paže jí začínala umdlévat. Siger kroužil kolem ní a ona se musela otáčet a zároveň útočit. Bolest se jí šířila po celé paži. *Klap. Klap!* Po tváři jí stékal pot a pálil ji v očích. Siger se pohnul na opačnou stranu a Paks se otočila za ním, ale vypadla z rytmu. Jeho čepel ji rychle jako hadí jazyk klepla do žeber. „Stačí,“ řekl. „Už zpomaluješ. Předej zbraň někomu jinému a jdi chvíli cvičit s haukem.“

Jakmile začali cvičit s dřevěnými meči, začali se také učit zacházet s jinými zbraněmi. Siger řekl, že než pomašírují na jih, budou trochu zběhlí v zacházení s krátkým mečem, dýkou, lukem a kopím.

Kopí jim činilo největší potíže. Když o něm jen přemýšleli, zdálo se jim to snadné, jako obvykle. Dlouhá tyč se špičatým koncem, který se vystrčí na nepřítele. Žádné stylové údery – jednoduché a účinné. Určitě je to lehčí než meč, pokud nic jiného, dá se chytit oběma rukama.

„Nepoužíváme tyčové zbraně často,“ pronesl Stammel. „Jsme rychlá přizpůsobivá pěchota a pro tu se lépe hodí meče. Cvičíme však s nimi a občas je používáme. Tak. Nejdříve se

naučíte, jak nosit něco tak dlouhého, aniž byste se do sebe všichni zamotali. Vzpomínáte si na ty rákosy, které jsme sbírali minulý týden, a vy jste byli tak zvědaví proč? Tak ty se teď suší ve skladišti na půdě a vy si každý jeden vezmete.“

Brzy stáli opět ve formaci, každý s dvanáct stop dlouhým rákosem v ruce. Stammel jim ukázal, jak držet tu napodobeninu kopí vzpřímeně, potom dal rozkaz k pochodu. Pět rákosů se naklonilo vzad. Druhý konec jednoho z nich se zapletl pod nohy rekrutovi, který pochodoval před neopatrným nosičem. Když pak dotyčný rekrut klopýtl, jeho rákos se nekontrolované vychýlil a udeřil vedoucího řady do hlavy.

„Seberte je – nezastavujte se, pokračujte! Musíte je držet pevně, nenechte je kymácet. Udržujte tam tu formaci! Držte krok, jinak budete zakopávat jeden o druhého.“

Stammel vedl svou jednotku na druhou stranu cvičiště a rákosy se nakláněly a kymácely jako v bouři. Když rekruty zastavil, většina jich měla rudé tváře.

„Tady vidíte, co jsem tím myslel. Jediná snadná věc na kopí je to, že snadno dokáže rozbít celou formaci. Jestli někdy potkáte nějakou jednotku těžkých kopiníků, jakou je třeba kumpanie hraběte Vladiho, uvidíte, jak by se to mělo dělat. Teď se musíte naučit, jak se s těmi věcmi otáčet. Musíte to provádět všichni současně, jinak se zapletete. Takže je držte vzpřímeně a nacvičíme si otáčení na místě.“ Zavelel vpravo v bok. Dva rekruti nechali své rákosy za sebou a ty koncem narazily do rákosů jejich sousedů. „Ne! Když se otáčíte, držte je pevně a vzpřímeně. Zkuste to znovu.“

Po několika minutách zmateného provádění povelů vlevo v bok, vpravo v bok a čelem vzad se už jednotka dokázala otočit, aniž by se rákosy kymácely. Stammel si otřel obličej a pohlédl na desátníky. Ti se snažili nesmát. Daleko na druhé straně cvičiště uviděl jinou jednotku, která procházela stejným výcvikem. Pomyslel si, že vypadá hůř než ta jeho.

„Dalším krokem je sklonění. Ničím nehýbejte, dokud vám to nevysvětlím. Nejdříve položíte spodní konec na dlaň za pravou nohu muže před vámi, vůdci řad na dlaň před sebe. Pak rákos pomalu skloníte dozadu a opřete si ho o rameno. Musíte si dávat pozor, aby vám spodní konec nesklouzl vpřed. Potom uchopíte rákos levou rukou dvě dlaně pod

pravou a zvednete ho na rameno. To vám dá vpředu dost místa na to, abyste mohli pochodovat. Nenechte rákos volně kývat, držte ho tak, aby spodní konec stále směřoval dolů. Bosku, ukaž jim, jak na to!“

Bosk vykročil vpřed a vzal Paksenarrion rákos z rukou. Držel ho vzpřímeně a předvedl pohyby, které cvičili. Špička rákosu vysoko nad jeho hlavou se sotva zachvěla, když se otáčel. Pak povolil sevření, nechal spodní konec rákosu dopadnout na zem. Jak klouzal dolů, usměrňoval ho, takže se jeho konec dotkl země na dlaň před ním. Zatímco pravou rukou rákos pevně držel, levou rukou sáhl dolů a zvedal ho. Rákos ve stejném příkrém sklonu povyjel vzhůru. Jakmile se Boskova levá ruka ocitla u pravé, rychle pravou přehmátl o něco níž.

„Takové pozice chcete dosáhnout,“ řekl Stammel. „Teď jim ukážeš, jak se s tím pochoduje.“

Bosk se vydal kupředu a rákos, který měl pevně opřený o rameno, se mu při chůzi ani nepohnul. Když se otočil v bok, slyšeli zabzučení, jak špička rákosu prořízla vzduch. Bosk obešel čtverec, potom rákos znovu vrátil do vzpřímené polohy a podal ho zpět Paks.

„Připravit…,“ zavelel Stammel. „Spodní konce na zem…“ Paksenarrion cítila, jak se dlouhý rákos chvěje, když se ho snažila nechat pomalu klouzat mezi dlaněmi, přičemž spodním koncem mířila kousek před svou pravou nohu. Narazil do země.

„Máš ho moc blízko u sebe,“ řekl Bosk. „Posuň ho dál.“ Paks jela rákosem po zemi, dokud Bosk nekývl.

„Teď si sklopte rákosy na ramena,“ pronesl Stammel. Paks nechala špičku pomalu klesat. Spodní konec se odlepil od země, ale stlačila ho zpět dřív, než někdo něco řekl. Někteří takové štěstí neměli. Stammel a desátníci křičeli na ty, jejichž rákosy se vymkly kontrole. Konečně ho všichni měli ve správné poloze.

„Levé ruce dolů,“ zavelel Stammel. „A zvedejte ho, ale stále si ho hlídejte. NE!“ zařval. Paks slyšela plesknutí a bolestné vyjeknutí, jak něčí rákos přistál na čísi hlavě. Její vlastní rákos se chvěl, když se snažila posunout úchop levé ruky. „Pevně!“ Paks zalétla očima stranou, aby se podívala,

jak si vedou ostatní vůdci řad. Zdálo se, že všichni mají své rákosy ve správné poloze. „Vraťte je do svislé pozice. Dobře. A teď je znovu skloňte – ne – NE! Hlídejte si ten rákos, nenechte si ho utéct.“

Opakovali celý postup znovu a znovu, dokud celá jednotka neuměla přesouvat rákos ze vzpřímené do skloněné pozice, aniž by se vymkl jejich kontrole. Paksenarrion bolela paže a tam, kde jí rákos klouzal nahoru a dolů, ji nepříjemně pálily dlaně.

„Zpátky půjdeme s rákosy ve sklopené poloze,“ řekl Stammel. „A raději byste přitom neměli vypadat tak hloupě, jako ostatní jednotky. Jestli někdo rákos upustí…,“ zamračil se na ně.

Podařilo se jim dostat se na nádvoří před ostatními, aniž by jim upadlo něco jiného než kapka potu. V době, kdy se ostatní jednotky dostaly dovnitř, byly už jejich rákosy bezpečně položené na zemi.

Jejich dovednost v zacházení se zbraněmi se pozvolna zlepšovala. Dostávali už méně úderů od Sigera, i když se jim nikdy nepovedlo, aby neutržili žádný. Kopí jim už připadala ovladatelnější. Poté, co si Paks při cvičení lukostřelby strhla kůži na vnitřní straně levé ruky, naučila se mít na předloktí správně připevněný chránič. Všichni utržili množství modřin, říznutí a škrábanců, ale jediné vážné zranění v Paksině jednotce utrpěl Mikel Falsson, který spadl ze zdi, když ji opravoval, a zlomil si obě nohy. Uzdravil se, ale jedna noha mu už zůstala zmrzačená a nakonec šel pracovat do zbrojnice.

„Měl štěstí, že ani o jednu nohu nepřišel,“ řekl Devlin. „Měl to opravdu dost ošklivě zlomené.“ Paks se zachvěla, protože si vzpomněla, jak z Mikelových ran čněly bílé konce kostí.

„Kdyby tady byl Maršál…,“ začala Effa, ale Devlin ji přerušil.

„Neříkej to! Ne tady. Ne v téhle kumpanii.“

Effa se zatvářila zmateně. „Já jsem ale myslela, že Phelanova Kumpanie verbuje hlavně girďany – nebo ne?“

„Kdysi ano, ale teď ne.“

„Když jsem se k vám přidávala, řekla jsem, že uctívám

Girda, a Stammel prohlásil, že je to dobře.“

„Pro tebe seržant Stammel. Ano, jsme rádi, když se k nám přidávají girďané – čím víc, tím lépe. Nebudou tu však žádní Maršálové a žádná hospodářství ani dvory.“

„Ale proč?“

„Effo, nech to bejt!“ dotkla se její ruky Arne. „Není to naše starost.“

To však Effa neměla v povaze, aby něco nechala být. Lámala si nad tou otázkou hlavu, kdykoliv desátníci a Stammel nebyli nablízku, a uvažovala proč a proč ne a snažila se obrátit na svou víru ty, kteří se jí zdáli čestní, ale neosvícení, jako třeba Paksenarrion, Saben a Arne. Paks tyto pokusy o obrácení na víru obtěžovaly.

„Mám své vlastní bohy a ti mi stačí,“ řekla nakonec. „Moje rodina uctívá stejné bohy už po generace a já je nebudu měnit. Kromě toho, ať byl Gird jakkoliv dobrým bojovníkem, nemohl se změnit v boha. Bohové nepocházejí odtud.“ Potom se otočila k Effě zády a odešla.

Mezitím se Sabenem a Vikem probírali náboženství z úplně jiného hlediska, navzájem se zajímali o pozadí víry toho druhého.

„A teď moje rodina,“ řekl Saben. „Otec mýho pradědečka kdysi kočoval na koních. Teď chováme dobytek, ale pořád u sebe nosíme kousek kopyta a při svatbách a pohřbech tancujeme pod koňskou hřívou a ocasem.“

„Takže uctíváte – ehm – koně?“ otázal se Vik.

„Ne, jasně že ne. Uctíváme Koňský dusot, Severní vítr a tmavookou Klisnu hojnosti, i když můj otec tvrdí, že ve skutečnosti je to stejný jako uctívat Alyanyu, Paní míru. A rodina mýho strejce – viděl jsem je tancovat na počest Guthlaca…“

„Lovce?“

„Jo. Můj otec jde vždycky domů. Neschvaluje to.“

„Na toho bych ani nepomyslel.“ Vik se zachvěl.

„Kluk z města,“ škádlila ho Paks. „My při divokých lovech získáváme ovce, ale víme, že Guthlac má velkou moc.“

„To vím taky. Ale *jakou* moc – brrr! Moje rodina uctívá Nejvyššího, pak Alyanyu, Sertiga a Adyana…“

„Kdo je to?“ zeptala se Paks.

„Sertig je Tvůrce, to určitě víš. Následujou ho řemeslníci. A Adyan dává všem věcem jména – *skutečný* jména. Můj otec je harfeník a ti se jménama dost zabejvaj.“

„Ty seš syn harfeníka?“ otázal se Saben. Vik přikývl. „Ale vždyť vůbec nemáš hlas!“

„To je pravda,“ odvětil Vik a pokrčil rameny. „Ani vůbec neumím hrát na harfu, i když jsem ji měl v rukách od chvíle, kdy jsem dokázal drnkat na struny. Otec se ze mě snažil udělat písaře, ale já jsem psal stejně špatně jako hrál. A dostal jsem se do potíží, protože mám rád boj. Tak…,“ pohlédl na své ruce. „Tak se stalo, že pro mě začalo vypadat jako moudrý rozhodnutí, abych vypadnul a využil dovednosti, který mám.“

„A to jaký?“ zeptal se potutelně Saben.

Vik se vmžiku otočil, popadl Sabena a povalil ho na záda. „Třeba shazovat veliký hromotluky chovatelů dobytka.“ Saben se zasmál a převalil se zpět do sedu.

„To vidím,“ odvětil vesele. „Ale bude to fungovat proti tisícovce jižanskejch kopiníků?“

„To nebude muset. Ty a Paks, vy vysocí šťastlivci, budete vpředu a ochráníte mě.“

Po několika týdnech přehazování míst ve formaci dostali své stálé místo. „Stálé, dokud neuděláte nějakou hloupost,“ řekl Bosk. Paks, k jejímu potěšení, stanovili vůdkyní řady. Stále měla problémy s Korrynem, který si z ní utahoval a trápil ji, kdykoliv nebyli poblíž desátníci, ale až na tuto jedinou věc se jí vrátilo bývalé potěšení z toho, že je v armádě. Přála si, aby neplatil zákaz rvaček. Byla si jistá, že by Korryna dokázala porazit, a prahla po příležitosti. Po oficiálním potrestání tří rekrutů z Keferovy jednotky, kteří rvačkou oživili jedno nudné deštivé odpoledne, se však rozhodla, že se bude krotit. Nechtěla ztratit svou nově nabytou pozici.

Jedno odpoledne přijela z jihovýchodu skupina vojáků ve vévodových barvách a stráže u brány ji vpustily na nádvoří. Patnáct mužů pod velením světlovlasého desátníka na rekruty silně zapůsobilo. Věděli to a podle toho si také pyšně vykračovali.

„Sežeň mi ubytovatele!“ přikázal desátník rekrutovi z jiné jednotky a rekrut odběhl. Paksenarrion, která se Sige-

rem právě cvičila seky a body, to lákalo, aby se otočila a podívala, ale zbrojmistr upoutal její pozornost zpět ranou do žeber.

„Když bojuješ, bojuj," pronesl nabručeně. „Dívej se, kde co lítá, a budeš brzy potravou pro krkavce."

Paks se soustředila na pokusy proniknout jeho obranou, ale starý muž byl pro ni více než důstojným soupeřem a bez přestávky mluvil, zatímco jí docházel dech. „Ech, to je příliš široký zpětný kmit – co jsem ti říkal? Vidíš, nechala sis levou stranu zase otevřenou. Někdo ti tam vrazí čepel, když si na to nedáš pozor. Rychleji, děvče, rychleji! Měla bys být rychlejší, ne jako já, takový stařík. Podívej, nechal jsem ti tu místo na bod, široké jak vrata od stodoly, a ty jsi použila zase ten široký sek. Na chvíli přestaň…"

Paks sklonila dřevěný meč a lapala po dechu.

„Jsi dost silná," řekl Siger. „Ale síla není všechno. Musíš být i rychlá a přemýšlet tak rychle, jako se hýbeš. A teď si zkusíme ten bod znovu." Předvedl jí to a pak nechal Paksenarrion, aby si ty pohyby několikrát zkusila. „A znovu! Nestůj tam tak, musíš se hýbat."

Tentokrát se zdálo, že jí cvičení jde snadněji, nakonec Paksenarrionin meč proklouzl podél Sigerova a dotkl se jeho boku. „Tak," pronesl Siger. „To je ono." Toho odpoledne se jí povedlo zasáhnout Sigera ještě dvakrát a dostalo se jí odměny v podobě jednoho z jeho vzácných úsměvů. „Ale musíš být ještě rychlejší!" zněla jeho závěrečná poznámka.

Kapitola třetí

Paksenarrion se zdálo, že události proběhly s oslepující rychlostí. Ještě to odpoledne byla vůdkyní řady a Siger ji

chválil. Teď se chvěla na kamenné lavici v podzemní cele, mimo dohled a doslech všech, prochladlá, hladová a vyděšená. Dostala se do větších potíží, než by si myslela, že je možné. Dokonce i s chladným kamenem pod sebou a bolestivou zátěží řetězů na zápěstích a kotnících stěží dokázala uvěřit tomu, že se to skutečně stalo. Jak se mohla dostat do takových problémů kvůli něčemu, co udělal někdo jiný? Bolela ji hlava a v uších jí ještě zvonilo z té bitky. Každičký sval a kost k tomu ještě přidávaly svou vlastní charakteristickou bolest.

Kolem vládlo takové ticho, že jasně slyšela, jak jí hlavou proudí krev, a když se pohnula na lavici, řetězy hlasitě zazvonily. A ta tma! Nikdy se tmy nebála, ale tahle byla jiná, tísnivá a hustá, až to bralo dech. Jak pozná, až přijde úsvit? Snažila se potlačit vzrůstající paniku, v tichu se rozléhal její zrychlený chraptivý dech. Určitě ji tady dole nenechají zemřít? Zaťala zuby, aby zadržela výkřik, jenž se jí dral z hrudi. Pouze tiše zasténala. Nemohla na tomto místě vydržet. Přemohla ji další vlna nevolnosti, rychle sáhla po vědru mezi chodidly. Už do něj neměla co zvracet, ale cítila se lépe, když věděla, že tam je. Jakmile záchvat nevolnosti pominul, otřela si ústa do potrhaného rukávu.

Dech se jí právě začínal opět zklidňovat, když nabyla dojmu, že zaslechla nějaký zvuk. Ztuhla. Co teď? Zvuk sílil, ale kamenné zdi a silné dveře ho tlumily natolik, že ho nedokázala určit. Byl rytmický – slyšela něčí kroky? To už ta dlouhá noc skončila? Uviděla nad těžkými dveřmi záblesk světla, rozjasňovalo se. Něco cinklo o dveře, ty vrzly, otevřely se a vpustily dovnitř záplavu žlutavého světla pochodně. Paks zamrkala, aby si na něj zvykla, a návštěvník zasunul svou louč do držáku hned za dveřmi kobky. Potom dveře zavřel, otočil se čelem k ní a opřel se o zeď u pochodně. Byl to Stammel, ale Stammel tak hrozivý, že se Paks neodvážila pronést ani slovo a jen na něj mlčky hleděla. Po dlouhém tichu, během nějž si ji prohlížel od hlavy k patě, Stammel vzdychl a zavrtěl hlavou.

„Myslel jsem, že máš víc rozumu, Paks," pronesl ztěžka. „Ať už řekl cokoliv, neměla jsi ho uhodit. Určitě jsi…"

„Nešlo o to, co řekl, pane – ale o to, co *udělal*…"

„Věc se má tak, že tě požádal, aby ses s ním vyspala, a utahoval si z tebe, když jsi odmítla. Ty ses na něj pak vrhla a…“

„Ne, pane! To není…“

„Paksenarrion, tohle je vážné! Budeš mít štěstí, když tě nevyženou *tinisi turin* – jako ovčákova dcera jistě víš, co *to* znamená.“ Paks přikývla, vzpomněla si na starý výraz pro dohola ostříhané jehně, který se také používal pro vyhánění nežádoucích lidí, oholených a nahých. „Lži nepomohou.“

„Ale, pane…“

„Nech mě domluvit. Jestli je to, co říká, pravda, pak to úplně nejlepší, v co můžeš doufat, jsou tři měsíce prací v lomech a pak ještě jedna šance u nové jednotky rekrutů, protože *já* jsem tě nenaučil to, co bys měla znát. Pokud tvrdíš, že lže, budeš nás muset přesvědčit, že veterán pěti válečných tažení a muž, který má u Kumpanie dobrou pověst, by byl za prvé tak hloupý a za druhé nemluvil pravdu. Proč bychom ti měli věřit? Znám tě – kolik? Devět týdnů? Deset? Jeho znám skoro šest let. Ale jestli je tvůj příběh pravdivý a můžeš mi to nějak dokázat, pověz mi to. Já to zítra sdělím kapitánovi a uvidíme. Jestli ne, tak buď zticha a modli se, aby kapitán bral modřiny, které jsi utržila, jako součást trestu.“

„Ano, pane.“ Paks vzhlédla k Stammelově přísné tváři. Jestli se Stammel domníval, že by mohla lhát, vypadalo to s ní ještě hůř, než si myslela.

„No? Co z toho si vybereš?“

Paks pohlédla na své ruce pokryté podlitinami. „Pane, požádal mě, abych s ním šla dozadu. Neřekl mi proč, ale je to desátník a tak jsem šla. Pak mě vzal za ruku…,“ zajíkla se a pravá paže se jí zachvěla. „Pokusil se mě přimět, abych se s ním vyspala. Odmítla jsem, ale on neodešel, pokračoval…“ Znovu pohlédla na Stammela. Jeho výraz se nezměnil, sklopila oči. „Prý si je jistý, že nejsem panna, ne s mými pohledy, a že jsem se musela s někým vyspat – abych se stala vůdkyní řady…“

„Opakuj to! Co že řekl?“

„Řekl, že jsem si to místo – vysloužila vleže na zádech.“

„Řekl taky s kým?“ otázal se Stammel hlasem ještě hro-

zivějším než předtím.

„Ne, pane.“

Stammel zavrčel: „Pokračuj!“

„Já – rozzlobilo mě to…“

„Tak jsi ho praštila.“

„Ne, pane.“ Paks pro zdůraznění zavrtěla hlavou, ale znovu se jí udělalo špatně a opětovně zvracela do vědra. Konečně vzhlédla, ještě se chvěla dozvuky. „Nepraštila jsem ho, ale rozzlobilo mě to, protože tak jsem si ho nevysloužila, a proto jsem začala chrlit nadávky…,“ znovu se vyzvracela, „…které jsem se naučila od svého bratrance,“ zakončila.

„Napij se,“ řekl Stammel a podal jí čutoru. „Jestli budeš tak zvracet, potřebuješ se něčeho napít, zákaz nezákaz.“

Paks chladnou vodu vděčně polkla. „Potom ho rozzlobilo to, co jsem řekla, pane…“

„Nemohlo to být *tak* hrozné – co jsi řekla?“

„*Pargsli spakin i tokko*…“

„Víš co to znamená, děvče?“

„Ne – bratránek povídal, že je to neslušné.“

Na Stammelově tváři se na okamžik objevil náznak pobavení. „To je. Doporučuju ti, aby sis nejdřív zjistila, co nadávky znamenají, než je začneš používat. Co se stalo pak?“

„Přitiskl mi ruku na ústa a snažil se mě stlačit na kavalec.“ Polkla další doušek vody.

„Ano?“

„Tak jsem ho kousla do ruky, aby mě pustil, on to udělal a já byla volná. Stál ale mezi mnou a dveřmi a odepjal si opasek…“

„Říkal něco?“

„Ano, pane. Hrozil mi, že mě zbije a zkrotí, pak po mně švihl opaskem, já jsem se rozběhla k němu a pokusila jsem se uniknout. Myslela jsem si, že bych se kolem něj třeba mohla protáhnout, jak se mi to povedlo s mým otcem. On mě ale chytil pod krkem…,“ nevědomky zvedla ruku „…praštil mě do obličeje a – a já jsem nemohla dýchat. Myslela jsem, že mě chce zabít a *musela* jsem bojovat. Musela jsem se nadechnout…“

„Hmmm. To už mi zní spíš jako slova rekruta, za jakého

jsem tě považoval. Pověz mi zbytek!“

„Já – těžko se na to vzpomíná. Uvolnila jsem si hrdlo, ale nedokázala jsem uniknout, byl tak rychlý a silný… Většinou jsme se váleli po podlaze, řval na mě a bil mě. Pamatuju si, že jsem cítila, jak slábnu, pak mě někdo držel za ruce a někdo mě mlátil. Ale mám dojem, že to bylo už po vašem příchodu, nebo ne?“

Stammel se zmateně zamračil. „Potom, co jsem se tam dostal já, tě nikdo neuhodil. Když jsem přišel, visel na tobě Korryn, Stephi ležel na podlaze a Korryn řekl, že tě od něj sotva dokázal odtrhnout. Kapitán Sejek tě chtěl praštit, to ano, ale neudělal to.“ Stammel vzdychl. „Jestli mluvíš pravdu, děvče, chápu, proč ses rvala. Ale byl tam Korryn, nebo to alespoň tvrdí, a jeho verze té tvé odporuje, stejně jako Stephiho.“

„Byl tam, na začátku, ale jen se smál. Já – mluvím pravdu, pane, skutečně.“ Paks hlasitě polkla. „Ale chápu, že mi nevěříte, jestli znáte – Stephiho? – tak dlouho. Doopravdy se ale stalo tohle, pane, ať Korryn tvrdí cokoliv.“

„Kdyby to bylo jen tvé slovo proti Korrynovu…“ Stammel se odmlčel, protáhl se a pak přenesl váhu na druhou nohu. „Paks, spala jsi tu s někým?“

„Ne, pane.“

„Určitě tě o to ale někdo žádal?“

„Ano, pane, ale neudělala jsem to. Nechtěla jsem. A zeptala jsem se Maiy…“

„Maiy?“

„To je ubytovatelova pomocnice. Zeptala jsem se jí, jestli s někým musím spát. Odpověděla mi že ne, ale když mě o to někdo požádá, nemám prý kolem toho dělat povyk, jaký bych třeba mohla dělat doma.“

„Obtěžoval tě s tím Korryn?“ Paks se začala chvět, vzpomínala si na Korrynovo ustavičné popichování a narážky, kterými ji chtěl přinutit, aby s ním šla do postele. „Žádal mě o to,“ špitla.

„Paks, podívej se na mě!“ Vzhlédla. „Dělal i něco víc, než že jen žádal?“

„On – někdy ano.“

„Proč jsi něco neřekla mně nebo Boskovi?“

Paks zavrtěla hlavou. „Myslela jsem, že se to ode mě neočekává – že bych dělala povyk. Domnívala jsem se, že se po mně chce, abych si s tím poradila.

„Nečeká se od tebe, že se budeš chovat jako nová holka v pivnici, to ne. Ale žádný bojovník by si takové věci od svého druha neměl nechat líbit. Když odmítneš, čeká se od nich, že od toho upustí. Je dost takových, které jsou svolné. Kéž bych to věděl, zarazili bychom to.“ Krátce se odmlčel. „Nejsi *sisli*?“

„Já – nevím, co to je. On – desátník – se mě na to taky ptal.“

„Jako Barranyi a Natzlin z Keferovy jednotky. Žena, která spí s ženami. Co?“

„Ne, pane. I když – ne že bych o tom věděla. Záleží na tom?“

„Vlastně ne.“ Stammel znovu přenesl váhu a vzdychl. „Paks, chci ti věřit. Do nynějška jsi byla dobrým rekrutem. Ale já prostě nevím – a i když ti uvěřím já, je tu kapitán. Sejek je – ehm… Jsi ve větších potížích, než do jakých se dostane většina lidí za celou službu.“

Paks cítila, jak ji v očích pálí slzy. Bylo to beznadějné. Pokud si Stammel ještě myslel, že by mohla lhát, neuvěří jí ani nikdo jiný. Krátce pomyslela na Sabena, který odešel, než se rvačka strhla – proč jen tam nezůstal? Opět se jí zvedl žaludek a vyzvrátila do vědra vodu, kterou vypila. Všude ji bolelo a zítra to mohlo být jen horší. Jejím tělem otřásl vzlyk a potom další. Snažila se je potlačit.

„Chtěla bys být zpátky na farmě, Paks?“ otázal se Stammel téměř něžným hlasem.

Překvapeně zvedla hlavu. „Ne, pane! Jen bych si přála – přála bych si, aby se to nestalo, nebo abyste byl u toho a všechno viděl.“

„Ještě chceš být vojákem, i po tomhle?“

„Jistě! To jsem chtěla vždycky, ale jestli si všichni myslí, že lžu, tak k tomu nikdy nebudu mít příležitost.“ Opět se jí zvedl žaludek.

„Paks, to zvracíš z toho, že jsi v takových potížích, nebo proč?“

„Já – myslím, že je to od té rány, kterou jsem dostala,

sem…“ Ukázala si na břicho. „Bolí mě tam.“

„Myslel jsem, že máš jen monokl a krvavý nos. Podíváme se, můžeš se posadit rovněji?“ Stammel se od světla přesunul vedle ní. „Ne, dívej se dál ke světlu. Hmmm, máš nateklou celou polovinu obličeje. Ani nevidím tvé řasy. A nos máš určitě zlomený.“ Jemně se otoku dotkl. Paks sebou trhla. „To by *mohlo* být od víc než jednoho úderu. Zvoní ti v uších?“

„Ano, pane, ale přichází to a odchází.“

„Od čeho máš ten šrám na rameni? Neměl meč, že ne?“

„Ne. Myslím, že je to od přezky opasku. Můj otec to tak dělával.“

„Přál bych si, aby ta pochodeň svítila jasněji a tolik neplápolala,“ zavrčel Stammel. „Zvedni bradu! Vypadá to, že máš pohmožděný i krk. Bolí tě to, když dýcháš?“

„Jen trochu.“

„Dobře, kde tě ještě bolí?“

„Vepředu. Celé tělo. A taky nohy.“

„Tak se postav. Chci se na ta zranění podívat.“

Paksenarrion se snažila vstát, ale nohy jí po hodinách sezení na chladném kameni ztuhly. Nejdříve se nedokázala ani pohnout, až teprve když jí Stammel podal ruku a vytáhl ji, vrávoravě se postavila, ale stále se nemohla narovnat. Nepodařilo se jí potlačit krátké bolestivé zaúpění.

„Tak, opři se o zeď, jestli si nejsi jistá v nohou.“ Stammel ji otočil a opřel ji o zeď naproti pochodni. „U Tirových kostí, nechápu, jak jsi ho v takovém stavu mohla přizabít.“ Potom se odmlčel, pohlédl na svou ruku a poté na kamennou lavici. „To *je* krev. Co to udělali…“

Paks cítila, jak klouže po zdi dolů, zdálo se, že se nedokáže udržet na nohou.

„Pozor, neupadni!“ řekl Stammel. Varování přišlo příliš pozdě. Paks ležela zkroucená na boku a bezmocně zvracela.

„Já – omlouvám se,“ zalapala konečně po dechu.

„Tak jen klidně lež. Nech mě, ať se podívám…“ Stammel jí povytáhl tuniku. I v mihotavém světle pochodně viděl na jejích stehnech podlitiny a zaschlou krev. Tuniku měla na několika místech roztrženou. Stammel náhle zaklel, ta slova Paks slyšela od svého bratrance. Potom jeho hlas změkl. „Paks, půjdu si promluvit s kapitánem. Tohle musíme dát

nějak do pořádku. Taková zranění bys nedokázala předstírat a pokud jsi tak slabá, že se neudržíš na nohou, tak jejich příběh neodpovídá skutečnosti.“ Položil jí ruku na rameno. „Teď ti pomůžu zpátky na lavici. Pokusím se přemluvit kapitána, aby mi dovolil poslat za tebou Maiu, ale raději s tím nepočítej.“ Nazdvihl ji. „No tak, pomoz mi! Jsi moc velká na to, abych tě zvedal sám.“

Paks se snažila a konečně se jí se Stammelovou pomocí podařilo dostat se na lavici.

„Ještě dnes v noci se na tebe přijdu znovu podívat a samozřejmě i ráno. Budeš v pořádku, i když na tom budeš mizerně. Snaž se nehýbat, možná pak nebudeš tolik zvracet, a nepropadej panice. Nezapomeneme na tebe.“ S těmito slovy Stammel vyjmul louč z držáku, otevřel dveře a odešel. Světlo odnesl s sebou. Paks ležela ve tmě a nebyla si tak docela jistá, jestli jí její vyhlídky připadají lepší nebo horší.

Stammel vyšel z kobek a vypadal stejně rozzlobeně, jak se cítil. Bosk čekal poblíž ústí schodů. Když uviděl výraz Stammelova obličeje, okamžitě ztuhl i on. Stammel, jemuž v mysli vířilo, co všechno musí udělat, a to rychle, než půjde kapitán spát, se zastavil na vrcholku schodiště a pokynul mu. „Desátníku Bosku,“ pronesl hlasem, který překvapil i jeho samotného.

„Ano, pane!“ Bosk se díval někam pod jeho obličej – na rukáv, uvědomil si Stammel. Nepřiměřeně ho to podráždilo.

„Neudělal jsem to, Bosku, to dobře víš!“

„Ano, pane.“ Bosk stočil pohled zpět k jeho očím.

„Máme problém, Bosku, a málo času na jeho vyřešení. Chci, abys okamžitě izoloval Korryna. Chci mluvit s každým, kdo byl v té místnosti od chvíle, kdy tam vešel Stephi, až do okamžiku, kdy jsme se tam dostali my – bez ohledu na to, kdo to je a jak dlouho se tam zdržel – s každým. A odděleně, využiju k tomu služebnu. Než s nimi promluvím, chci vědět, co dělali a co si o tom ty a Devlin myslíte. Ale rychle!“

„Ano, pane. Chcete, abych nejdřív přemístil Korryna? A

kam?“

„Ano. Dej ho do skladiště a postav k němu stráž. Nesmí s nikým mluvit. Je na služebně Dev?“

„Ano, pane.“

„Dobře. Budu tam. Postarej se o Korryna a přijď za mnou, až to uděláš.“

„Ano, pane!“ Bosk odešel z kasáren rekrutů najít stráž a Stammel se vydal chodbou ke služebně. Uvnitř psal zamračený Devlin záznam o své hlídce. Stammel vešel do místnosti a Devlin vzhlédl.

„Jsou v klidu?“ zeptal se Stammel.

„Jak se to vezme. Chvíli jsem si myslel, že budeme mít další potíže – Korryn a Saben. Ale donutil jsem je sklapnout.“

Stammel si uvědomil, že se i Devlin dívá na jeho krví potřísněný rukáv. „Deve, já jsem ji nebil, to udělal někdo jiný.“

„Pane, nemyslel bych si o ní, že se dokáže tak porvat.“

„Já si nemyslím, že to udělala, Deve.“ Stammel se odmlčel a naslouchal krokům v chodbě za sebou. To Bosk musel najít stráž. Devlin se zatvářil zmateně.

„Ale, pane, oba tvrdili totéž. A Stephi ležel na zemi.“

„Ano. To stojí za úvahu.“ Stammel slyšel v kasárnách hlasy, on i Devlin naslouchali. Korrynův hlas zněl dotčeně, Boskův hrozivě a pevně. Pak se v chodbě ozvaly trojí vzdalující se kroky. Stammel pokračoval: „Devline, kdybych se tě dnes ráno zeptal, jestli má větší cenu slovo Korryna nebo Paks, co bys odpověděl?“

„No, samozřejmě, že bych zvolil Paks. Ale teď…“

„Žádné ale! Pokud je to jen Paks proti Korrynovi, *víme*, že Paks je důvěryhodnější. Ještě nikdy neudělala nic nečestného.“

„Ano, ale co Stephi? Ten není jako Korryn, podle toho, co jsem slyšel.“

„Ne, to je pravda, a znám ho tak dlouho jako tebe. Ale viděl jsem ho v boji – aby byl tak omámený a neměl na sobě žádné další stopy – to se mu nepodobá. Kéž bych věděl, jak moc je zraněný!“

Ve dveřích se objevil Bosk. „Korryn je zajištěný, pane. A

Saben s vámi chce mluvit.“

„Vyslechnu ho. Ty to musíš slyšet taky, Bosku. Stephiho verze zní, že se po něm Paks vrhla, přestože jí jen udělal návrh, správně? A že ho málem zabila, kdyby ji od něj Korryn neodtáhl těsně předtím, než jsme se tam dostali.“

Desátníci přikývli. „Říkal – nebo to byl Korryn? – že ji jen párkrát praštil, když ta rvačka začala, a ona byla tak divoká,“ dodal Devlin.

„Tak jak to,“ otázal se Stammel, „že Paks leží tam dole, tak slabá, že se nedokáže ani postavit, a pokrytá modřinami a šrámy?“

„Šrámy?“

„Ano. Podle ní jsou od Stephiho opasku a jak si vzpomínám, Korryn měl svůj na sobě.“ Stammel neklidně přecházel po malé místnosti. „Nedokážu si vysvětlit Stephiho podíl na téhle věci a přitom je to potřeba vysvětlit. Neříká se o něm, že by byl lhář, ale…“

„Když o tom tak přemýšlím,“ přerušil ho Devlin, „většinu toho příběhu nám řekl Korryn, vzpomínáte? Stephi sotva promluvil, kývl, když se Korryn zeptal: ‚Není to snad pravda?’, něco zamumlal, ale to bylo všechno.“

„Přesto musím s těmi otázkami předstoupit před kapitána, než půjde spát. Nemůžeme s tím vším přijít až ráno. Takže, Devline, využiju tuhle místnost, abych si promluvil s těmi, kteří byli v místnosti v kteroukoliv dobu, kdy se tam nacházel Stephi. Chci, abyste v co největší tichosti zjistili, jestli někdo viděl, že by se Stephi během odpoledne nebo večera choval nějak divně. Bosku, ty najdi Maiu, Sigera a velitele hlídky z dnešního odpoledne a řekni jim, aby za mnou asi za půl hodiny zašli. Jestli tady tou dobou ještě neskončím, přijď sem, já vyjdu ven a setkám se s nimi na dvoře. Jasné?“

„Ano, pane.“

„Promluvím nejdřív se Sabenem. A nezapomeňte – držte to v tichosti.“

„Ano, pane.“ Bosk s Devlinem odešli a Stammel se posadil za stůl. Téměř okamžitě se ve dveřích objevil Saben.

„Pojď dál, Sabene!“ Vysoký chlapec byl očividně ustaraný.

„Prosím, pane,“ začal Saben ještě v chůzi. „Ať si říkaj co

chtěj, Paks nemohla udělat nic tak hroznýho. Vy byste to měl vědět. Nikdy nepraštila ani Korryna, a ten ji pořád otravoval…“

„Okamžik!“ přerušil ho Stammel. „Ty jsi ten, který nás šel hledat, správně?“

„Ano, pane.“

„Chci vědět, kdy jsi poprvé uviděl desátníka Stephiho, jak jednal, a všechno o tom, co jsi viděl jeho nebo Paks udělat, než jsi odešel z místnosti.“

„Ano, pane. No, dneska odpoledne měla naše jednotka šermířskej výcvik se Sigerem a tehdy vjel dovnitř desátník Stephi s ostatníma. Moje řada čekala, až se na ni dostane, a já se díval na Paks a Sigera, ale pak jsem začal sledovat ty nově příchozí.“

„Jak vypadali?“

Saben našpulil rty. „Hodně – působivě, pane. Říkali jsme si s Cobenem, že doufáme, že budeme vypadat taky tak. Desátník Stephi poslal některýho z rekrutů pro ubytovatele a rozhlížel se kolem, dokud ubytovatel nepřišel. Díval se i na Paks, pane, ale tehdy mě nic nenapadlo. Je hezká a zrovna se jí povedlo zasáhnout Sigera.“ Odmlčel se, jako by čekal, co řekne Stammel.

„Pokračuj!“

„Když přišel ubytovatel, mluvili spolu a desátník i všichni jeho chlapi si odepjali meče. Doufal jsem, že nám něco předvedou. Pak jeden z mužů odvedl všechny koně do stáje a desátník odešel s ubytovatelem. Skončili jsme s výcvikem a myli jsme se před večeří, když jsem ho viděl mluvit se strážící a procházet Vévodskou bránou. Nevím proč…“

„Nejspíš proto, aby zařídil ubytování pro svého kapitána.“

„Pak jsem ho znova viděl až po večeři v kasárnách. Bylo nás tam jenom pár, většina ještě neměla hotovou svoji práci. Paks a já jsme ji dodělali už před večeří. Slíbila mi, že mi ukáže, jak se z kůže plete řemínek. Siger povídal, abychom si začali chystat něco na obalení jílců svejch mečů. Byl tam i Korryn, ten je tam skoro vždycky. A dva nebo tři další. Zrovna jsem spletl pár řemínků dohromady a ukazoval jsem to Paks, když desátník vešel dovnitř. Rozhlídnul se, uviděl

nás a řekl Paks, že s ní chce mluvit.“

„Vypadal stejně jako předtím?“

„To nevím. Možná byl trochu zrudlej a vypadal odhodlaně. Ukázal jí, aby s ním šla dozadu, a chytil ji za ruku. Tlačil ji ke kavalci v rohu, tak se na něj posadila, on si sednul vedle ní a začal na ni mluvit. Povídal jí, že by se s ním měla vyspat, že by jí to mělo lichotit a takový řečičky. Připadalo mi, že ji to dost rozrušilo, nejdřív silně zrudla, pak zbledla a rozhlídla se kolem sebe – ale co jsme mohli dělat? Byl to desátník. Mluvil k ní hlasitěji a pak řekl…“ Saben se náhle odmlčel a zrudl.

„Ano? Co?“

„Řekl, že se musela s někým vyspat, aby se stala vůdcem řady. Bylo to hrozný, pane, ze všech lidí to řekl zrovna Paks a ji to opravdu rozzlobilo. Myslel jsem si, že by neměl takhle jednat, tak jsem odešel pro vás. Jenže jsem vás ani vaše desátníky dlouho nemohl najít – nechtěl jsem to vyřvávat na celý nádvoří – a když jsem se konečně zeptal strážnýho, pověděl mi, že jste u vévodského dvora s kapitánem. Strážnej u brány mě nechtěl pustit dovnitř a nejdřív vám ani nechtěl vyřídit vzkaz. Asi jsem neměl odcházet, ale nevěděl jsem, že ji zbijou.“

„To jsi nemohl vědět. Když příště dojde k nějakým potížím, jdi za nějakým strážným, ať mě okamžitě najde. Pamatuješ si, kdo ještě byl s vámi v místnosti, když přišel Stephi, a kdo odešel před tebou?“

„Korryn a Jens, Lurtli, Pinnwa a Vik, myslím. Vik odešel zrovna když se objevil desátník, o ostatních nevím. Sledoval jsem Paks.“

„Sabene, požádal jsi někdy Paks, aby se s tebou vyspala?“

„Ne. I když jsem chtěl. Ale měla dost problémů s tím, jak ji pořád obtěžoval Korryn, a já jsem nechtěl, aby se mnou taky měla tyhle starosti. Když to bude chtít, dá mi vědět. V každým případě jsme kamarádi.“

„Dobře, Sabene, můžeš jít.“

„Pane, nenecháte je, aby jí ještě víc ublížili, že ne?“

„Dělám, co můžu.“

„Ale, pane…“

„Dost Sabene! Běž.“

O hodinu později, po rozhovorech se všemi, které si zavolal, se Stammel postavil před své desátníky a vzdychl.

„Já jsem přesvědčený,“ řekl. „A vy také. Ale přál bych si, aby šlo o jiného kapitána než Sejeka.“

„Je to tvrdý muž,“ přitakal Devlin.

„A umíněný. Jestli je stále ve stejné náladě, důkazy pro něj nebudou nic znamenat. Jakmile si udělal názor…“

„Můžete trvat na tom, aby všechno vedl Valichi,“ řekl náhle Bosk.

„U Tira, to můžu! Jak jsem na to mohl zapomenout? Není to tak, že by Valichi předal velení Sejekovi, jen je prostě pryč. A protože Paks je rekrut, tak samozřejmě spadá pod soudní pravomoc svého velitele.“ Vstal. „Nepochybuju o tom, že Sejek bude zuřit, ale s tím, co jsme zjistili, bude muset souhlasit. Doufám.“ Mávl rukou a vydal se z kasáren rekrutů k vévodovu dvoru.

U brány řekl strážnému: „Potřebuju mluvit s kapitánem.“

„Šel nahoru,“ odvětil strážný. „Jste si jistý, že ho chcete rušit?“

„Ještě nespí,“ pronesl Stammel a pokynul hlavou k osvětlenému oknu na protější straně nádvoří. „Potřebuju se s ním setkat, než půjde spát.“

„Kvůli čemu?“

„Jen mě ohlas. Přijme mě.“

„Ale na vaši zodpovědnost, Stammele.“

„To je vždycky.“ Společně přešli nádvoří a strážný promluvil s hlídkou u dveří.

„Dobrá, pane. Jděte touhle chodbou, pak nahoru po schodech a jsou to druhé dveře vpravo. Nemáte žádné zbraně, že?“ Stammel vzdychl a odevzdal mu svou dýku. „Děkuju vám, seržante.“

Stammel se zhluboka nadechl, zkontroloval si plášť, prošel chodbou, vystoupal nahoru po schodech a zastavil se u druhého vchodu vpravo. Uvnitř místnosti, prostorné pracovny, seděl kapitán a psal ve světle dvojité petrolejky. Dopsal řádek a pohlédl ke dveřím.

„Pojďte dál, seržante Stammele! Zkontroloval jste svého rekruta?“ Na široké, spíše ploché tváři kapitána Sejeka se jen

zřídka objevil nějaký výraz a nebyl tam žádný ani teď.

„Ano, pane.“ Stammel stál prkenně na půl cesty mezi dveřmi a stolem.

„A?“

„Pane, není to tak jednoduché.“

„U Tirových kostí, chlape, nikdo nečeká, že budete štěstím bez sebe z toho, že jednomu z vašich rekrutů přeskočilo, to se prostě občas stává. Už se uklidnila?“

„Pane, podle strážných, kteří ji vedli dolů, nekladla žádný odpor, teď vůbec není divoká.“

„No, už byla divoká dost. Je samozřejmě vysoká, ale nikdy bych si nepomyslel, že by se nějaký rekrut mohl pustit do křížku se Stephim a vyjít z toho vítězně. Ví se o něm, že umí dobře bojovat i beze zbraně. Ale předpokládám, že překvapení…“ Kapitán se na své židli zaklonil a nechal odmlku protahovat. Nakonec ji Stammel přerušil a pronesl tak neutrálním hlasem, jak jen dokázal: „Pane, nemyslím si, že to je celá pravda.“

„Ale, Stammele, vymyslela si nějakou povídačku!“

„Ne, pane. Tak to není.“

„Tak jak to je? Nebude se mi to líbit o nic víc, když se tu přede mnou budete upejpat.“

„Kapitáne, chtěl bych, abyste se na ni šel podívat; jen podívat; nebo poslal někoho, komu věříte…“

Kapitán povytáhl obočí. To bylo nebezpečné znamení. „Co, byla nadrogovaná?“

„Ne, pane. Zbitá.“

„Zbitá? Jste si jistý? Viděl jsem jen pořádný monokl a krvavý nos, možná zlomený, ale to nic není.“

„Ne, pane. Je toho víc, mnohem víc.“

„Dobře, tak jí možná stráže daly pár ran, když ji vedly do cely.“

„Tvrdí, že ne, prý byla klidná.“ Stammel vzdychl. „Pane, s tím, jak na tom je, nechápu, jak mohla Stephiho tak zranit. Jak špatně je na tom ve skutečnosti on?“

„Je na ošetřovně, říkají, že to přežije. Má zlomené dva prsty, otisky prstů na krku a nevím co ještě. Vypadal omámený, ani se mnou nedokázal pořádně mluvit a lékař řekl, abych ho nechal spát. Tohle ale nikam nevede, Stammele.

Napadla desátníka. Jestli byla zbitá, zaslouží si to.“

„Přál bych si, abyste ji viděl, pane,“ trval tvrdošíjně na svém Stammel.

„Podívám se na ni ráno, dřív ne. Uvědomujete si, že o její vině není pochyb, že? Máme očitého svědka z vaší vlastní jednotky plus Stephiho, ne?“

Stammel stál naprosto bez hnutí, na tváři neměl žádný výraz. „Ne, pane. Myslím, že se o tom dá pochybovat.“

„Stammele, s jakou směšnou historkou přišla?“

„To není její historka, pane. Viděl jsem ji a uvědomil jsem si, že Korryn, ten druhý rekrut, musel lhát nejméně v jedné věci. Ve svém stavu nemohla, skutečně *nemohla*, vyhrát nad Stephim. Nedokáže se ani postavit…“

„Hraje to.“

„Ne, pane. Pane, znám ji, je to jeden z nejlepších rekrutů, jaké jsme kdy měli, a nic nepředstírá. Korryn se naopak pohybuje na ostří nože už od chvíle, kdy jsme ho přijali, a jestli lže v tom, že ji musel odtáhnout, mohl by lhát ve všem.“

„A co Stephi?“ otázal se chladně kapitán.

„Nevím.“ Stammel vzdychl. „Také ho znám, kapitáne, a vždy měl dobrou pověst. Ale něco tu nehraje, pane, a já si myslím, že ještě nevíme všechno.“

„Zjistil jste něco?“

„Ano, ještě ne dost, aby to stačilo na úplnou obhajobu, ale…“

„Stammele, vy chcete vyčkat na formální soud nebo něco takového?“

„Ano, pane, chci.“

„Ach, to snad… Stammele, za jak dlouho se má vrátit kapitán Valichi?“

„Za tři nebo čtyři dny, pane.“

„Do té doby všechny vaše drahocenné fyzické důkazy zmizí.“

„U Paksenarrion ne. Kromě toho, můžete se na ně podívat zítra.“

Sejek se zamračil a uvažoval nad tím. „Oba jsme v tomto případě trochu zaujatí,“ řekl konečně.

„Ano, pane. Nežádal bych vás, abyste přijal můj posudek.

Ale co kdybychom povolali svědky, řekněme třeba z Východního Vévodova, kteří by přišli, prohlédli ji a popsali své nálezy kapitánu Valichimu?“

Kapitán chvíli přemýšlel. „Myslím, že by to šlo, ačkoliv mi to připadá jako ztráta času.“ Pohlédl na Stammela. „Uvědomujete si, že Val to může vzít stejně stručně, jak bych to udělal já…“

„Ano, pane, ale…“

„Ale Valichi je kapitánem rekrutů a má nad nimi soudní pravomoc. Dobrá, o tom se s vámi nebudu přít. Máte právo žádat soudní řízení, pokud si myslíte, že je oprávněné. Koho jste zamýšlel jako svědky?“

Stammel svraštil čelo. „Přemýšlel jsem o členech Rady, pane, o těch s vojenskou minulostí a soudními zkušenostmi. Jak asi víte, osobně nemám starostu Fontaina příliš v lásce, ale je čestný a není to hlupák.“

Kapitán přikývl. „On o vás mluví stejně, Stammele. Nikdy jsem nechápal, v čem vězí vaše neshody.“

„Čím méně o tom budu mluvit, tím dříve se to urovná, pane, a nečekám, že on by vám řekl něco jiného.“

„Dobrá. Jako první Heribert Fontaine. Chcete dva nebo tři?“

„Co nejméně; stále si myslím, že se tu děje něco velice divného. Jako o druhé jsem uvažoval o Kolye Ministieri. Byla desátníkem v Padugově kohortě při obléhání Cortes Cilwanu.“

„Nepamatuju se na ni.“

„Dost vysoká, tmavovlasá – teď už samozřejmě šedne – přišla při tom tažení o ruku, jinak by byla příští rok seržantem. Má ovocný sad.“

„Myslím, že bych jim měl raději poslat obsílku. K čertu, Stammele, mohl jste na tohle všechno myslet o něco dřív.“

„Pane…“

„Váš rekrut by na tom měl být ráno raději opravdu špatně. A když jsme u toho, jestli se na ni ještě půjdete podívat – měl jste to v úmyslu, že?“ Stammel přikývl. „Dobrá, pak tedy chci, abyste si s sebou vzal stráž, jen aby byly důkazy naprosto jasné.“ Kapitán pokračoval v psaní. Stammel stál bez hnutí, přestože to v něm v důsledku té poznámky vřelo.

„Tak," řekl kapitán, když dopsal. „Pošlete to ještě dnes v noci do Východního Vévodova. Podíváme se na důkazy – a vyslechneme její výpověď, pokud chcete – zítra před snídaní. Ať jsou jednotky za východu slunce nastoupené, myslím, že vše brzy vyjasníme."

„Ano, pane. Mám toho rekruta Korryna ve vazbě, pane, rád bych, aby byl vyslechnut také."

„Dobrá, ještě něco?"

„Ano, pane. Rád bych požádal o kapitánské svolení, aby ubytovatelova pomocnice Maia mohla na Paksenarrion po zbytek noci dohlížet. Má jisté vědomosti v oblasti léčení."

„Skutečně si myslíte, že je to nutné? Ne, neříkal byste to, kdybyste si to nemyslel. Udělejte, co považujete za nezbytné. Jen si pamatujte, že je to vězeň, ne čestný host. Nikdo nesmí do její cely vstoupit sám a musí se jí dostat jen takové péče, která je nutná pro zachování jejího života. Možná ji nemám právo soudit, ale tohle nařídit můžu."

„Ano, pane. Děkuju, pane."

„Teď si vezměte ty obsílky a nechte mě trochu vyspat. Odchod!"

„Ano, pane." Jakmile Stammel vyšel ze dveří, zhluboka se nadechl a uvolnil zaťaté svaly v ramenou. Dosáhl ústupků, kvůli nimž přišel, dokonce víc, než čekal. U paty schodiště se málem srazil s vévodovým majordomem Venneristimonem, jehož tmavé šaty splývaly s temnou chodbou.

„Kampak tak pozdě pospícháte, seržante Stammele?" otázal se Venneristimon.

„Jde o kapitánovu žádost," odpověděl stručně Stammel. Nikdy tak úplně nevěděl, na čem s Vennerem je.

„Ach dobrá, pak vás nebudu zdržovat. Chtěl jsem se jen zeptat, jak se daří vašemu rekrutovi, té dívce, která se dostala do potíží."

„Je dost zmlácená. Ale omluvte mě, Vennere, musím jít."

„Jistě. Máte to daleko?"

„Ani ne. Stráž – mou dýku, prosím!"

„Ano, seržante. Tady je."

Když Stammel scházel schody na nádvoří a zamířil k Vévodské bráně, cítil v zádech Vennerův pohled. Strážný ho

bez poznámek nechal vyjít ven a Stammel přeběhl hlavní nádvoří. Ve služebně na něj čekali Maia, Devlin a Bosk. Neradostně se na ně usmál.

„Trochu jsme pokročili," začal. „V první řadě souhlasil se soudem, až se vrátí kapitán Valichi. Neměl z toho radost, ale souhlasil. Mám obsílky pro Fontaina a Ministieru, aby se sem zítra ráno dostavili jako svědci. Deve, budu chtít, abys je za pár minut odvezl do Východního Vévodova. Maio, dal ti svolení, že můžeš na Paks přes noc dohlížet a dokonce jí dát nějaké jídlo a pití, pokud to bude nutné, ale nepřeháněj to. Bude tam s tebou stráž, dokonce i v cele. Rád bych věděl, co si o jejích zraněních myslíš. Pro začátek bys mohla zjistit, jestli byla kromě zbití taky znásilněná. Bosku, chce, aby se před východem slunce shromáždily všechny jednotky. Informuju o tom ostatní seržanty, ale ty se postarej o naši jednotku. Paks a Korryn ve formaci nebudou. Jens ano, ale buď připravený ho vytáhnout."

„Máte už nějakou představu, co se stalo Stephimu?" zeptal se Devlin.

„Ne. A když tak o tom mluvíme, nemá ji ani Sejek. Nechápe, jak by mohl rekrut – jakýkoliv rekrut – zmlátit Stephiho tak, že se nedokáže ani jasně vyjádřit. Stále nevím, jak vážně je Stephi zraněný."

„Promluvíte si s Korrynem?"

„Dnes v noci? Ne. Nedokázal bych se ovládnout, abych mu něco neudělal."

„Hmmm. Budu zpátky asi za hodinu, pokud nedojde k nějaké nehodě." Devlin si vzal obsílky a otočil se.

„Dnes v noci žádné nehody. Chceš doprovod?"

„Ne, pane. Jen si vezmu toho nejrychlejšího koně, jakého najdu." S těmi slovy Devlin vyšel z místnosti.

„Můžu teď jít dolů?" zeptala se Maia.

„Ano. Paks nevypadala moc dobře, když jsem u ní zhruba před hodinou byl. Vezmi si s sebou vodu. Dal jsem jí trochu napít, zákaz nezákaz. Zvracela a byla příliš odvodněná."

„Udělám to. Potřebujete kvůli mně promluvit se strážným?"

„Možná bych měl." Stammel ji odvedl ze služebny ke schodům do vězení. „Někdo by tu poblíž měl být – aha,

tamhle je. Forli, kapitán dal Maie svolení, že se přes noc může postarat o zranění uvězněné, ale někdo musí být v cele s ní. Můžeš se o to postarat?“

„Jistě, pane, ale ráno si ten příkaz budu muset u kapitána ověřit…“

„To je v pořádku. Vím, že je to neobvyklé, ale je to jedna z věcí, o niž jsem ho šel požádat. Chceš, abych zavolal někoho na vystřídání?“

„Ne, seržante, postarám se o to.“ Strážný zavedl Maiu dolů po schodech k celám. Stammel vyšel na dvůr a zamířil k druhým kasárnám.

Kapitola čtvrtá

Tentokrát byl zvuk kroků v chodbě mnohem hlasitější. Jak se kroky blížily, Paksenarrion se snažila posadit. Musí už být ráno. Srdce jí začalo rychleji bušit. Maia říkala, že Stammel jí uvěřil, ale Paks si uvědomovala, že Stammelova víra nestačí. Stále nevěděla, jestli ji vůbec vyslechnou. Dveře se otevřely. Dva strážní nesli pochodně a dva vstoupili do cely.

„Pojď,“ řekl ten snědší, „je čas.“

Paks se podařilo postavit se na nohy, ale pak klopýtla o vědro. Stráže ji přidržely za ruce. Byla ještě ztuhlejší než v noci a točila se jí hlava. Strážní ji pobízeli ven z kobky a drželi ji vzpřímeně. S každým krokem bronzový řetěz zachřestil na kamenných dlaždicích a zatahal ji za kotníky. Nedokázala si ani představit, jak pro ni bude chůze v řetězech obtížná. Pohlédla ke schodům – dlouhá cesta. Stráže ji postrčily vpřed. Zaťala zuby, odhodlaná neomdlít. Při chůzi se jí tunika začala odtrhávat od nohou. Roztrhl se jí jeden

strup a Paks cítila, že jí kape krev.

U paty schodiště Paks zakolísala, když se pokoušela podívat vzhůru. Nedokázala pravou nohu zvednout natolik, aby stoupla na první schod. Zkusila levou a zvládla to. S pomocí stráží se vlekla z jednoho schodu na druhý, ale na odpočívadle už nemohla dál. Po těle jí vyrazil studený pot a zrak se jí zakalil.

„To nemá smysl," uslyšela říkat jednoho ze strážných. „Pomůžeme jí nahoru." Vzali ji mezi sebe, vytáhli ji až na vrcholek schodiště a k východu z kasáren.

Ačkoliv slunce ještě nezářilo na hradby, bylo už dost světla na to, aby viděla jednotky, nastoupené ve formacích čelem k jídelně a ošetřovně. Před nimi zůstalo otevřené prostranství, větší než obvykle. Strážní otočili Paks vlevo a vedli ji podél levého křídla shromážděných. Paks se snažila držet zpříma a náležitě kráčet, ale sotva se belhala. Nikdo nestočil pohled stranou, aby se na ni podíval, a dívka hleděla na okna jídelny přímo před sebou. Kdyby to jen nebylo přede všemi! Všichni viděli její zbitou tvář a roztrhanou tuniku. Zachvěla se.

„Ještě kousek," zamumlal světlovlasý strážce a přidržel ji, když opět klopýtla o řetěz. Nakonec došli do rohu, otočili se vpravo a vydali se do středu otevřeného prostranství. Nyní Paks viděla vousatého muže v drátěné košili – kapitána, desátníka s monoklem pod jedním okem a se zavázanou rukou a Korryna. Všimla si, že na ni letmo pohlédl Stammel, ale ten byl teď už za ní, v čele své jednotky. Postavili ji do řady ke Stephimu a Korrynovi, čelem ke kapitánovi. Za ním stáli dva cizinci, muž s šedými vousy oblečený ve švestkovém rouchu a jednoruká žena v hnědém. Paks se znovu zachvěla, protože se jí do modřin a šrámů zakousl chladný ranní vzduch. Kapitán ustoupil, aby se poradil s oběma cizinci. Paks neslyšela, o čem mluví. Potom popošel vpřed a oslovil shromážděné.

„Dnes ráno jsme se sešli," řekl, „abychom zvážili důkazy, které se vztahují k útoku nebo zdánlivému útoku rekruta na desátníka pravidelné Kumpanie, k němuž došlo včera večer. Ke zjišťování důkazů dojde veřejně a přede všemi, aby nikdo nemohl pochybovat o tom, co viděl a slyšel. Tyto důkazy

budou po návratu předloženy kapitánu Valichimu, který má v tomto případě soudní pravomoc. Dva svědci, kteří nemají nic společného ani s jedním vyšetřovaným, posoudí jejich fyzický stav a vyslechnou jejich výpovědi. Svědky jsou starosta Heribert Fontaine z Východního Vévodova a Kolya Ministiera, radní z Východního Vévodova. Můžete začít.“

Dva svědci se vydali nejdříve ke Stephimu, obešli ho kolem dokola a pokračovali ke Korrynovi. Když ho prohlédli, přešli k Paksenarrion. Snažila se na ně nedívat. Žena natáhla ruku a dotkla se Paksiny opuchlé tváře; byl to jemný dotyk, ale Paks sebou trhla. Jeden z nich jí sáhl na tuniku na zádech, kde byla ztvrdlá zaschlou krví. Svědci odešli ke kapitánovi a tiše mu něco řekli. Přikývl.

„Stráže, svlékněte je!“ rozkázal. Paks to náhle vystrašilo, začala se silně chvět.

„Nedělej si s tím hlavu,“ zamumlal tmavší strážný. „Chtějí se jen podívat na všechna zranění. Buď klidná.“ Mezitím jí druhý strážný dýkou rozpáral švy na tunice od krku až k poutům na zápěstí, přetáhl tuniku přes řetězy a nechal jí oděv spadnout k nohám. Podívala se stranou. Stephi si svlékal svou uniformu a Korrynovi přetahovali strážní jeho tuniku přes hlavu. Svědci k nim přistoupili ve stejném pořadí jako předtím. Paks čekala a snažila se nedávat najevo svůj strach.

Konečně byli znovu u ní. Opět ji obešli, ale tentokrát mluvili k ní i k sobě navzájem.

„Zvedni hlavu,“ řekla žena. „Podívejte, starosto, to je pohmožděnina, že?“

„Určitě, Jednoruká, myslím že ano. Narovnej se trochu, tak…“ Paks se pokusila napřímit, ale příliš ji bolelo břicho. „Má podlitiny i tam a nemůže se narovnat. Těžko se dá určit, čím byly způsobené, mohlo se jednat o pěst, nohu, loket…“

„Tyhle šrámy jsou jasně od nějakého řemenu…“

Svědci se vrátili ke kapitánovi a Paks tam nechali stát. Chvěla se a bylo jí na zvracení.

„Ten muž,“ kývl starosta směrem ke Stephimu, „má podlitinu na levé tváři, pravděpodobně od úderu pěstí, a zlomené dva prsty na pravé ruce. Dále má odřené a pohmožděné klouby na levé ruce a modřinu na pravé holeni.

Jiná zranění jsme nenašli.“

„Mužský rekrut má odřené klouby na obou rukou a odřené koleno. Jiná zranění jsme neobjevili.“

Starosta se odmlčel, odkašlal si a pak pokračoval: „Ženský rekrut má rozsáhlejší zranění. Na dva prsty širokou řeznou ránu nad levým okem, obdobnou nad pravým okem, silně pohmožděnou pravou tvář a čelist, oteklé pravé oko, zlomený nos, možná zlomenou čelist, pohmožděný krk, modřiny na obou předloktích a nadloktích, pohmožděné a odřené klouby na obou rukou…“

Paks naslouchala výčtu svých zranění, jejich popis na ni působil jako ozvěna úderů, které je způsobily. Byla odhodlaná neomdlít přede všemi, ale kolena se jí podlamovala a hlava jí klesala. Strážný s tmavou pletí jí zatřásl rukou. „Neposlouchej to!“ zamumlal. „Zvedni hlavu, počítej okna jídelny. Zvládneš to.“ Paks upírala pohled na okna a snažila se neposlouchat starostův hlas.

„Dva šrámy na ramenou,“ říkal právě starosta, „řeznou ránu na boku, která by mohla pocházet od nějaké čepele nebo ostrého předmětu. Podobné šrámy má na zadku a stehnech, včetně několika dalších řezných ran. Pohmožděniny na žebrech a břiše pocházejí od tvrdých úderů, není však jasné, čím byly způsobeny. Další pohmožděniny má na stehnech, obzvláště v horní vnitřní části stehen. Jsou tu i jisté náznaky vnitřního krvácení. Vnější známky odpovídají znásilnění, kapitáne. Pokud je to předmětem sporu, bude třeba provést dodatečné vyšetření, aby se potvrdilo.“

Paks si všimla, že kapitán se na ni poprvé podíval, nedokázala však určit, jestli se na ni ještě zlobí.

„Máte k tomu nějaké připomínky, radní Ministiero?“ otázal se kapitán.

„Kapitáne Sejeku, pokud někdo najde takto zbitou ženu a dva pouze lehce poznamenané muže, je obvyklé si to vykládat tak, že muži napadli ženu.“ Tmavovlasá žena mluvila příkře a vkládala do svých slov sarkasmus. „V řetězech je však ona, takže předpokládám, že obvinění zní opačně. Z důkazů to i bez výslechu považuji za směšné. I kdyby tu rvačku začala, nezpůsobila mnoho škod a byla za to dost potrestána. Kromě toho je zřejmé, že řetězy nejsou

třeba. Sotva se udrží na nohou, natož aby utíkala. Jestli chcete, aby byla při soudu v lepším stavu, měla by být na ošetřovně.“

Kapitán přikývl. „Seržante Stammele!“ zavolal.

„Pane!“

„Odveďte svého rekruta na ošetřovnu, svědci ji vyslechnou později. Stráže, můžete jí sejmout řetězy.“

„Teď chvilku vydrž, než je sundáme,“ pronesl tiše světlovlasý strážný. „Seb bude muset dojít pro majzlík a kámen, nebude to trvat dlouho.“

Stammel ji podepřel z druhé strany. „Budeš v pořádku, Paks. Klid.“

Tmavovlasý snědý strážný se vrátil s nástroji a odsekl zahnuté železné trny, které jí spínaly pouta na zápěstích a kotnících. „Tak, můžeš jít. Potřebujete pomoc, seržante?“

„My to zvládneme. Hlídejte Boska, možná vás bude potřeba.“

Strážný se zazubil. „Jasně!“ Sebral spadlé řetězy a přesunul se na nádvoří stranou.

Se Stammelovou podporou Paks dokázala ujít těch několik yardů, které ji dělily od dveří ošetřovny. Jakmile se však ocitla uvnitř, zhroutila se na něj, chvěla se a znovu zvracela. Položil ji na nejbližší kavalec a přetáhl přes ni lněnou přikrývku. Maia už měla připravené obklady a džbán otupujícího vína.

Když Stammel vyšel ven, pohlédl Korrynovi přímo do obličeje. Korryn sklonil hlavu a ještě více zbledl. Stammel se netečně vrátil do čela své jednotky.

„Jste připraveni vyslechnout svědectví?“ otázal se kapitán. Svědci přikývli. „Výborně, já začnu. Včera po večeři jsem na Vévodském nádvoří mluvil se seržanty a desátníky rekrutů, když jeden ze strážných přišel se zprávou, že nějaký rekrut hledal seržanta Stammela, protože v kasárnách došlo k potížím. Ten rekrut uvedl, že je do toho zapleten desátník Stephi. Vydal jsem se se Stammelem a jeho dvěma desátníky rovnou do kasáren. Když jsem vstoupil do dveří, uviděl jsem tohoto rekruta,“ ukázal na Korryna, „jak drží tu ženu. Stephi ležel na podlaze, celý obličej a tuniku měl zakrvácené a na krku otisky prstů. Zdálo se, že žena má napuchlé oko a

zlomený nos, zdaleka nevypadala tak špatně jako dnes ráno, ani si nestěžovala na žádné zranění. Rekrut, který ji držel, uvedl, že jí zabránil v zabití Stephiho a že se mu ji právě teď podařilo zvládnout. Stephi vypadal omámeně a nedokázal souvisle mluvit, ale řekl, že požádal tu ženu, aby se s ním vyspala. Rekrut doplnil, že si ji Stephi dobíral, když odmítla, ale nic víc, a ona ho prý napadla. Zdálo se, že Stephi je zraněný, a možná vážně. Poslal jsem tu ženu do vězení a stanovil jsem, že se dnes ráno bude konat kázeňské řízení. Seržant Stammel požádal o povolení, aby mohl tu ženu kvůli jejím činům vyslechnout. Dal jsem mu je a seržant o několik hodin později přišel s žádostí, aby se konal oficiální soud a aby dnes ráno svědci zjistili důkazy.“

„Řekla ta žena včera něco? Vyslechl jste ji pak?“

„Ne. Mluvil jen ten druhý rekrut. Neodporovala. Zdálo se to zcela jasné.“

Starosta se obrátil na Stammela. „Pamatujete si to tak i vy?“

„Ano, pane starosto. Mohu promluvit?“

„Do toho!“

„Když jsem zašel za Paksenarrion do cely, viděl jsem, že utrpěla rozsáhlejší zranění, než bylo na první pohled zřejmé. Zdálo se mi, že jsou v rozporu s historkou, kterou nám pověděl Korryn, ten druhý rekrut, nebo ji dokonce vyvracejí. Její příběh dával jasnější smysl.“ Stammel opakoval, co mu řekla Paksenarrion, a poté jim prozradil i své úvahy. „Tento příběh odpovídal jejím zraněním více než Korrynův. Paksenarrion byla dosud vynikajícím rekrutem, čestným a pilným. Korryn vůči ní chová zášť, odmítla se s ním vyspat.“

„Z jakého prostředí pochází, seržante?“

„Je to dcera ovčáka ze severozápadu. Utekla z domova, aby se k nám přidala.“

„A ten, ehm, Korryn?“

„Připojil se k nám v Bílém Potoce. Tvrdil, že byl v gardě hraběte Serlina, ale chtěl víc – akce, tak to, myslím, řekl.“

„A jeho záznam?“

Stammel svraštil čelo. „Neudělal nic, čím by si zasloužil vyhnání.“ Nevyřčené zatím viselo ve vzduchu. „Stěžovali si však na něj desátníci Bosk a Devlin i zbrojmistr Siger.“

„To není fér!“ Korrynův obličej se zkřivil zlostí. „Nadržujete jí, vždycky jste to dělali! Krásná tvářička – určitě s ní někdo z vás spal…“

Bosk s Devlinem bezděčně postoupili o krok vpřed. Stammel strnul a zbělel vzteky. Než však mohl něco pronést, přistoupila ke Korrynovi Kolya Ministiera a přejela ho pohledem od hlavy k patě.

„Pche!“ odfrkla si. „Ty jsi teda – pěkný – chlap.“ Plivla mu k nohám a se zavířením svých hnědých šatů se obrátila zpět ke kapitánovi. „Předpokládám, že musíme vyslechnout i jeho výpověď, aby všechno bylo, jak má být.“

„Je vyloučen, ať teď řekne cokoliv,“ zavrčel Stammel.

„Přesto musí promluvit,“ řekl kapitán. „A drž se pravdy, jestli to dokážeš, rekrute!“ nařídil Korrynovi.

Korryn zatěkal očima ze strany na stranu. „Je to pravda – to, co sem řek. Přeskočilo jí a začala mlátit tohodle desátníka. Myslel jsem si, že se o ni dokáže postarat, myslím, že ji párkrát praštil. Pak ho chytla za krk, já se rozhodnul, že mu pomůžu, a odtáhl jsem ji. On vám to poví…“ Korryn ukázal na Stephiho. „Já – ze začátku mi to přišlo jako trochu legrace a pak – udělal jsem, co jsem si myslel, že je správný,“ pronesl a napřímil se. „Možná jsem udělal chybu, ale nemůžete potrestat někoho za to, že dělá, co považuje za správný.“

Kapitán se svědky vyslechli jeho výpověď mlčky. „Je tu nějaký další svědek toho, co se přihodilo?“ otázal se po chvíli kapitán Stammela.

„Ten rekrut, jehož jsme potkali, když vycházel ze dveří – jak říkal, že jde pro pomoc – ten by měl něco vidět.“

„Kde je?“

„Desátníku Bosku,“ pronesl Stammel. „Vyveďte Jense vpřed, prosím!“

„Ne!“ ozvalo se za Stammelem zakňučení. „Já – já nic nevím – nic jsem neviděl – já – zrovna jsem šel ven…“

„Je to Korrynův přítel,“ řekl Stammel, když Bosk vytáhl Jense z formace a vyvedl ho vpřed.

Kapitán pokynul dvěma strážným. Ti chytili Jense za ruce a donutili ho, aby se napřímil. „Takže jak se jmenuje, Stammele?“

„Jens, pane.“

„Jensi, očekávám, že nám teď povíš pravdu. Viděl jsi rvačku, které se zúčastnili Paksenarrion, Korryn a Stephi nebo kdokoliv z nich?“

„Já…“ Jens horečně přejížděl očima ze strany na stranu, a když se jeho pohled střetl s Korrynovým, trhl sebou. „Já – viděl jsem menší strkanici, pane – kapánek…“

„Menší strkanici? Buď přesnější! Viděl jsi, jak to začalo?“

„N-ne, já – já – eh, čistil jsem si boty. Pane.“

„Viděl jsi vůbec, že by padly nějaké rány?“

„No – viděl jsem – viděl jsem Paks a toho muže, jak se válí po podlaze, pak mi Korryn řek – řek ať se jdu podívat ke dveřím…“ Jens upíral pohled k zemi.

„Ke *dveřím*?“

„Ano, pane. On – eh – řek, že se mám – že se mám podívat po seržantovi, pane.“

„Skutečně? A udělal jsi to?“

„Jo. Díval jsem se, ale neviděl jsem ho – teda dokud nepřišel.“

„A co přesně ti Korryn řekl, že máš udělat, když uvidíš seržanta, co?“ otázala se Kolya. Postavila se vedle něj a trhla mu hlavou vzhůru. „Dívej se na mě! Co ti řekl?“

Jens se začal chvět. „Řek – řek, abych mu to pověděl.“

„Pověděl komu, seržantovi?“

„Ne. Pověděl jemu – Korrynovi.

„Když uvidíš seržanta. Aha.“ Kolya od něj odstoupila. „Nevím, jak váš desátník Stephi, kapitáne, ale tenhle rekrut,“ pokynula ramenem směrem ke Korrynovi, „lže jako když tiskne.“

„Souhlasím,“ řekl kapitán.

„A tamten není o moc lepší,“ pronesla znechuceně s pohledem upřeným na Jense.

„Oba raději zůstanou pod dozorem,“ řekl Sejek. „Kapitán Valichi bude pryč ještě několik dní a nemohou být ve vězení po celou dobu, ale do zítřejšího rána…“

„Ale – ale zeptejte se jeho!“ skočil mu do řeči Korryn. „Zeptejte se desátníka! Řekne vám, že nelžu.“

Svědci se obrátili k desátníku Stephimu, který tam přese všechno stál mlčky. Zasáhl však kapitán.

„Než ho vyslechnete, chci vám sdělit, co se stalo dnes

ráno.“

„Dobrá, kapitáne,“ odvětil starosta.

„Když jsem se dnes ráno vzbudil, dostal jsem zprávu od lékaře. Stephi se v noci probudil a chtěl mě vidět, ale nezavolali mě, protože už bylo pozdě. Dnes ráno jsem za ním zašel, abych se podíval, jak mu je, a zjistil jsem, že si ze včerejšího večera nic nepamatuje. Vůbec nic. Nechtěl jsem mu nic podsouvat, tak jsem mu řekl pouze to, že ho kvůli jistým potížím budou vyšetřovat svědci. Lékař pro jeho ztrátu paměti nedokázal najít žádnou tělesnou příčinu a jak vidíte, ta krev, kterou byl potřísněný včera, nepatřila jemu. Musím říct, že od okamžiku, kdy se ocitl v mé kohortě, byl vždy schopným rozvážným vojákem a dobrým desátníkem, který neudělal žádnou chybu. Neumím si představit, co způsobilo jeho chování, ale mohu přísahat, že se mu to nepodobá.“

„Je možné, že by předstíral ztrátu paměti, kdyby chyboval?“ otázal se starosta.

„To si nemyslím,“ odvětil Sejek. „Podle mých zkušeností byl vždy čestný.“

„Hmmm.“ Starosta se obrátil na desátníka Stephiho. „Viděl jste důkazy, zranění, která jste způsobil vy a ostatní, a slyšel jste výpovědi. Jak chápete to, k čemu došlo?“

„Pane, od včerejší večeře až do chvíle, kdy jsem se probral na ošetřovně, si nic nepamatuju. Když jsem se probudil, cítil jsem se divně, točila se mi hlava a samozřejmě mě bolela ruka a pohmožděniny. Zeptal jsem se doktora, co se stalo, ale když zjistil, že jsem ztratil paměť, nic mi neřekl, jen to, že mě našli zraněného. Já – když jsem dnes ráno slyšel – a viděl tu dívku – pane, nikdy jsem žádnou ženu tak nezbil. Nikdy jsem žádnou nenutil násilím do postele. Nechápu, jak jsem mohl – ale viděl jsem její zranění. Někdo jí ublížil a jestli to bylo – jestli jsem to udělal já – vím, co musíte udělat…“ Desátníkův hlas se vytratil.

„Proč jste v noci chtěl vidět kapitána?“

„Protože jsem byl vyděšený. Chtěl jsem vědět, co se stalo – myslel jsem, že mi to kapitán poví. A – a nemohl jsem si *vzpomenout*.“

„Ale, Stephi,“ řekl kapitán, „musíš si něco pamatovat,

třeba jen začátek. Musíš nám být schopný povědět, jestli tenhle rekrut lže.“ Svědci se zavrtěli, ale mlčeli. Stephi pohlédl na Korryna s odporem.

„Pane – kapitáne – nic si nepamatuju. Ale říkám vám, pane, že určitě lže. Podle toho, co jsme viděli a slyšeli…“

„Říkáš to, přestože tě to obviňuje?“

„Ano. Pane, je to jasné. Ta dívka *mě* nezmlátila – a po pravdě řečeno, pane, neexistuje způsob, jak by to mohla dokázat.“ Ze Stephiho vyzařovala sebedůvěra starého veterána, který si je jistý svými bojovými schopnostmi.

„Ale nepamatujete si nic?“ pobídl ho starosta.

Stephi zavrtěl hlavou. „Ne, pane, nepamatuju. Ale nečekám, že tomu uvěříte. Jsem si jistý, že si mě budete chtít vyzkoušet.“

„*Musíte* si vzpomenout!“ vykřikl náhle Korryn. „Musíte – říkal jsem vám včera…“ Když se na něj všichni podívali, zbledl a uvědomil si, co právě pronesl.

„Takže ty jsi mu něco říkal, ano?“ ozvala se tiše Kolya. „*Copak* jsi mu říkal?“

Korryn tvrdě udeřil loktem do břicha strážného po své levici a když se muž předklonil, chňapl po jeho meči. Stammel vyrazil k němu, neozbrojený, s Boskem a Devlinem v patách. Korryn s nadávkou sekl po Stammelovi, seržantovi se sotva podařilo úderu vyhnout. Korryn couval k neozbrojeným svědkům, zatímco kolem nádvoří se začaly stahovat stráže. Náhle Kolya vklouzla za něj a obtočila mu svou silnou paži kolem krku. Korryn zalapal po dechu a spadl na záda. Kolya ho držela, dokud mu strážní nevytrhli meč a nepopadli ho za ruce.

„Kdyby to bylo na mně, dala bych ho do řetězů,“ řekla klidně a oprášila si rukou šaty.

„Okamžitě to proveďte!“ nařídil Sejek. Strážní s širokými úsměvy odtáhli Korryna pryč. „A teď, Stammele…“

„Pane,“ přerušil ho Stammel. „Žádám vás o svolení k rozpuštění formace. Už viděli dost na to, aby se z toho mohli poučit.“

„Myslím, že máte pravdu. Udělejte to, ale budu vás ještě potřebovat.“

„Ano, pane.“ Stammel se odvrátil. Kapitán svraštil čelo a

promluvil ke svědkům: „Starosto Fontaine, radní Ministiero, oceňuji vaši snahu. Domnívám se, že budete chtít ještě vyslechnout Paksenarrion a Stephiho.“

„To ano,“ odvětil starosta. „Máte tu dosti spletitý problém, kapitáne.“

„Předpokládám, že dáte Stephiho do vazby na Vévodském dvoře,“ pronesla Kolya.

„Ano. To musím. Desátníku Stephi,“ pokynul kapitán desátníkovi.

„Ano, pane!“

„Tuto věc je třeba ještě dále vyšetřit. Od této chvíle se považujte za zatčeného. Budu se muset zeptat Stammela, jestli mu bude stačit vaše čestné slovo; má právo je do návratu kapitána Valichiho odmítnout.“

„Rozumím, pane. Kéž bych věděl, co se stalo!“

Během jejich rozhovoru Stammel promluvil s ostatními seržanty rekrutů a formace se rozptýlila. Přikázal svým desátníkům, aby vzali jeho jednotku ven cvičit. „Zaměstnejte je, dokud nepřijdu a nevystřídám vás,“ řekl. „Máme toho dost na práci, alespoň si tím všichni vylijí zlost. Ukážu se tam, až zjistím, jak je na tom Paks a co chce dělat kapitán.“

Takže nádvoří téměř zelo prázdnotou, když se kapitán otočil ke Stammelovi a pronesl: „Dobrá, seržante, měl jste pravdu. To bych si sice nepomyslel, ale…“

„Pane, byl jsem si jistý, že Paksenarrion je v tom nevinně, ale nejsem ani přesvědčen o vině vašeho desátníka. Jestli mu Korryn něco dal, drogu nebo něco podobného…“

„Na to jsem nepomyslel. Děje se tu něco divného…“

„Souhlasím,“ pronesla Kolya. „A myslím si, že bychom si o tom měli promluvit někde, kde budeme mít trochu větší soukromí.“

Starosta přikývl. „Navrhoval bych Vévodské nádvoří, kapitáne Sejeku.“

„To je dobrý nápad. Stephi, oblékni se a pojď s námi! Stráže, vy raději pojďte také.“ Kapitán se otočil a zamířil k Vévodské bráně. Stammel ho se svědky následoval. Stephi si natáhl tuniku a vydal se za nimi se strážným v patách.

Kapitola pátá

Na Vévodském nádvoří se skupinka shromáždila u kašny. Svědci se posadili na její kamenný okraj, ostatní zůstali stát.

„Nejdříve nám pověz o všem, co se včera přihodilo, když jsi mě opustil ve Východním Vévodově," řekl kapitán.

„Ano, pane. No, jel jsem s muži přímo sem, ve Východním Vévodově jsme vůbec nezastavovali. Když jsme sem dorazili, požádal jsem jednoho rekruta – nevím, jak se jmenuje, je to takový podsaditý hnědovlasý chlapec – aby mi zavolal ubytovatele, a dohlédl jsem na muže, aby ustájili koně a odevzdali meče. Pak jsem mluvil s ubytovatelem, dal jsem mu váš dopis, pane, zašli jsme skladů a začali jsme označovat, co jsme si chtěli vzít. Náhle jsem si uvědomil, že se už připozdívá a já ještě nikomu neoznámil, že přijíždíte, takže jsem opustil ubytovatele a prošel Vévodskou bránou, abych to řekl majordomovi."

„Měl jsi něco k jídlu nebo k pití, Stephi?"

„Ne, pane, jen vodu. Dostali jsme se sem až po obědě. Ale když jsem mluvil s vévodovým majordomem, zeptal se mě, jestli bych si nedal pivo. Abych řekl pravdu, pane, to je jeden z důvodů, proč jsem se nezastavil ve vesnici. Když jsem sem před šesti měsíci přijel se zprávou, majordomus mi dal trochu piva, zatímco jsem čekal na odpověď, a – doufal jsem, pane, že by mi mohl dát zase. Samozřejmě, ne že bych o něj žádal, jde o vévodovo pivo. Ale víte, pane, jak je dobré."

„To skutečně vím. Takže jsi pil pivo? Kolik?“

„No, majordomus přinesl konvici a korbel a ta konvice byla plná. Nalil jsem si z ní jeden korbel a správce se vrátil dovnitř, aby dal rozkazy služebnictvu. Bylo tak dobré, jak jsem si pamatoval, nebo možná i lepší. Vypil jsem korbel a přemýšlel jsem, že bych si nalil další. Pomyslel jsem však na to, jak je to pivo silné, a nechtěl jsem se opít. Majordomus mi ale řekl, abych pil co hrdlo ráčí, a taky už bylo načepované ze sudu – přece by ho tam nelil zpátky…“ Stephiho opálená tvář zrudla rozpaky. „Tak jsem – pane – no vylil jsem ze své čutory zbytek vody a nalil si tam to pivo. V konvici zůstal asi tak doušek, tak jsem ho dopil. Potom se vrátil majordomus, zeptal se mě, jak mi chutnalo pivo, já mu odpověděl, že bylo dobré, a on se zeptal, jestli chci ještě, nebo něco k jídlu. Odmítl jsem s tím, že se najím s muži v jídelně, a poděkoval jsem mu.“

„Kde je ta čutora teď, Stephi?“ otázala se Kolya.

„Myslím, že u mých věcí. Vzal jsem ji zpátky do stáje a uložil jsem si ji do svých sedlových vaků.“

„Tak pokračuj!“

„Když jsem si uložil tu čutoru, byl už skoro čas k večeři. Viděl jsem vás, pane, jak vjíždíte dovnitř a pokračujete Vévodskou bránou, pak jsem svolal muže a šli jsme se najíst.“

„Co jsi jedl?“

„Jako obvykle, pane. Chleba, sýr, guláš. Muži měli to samé. Pamatuju se, že jsem byl trochu – rozmrzelý – kvůli hluku. Všechno to bouchání a rachocení mi připadalo nějaké hlasitější. Říkal jsem si, že jsem si možná neměl dávat ten poslední doušek piva, ale zdálo se, že si na mně nikdo ničeho nevšiml, a na nohou jsem stál pevně. Ale pak, pane – jako bych myslel na něco jiného. Znáte to, jak děláte něco obvyklého, aniž na to myslíte, a později si nemůžete vzpomenout, jestli jste to udělali? Vím, že jsem odcházel z jídelny, ale pak mám všechno zamlžené. Myslím, že jsem vyšel ven na nádvoří, ale nejsem si jistý ani tím. Pak už nevím nic, až do chvíle, kdy jsem se probral na ošetřovně.“ Stephi se rozhlédl po zmatených obličejích.

„Jak dlouho byste řekl, že to trvalo?“ zeptala se Kolya kapitána.

„Ta násilná fáze jen asi čtvrthodinu nebo o něco déle, celý výpadek paměti, zdá se, kolem šesti hodin.“

„To odpovídá lektvaru nebo kouzlu,“ pronesl starosta.

„Lektvaru, řekl bych. Nemáme tady v okolí žádného mága,“ odvětil kapitán.

„Myslím, že bude třeba zkontrolovat vévodovo pivo. Jestli s ním někdo něco udělal,“ zamračil se starosta.

„Seženu majordoma.“ Sejek zmizel za klenutými dveřmi Vévodského sálu. O chvilku později vyšel ven s velkou lahví žlutohnědé tekutiny a majordomus nesl na podnose konvici a korbel. Venneristimon se tvářil znepokojeně a při chůzi mluvil.

„Jsem si docela jistý, kapitáne Sejeku, že s vévodovým pivem nic není,“ říkal. „Je pravda, že ten sud je už nějakou dobu naražený, ale nechápu, jak by do něj mohl někdo něco přidat. Možná jsem ho prostě neměl dávat tomu chudákovi tolik. Myslím tím, že si za to může sám, jak se *zdá*.“

„Budeme to muset prověřit a ujistit se, Vennere. Vévoda má dost nepřátel, kteří by mohli chtít otrávit jeho zásoby.“ Kapitán postavil před svědky láhev, kterou nesl. „Sám jsem ho natočil,“ pronesl. „Voní dobře. Řekl jsem Vennerovi, aby přinesl stejnou konvici a korbel, ze kterých pil Stephi. Poznáváš je, Stephi?“

Stephi sáhl po nádobí a Venner ho pustil. Desátník otočil korbel v dlaních. „Ano, pane, je to on. Tady na okraji je promáčklina, vidíte? A konvice má stejný vzor, jaký měla tamta.“

„Říkal jsem kapitánovi,“ ozval se Venner, „že ty věci sluhové hned umyli. Pokud na nich něco bylo, je to už pryč.“

Svědci prozkoumali konvici i korbel. „Vypadají neškodně,“ pronesl starosta. „Ale něco v nich být mohlo.“

„Prověříme pivo,“ řekla Kolya.

„Do toho,“ odvětil kapitán a pokynul k lahvi. Kolya ji zdvihla a začichala.

„Voní to jako dobré pivo, ale zajímalo by mě, jestli bychom lektvar ucítili, nebo jestli by ho pivo překrylo.“

Stammel pokrčil rameny. „Nevím. Slyšel jsem, že některé lektvary mají silnou vůni, ale kdoví?“

„Zkus trošku ochutnat,“ navrhl starosta. „Uvidíme, co se stane.“

„Jestli se rozdivočím, nezlomte mi ruku," řekla Kolya. „Blíží se sklizeň jablek." Usrkla piva. „Chutná dobře. Tohle se podává při hostinách, že, Vennere?"

„Ano, to je ono."

„Jestli to můžu posoudit, chutná jako minulý rok. Nemá žádnou pachuť."

„Myslím, že desátník ho prostě vypil příliš," zopakoval Venner. „Je to silné pivo a já jsem mu neměl nosit plnou konvici."

„To není možné, Vennere, nevypil ji celou," odpověděl kapitán. „Dal si pouze jeden korbel a po jednom korbelu čehokoliv by se Stephi neopil. Zbytek si nalil do své polní láhve."

„Stephi," promluvil Stammel. „Máš nějaký lektvar – jakýkoliv, který bys mohl později přidat do toho piva a zapomenout na to?"

Stephi chvíli přemýšlel. „No," zatvářil se zahanbeně. „Mám takový – lektvar lásky. Dostal jsem ho od jedné babky na druhé straně Vérelly. Ale – na tom nic není, pane, opravdu, a kromě toho, já ho nepil."

Kolya na něj pohlédla. „Lektvar *lásky*?"

„To – když si užíváme s mojí dívkou – dělíme se o něj…"

Kapitán zavrtěl hlavou. „To jsou věci, které jsem o tobě vůbec nevěděl, Stephi."

„Ale je to neškodné, pane, opravdu! Je to jako trocha vína, jen silnější. Jen si v noci díky tomu lektvaru užijeme víc zábavy, to je všechno."

„Přesto bychom to raději měli prověřit. Možná není tak neškodný, jak si myslíš. Dostal jsi ho od stejného člověka jako vždycky?"

„Vlastně ne, pane, nedostal. Ale jde o běžnou věc, prodává ho spousta stařen. Obvykle si ho kupuju od jedné z kmene lesních lidí v Aarenis, ale byli jsme na cestě sem a ta malá babka se mě zeptala, jestli něco nechci. Jsem si jistý, že je to v pořádku, pane, a i kdyby ne, nikdy jsem to nevytáhl."

„Kde to máš?"

„U zbytku mých věcí, v sedlových vacích."

„Podíváme se." Kapitán se otočil. „Kam zmizel Venner? Stephi, kdo ví, kde jsou tvé věci?"

„Bude to vědět kterýkoliv z mužů, kteří přijeli se mnou, nebo vám to můžu ukázat.“

„Stammele, přinesl byste nám je?“

„Ano, pane! Chcete, aby se mnou šel jeden ze svědků?“

Sejek zavrtěl hlavou. „Ne, pokud si to sami nepřejí.“

Stammel odešel z Vévodského nádvoří a vydal se přes hlavní nádvoří ke stájím. Muži ze Stephiho oddílu se potloukali u vchodu a ostražitě na něj hleděli. Pokynul jim na pozdrav.

„Potřebujeme Stephiho sedlové brašny,“ řekl. Podívali se jeden na druhého.

„Seržante, co chtějí udělat? Stephi je dobrej desátník…“

„Na to vám nedokážu odpovědět. Ještě nevíme dost a rozhodnutí je stejně na vévodovi. Kde jsou teda ty jeho věci?“

Vytáhlý voják ho zavedl do menšího skladiště jezdecké výstroje. „To je Stephiho,“ řekl. „Ty první brašny v tamtý řadě.“ Stammel zvedl sedlové vaky z háčku a obrátil se ke dveřím.

„Pověz mi, kdo s těmi věcmi hýbal?“ zeptal se.

„Nikdo, pane. Stephi přišel před večeří od vévodskýho dvora, dal si svoji čutoru k ostatním věcem a co vím, od tý doby se jich nikdo nedotknul.“

Když Stammel kráčel přes Vévodské nádvoří k ostatním, zahlédl Vennera, jak vychází po schodech ze sálu. Krátce se podivil, kde asi Venner byl, ale opustil tuto myšlenku, zatímco podával sedlové brašny kapitánovi.

„Jsou tvoje, Stephi?“ zeptal se kapitán.

„Ano, pane. Čutora bude v pravé, v držáku, a lahvička s lektvarem v levé, zabalená v náhradních ponožkách.“

Všichni sledovali kapitána, zatímco otevíral brašny a vytahoval jejich obsah. Našel čutoru a postavil ji stranou, prozatím zavřenou. „Je v ní tekutina,“ řekl. „Ale nedokážu určit kolik.“ Začal prohledávat druhý vak, vytáhl z něj úhledně stočený plášť a hřeben, pak jednu ponožku, druhou, a konečně i malou lahvičku z kouřového skla se skleněnou zátkou. „Nebyla v ponožkách, Stephi,“ pronesl a lahvičku odzátkoval. „Fuj! To je puch!“ Vzhlédl. „Je prázdná.“ Předal lahvičku starostovi, který si čichl, nakrčil nos a podal ji Kolye. Ta udělala totéž a postoupila ji Stammelovi.

„Je to stejná lahvička?“ otázal se, zatímco opatrně čichal k otvoru.

„Ano, pane. Vypadá tak. Ale předtím tak nepáchla. Můžu si čichnout?“

„Prosím,“ odvětil kapitán. „Ale předtím bys to necítil, vypadá to, že zátka byla zalitá voskem.“

Stephi si čichl k lahvičce. „To je zvláštní, něco mi to připomíná. Ale jen trochu. Kdo ji mohl vyprázdnit?“

„Jeden z tvých mužů povídal, že se tvých věcí nikdo nedotkl, jen ty, když jsi včera přišel od vévodského dvora,“ řekl Stammel.

„Ale já jsem jen uložil do brašny čutoru. Tuhle lahvičku jsem neotvíral.“

„Prozkoumáme čutoru,“ pronesl kapitán. Otevřel ji a podíval se do ní. „Není ani způle plná a ten pach je z ní cítit také.“

Svědci se o tom znovu sami přesvědčili. „Jestli to něco, co desátníka Stephiho přimělo jednat v rozporu s jeho povahou a zapomenout, co se stalo, pocházelo z pití, pak to vypadá na tuhle lahvičku s lektvarem,“ řekl starosta.

„Ale já jsem ji neotevřel,“ opakoval Stephi.

„Nepamatuješ si, že jsi ji otevíral,“ pronesla Kolya. „Jestli v ní bylo dost silné kouzlo, nepamatoval by sis to.“

„Stephi, jsi si jistý, že sis nedal ještě pár doušků piva – třeba po večeři?“ promluvil kapitán Sejek spíše unaveně než rozzlobeně.

„Pane, já – myslel jsem si, že bych určitě nikdy neudělal něco podobného tomu, čeho jsem se musel dopustit. *Myslím si*, že už jsem víc nepil ani neotevřel ten lektvar. Ale jak si tím můžu být jistý? Jak si můžu být jistý vůbec něčím?“

„Stephi – já nevím.“ Sejek vzdychl. „Věřím tomu, že ať jsi udělal cokoliv, způsobil to nějaký vnější vliv. Právě teď mi připadá nejpravděpodobnější ten lektvar – nebyl tím, za co jsi ho považoval. Svědci na to budou mít vlastní názor…“ Pohlédl na ně.

„Ještě potřebujeme svědectví té ženy, Paksenarrion,“ řekla Kolya.

„Podle toho, co povídal Stammel, pochybuju, že nám to pomůže, ale samozřejmě ji vyslechněte.“

„Zajímalo by mě, jestli dokážeme zjistit, co je to za lektvar," pronesl starosta. „A stále mám starost o vévodovo pivo. Jsme si jistí, že není závadné? Pach v téhle lahvičce lecčemu nasvědčuje, ale…"

„Mohli bychom ho zapečetit a doufat, že vydrží, dokud nepřijede vévoda. Bude mít s sebou svého mága."

„Už jsem ten sud označil a zapečetil," řekl Venner. Když na něj překvapeně pohlédli, sešpulil své úzké rty. „Proto jsem se vrátil dovnitř. Celý sud bude k dispozici pro přezkoumání."

„Dobrá tedy," odvětil Sejek. „Pokud vy, radní Ministiero, vyslechnete svědectví Paksenarrion a shromáždíte důkazy, které by mohly být potřeba, my ostatní se můžeme vrátit ke své práci. Stammele – pokud jde o vyšetřování Stephiho na svobodě…"

Stammel vzdychl. „Pane, znám Stephiho stejně dlouho jako vy a věřím mu. Ale rekruti – a obzvláště má jednotka – to nepochopí, jestli ho necháte na svobodě. Vědí, že Paks byla v noci v řetězech. Korryn je v nich teď…"

„Pane, má pravdu," ozval se Stephi. „Nemůžu uvěřit, že mi přeskočilo a že jsem někomu udělal něco *takového*, ale důkazy svědčí proti mně. Vojákům by se to nelíbilo, nechápali by, proč nejsem pod dozorem."

„Neříkám, abyste ho dali do želez," pronesl Stammel. „Spolupracuje a myslíme si, že byl pod vlivem magie. Ale…"

„Chápu," odvětil Sejek a svraštil čelo. „Dobrá. Stephi, je mi líto, ale budeš muset strávit nějaký čas v cele."

„To je v pořádku, pane. Rád bych, jestli je to možné, věděl, jak je na tom ta dívka, a až jí později bude lépe, rád bych se – omluvil…"

„Uvidíme, Stephi." Sejek kývl na strážného a všichni sledovali, jak strážný Stephiho vede zpět na hlavní nádvoří. Kapitán si ztěžka povzdechl. „Nejradši bych si tu babku podal, ať je to kdokoliv. U Tirových střev, takový dobrý voják a namočený do takových potíží! Stammele, budete muset dohlédnout na svou jednotku, ale rád bych s vámi později mluvil."

„Ano, pane. V nějaký určitý čas?"

„Až po obědě. Bude mi nějakou dobu trvat, než to

urovnám se svými muži a napíšu o tomhle případu nějaké hlášení. Až budete mít čas, zkuste se za mnou zastavit. Možná vás budu muset tak hodinu nechat čekat, ale snažte se být připravený.“

„Ano, pane!“ Stammel se zlehka uklonil a namířil si to za Kolyou, která právě mizela ve dveřích ošetřovny.

Paksenarrion klidně ležela, zatímco Maia jí čistila stehna a dávala jí na ně obklady. Velký chladný obklad jí zakrýval i pohmožděnou polovinu obličeje. Dostala hrnek hovězího vývaru a trochu otupujícího vína a měla pocit, jako by se vznášela dlaň nad postelí. Zaslechla zvuk otevíraných dveří a viděla, že Maia vzhlédla.

„Kolyo, potřebujete s ní ještě mluvit?“

„Ano, jestli to půjde. Co říkal doktor?“

„Uzdraví se. Oko má v pořádku. Vypila otupující víno, takže bude trochu ospalá a nesoustředěná. Paks, no tak, Paks, prober se!“

Paks polkla a snažila se promluvit, ale nevydala ze sebe ani hlásku. Pokusila se pohlédnout na Kolyu, ale zjistila, že nedokáže pohnout hlavou. Kolya se náhle objevila u postele. Paks zamrkala zdravým okem. Předtím se na svědkyni ani pořádně nepodívala. Nyní si všimla jejích černých vlasů prokvetlých šedinami, černých očí a tmavého obočí, které jí rostlo na opálené a větrem ošlehané tváři. Zamrkala znovu a sklouzla pohledem k širokým ramenům Kolyi a její ruce. Pahýl levé paže jí zakrýval rukáv šatů.

„Je vzhůru,“ řekla Kolya. „Tak tobě říkají Paks, viď? Já jsem Kolya Ministiera, jedna ze svědků. Potřebujeme tvoji výpověď. Můžeš mluvit?“

Paks to zkusila znovu a podařilo se jí ze sebe vydat zachraptění.

„Možná by pomohla trocha vody.“ Kolya odešla a pak se znovu objevila s hrnkem. „Udržíš hrnek? Dobře. Napij se a zkus to znovu.“

Paks polkla doušek nebo dva vody, opatrně objela vnitřek úst jazykem a podařilo se jí pronést: „Už můžu mluvit, paní.“

Kolya si odfrkla. „Nejsem paní, dítě, jen starý vysloužilý voják.“

„Ale – neříkal někdo – že jste členkou Rady?“ zadrhávala se Paks v řeči. I po otupujícím víně ji hýbání ústy stále bolelo.

„To neznamená nic jiného, než že vévoda ví o mé věrnosti. Ne, teď farmařím, pěstuju jablka. Nejsem žádná dáma.“

„Já – nevěděla jsem, že jste byla voják,“ pronesla pomalu Paks a snažila se nehledět na její chybějící paži.

„Ano, byla jsem desátníkem, jako Stephi, když jsem přišla o ruku. Nedívej se tak pochmurně, dítě. Byla to jen smůla – nebo štěstí, že jsem přežila. A vévoda se ke mně zachoval hezky, dal mi pozemek a křeslo v Radě.“

Paksenarrion krátce pomyslela na život, jaký vedla Kolya, po všech válkách ve výslužbě na farmě. Zachvěla se. „Ale – jak vám mám tedy říkat, když ne paní?“

„No, jestli chceš být formální, můžeš mi říkat radní Ministiero, ale když ses napila otupujícího vína, pochybuju, že bys to zvládla vyslovit. Kolya stačí. Neukousnu tě.“

„Ano – Kolyo.“

„Tak k věci! Seržant Stammel mi nastínil tvou verzi, ale stále mám k tobě několik otázek. Mluvil s tebou desátník Stephi někdy předtím, než za tebou přišel do kasáren?“

„Ne – vlastně jsem ho nikdy předtím ani neviděla. Jenom koutkem oka, když vjížděl dovnitř, ale zbrojmistr Siger mě praštil, že nedávám pozor.“

Kolya se zasmála. „A měl pro to dobrý důvod. Přijmi ode mě radu a nikdy se nedívej stranou, když bojuješ. Neviděla jsi ho ani u večeře?“

„Ne, mluvila jsem se Sabenem.“

„Aha. Vyrozuměla jsem, že se objevil ve vašich kasárnách a řekl, že s tebou chce mluvit. Pak se tě snažil dostat do postele a pokusil se tě k tomu donutit, když jsi odmítla. Správně?“

„Ano. Snažil se mě povalit. Pak jsem mu řekla nějaké věci, které mě naučil můj bratranec, on mi rukou zacpal pusu a já jsem ho kousla. To ho pořádně rozzlobilo…“

„Uhodil tě nejdříve opaskem, říkal Stammel…“

„A já jsem se pokusila prosmeknout kolem něj a zmizet.

To jsem opravdu udělala, Kolyo. Nepokoušela jsem se ho zranit nebo se s ním prát, chtěla jsem jen utéct.“

„To je v pořádku, uklidni se. Řekla bych, že pro tebe byl příliš silným protivníkem.“

Paks se začala znovu chvět. „Já – nedokázala jsem se mu vysmeknout – a on mi dával ránu za ranou. Docházel mi dech a někdo mě držel, takže jsem nemohla ty údery vracet a nemohla jsem ani utéct a – tolik to bolelo…“ Po tváři jí začaly stékat slzy. „Já – omlouvám se – nechtěla jsem brečet…“

„To je v pořádku. Surové bití už má takový účinek.“ I ve svém špatném stavu si Paks všimla, že Kolya mluví jako někdo, kdo o tom ví své. „Za pár dní budeš v pořádku. Paksenarrion, spala jsi tu někdy s někým?“

„Ne.“ Paks se snažila potlačit vzlyky.

„A předtím?“

„Ne – nikdy jsem to nechtěla.“

Kolya vzdychla. „Paks, potřebujeme vědět, jestli jsi byla kromě zbití i znásilněná, víš to?“

Paks zavrtěla hlavou. „Já – nevím, jaké by to bylo. Vím, že to bolí, ale nevím jak.“

„Dobře, takže se budeme muset podívat. Maia mi pomůže, a myslím, že ti další doušek otupujícího vína neuškodí. Jestli prospíš celý den, bude to jen lepší.“ Kolya přinesla láhev otupujícího vína a nalila ho trochu do hrnku, který Paks držela. „Vypij to všechno!“ Paks polkla, po těžkém sladkém víně se téměř zakuckala. Za pár minut cítila, jak se jí zmocňuje spánek, a odplula na jeho vlnách.

O několik minut později vyšla Kolya z ošetřovny a málem zakopla o Stammela, který čekal u dveří. „Tak co?“ zeptal se přísným tónem.

„Ne,“ odvětila Kolya. „Dost ji pohmoždili a kdyby měli další dvě minuty… Ale tak, jak je to teď, znásilněná nebyla. To může Stephimu zachránit kůži – nebo alespoň její část.“

„Korrynovu to nezachrání,“ pronesl Stammel ponuře. „To, jak jsi ho chytila, bylo parádní.“

„Díky. Něco ještě zvládnu. Souhlasím, že uděláš dobře, když se ho zbavíš. Zajímalo by mě, jestli se někdy dozvíme, co který z nich ve skutečnosti udělal. Nejspíš ne. Předpokládám, že Korryn bude veřejnou událostí.“

„Zřejmě ano. Ten," zavrčel Stammel a uplivl si. „Ani pro něj nemůžu najít slovo. *Špína.* Měl jsem ho vyhodit už před týdny."

Kolya se dotkla jeho paže. „Ale no tak, Matthisi Stammele, víš, že takový nejsi! Musel jsi mít dobrý důvod. Raději půjdu a podám zprávu ostatním. Potěším tě – Paks bude za pár dní v pořádku."

„To doufám. Je dobrá, Kolyo, skoro tak dobrá, jako ta, které se podobá – Tamarrion – jestli se něco nezvrtne."

Kolya se zatvářila přemýšlivě. „Opravdu se jí podobá? Se všemi těmi modřinami to nedokážu říct. Víš, že ty dobré ochránit nemůžeš, Stammele, nakonec je to zničí."

„Já vím. Ale takové věci…"

„Jestli je tak dobrá, nezastaví ji to. Tamarrion nic nezastavilo. Počkej a uvidíš. Raději bych měla jít."

Kapitola šestá

Když se vrátil kapitán Valichi, Paksenarrion už byla celkem v pořádku, ačkoliv pravé oko měla stále oteklé tak, že na něj neviděla. Nenastoupila však zpět ke své jednotce, protože Stammel chtěl podat Valichimu hlášení a dát mu možnost, aby si s ní mohl promluvit, pokud si to bude přát, dříve než se dívka uvidí se svými přáteli. Valichi se však rozhodl na základě hlášení svědků, porady se Sejekem, Stammelem a Stephim a po rozhovoru s Korrynem, i když to poslední udělal jen pro formu. Proto jednou časně zrána pomohla Maia Paks do její rekrutské uniformy, nyní čisté a vyspravené, a poslala ji za ostatními do útvaru, aby byla svědkem Valichiho rozhodnutí.

Paks měla sotva čas najít si své místo a už se od nich

vyžadovala pozornost. Před nimi stála na nízkém pódiu dřevěná konstrukce, vpravo byli svědci a vlevo čtveřice strážných u kouřícího koše na oheň, jeden z nich držel rovnou břitvu a druhý bič. Paks poznala tmavovlasého strážného, který držel i ji. Pohlédla na břitvu a bič a zachvěla se.

Uslyšela kroky a řinčení řetězu, když Korryna s Jensem vyváděli z budovy na nádvoří. Vzpomněla si na své utrpení a zalapala po dechu. Myslela na Korryna a na všechno, co jí udělal, protože s ním nechtěla soucítit. Konec konců, v minulosti ho chtěla zbít sama.

Vězni procházeli před nastoupeným útvarem. Jens zdržoval, museli ho pobízet dloubanci a napůl táhnout. Slyšela jeho tichý ustrašený nářek. Bylo to nechutné. Korryn měl na obličeji nové modřiny. Přemýšlela, kdo ho praštil a proč. Nejspíš stráže, pomyslela si. Zastavili se před stupínkem. Kapitán Valichi, který byl menší postavy než Sejek a ve své zbroji měl téměř tvar čtverce, přistoupil k nim a otočil se čelem ke shromážděným.

„Jste tu, abyste se stali svědky potrestání dvou bývalých rekrutů této Kumpanie," začal. „Za své činy byli vyloučeni z Kumpanie a po jejich potrestání budou odvezeni za hranice vévodova panství. Pokud se někdy vrátí, vystaví se dalšímu potrestání, jež může vévoda nařídit. Jestli je někdo z vás zahlédne na tomto panství, musí to nahlásit svým velitelům. Jejich zločiny jsou většině z vás známé, přesto je ještě veřejně oznámím. Korryn Maherit byl obviněn z napomáhání při napadení jiného rekruta…"

„To není fér!" vykřikl Korryn. „Nebyla to moje chyba!" Ještě než k tomu Valichi stačil dát příkaz, jeden ze strážných, kteří vězně drželi, Korryna praštil.

„…ze spiknutí s Jensem Hanokenssonem, jehož účelem bylo zabránit odhalení tohoto útoku," pokračoval kapitán, „a ze lhaní svědkům, kteří byli povoláni, aby v tomto případě vyslechli výpovědi. Všechny důkazy a svědectví ukazují na to, že Korryn Maherit napadl a zranil Paksenarrion Dorthansdotterovou, přikázal Jensi Hanokenssonovi, aby ho varoval, kdyby se blížil nadřízený, a pokusil se navést desátníka Stephiho z Dorrinovy kohorty, veterána Kumpanie, aby při objasňování útoku lhal. Desátník Stephi si dočasně neuvě-

domoval své činy, protože byl pravděpodobně pod vlivem nějaké drogy nebo lektvaru. Nemáme důkaz, že by tuto drogu nebo lektvar podal Korryn Maherit. Jens Hanokensson je obviněn ze spiknutí s Korrynem Maheritem, které mělo zabránit odhalení činů Korryna Maherita. Oba muži nejsou v kohortě rekrutů dobře zapsáni. Následující rozsudek nad nimi vynáším jako zákonný zástupce vévody Phelana a velitel kohorty rekrutů. Pro Jense Hanokenssona pět ran," Jens znovu zaskučel a strážní, kteří ho drželi, s ním zatřásli, „oholení hlavy a vyhnání. Pro Korryna Maherita vévodův cejch na čelo, čtyřicet ran a vyhnání *tinisi turin*." Korryn se zazmítal a snažil se dostat ze sevření strážných. „Svlékněte je!" řekl Valichi. Dva strážní na pódiu postoupili vpřed, roztrhli jim rekrutské tuniky od krku až ke spodnímu lemu a otočili vězně tak, aby stáli čelem k útvaru. Strážní přinutili Jense pokleknout a ten s břitvou se postavil za něj. Když Jens ucítil první zatahání za své skořicově hnědé vlasy, vyjekl a trhl sebou.

„Drž, ty hlupáku!" pronesl strážný. „Jestli sebou budeš házet, říznu tě." Chomáče vlasů se snášely na zem, Jens měl zavřené oči a byl strnule nehybný. Holič pracoval rychle a hrubě, z hustých vlasů a kníru Jensovi brzy nezůstalo vůbec nic. Na temeni, jež bíle svítilo v kontrastu s jeho opálenou tváří, vytékalo z mělkých oděrek trochu krve. Strážní ho zvedli na pódium a připoutali ho ke sloupkům a příčnému břevnu, nohy mu nechali volně viset. Pak si za něj stoupl strážný s bičem.

„Jedna," pronesl kapitán Valichi. Bič dopadl na Jensova záda a Paks viděla, jak se jeho tvář zkřivila bolestí. „Dvě." Další rána. Jens tlumeně vykřikl. „Tři. Čtyři." Kapitán se odmlčel. „Seržante Stammele, přejete si dát mu poslední úder?"

„Ne, pane. Tomuhle ne."

„Pět!" Dopadla poslední rána. Jensovy výkřiky se změnily ve vzlyky, zatímco ho stráže odpoutávaly a táhly ho z pódia. Paks viděla šrámy, které mu vystupovaly na zádech, pouze jeden krvácel. Strážní ho přidrželi čelem ke shromážděným.

Na udržení Korryna bylo třeba čtyř strážných, když jeden z nich zvedl cejch z koše, kde se žhavil. Paks sklopila zrak.

Nechtěla to vidět. Slyšela Korrynovy mumlané kletby, šoupání nohou a zasyčení, když se mu cejch vpaloval do čela. Vydal ze sebe krátký výkřik, následovaný přerývanými vzlyky. Na okamžik vzhlédla. Strážný mu břitvou holil vlasy, Korrynova tvář byla pod opálením bílá. Cejch znázorňoval stylizovanou liščí hlavu. Bez vlasů a vousů vypadala jeho tvář úplně jinak, neměl téměř žádnou bradu. Jejich pohledy se střetly, zavrčel na ni nadávku a stráže mu uštědřily políček. Paks upírala pohled nad jeho hlavu, nechtěla, aby si myslel, že se nedokáže dívat.

Stráže Korryna, který se stále zmítal a snažil se osvobodit, vytáhly na pódium, sejmuly mu řetězy a připoutaly mu zápěstí k příčnému břevnu. Potom připevnily i jeho kotníky ke šroubům, kterých si Paks předtím nevšimla, a strážný s břitvou si vylezl k němu. Korryn zbledl ještě víc.

„Co to…“

„*Tinisi turin* znamená oholený všude,“ odvětil s širokým úsměvem strážný. „Jako ostříhané jehně, vzpomínáš?“ Zakrátko zbyla z jeho chlupů na hrudi, břiše a slabinách jen hromádka na pódiu. Když strážný dokončil svou práci, ustoupil a jeho místo zaujal muž s bičem.

Při desáté ráně se Paks už nestarala o to, co si Korryn myslí, a dívala se přímo do oken jídelny. Nikdo jí nepřipomínal, že na tom pódiu mohla stát ona, ale dobře si pamatovala, co jí Stammel řekl, když za ní poprvé přišel do cely. Nemohla Korryna vystát a ráda ho uvidí odcházet, ale nedokázala se na to dívat. Na jeho záda dopadala rána za ranou, každou odpočítal kapitánův nevzrušený hlas. Nyní zněly údery jinak. I Korrynovy výkřiky zněly jinak. Snažila se je neposlouchat a ztratila přehled o počítání. Náhle nastalo naprosté ticho. Vzhlédla. Korryn visel ve svých poutech, s hlavou pokleslou. Viděla, jak mu po nohách stéká krev a rozlévá se na pódium pod ním.

„Seržante Stammele?“ otázal se kapitán.

„Ano, pane, s potěšením.“ Stammel opustil své místo a vystoupil na pódium. Strážný mu podal bič, který se nyní po celé délce leskl. Paks s hrůzou fascinovaně sledovala, jak se zapřel a uštědřil Korrynovi pět silných ran. Korryn sebou trhal, potom ze sebe vydal poslední výkřik a omdlel.

Stammel přejel rukou po Korrynových zádech a vrátil se k jednotce, krvavou ruku držel nataženou před sebou. Postavil se proti Paks a dotkl se rukou jejího čela, zatímco její oči se v šoku rozšířily.

„Touto krví jsou tvá zranění pomstěna," pronesl seržant a vrátil se na své místo. Mezitím si jeden ze strážných vzal rendlík s modrou barvou a natřel s ní Korrynovi záda. Pak Korryna odpoutali a položili ho na zem. Záda a nohy měl pokryté šrámy a zkrvavené, modré skvrny smíšené s krví vypadaly děsivě. Strážný mu zkontroloval pulz.

„Zvládne to," ohlásil. „Studenou vodu, pane?" Kapitán přikývl. Po několika minutách a vědru vody se Korryn pohnul a zasténal. Jakmile otevřel oči, kapitán Valichi kývl, strážní ho postavili na nohy a svázali mu ruce před tělem. Jense mezitím oblékli do noční košile a kolem krku mu dali oprátku, jeho stráže hleděly na kapitána.

„Jděte, odveďte ho!"

„Na západ, pane?" Kapitán kývl a strážní odvedli Jense pryč. Korrynovi nyní také uvázali kolem krku provaz a na kapitánovo druhé kývnutí ho jeho strážní táhli a nutili jít. Stěží se udržel na nohou. Paks odvrátila pohled a zvedl se jí žaludek. Uslyšela za útvarem u brány zvuk koňských kopyt a tlumené hlasy. Pak se klapot kopyt vzdálil, koně projeli branou a na nádvoří zavládlo ticho.

Kapitán Valichi na ně upřel dlouhý pohled. „Zdá se, že na některé z vás ta podívaná udělala dojem," pronesl poté s chmurným úsměvem. „V to také doufám. Vévoda nestrpí nic, co ohrožuje sílu Kumpanie. Za několik měsíců na sobě budete vzájemně závislí v bitvě. Každý z vás musí být hoden důvěry svých druhů, na bojišti i mimo něj. Pokud jí hodni nejste, zbavíme se vás. Když zraníte svého druha, budete potrestáni. Je možné, že někteří z vás nemají na vojenský život žaludek. Pokud tomu tak je, řekněte to svému seržantovi. Zbabělce nechceme. Seržante Stammele, pověřte někoho z vaší jednotky, aby uklidil tady ten svinčík. A budu si chtít promluvit s Paksenarrion. Útvar má rozchod."

Za několik minut se Paks na služebně snažila chovat klidně. „Posaď se, Paksenarrion," řekl kapitán Valichi.

Sedla si ke stolu proti němu. Žaludek měla stažený obavami. „Mluvila jsi od té události s některým ze svých přátel?“

„Ne, pane.“

„Dobře. Paksenarrion, až dosud jsi měla dobrý posudek. Tohle je první problém, do nějž ses dostala, a podle důkazů nic z toho nebyla tvá chyba. Stammel mi řekl svůj názor, že by ses při používání silných slov měla omezit na taková, u nichž víš, co znamenají. Přestože to, že někoho nazveš žumpou plnou sraženého mléka staré ježibaby…“ Paks zalapala po dechu a cítila, jak rudne. Kapitán se usmál a pokračoval: „…není omluvou pro napadení, může to způsobit jisté potíže. Věděla jsi vůbec, že je to pargunsky? Ne? Tak se drž obecné řeči, nebo co je tvou mateřštinou. V každém případě jsi v té rvačce nevinně. Byla jsi však zraněná v Kumpanii, ačkoliv si myslíme, že ne natrvalo. Jestli chceš odejít, můžeš. Dáme ti doporučení, založené na tvém posudku, právo na průchod přes území vévody a menší částku peněz, která by ti vystačila, než by ses dostala domů, nebo než by sis našla jinou práci. Mohu se zmínit několika soukromým kumpaniím, které působí jako něčí ochrana, a ty by tě s naším doporučením přijaly. Budeš mít úlevy, dokud opět neuvidíš na to oko, a můžeš si po tu dobu své rozhodnutí rozmyslet, pokud už nyní nejsi rozhodnutá, že odejdeš. Jsi?“

„Ne, pane. Nechci odejít.“ V Paks ještě přetrvával strach, že by ji mohli vyhodit.

„Jsi si jistá?“ Paks přikývla. „No, kdybys změnila názor, než se vrátíš do plné služby, dej mi vědět. Jsem rád, že chceš zůstat. Myslím, že si povedeš dobře – pokud se budeš držet stranou podobných rvaček. Pověz mi, myslíš si, že byl Korryn dostatečně potrestán?“

„Ano, pane.“ Paks slyšela ve svém hlase znechucení.

„Ach, nelíbilo se ti to, že? Vidím, že ne. Ono se to také nepředpokládá, a pokud zůstaneš, uvidíš to znovu, ačkoliv všichni doufáme, že ne. A teď k desátníku Stephimu. Dohodl jsem se se Sejekem, že ho necháme jet na jih, aby nad ním vynesl soud vévoda. Písaři se činili, máme zapsané výpovědi svědků i všechno ostatní. Myslíme, že to bude stačit a vévoda nebude potřebovat mluvit ani s jedním z vás. Doufáme. V každém případě, Stephi si o tebe dělal starosti – zmínil se

o tom Stammel?“ Paks přikývla, Stammel jí toho o Stephim vyprávěl dost. „Ptal se, jak se ti vede, a chtěl tě vidět a omluvit se. Je to dobrý chlap, skutečně. Jsme si jistí, že jeho chování toho večera zapříčinilo něco zvnějšku – pravděpodobně nějaká magie. Ale je to na tobě – přijmeš ho, než odjede na jih?“

„Pane, já – nevím. Měla bych?“

Kapitán se lehce zamračil a sepjal ruce. „Myslím, že by to od tebe bylo laskavé. Víš, že ti teď nemůže ublížit, i kdyby chtěl. Na jeho soud to nebude mít žádný vliv, ale uklidní ho to, když uvidí, že už jsi skoro v pořádku. Samozřejmě ho nemusíš přijmout.“

Paks nechtěla Stephiho už nikdy vidět, ale když o tom přemýšlela, uvědomila si, že by k tomu stejně jistě došlo příští rok na jihu. Mohli by být ve stejné kohortě, mohl by se stát jejím desátníkem. Nejlepší bude skoncovat s tím hned, rozhodla se, zvedla hlavu a pohlédla kapitánovi do očí. „Přijmu ho, pane. Ale – nevím, co mám říkat.“

Valichi se usmál. „Nemusíš toho říkat mnoho. Nebude to trvat dlouho. Počkej tady.“ Vstal od stolu, vyšel ven a zavřel za sebou dveře. Paks cítila, že se jí zvedá žaludek. Připadalo jí to jako dlouhá doba, než se dveře opět otevřely. Paks vstala, do malé místnosti vešli spolu se Stephim dva kapitáni, Valichi a Sejek, a celou ji zaplnili. Monokl pod Stephiho okem zbledl do nezdravého zeleného odstínu.

„Moc se ti omlouvám, Paksenarrion, za potíže, které jsem ti způsobil,“ pronesl Stephi. Paks nedokázala najít hlas, proto pouze přikývla. „Chci abys věděla, že – že takové věci nedělám – obvykle. Nikdy jsem nic takového neudělal.“ Hlas se mu maličko zachvěl. „Já – doufám, že kvůli tomu neodejdeš od Kumpanie.

„Ne,“ odvětila Paks. „Zůstávám.“

„Dobře. To jsem rád. Doufám, že se už cítíš lépe.“

„Ano.“ Paks náhle zjistila, že chce toho muže uklidnit, přestože jí ublížil. Líbila se jí jeho upřímná tvář. „Vede se mi dobře, za týden budu v pořádku.“ Trochu se uvolnil a zdálo se, že už nemá co říct.

Kapitán Sejek otevřel dveře a Stephi vyšel ven. Paks viděla, že na něj na chodbě čeká stráž.

„Děkuju, Paksenarrion, že jsi ho přijala," pronesl o chvíli později Sejek. „I já lituji, že jsi utrpěla zranění a měla jsi takové potíže. Stephi bude samozřejmě potrestán…"

„Ale, pane, všichni mi říkali, že za to ve skutečnosti nemohl," odvětila Paks, než si uvědomila, že Sejek je kapitán. Kousla se do rtu.

Sejek se zamračil a vzdychl. „Možná ne, ale přesto tě zranil. Na tom se nic nemění. Trestáme opilce za jejich přestupky i za to, že se opili. Bude potrestán."

Paks pomyslela na Korrynův trest a zachvěla se. „Ale on není špatný, jako byl Korryn," trvala na svém.

„Ne, to není. Od něj se však očekává, že bude lepší, mnohem lepší než kterýkoliv rekrut. Je desátníkem pravidelné Kumpanie, je to veterán. Tohle není přestupek, který by se dal brát na lehkou váhu. Ale to není tvá starost, nelam si s tím hlavu. I já rád slyším, že v Kumpanii zůstáváš, uvidíme se na jaře na jihu." Sejek vyšel ven a nechal Paks s Valichim o samotě.

Valichimu zaškubal knírek. „Ze všeho, co jsem kdy od Sejeka slyšel, se tohle podobalo omluvě nejvíc."

„Omluvě?"

„Ano, přál by si, aby se na tebe toho večera lépe podíval, než tě vsadil do řetězů. Jenže Sejek nerad připouští, že by se mohl mýlit, na to tě upozorňuju. Nikdy ani nenaznačuj, že v tomhle případě udělal chybu, jinak si na tebe zasedne na celé roky. Právě teď – no, je přesvědčený, že jsi přijatelná. Pomohlo ti i to, že jsi bránila Stephiho – proto jsi to udělala?"

Paks to zmátlo. „Pane, já…"

„Ne. Ty nejsi ten typ. Jdi za Stammelem – provádí venku výcvik. Myslím, že je někde ve východní části. Zaměstná tě."

Paks vyšla ven, stále zmatená, ale šťastná, že se vrací ke svým přátelům. Připojila se k nim při nácviku pochodu, ale z výcviku se zbraní ji Siger vyloučil. „Ještě neumíš bojovat, ani když vidíš na obě oči," řekl jí. „Bude trvat dlouho, než budeš připravená bojovat jen s jedním." Kasárenské práce vykonávat mohla. Když si vzpomněla na celu nebo na ošetřovnu, byla ráda, že se může něčím zaměstnat.

Nejdříve o té rvačce ani o jejích následcích nikdo ne-

mluvil. Saben jí vysvětlil, že se snažil najít Stammela, ale když se vrátil, byla už zraněná. Ostatní se tomu tématu prostě vyhýbali. Dokonce i Effa si odpustila poučení o Girdově ochraně. To Paks vyhovovalo, nijak netoužila mluvit o tom málu, na co si vzpomínala. U ostatních jednotek však zvědavost zvítězila nad taktem, a jakmile se vrátila ke cvičení ve zbrani, začaly otázky. Barranyi, vysoká černovlasá žena z Vossikovy jednotky, která při výcviku často dělala Paks partnerku, zacházela dále než většina ostatních. Byla pověstná silou svých paží a ostrým jazykem.

„Měla jsi mu vydloubnout oko," začala jedno odpoledne, když se vracely do pevnosti s nákladem dřeva. Paks zavrtěla hlavou.

„Snažila jsem se utéct."

„To byla hloupost. Při pokusu o útěk můžou zmlátit každýho. To chce zaútočit. Kdyby ses mu dostala na oko…"

„Byla bych v ještě větších potížích, Barro." Paks zkontrolovala mulu, kterou vedla, a zastrčila jedno přečnívající poleno. Barra však nejela dál, zastavila svou mulu také a pokračovala v kázání.

„Ne, nebyla! On si začal, on udělal chybu. Museli by to uznat. Takhle ti dlužej…"

„Ne, nedluží. A navíc to, že to je jeho chyba, zjistili až díky tomu, že jsem byla zbitá víc."

„To není správný." Barra se zamračila a kus cesty kráčela mlčky. „Když to není tvoje chyba, měli by…"

„Barro!" Natzlin, štíhlá příjemná dívka s laskavýma hnědýma očima, která byla ve dvojici s Barrou, než se k nim připojili, jí položila ruku na paži. „Paks z toho vyšla dobře a jestli je s tím spokojená…"

„Ne. Vyšla z toho zbitá do polomrtva a…"

Paks se zasmála. „U bohů, Barro, zabít mě není tak snadný!"

„To ráno jsi tak vypadala. Byla jsi na kaši, to ti řeknu, styděla jsem se…"

Paks projel záchvěv zlosti. „Ty? A proč *ty*? Já jsem tam stála přede všema…"

„Vždycky jsi byla silná, Sigerův miláček, a najednou jsi tam stála a vypadala jako něco, co vylezlo z lapáku…"

Paks se proti své vůli zazubila. „No ale já…“

„Sakra! Víš, co tím myslím. Vypadala jsi…“

„Bozi na nebesích, Barro! Ona na to teď nechce myslet!“ Vik se vklínil mezi ně a mrkl na Paks. „Nedělej si starosti, ani modřiny a řetězy z tebe neudělaly ošklivou ženskou, Paks.“

Cítila, jak rudne. „Viku…“

„Jako v písni,“ pokračoval klidně dál. „Slyšela jsi někdy Falkovu zlatou přísahu, Paks? Jak Falka chytili ve městě strachu a na celý roky ho uvěznili?“

„Ne. Myslela jsem, že Falk byl nějakej světec jako Gird.“

„Svatí!“ odfrkla si Barra, která šla Vikovi po boku z druhé strany.

„To taky je,“ odvětil vážně Vik. „A – Barro – já bych se jim tedy nevysmíval. Možná jsou vysoko nad námi, ale mají moc.“

„Bohové mají moc,“ řekla Barra. „Nejsem jako Effa, nevěřím, že se z lidí stanou bohové, když umřou. Stejně bych radši žila.“

„Ale vyprávěj mi o Falkovi!“ požádala ho Paks. „Není to ten, co nosí rubíny a stříbro?“

„Nevím, co nosí *teď*,“ začal Vik. „Byl to rytíř, panovníkův syn, který dodržel svou přísahu a tím zachránil svého příbuzného, přestože to pro něj znamenalo roky otroctví.“

„Fuj! Proč svoje nepřátele prostě nepozabíjel?“ zeptala se Barra. „Slyšela jsem, že strávil rok čištěním žump v nějakým městě…“

„To je pravda, ale stalo se mu toho víc,“ odvětil Vik. „Všechno je to v tý písni, ale víte, že neumím zpívat. Můj táta jo a tak znám většinu toho příběhu. Líbil by se ti, Paks, je tam plno magie, králů a takovejch věcí.“

„Co kouzelný meč?“

„Jasně, ten je tam taky. A nejenom jeden. Někdy, až si vyděláme dost peněz, si můžeme zaplatit harfeníka, aby nám to zazpíval.“ Vik udržoval konverzaci, dokud nedorazili do pevnosti, kde se rozpadli na oddělené jednotky. Barra vrtěla hlavou, ale držela se od toho tématu dál, když spolu příště cvičily. Ostatní však chtěli vědět, jaké to bylo v podzemních kobkách, co říkal Stammel a co desátník. Paks takové otázky

odrážela jak nejlépe uměla: cely byly studené a mizerné, a neopakovala žádný z rozhovorů, které se odehrály. Nakonec ji nechali být.

Mezitím vzal Stammel svou jednotku, aby pomohla Kolye se sklizní jablek. To bylo poprvé, kdy se mohli podívat do Východního Vévodova, protože předtím dorazili od západu. Děti, které si hrály v ulicích, na ně mávaly a pokřikovaly, dospělí se usmívali a mluvili se Stammelem. Minuli hostinec Rudá liška a dlážděné náměstí obklopené vyššími kamennými domy a došli ke kamennému mostu, který se klenul nad malou říčkou. Proti proudu Paks viděla jez, mlýnský rybník a pomalu se otáčející mlýnské kolo. Kolyiny pozemky ležely jižně od řeky, za mokřinou, na níž se pásl dobytek.

V Kolyině sadu rostlo tolik stromů, že je Paks ani nedokázala spočítat, ještě nikdy nic takového neviděla. Její teta dosáhla věhlasu tím, že měla pět jabloní a dvě švestky, ale Kolya měla celé řady jabloní, švestek a hrušní. Pouze jablka vydržela tak dlouho a okolní vzduch voněl jejich silným aroma. Brzy se Paks ocitla vysoko na žebříku a trhala jablka z vršku přiděleného stromu. Bylo chladno a slunečno, skvělé počasí pro práci. Pod nimi se uličkami mezi stromy procházeli Stammel s Kolyou, dávali pokyny česáčům a povídali si.

Paks z jejich rozhovoru zachytila několik útržků mezi rozkazy pracovníkům. Zdálo se, že to vůbec nemá co dělat se sklizní jablek, mluvili o ženě jménem Tamarrion, která byla kdysi v Kumpanii.

„…by se něco takového vůbec nestalo," slyšela říkat Stammela. „Ta by se nejdřív přesvědčila, než by někoho vsadila do želez."

Kolya si odfrkla. „Za *jejích* časů bys s sebou někoho jako Korryn vůbec nepřivedl, nebo ano?"

„Ne, to máš pravdu. Ale časy se mění." Paks viděla, jak hluboko pod ní potřásl hlavou, pak vzhlédl, aby se přesvědčil, že pracuje. Přemýšlela, jestli ta záhadná Tamarrion byla seržantem, nebo dokonce kapitánem, ale něco v jejich hlasech ji varovalo, aby se neptala.

Podzim přešel v zimu a rekruti se zdokonalovali v zacházení se zbraní; nyní se učili používat s meči štít. Začali cvičit ve skupinách, jedna řada proti druhé, a učili se spolupracovat. Také jim bylo dovoleno stát na stráži, nejprve s vojáky, pak i samotným. Při stráži na hradbách, když se jí u boku houpal těžký meč, si Paks připadala jako profesionál. Jednoho šedivého deštivého dne, když držela hlídku, přišel po cestě od Západního Vévodova poutník a ona na něj sama zavolala výzvu. Myslela si, že si nevšiml její tuniky, jež měla barvu rekrutské hnědi, namísto kaštanové vojáků.

Spolu s tím vším je zasvěcovali do tajů taktiky. Paks se domnívala, že po zvládnutí všech složitostí výcviku už nezbylo nic, co by se mohla o boji s nepřítelem naučit. Pletla se.

„Ale já jsem myslel, že do nich prostě naběhneme a začneme bojovat," pronesl Vik jako ozvěna jejích myšlenek.

„Ne. To je způsob, jak se nechat zabít, a rychle. Nikdo z vás teď nebude dělat taková rozhodnutí, ale všichni potřebujete vědět něco o taktice. Budete dělat svou práci lépe, když budete vědět, čeho se snažíte dosáhnout." V čase mezi jídly se v jídelně shromáždili kolem Stammela. Ten začal stavět na stůl jablka. „Řekněme, že tohle je vévodova Kumpanie. A tamhleto je nepřítel. Podívejte se na délku jeho linií."

„Jsou delší," konstatoval Saben jasnou věc. „Ale my…"

„Poslouchejte! Teď předpokládejme, že bychom je napadli takhle. Co se stane na obou stranách naší linie, na křídlech?"

„Můžou na nás zaútočit i z boku," řekl Vik.

„Kdyby jich na to bylo dost, můžou nás obejít," podotkla Paks.

„Ano. To vypadá špatně, že? Záleží však na tom, proč je jejich linie tak dlouhá a s čím bojují." Přidal do uskupení další jablka. „Řekněme, že mají stejně lidí jako my, takže jejich linie je dlouhá a tenká. My utvoříme čtverec a utkáme se s nimi po celé délce jeden na jednoho. S naší šířkou je ve skutečnosti přečíslíme *na všech pozicích*. Kdyby bojovali meči, neměli by šanci. My jsme soustředili naši sílu na jejich slabinu – nebo spíš oni se sami po celé délce hloupě oslabili."

Effa hleděla na stůl a mračila se. „Takže je lepší udělat čtverec?“

„Ne vždycky. Ve čtverci se nemůžeme pohybovat rychle ani moc daleko – vzpomínáte…“ Kývli. „Pohyblivost je také důležitá. Stejně tak i terén – kde je dobrá půda.“ Rychle jim ukázal, jak může výběr taktiky změnit svah, voda a taková rizika jako bažina nebo sypká hornina. „Je na veliteli, aby vybral nejlepší místo – samozřejmě pro naši stranu. Vévoda je tím proslulý. Všichni ale potřebujete znát, jak se to dělá, takže budete vědět, na co si dávat pozor a kudy se přesunovat.

„Ale my musíme poslouchat rozkazy, ne? Děláme jen to, co se nám řekne…“

„Ano. Ale seržanti a desátníci umírají, dokonce i kapitáni. V bitvě není čas poslat někoho s dotazem za vévodou. Když vojáci nevědí co dělat a proč, kohorta se rozpadne. V nejlepším případě padne do zajetí. To udělala Kolya Ministiera, převzala kohortu, udržela ji pohromadě a přesunula ji správnou cestou. Proto se tak mladá stala desátníkem. Kdyby u Cortes Cilwanu nepřišla o ruku, nepochybuju o tom, že by se stala nejmladším seržantem v Kumpanii. Ale když padla, převzal to po ní někdo jiný – k tomu jsme cvičení.“

Hloubavě se dívali jeden na druhého. Paks doufala, že si povede stejně dobře a že nepřijde o ruku. Děsilo ji pomyšlení, že by skončila svou kariéru jako mladý mrzák a nemohla už nic dělat.

Brzy se lekce o taktice přesunuly od ukázek u stolu k živému procvičování. Každá jednotka rekrutů utvořila jako by kohortu a cvičily napadení, ústup, utvoření čtverce, obchvat a další manévry, nejprve beze zbraní, poté s dřevěnými meči a štíty. V menších skupinkách se učili bojovat ve stísněných prostorách: na schodech, v chodbách, ve stájích. Postavili si žebříky a při předstíraném útoku cvičili zteč hradeb pevnosti, učili se i bránit hradby proti útoku. A protože vévoda někdy pronajímal zvířata, pokud chtěl, aby se jeho vojáci někam rychle přesunuli, učili se na nich jezdit.

„Tohle je mula,“ pronesl desátník Bosk. Paks si pomyslela, že to nebylo nutné. Mula zastříhala jedním dlouhým uchem. Na zemi vedle ní leželo sedlo, sedlová pokrývka a uzda. „Mula není kůň,“ pokračoval. To bylo také jasné.

Dlouhé uši, bledé nozdry, velká hlava a malá kopyta. Paks potlačila zívnutí. To možná jen někteří lidé z města nepoznají rozdíl. Rozhlédla se po Vikovi. „Kolik z vás už někdy pracovalo s mulami?“ zeptal se Bosk. Zvedlo se několik rukou. „Ty,“ řekl a ukázal na jednoho. „V čem je velký rozdíl mezi mulou a koněm?“

„Muly kopou na všechny strany,“ odpověděl Jorti, „jsou citlivější na svoje uši a chytřejší než koně.“ Paks si vzpomněla, že Jortiho otec má něco společného s karavanami.

„Správně,“ odpověděl Bosk. „Všechno je pravda. Ti z vás, kteří nikdy nepracovali s koňmi ani s mulami, budou mít menší potíže než koňáci. Jsou *různí*. Muly jsou na uši citlivější než koně, a když jim přetáhnete uzdu přes uši, kopnou vás. Zadním kopytem. Když stojíte před nimi.“ Paks na mulu překvapeně pohlédla. Nevypadala, jako by uměla kopat dopředu. „A jsou chytré,“ pokračoval Bosk. „Opravdu chytré. Dobrá mula dojde po špatném povrchu dál a nebude příliš protestovat, ale mula se stará především sama o sebe.“ Zvedl uzdu a ukázal jim, jak ji nasazovat.

Mula, kterou jí přidělili, nervózně stříhala ušima, když jí Paks polehoučku přetahovala postroj přes vršek hlavy. Mluvila k ní, jako by to byl otcův poník, kterého zapřahali k pluhu, ale uctivě pozorovala její zadní nohu. Mula, která kopla Sifa, ji přesvědčila. Položila jí na záda sedlovou pokrývku a po dalším pohledu na Boskovu ukázku položila na místo i sedlo.

„Tak je to správně,“ pronesl, když kráčel podél řady rekrutů. „Teď utáhněte podpěnku.“ Aby to provedla, musela se Paks sklonit a sáhnout zvířeti pod břicho. Mula stála jako přikovaná. Paks zachytila konec podpěnky a přitáhla si ho. Mula se viditelně nafoukla. Paks za podpěnku zatahala a znovu ji přitáhla. Mula na ni nevyzpytatelně pohlédla jedním ze svých jantarových očí a nepatrně přenesla svou váhu. Paks se rychle podívala dozadu a viděla, že špička bližšího zadního kopyta spočívá na zemi jen zlehka. Uši mělo zvíře sklopené na stranu a líně jimi pohupovalo sem a tam. Paks znovu zatáhla za podpěnku. Mula vzdychla, aniž by ztratila jedinou píď svého obvodu, ale její uši znehybněly. Paks se na ni zahleděla.

„Hloupá mulo,“ řekla.

„To nepomůže,“ ozval se za ní Bosk. „Mula ví, že jsi nervózní.“ Popadl otěže muly, krátce za ně škubl, a křikl jí: „Hai!“ do jednoho sklopeného ucha. Mula si odfrkla, trhla hlavou a uši zvedla. Bosk ji poplácal po žebrech a jedním plynulým pohybem přitáhl podpěnku o čtyři palce. „Takhle se to dělá!“ Mula stála opět na všech čtyřech a zlehka švihala ocasem. „Neubližuj jim,“ pokračoval. „Bití by nikomu nezapomněly, ale musíš si získat jejich pozornost a být na ně přísná. Na rozdíl od koní se nedají ošálit.“

Nakonec se všichni naučili nasazovat mulám uzdu a sedlat je a po hodinách bolestivého cvičení se na nich naučili i jezdit, aniž by sobě nebo zvířatům ublížili. Paks se to dokonce začalo líbit, snažila se představit si, že sedí na vzpínajícím se válečném oři místo na mule. Jednou se Boska zeptala, jestli je to stejné, a jeho tvář zvlnil úsměv. „Myslíš na to, co? A to ještě nejsi voják! No, Paks, jízda na jedné z těch starých nákladních mul je asi jako hrát si s dřevěným mečem na vojáka ve skutečné bitvě. Máš před sebou dlouhou cestu, děvče, pokud k tomu směřuješ.“ Paks zčervenala a od té doby si nechávala své sny pro sebe.

Jak studená zima utíkala, začínali cítit, že jsou připraveni na cestu, připraveni čelit kdekoliv jakékoliv armádě. Z každé jednotky odešlo několik lidí – ti, které vyděsilo nebo šokovalo Korrynovo potrestání, takoví, kteří se zranili natolik vážně, že nemohli pokračovat, a několik dalších, kteří se rozhodli, jak se výcvik stále víc a víc blížil skutečnému boji, že vlastně vůbec nechtějí být vojáky. Některé rekruty, mezi nimi i Paks a Barru, překvapilo, že tyto odpadlíky nechali odejít tak lehce. Proč tedy museli podepisovat smlouvu, že zůstanou dva roky, když kdokoliv mohl kdykoliv odejít?

„Přemýšlej o tom,“ odpověděl Stammel, když se ho na to Paks zeptala. „Tvůj život bude záviset na dovednosti a odvaze tvých spolubojovníků. Podívej na Talis – spolu s ostatními byla varována a stejně otěhotněla. Nikdo, kdo je natolik sobecký nebo hloupý, že si nevezme prostředek proti početí, i když leží přímo na stole u jídel, nebude dobrým vojákem. A pokud jde o odvahu, chceš riskovat svůj život s někým, kdo myslí jen na to, jak se dostat pryč?“

„Ne, ale…“

„Ne. A oni nevěděli, že by zklamali, nebo že budou vyděšení, dokud si nezkusili výcvik. Ani ty jsi to nevěděla. Proto všichni zůstanou rekruty, dokud je neuvidíme v bitvě.“

Paks o tom přemýšlela a dívala se na své druhy v novém světle. Vik – stále vtipkuje, ale s mečem je rychlý jako fretka. Arne je příjemná a pracovitá, nikdy není nervózní. Saben je dobrácký, silný a má rychlé nohy. Effa je panovačná a všetečná, ale naprosto čestná a nebojácná. Barra je díky své postavě a síle její největší soupeřkou mezi ženami a Natzlin je jejím jemnějším stínem. Je tu tichý Sim, Jorti se svými příběhy o karavanách, vznětlivý Seli a chladný Harbin. Jejich meče ji budou chránit, nebo také ne. A její meč ochrání je – nebo také ne.

Při rychlosti výcviku však měla jen málo času na přemýšlení a rok se brzy nachýlil k jaru. První krátká obleva udělala ze sněhu na cvičišti břečku, ale země pod ní byla stále zmrzlá. A pak se začaly šířit ty narážky…

Kapitola sedmá

Vévoda přijíždí. Vévoda tu bude příští týden – ne, za dva týdny – ne, za tři dny. Zvěsti se v pevnosti rojily jako sršni a bodaly rekruty žihadly vzrušení a zvědavosti. Pevnost byla vydrhnutá do poslední čtvereční stopy a přesto ji uklízecí čety drhly znovu a znovu. Čistili stáje, naolejovali každý kousek kůže a vyleštili každou píď kovu. Vybrali a posypali vápnem díry, které sloužily jako latríny, a páchnoucí odpad se naložil na vozíky, aby ho posléze rozházeli na lukách Západního Vévodova. Na cestě od Východního Vévodova padesát rekrutů zasypávalo díry a vyjeté koleje a

čistilo příkopy u silnice. Přejížděli po povrchu cesty těžkým kamenným válcem, který táhli voli, a používali provazy a tyčky se zářezy, aby se ujistili, že cesta má všude stejný sklon. Siger zaměstnal skupinu olejováním cvičných dřevěných zbraní a čištěním všech kovových zbraní; nesnesl by na nich ani otisk prstu.

Nikdo z rekrutů nesměl k vévodovu dvoru, ale podle hemžení lidí, kteří spěchali sem a tam, bylo jasné, že stejné pečlivé přípravy probíhají i tam. Mezi oběma vesnicemi a pevností běhali poslové. Drželi se stranou nově upravených cest, aby se vyhnuli nadávkám skupiny, jež dostala cestu na starost.

Pršelo už několik dní, z oblohy padaly drobné studené kapky, které pronikaly vším. V noci se však změnil vítr a obloha se vyjasnila. Paks, na kterou připadla noční hlídka, strávila několik mizerných hodin tím, že se procházela po cimbuří sem a tam, než déšť ustal. Pokaždé, když se potkala v jihovýchodním koutě hradeb s Cobenem, si navzájem postěžovali. Změna větru s sebou přinesla sušší a chladnější vzduch. Shodli se, že je to změna k lepšímu. Nyní se Torrin náhrdelník, zimní souhvězdí, podle nějž se určoval čas, začínal klonit k západu a obloha na východě začínala světlat. Paks pohlédla na komíny jídelny – ano, z jednoho stoupal tenký proužek dýmu, který mohutněl, jak se na něj dívala. Pomyslela na asar, horký sladký nápoj, který noční strážní dostávali ihned, jakmile se uvařil, dýchla si na studené ruce a opět se zahleděla ven.

Země kolem byla stále tmavá a bez obrysů, ale na severovýchodě viděla vyvýšeninu, jejíž černá silueta se nyní rýsovala proti temně modré obloze. Připadalo jí, že se dost ochladilo. Při chůzi tam a zpět z věže nad bránou do rohu hradeb si podupávala. Po obloze se okamžik po okamžiku rozlévalo světlo. Viděla prkna, po kterých chodila, a kaluže, nyní pevně zamrzlé. Viděla světlejší obrys cesty, která se táhla od brány do Východního Vévodova. Podívala se opět na nádvoří a na komíny jídelny. Nyní kouřily oba, dým v

útržcích stoupal z jejich vrcholků. Zahleděla se na východ. Pod rozšiřující se modří oblohy viděla světlý pruh. Na rozjasňujícím se nebi svítila už pouze Silba, jitřenka. Sklonila pohled k zemi, která se pomalu objevovala před jejíma očima, jako by vystupovala zpod temné vody: vyvýšenina na východě a za ní hory, široký pás cvičišť nasáklých dešťovou vodou, v níž se odráželo projasňující se nebe. O něco zřetelněji viděla cestu na jih, která se stáčela, aby se vyhnula bažinaté oblasti, a pak stoupala na pahorek mezi pevností a Východním Vévodovem.

Vzpomněla si, že někdy je vidět kouř, který stoupá z vesnice. Nízké budovy zakrývaly stromy za pahorkem, ale Paks věděla, na které shluky stromů se má dívat. Stále však byla příliš velká tma. Cítila, že v nohách chladem ztrácí cit. V koutě hradeb chvilku poskakovala, aby se zahřála, a čekala, až Coben dokončí svůj okruh, aby si mohli promluvit.

„Ach jo, to je teda zima!“ vydechl, když přišel dost blízko, a zachvěl se.

Paks přikývla a přeskakovala z nohy na nohu; obě měla prokřehlé. „U-už to nebude trvat dlouho,“ řekla. „Viděl jsi kouř? Už brzy.“

Coben se zazubil. „U-už aby to bylo! Radši jdi, na zastavování je moc zima.“

Paks se otočila. Bylo už dost světla na to, aby rozeznávala barvy, i když byly dost tlumené. Viděla tmavé obrysy stromů podél řeky a o něco větší shluk stromů u Východního Vévodova a za ním. Když došla k věži u brány, strážní seržant otevřel dveře a pokynul jí, aby šla dovnitř.

„Tady máš něco na zahřátí,“ pronesl. „Právě to dorazilo z kuchyně.“

Paks vděčně přikývla, na mluvení jí byla příliš zima, a vzala si nabízený hrnek. Dokonce i ve věži byla zima, z hrnku i z konvice na stole stoupala pára. Usrkla horkou tekutinu a spálila si jazyk. Ruce sevřené kolem hrnku ji zimou bolely, brzy se však ohřály natolik, aby ji začaly brnět. Cítila, jak se jí teplo rozlévá i uvnitř, a vypila obsah svého hrnku. „Mám vzít něco i Cobenovi?“

„Ať jde dovnitř, do závětří,“ odvětil seržant. „Pár minut obcházej oba úseky a pak se vrať pro druhou dávku.“

„Ano, pane!“ Paks si chvíli silně mnula ruce, potom otevřela dveře a vyšla zpět na hradby. Byla stále stejná zima. Na východě se objevoval rudý pruh. Coben na ni čekal v rohu; mávla na něj, aby šel dovnitř. Se ztuhlým úsměvem proběhl kolem ní. Šla dál, dívala se na východ na blízké stráně, v rohu se otočila na sever, aby nahradila Cobena. Severně od pevnosti viděla mezerou v nejbližším hřebeni další kopce. Někdo říkal, že tam mají doupata skřeti. Na západě se rozkládala velká zvlněná vřesoviště, která vesničané využívali jako pastvinu. Vzpomněla si na vřesoviště nad farmou svého otce. Také tam bylo zima, ale člověk mohl zůstat na noc u ovcí. Vzpomněla si na jejich pach a nakrčila nos. V duchu se zasmála. Nechtěla se tam vrátit, ani za teplé místo na noc. Otočila se a vydala se podél hradby na jih. Na obzoru na východě, jižně od hřebenu, se objevil kousek tekutého ohně, velkého rudozlatého kotouče slunce. Kameny cimburí začaly vrhat na chodník namodralé stíny. Ranní světlo dodalo polím dole narůžovělý nádech. Neopadavé stromy podél řeky byly jasně zelené a holé větve ostatních stromů se třpytily a houpaly se ve větru. Znovu pohlédla k Východnímu Vévodovu. Ano, spatřila kouř, nyní zlatobílý, který stoupal k světlemodrému nebi. Líně se podívala na cestu a ztuhla. Zachytila odlesk slunečních paprsků na něčem, co se třpytilo.

Napínala zrak, ale mhouřila oči před chladem. Ať zahlédla cokoliv, blýsklo se to mezi pahorkem a Východním Vévodovem, na místě, kde samotnou cestu nebylo vidět. Všimla si dalšího odlesku a měla nejasný pocit, že se tam něco hýbe. Paks vykřikla. Strážný na opačné straně věže, který právě mířil k západnímu rohu, se otočil a pohlédl na ni. Vykřikla znovu, ukázala k Východnímu Vévodovu a rozběhla se k věži. Dveře se otevřely.

„Co se děje?“ zeptal se Coben. „Byl jsem tam moc dlouho?“ Za ním Paks viděla seržanta.

„Ne, něco je na cestě. Na cestě do Východního Vévodova.“ Coben vyrazil ze dveří, těsně následován seržantem. „Kde?“ otázali se oba současně. Paks natáhla ruku.

„Za tím pahorkem, zahlédla jsem, jak se tam ve světle něco leskne, a hýbalo se to.“

„Já nic nevidím," pronesl druhý strážný, rekrut z Keferovy jednotky, který k nim prošel přes věž. „Proč jsi křičela?"

„Mohl by to být vévoda," pronesl seržant. „Jestli něco viděla, brzy se o tom dozvíme víc. Vraťte se zpátky na místa, já zburcuju ostatní. Jestli je to vévoda, díky za varování," řekl Paks. „Nezastihne nás nepřipravené – tedy ne, že bychom jinak připravení nebyli."

Coben šel zpět ke své východní hradbě, ale stále se přes rameno ohlížel k jihu. Paks nemohla odtrhnout oči od cesty, z místa, kde se na pahorku znovu objevovala silnice. Na nádvoří za sebou zaslechla náhlý rozruch, ale ani ji to nesvádělo, aby se otočila. Dveře do věže se otevřely a vychrlily půl jednotky pravidelných vojáků, kteří v pevnosti sloužili jako strážní. Všichni byli ozbrojení a rozmístili se podél hradby. Paks si všimla, že ve dveřích čekají dva trubači. Uvědomila si, že druhá polovina stráží vyběhla na druhou stranu věže. Znovu se objevil seržant.

„Paks, jděte s Cobenem dolů a nastupte ke své jednotce."

Paks odtrhla oči od cesty, seržant ji vlídně pozoroval. „Jdi! Vím, že tu chceš zůstat a dívat se, ale vévoda má rád, když je všechno podle předpisů. Všichni rekruti by měli být spolu." Paks přikývla a seběhla po schodech ve věži dolů na nádvoří. Jednotky rekrutů tam už nastupovaly. Stammel vyhlížel Paks a Cobena s dalším džbánkem asaru.

„Tady máte, vypadáte, že jste napůl zmrzlí. Rychle to vypijte, skočte si na latrínu, upravte se a co nejrychleji se vraťte." Vzali si džbánek do kasáren. Paks si rozpustila své větrem rozcuchané vlasy, rychle si je znovu zapletla do copu a vypila hrnek asaru. Doběhla si na latrínu, promnula si ruce a dupáním si zahřála nohy. Připadalo jí, že dole pod hradbami je mnohem tepleji. Když vyšli ven, Stammel si od nich vzal džbán a poslal je do formace. Desátník Bosk se přesunul z jejího místa na své.

Právě když se Paks postavila na místo, ozvaly se z věže trubky. Přála si, aby mohla být tam nahoře a dívat se. Po chvilce napětí trubky zazněly znovu. Tentokrát Paks zaslechla slabé zatroubení v odpověď zvenčí. Kapitán Valichi přecházel po nádvoří a postupně zkontroloval všechny jednotky rekrutů. Paks viděla, že na druhé straně nádvoří

čeká jeho kůň. Trubky zazněly potřetí. Kapitán Valichi nasedl a vyjel k bráně. Nad jejich hlavami vykřikl strážní seržant. Zvenčí se ozval rachot. Seržant křikl dolů na nádvoří: „Kapitáne, je to náš pan vévoda!“

„Otevřte brány!“ zavelel kapitán. Paks slyšela skřípot mechanismu, který vytahoval padací mříž, a velká hnědá křídla hlavní brány se otevřela dovnitř. Chvíli se nic nedělo. Pak se ozval klapot koňských kopyt a branou projela postava v lesklé zbroji pod dlouhým kaštanově hnědým pláštěm. Valichi se v sedle uklonil.

„Vítejte, pane vévodo!“ pronesl. Postava v plášti si posunula z čela kožešinou lemovanou čapku, pod níž se objevily rozcuchané zrzavé vlasy a vousatá tvář.

„Řekl bych, že na snídani je trochu brzy,“ pronesl vévoda. „Čí ostrý zrak nás spatřil tentokrát?“

„Oči jednoho rekruta, pane,“ odvětil Valichi.

Vévoda přelétl pohledem každou jednotku rekrutů. Paks připadalo, že jeho pohled je jako čepel dýky, chladný a ostrý. Potom se vévoda na Valichiho zazubil. „No, *toho* si necháme. Dobrá práce, kapitáne!“ Pustil otěže a protáhl se. „U Tirových kostí, Vale, jestli by si někdo dal snídani, pak jsem to já. Člověče, tam venku je pořádná zima. Pojďme k ohni!“ Znovu se chopil otěží a projel širokou uličkou mezi formacemi k Vévodské bráně. Za ním jeli dva mládenci, také v drátěné košili, vysoký muž ve splývavých šatech a špičatém klobouku, dva bohatě odění muži v sametových tunikách lemovaných kožešinou a oddíl ozbrojenců. Jeden z nich držel prapor na dlouhé tyči. Paks napadlo, že to, co zahlédla, byl možná její naleštěný konec, od nějž se odrazilo světlo.

Štolbové vyběhli ven, aby převzali koně. Jakmile vévoda projel na nádvoří, ozbrojenci sesedli a zavedli svá zvířata do stájí. Paks si všimla, že to jsou koně, ne muly. Z věže vyšel strážní seržant se všemi kromě těch, kteří měli denní hlídku. Upoutal Stammelovu pozornost, zvedl ruku a udělal jakési gesto. Paks zatím nedokázala rozluštit signály, které používali veteráni, ale Stammel se zazubil. Otočil se k Paks. „Máš dobré oči. Vévoda se nás pokouší zastihnout nepřipravené a je rád, když neuspěje – tedy alespoň v tomhle. Kde jsi ho zahlédla?“

„Uviděla jsem něco, ale nebyla jsem si jistá co, mezi tou vyvýšeninou a vesnicí. Muselo to být dost vysoko; mohlo jít o ten prapor?“

„Mohl to být on, nebo helma panoše. Slunce se od toho muselo správně odrazit – a ty ses dívala na správné místo. Dobrá práce, Paks!“

Vévoda Phelan možná jel polovinu noci, aby dorazil do své pevnosti za úsvitu, ale to neznamenalo, že měl v plánu prospat celý den. Krátce po snídani se objevil na nádvoří a pozoroval Keferovu jednotku při výcviku se zbraní, a než přišlo poledne, stačil už obhlédnout každou jednotku rekrutů při její práci. Co rekruti slyšeli, mluvil jen málo, ale zdálo se, že jeho pronikavý pohled je všude. Odpoledne se rekrutům ztratil z dohledu – právě v bahně procvičovali boj dvou jednotek proti jedné, a tou jednou byla Stammelova – a snažili se manévrovat ve čtverci. Nikdo z nich neměl čas dívat se na hradby nebo na postavu zahalenou v plášti, jež na nich stála a pozorovala. Seržanti ji viděli, ale neřekli nic.

Do příštího týdne, zatímco seržanti bručeli a poskakovali kolem rekrutů jako slepice kolem příliš velkého množství kuřat, se vévodovi podařilo vidět všechno. Objevil se v jedněch kasárnách, když rekruti právě vstávali, a v jiných, když drhli pískem podlahu. Během jídla prošel jídelnou a dokonce se tam i dvakrát najedl. Rekruti stěží spolykali své jídlo. Vévoda jedl, jako by mu chutnalo, a nenuceně hovořil se svými panoši. Tou dobou už všichni věděli, že ti mladíci v drátěných košilích jsou jeho panoši a jeden z nich je synovcem hraběte Vladiorhynsiche z Kostandanu. Vévoda byl u toho, když se Vonině jednotce povedl skvělý obrat ve čtverci, čímž vyvedla Keferovu jednotku z rovnováhy, a viděl i to, když Stammelova jednotka zvládla totéž, třebaže ne tak oslnivě, proti oběma zbylým.

„Zajímalo by mě, jestli vůbec spí,“ zamumlala Arne směrem k Paks na latrínách, jednom z míst, kde si mohli být téměř jistí, že se tam vévoda neobjeví.

„Nevím. Včera v noci byl na hradbách, když jsme tam

hlídkovali. Řekl heslo, přesně jako kapitán Valichi, ale já málem přepadla dolů.“

„A dneska ráno čekal na nádvoří, když jsme se tam řadili. Chtěla bych vědět, co si myslí…“

„Já ne!“ Ve skutečnosti Paks přemýšlela, co vévoda udělal se Stephim, ale bála se někoho zeptat. Stammel to určitě věděl od mužů, kteří přijeli s vévodou, ale… „Kdybych to věděla, byla bych z něj ještě vyděšenější,“ řekla v odpověď na Arnin tázavý pohled.

„Není to jako kdyby někomu něco *dělal*,“ přemítala Arne, „ale mám z toho takový pocit. Chtěla bych být v první jednotce,“ nadhodila nevyslovenou myšlenku všech. Jedna z jednotek rekrutů bude vybrána, aby šla v čele, až pomašírují na jih připojit se ke Kumpanii. Bude to samozřejmě ta nejlepší. Všichni věděli, čí jednotka je nejlepší, ale přátelství, která se vytvořila mezi rekruty z různých jednotek, mírně ochladla.

„Barra a Natzlin si myslí, že na to mají,“ pronesla Paks. Arne si odfrkla.

„Po tom, co je Vonina skupina před dvěma dny porazila? Budou muset udělat něco velkýho, aby to dohnali.“

„Náš manévr nebyl tak dobrý,“ připomněla jí Paks.

„Ale to jsme stáli proti oběma zbylejm jednotkám. Keferovci ho prováděli jen při boji jedna na jednu. Doufám…“

„Povede se nám to,“ řekla Paks, náhle plná sebedůvěry. „Umíme to mnohem líp s kopím a máme čtyři z nejlepších šermířů…“

Ten týden byl vlastně jednou dlouhou řadou soubojů kdo z koho. Těm několika zabedněncům, kteří to nedokázali pochopit sami, to důrazně vysvětlili jejich druhové. Poslední den se dal cvičný boj stěží nazvat předstíraným, pod údery dřevěných mečů prasklo v každé jednotce několik klíčních kostí a prstů. Když se celá kohorta rekrutů shromáždila ve formaci na nádvoří, nikdo se neusmíval. Poprvé je formálně oslovil sám vévoda.

Paks stála na svém obvyklém místě v čele útvaru a ignorovala pohmožděninu, kvůli níž jí tří prsty natekly tak, že vypadaly jako modré uzenky. Při prorážení přední linie Vonina čtverce rozhodně stálo za to riskovat jejich zlomení. Obzvlášť když se nakonec ukázalo, že zlomené nejsou.

Doktor jí řekl, že za pár dnů je dokáže zase ohnout. Hleděla na vévodu. Jeden z jeho panošů vyšel z Vévodské brány a kývl na pozdrav kapitánu Valichimu. Trubači zatroubili fanfáru a Paks naskočila husí kůže. Vévoda rázně prošel branou, plášť kolem něj jen vířil. Promluvil si s Valichim, pokývl a přešel k Vonině jednotce na druhé straně nádvoří. Paks potlačila zaúpění. Prohráli snad s Voninou skupinou? Ale vévoda nic neoznámil. Možná jen prováděl inspekci, jak to udělal už dvakrát. Neodvažovala se otočit hlavu, aby na něj viděla. V ruce jí začalo tepat silněji, bolest jí vystřelovala po paži nahoru. Slyšela vrzání bot, jak vévoda přecházel po nádvoří. Zdálo se jí, že uplynula velice dlouhá doba, než se zvuk přiblížil. Nyní se vévoda nacházel u Keferovy jednotky. Slyšela, že prochází podél řad, a dokonce i jeho hlas, když promluvil k tomu nebo onomu rekrutovi.

Potom stál vévoda před nimi, pozdravil Stammela a rychle přelétl pohledem přední řadu. Paks přemítala, jestli bude mluvit s každým z nich. Připomněla si Stammelovy pokyny: „Odpovídejte *ano, můj lorde*, nebo *ne*, *můj lorde*, místo pouhého pane, jak byste oslovovali kapitána.“ Vévoda přistoupil blíž, nyní se Stammelem v patách. Paks cítila, jak jí krk zalévá horko. Snažila se dívat skrz něj na okna jídelny, ale vévoda byl vysoký a pohledu jeho šedých očí se dalo vyhnout jen stěží.

„Zlomené prsty?“ otázal se jí.

„Ne, pane – můj lorde,“ odpověděla Paks. Dopustila se chyby v oslovení a zrudla ještě víc.

„Dobře.“ Vévoda pokračoval dál a Paks chvíli neslyšela nic než bušení krve v uších. Stammel je na to upozorňoval, ona si to připomínala a přesto to řekla špatně. Když se jí vrátil sluch, byl už vévoda na cestě do čela formace.

„Když jste se nechávali naverbovat,“ řekl všem, „souhlasili jste, že po výcviku zůstanete u této Kumpanie dva roky a budete bojovat podle rozkazů vašeho velitele. Tenkrát jste však svého velitele neznali. Nyní ho znáte. Všichni jste způsobilí připojit se k mé Kumpanii, to znamená následovat mě – poslouchat *mé* rozkazy, bojovat nebo pochodovat kdy vám řeknu. Vaši seržanti vám řeknou – nebo vám už nejspíš řekli – že jsem přísný. Je to tak. Očekávám od svých vojáků

hodně. Dovednost, odvahu – a věrnost. Věrnost mně osobně stejně jako Kumpanii. Pokud je zde tedy někdo, kdo mi poté, co mě poznal, nemůže přísahat věrnost – je čas odejít.“ Zavládlo dlouhé napjaté ticho. Vévoda přikývl. „Výborně! Pak mi tedy přísahejte.“

Kapitán Valichi předstoupil před ně, aby je při slibu vedl. „Přísaháme, že máte naše ruce a meče, naši krev i dech, a že vám budeme sloužit rukama i srdcem. Nechť bohové dosvědčí náš slib věrnosti a rychle potrestají každého, kdo by ho porušil.“

„I já vám slibuji své ruce, meč, krev i dech. Má čest je vaší ctí, přede všemi nepřáteli a strastmi, všude a ve všech nebezpečenstvích. Bohové dosvědčí můj slib vám a váš mně.“ Přelétl rekruty pohledem a přikývl.

„A nyní, moji druhové…“ Paks ztuhla, překvapená změnou jeho hlasu a oslovením. „Brzy půjdete do bitvy. Jako vždy, jedna jednotka musí jít první. Vybrat mezi vámi není snadné. Tir ví, co budu dělat, jestli se Kumpanie rozroste na čtyři kohorty. Nyní jsem však zvolil, a to Stammelovu jednotku…“

Paks náhle měla pocit, jako by se mohla vznášet vysoko v povětří, nadnášena vzduchem, který právě vdechla. Zavřela ústa, aby jí neunikl vítězoslavný výkřik. Někdo za ní tak opatrný nebyl. K jejímu překvapení se vévoda zazubil. „Jeden pokřik neuškodí,“ pronesl. „Provolejte slávu svému seržantovi, jestli chcete.“

Vykřikli: „Stammel!“, až se zdi rozezněly ozvěnou.

Druhý den zrána vévoda odjel s pozdní sněhovou bouří v patách. Sotva zmizel za oponou vířících vloček, rekruti už byli opět v plné práci – tentokrát se připravovali k pochodu na jih. Nejdříve je změřili kvůli uniformám, protože jejich těla se od příchodu změnila. S kaštanově hnědými tunikami dostali i vyšší boty, delší ponožky, dlouhý hnědý plášť s kápí a – což je nadchlo nejvíc – zbroj. Zatím budou nosit lehké krunýře z vařené kůže. („Dokud si nebudete moct koupit něco lepšího, když to budete chtít,“ poznamenal Devlin.) Dostali

náholenice na nohy, široké nátepníky, které jim chránily zápěstí a navrch ještě bronzové přilby.

„Rozmyslete si, jak budete nosit vlasy," řekl Stammel. „Pokud je máte dlouhé, radil bych vám, abyste je měli uvnitř přilby, přestože je tam horko, jinak vás za ně nějaký nepřítel chytí a srazí vás k zemi. Přilba vás proti tomu ochrání." Paks našla pohodlný a bezpečný způsob, jak si namotávat svůj cop. Přilba však byla těžší, než čekala. Stejně jako všechno ostatní.

„Na to si zvyknete," řekl jim Stammel. „Až v tom projdete celou cestu do Valdaire, už si toho ani nevšimnete."

Zdálo se, že od vévodovy návštěvy neutekl téměř žádný čas, když z jihu dorazili dva kapitáni, aby je doprovodili. Uběhlo posledních pár dní, během nichž proběhly kontroly a balily se věci pro karavanu mul, která jim ponese nezbytné zásoby, a byla tu poslední noc v kasárnách. Paks se usínalo téměř stejně obtížně jako tu první.

Kapitola osmá

Když Paks procházela věžovou branou ven do šedavého světla pozdního zimního úsvitu, cítila, jak velmi se liší od té dívky, která před několika měsíci utekla z domova. Přišel den jejích devatenáctých narozenin, nikomu o nich sice neřekla, ale ten rok navíc jí připadal jako hradba mezi ní a minulostí. Nikdo by ji nepovažoval za farmářovu dceru, ne když se jí u boku houpal meč a uměla ho používat, ne v uniformě Kumpanie vévody Phelana. Vedle ní a za ní ve stejném rytmu dupalo osmdesát párů zánovních bot po zmrzlé cestě do Východního Vévodova. Jdete do války! zpíval rytmus v její hlavě. Jdete do války!

V době, kdy došli na vyvýšeninu mezi pevností a Východním Vévodovem, už vycházelo slunce, slabá rudá záře mezi mraky. Tohle byl poslední úsek známé cesty, zatáčka do vesnice kolem Rudé lišky, náves, most. Z komínů se valil kouř. Jak jejich boty rachotily po dlážděné návsi, ve dveřích a oknech se objevovaly obličeje. Starosta Fontaine otevřel dveře, aby jim zamával, a za jeho zády bylo vidět řadu dětí. Několik dětí vyběhlo z domů a pochodovalo s nimi, zpívaly a křičely, dokud je rodiče nezavolali zpět. Za mostem se rozkládal Kolyin statek a sad; Kolya se opírala o bránu a široce se usmívala.

„Hodně štěstí!“ zavolala na ně. „Bojujte dobře!“ Paks po ní střelila pohledem a Kolya mrkla. Nechali její sad i vesnici za sebou a po dalších padesáti krocích se cesta stáčela znovu doleva a klikatila se lesnatým močálem, nyní zamrzlým. Za ním cesta stoupala a stromy zmizely. Na západní straně lemovala cestu kamenná zeď a za ní Paks viděla stádo chundelatého dobytka, které střežilo několik mužů v kožených kápích. Když pochodovali kolem, všechna zvířata na ně civěla s nastraženýma ušima. Většina z nich čekala mladé a se svou zimní srstí vypadala stejně široká jako dlouhá.

Byli už sedm dní na cestě do Vérelly, nejdříve pochodovali přes zalesněné hřebeny kopců, které se pozvolna změnily na zemědělskou půdu, na níž se rozkládaly roztroušené vesnice. Lidé tu byli menší a vypadali podsaditější, ženy tu nosily šátky uvázané vysoko a k jedné straně. Vojáci se na každou noc zastavovali ve velké kamenné stodole, která měla na průčelí vytesaný motiv liščí hlavy. Stammel jim vysvětlil, že tyto stodoly nechal postavit vévoda. Farmáři je mohli používat pod podmínkou, že tu vévodovy jednotky naleznou útočiště, pokud tudy budou mít cestu.

Vojáci rychle přivykli dlouhému pochodu. Rekruti se na hlídkách střídali s pravidelnými vojáky a sotva už o sobě přemýšleli jako o rekrutech. Nyní znali i své kapitány: Ponta, zástupce Cracolnya, a Ferraulta, zástupce Arcolina. Když procházeli vesnicemi, dívali se na sebe stejně, jako se na ně

dívali ostatní: jako na žoldnéře. Jako na vévodovu Kumpanii. Zatímco se blížili k Vérelle, začínali po cestě sbírat novinky.

„Zdravíčko, kapitáne!“ zavolal na ně jeden stařík. „Letos jdete pozdě. Sobanajové už tudy prošli.“

„Viděl jsi někoho z Vladiho lidí?“ zeptal se Pont.

„Ne, a doufám, že ani neuvidím. Moc tudy nechoděj, jenom jednou za čas, a já jsem rád.“

„Pročpak, dědo?“

„Ech, no – jsou na nás moc drsný. Je lepší, když jdou na východ.“

Kapitán se zasmál a jel dál. Paks přemýšlela, kdo jsou ti „Sobanajové“. Dívala se, jak se dvě děti, které pištěly, aby přitáhly pozornost vojáků, bijí dřevěnými meči. Zavolal na ně rozzlobený hlas někoho dospělého, děti upustily své meče a odběhly.

Potom se dostali na dohled Vérelly, prvního města, které Paks viděla, Zvonivé Vérelly, sídla tsaijských králů. Z dálky to vypadalo, jako by její veliké hradby a věže pluly říčními loukami, které se už s přicházejícím jarem zelenaly. Během celého rána předháněli pomalejší káry a povozy a jak se blížili k městu, provoz stále houstl. Potkávali karavany mul, povozy tažené voly, poutníky i jezdce na koních.

Stráže u městských bran byly oblečené v růžovošedých uniformách a měly píky. Paksina jednotka prošla věžovou branou. Paks připadalo úžasné, že se dala otevřít natolik, aby jí projely dva povozy vedle sebe. Cesta byla vydlážděná kostkami ze světlešedého kamene a šíří ještě předčila bránu. Paks se snažila necivět, ale rozptylovaly ji vysoké budovy s mnoha okny, natěsnané k sobě, a neuvěřitelný hluk a shon. O vysoké kamenné zdi se opírala směsice plátěných přístřešků, která stínila výlohy obchodů a pouliční prodavače. Nakupené zboží všeho druhu lahodilo oku a zdálo se, že pouze neustálý provoz brání tomu, aby si prodejci zabrali celou ulici jen pro sebe. Nikdy se jí ani nesnilo o tolika různých lidech a věcech. Viděla lidi v dlouhých talárech s kožešinou lemovanými rukávy. Hromadu koberců se spletitými vzory vedle kupy měděných hrnců všech velikostí. Čtyři muže, kteří nesli jakousi budku opatřenou tyčemi a kývajícími se

záclonkami. Ženu oblečenou v zeleném sametu, která seděla na mule a drnkala na malou harfu. Tlusté dítě, stejně široké jako vysoké, které mělo u pasu sekeru – prošli kolem něj a Paks překvapilo, když uviděla jeho do pasu dlouhé zrzavé vousy. Zalapala po dechu.

„Neciv okolo!“ zamumlal Bosk. „To je jen trpaslík.“

Neuvědomila si, že trpaslíci jsou skuteční. Snažila se upírat pohled před sebe, ale bylo to nemožné. Prošli kolem muže v červenomodrém obleku, který nesl zvláštní vychrtlé černé zvíře s dlouhým ocasem, jenž mu ten tvor obtočil kolem ruky. Kolem nich se prohnaly dvě děti s bochníky chleba dlouhými jako paže. Zprava uslyšela nejasný rachot a Stammel křikl, aby zastavili. Z postranní ulice vyjelo šest postav v lesklé zbroji, na koních větších, než měl vévoda. Ulice se bušením jejich kopyt otřásala. Paks zatajila dech. Sledovala, jak se Stammel nejdříve podíval do postranní ulice, než je vedl dál. Tak velké koně nikdy neviděla. Bylo tu takových víc?

Po dalších několika minutách pochodu se ulice stočila nejprve ostře doleva a poté doprava. Tady bylo méně stánků, ale zato se vzduchem nesla okouzlující směs vůní pečeného masa, čerstvého chleba, piva, vína a koření. Paks slyšela, jak jí v odpověď zakručelo v břiše. Před domy stály lavičky a při cestě ulicí je sledovala řada zvědavých očí. Paks uviděla dalšího trpaslíka a pak na jedné z laviček ještě dva.

Na křižovatce Stammel zabočil vpravo do užší ulice, kterou zástup vojáků téměř celou vyplnil. Před nimi se tyčila vysoká kamenná zeď a za ní věž nějaké budovy. Když došli k patě zdi, Paks uviděla, že se před ní rozkládá široký dlážděný prostor. Stammel zatočil vlevo a pak pochodovali podél zdi. Paks nezahlédla žádnou bránu ani stráže na zdi. Konečně se zeď stočila vpravo a všichni pokračovali dál širokou ulicí mezi domy. Bylo tu méně stánků a žádní pouliční prodavači. Paks spatřila zástup mul, který právě někdo prováděl bránou, když procházeli kolem, a ohlédla se za nimi. Uvnitř uviděla nádvoří obklopené stájemi a dalšího z těch obrovských koní; tohoto vedl nějaký chlapec.

Vpochodovali na náměstí s kašnou uprostřed, kolem níž rostly stromy. Tady plátěných přístřešků nad obchody a

stánků lemujících ulici opět přibylo. Bosá žena v krátkých šatech se dřela s velikým džbánem vody z kašny. Buclaté dítě v kožešinou lemované čapce klusalo za velkým chlupatým bílým psem. Poblíž kašny přecházeli dva muži ve vysokých botách, zahalení v pláštích a s rukama poblíž jílců svých zbraní. Podél zástupu vojáků procválala vysoká štíhlá postava v šedém, na koni se zelenozlatou uzdou. Byla pryč, než si Paks uvědomila, že neměla lidský obličej.

Z náměstí pochodovali klidnou ulicí, v jejímž středu rostly stromy. Před nimi se objevila další brána. Když k ní došli, kapitáni, kteří jeli napřed, už rozmlouvali se strážnými. „Jsme stále všichni?“ zeptal se Pont.

„Jistě, pane!“

„Výborně. Zařídil jsem nám za branami jídlo – vzpomínáte na *Zlatou husu*? Teď se to jmenuje *Mrkající kocour*, tuhle zimu ten hostinec zdědil synovec starého Penstona. S námi se chce setkat viceregent, tak tam na nás počkejte.“

„Ano, pane. Myslíte, že se zdržíte natolik, aby stálo za to skládat věci z mul?“

„Ne. Ale nakrmte je. Ještě dnes půjdeme do Mostku.“

„Ano, pane!“ Stammel je provedl branami, tentokrát na široký kamenný most se zídkou, která sahala až po pás. Byli vysoko nad hladinou vody. Paks pohlédla proti proudu a uviděla tmavou klidnou hladinu; nedokázala určit, jak rychle voda teče. O něco dále proti proudu se nad vodou klenul další most a na protějším břehu se tyčila hradba. Před nimi jejich most protínal hradbu ve věži a znovu museli projít dalšími branami.

V této čtvrti byly domy nižší, mnoho jich bylo postaveno ne z kamene, ale ze dřeva. Paks přes ně viděla k další hradbě. Ulicemi tu proudily davy, ale bylo tu k vidění méně sametu a kožešin a více bosých nohou. Někteří lidé nosili dřeváky, které na dlažebních kostkách hlasitě klapaly. Smečka vyhublých psů trhala něco ve stoce. Prošli kolem řady hostinců páchnoucích zvětralým pivem, na venkovních lavicích se u nich choulil pouze jediný muž. Podél řady vojáků protančila tlustá žena v křiklavém oděvu a předváděla množství leskl ých šperků. Paks slyšela, jak jí jeden z desátníků vynadal a ona ho na oplátku počastovala kletbou.

U poslední hradby jim strážní pokynuli, aby prošli vysokými branami, za nimiž spatřili volně roztroušené budovy a pole ležící ladem. Minuli páchnoucí dílnu koželuha, ohradu s dobytkem po jedné straně cesty a ohradu s vepři na druhé straně. Na jednom poli ohrazeném břevnovým plotem (takový Paks ještě nikdy neviděla) pobíhalo tucet koní a několik mul, na dalším poli stály v řadách povozy. Před nimi po levé straně se rozkládal pozemek obehnaný vysokou kamennou zdí, v popředí stála patrová budova. Na tabuli, která visela před ní, byl nakreslený žlutý kocour s divokým šilhavým pohledem. Stammel je zastavil a vešel do hostince. Paks se rozhlédla kolem sebe. Naproti hostinci stoupala holá stráň ke skupince stromů. Před ní, dál po cestě, stála další budova, která by mohla být hostincem, a za ní řada chalup.

Stammel vyšel ven. „Na dvoře je dost plno," řekl Boskovi. „Najíme se tady," pokývl směrem k otevřenému prostranství. „Vezmu vůdce řad dovnitř pro jídlo."

Rozrušená a zvědavá Paks následovala Stammela do hostince. Byl mnohem větší než hostinec v Kamenitém Brodu, větší než jakýkoliv, který dosud viděla. Vstoupili do dlouhé nízké místnosti plné stolů, lavic a hluku. Hostinský, vysoký podsaditý mladík se světlým knírkem, je zavedl dozadu do kuchyně, kde kuchtíci právě vršili na podnosy pečené maso, chléb, sýr a sušené ovoce. Paks si tác vzala a odnesla ho přes jídelnu a silnici ke svým druhům. Jídlo bylo dobré, kořeněné zvláštními příchutěmi a Paks svůj díl s chutí rychle snědla. Ti, kteří byli v řadě jako druzí, odnesli podnosy zpátky, potom se všichni usadili a čekali, až se vrátí kapitáni.

„Jak se ti líbí města?" zeptal se Paks Saben.

„Nevím, nejsou takový, jaký jsem si myslela."

„Viděla jsi toho trpaslíka?"

Paks přikývla. „Nevěděla jsem, že jsou skuteční. Víš, kdo to jel na tom koni se zdobenou uzdou?"

„Ne. Toho jsem propásl. Můžeme se zeptat Stammela nebo Boska."

Bosk se jejich otázce zasmál. „Chcete říct, že to nevíte? Dobře, že jste na něj neupozorňovali. Byl to elf z Lyonye nebo od Lesopaní, posel vyslaný k Radě."

„Elf…“ Paks se Sabenem se na sebe podívali. „Uvidíme elfů, trpaslíků a jim podobných víc?“ otázala se Paks.

Bosk si uplivl. „Doufám, že ne. Jsou tajemní a nepříliš vlídní. Nemáme toho s nimi moc do činění a já říkám, že čím méně, tím lépe.“

„Ale, Bosku!“ ozval se Devlin, který jejich rozhovor zaslechl. „Musíš uznat, že elfové jsou dobří bojovníci.“

„Kdyby šlo jen o boj, dejte mi trpaslíky – ne že bych je chtěl, ale jsou tvrdí jako kámen a vytrvalí. Elfové spíš zpívají než bojují, nebo se ženou za nějakou bláznivou představou. Taky si myslí, že všechno vědí a musí ti o tom vyprávět – aniž by ti odpověděli na jedinou otázku, na kterou bys chtěl znát odpověď.“

„Já nevím…“ Devlin se zatvářil přemýšlivě. „Pár elfů jsem potkal, před pěti lety, ten rok, kdy jsi ty zůstal na severu, Bosku, a s jednou elfkou jsem mluvil. Byla zvláštní, ale krásná. Někdy zpívala v obecné řeči o počátcích a o tom, odkud elfové přišli, a o dávných bitvách. Bylo to neobvyklé, ale dost působivé. Líbilo se mi to.“

„To je tvoje věc,“ odvětil odměřeně Bosk. „Nemůžeš ale tvrdit, že se žádní elfové nevydali cestou zla…“

„Myslíš kuaknomové? Ti možná, jenže všichni jsou mrtví.“

Bosk si odfrkl. Do rozhovoru se vložil další rekrut: „Ale nepůjdeme za pár dní přes trpasličí území?“

„Jižně odtud, ano. Ovšem my hory spíš obcházíme, než abychom chodili přes ně. Po cestě odtud do Valdaire uvidíme trpaslíky, ale neuvidíme jejich jeskyně.“

„Je gnóm jenom jiný jméno pro trpaslíka?“ zeptal se Saben.

„U Girdovy paže, ne! A pamatuj si to, jestli nějakého zahlédneme. Jeden den budeme procházet nedaleko Aldonfulkova knížectví. Vůbec nejsou jako trpaslíci, s výjimkou jejich lásky ke kameni a životu v podzemí. Viděl jsi trpaslíka – byl stejně široký jako vysoký, a takoví jsou všichni. Gnómové jsou štíhlejší, ale stále malí. Jsou to dobří bojovníci, drží se zákonů a znají hodnotu kázně a výcviku. Moc toho nenamluví, ale když něco řeknou, můžete na to vsadit svůj život.“

„Máte je rád, že jo?“ zeptala se Paks.

„Ze starších ras je mám nejraději, ano. Jsou spolehliví, stateční a dobře organizovaní. Někteří jsou girďané.“ Paks si předtím neuvědomila, že Bosk je girďan. Zvědavě na něj pohlédla.

Zatímco jedli, slunce se schovalo za husté mraky a nyní začalo mrholit. Paks zahýbala nohama, protože cítila chlad.

„Doufám, že brzy vyrazíme.“

„Budeme muset počkat na kapitány. Doufám, že se u jídla neloudají.“

„Kde jsou?“

„Nejspíš s viceregentem. Obvykle na těchto cestách jedí v paláci, regenti vždycky mají pro vévodu nějakou zprávu.“

Paks přemýšlela, jak ten palác asi vypadá. „Šli jsme kolem paláce?“ zeptala se.

„Vzpomínáš si na tu zeď, podél které jsme pochodovali, než jsme přišli na to náměstí s kašnou? To byla zeď paláce. Samotný palác zvenčí vidět nemůžeš.“

„Vy jste ho viděl?“

Bosk zavrtěl hlavou. „Ne. Ale myslím, že Stammel jednou ano. Je to jen palác, jako všechny ostatní. Já jsem viděl Královskou síň v Rostvoku.“

„To je v Pargunu, ne?“ otázal se Vik. Bosk přikývl a Vik pokračoval. „Slyšel jsem, že je tam místnost vykládaná zlatem vyleštěným jako zrcadlo a všichni strážní nosí drahokamy posázené přilby a v jednom uchu rubín.“

„Zlatou komnatu jsem nikdy neviděl,“ odvětil Bosk. „Ale drahokamy v uších nosí, a nejen strážní. Nemůžu říct, jestli to byly rubíny. Pokud jde o přilby, tak ty, co jsem viděl já, byly z dobře naleštěného bronzu, nic víc. Ale povím vám, co tam mají – v samotné Královské síni, tam, kde sedává král a přijímá vyslance, visí lustr, na kterém je – no – řekl bych tak stovka svící. Dost se podobá tomu, který má vévoda, ale je mnohem větší. Po celém povrchu je však posázený střípky, které z něj i visí a vypadají jako čistý led, ale na diamanty jsou příliš veliké. V záři svíček se třpytí a vrhají odlesky všech barev, které tančí po celé síni. Jeden z jejich lidí mi řekl, že je to druh skla, ale podobné sklo jsem nikdy neviděl. Povím vám, že je to něco, co stojí za to vidět – když je všechno

rozsvícené a lustr září stovkami barev. Je to jako když po dešti vyjde slunce nebo jako sněžná bouře, jen silnější.“

Paks se snažila si něco takového představit, ale nepodařilo se jí to; nikdy neviděla ani vévodovu jídelnu. Mrholení zhoustlo a Paks se zachvěla. Přelétla pohledem cestu k městu, spatřila však jen chodce zahaleného do pláště, který se plahočil k bránám. Právě když Stammel začal mluvit o tom, že by se přesunuli na dvůr hostince, uslyšeli zavolání.

„Dobrá,“ pronesl Stammel. „Máme tady kapitány a můžeme pokračovat. Podle toho, co jsem slyšel o cestách, to bude dlouhý pochod.“

„A co pláště?“ zeptal se Devlin. „Jestli se ten déšť zhorší…“

„Budeme je potřebovat na noc suché,“ odpověděl Stammel. „Jestli se karavana zastaví v Mostku, možná nebudeme mít přístřeší pro všechny.“

Kapitáni předjeli před ně. „Omlouváme se za zdržení,“ pronesl Pont. „Viceregent trval na tom, abychom byli svědky zapečetění dopisu pro vévodu. Ferrault pojede dál, já zůstanu s útvarem. Raději bychom měli vyrazit.“

Stammel rychle seřadil jednotku a dali se na pochod. Ferraultův hnědák odklusal vpřed a zanedlouho jim zmizel z dohledu. Poslední velká budova byla skutečně dalším hostincem, tenhle měl na vývěsním štítu nakresleného bojovníka na koni. Když procházeli kolem, vyšla z jeho širokých dveří ven skupinka mužů, kteří na ně upřeně hleděli.

„Vidím, že vrány jsou na cestě,“ pronesl jeden v zeleném oděvu s šedýma botama.

„Komu patří tyhle?“ zeptal se druhý. Ten měl jemně nakroucený knírek.

„Nějakému válečníkovi ze severu. Vévodovi cosi, zapomněl jsem to. Tihle chlapíci se všichni opičí po šlechtě.“ Paks slyšela, že zachrlal a odplivl si. „Podle mě je lepší, když jdou na jih do Aarenis a chcípnou tam, než aby dělali problémy tady.“

Ostatní se rozesmáli. Paks si všimla, že Stammel má krk červenější než obvykle. Neřekl však nic. Paks přemítala, jestli to slyšel kapitán. Pochodovali dál do kopce v mírné zatáčce ve tvaru S. Cesta se táhla mezi nízkými zídkami a

ploty, po obou stranách se rozkládala zemědělská půda. Při mrholení vypadala zoraná pole měkce a tmavě. U většiny dobytka převažovala šedohnědá barva s bílými znaky na hlavách. Chalupy u cesty měly kamennou podezdívku a na ní nabílené dřevo, jejich střechy byly z břidlicových tašek tak tenkých, jaké Paks ještě neviděla. Za každou chalupou rostlo několik ovocných stromů.

Během následujících dvou dnů se Paks o pochodování ve špatném počasí naučila víc, než by si přála. Za neustálého mrholení se zmrzlá země proměnila nejdříve v mazlavou a poté v bláto. Jak odpoledne ubíhalo a déšť stále padal, bahno se prohlubovalo, až se do té břečky všichni bořili po kotníky. Paks cítila, jak jí do bot vniká vlhko; nejdříve jí zvlhly prsty, pak strany chodidel a nakonec celá chodidla, takže jí při každém kroku v botách čvachtalo. Ponožky do sebe vlhko nasály a rozšířily je nahoru po jejích nohách. Mrholením jí na ramenou nasákla i tunika a brzy jí po bocích a zádech začaly stékat slabé pramínky vody. Dělala si starosti o svůj meč v pochvě. Bylo to lepší, než myslet na vlhké nohy. Když cesta začala stoupat do nízkých kopců, o něco se zpevnila, ale v dolinách bylo bláto dost hluboké na to, aby je zpomalilo. Paks v přední řadě viděla, jak už je rozjezdily těžké povozy karavany.

Světla ubývalo a Paks si začínala lámat hlavu, kde stráví noc. Touhle dobou už obvykle někde tábořili. Rozhlédla se kolem sebe. Plahočili se do dalšího kopce a cestu lemoval z obou stran hustý les holých stromů. Bláto ji chytalo za boty. Několik jejích druhů uvízlo v dírách zakrytých bahnem, jiní upadli. Na vrcholku se cesta stočila na východ a vedla po hřebeni. Mrholení přešlo ve vytrvalý mírný déšť hnaný severovýchodním větrem. Stmívalo se a povrch cesty byl vidět stále hůř. Paks zavrávorala, protože ve vyježděných brázdách a dírách ztrácela půdu pod nohama. Cesta se stočila doprava, cítila změnu sklonu, jak se začala svažovat. Paks zaslechla, že přijíždí kapitán, zřetelně slyšela mlaskání koňských kopyt v bahně. Projel kolem ní, jeho kůň měl nohy

zabahněné až ke kloubům, a zavolal na Stammela: „Než se v tomhle svinstvu dostaneme do Mostku, bude dávno tma a to nás ještě čeká ta hrozná díra! Vzadu se útvar začíná rozpadat. Vpravo je místo, kde se můžeme utábořit – jestli se podmínky nezmění, budeme tam aspoň v závětří.“

„Ano, pane. Máte na mysli to staré tulácké tábořiště?“

„To je ono. Přímo dolů z kopce je pramen.“ Kapitán otočil koně a odjel podél zástupu vojáků zpět. Paks si všimla, že vypadal stejně provlhlý, jak se cítila i ona sama. Byla ráda, že se brzy zastaví. Následujících dvě stě kroků jí připadalo jako věčnost. Dívala se, jak Stammel zkoumá okraj lesa.

„Vidíš tu stezku?“ zeptal se. Paks tu nejasnou mezeru mezi stromy sotva zahlédla. „Budeme se jí držet, na svahu se pak rozšiřuje. Zůstaň ale na té pěšině, nechceme, aby se na nás domorodci zlobili.“ Šel napřed a Paks ho následovala. Řada za řadou se její druhové nořili do lesa. Po několika zákrutách a ohybech došli na velkou mýtinu. Za soumraku byla potemnělá, ale určitě dost velká pro všechny. Paks se vydala za Stammelem vpravo a všichni se usadili pod řadu cedrů, aby si odpočinuli. Stammel se vrátil, aby ukázal cestu ostatním. Zdálo se to jako dlouhá doba. Paks začínala tuhnout zimou, břicho se jí stahovalo a kručelo jí v něm, jako by nikdy neobědvala. Pohlédla skrz stromy zpět a spatřila mihotající se světla – pochodně. Někdo je dostal z balíků na mulách.

Světlo ji vyburcovalo, postavila se a začala mávat rukama. Jestli se tu utáboří, Stammel bude chtít oheň. Kapitán říkal něco o prameni, budou také potřebovat latríny… Rozhlédla se kolem sebe po své řadě a zavolala si její členy k sobě. Ostatní vůdci řad z její jednotky vzhlédli a naslouchali.

„Jakmile dostaneme pochodně,“ začala, „můžeme se postarat o přípravy. Zůstávají vám stejné úkoly jako předešlý večer, až na to, že nevím, jestli se bude vařit. Zjistím to. Sběrači dřeva, pokuste se najít něco suchého nebo alespoň nenasáklého vodou. Všichni vstávejte a dejte se do práce, jinak nebudeme spát v suchu.“ Byla si jistá, že je čeká mizerná noc.

Zdálo se, že jim trvalo dlouhou dobu, než se zorganizovali. Pochodně v dešti syčely a vydávaly jen málo světla,

takže bylo sotva vidět, dokud konečně nevzplál táborový oheň. Mýtina měla tvar lehce nepravidelného obdélníku, ze všech stran obklopeného hustým cedrovým porostem a s právě takovým sklonem, aby odváděl vodu. Kousek stranou byla menší mýtina, na níž jim Stammel přikázal vykopat latríny. Vysvětlil jim, že domorodci ji také vždycky tak používali. Paks a Malek šli s Boskem najít pramen, zamířili dolů po vlhkých a kluzkých kamenech, až ho našli tak, že uslyšeli, jak do vody žbluňkla žába. Když se vrátili zpět, oheň se už dobře rozhořel a Stammel jim řekl, aby naplnili několik kotlíků. Z jejich vlhkých tunik stoupala pára. Bosk si vzal balíček kořínků a bylin a vysypal je do kotlíků.

„Bude to tak silnější a trpčí, ale my potřebujeme, aby to mělo sílu."

Paks míchala nápoj dřevěnou lžící a užívala si tepla. Stále víc lidí se stahovalo k ohni, aby si snědlo svůj příděl cestovního chleba a nasoleného hovězího. Bosk někomu přikázal, aby míchal nápoj v ostatních kotlících.

„Tumáš, Paks!" Druhý v její řadě jí podal její díl masa a chleba a dřepl si vedle ní. „Nemyslím si, že bych někdy byl tak mokrej a musel spát venku."

Paks s kusem masa v ústech zabručela.

„Měla jsi vidět Keferovu jednotku!" pokračoval. „Vypadali, jako by měli bahno až do pasu. Zajímalo by mě, o kolik víc ho tam je."

Paks dožvýkala hovězí a spláchla ho douškem vody. „Řekla bych, že to záleží na tom, jak dlouho prší. Měli jsme dneska štěstí, že jsme pochodovali vpředu. Jestli změní pochodové pořadí…"

Keři se na ni vyděšeně podíval. „To neudělají. Sám vévoda řek, že máme jít první."

„Jo, ale to bylo jako pocta. V tomhle – ti, co pochodují vzadu, to mají nejhorší. Všechny nás to zpomaluje a není to fér."

„Možná to zejtra uschne."

„Možná." Paks znovu zamíchala nápoj a ukousla si chleba. Na pravém boku, který měla blíž k ohni, cítila sucho a teplo, přesunula se ke kotlíku z druhé strany a rozhodla se, že si zuje boty a svlékne ponožky. Mohla by si usušit po-

nožky na kamenech u ohně. Potýkala se s obuví a měla jednu botu dole a druhou napůl vyzutou, když uviděla, že se blíží Stammel. Pokusila se vstát, ale pokynem ruky ji usadil.

„Nevstávej! Jak je na tom nápoj?“ Začínal hezky vonět. Stammel do něj ponořil lžíci a usrkl. „Řekl bych, že ještě tak půl hodinky. Nespal si boty. Chtěl jsem s tebou mluvit o zítřejším pochodovém pořádku.“

Paks zvedla hlavu. „Měníte ho? Přemýšlela jsem, jestli to uděláte.“

Stammel se zatvářil překvapeně. „Nemyslel jsem si, že bys to čekala, ale ano. Nemá to co dělat s poctou, ale s bahnem, to chápeš. Poslední jednotka to má nejtěžší a zpomaluje nás.“

Paks přikývla. „Myslela jsem si to. Jak to změníte?“

„Budeme si měnit místa každé dvě hodiny. Doufám, že se díky té změně ani jedna jednotka příliš nevyčerpá. Muly půjdou první, s těmi úzkými kopyty se jim po měkké zemi jde špatně už tak. Na začátku půjdete poslední, pak se přesunete na druhé místo a na první.“

„Proč nemůžeme jít přes pole, když je cesta tak špatná?“

Stammel zavrtěl hlavou. „Ne. My po polích nešlapeme. Je to jedno z vévodových pravidel a jeden z důvodů, proč můžeme cestovat bez problémů. Farmáři se nebojí, když vidí, že přicházíme.“

„Jak daleko potřebujeme dojít?“

„Zítra?“ Paks přikývla. „Jsme téměř hodinu chůze za sucha od Mostku a příští zastávka je Pěticestí. To je dobrý den pochodu za pěkného počasí, a nevím, jestli se nám to podaří zvládnout v dešti. Uvidíme.“

Paks si otočila ponožky, byly už téměř suché. „Bývá to obvykle podobné?“

„Někdy. Jižně od Vérelly dost prší, po celou cestu až k úpatí Trpasličích hor. Pak už je to obvykle lepší, jakmile se vydáme na západ a přes průsmyk, a vůbec už to není špatné, když se dostaneme na samotný jih. To už stejně bude léto. Ale tenhle úsek cesty – tak tři až šest dnů – je vždycky špatný, pokud prší. Člověk by si myslel, že s tím Rada ve Vérelle něco udělá, protože tudy proudí tolik zboží, ale od smrti starého krále neudělali nic. Nechávají to na místních statkářích a ti se o to prostě nestarají.“

Paks si vzpomněla na město, které toho rána viděla. Ten svět se od vlhké tmavé mýtiny dost lišil. „Seržante Stammele, proč o nás ten muž mluvil jako o vránách?“

Stammel zavrčel. „Slyšela jsi to, co? Takové věci neposlouchej. No, vrány se táhnou za bitvou, to jsi asi nevěděla, a přilétají, aby hodovaly na mrtvolách. Někteří lidé tak říkají žoldnéřům, jako bychom nějak prahli po krvi.“

Paks o tom chvíli přemýšlela. „Ale kdo to byl? Byli ustrojení jako boháči. A proč říkali to o vévodovi? Je to přece skutečný vévoda, ne?“

„Ti? Vypadali jako městští hejsci. Byli by rádi, kdyby je někdo podle šatů a šperků považoval za syny nějakého pána. Pokud jde o našeho vévodu, neslyšel jsem, že by někdo zpochybňoval jeho titul – alespoň ne v poslední době. Pro mě je vévodský dost a určitě je hodný následování víc, než nějaké čistokrevné princátko, které si bez učitele neumí ani sednout na koně, nebo nevytáhne meč, aniž by měl kolem sebe šest sluhů na svou ochranu.“ Stammel se náhle odmlčel a chvíli prohraboval oheň. Paks už se na nic neptala, ale znovu si otočila ponožky. Byly už suché, takže z nich seškrábala zaschlé bláto. Stammel znovu ochutnal nápoj a zavrtěl hlavou.

Když byl nápoj konečně hotový, Stammel přidal do každého kotlíku velkou lžíci medu. Po hrnku této silné tekutiny se Paks rozlilo teplo až do konečků prstů. Její jednotka měla první hlídku, protože byla nejméně unavená. Zhruba po hodině mrholení zesláblo a Paks doufala, že by mohlo zcela ustat. Déšť se však vrátil v ještě větší síle, oheň syčel a prskal. Stammel přinesl voskovanou plachtu a přehodil ji přes jejich zásoby dřeva.

Když se hlídky vystřídaly, Paks si s pocitem marnosti vytáhla z chráněného tlumoku suchý plášť. Všechno bylo mokré. Našla si místo pod cedrem, kde husté listoví bránilo dešti, aby padal přímo na ni, ale byla si jistá, že neusne.

Stammelovo volání ji překvapilo. Navzdory vlhku prospala celou noc. Rozvinula plášť a vylezla z něj. Přes obličej ji plesklo mokré cedrové listí. Paks se zachvěla. Tábor kolem ní se pomalu probouzel. Protáhla si ztuhlá záda, pak znechuceně pohlédla na mokré boty a bosá se vydala k ohni.

Poslední hlídka dala vařit kaši a nápoj. Paks si zkontrolovala, že její oddíl je vzhůru a na nohou, a pak zaujala své místo v řadě. Vlhký plášť ji tížil na ramenou. Přemýšlela, jestli ty mokré pláště sbalí, nebo jestli si je nechají na sobě. Když se dostala blíž k ohni, otočila se k němu zády v naději, že jí plášť uschne. Horké jídlo ji zahřálo, přemýšlela, jestli by mohla pochodovat bosá a vyhnout se tak svým mokrým botám. Stammel jim však vysvětlil, jaká to v sobě skrývá nebezpečí, a Paks se tedy smířila s nepohodlím.

Brzy byli připravení k odchodu. Jednotka, která šla včera poslední, se potutelně zubila, když všichni mizeli mezi stromy. Vzadu zůstal jen kapitán na svém koni. Jakmile vyšli na cestu, Paks se vydala za ostatními. Povrch silnice se změnil v nerovnou břečku, podobnou nedojedené vychladlé kaši. Jejich boty se okamžitě propadly o několik palců. Po cestě dolů se bahno ještě prohloubilo. Voda na povrchu jim šplouchala vysoko na nohy. Druhá jednotka byla už daleko před nimi, ale když se Paks pokusila zrychlit krok, několik jejích druhů v blátě uklouzlo a téměř upadlo.

Musela znovu zpomalit. Spolu s ostatními vůdci řad začala zpívat pochodovou píseň, aby všichni drželi krok, a zdálo se, že to pomáhá. Pokud někomu došel dech nebo někdo klopýtl, převzali to za něj jiní. Sklon kopce se o něco zmírnil, ale bahno bylo stále hlubší a uvězňovalo jim boty. Paks cítila, jak ji od neustálého překonávání toho tahu začínají bolet stehna. Za další zatáčkou Paks uviděla, že se předešlé jednotce přiblížili na poloviční vzdálenost. Potom také uviděla proč – druhá jednotka uvízla v části cesty, která se zdála bezedná.

„U Tirových bot!“ zavrčel kapitán Pont. „Říkal jsem jim, že jestli mi ještě jednou na tomhle místě zapadne jednotka, spravím to sám a hned.“ Vzhlédla k němu. Mračil se. „Dobrá – Paks…“

„Ano, pane!“

„Hodíme do té břečky nějaké kameny, po kterých bychom mohli přejít. Vidíš ty zídky?“ Ukázal na zídky z nespojovaných kamenů, které lemovaly silnici. Paks přikývla. „Jdi se svou jednotkou mimo cestu a až se dostanete k tomu zatracenému místu, vezměte kameny ze zídky a házejte je

tam, dokud po nich nebude možné přejít. Tihle Tirem prokletí farmáři toho už provedli dost, když z té díry tahali povozy. Všichni za tuhle cestu platíme mýtné a někdo by ji měl opravit.“

Okraj onoho místa byl jasně patrný, šlo o díru, do které muly zapadly až po břicho. I uvízlá jednotka už začala rozebírat zídku na kameny. První kameny se okamžitě potopily, ale konečně začaly díru vyplňovat. Nakonec Paks se svou jednotkou položila navrch ploché kameny a všichni po nich přešli, aniž by zapadli.

Za dírou se opět ocitli v bahně, které jim sahalo až po kotníky, ale při změně tempa si trochu odpočinuli. Nyní se trmáceli společně, všechny tři jednotky zpívaly jednu píseň za druhou. „Cedry v údolí“ vystřídala po mnoha slokách „Pastýřova dcera“.

Na levé straně prořídlé stromy ustoupily pastvinám a za poli Paks viděla řeku, stejně šedou jako oblohu. Cesta se k ní stáčela. Brzy spatřila shluk chalup, které se krčily poblíž silnice. Jak se k nim blížili, cesta se zpevňovala. Paks přes své promočené boty cítila štěrk. Vešli na dlážděnou náves zmáčenou deštěm. Kolem ní stály větší domy: hostinec, vysoká budova s širokými dveřmi nabarvenými namodro a načerveno a několik dalších prostornějších domů. Stammel zastavil zástup. Paks si pod vlhkým pláštěm protáhla ramena a přemýšlela, jestli z hostince něco dostanou. Rozhlédla se kolem. Kromě nich byla náves prázdná. Jejich muly pokrývalo bláto až k břichu a ostatní jednotky byly stejně zabahněné jako ona. Bolely ji nohy. Snažila se dohlédnout na druhou stranu návsi, kde cesta vedla přes hrbolek – most, pomyslela si. Tohle musí být Mostek!

O chvilku později se opět vydali na pochod, vnitřek hostince viděli jen velmi krátce, zatímco se krmili čerstvým pečivem a hrnky horké polévky. Ta chvilka tepla a sucha pomohla, ale až příliš brzy se Paks opět ocitla na dešti, zařazená za Voninu jednotku a s Keferovci v patách.

Svižně se vydali přes náves a přes úzký hrb mostu za ní. Na druhé straně stály další domy, dokonce i některé větší, a řemeslnické dílny. Pak domy přešly v chalupy lemované zahrádkami a štěrková cesta opět měkla a měnila se v blátivou.

Po zbytek dne šlo především o výdrž. Déšť chvílemi polevoval, ale většinu času pochodovali ve studeném lijáku hnaném větrem. Bahno s nimi bylo neustále, někdy husté, jež se jim při každém kroku lepilo na boty, jindy řidší, které cákalo jako voda. Prošli několika mokrými vesnicemi, příliš malými, než aby v nich stál hostinec, a kolem farem, které vypadaly, jako by se napůl rozpouštěly v zemi. Každé dvě hodiny zastavili, dopřáli si krátkého odpočinku a vyměnili si pochodové pořadí. Uprostřed odpoledne byli už ochromení vyčerpáním a potáceli se po cestě jako opilí. Paks bolelo celé tělo od hlavy až k patě. Už se nestarala o to, jestli jí zrezaví meč nebo kde budou spát, jen zarputile kladla jednu nohu před druhou. Světla začalo ubývat a její jednotka se znovu přesunula z posledního místa na prostřední, tentokrát bez zastávky na odpočinek.

„Musíme je dostat do Pěticestí," slyšela Stammela, ale nevzhlédla, aby se podívala, kdo ještě je poblíž. Znovu vyrazili a vrávorali blátem dál. Brzy se sešeřilo natolik, že bylo vidět pouze na nejbližší druhy a na cestu pod nohama. Pak se setmělo. Pochodovali v temnotě spíš podle instinktů, než že by něco viděli. Potom klesli na mysli i poslední zpěváci a pochodové písně odezněly. Paks nedokázala určit, jak dlouho šli, ale připadalo jí to jako polovina noci, když tmu před nimi narušila řada mdlých oranžových světélek. Nerozeznala jak jsou daleko ani jak jsou velká, byly to pouhé skvrny, které krok za krokem jasněly. Po chvíli si uvědomila, že mají tvar čtverce a náhle ji napadlo, že to jsou okna se světly uvnitř budov. Okamžitě si připadala ještě prochladlejší a ztuhlejší než předtím.

Brzy viděla, že se světlo odráží od vlhké silnice před okny. Povrch cesty pod jejíma nohama byl pevnější – opět štěrk. Slyšela klapot kopyt, jak vpravo projel kolem kapitánův kůň. Vpředu plály pochodně, jejich plameny se mihotaly ve větru. Díky jejich světlu Paks viděla mokrou dlažbu, průčelí budov a lesk oceli. Náhle před nimi zazněla výzva. Stammel zavelel zastavit. Slyšela hlasy, ale nedokázala rozeznat slova. Zachvěla se. Pochodně se přiblížily, nyní viděla muže, kteří je nesli, a ozbrojence za nimi. Ruka jí sklouzla k jílci meče. Objevil se Stammel, nyní také nesl

pochodeň. V jejím mihotavém světle vypadal jeho obličej nezvykle, nedokázala určit jeho výraz.

„Tady poblíž máme přístřeší," pronesl. „Vonina jednotka vyzvedne v hostinci jídlo. Paks, tvoje složí věci z mul. Jdi za Devlinem, ví, kde to je."

Paks si nemyslela, že ještě dokáže někoho někam následovat, ale když přišel Devlin s loučí, zjistila, že ještě stále může hýbat nohama. Zabočili do ulice, která vedla podél vysoké kamenné zdi, a pak vyšli do pole na krátkou vlhkou trávu. Nedaleko od nich se proti obloze rýsovala velká stavba. Devlin je vedl k ní, jednalo se o dřevěnou stodolu s kamennou podezdívkou, dost velkou na to, aby se do ní vešli všichni. Na jedné straně už u ní stály přivázané muly a vozka zapálil další pochodně. Rozlila se z nich teplá záře, která je přivítala.

Jakmile se ocitli uvnitř, pocítili nezměrnou úlevu, že unikli větru a dešti. Stodola byla téměř prázdná, až na seno v jednom rohu. Paks chtěla padnout po hlavě do toho sena a usnout, ale Devlin ji pobídl, aby šla složit náklad z mul. Spolu s ostatními vyklopýtala ven a stahovala ze zvířat balíky. Keferova jednotka mezitím začala umisťovat pochodně do držáků na stěnách, daleko od sena. Potom uspořádali místa na spaní a jejich poslední povinností bylo natáhnout šňůry na usušení mokrého šatstva. Ve stodole byly do zdi zapuštěné háky a Devlin jim dal kotouče tenkého provazu. Tou dobou už Vonina jednotka přinesla jídlo. Navzdory cestě z hostince bylo horké a bylo ho dost.

Dlouhé bochníky chleba, z kterých po rozlomení stoupala pára, hrnce másla, kotlíky s ostrým gulášem – Paks jedla, zpočátku mechanicky, ale jak se zahřívala, začínala si uvědomovat, jak je to dobré. Pila hrnek za hrnkem zvláštního horkého nápoje, ne tak trpkého jako ten, který si vařili včera. Misky guláše vyprazdňovala jednu za druhou. Téměř si vsedě zdřímla. Ospale se rozhlédla kolem. Devlin s Boskem sbírali prázdné nádobí; pomyslela na to, jestli s ním ještě dnes večer půjdou zpět do hostince. Podívala se na Stammela a připravila se na rozkaz jít, ale seržant se usmál a řekl jí, aby se trochu prospala. Když se pokusila vstát, zjistila, že při tom krátkém odpočinku dost ztuhla. Sotva se

dostala k hromadě sena a k prázdné přikrývce, upadla do hlubokého spánku ještě než se mohla v myšlenkách ohlédnout za nějakou částí dne.

Kapitola devátá

Druhý den ráno stále hustě pršelo. Pont rozhodl, že nejméně den počkají, a stodola se zaplnila sušícími se šaty. Všichni se nejdříve cítili ztuhlí a byli mrzutí, kolem poledne se však už všichni probudili natolik, aby začali být neposední. Paks dokonce přivítala procházku v dešti do hostince pro jídlo. Přijela karavana směřující do Vérelly, veliké povozy ucpaly ulice a hostinec byl plný mokrých a rozladěných obchodníků.

„Utáboříme se!“ slyšela jednoho z nich volat na hostinského, když vedla svou řadu do kuchyně. „U Simyitse, my jsme se neutábořili. My jsme uvízli! Ať bohové zatratí vašeho hraběte, nebo koho to máte! Každý rok platím za tuhle cestu mýtné a on na ní od smrti mého otce nepoložil ani kámen.“ Paks pohlédla na mluvčího, vysokého statného muže, který byl oblečený v blátem potřísněném koženém oděvu, kolem krku měl zlatý řetěz a v každém uchu kroužek. Hostinský, menší a baculatější, se neustále usmíval. „Můžete mu ode mě vyřídit,“ pokračoval velký muž, „že když na to přijde, Cechovní spolek si dokáže najít jinou cestu na sever.“ Potom se Paks ocitla v kuchyni a prokličkovala skupinou nervózních kuchařů ke stolu, kde už leželo připravené jejich jídlo. Po cestě zpět si všimla, že hostinský unikl vysokému muži a nyní vedl nahoru po schodech několik žen oděných v sametu.

Když se o příhodě zmínila Stammelovi, rozesmál se. „To

byl velitel karavany," řekl. „Mohlo jít o karavanu rodiny Maninů nebo Fosské Rady. Všimla sis, co vezli?"

„Ne, pane. Co je to ten Cechovní spolek, o kterém se zmínil?"

„Jde o města Cechovního spolku. Ty na severní karavanní cestě, ne na immerské." Paks měla pocit, že to nic nevysvětlilo. Stammel si jejího bezvýrazného pohledu všiml. „To nevíš nic o jihu, o Aarenis?"

„Pochází odtud nějaké koření a ozdobné výšivky," odvětila Paks.

„Hmmm. To nestačí. Máme čas, abych ti pověděl něco víc. Slyšela jsi o Immerhoftském moři, které leží na jih od pevniny?" Paks přikývla. Jornoth se o něm zmiňoval. „Za Immerhoftem bylo Aare, staré království. Lidé z něj osídlili ostrovy v Immerhoftu, pak se plavili dál a našli velikou pevninu, kterou pojmenovali Aarenis, dcera Aare. Zabydleli se tam a rozpínali se, až byla země rozdělená mezi velké pány a jejich děti. Časem se dostali až k Trpasličím horám, přitom před sebou hnali elfy a objevili průchody na sever. Takže my tomu území říkáme jih a na jihu se mu říká Aarenis. Rozkládá se od Immerhoftu k Trpasličím horám. Stejní lidé se zabydleli i v západních královstvích na severu."

Paks se zamračila. „Myslela jsem, že Osm království osídlili lidé z moře a kočovníci ze severu. Můj dědeček…"

„Byl nejspíš kočovník. Částečně to tak bylo, ale všechny tyhle skupiny se setkaly v údolí Honnorgat. Ve východních královstvích, v těch pod velkými vodopády, žije víc lidí z moře, v Tsaie a Finthu zase víc kočovníků. A v Lyonyi a Prealithu je zase dost elfů. Většina lidí Tsaii a Finthu však kdysi dávno přišla z Aarenis." Paks přikývla a Stammel pokračoval. „Aarenis a Osm království spolu dost obchodují a většina zboží jde cestou, kterou použijeme, přes Valdairský Dol. Před dávnými časy se zboží vozilo převážně po vodě, po Immeru a jeho přítocích. Na jihu jezdili obchodníci z Immerského přístavu až do samotného Aare. Z Aare je teď však pustina a námořní obchod probíhá s jinými zeměmi, sám nevím s jakými a zvěsti o tom jsou dost zvláštní. Ať je to jak chce, skupina měst se z nějakého důvodu dohodla, že vybudují novou obchodní stezku po souši. Někdo říká, že k

tomu došlo kvůli vysokým daním, které na obchod uvalili lordi a města ležící u řeky, jiný zase tvrdí, že kvůli pirátům začala být tato cesta příliš nebezpečná. Osobně si myslím, že tato města obchodovala víc se severem, a proto byla cesta po souši potřeba tak jako tak. Jejich kupecké cechy se spojily do Cechovního spolku, postavily tu stezku, udržují ji a každoročně posílají své karavany na sever a my naše na jih. Války v Aarenis mají částečně původ v soupeření mezi městy Cechovního spolku, městy u řeky a starými lordy."

„Na čí straně jsme my?" otázala se Effa, která spolu s několika ostatními přišla blíž, aby také slyšela.

„Na straně toho, kdo si nás najme," pronesl Bosk, který se poblíž opíral o stěnu.

Stammel přikývl. „Má pravdu. Vévoda s někým uzavře smlouvu – s městem nebo pánem, s kýmkoliv, kdo zaplatí jeho cenu – a za toho bojujeme."

Effa se zatvářila šokovaně. „Ale – vévoda by určitě neuzavřel smlouvu jen tak s kdekým!"

„No – ne. Jsme konec konců kumpanie ze severu, čestná kumpanie. Vévoda má své zásady. Bojujeme však za jedno město proti druhému, nebo za nějakého lorda proti městu a naopak. Na tom nesejde."

„Co myslíte tím, že jsme čestná kumpanie?" otázala se Barra. „Nejsou si všecky kumpanie dost podobný?"

„U Tira, ne! Kéž by byly. Ty dobré, většinou severské, se shodují v určitých věcech – neposkytujeme útočiště zločincům nebo zrádcům jiné kumpanie, nemučíme zajatce, ale chováme se k nim slušně, a tak dále. Nekrademe sedlákům zásoby a pokud se tomu můžeme vyhnout, neničíme úrodu. Soupeříme spolu, ale víme, že se vede dost válek, aby nás to zaměstnalo všechny. Nesnažíme se navzájem pozabíjet, pokud to není v bitvě. A to je naše práce. Ale jsou tu i jiné kumpanie…" Stammel se odmlčel a přejel pohledem po skupině. Přišli si ho poslechnout další rekruti, poblíž lenošil i kapitán Pont. „Kapitán Pont mi to potvrdí…"

Pont přikývl a na jeho podlouhlém obličeji se objevil úsměv. „Jistě. Jih je plný takzvaných žoldáků. Většina z nich jsou lupiči, kteří vydírají nějaké chudé město, aby si je najalo na udržování pořádku. Někteří jsou celkem čestní nájemní

vojáci v létě a lupiči v zimě. A několik z nich dost dobře organizovaných a nezávislých, ale naprosto odporných…“

„Vlčí princ,“ zamumlal Stammel.

„Ano – Vlčí princ. To je bez debaty lotr. Používá jed, vrahy a cokoliv dalšího, co si vymyslí. Mučí zajatce a prodává je jako veslaře na lodě. Výkupné přijímá pouze v penězích nebo drahokamech a jen v průběhu tří dnů. Jednoho roku jsme prorazili jeho palisádu – byl jste tam, Stammele?“

„Ano, pane.“ Vyprávění převzal Stammel. „Zajal hlídku Siera z Westlandské lehké jízdy, všechny je přikoval řetězy pod širým nebem a nechal je bez vody a jídla. Když jsme vrazili dovnitř, žili z nich už jen tři a pouze jeden přežil natolik dlouho, aby se vrátil do Westlandu. Víc jsme udělat nemohli.“

„A to jste toho Vlčího prince nezabili?“ skočila mu do řeči Effa.

„Ne, několik dní předtím utekl. Nikdy jsme nezjistili, jak se dostal přes naše linie.“ Stammel se odmlčel a zamračil se. „Pak je tu Kocourek. Říká si hrabě Jižní Marky, má asi čtyři kumpanie, které působí podél pobřeží a v údolích Immeru. To je taky lotr. V letošním tažení pravděpodobně znovu půjdeme proti němu. Není to pravý žoldák v obvyklém slova smyslu. On války vyvolává. Říká se, že má své lidi v každém městě a dokonce že si už koupil některé cechy. Nenávidí kumpanie ze severu, protože nás nemůže zastrašit ani podplatit.“

„Proč se mu říká Kocourek?“

„Prý kvůli tomu, jaký je – sladká slůvka, jemný hlas a pak náhle máte jeho drápy v břiše.“

„Slyšela jsem o něm,“ pronesla náhle Barra. „Není to ten, který pověsil zastupitele z Pliuni hlavou dolů z městských bran?“

„Ano, nebyli to však zastupitelé, ale kněží ze Sertigovy kovadliny a Pánovy síně. Proto na něj uvrhlo klatbu pět kněžských řádů – ne že by mu to vadilo, nevěří ani v jeden. Někdo říká, že uctívá Tanglera nebo Pána utrpení, jiní zase, že se řídí podle Zlodějské víry. Ať je to jakkoliv, je zlý skrz naskrz. A jeho kapitáni jsou stejní lotři jako on.“

„Proto s ním budeme bojovat?“ otázala se Effa. Stammel se na ni upřeně zahleděl.

„To jsi vůbec neposlouchala? Jsme žoldnéřská kumpanie, bojujeme za peníze. Jestli budeme bojovat s Kocourkem, tak proto, že si nás nějaký jeho nepřítel najal. S dobrem a zlem to nemá co dělat – myslím tím ne v tomhle smyslu.“

Paks stále přemýšlela nad něčím, co Stammel vyslovil dříve. „Povídal jste, že čestné kumpanie se zajatci zacházejí dobře…“

„Ano. Proč?“

„No, ale jak – chci říct, není to hanba, vzdát se? A co pro ostatní? Myslela jsem, že prostě bojujeme, dokud…“

„Ne, ne!“ přerušil ji Stammel. „Jsme najatí bojovníci, ne fanatici. Když bojujeme, bojujeme tvrdě, ale pokud nám vévoda nebo kapitáni řeknou, abychom přestali, přestaneme. Okamžitě. Pamatuj si to, jinak se do – jak to bylo – Tří Jedlí nevrátíš. Ztratit celou Kumpanii kvůli hrdosti nemá smysl.“

„Ale nedlužíme to tomu, kdo si nás najal?“ otázal se Saben.

„Ne. *Vás* si najal vévoda – vzpomínáte, jak jste mu přísahali?“ Rozhlížel se kolem sebe, dokud všichni nepřikývli. „Souhlasili jste, že budete poslouchat vévodu a jeho kapitány, nikoho jiného. V tom spočívá vaše čest. Když někdo uzavře smlouvu s vévodou, je to mezi ním a vévodou. Naše čest je mezi vévodou a námi.“

„A stává se to často? Myslím tím, že se někdo vzdá a zajmou ho?“ Paks si to stále nedokázala představit.

„Ne. Nám ne, vévoda je opatrný. Neuzavřel by obchod, ve kterém bychom neměli šanci. Ale stává se to a může se to stát znovu.“ Paks seděla a mračila se na své bosé nohy, zatímco hovor kolem ní pokračoval. Nikdy ji nenapadlo, že by se mohli vzdát, ta myšlenka se jí vůbec nelíbila. Effa se stále přela, mluvila o svatém Girdovi a cti válečníka a Arne se ji pokoušela jako obvykle umlčet.

„Effo,“ řekl konečně Pont, „jestli se chceš stát takovou válečnicí – paladinem nebo něčím takovým – měla by sis promluvit se svým Maršálem o připojení k nějakému bojovému řádu…“

„Řekl mi, že bych měla získat nějaký zkušenosti,“ odvětila zrudlá Effa.

„Ty tu získáš," pronesl Pont. „Ale i Maršálové a paladinové se musí řídit rozkazy, Effo…"

„Ale nevzdávají se! Bojujou do smrti…"

„Ne vždycky," řekl Bosk. „Zažil jsem, že i oni ustoupili. Každý dobrý válečník se musí naučit, kdy se má stáhnout."

„Vy jste to viděl?"

„Ano. Vezmi si legendy, i samotný Gird jednou ustoupil, u Černé hradby, vzpomínáš? Jestli dokončíš svou službu u nás a přidáš se k bojovému řádu, uvidíš – boj je boj, Effo, a válka je stále stejná. Kdyby girďané nikdy necouvli z boje, byli by všichni mrtví." Nezdálo se, že by to Effu přesvědčilo, ale ustoupila.

Pozdě odpoledne přestalo pršet. Druhého dne se vyjasnilo. Časně zrána se vydali na cestu. Když šli do hostince pro snídani, dlouho před rozbřeskem, zjistili, že z východu předešlou noc dorazila další karavana.

„Mohli byste jít přes pole," řekl kapitánu Pontovi hostinský. „Ve městě nám stojí vozy od hradby k hradbě a další uvízly na všech cestách dovnitř. Neponičíte zoranou ani osetou půdu, když se stočíte trochu na východ a potom na jih, tam je tenhle rok úhor."

Takže si kousek cesty zpříjemnili pochodem po trávě. Zdolali dlouhý mírný svah a otevřel se jim výhled do kraje na blízké pastviny a vzdálenější lesík. Podél okraje něco kvetlo, viděli bílé koruny, které vypadaly jako kvetoucí švestky. Když došli na vrcholek vyvýšeniny, všimla si Paks na jihu a východě nepravidelné hradby mraků.

„A je to tady!" pronesl zvesela Stammel.

„Co?" Paks na dalších mracích neviděla nic veselého.

„Hory – to jsou Trpasličí hory."

„Nejsou moc vysoké," řekla Paks nejistě. „Myslela jsem si, že to jsou velehory."

Stammel se zasmál. „To jsou. Jsme od nich daleko. Jen je dál sleduj!"

Den po dni se hory šplhaly nad obzor a jevily se stále vyšší. Na východě byly nejvyšší vrcholky pokryté sněhem od špičky až po úpatí, ale i západní část pohoří byla vyšší než cokoliv, co Paks dosud viděla. Toho večera kolovaly u ohňů různé příběhy o tom, že ty šedohnědé kopce jsou domovem

gnómů, knížectví Gnarrinfulka a Aldonfulka. Samotné hory ukrývaly mnoho trpasličích klanů: Zlaté sekyry, Pány sekyr, Železné ruce. Trpaslíci byli nesmírně bohatí díky zlatu, stříbru a drahokamům, které těžili z nitra hor.

Nyní se cesta stočila k západu, podél pohoří, a znovu k západu, jakmile se dostali výš do kopců. Zdálo se, jako by se hory přesně na západ od jejich stezky nořily do země. „To je průsmyk," vysvětloval Stammel. „A hned za ním je Valdairské údolí."

Tady bylo na cestě skutečně rušno. Míjeli karavany mířící na sever, velké povozy tažené silnými mulami, každý s ozbrojeným strážcem na kozlíku. Před a za řadou povozů vždy kráčela četa ozbrojenců. Viděli více trpaslíků, těžce ozbrojených, kteří cestovali ve skupinách a podezíravě zpod hustých obočí pozorovali lidi. Tu a tam potkali elfy, většinou osamělé poutníky, ale jednou i skupinu elfích rytířů. Pozdravili kapitána stříbřitě zvonivými hlasy, které zněly uchu jako lehké drnkání na struny harfy.

Jak cesta stoupala výš než všechny okolní kopce, viděla Paks vzadu velký koberec lesa a pole, který se svažoval z hor do Honnorgatu. Daleko na severu se rozkládala Zvonivá Vérella a proti proudu řeky Fin Panir, který nikdy nespatřila. A někde velice daleko na severozápadě, za Honnorgatem a u pramene jednoho z jeho menších ramen, ležela vřesoviště nad Třemi Jedlemi a nízký kamenný domek, kde se narodila. Míle do vévodovy pevnosti jí nepřipadaly jako nějaká překážka k návratu, stejně tak ani přechod přes velkou řeku a míle, které následovaly. Ale když se podívala na zasněženou hradbu hor, cítila, že až je přejde, opustí svou rodnou zemi.

Zatímco nad tím hloubala, někdo si všiml modravého stínu na západě. Mnoho mil daleko tam oblohu zakrýval modrý závoj – výběžek velké masy hor, která ohraničovala Aarenis na západní straně. Průchod na jih ležel mezi dvěma horskými pásmy.

Samotný průchod byl snadnější, než vypadal. Cesta se vytvářela a předělávala během stovek let, vinula se mezi kopci

a kolem nich, vedla po nejlehčí trase vzhůru, pouze na konci se vzdálila od říčního koryta a přelézala jeden kamenitý pahorek. Jakmile ho přešli, změnila se opět v snadnou procházku. Vanul tu vítr, jak tomu mezi vrchy, které se nyní s nadcházejícím jarem zelenaly, být muselo.

Na jihu už jaro propuklo v plné síle. Rozkládalo se před nimi Valdairské údolí, krásné a zelené, rozlehlá kotlina se zasněženými horami v pozadí, se šťavnatými pastvinami na výšinách a tmavě zelenými lesy pod nimi. Z vrcholku průsmyku to do města trvalo dva dny, ale každý krok cesty byl příjemný.

Valdaire, jak ho viděli lesknout se u zurčících vod svých malých říček, vypadalo daleko přívětivěji než Vérella. Zdálo se, že jeho hradby jsou spíše určeny k tomu, aby podpíraly zadní část obchůdků, než k nějaké obraně. Jak se k němu blížili, lemovaly cestu velké hostince. Každý z nich měl velký ohrazený dvůr pro povozy karavan a tažná zvířata. Za řekou, na stoupajícím svahu nedaleko města, viděli něco, co vypadalo jako malá vesnička z kamenných domků. Bosk na ni ukázal.

„To je zimoviště Halverikovy kumpanie," pronesl. Někdo smělejší než Paks se zeptal, co to ta „Halverikova kumpanie" je. „Jsou to žoldnéři jako my. V posledních pár letech obvykle uzavírají smlouvu se Sierem z Westlandu. Podle všeho je to dobrá kumpanie."

„A kde je ta naše?" zeptal se někdo.

„Východně od města. Půjdeme přes něj, jen abychom vám ho ukázali."

Valdaire se hemžilo lidmi, a to nejen obchodníky a řemeslníky jako ve Vérelle, ale bylo tu i množství různých vojáků. Slyšeli, že je to město, kde platí příměří, ale tolik barev a znaků neočekávali. Viděli tu zelené tuniky podobné těm jejich, rudé tuniky s černými nebo šedými kalhotami, zelené koženice na vlněných hnědých kalhotách, hnědé tuniky na červených – bylo to matoucí. Ulicemi projížděli jezdci v drátěných košilích na štíhlých rychlonohých koních, válečníci v plátových zbrojích na mohutných válečných ořích i střelci z kuší na mulách. Čas od času někdo z nich promluvil na kapitána Ponta nebo na Stammela a otevřeně

hodnotil vzezření rekrutů. Paks zaznamenala lidi s cizím přízvukem a bohy, kterými se zaklínali – neměla ponětí, kdo je to Ashto nebo Senneth.

Konečně prošli městem. Vpravo stál poslední hostinec, *Bílý drak*. Venku před ním lenošila řada mužů v kožených zbrojích a upírali na ně pohled, když zástup kráčel kolem nich.

„Phelanovi noví rekruti," slyšela říkat jednoho z nich.

„Kdyby tak byli naši!" odpověděl mu jiný. „Ta banda hlupáků, kterou jsme dostali tenhle rok…"

„Myslíš, že tihle jsou lepší?"

„Pochodujou líp, to něco znamená. U Tira, doufám, že neuzavřeme tu smlouvu s…"

„Pssst!" Potom jejich zástup přešel a Paks už víc neslyšela.

Odbočili ze silnice na menší cestu. Před nimi stál shluk nabílených kamenných budov, většinou dlouhých a nízkých, s výjimkou tří dvoupatrových. Paks se zhluboka nadechla. To muselo být zimoviště vévody – za několik minut poprvé uvidí veterány a najdou svá místa v Kumpanii. Pochodem se přibližovali. Paks viděla, jak se mezi budovami procházejí lidé. Zdálo se, že jim nikdo nevěnuje pozornost. Když vstoupili mezi budovy, snažila se netěkat pohledem kolem sebe. Veteráni vypadali neskutečně drsně. Jejich skupina došla na otevřené prostranství a Stammel je zastavil. Téměř okamžitě nějaký hlas, který Paks neznala, vykřikl rozkaz a Kumpanie nastoupila tak rychle, až se zdálo, jako by postavy na svém místě přímo vyrostly ze země. Místo mužů a žen bezstarostně korzujících okolo nebo postávajících u dveří tu nyní stála pevná precizní formace tvrdých vojáků. Paks zamrkala, několik jejích druhů za ní zalapalo po dechu. Cítila, jak pohledy veteránů přejíždějí po jejich zástupu. Zneklidnilo ji to. Pak se objevil vévoda, pozdravil kapitána Ponta a během několika okamžiků rozptýlil jejich zástup do tří kohort Kumpanie.

Všichni ze Stammelovy jednotky přešli do Arcolinovy kohorty. Arcolin byl vysoký muž s přísným výrazem tváře, tmavými vlasy a jasnýma šedýma očima. Arcolinovým zástupcem byl Ferrault, který s nimi jel až do Vérelly, světlovlasý, vousatý, menší a štíhlejší než Arcolin. Barra,

Natzlin a zbytek Keferovy jednotky byli přiděleni k Dorrinině kohortě. Paks překvapilo zjištění, že Dorrin je žena. Zástupce jí dělal Sejek, takže Stephi byl v jiné kohortě. Paks se ulevilo.

Příštích několik hodin naplnil ještě větší zmatek, než jaký Paks zažila v prvních okamžicích jako nový rekrut. Každý nováček byl přidělen k veteránovi a veteráni jim dali jasně najevo, že se budou muset osvědčit – jestli to dokáží. Donag, mohutný vůdce řady s tmavým obočím, na Paks nevlídně pohlédl.

„Ty jseš ta, co dostala Stephiho do takovejch potíží?“ Paks ztuhla, ulevilo se jí příliš brzy. Donag si její mlčení vyložil podle svého. „Myslel jsem si to. Měla bys bejt dost zahanbená na to, abys o tom už ani necekla. Stephi je můj dobrej kámoš, udělej další potíže a sever už neuvidíš.“ Zamračeně se na ni díval o chvíli déle. „Prej umíš bojovat, radši by to měla bejt pravda.“ Bez dalšího slova ji vedl k přidělenému kavalci. Paks cítila, jak v ní doutná zlost. Nedostala Stephiho do potíží, byla to jeho chyba. Probodávala Donagova záda pohledem.

Příštích několik dní bylo dost nepříjemných. Cvičili každý den se zbraněmi i pochod, a bylo zřejmé, že se toho ještě mají dost co učit. Paks, jako jeden z nejlepších rekrutů, předtím procházela výcvikem celkem lehce. Navzdory tomu, že do ní Siger rýpal kvůli rychlosti, si Paks myslela, že je tak rychlá, jak je třeba. I pomalejší veteráni byli rychlejší než ona. Ti nejlepší – a Donag k nim patřil – se zdáli být nelidsky rychlí. Získala mnoho nových modřin a Donag se na ni usmíval jedině tehdy, když jí je způsoboval.

„Zasednul si na tebe, co?“ zeptal se jí jednoho dne Saben po cestě z večeře. Paks přikývla. Nechtěla o tom mluvit. Z řečí se dozvěděla, co se stalo Stephimu, a usoudila, že Donag si prostě jen chce vybít svou zášť. Barra si toho samozřejmě všimla a naléhala na ni, aby si stěžovala. „Není to tvoje chyba,“ pokračoval Saben. „Neměl by se tak chovat.“ Paks pokrčila rameny.

„Já ho nezastavím.“

„Ne, ale Stammel by mohl. Nebo kapitán.“ To jí Barra říkala také.

„Ne, to by nepomohlo. Prostě už o tom nemluv, Sabene, prosím!“

„Dobře. Ale pamatuj si, že jsem na tvý straně.“ Tvářil se ustaraně a Paks se dokázala usmát, poprvé po několika dnech, aby ho uklidnila.

Později toho večera se Stephi objevil v jejich kasárnách. Donag se na něj usmál a na Paks vrhl varovný pohled. Pokračovala ve své práci, leštila si přilbu. K jejímu překvapení Stephi oslovil nejdříve ji.

„Paks, jak se ti líbí na jihu?“

Polekaně vzhlédla. „Je to tady úplně jiný. A je dost horko.“

Stephi se usmál. „To mě během mého prvního roku na jihu taky překvapilo. Počkej, až bude léto v plném proudu, budeš si připadat, že se ve zbroji tavíš. Už ses tu správně zabydlela?“

Zalétla pohledem k Donagovi a zpět. „Jo, skvěle.“

„Dobře. I když myslím, že ti to připadá jako velká změna oproti době, kdy jsi byla jedním z nejlepších rekrutů – obvykle je to šok.“

Paks se trochu uvolnila. Nezdálo se, že by se na ni Stephi zlobil, a zdaleka se nechoval tak nepřátelsky jako Donag. „Je to změna, jste všichni tak rychlí…“

„Kdybysme nebyli, sotva bysme přežili tak dlouho, abysme vás to taky mohli naučit,“ pronesl nevrle Donag. Zatímco Paks mluvila se Stephim, chodil okolo a nyní se obrátil na Stephiho. „Už jsi slyšel něco o smlouvě?“

Stephi zavrtěl hlavou. „Ne. Byli jsme celý den pryč, v kopcích. A ty?“

Donag se podíval na Paks.

„Ta tu nevadí,“ řekl Stephi. „Někdy se o smlouvách taky musejí dozvědět.“

Donag se zamračil, ale pokračoval. „Viděl jsem dneska posly Fosský Rady a dva z nich hned po obědě odjeli s četou stráží. A ve městě se povídá, že Fosská Rada a Czardas se hádaj o hranice.“

„Hmmm,“ zabručel Stephi. „Czardas. Podívejme – to je hrabě, co? Má jenom místní domobranu, jestli si nikoho nenajme – nebo jestli se k němu nepřidá Andressat.“

„To opravdu ještě nevím,“ řekl Donag, ale usmíval se přitom.

Stephi se zazubil také. „Ale byl to jeden z tvých – hmmm – dobrých zdrojů?“

Donag se jen usmíval a vrtěl hlavou. Paks na něj překvapeně hleděla. Když se nemračil, měl příjemný obličej, drsný a ošlehaný, ale veselý. Všiml si jejího pohledu, zašklebil se a vrátil se ke svému úsměvu. „Nejsem vždycky jenom škarohlíd, jestli sis myslela tohle. A ty možná nejseš tak špatná, jak jsem si myslel já – když se chováš slušně.“

„Jdu dolů k *Drakovi*,“ řekl Stephi. „Nepůjdeš taky, Donagu? Rád bych viděl, jaké další drby dokážeš zjistit.“

„No – mám poslední hlídku. Ale jestli se nezdržíme dlouho…“ Pohlédl na Paks a potom zpátky na Stephiho. „Půjdu. Ale ty, Paks, ne abys vyžvanila všechno, co jsem povídal Stephimu, a buď včas připravená na hlídku!“

„Ano, pane.“ Paks se směsicí úlevy a údivu pozorovala, jak oba muži odcházejí.

Od té chvíle měla s Donagem už jen málo potíží, ačkoliv během cvičení se zbraní ji stále bil, dokud nedosáhla rychlosti, jakou dosud ani nepovažovala za možnou. Během těch týdnů několik mladších veteránů opatrně projevilo náznaky přátelství. Paks byla ráda, že může trávit čas s Cannou Arendtsovou, jejíž vyprávění o prvním roku jejích bojů bylo mnohem napínavější než Donagovy suché instrukce. Cannina nejlepší přítelkyně zemřela a žena byla ráda, že může vyprávět své příběhy někomu, kdo jí bude kdykoliv naslouchat. Saben ji měl také rád a Vik řekl, že se mu líbí, když je v okolí nějaká žena, která není vyšší než on. Tomu se toho posledního večera ve Valdaire všichni zasmáli, protože přitom natahoval krk a předváděl sedm stop vysokou Paks a Arne. Canna se tomu smála také a v tmavých očích jí vesele hrálo. Byla štíhlá a rychlá, Paks si vedle ní připadala nemotorná a velká.

Při pochodu na jih Paks dokázala myslet pouze na nadcházející boj. Představovala si samu sebe v boji už dříve, ale tentokrát to byla skutečnost. Pochodovala s bitvami poznamenanými veterány kolem sebe a brzy se zúčastní opravdového střetu. Nebude to žádné cvičení, nikdo jí neřekne jak na to. V koutku mysli si představovala sebe samu s velkým mečem, jak vede útok. Věděla, že je to nesmysl, ale

tady byla daleko od Tří Jedlí. Mohlo se stát cokoliv, nebo téměř cokoliv. Pochodovala jako druhá v řadě, hned za Donagem. To ji překvapilo, většina rekrutů byla zařazená v zástupu hlouběji.

Po několika dnech pochodu došli na pole, kde svedou první bitvu. Na druhé straně širokého prostoru viděli tmavou masu lidí – nepřátelskou armádu.

„Domobrana," zamumlal Donag pohrdavě. „Jestli pro nás nemaj nějaký překvapení, moc potíží nám nenadělaj." Paks se ho neodvážila zeptat, jak to ví. Neřekla nic. „Pamatuj si, že i domobrana tě může zabít, když uděláš nějakou hloupost," pronesl. „Drž se ve formaci, vzpomeň si na správný údery a poslouchej rozkazy."

K jejímu překvapení toho odpoledne rozbili tábor, stejně jako tomu bylo kterýkoliv jiný den na cestě – až na ošetřovnu. Paks s nechutí hleděla na řady slamníků a úhledně uspořádaných stanů. Také slyšela příběhy o doktorech. Rekruti dostali další kázání od kapitánů a poslední od svých seržantů.

„A to čekaj, že po tomhle usneme?" zeptala se Arne. „Vím, že nezamhouřím oka."

„Uctívači Girda…," začala Effa, ale Arne ji přerušila.

„Effo, vy girďani jste možná takoví, jak se povídá – stateční, moudří a všechno ostatní – ale já nejsem jedna z vás. Jestli ty můžeš spát, dobře. Udělej to. Co se týče mě, jestli zejtra povedou bohové moje údery a bezpečně se z toho dostanu, tak se vyspím potom.

„I já." Saben se tvářil vážněji než obvykle. „Zjišťuju, že myslím na to, jakej klid je za letního večera v kravíně."

Paks pomyslela na ovce, roztažené po svahu a společně kráčející dolů. Na lehký klapot jejich kopýtek, dychtivé bečení a nade vším se rozprostírající ticho.

Příštího dne ráno byli vzbuzeni před úsvitem a stěží do sebe soukali snídani.

„Jezte, hlupáci!" řekl Donag, který se opět mračil. „Nemůžete bojovat hladoví, jinak se unavíte. Přesvědčte se, že máte plný čutory a napijte se tak, že budete čvachtat. Dělejte!"

Než slunce ozářilo nízké kopce na východ od nich, stáli ve formaci, s meči tasenými, a čekali.

Kapitola desátá

Jakmile slunce vystoupilo o něco výš, Paks cítila, jak jí mezi vlasy pod přilbou stéká pot. Blížil se k nim oblak prachu, to postupovali Czardiánci. Někde na pravém křídle se ozvaly nejasné zvuky – zdálo se, že třesk kovu a hluboké dunění otřásá zemí. Srdce jí bušilo a meč byl v místě, kde ho svírala, kluzký. Otevřela ústa, aby dostala do plic víc vzduchu. Stammel by jim určitě řekl, kdyby se od nich čekalo, že něco udělají. Dívala se, jak seržant beze spěchu pochoduje tam a zpět před jejich řadami. Za ním přicházela masa nepřátel stále blíž a blíž. Někdo v řadě vzlykavě zasténal.

„Uklidněte se!“ reagoval Stammel hrubým zavrčením. „Pamatujte na svůj výcvik. Já vám řeknu, kdy si máte dělat starosti, rekruti. A vy, veteráni, přestaňte děsit nováčky. Strhnu vám denní mzdu, jestli se je ještě někdo pokusí zneklidnit.“ Paks se zhluboka nadechla, snažila se uvolnit a protáhla si ruku na meči. Hluk a prach se přiblížily. Jeden z kapitánů projel klusem podél čela jejich linie a zastavil, aby si promluvil se Stammelem. Paks viděla, že přikývl. Stammel otočil svou kulatou tvář k nim. Paks cítila, že než vydal očekávaný příkaz, zachytil na okamžik její pohled. Na jeho povel se dali na pochod vpřed, desátníci vykřikovali tradiční slova podpory a připomínky.

„Druhá řado, udržujte formaci! Držte meče vzhůru, mějte štíty připravené, pevný krok, pomalý pochod, udržujte rytmus, pomalu! Řado tři, pravidelný krok, netlačte se tam trojko a čtyřko! Pamatujte na štíty, držte je nahoře a kus od sebe…“ Pak se první řada střetla s nepřítelem a bitevní vřava

jejich hlasy přehlušila. První řada se zakousla do nepřátelské formace a po Paks náhle bodly dva nepřátelské meče.

Jeden zablokovala štítem a druhý neobratně odsekla mečem. Zůstala naživu pouze díky svým delším rukám, protože obratnější nepřítel čepel stáhl a bodl znovu. Tentokrát se upamatovala na správný pohyb a srazila mu meč pryč. Útočníka po její levici nyní plně zaměstnával její štítový partner, takže mohla svůj štít použít na ochranu proti muži před ní. Zablokovala další bod a pokusila se ho seknout shora. Soupeř zachytil její meč štítem a Paks ho po děsivý okamžik nemohla uvolnit. Byla doširoka otevřená jeho rozmáchlému úderu. Přestože ho odklonila štítem, ostří sklouzlo dolů a zařízlo se jí přes náholenice do nohy.

Když se jí meč zakousl do masa, Paks zavrávorala a tím škubnutím si uvolnila svůj meč. Udělala výpad kupředu a bodla na soupeřovo břicho. Její delší dosah zapůsobil, meč do něj zajel. Než mohla využít svého úspěchu, někdo do ní zezadu narazil a vyvedl ji z rovnováhy. Spadla mezi dupající nohy a svištící meče, zmatená prachem a hlukem. Muž, kterého bodla, ležel také na zemi – viděla jeho tvář, sotva stopu od své, a dýku v jeho ruce. Pustila meč, zápasila s jeho paží a snažila se uvolnit si levou ruku ze štítu, aby mohla vytáhnout vlastní dýku.

Náhle mužova paže ochabla, Paks viděla, že se hluboko do jeho těla zabořila další čepel. Neviděla, kdo to udělal. Neviděla nic, jen nohy jako stíny v prachu. Zašátrala kolem sebe po meči, našla ho a pokusila se vstát. Ze všech stran do ní vrážela těla. Oči měla zalepené potem a špínou, rozzlobeně zamrkala a zjistila, že je obklopená bojovníky ve vévodových barvách. Snažila se rozeznat, ve které části formace se nachází, nebo najít někoho známého, ale nikdo jí nepřipadal povědomý. Z vířícího prachu se vynořili další bojovníci v modré a žluté, kolem ní se ozvaly zuřivé výkřiky. Bodla po jednom nepříteli a přistihla se, že má od křiku rozbolavělé hrdlo – a stále křičela. Bolela jí ruka, ve které držela štít. Připadalo jí, že meč váží tolik, jako dospělá ovce. Nohu měla v jednom ohni. Stále bodala, kryla se štítem a znovu bodala, hlava jí třeštila od hluku a prachu. Nasála do plic velké doušky vzduchu, ale zjistila, že se zalyká prachem,

rozkašlala se a mezi jednotlivými záchvaty kašle vzlykala. Téměř znovu upadla, po něčem uklouzla, ale někdo ji chytil za ruku a udržel vzpřímeně.

„Běž dál! Kupředu!“ křikl jí někdo do ucha a ona šla, mžourala a snažila se rozeznat v prachu někoho v modrožluté, aby na něj zaútočila. Mečem a štítem nyní pohybovala mechanicky, jako při výcviku.

Konečně se zdálo, že je před ní už méně prachu a neviděla žádné žlutomodré. Někdo ji chytil za ruku, napřáhla meč k ráně, ale hlukem k ní pronikl Stammelův hlas. „Paks! Stůj! Paks!“ Ruka s mečem jí klesla, jako by jí někdo přeťal šlachy. Stála tam zpola oslepená prachem, lapala po dechu a chvěla se. Nakonec uviděla Stammela a jejich pohledy se setkaly. „V pořádku, Paks,“ pronesl, nyní už klidněji. „Jsi zraněná, běž do týla.“ Nemohla se hýbat. Světlo mizelo, jako by slunce zakryly mraky. Slyšela Stammelův hlas, nyní naléhavý, ale nedokázala rozeznat, co říká.

Někdo ji podepřel ramenem a něčí ruce zašátraly po přezkách upínání štítu. Snažila se je zarazit, ale skoro se nedokázala pohnout. Kolem ní se ozývaly hlasy. Nic nedávalo smysl. Náhle jí někdo vrazil do zranění na noze něco, co jí připadalo jako kus dřeva. Pokusila se je od sebe všechny odstrčit, ale zjistila, že leží na zemi a vůbec si nepamatuje, jak se tam dostala. Jeden z veteránů ji přidržoval za ramena, do tváře jí kapal pot z jeho nosu. Když si všiml, že se na něj dívá, řekl: „Promiň,“ ale nepřestával ji svou vahou tisknout k zemi. Někdo jiný ji držel za nohy. Zraněná noha ji silně bolela. Skláněl se nad ní doktor ve svém tmavém hávu. Odnikud se objevila ruka s šátkem, z něhož kapala voda.

„Tady,“ řekl hlas. „Zakousni se do toho!“ Otevřela ústa a muž jí nacpal vlhkou látku dovnitř. V té chvíli se jí něco – myslela si, že stejný kus dřeva – zabořilo do nohy. Znovu se vzepřela proti rukám, které ji držely, ale marně. Bolest pokračovala, a když konečně ustala, vystřídala ji záplava tekutého ohně. Paks zavřela oči a drtila látku mezi zuby. Něco jí škubalo za nohu, myslela si, že ji to roztrhne, ale ustalo to dřív, než noha povolila. Otevřela oči. Vidění měla rozmazané slzami, dokud se jich mrkáním nezbavila. V noze jí

stále škubalo, ale o něco výše. Veterán jí uvolnil ramena, doktor už kráčel pryč. Mokrý kus látky v ústech ji začal dusit, objevila se něčí ruka a vytáhla ho.

„Tak," řekl něčí hlas. „Už je po všem." Paks se pokusila otočit hlavu, aby na mluvčího viděla, ale nedokázala vyvinout tolik úsilí. „Potřebuješ trochu vína," pokračoval hlas. „To ti uleví od bolesti." Snažila se promluvit a odmítnout, ale silná paže jí nadzdvihla hlavu a ramena a k ústům jí někdo přitiskl měch s vínem. Když otevřela ústa, aby protestovala, vstříklo jí víno dovnitř a musela je polknout. Všimla si, že měch je zdobený zlatem, když jí do úst vyšplíchla další dávka – a pak další. Bolest ustoupila a zrak se jí zamlžil.

Paks se vzbudila do tmy a zvuků bolesti. Daleko vlevo od ní se houpalo cosi, co vydávalo žlutavou záři. Paks se cítila svěží, až na zraněnou nohu, její chladná váha ji tížila. Světlo se přiblížilo, zastavilo se a znovu se přiblížilo. Uvědomila si, že je to lucerna v ruce někoho, kdo se přibližuje. Připadala si velice chytrá – věděla, co se děje, někdo prohlížel raněné. Pak si uvědomila, že nemůže najít dýku. Padla do zajetí? Jak se lucerna blížila, snažila se Paks přemýšlet. V noze jí začalo poškubávat, ale to ji netrápilo. Právě usoudila, že na tom vůbec nezáleží, když se lucerna zastavila u ní. Přimhouřila oči a snažila se dohlédnout přes světlo na osobu, která je držela. „Hmmm," pronesl hlas, o němž se domnívala, že by jej měla znát. „Tahle vypadá, že má horečku."

„Jak se cítíš?" zeptal se jiný hlas.

Paks si olízla jazykem suché rty a odpověděla: „Jsem – v pořádku."

„Cítíš horko?" otázal se druhý hlas.

Při této otázce si Paks uvědomila, že je jí hrozná zima. Začala odpovídat, ale tělem jí projel ostrý chlad, až jí zacvakaly zuby. Jejího čela se dotkla široká ruka.

„Horečka, v pořádku," ozval se první hlas. „Raději jí teď dáme lék a postarejte se, aby na ni dohlíželi. Na tuhle použijeme všechno, co budeme muset."

„Potřebuje se napít," pronesl druhý hlas. „Je vyschlá. Tak

a teď," řekl někdo Paks, „zvedneme tě a pak chci, abys tohle všechno vypila."

Jeden z nich jí nadzvedl za ramena a přidržel jí hlavu, u rtů se jí objevil hrnek. Paks usrkla, byla to voda. Navzdory tomu, že se třásla chladem a drkotala zuby, se jí podařilo hrnek vyprázdnit.

„Teď spolkni tohle!" pronesl hlas. Paks vypila polovinu hrnku, než si uvědomila chuť nápoje. Potom se zakuckala a pokusila se ho vyplivnout, ale ruce jí v tom zabránily. „Dopij to!" řekl hlas a tak spolkla i zbytek toho trpkého lektvaru. „Ještě to zapij trochou otupujícího vína." Paks polkla víno a ruka, která ji podepírala, ji nechala klesnout zády zpět na slamník.

„Dobrou noc, válečnice!" pronesl první hlas. Paks cítila, že jí někdo povzbudivě sevřel rukou rameno a potom se lucerna i s třemi tmavými postavami přesunula vpravo od ní.

Při dalším probuzení stála lucerna na zemi vedle ní a někdo ji svlékal z propocených šatů. Slabě zareptala na protest, ale ta osoba v tom pokračovala, osušila ji hrubým ručníkem a oblékla jí dlouhou lněnou košili. „To je pot z horečky," ozval se ženský hlas. „Potřebuješ suché věci, aby ti zase nebyla zima." Žena ji přikryla teplou suchou dekou a přidržela jí u úst čutoru. „Do toho, vypij to!" Paks se hltavě napila a usnula téměř ještě dřív, než se hlavou dotkla slamníku.

Probudila ji ruka na rameni a hlas, který volal její jméno. Skrz zelené listy na zem dopadaly sluneční paprsky. Navzdory bolesti se cítila dobře. Vedle ní dřepěl Stammel. „No tak, už jsi spala dost dlouho," řekl.

Paks zjistila, že na to, aby mohla mluvit, má příliš sucho v ústech. Nabídl jí hrnek vody a pomohl jí zvednout hlavu, aby se mohla napít. Zkusila promluvit znovu, měla tenčí hlas než obvykle. „Já – zapomněla jsem na správný údery."

Stammel se zazubil. „Právě jsem se o tom hodlal zmínit. U Tirových kostí, děvče, bitva není místo, kde by ses mohla předvádět. Proč myslíš, že jsme tě učili, jak všechny ty seky fungují?"

„Omlouvám se…," začala.

„To nic, chce to jen víc cvičení se zbraní, dokud si to nezapamatuješ pořádně. Nechceme přijít o dobrého vojáka…"

„Cože?“

„No, udělala jsi to sice hloupě, ale už se jen sotva hodíš do skupiny rekrutů. Doufám, že si uvědomuješ, jak blízko jsi byla tomu, aby ses nechala zabít. A proč sis nenechala to zranění obvázat, než jsi skoro vykrvácela?“

„Já – netušila jsem, že je to tak špatný.“

„Hmmm. Nepocházíš z nějakého rodu berserků, že ne? Ne, nejspíš to byla jen bitevní horečka. Mimochodem, Vanza se omlouvá, že ti řekl, abys šla dál, když jsi už byla zraněná. Říká, že si toho nevšiml.“

„To je v pořádku,“ odvětila Paks.

„Z mého pohledu ne. Je to jeho práce, aby sledoval vás nováčky a poslal vás zpátky, když jste zranění. Pamatuješ si, kolik jsi jich zabila?“

„Já zabila? Ne…“ Paks dlouho přemýšlela. „Ne. Je toho hodně, co si nepamatuju. Je to všechno zmatený.“

„Nejspíš dost. Vedla sis dobře, Paks, i přes špatné údery. Asi se zítra vrátíš s ostatními zraněnými do Valdaire. Vévoda čeká, že se zítra nebo pozítří postaráme o zbytek Czardiánců, dostali se do těch kopců na jihozápad odtud. Vanza tu zůstane, aby pomohl s našimi zraněnými…“

„Musím se vrátit do Valdaire? Nemohla bych zůstat tady?“

Stammel zavrtěl hlavou. „Ne. Doktoři říkají, že několik týdnů nebudeš schopná pochodu. Ztratila jsi hodně krve a mohla by se ti vrátit horečka. Ale nedělej si starosti, brzy budeš zase s námi.“ Povzbudivě se na ni usmál a postavil se. „Než odjedeš, přijdu se na tebe ještě podívat. Dělej co ti řeknou a rychle se uzdrav.“

Paks doufala, že se doktoři mýlili, ale sotva dokulhala těch pár kroků k povozům, když je na ně nakládali. Usadila se ve druhém z pěti povozů, hluboko do slámy, a zapřela se v rohu, aby to s ní při jízdě tolik neházelo. Dělila se o povoz se čtyřmi dalšími raněnými: Callexonem, rekrutem z Dorrininy kohorty, který měl zlomenou nohu v dlahách, s veteránem, který měl na hlavě velikou bouli a nikdy se neprobral, s ženou jménem Varne z Cracolnyovy kohorty, kterou popálil hořící olej, a s Effou; tu podupal válečný oř a už nikdy nebude chodit. Při zastávkách Callexon a Paks pomáhali Vanzovi s péčí o zbytek. Paks se naučila, jak se

krmí a umývají bezmocní lidé a jak pomáhat s obvazováním.

Malá karavana se proplétala mezi vysokými stromy, které poskytovaly vozům zakrytým plachtou chladivý stín. Paks vyhlédla ven, aby se podívala, jestli po této cestě pochodovali, ale nedokázala to určit. Povoz sebou neházel, zavřela oči a zdřímla si.

Probudil ji výkřik a škubnutí, které jí trhlo s nohou. Otevřela oči a spatřila Vanzu, jak skáče z jejich povozu s mečem v ruce. Vpředu uviděla cizí koně a maskované jezdce se znakem černé vlčí hlavy na rudých kabátcích. Něco jí zakrylo výhled vpravo, kočí jejich vozu se svalila na železný oblouk, který držel plachtu. Z tuniky jí trčely dva šípy. Muly sklopily uši. Paks se naklonila přes kozlík a rychle sáhla po otěžích, to už přední pár zvířat vyrazil vpřed.

Uslyšela zabzučení a náraz a uviděla šíp, který se chvěl zabodnutý do kozlíku vedle ní – ale měla otěže. Jednou rukou se pokoušela vtáhnout kočí dovnitř, ale nedařilo se jí to. Muly se odchýlily z cesty a povoz se zakymácel. Vedle ní se objevila další ruka – té popálené ženy.

„Já se o ni postarám, ty řiď!“

„Snažím se!“ Paks už řídila pár otcových poníků, ale nic, co by se podobalo čtyřem vyděšeným mulám. Držela změť otěží, všechny byly příliš dlouhé, a muly nabíraly rychlost. Náhle se u vedoucího páru objevil jeden jezdec v červeném a sáhl po opratích. Paks zatáhla za některé z těch, jež držela v ruce, a muly uhnuly.

„Už vím, které jsou které,“ zamumlala a zkrátila i další. Jezdec vzhlédl a uviděl ji. Otočil koně a s taseným mečem se hnal k povozu. Když se přiblížil, Paks trhla druhým párem otěží, muly opět zamířily původním směrem a povoz narazil do koně. Mužův meč zasáhl železnou kostru a roztříštil se. Paks si toho sotva všimla. Muly se úplně splašily. Nedokázala se zapřít natolik, aby jim přitáhla opratě a zastavila je. Její všemožná snaha o řízení vedla k tomu, že vůz divoce kličkoval ze strany na stranu. Všude, kam dohlédla, rostly stromy. Okolo se ozývalo divoké ječení, výkřiky, ržání koní a hýkání mul. Jedno z předních zvířat zasáhl šíp. Zavřísklo a vyrazilo vpřed ještě rychleji. Vpředu Paks uviděla mezeru

mezi stromy, muly se tryskem hnaly k ní. Příliš pozdě si všimla prohlubně, ze které nad potokem stoupal ze zvětralého kamení strmější břeh. Povoz poskakoval z kamene na kámen a nakonec se se zlomenou nápravou zřítil do mělkého koryta. Muly ten náraz srazil na kolena. Paks, která se nakláněla přes předek kozlíku, vylétla vpřed. Zraněnou nohou narazila do zadní části kozlíku a díky tomu nespadla hlavou napřed na zadní pár zvířat. Praštila se bradou o stupačku a omráčeně zůstala viset.

„Rychle!“ řekl nějaký hlas. Někdo ji zatahal za šaty. „Pomoz mi s těma opratěma. Nenech je zase utéct.“

„Uff!“ Paks přitáhla otěže a usilovně pomrkávala. Varne držela opratě, které ona upustila.

„Mám otěže z levé strany,“ pokračovala žena. „Musíme je dostat na nohy. Kde je bič?“

Paks se rozhlédla a zjistila, že bič je stále v pouzdře. Sklouzla o něco níž a podařilo se jí na něj dosáhnout. Ohlédla se dovnitř povozu. Většina sena se při jejich posledním nárazu nahrnula kupředu. Callexon se stále lepil k zadnímu čelu, v ruce držel luk a zdálo se, že jeho noha v dlahách nijak neutrpěla. Zamával na ni.

„Zatím jsem dostal dva,“ řekl. „Kdybys mohla jet trochu klidněji…“

Effa a muž v bezvědomí leželi propletení v seně. Paks se otočila zpět k mulám. Až na jednu už všechny stály a byly celkem klidné. Práskla bičem nad mulou, kterou zasáhl šíp, a i té se konečně podařilo vstát, ani nebyla příliš zamotaná v postroji. Paks pohlédla na Varne. „Chceš, abych vzala ty otěže?“

„To nevím, nic nevyčistí hlavu od otupujícího vína tak, jako trocha vzrušení. Možná bych měla vzít všechny opratě já a nechat tě, aby ses podívala na ostatní.“

Paks jí podala otěže a sklouzla zpět do sena. Nejdříve našla kočí, ta byla mrtvá. Veterán se zraněnou hlavou silně chrápal, ale Effa byla také mrtvá, její sveřepý obličej postrádal jakýkoliv výraz. Paks se pokusila dostat zraněného muže nahoru na seno. Noha ji dost bolela, když se na ni podívala, měla obvazy nasáklé krví. Vyhrabala ze sena zdravotnické pomůcky a ovinula si nohu dalšími obvazy.

Zvedal se jí žaludek, bylo jí na omdlení, a když se pokoušela znovu dostat na kozlík, začala se potit.

„Někoho vidím!“ zavolal Callexon.

„Nikam nejedeme,“ zabručela Varne. „Sakra! A nemáme ani meč.“

Paks vytasila dýku. „Calle má luk a já dýku…“

„To nestačí. Zajímalo by mě, kolik…“

„To jsou naši!“ vykřikl Callexon. „Hej – Arvide!“

Paks se ohlédla. Nahoře na břehu stála kulhající postava v hnědobílém. „Je tam ještě někdo naživu?“ zavolal muž.

„Jo, ale vůz je rozbitej.“

„To vidím.“ Muž se sbelhal dolů ze svahu, hruď se mu dmula.

„A co oni?“ otázal se Callexon.

„Prozatím jsme je zahnali. U Tirových střev, vždycky jsem si myslel, že by ani kumpanie vyvrhelů nezaútočila na kolonu zraněnejch.“ Vyšplhal nahoru na vůz, aby se mohl podívat dovnitř. „Hmmm. Budeme vás muset vyložit, než se dáme do spravování. Může někdo z vás chodit?“

„Já jo,“ ozvala se Varne. Callexon zavrtěl hlavou.

„Tak se na to podíváme!“ Arvid vlezl dovnitř a razil si cestu vpřed. Nejdříve prohlédl těla, potom Paksinu nohu. „S tím bysme radši měli něco udělat.“ Odtrhl další kus obvazu a přitáhl ho pevněji, než to zvládla udělat Paks. „Teď ty,“ otočil se k Varne.

„Já na tom nejsem o nic hůř, než jsem byla.“

„Ne? Podej mi opratě, kouknu se na tvoje ruce.“ Přivázal otěže k vozu a prohlédl ji. „Zvládneš to – po dávce otupujícího vína.“ Slezl dolů. „Teď musíme rozmotat ty muly.“

Paks se svalila zpět do sena a oči se jí zavřely. Když se vzbudila, zjistila, že je vedle ní Vanza a volá ji jménem.

„Ano, co…“

„Paks, musíme tě přemístit z tohodle povozu. Chceme tě odnýst v dece, nebraň se.“

Cítila, jak se kolem ní utahuje pokrývka, a potom něco, co v ní probudilo touhu vzepřít se a postavit se. Místo toho však bez hnutí ležela. Nad ní se ozývaly hlasy, mezi nimi i Vanzův.

„Radši bysme měli poslat zprávu vévodovi…“

„…to je nejrychlejší. A není tady poblíž baron Kodaly nebo tak někdo?“

„Jo, o něco dál na východ. Dělá si nárok na tenhle les. Nezapomeň…“

„…koláře, kováře a zásoby…“

„…za celý ty roky o ničem takovým neslyšel…“

„…Maršála, kněze nebo tak někoho, jestli to zvládneš…“

„…co si mysleli, že tím získaj…“

„…a dřevo na rakve…“

„…kupředu do Valdaire, ale neobejdeme se bez dalšího…“

Paks upadla do bezvědomí.

Při dalším probouzení se probojovávala tmavými chodbami, v nichž byli jejími soupeři postavy ze stínů, které se rozplynuly, jakmile se k nim přiblížila. Daleko vpředu viděla skvrnu světla a slyšela hlasité zvuky. Blížila se k tomu sérií nahodilých pohybů. Konečně se jí zrak projasnil. Ležela na zemi pod stromem. U její zraněné nohy klečel doktor a kroutil hlavou.

„…myslím, že víc nedokážu, můj pane,“ říkal. „Ztratila příliš mnoho krve a tohle další pohmoždění…“

Paks ucítila chladné bodnutí strachu. To nedával naději *její* noze?

„Dobrá,“ ozval se kdesi vzadu nad ní jiný hlas. „Zkusíme hojení. Mistře Vertrifugi?“

„Hned, můj pane.“ Vedle lékaře se sehnul šedovousý muž v černozelených šatech a položil ruce na Paksinu nohu. Od jeho dotyku se zraněním šířilo hřejivé brnění, nebolelo to. Doktor se sehnul, aby se podíval.

„To je lepší.“ Pohlédl jí do tváře a zjistil, že se na ně dívá. „Je vzhůru, pane. Mohli bychom vyzkoušet lektvar.“

„Tak do toho!“ pronesl hlas za ní. Lékař vytáhl z šatů malou lahvičku a podal ji Paks. Podepřel jí rukou ramena a zvedl jí hlavu, aby se mohla napít.

Ústí lahvičky bylo ledově chladné a dva doušky tekutiny z ní Paks pálily v hrdle, ale vyvolaly stejné hřejivé brnění jako Vertrifugiho ruce. Noha ji už nebolela, ani pohmožděniny na místech, kde se bouchla o stupátko. Závrať také zmizela. Zřetelně viděla každou linku ve tváři doktora, který

ji pozoroval, a dokonce i prach na jeho řasách. Otočil se a podíval se jí na nohu.

„Ach, to je mnohem lepší! Teď bude stačit odpočinek a jídlo. Děkuji, mistře Vertrifugi.“

„Bylo mi potěšením, mistře Simmitti,“ odvětil s uštěpačným úsměvem Vertrifuge. „Rád vidím, že existuje ještě pár věcí, ve kterých může magie pomoci lékařské vědě.“ Lékař zrudl a zdálo se, jako by se mu nafoukl krk.

„Vaše dovednosti potřebují další,“ řekl třetí hlas natolik kousavě, že oba muži okamžitě ztuhli.

„Ano, pane, hned.“

Když Paks sledovala, jak se napřimují a kráčejí pryč, objevila se vedle ní postava ve zbroji a posadila se. Ohlédla se a ocitla se tváří v tvář samotnému vévodovi. Paks zadržela dech. Takto zblízka viděla v jeho zrzavé bradce několik stříbrných vousů, všimla si, že jeho nos je spálený od slunce a loupe se a že jeho oči mají barvu oceli, jen s lehkým nádechem modré. Sklopila oči. Zaprášený plášť mu spínal stříbrný medailon. Rukavice z šedé kozinky měl potřísněné potem.

„Nejdřív se potřebuješ napít tohoto a něco málo pojíst,“ řekl vévoda, „a pak chci vědět, co se stalo. Co jsi viděla *ty*.“ Paks znovu zvedla oči a spatřila zlatem zdobený vinný měch, který už viděla té noci, kdy proběhla bitva. „Zkus se posadit.“ Paks zjistila, že je slabá, ale dokázala se opřít o jeden loket. Vzala si měch. „Je zředěné,“ pronesl vévoda. „Nemělo by tě uspat. Tady máš kus chleba.“ Nechal si z bochníku patku a zbytek jí podal. Paks si odtrhla skývu a napila se vína. Přemýšlela, jak dlouho spala a kdy vévoda dorazil, ale před jeho zraky jedla, jak jí přikázal.

„Tak,“ řekl vévoda, když spořádala většinu chleba. „Nespěchej, ale pověz mi všechno od začátku. Chci vědět všechno, na co si kolem toho útoku dokážeš vzpomenout.“

Paks se začervenala. „No, pane – můj lorde, já jsem spala. Potom někdo vykřikl a povoz nadskočil. Viděla jsem Vanzu, jak vzadu skáče z vozu a vepředu byli jezdci v červených kabátcích s černou vlčí hlavou na přední straně.“

„Na zadní také?“

Paks okamžik přemýšlela. „Ne, myslím, že ne. Měli ji jen vepředu. Pak jsem uviděla, že naši kočí zasáhly šípy, a po-

koušela jsem se převzít opratě. Muly byly vyděšené. Varne mi pomohla vtáhnout kočí do vozu. Jeden z útočníků se pokusil chytit otěže vedoucích mul, ale ty uhnuly…“

„To už jsi řídila, nebo…“

„Ano, pane, řídila – ale nebyla jsem si jistá, které opratě jsou které. Připomínalo mi to loterii, zatáhla jsem za ty nejnapnutější a muly uhnuly…“

„Pokračuj!“

„Pak se jezdec otočil a jel k vozu, tak jsem zatáhla za další opratě a povoz narazil do koně…“

„Jak vypadal?“

„Ten jezdec? Měl masku.“

„Masku? A nebyla to – počkej – viděla jsi někdy i jinou než otevřenou helmu? Viděla jsi rytířskou helmu se sklopeným hledím?“

„Ano, pane. Seržant Stammel nám ji při výcviku ukazoval. Tohle bylo něco jiného. Ten jezdec měl na kroužkové zbroji otevřenou helmu, ale obličej mu kryla maska – byla z nějaké látky, protože jsem viděla, jak se vlní.“

„Aha!“ Vévoda se pěstí udeřil do stehna. „Výborně! Pokračuj, co dál?“

„Vypadal mohutně a měl široká ramena. Myslím, že byl vyšší než seržant Stammel. Na rameni tuniky měl něco, co se blyštělo. Kůň nebyl v žádném pancíři, ale měl bojové sedlo a černou pokrývku s rudými pruhy.“

„Jakou barvu měl ten kůň?“

„Byl světle hnědý, grošovaný, se světlou hřívou a ohonem. Všichni ostatní byli tmaví, až na toho skvrnitého.“

„Skvrnitého?“

„Ano, pane. Jeden byl černý s bílými skvrnami. Teď, když o tom tak přemýšlím, ten byl menší – projeli jsme kolem něj.“

„Jaký jezdec seděl na tom skvrnitém koni?“

Paks zavrtěla hlavou. „Je mi líto, to si nepamatuju…“

„Ale těmi koňmi si jsi jistá?“

„Ano, pane, i když nevím, jestli jsem viděla všechny. Jeli jsme příliš rychle a já jsem se snažila řídit, ale ten potok jsem uviděla, až teprve když jsme byli skoro v něm. Tak jsem rozbila povoz…“ Paks se zarazila, protože si vzpomněla na Stammelovu přednášku o ničení vybavení.

„Hmmm.“ Vévoda přimhouřil oči. „Jsi zkušená kočí?“

Paks sklopila pohled. „Ne, pane – můj lorde.“

„Pak je to v pořádku, nešlo o tvé vybavení.“ Paks vzhlédla, stále ustaraná. „U Tirových kostí, děvče, ten povoz je teprve poslední starost. Přišel jsem tam o bojovníky. Ten vůz, to nic není, vedla sis dobře. Ale chci vědět kdo,“ znovu se na zdůraznění bouchl do stehna, „a proč a jak napadl karavanu se zraněnými. Nebyly tam žádné peníze, nemohli získat žádné cenné zajatce, za které by požadovali výkupné, a museli vědět, že za tohle po nich moje Kumpanie půjde. Teď to stojí něco mě, ale je to bude stát…“ Vévodův hlas se vytratil a Paks se před jeho pohledem téměř odtáhla. Znovu zaostřil na ni a pousmál se. „Ty jsi právě vstoupila mezi vojáky, že? Jsi Paks, viď?“

„Ano, můj lorde.“

„Nu, Paks, dostalo se ti toho nejdražšího léčení, které, jak doufám, budeš kdy potřebovat, a za den nebo tak bys měla být schopná boje. Až uvidíš ty rudé tuniky příště, budeš mít v ruce zbraň. Očekávám, že budeš bojovat stejně dobře, jako sis vedla ve své první bitvě.“ Vévoda se postavil. „Ne, ještě nezkoušej vstávat, teprve až ti to povolí doktor.“ Paks sledovala, jak odchází a kolem vysokých bot mu víří plášť.

Paks se podívala na svou nohu, která už nebyla ovinutá obvazy. Obrys zranění ukazovala červená jizva, ale už to zdaleka nebyla ta hluboká sečná rána. Přemýšlela, co to udělali, že ji uzdravili tak rychle – a proč ji tímto způsobem nevyléčili hned na místě. Rozhlédla se kolem sebe. Prozatímní tábor byl větší, než předpokládala. Z ohně poblíž přechodu přes potok stoupal kouř, hlasité zvonění prozrazovalo, že tam pracuje kovář. Na druhé straně mýtiny vévoda hovořil s malým mužem v plátové zbroji. Zamířili k hnědobíle pruhovanému stanu. Muž v zelené livreji vedl ještě zpěněného velkého válečného oře. Další vedl tři menší zvířata. Cestu, která vedla od potoka, blokovaly zbytky karavany. Stály tam dva spálené povozy, jeden nespálený, ale bez kola, a ležely tam mrtvé muly. Dívala se, jak skupina vojáků vleče mulu do lesa. Přemýšlela, co se stalo s ostatními zraněnými, nikoho z nich neviděla. To všichni zemřeli?

Nezdálo se, že by na tom byl Callexon tak špatně… Viděla, že se k ní blíží lékař a Vanza.

„Jak se cítíš?“ otázal se jí doktor.

„Dobře,“ odvětila Paks. „Můžu vstát?“

„Ano, ale budeš slabší, než si myslíš. Ztratila jsi hodně krve.“ Vanza k ní natáhl ruku a Paks se vytáhla na nohy. Nejdříve dostala závrať, ta však rychle pominula. „Zkus chodit,“ pronesl lékař. Udělala krok, potom další. Necítila žádnou bolest, ale nohy měla vratké. „To je normální,“ ujistil ji doktor. „Ještě asi tak den se nepřepínej, když budeš unavená, odpočiň si. Co nejvíc jez a pij.“ Potom se odvrátil. Paks pohlédla na Vanzu.

„Kde jsou ostatní? To všichni…“

„Ne. Všichni ne.“ Vzdychl. „Ale ztratili jsme jich víc, než bylo nutný. Pořád tomu nemůžu uvěřit. Tohle nikdo nedělá. Věděl jsem, že Vlčí princ je lotr, ale dokonce ani on…“

„To byl on?“

„Musel být. Viděla jsi vlčí hlavu, ne?“

„Ano. Ale jsem zmatená…“

„To jsme všichni. No, na vévodův rozkaz vás všechny zraněný léčí hned na místě. Pro dnešek se zdržuj poblíž. Můžeš pomoct s jídlem a takovýma věcma, ale nesnaž se toho dělat moc – žádný tahání mul.“

„Ale co to mistr Vertrifuge udělal? A proč to nedělá pořád, když to tak dobře funguje?“

Vanza se zastavil a překvapeně na ni pohlédl. „Chceš říct, že o magickým hojení nic nevíš?“

„Ne. Effa říkala něco o svatém Girdovi, ale…“

„To je něco jinýho. Nebo trochu jinýho. Podívej, mistr Vertrifuge je mág. Na severu se takovým lidem říká čaroděj. O těch jsi určitě slyšela, ne?“

„Ano, ale…“

„Jenom poslouchej! Některý mágové se specializujou na jeden druh magie a léčivá magie je jedním z nich. Nevím, jak to funguje, nejsem mág. Slyšel jsem, že se toho člověk musí hodně naučit a je k tomu potřeba velká moc – ale jestli moc boha nebo samotnýho mága, to netuším. Mágové léčitelé dokážou zahojit zranění, když není moc zlý. Někdy dokážou vyléčit i nějakou chorobu, ale už ne tak

dobře. Jenže to stojí spoustu peněz. Mágové nepracujou zadarmo.“

„A co lektvary?“

„Ten jsi dostala taky? Mágové dělají lektvary, aby urychlili hojení. Ty jsou ještě dražší, neptej se mě proč. Naši doktoři jich vždycky pár mají, ale samozřejmě je většinou nepoužívají.“

Paks se zamračila. „Proč ne? Když se zranění dají tak rychle vyléčit…“

„Právě kvůli ceně. Paks, pochybuju o tom, že by vévoda utratil celý zisk ze smlouvy jen na uzdravení několika z vás. Nikdo si nemůže dovolit, aby se všechna zranění hojila magicky. Je levnější vycvičit a naverbovat nový bojovníky. Náš vévoda je jedním z té hrstky lidí, o kterých jsem slyšel, že takový léčení vůbec používají i na obyčejný vojáky.“

„Aha.“ Paks se nad tím zamyslela. Neuměla oceňovat věci, ale zdálo se jí divné, že by malá lahvička tekutiny, jakkoliv vzácné, mohla stát víc než člověk. „Ale co tím teda myslela Effa?“

„Tím o svatým Girdovi?“ Paks přikývla. „No, bohové dokážou uzdravovat, když chtějí. Ti, kdo jim slouží – Girdovi Maršálové, Falkovi Kapitáni nebo někdo jiný – mají moc požádat bohy o vyléčení a dostat ho. Já už to nepamatuju, ale vévoda kdysi udržoval přátelský vztahy s girďanama – dokonce jsem slyšel, že byl jedním z nich – a měl na léčení u Kumpanie Maršála. Viděl jsem muže, kteří tvrdí, že je uzdravil.“

„A to taky stojí tolik?“

„No, to nevím. Obvykle uzdravují jen svoje vlastní lidi, Maršálové girďany a Kapitáni falkiánce. Řekl bych, že to něco stojí, i když ne ve zlatě. Proč by bohové uzdravovali jen tak za nic?“

„Dávají nám zadarmo třeba déšť, vítr nebo slunce.“

„Zadarmo? Tvoji lidi jim za to určitě něco dávají, ať seš odkudkoliv,“ upřel na ni pohled Vanza. Paks si vzpomněla na malé oltáříky u studny a v rozích otcových polí, na trsy ječmene a ovsa a na jehněčí krev, které tam nechávali. Na okamžik jí projel chlad, když si uvědomila, jak blízko k bezbožnosti se dostala.

„Máš pravdu,“ řekla rychle. „Ale bohové mají moc věnovat nám to, co si zvolí, ať už jim my dáváme cokoliv. To jsem tím myslela – že jim dáváme dary, k ničemu je nenutíme.“ Doufala, že to tak skutečně myslela.

Vanza přikývl. „To je pravda, nikdo je nemůže k ničemu nutit, ale jsou čestný, teda alespoň ty dobrý, a štědrý.“ Kývl jí na pozdrav a odešel. Paks za ním zamyšleně hleděla. Čarodějové, magické léčení… Když slyšela o magických lektvarech v písních, nějak ji nikdy nenapadlo, jakou mají cenu ve zlatě. Nebo v životech.

Kapitola jedenáctá

Druhý den připochodovala Cracolnyova kohorta. Pont, jeho zastupující kapitán, odvedl přeživší zpět do tábora Kumpanie, zatímco vévoda, Cracolnya a většina kohorty pokračovali do Valdaire.

„Myslel jsem, že jsme Czardiánce porazili,“ řekl Callexon. „Co se stalo?“

Erial, mladší seržant Cracolnyovy kohorty, se usmál. „Taky jsme je porazili. Ale najali si skupinu žoldáků, jenže pozdě. Pak nás vévoda stáhl, takže když konečně dorazili jejich žoldáci, znova přerušili rozhovory s Fosskou Radou a rozhodli se, že budou bojovat.“ Odmlčel se, aby si setřel pot z tváře. „Nepřinese jim to nic dobrého. Dokud má Fosská Rada v poli tři kohorty a my dvě…“

„Koho si najali?“ Varne stále měla tvář skvrnitou a zarudlou, ale jinak byla zdravá.

„Nějakou jižanskou kumpanii. Nemusíme si dělat starosti, nebudou o nic lepší než Czardiánská domobrana.“

„Pokud to nejsou Svobodné Píky,“ pronesl Vanza.

Erial se zatvářil polekaně. „Na to jsem ani nepomyslel – jen málokdy se nechávají najímat.“

„Kdo jsou Svobodné Píky?“ zeptala se Paks.

„Jediná slušná jižanská kumpanie,“ odvětil Erial. „Pocházejí z vysokých hor na jihozápadě, myslím, že jim říkají Horngard.“

„Správně,“ řekl Vanza. „Nenechávají se najímat často, bojují v sebeobraně nebo když jejich země potřebuje peníze. Ale když už bojují…“ Zavrtěl hlavou.

Jenže Czardiánci si nenajali Svobodné Píky. Stammel jim vysvětlil, že si najali zrádcovského barona Siera z Westlandu a jeho takzvané rytíře. Ti byli známí především svým záškodnictvím – plížili se v noci k liniím nepřítele, aby pozabíjeli spící muže, ukradli zásoby nebo založili požáry – ale dokázali svést slušný boj v poli.

Paks si v tom vzrušení z první bitvy sotva uvědomila, že vévodova Kumpanie nebojuje sama. Nyní hleděla na domobranu Fosské Rady. Její příslušníci na sobě měli krátké šedé tuniky na jasně červených (ti z Fossu) nebo zelených (ti z Ifossu) kalhotách. Vyzbrojeni byli krátkými rovnými meči a lehkými vrhacími oštěpy. Fosská Rada zaujímala pravé křídlo jejich pozice, její tábor byl v lese, stejně jako vévodův. Stromy končily na mírném svahu a dále se otevírala široká plocha porostlá trávou a ostřicí, na jejímž vzdáleném konci se zvedala další vyvýšenina stíněná stromy. Vlevo stromy tvořily oblouk, který spojoval dva pahorky, vpravo se travnatá louka měnila v mokřinu, až konečně vytvořila potok, který tekl na sever.

Když o dva dny později došlo k další bitvě, Paks na ni byla dobře připravená. Někdo zašel příliš daleko, Arne byla v péči lékaře se zraněním od nože a Kir z Dorrininy kohorty byl mrtvý. Přesto se Paks zrychlil dech, když se k sobě linie blížily. Na okamžik měla ještě větší strach než poprvé – cítila ránu, která jí v první bitvě otevřela nohu. Rozzlobeně tu myšlenku zapudila, když kolem ní vypukl známý hluk a zmatek. Tentokrát dokázala zachovat rozvahu a rozdávat nepříteli ránu za ranou. Uvědomovala si muže vedle sebe, který byl schopen přizpůsobit své údery jejím, takže bojovali jako jednotka. Zdálo se, že to trvá věčně – prach, hluk,

zmatek, zvedající se a dopadající ostří. Potom jí země pod nohama změkla. Uvědomovala si, že se dostali do středu pole, kde bylo místo vody bláto.

Někdy po poledni se obě strany stáhly. Paks vyprázdnila svou čutoru s vodou a otřela si pot z tváře. Vyšla z boje nezraněná. V žaludku jí kručelo, od snídaně už uplynula dlouhá doba. Nehybně stáli ve formaci, nepřátelské linie proti nim se přesouvaly.

„Předej svoji čutoru dozadu," řekl Donag a podal jí svou. „Pošlou nám dopředu vodu." Brzy se čutory vrátily plné a bojovníci se napili. Vpřed doputovaly i krajíce chleba a další voda. Paks hladově jedla. Když se znovu podívala na nepřítele, zdálo se, že se o něco vzdálil. Šťouchla do Kiriho vedle sebe.

„Ustupují," odpověděl. „Nedívej se na ně a možná zmizí úplně."

„Ale co to znamená?"

„To znamená, že po zbytek dne už nechtějí bojovat. Podle mě je to jenom dobře, je moc horko."

A skutečně, nepřítel se brzy vrátil do svého tábora a k Paksinu překvapení je nikdo neposlal, aby ho pronásledovali. Během příštího týdne, než přijel vévoda, vybojovali několik podobných bezvýsledných střetů.

„Proč nechtějí bojovat a zvítězit?" zeptala se jedné noci.

„Nestěžuj si," řekl Donag. „Kdyby chtěli vyhrát – předpokládám, že myslíš Fosskou Radu – pila by země naši krev, ne jejich domobrany. Přemejšlej o tom! Chtěj vyhrát, ale chtěj získat to, kvůli čemu bojujou: rozhodnutí, kudy vede hranice, nebo daně karavan nebo něco takovýho. Jestli dokážou přesvědčit Czardas, aby ustoupil, bez toho, že bysme si museli prosekat cestu celou jejich armádou, tím líp."

„Ale…," začala Arne, která se už vrátila od lékařů.

„Žádný ale!" přerušil ji Donag. „U Tirovejch střev, vy idioti! Až se stanete desátníkama, budete mít za sebou už tolik bojování, na kolik budete mít žaludek – jestli přežijete tak dlouho. Nehledejte potíže. Je to vaše práce, potíže přijdou za váma."

Když se vrátil vévoda, všechno se opět změnilo. Rozhodl se, že s Cracolnyovými lučištníky změní postavení. Pod příkrovem tmy vyklouzli daleko doleva od své bývalé pozice.

Tím vznikla mezi vévodovou Kumpanií a jednotkami Fosské Rady mezera, což nováčky zmátlo téměř stejně jako nepřítele. Paks si dělala starosti o domobranu a ještě větší o to, co by si fosští vojáci mohli myslet.

„Nebuď hloupá," řekla Canna. Ta už to zažila dříve. „Přesouvají se taky. Jestli to bude fungovat, je to past, a když ne, tak je to ještě pořád dobrý tah."

Nerušeně se dostali na místo, které zvolil vévoda, a Stammel jim vysvětlil, proč je pro jejich účely lepší než předešlé.

„Chce použít naše lučištníky. Czardiánci proti nám dosud žádné neposlali, takže si nemusíme dělat starosti. Ale podívejte – smíšená kohorta bude tam nahoře," ukázal jim. „Oni se k našim nedokáží dostat pěšky ani na koni, ale budou dost blízko na to, aby poznali, až Cracolnya spustí palbu. Jen počkejte a uvidíte!"

Jak Stammel předpověděl, jakmile vévodovi lučištníci začali střílet, Czardiánci ustoupili. Paks sledovala, jak se řady nepřátel rozpadají, a byla ráda, že Czardiánci nemohou útok oplatit stejným způsobem. Vévoda dal povel k pronásledování a začalo několik týdnů neustálých přesunů a bojů. Ačkoliv nikdy nebojovali s Czardiánci až do konce, pokaždé se s nimi střetli na území, které zvolil vévoda, a pokaždé Czardiánci ustoupili, ztratili další část země a stáhli se blíž ke svému městu. Když se na dohled objevily jeho hradby, poslal vévoda dvě kohorty kolem, aby zastavily provoz na jižní karavanní cestě, zatímco zbylá kohorta a domobrana Fosské Rady dál dotíraly na Czardiánce. Několik dní poté tažení skončilo. Příchozí karavany platily mýtné přímo veliteli vojsk Fosské Rady a ten měl v kapse smlouvu, kterou měl vzít zpět ke Stolu Rady.

„Pro vás, kteří jste tu poprvé, to bylo dobré tažení," řekl Stammel novým vojákům kohorty. „Nějaké ty bitvy na jednom místě, drobné potyčky při přesunech, dost bojů, ale žádný skutečně tvrdý. Po zbytek sezóny budeme někde dělat posádku pevnosti nebo strážce karavan, tak budete mít možnost naučit se i to."

„Cože?" zeptala se Arne stejně překvapeně, jako se cítila i Paks.

„Ano. Každý rok, kdy tažení netrvá celou sezónu – což bývá většinou – se po její zbytek necháváme najímat jako ochrana karavan nebo jako posádka pevnosti. Fosská Rada chce, abychom obsadili hraniční pevnosti mezi nimi a Czardasem, pro případ, že…“

„Ale – kdy se dostaneme do města?“

„Chce říct, kdy dostaneme žold?“ přerušil Maleka Vik.

Stammel se rozesmál. „Hm, přemýšlíte jako praví žoldnéři! Čekám, že až Fosská Rada vyplatí vévodu, což by nemělo trvat dlouho, dostanete peníze i vy. A až se dostaneme dost blízko k nějakému městu, měli byste mít i chvilku na to, abyste je utratili.“

Vévodův písař seděl za stolem a kapitáni se seržanty připravovali hromádky mincí. Kumpanie se seřadila podle služebního věku, což znamenalo, že nováčci vzadu viděli pouze záblesky třpytících se hromádek, než jim veteráni zakryli výhled. Paks přemýšlela, jestli se někdo odvážil zeptat, kolik dostanou. Neměla představu, kolik má očekávat. Vlastně si ani nebyla jistá, kolik měďáků je jeden stříbrný, nebo co by si za stříbrňák koupila. Společně s ostatními souhlasila, že bude přispívat do fondu mrtvých jejich Kumpanie. Stammel jim vysvětlil, že se z něj zaplatí osobní majetek zabitých a celý plat, který měli dostat, se pošle jejich dědicům. Nevěděla však, kolik jí pak zbyde.

Řada se pomalu sunula vpřed. Když Paks znovu spatřila stůl, byly už hromádky mnohem menší. Náhle si vzpomněla na své „drahé léčení“ – strhnou jí je z platu? Písař konečně vyvolal její jméno a Paks postoupila vpřed.

„Hmmm.“ Kapitán Arcolin zvedl svitek, přelétl ho pohledem a poté se podíval na Paks. „Z rekruta vojákem ses stala hned první den tažení. Z tvého žoldu odečteme příspěvek do fondu, vysvětlil ti Stammel měnu?“ Paks přikývla. Vysvětlil jí to, ale ona tomu skutečně nerozuměla. Města Cechovního spolku razila mince dohodnutých vah s vlastními znaky. Zlatý nata, neboli otec, byl mincí s největší hodnotou, následoval zlatý nas, neboli syn, stříbrná niti (matka), stříbrná nis

(dcera) a dva různě velké měďáky, páže a nevolník. „Dobrá," řekl Arcolin, „pak tedy dostaneš šestatřicet niti." Postrčil její hromádku vpřed.

„Radil bych ti, aby sis to nebrala všechno," pronesl Stammel. „Dokud jsme ve městě, můžeš si svůj žold vybírat jednou denně, potom je méně pravděpodobné, že ti ho někdo ukradne nebo tak něco."

Paks ještě nikdy neviděla tolik peněz, bylo pro ni těžké nevzít si všechny. „Kolik si teda mám vzít, pane?"

„Vezmi si třeba deset, ne? To by mělo být dost na to, aby ses cítila bohatá. Dvě si nech rozměnit na oba druhy měďáků." Paks kývla na písaře a ten si vedle jejího jména poznamenal částku, kterou si vybrala. Stammel jí do dlaně odpočítal mince. Byly těžké, když si je dala do opasku, stahovaly jí ho dolů. Myslela na to, co všechno by si za to mohla koupit a jak brzy by dokázala našetřit tolik, aby otci splatila své věno.

„Nikdy jsem neměl tolik peněz," řekl Saben, který přišel k ní.

„Ani já ne," odvětila Paks. „A když si pomyslím, že příští měsíc dostaneme další a pak…"

„Co si chceš koupit?"

Paks se zamyslela nad svým seznamem. Ještě ani nevěděla, co tu mají. „Zajímalo by mě, jestli se tady někde dají koupit kořeněné bochánky…"

Saben se rozesmál. „My dva jsme praví vesničani! Já jsem přemejšlel o hustý smetaně – takový, jakou měli na trzích kousek od mýho domova. Vždycky jsem dostal jenom trošičku a přitom bych jí klidně snědl celý vědro. A taky bych chtěl koupit něco pro sestry – pentle nebo něco takovýho. Stammel říkal, že když to bude malý a lehký, dá se to poslat na sever s vévodovým příštím kurýrem."

Paks na dárky nepomyslela, cítila se provinile. „Já šetřím, abych poslala otci své věno," pronesla.

„Věno?" Saben se zatvářil překvapeně. „Já myslel, že se nechceš…"

„Abych mu ho splatila," opravila se. „Už ho zaplatil, když jsem utekla." Kromě Stammela nikdy nikomu nevyprávěla, za jakých okolností utekla z domova.

„Aha! Ale ty jsi se svatbou nesouhlasila, ne?“

„Ne. Řekla jsem mu, že si Fersina nevezmu, ale myslel si, že mě k tomu dokáže přinutit, tak dal věno.“

„Ale když jsi s tím nesouhlasila, není to tvoje chyba,“ vtlačila se vedle ní Barra.

Paks si přála, aby se o tom raději nikdy nezmínila. „Ne, myslím, že není. Ale budu se cítit líp, když mu ho splatím. Musím myslet taky na svoje bratry a sestry.“

Barra si odfrkla a Saben se rychle zeptal: „Víš, kolik to dělá?“

„Přesně ne.“ Ve skutečnosti věděla jen to, co zaslechla. Její nejstarší bratr povídal, že to bylo stejné věno, jaké Amboi vyplatil své nejstarší dceři, když se vdávala za syna obchodníka s vlnou z Kamenitého Brodu. Měla pocit, že si pamatuje, co o tom tenkrát říkala pekařova žena ze Tří Jedlí. Zdálo se, že to na Sabena udělalo dojem, a už se na nic neptal.

Když žádali Stammela o povolení opustit tábor a vydat se do města, řekl jim, aby počkali. Krátce před polednem kolem sebe shromáždil některé ze svých nováčků.

„Tak,“ pronesl. „Dostali jste žold, teď pojďte se mnou a dovolte mi, abych vám ukázal, jak ho neutratit.“

Vik zatřásl svým měšcem a poslouchal, jak v něm zvoní mince. „Ale, pane – já už vím, jak je neutratit. A mám v plánu…“

„To jistě máš. A já nedokážu zabránit tomu, abys o ty peníze přišel do posledního měďáku, jestli zvolíš tenhle způsob. Ale můžu vám ukázat bezpečnější místa, kde se dá napít, a možná vás ochráním před tím, aby vás někdo oloupil a zbil v nějaké uličce.“

„To je Foss tak nebezpečný?“ zeptal se Saben.

„A kdo by nás napadal? Jsme ozbrojení,“ ozvala se Paks.

„To je přesně ten přístup, kvůli kterému přicházíme každý rok o dobré bojovníky,“ odvětil stroze Stammel. „S Kumpanií jste dobří. Ale sami, v nějaké uličce se zloději? Ne. Pokud byste měli štěstí, vzbudili byste se ráno s boulí na hlavě a bez peněz. Jestli ne, ocitli byste se na voze s otroky s pytlem na hlavě a cejchem na těle, nebo byste prostě byli mrtví. Vy mladí nevíte, jak to ve městě chodí – možná až na Vika a Jortiho – a proto tentokrát půjdete se mnou.“

O půl hodiny později zavedl Stammel tucet z nich do prostorné nálevny *U Tančícího kohoutka*. Přišel je přivítat vysoký mohutný muž v zelené zástěře.

„Zdravím! Matthisi, starý příteli, myslel jsem si, že tě tohle léto uvidíme. Vedeš nováčky, co?“ Muž se na ně pozorně zahleděl. „Vojáci vévody Phelana tu jsou vítáni. Co si dáte?“

„Přines nám své dobré pivo, Bolnere, a vezmi ho hodně. Předpokládám, že jsme tu právě včas na oběd.“

„Jistě. Posaďte se tady, nebo si přejete místnost jen pro sebe?“

Stammel se zasmál. „Kvůli obědu ne, to myslíš, že nám vévoda zvedl žold?“

„Po těch letech bych tomu věřil. Kromě toho, co jsem tak slyšel o smlouvách, které vévoda uzavřel, dostáváte žold ve zlaťácích místo měďáků.“

„Opravdu? No, můžeš slyšet leccos, když naslouchá všemu. A kromě toho – co mají vévodovy smlouvy co dělat s námi? Jsme chudí vojáci a umíráme žízní uprostřed tvého hostince.“ Na ta slova se od stolu poblíž stěny ozval výbuch smíchu a vysoký hostinský odešel. „Posadíme se sem,“ řekl Stammel tišeji a Paks se spolu s ostatními usadila k dlouhému stolu nedaleko středu místnosti.

„Kolik stojí pivo?“ zeptal se Saben a dotkl se kapsy v opasku.

„Když jsem tu byl naposledy, stál korbel tři pážata a džbán jednu niti. Místní měny. Je to tu dražší než někde, levnější než jinde, ale Bolner svoje pivo neředí a nenechá se uplatit, aby vám do něj přimíchal nějakou drogu, na rozdíl od některých krčmářů. Tohle je dobrá krčma. Jen mějte na paměti, že všichni hospodští milují drby a neudrží tajemství o nic lépe, než jak umí prase tkát. Každý, kdo promluví o věcech týkajících se Kumpanie, se bude zodpovídat kapitánovi.“

„Hej, seržante Stammele!“ Otočili se a uviděli za stolem u stěny sedět obtloustlého ryšavce. „Pořád vodíte svoje rekruty za ručičku?“ Jeho společníci se znovu rozesmáli.

Paks rychle pohlédla na Stammela. Usmíval se, ale oči měl zasmušilé. „Můj milý Lochlinne, možná bych to dělal,

kdyby to byli rekruti, ale tohle všechno jsou ostřílení bojovníci – spíše přátelé. A jak se má baronka?“

Tlouštík vrazil do jednoho ze svých společníků loktem. „Ostřílený bojovníci? To bych si nepomyslel, podle toho, jak se vás drží jako kuřata slepice. Ha ha! Jsou dost veliký, zvlášť ta světlovlasá kočička, ale…“

Paks zrudla a rychle se nadechla. Stammel ji pod stolem dloubl rukou do loktu. „Lochlinne, my si uvědomujeme, že už je to dlouho, co jsi naposledy bojoval, takže nerozeznáš bojovníky od přihlížejících. Ale chovej se slušně, tahle kočička, jak jsi ji nazval, by tě dokázala rozpárat jedinou ranou od hlavy až po břicho. Sám jsem ji cvičil.“

Paks se přes místnost zavrtala pohledem do tlouštíkova růžového obličeje, nyní o odstín bledšího. Podíval se ze Stammela na ni, zašklebil se a povytáhl obočí.

„Dobře, promiňte mi, že jsem upřímně mluvil se starým kamarádem.“ Stammel si odfrkl. „A jakej má divokej pohled! Nechci tě rozzlobit, vlčice, a riskovat ránu od silný paže, kterou se tvůj seržant tak chlubí.“ Vstal od stolu a dvorně se uklonil. „Spokojíte se s tímhle, nebo to musím odčinit jinak?“

Paks sklopila pohled ke stolu poškrábanému od mnoha hostů. Raději by se na toho muže vrhla a na místě ho zabila. Saben, který seděl vedle ní z druhé strany, do ní šťouchl kolenem.

„Spokojíme se tím, že si vypijeme svoje pivo v klidu – a bez řečí,“ pronesl nevzrušeně Stammel.

„Vy mi nemůžete nic nařizovat!“ vykřikl tlouštík.

Paks si náhle uvědomila, že je opilý a zároveň vyděšený. „Už nemáte žádný právo mi nařizovat, seržante – mám svoje vlastní vojáky!“

„Ticho, Lochlinne!“ řekl jeden z jeho společníků. „Nech to bejt, chlape. Nezačínej…“

Paks nadskočila, když před ní bouchla do stolu vysoká konvice a několik korbelů. S Bolnerem se u nich objevily ještě dvě šenkýřky, které jim rozdělily pivo. Stammel se odvrátil od tlouštíka a zazubil se na Bolnera. „Co máš dnes k jídlu?“

„Jako obvykle. Obyčejný oběd se skládá z plátků pečeně, chleba a sýra – máme ten druh ze Sterry, který ti chutná, pro

vaši skupinu bez příplatku. Nebo speciality – pečenou kachnu; máme v troubě tři. Paštiky. Celliny ovocné koláčky, švestkové, broskvové a jahodové, ale není jich tolik, aby stačily pro všechny. Rybu – tu nedoporučuju, v tuhle roční dobu je řeka plná odpadků. Skopovou kýtu – ještě pár hodin nebude hotová. Polívka – tu dostanete vždycky, s obyčejným obědem i se speciálním, nebo si za pět pážat můžete dát hrnek polívky s chlebem.“

„Kolik stojí obyčejný oběd?“

„Pro vaši skupinu – když si ho dáte všichni – no, něco vám slevím. Řekněme niti každý, včetně piva.“

Stammel se na ně podíval. „Vaří tu dobré jídlo. Co vy na to?“

Přikývli a Stammel vztyčil palec na znamení, že souhlasí. Hostinský, který předtím odešel od jejich stolu, křikl příkazy do kuchyně. Paks se podívala po tlouštíkovi, ale ten byl pryč a jeho přátelé s ním.

„Kdo to byl?“ zeptala se Stammela.

„Kdo? Aha, ten – myslíš toho tlouštíka?“ Přikývla. „Jmenuje se Lochlinn. Kdysi byl jedním z našich, ale odešel od Kumpanie. Teď je v gardě nějakého místního barona. A prý i v jeho posteli, když je baron na cestách.“

„Ráda bych ho…,“ začala Paks, ale Stammel ji přerušil.

„Ne, to bys neudělala.“ Překvapeně na něj pohlédla. „Nezaplétej se do bojů. Pamatuj si to! Platí stejné pravidlo jako uvnitř Kumpanie – pro napadení neexistuje dobrý důvod. Získala bys nám tak pověst rváčů a všichni bychom tím ztratili.“

„Ale to, co řekl o Paks!“ mračil se Saben. „Proč bysme ho měli nechat jen tak odejít?“

„Protože jsme se sem přišli najíst nebo si koupit něco v obchodě, ne abychom se stali kořistí každého kapsáře či rváče, kterého by obyvatelé města oslavovali, zatímco ty, ty a ty,“ ukázal kolem stolu „byste krváceli na ulici. Nebo až by vás domobrana vedla do šatlavy. Nechceme potíže. Nejsme placení za to, abychom bojovali pro nic za nic. U Tirových kostí, víme, že by kdokoliv z nás dokázal tu tlustou pijavici rozsekat, co na tom změní to, co povídá?“

Paks sáhla po konvici a naplnila několik korbelů. Jeden

přistrčila ke Stammelovi a jeden si vzala pro sebe. Čichla si, vonělo to velice podobně jako pivo, které se prodávalo na trhu ve Třech Jedlích.

„Paks, už jsi někdy pila pivo?“

Zrudla. „Vlastně ne, pane. Měla jsem jen pár doušků.“ Opatrně upila.

„Tak ho nepij moc. Někteří lidé jsou po něm prchliví a to nemáš zapotřebí. Viku, tebe se tedy ptát nemusím.“ Vik vyprázdnil svůj korbel jedním douškem.

„Ne, pane. Jak mi za ty dlouhý měsíce dobrý pivo chybělo!“

Stammel se zazubil. „Můžeš rychle utratit svůj žold za pivo, jestli chceš. Jen měj na paměti…“

„Jo, jasně – žádný rvačky, žádný řeči – ale co holky a kostky?“

„No, když musíš, tak musíš. Doporučil bych pro to hostinec *Stříbrný trn* a tenhle pro to ostatní. Ať děláte cokoliv, držte se dál od Říční uličky, ta je za tržištěm, a nechoďte k Aulovi. U *Stříbrného trnu* vám ho budou doporučovat, ale nedělejte to. Všechny kostky tam jsou očarované a trpaslík vám během vteřinky rozpárá břicho, když dáte najevo, že jste si toho všimli.“

„Ano, pane – možná to nechám na jiný den.“

Arne se zasmála. „Spočítal sis cenu, Viku? Domácí pivo je prej nejlevnější.“

„Nestarám se ani tak o svoje stříbrňáky, jako o svou krásnou bílou kůži. Víš jak se bojím toho, že by mě něco poznamenalo.“ Ostatní se rozesmáli. Mezi opálením, pihami a hojícími se jizvami z boje mnoho krásné bílé kůže vidět nebylo.

„To je v pořádku, Viku,“ zavolal na něj Coben z druhé strany stolu. „Můžeš mě naučit tu hru s kostkama – jak se to jmenuje?“

„Nehraj si na neviňátko, Cobe,“ odpověděl mu ryšavec. „Já už o tobě a tý holce z Dorrininy kohorty slyšel. Vyhrál jsi na ní pět nebo šest stříbrných, když tě učila hrát kostky?“

„Víc, chlapče, víc,“ odvětil Coben a vyprázdnil svůj korbel. „Ale já se učím opravdu pomalu. Zvlášť když vyhrávám.“

„Tak tady to máte!“ ozval se za nimi Bolner. On a každá z jeho pomocnic nesli mísu s nakrájeným pečeným masem, kterou postavili na stůl. Ve chvíli, kdy se skupina nasytila masem, plátky tmavožlutého sýra, chlebem a polévkou, byla už celá místnost prázdná.

„A teď poslední připomínka,“ pronesl Stammel. „Nepotulujte se tu sami, choďte alespoň ve dvojicích. Mějte se na pozoru, ve Fossu je spousta zlodějů a kapsářů, jako v každém městě. Když zůstanete pohromadě, otrokáři vás nebudou obtěžovat. Nervěte se. Pokud jde o Kumpanii a její záležitosti, držte jazyk za zuby, ale jinak buďte zdvořilí. Jestli se někdo z vás opije, ostatní ho odvedou domů. Vraťte se všichni před večeří, aby pak mohli jít další. Jasné?“ Všichni přikývli.

Na hlavním tržišti se rozdělili do skupin po třech a po čtyřech. Arne s Cobenem zůstali s Paks a Sabenem a nahlíželi do každého stánku a obchodu na jedné straně náměstí. V jednom se prodávaly krajky, jejich bílé ornamenty kontrastovaly s tmavým sametem, na němž ležely vystavené. V jiném byly k dostání kousky hedvábí, zdobené krásnou výšivkou. Paks objevila stánek s kořeněnými bochánky a navzdory obědu, který měla v sobě, se jí podařilo do sebe kus nasoukat. Objevili ševcovský obchod se zašpičatělými botami v šarlatové, zelené a žluté barvě, a jiný krámek s jezdeckými botami, šněrovacími botami a jedním párem bot vyrobených ze tří druhů kůže. Paks se na ně zadívala a obchodník přišel ke dveřím.

„Líbí se vám, krásná bojovnice? Jsou z kůže mulocha, z kozinky a z kůže velkýho hada, kterej žije za mořem, na jih od Aare. Pro vás za pouhej nas.“

„Ne, děkuju,“ odvětila Paks, kterou víc než boty ohromila jejich cena. Muž se usmál a vzdálil se.

Coben se zastavil, aby se podíval na zboží klenotníka, klenotníkovy stráže položily ruce na jílce svých zbraní. Paks se mu rozšířenýma očima podívala přes rameno. Spatřila kroužky, zlaté i stříbrné, některé v sobě měly zasazeny třpytivé kameny. Většinou se jednalo o prsteny, ale něco z toho byly i náušnice. Vedle ležely náramky a jeden náhrdelník s modrými kameny a perlami zasazenými ve stříbře.

„Podívej se na to!“ vydechl Coben a ukázal na jeden z prstenů. „Podobá se pletenému provázku.“ Paks viděla jiný, který měl tvar drobných lístečků spojených dohromady. Přemýšlela, co dalšího asi ještě v obchodě mají, ale všechno bylo jistě příliš drahé.

V jednom obchodě visely vystavené oděvy. Uvnitř viděli krejčí, kteří seděli se zkříženýma nohama na svém stupínku. Před nimi ležely štůčky látky. V dalším obchodě čekaly hudební nástroje, dvě menší harfy, loutna, nástroj, který byl velký jako dvě loutny a měl více strun, a mnoho dalších; žádný z nich neznali. Mistr v hromádce hoblin právě pracoval na jednom kusu, a když nakoukli dveřmi dovnitř, usmál se na ně. Natáhl ruku a zabrnkal na jednu harfu, aby slyšeli, jak zní. Paks to uchvátilo. Slyšela harfu pouze dvakrát, když na trh přijeli muzikanti.

„Umíte na ně stejně dobře i hrát, jako je dělat?“

Povytáhl zarostlé obočí. „Samozřejmě, děvče – jak bych jinak věděl, jestli jsem je vyrobil dobře? Poslouchej…“ Narovnal se, zvedl harfu a přejel rukou po strunách. Paks takovou hudbu nikdy neslyšela, ale přejel jí mráz po zádech.

„Znáte Torrinu jízdu?“ zeptala se Arne a postrkovala Paks dovnitř.

„Jistě, tři verze. Odkud jste?“

„Ze severu, z Tsaiy.“

„Hmmm.“ Odmlčel, aby seřídil ladicí kolíček. Potom se rozezněla dojemná hudba jedné z těch několika písní, které se Paks naučila, než odešla z domova. Přistihla se, že si ji pobroukává, Arne mumlala slova, stejně jako Coben. Výrobce nástrojů rozmáchlým gestem zakončil sloku. „Tak. Hraje někdo z vás na něco?“

Paks by dokázala poslouchat celé odpoledne. Zavrtěla hlavou a Arne odpověděla: „Ne, pane.“ Muž se vrátil ke svému ponku a malým dlátem pokračoval ve tvarování drobného kousku dřeva. Paks přemýšlela, pro který nástroj je asi určen a kam přijde, ale příliš se styděla, než aby se na to muže zeptala. Odešli z jeho obchodu a pokračovali dál.

O několik obchodů dále objevila dárek pro Sabena. V tomto obchodě se prodávaly náboženské symboly vyrobené z patřičného kamene nebo kovu. Většinu jich neznala. Gi-

rdův srpek a palice jí byly důvěrně známé, stejně jako Svatý kruh nebo obilný snop Paní míru. Nechyběl Tirův meč, jak prostý, tak i s hlavicí zdobenou maličkými drahokamy. Ale koho symbolizovala ryba ve výskoku, strom nebo oblouk z drobných hvězd? Dívala se na malá zlatá jablíčka, zelené lístečky, kovadlinky, kladívka, oštěpy, liščí a vlčí hlavy a postavičky oděné do květin (očko pro zavěšení tvořily jejich rozevláté vlasy). Viděla parohatou figurku Guthlaca, Simyitsovu hlavu se dvěma tvářemi, harfu Garina, patrona harfeníků, a nůžky Dorta, ochránce střihačů ovcí a všeho, co se týkalo obchodu s vlnou. Potom si všimla maličkého červeného koníka vyrobeného z kamene a vzpomněla si na Sabenova slova tenkrát v pevnosti. Vzhlédla a zjistila, že ji prodavač pozoruje. Rozhlédla se kolem, Saben byl u vedlejšího krámku a ptal se na cenu hřebenů pro své sestry.

„Kolik?“ zeptala se. „Rozbije se snadno?“

Prodavač zavrtěl hlavou. „Tyhle symboly ne, paní. A všechny jsou posvěcené správným knězem. Těm, kteří je nosí, přinesou štěstí a požehnání.“ Paks o tom pochybovala, ale nepřela se.

„Kolik?“ otázala se znovu.

„Za toho koníka? Za symbol Sennetha, pána koní, a Arvoniho, ochránce jezdců?“ Paks přikývla. „Pět niti.“ Ta cena ji šokovala a na její tváři to muselo být znát. „Ale vy budete štěstí potřebovat, paní, pro vás by byl za čtyři niti a dva nevolníky.“ Paks nikdy nesmlouvala, přestože slyšela smlouvat své rodiče.

„Tolik nemůžu dát,“ řekla, odvrátila pohled a přešlápla. Vzdychla. Chtěla toho koníka pro Sabena, ale čtyři niti – to představovalo čtyři jídla o velikosti dnešního oběda. A chtěla koupit i jiné věci.

„Tři niti, dvě nis,“ řekl. „Níž nemůžu jít…“ Paks se náhle rozhodla, že ho koupí. Zašátrala v tobolce po stříbrňácích.

Když vyšla ven, s koníkem bezpečně uloženým v tobolce, Saben si stále prohlížel hřebeny a Arne s Cobenem se přehrabovali v hromadě měděných hrnců na dlažbě. Vešla do obchodu za Sabenem.

„Nemůžu se rozhodnout,“ pronesl Saben a otočil se k ní. „Suli má ráda kytky, takže je to jednoduchý – tenhle…“

Hřeben měl podél rukojeti vyřezané květiny. „Ale co pro Rahel a Maiu? Myslíš, že budou lepší ptáci, ryba nebo kapradí?“ Paks si myslela, že kapradí je nejhezčí a ryba ve výskoku se jí líbila víc než pták, který se tvářil rozhněvaně. Saben zaplatil za hřebeny a oba společně vyšli ven. Za hromadami hrnců uviděli stánky s ovocem. Utratili měďáky za rané jahody a broskve a pokračovali dál s ulepenými prsty. Coben se podíval na oblohu.

„Radši bysme už měli jít,“ připomněl jim. Vraceli se zpět přes náměstí. Paks opět zašla ke stánku s kořeněnými bochánky a koupila jich tolik, že je musela nést v obou rukou. Žvýkali je po většinu zpáteční cesty do tábora.

Když se ubírali na svá strážní stanoviště, Paks dala koníka Sabenovi. „Vzpomněla jsem si, že jsi ztratil svůj kousek kopyta,“ řekla. „Kopyto jsem nenašla, ale možná to spraví celý kůň.“

Saben se začervenal. „To – určitě to spraví, Paks. Děkuju. Je z krámku vedle toho, kde jsem koupil ty hřebeny?“

„Ano.“

„Díval jsem se na něj, ale nekoupil jsem ho – neměla jsi tolik utrácet…“

„No,“ tentokrát se začervenala Paks. „Taky jsem za něj tolik nedala – chci říct – hmmm…“

Saben se rozesmál. „Ty taky? Smlouval jsem, ale nedokázal jsem se dostat níž než na tři niti.“

„Tři!“ Paks zalapala po dechu a rozesmála se.

„Co? Za kolik jsi ho koupila?“ Zavrtěla hlavou a smála se ještě víc. Veterán, který šel právě kolem, se na ni zadíval. Paks se konečně přestala smát, píchalo ji v bocích. Saben na ni stále zmateně hleděl.

„Měl jsi,“ začala a znovu se rozesmála. „Ne, už nemůžu! To bolí – měl sis ho koupit sám, umíš líp smlouvat…“

„Chceš říct, že jsi za něj zaplatila víc?“

„Ne o moc,“ odpověděla, stále se smíchem. „Možná jsem dobrá bojovnice, ale na trhu…“

„No, ten chlap se mi snažil namluvit, že to přináší smůlu, handrkovat se nad svatým symbolem, takže takhle mi možná přinese víc štěstí,“ zazubil se Saben. „Víš co, Paks, až příště budeš něco chtít, usmlouvám to pro tebe.“

„Díky,“ odpověděla.

„A mimochodem,“ pokračoval Saben a vytáhl ze své tobolky hřeben. „Ten s kapradím je ve skutečnosti pro tebe.“

Kapitola dvanáctá

O dva měsíce později se Paks, spokojená se svým postavením, opírala o zeď na nádvoří pohraniční pevnosti, která ležela jižně od Kodaly.

„Souhlasím, že je to snadnější než farmaření,“ řekl Saben, který si spravoval díru ve svém plášti, zatímco dívka si brousila zbraně. „Netoužím po tom, abych se vrátil zpátky ke kydání hnoje. Ale nezapomínej na svoji první bitvu jen proto, že od tý doby šlo všechno tak dobře.“

„Já vím. Mohla jsem skončit jako Effa. Ale to je riziko, které jako válečníci podstupujeme. Chtěla bych vidět i jiné dobré kumpanie. Podívat se, jak to dělají oni, jak bojují. Nikdy nevidíme nic než to, co je před náma. Je těžké v tom všem zmatku nepřestat vnímat, co děláme – myslím tím jako celek.“

Saben pokrčil rameny. „Já prostě jdu po tom, co je přede mnou. Dává mi to smysl, když nám to Stammel ukazuje s klacíkama a jinýma věcma, ale se skutečnýma lidma to nechápu. Nemůžeš říct, co udělaj. Můžeme jenom poslouchat rozkazy.“

„Ale ti, kdo rozkazy vydávají, musí vědět, co dělají,“ odvětila Paks.

„K tomu máme daleko,“ pronesl suše Saben. „Nebo plánuješ, že bys odešla a založila si vlastní kumpanii?“

Paks se na chvilku zarazila a pohlédla k nebi. „Ne. Nebo – já nevím. Nedokážu to říct. Ne, myslím, že ne – je to směšná

myšlenka. Já prostě – jenom neustále přemýšlím nad věcmi kolem sebe. Nedokážu přestat. Proč nás kapitáni postavili tam nebo proč jejich velitel nikdy nepoužil své lučištníky na křídle, jak to udělal vévoda? To bylo hloupé, Sabene, v té poslední bitvě. Měli lučištníky, ale drželi je vzadu, kde neviděli. Kdyby byli v tom lese napravo…“

„Jsem rád, že to jejich velitele nenapadlo.“ Saben se podíval na opravené místo na plášti a zatahal za látku, aby vyzkoušel, jestli drží. „Tak, další práci mám hotovou. Ty už jsi taky skoro skončila?“

„Meč mám hotový, ale včera jsem si udělala zub na dýce.“

„Říkal jsem ti, že jsi ji nabrousila až moc dobře.“

„Nezapomněla jsem na to. Chci jen vyhladit tohle jedno místo. Ne, Sabene, já ti řeknu, co by se mi líbilo. Chtěla bych se jednoho dne stát seržantem. Já vím, že by to bylo až někdy daleko v budoucnosti a že je jich v Kumpanii jen šest, ale – líbilo by se mi to.“

„No, jestli někde nepřijdeš o ruku nebo o nohu, nebo tě rovnou nezabijou, měla bys to zvládnout. Neopíjíš se, neztrácíš věci, nerveš se, ani neděláš jiný potíže. A dobře bojuješ. Zato já…“

„Sabene, jsi stejně dobrý jako já. Dokonce i lepší…“

Zavrtěl hlavou. „Nejsem a ty to víš. *Já* jsem necvičil celý ráno. Dělám, co se mi řekne, ale nemám o to takovej zájem, abych se učil s každou zbraní, kterou uvidím, a cvičil každou volnou minutu. Ty jo.“

„Ty moc cvičení nepotřebuješ, jsi rychlejší.“ Paks naposledy přejela dýku brouskem, pečlivě otřela její ostří kouskem jemné zaječí kožky a zastrčila ji do pochvy.

„Možná. Bejval jsem lepší než ty, ale ty ses zlepšila. Věci se mají tak, že já jsem dosáhl toho, čeho jsem chtěl. Mám život, jakej se mi líbí, dobrý přátele a dost velkej žold, abych si mohl koupit to, co chci. Jediná další věc by byla…,“ stočil oči k Paks. Když se jejich pohledy střetly, zrudla a sklopila zrak.

„Sabene, víš, že já…“

„Nechceš to. Já vím. Se mnou ani s nikým jiným. No, já tě o to nežádám, to jen pro případ, že bys někdy změnila názor. Myslím tím, kdyby šlo jenom o Korryna.“

Paks sklonila hlavu ještě níž a upírala pohled k zemi. „Ne. Já jsem to tak cítila už dřív.“

Vzdychl. „Jsem rád, že to nezpůsobil Korryn. Neboj se, já tě obtěžovat nebudu.“

Vzhlédla. „To jsi nikdy nedělal.“

„Dobře. Pořád chci, abysme byli přátelé. A kromě toho, jsi… Paks, kdybys někdy měla svoji kumpanii, byla bys dobrá velitelka. Já bych za tebou šel. A nemyslím si, že se zastavíš u seržanta, jestli chceš víc.“

Paks se začervenala a pak se rozpačitě usmála. „I kdybych chtěla rytířské ostruhy?“

Saben přikývl. „Lady Paksenarrion v lesklé zbroji na velikém válečném oři a s kouzelným mečem – nesměj se, kamarádko! Já ti tady věštím šťastnou budoucnost a ty se mi směješ. Ha! To si rozmyslím, jestli tě ještě někdy budu varovat, abys nebrousila svoje čepele moc.“

„Ne, ale vážně, Sabene – ovčákova dcera a rytířka? To je k smíchu!“ Ovšem v očích měla při té myšlence nadšený výraz.

„Tak se směj. Byla bys radši, kdybych věštil něco špatnýho? Tak sleduj…“

„Ne! Žádné smolné věštby! Půjdeme, už jsem připravená na hlídku.“

Na hradbě pevnosti, která čněla vysoko nad vesnici, byl toho pozdního odpoledne klid. Paks se Sabenem se ohlásili seržantovi z Ifosské domobrany a zaujali svá místa. Na západ od pevnosti se rozprostíraly louky, světle a tmavozeleně pruhované, jak se na nich sušila otava. Chodili sem a tam, sledovali cesty, které směřovaly k pevnosti, a dívali se na střechy a uličky pod sebou. Potom se slunce sklonilo k obzoru a dotklo se lesa za lukami.

„Dobré počasí, tady nahoře je hezky, když je sucho,“ pronesla Paks.

„Ale tahle hlídka je lepší, než bejt tu přes den. To je dost horko. Zajímalo by mě, jak dlouho tady budeme.“

„Nad tím jsem nepřemýšlela. Myslíš, že vévoda uzavře tenhle rok ještě nějakou smlouvu?“

„No, když jsi dneska ráno cvičila…“

„Pokračuj, Sabene!“

„Přijel posel – ze severozápadu. Možná z Valdaire. V každým případě šel rovnou do kapitánovejch komnat, povídal to Cully.“

„To by mě zajímalo, o co jde. Z Valdaire…“

„Nebo odněkud mezi tímhle místem a Valdaire. Třeba někdo z ostatních zjistil, kde se skrejvá ten vlk.“

„To je boj, jehož bych se ráda zúčastnila.“

„Já taky.“

U rohové věže se otočili a znovu po hradbě zamířili na jih. Se západem slunce zavál chladný větřík, který s sebou přinesl vůni sena. Paks se protáhla. „Ech! Mám namožené rameno.“

„Z čeho, z toho rána?“

„Jo. Hofrin nás cvičil v boji beze zbraně a myslela jsem, že mi vytrhne ruku z ramene. Nějak tomu nemůžu přijít na kloub. Buď se neotáčím správně, nebo nejsem dost rychlá. Vždycky skončím na zemi.“

„Pak je nejlepší držet se boje mečem.“

„To bych opravdu ráda. Ale Hofrin říká…“

„Vím, co Hofrin říká. Každej by se měl naučit zacházet s každou možnou zbraní i bojovat beze zbraně pro případ, že přijde o svoji sekeru, meč, dýku, píku, oštěp, palcát, luk, kuši…“

Paks se zasmála. „Není to tak zlý. A baví mě to – nebo bavilo by, kdybych netrávila celou dobu ve vzduchu nebo na zemi.“

„Když jsem tě tak chvíli pozoroval, myslím si, že seš moc otevřená. Jdeš přímo na věc, prostě vyrazíš kupředu a pak…“

„Zase skončím v prachu. Máš pravdu, Hofrin to povídal taky. Pořád si to připomínám, ale když mě něco nabudí – bum a je to. Dneska jsem se při cvičení alespoň pár minut uhlídala, abych to neudělala. Možná se to naučím.“

„To si myslím. Když…“ Saben se zarazil, protože od severní hradby zaslechli výkřik. Ve chvíli, kdy hradby obsadili i ostatní strážní, zazněla venku trubka. Přijel vévoda Phelan, ale ještě při střídání stráží, mnohem později té noci, nikdo nevěděl proč. O víc než den později jim to Bosk konečně objasnil.

„Naše skupina raněných nebyla jediná, kterou přepadli," řekl. „Reimova kumpanie, jedna z malých, přišla o dost povozů a stráže, které je provázely. Navzdory silné ochraně přepadli obchodní karavanu. O něco přišla i Zlatá kumpanie a dokonce napadli i Halverikův tábor – to od nich bylo hloupé, ať je to kdo chce. V každém případě, několik žoldnéřských kumpanií slíbilo, že na jejich lov vyšlou jednotku a…"

„My jdeme!" zvolal Coben.

„Ne. My ne." Po sborovém povzdechnutí řekl: „Vévoda chtěl lučištníky. Bere si Cracolnyovu kohortu a pár lidí z Dorrininy. My ostatní se musíme víc rozptýlit, abychom ty pevnosti pokryli. Polovina z nás se přesune do vedlejší, kde byla původně Dorrinina kohorta."

Paks byla, ke svému znechucení, jednou z těch, kteří zůstávali. „Doteď se tady nic nedělo," stěžovala si Sabenovi. „A vsadím se, že se nic nestane ani teď. Budeme tady dál jen tak chodit tam a zpátky po hradbách, zatímco oni jedou hledat Vlčího prince, nebo kdo to je, a užít si boje."

Přikývl. „Alespoň že Coben a ti ostatní půjdou do jiný pevnosti a uviděj něco novýho. Ale myslím, že ani tam si nezabojujou."

Oba se mýlili. Během týdnů, kdy hájili řadu pevností, se lupiči pokusili zaútočit na vesnice, které střežili, a ukrást úrodu. Každá posádka si alespoň jednou dobře zabojovala a většina i vícekrát. Když se kohorta znovu spojila, před pochodem zpět do Valdaire a zimoviště, dozvěděla se Paks, že padli další dva z její rekrutské jednotky: Coben, který byl jejím přítelem od prvního dne, a Suli, veselá hnědovláska, jež byla přítelkyní Arne. Během prvního roku bojů jich zemřelo celkem osm.

„Jestli jich tolik ztratíme každý rok, budeme za pár let mrtví všichni," pronesla pochmurně Paks.

„Veteráni už o tolik lidí nepřicházejí," odvětila Arne s obličejem stále poznamenaným slzami.

„Nejsme tak dobrý," poznamenal Vik. „Všichni jsme tenhle rok dělali chyby. Protože žijeme, naučíme se bejt lepší."

„Ale ti padlí přece všichni nepatřili mezi nejhorší. Coben byl dobrý, a stejně tak i Effa a Suli." Paks cítila neklid a hněv

a zapomněla na to, jak byla Effa protivná. „To není spravedlivé.“

„Ne,“ ozval se za jejich zády Stammel. „Není to spravedlivé. Záleží to i na štěstí. Budete se s tím muset smířit, jestli chcete zůstat vojáky. Dovednost a odvaha mají své meze, za kterými je už jen štěstí.“

„Nebo boží vůle,“ odvětil Saben.

Stammel pokrčil rameny. „Dá se tomu říkat i tak, může to tak být. Podle toho, co jsem viděl, to může být obojí.“

Paks byla stále nespokojená. „Pořád mi ale připadá, že ti lepší by měli mít větší šanci…“

„Paks, mysli! Ti lepší mají větší šanci, ale žádnou záruku. Podívej, jak těsně jsi unikla zabití ty. Tři z těch, o které jsme přišli, patřili mezi ty méně zdatné. Ilvin stál na hradbě i poté, co Bosk vykřikl varování před kušemi, to byla hloupost. Coben – vím, že byl tvým přítelem a byl to dobrý, čestný a ucházející bojovník, ale nikdy se nenaučil bojovat proti levákovi a levák mu srazil štít stranou a probodl ho. Ani Suli nebyla tak zručná jako vy čtyři, prostě nebyla dost rychlá.“

„Ale vždyť byla stejně rychlá jako já!“

„Na severu ano, Paks, ale ty jsi tvrdě cvičila, zlepšila ses. V poslední době jsi nenastupovala proti ní, protože Hofrin věděl, že by ti nedala žádnou práci. Vím, že ztrácet přátele je těžké. Vždycky to bolí. Jestli zůstanete, budete tu bolest zažívat každý rok, jako já. Myslíte si, že se mi líbí, když vidím mladé vojáky, které jsem cvičil, zraněné a umírající? Nebudu vám říkat, jak to máte brát, budete si muset najít svůj vlastní způsob. Trochu vám pomůže smuteční obřad Kumpanie, až se vrátíme do Valdaire. Ale to, že si budete přát, aby to bylo spravedlivé, vám nepomůže vůbec.“ Stammel odešel a zanechal je jejich myšlenkám.

Dlouhou dobu mlčeli.

A nezůstalo jen u toho. Dva dny od Valdaire se setkali se zbylými dvěmi kohortami a vyslechli si příběh tažení proti Vlčímu princi.

„Bylo to dost zlý,“ řekla Barranyi a pohodila svými černými vlasy. „Celý dny jsme pochodovali přes lesy na západ odtud a nahoru do kopců, než jsme došli k jeho pevnosti.“

„Nezapomeň na to, co se stalo v lesích tu noc, Barro,“

dodala Natzlin. Měla obvázanou levou ruku a hojící se ránu na čele.

„Jo, jasně. Jednou, myslím, že to bylo druhou noc, jsme během první hlídky uslyšeli divoký ječení a na tábor začaly dopadat šípy. Rudý Jori – toho neznáš, je to sedm let sloužící veterán z naší kohorty – to dostal do nohy. Ostatní to zasáhlo taky. Nikoho jsme neviděli, pobíhali jsme tam jako diví, seržanti řvali a kleli – a pak sám vévoda křikl něco, čemu jsem nerozuměla. Ze stromů mu odpověděl nějakej hlas, chvíli se spolu bavili – pořád slovama, který jsem neznala – a pak nám vévoda řekl, že už to skončilo. Pořád nevím, co se stalo, a nikdo nám to neřekne!“ Nasupená Barranyi zavrtěla hlavou.

„To nevadí, Barro, vyprávěj jim zbytek!“ Natzlin dokázala Barru uklidnit, jako obvykle.

„A kolik dalších bylo s vámi?“ zeptala se Paks. „Slyšeli jsme, že i jiné kumpanie poslaly vojáky…“

Barra energicky přikývla. „Jo, poslaly. A bylo to vzrušující, seznámit se s nima. Nech mě popřemejšlet. Reimova kumpanie poslala asi dvacet lidí, je malá, říkala Dorrin. Z Halverikovy kumpanie tam byla celá kohorta pěšáků a dvacet jezdců. Zlatá kumpanie tam vyslala – kolik jich bylo, Natz?“

„Myslím, že skoro kohorta.“

„A měli jsme s sebou i chlapy z Valdaire; město se zlobí, že někdo narušil jejich neutralitu, nebo jsem to alespoň slyšela. V každým případě, když jsme se přiblížili k Vlčímu princi, pořád dokola na nás útočili jezdci. Kdybysme s sebou neměli svoje jezdce, měli bysme ještě větší trable. A Paks, viděla jsem černýho koně s bílejma skvrnama, vsadila bych se, že na něm seděl jeden z jeho kapitánů.“

Paks přikývla. „To je možné. Byl menší než ostatní?“

„Jo. Potom jsme se dostali k samotný pevnosti. Byla mnohem líp postavená než ty, který jsme bránili. Kdyby Vlčí princ stáhl všechny svoje lidi dovnitř, nemyslím, že bysme tam dokázali prorazit.“

„Nikdy nelituj hlouposti nepřátel,“ pronesl Vik, který si při poslouchání příběhu leštil přilbu. „Neexistuje dar, kterej by se tomu vyrovnal.“

Barra ho probodla pohledem. „Netvrdila jsem, že…“

„Prosím, pověz nám zbytek, Barro, než tu umřeme zvě-

davostí,“ pronesla pohotově Arne.

Barra pokrčila rameny, vrhla po Vikovi poslední nevlídný pohled a pokračovala. „Svedli jsme bitvu před hradbama, to je všechno. Bojovali jsme většinu dne. Byl to tvrdej boj, ale nakonec se jejich formace rozpadla a oni se rozběhli k bráně. Většinu jsme jich dostali ještě venku, ale zbylo jich dost na to, aby nám zteč taky dala zabrat. Černej Sim, od Cracolnyho, se snažil postavit žebřík, když ho rozdrtil kámen, kterej shora shodili. Jo – a Paks, desátník Stephi padl taky. Stalo se to na hradbách, po tom, co jsme se dostali nahoru. Dva z našich chlapů šli k zemi a on se je snažil ochránit před náporem. Probodl ho oštěp.“ Barranyi se pozorně zadívala na Paks, která pociťovala zvláštní směs úlevy a lítosti.

„A potom,“ řekla Natzlin, která se chopila slova, „jsme to místo rozebrali. Bylo odporný. Na nádvoří a do hradeb byly zasazený šrouby s okama – v takový vzdálenosti od sebe, že jsme ani nemuseli hádat, k čemu jsou. Kobky – odporný smrdutý vlhký díry, bylo to jako noční můra. Lidský kosti. A sluhové…“ Hlas se jí vytratil a její oči se zamžily.

Barra věcně přikývla. „Byli zubožený. Nenašli jsme ani jednoho bez starejch jizev a čerstvejch šrámů. Tak jsme je všechny zabili…“

„Sluhy?“ zhrozila se Arne.

„Ne, jasně že ne. Vlčího prince a jeho chlapy. A vévoda prohledal jeho pokoje, aby zjistil, proč napadl naši karavanu a ty ostatní. Slyšela jsem, že nic nenašel. Pak jsme se vrátili a to je všechno.“ Prudce vstala a protáhla se. Natzlin se zvedla pomaleji a upravila si neposlušný pramen hnědých vlasů. „Měli bysme už radši jít,“ řekla Barra. „Máme dneska v noci hlídku.“ Obě odkráčely ke své kohortě.

„U všech bitev, ta je ale popudlivá!“ pronesl Vik. Nikdo se nemusel ptát, koho tím myslí.

„Je to dobrá bojovnice,“ odvětila Paks.

Vik si odfrkl. „Paks, někdy mi připadá, že bys odpustila i samotný Paní pavučin, kdyby byla dobrá bojovnice. Nezáleží jenom na tom.“

Paks cítila, že jí rudnou tváře. „To já vím, Viku. Ale taky nezáleží jenom na tom, že je nedůtklivá. Barra je v srdci dobrá.“

Vik se na ni dlouze zahleděl svýma zelenýma očima; byl to jeden z těch několika málo vážných pohledů, jimiž ji kdy obdařil. „Paks, pro jednou dovol městskýmu nedochůdčeti, aby ti dalo malou radu. Je možný, aby člověk měl rád špatný lidi, ale to, že je má rád, z nich neudělá dobrý.“ Paks otevřela ústa, ale Vik zvedl ruku a pokračoval: „Netvrdím, že je Barra přímo špatná, ale říkám, že si o ní myslíš, že je v srdci dobrá, protože ji máš ráda a chceš, aby byla v srdci dobrá. Takhle to ale nefunguje. Jestli se nenaučíš vidět lidi takový, jaký jsou, jednoho dne si ublížíš.“

Paks si připadala zmatená a rozzlobená. „Tomu nerozumím. Zní to, jako kdybys říkal, že Barra je špatná, a to není.“

„Ne. Já ve skutečnosti nemluvím o ní, ale o tobě. Paks, můj táta byl harfeník. Harfeníci musej o lidech něco vědět, jinak by jejich zpěv neměl takovej účinek. I když neumím hrát na harfu ani zpívat, hodně jsem se toho od něj o lidech naučil. Jsou složitý. To, že jsou dobrý v jedný věci, neznamená, že jsou dobrý v něčem jiným – dobrej bojovník může bejt proradnej, krutej nebo prolhanej. Chápeš to?“

„Jo, ale Barra…“

„Já nemluvím o Baře. Poslouchej mě! Řekla jsi nám, že jsi vždycky chtěla bejt bojovnicí za dobro, je to tak?“ Než pokračoval, počkal, až Paks přikývne. „No a soustředíš se na to tak, že nevidíš jiný věci. Vidíš lidi jenom jako dobrý nebo špatný, nic mezi tím, bojovníky a nebojovníky, nic mezi tím. A protože seš v zásadě dobrej člověk, vidíš většinu lidí jako dobrý, ale většina lidí, Paks, je někde mezi – ať jako bojovníci, tak jako dobrý nebo špatný. A jsou mezi nima rozdíly. Jestli se nenaučíš dívat se na ně zpříma – tak, jako by ses dívala na meč, protože víš, že všechny meče nejsou stejný – budeš se spoléhat na něco, co v nich není.“

Paks pomalu přikývla. „Myslím, že rozumím. Ale co Barra?“

Vik zaklonil hlavu a rozesmál se. „Ó, Paks! Barra je v pořádku, jenom je trochu popudlivá, jak jsem řekl.“ Arne se Sabenem se pochichtávali a Paks se také konečně usmála, i když měla o tom žertu stále své pochybnosti.

V zimovišti ve Valdaire se nyní cítili jako doma. Důvěrně známé budovy, známí lidé. Nejnovější členové Kumpanie, kteří po prvním roce už nebyli nováčky, zjistili, že je veteráni přijali mezi sebe. Mezi těmito přáteli přinesl smuteční obřad Kumpanie k uctění památky těch, kteří ten rok padli, Paks více útěchy, než očekávala. Canna byla nyní „starý veterán“, protože její povinné dva roky služby už uběhly, ale rozhodla se, že zůstane, stejně jako většina ostatních.

Jejich činnost přes zimu se hodně podobala výcviku – spočívala v drilu, cvičení se zbraněmi a kasárenských povinnostech. Paks strávila hodiny v kovárně a zbrojnici, přinášela a odnášela věci a pomáhala s tím, co zvládne i nezkušený člověk. Nějaká práce se vždycky našla. Paks se chopila příležitosti začít se učit boji s dlouhým mečem a získala celou řadu nových šrámů a podlitin.

S volnem ve Valdaire také zjistili, že žold, který jim zpočátku připadal velký, překvapivě rychle mizí.

„Ne že by ty věci byly tak drahé,“ pronesla hloubavě jednoho večera Arne u *Bílého draka*, v oblíbené krčmě Kumpanie. „Je to tím, že je tu tolik věcí a my máme na práci jenom nákupy…“

„Já vím,“ zamračila se Paks na své spojené ruce. „Chtěla jsem ušetřit většinu peněz, abych vyplatila svého otce, ale stále utrácím. Až na to, že chodím s váma sem, jsem ale to, co jsem si koupila, potřebovala – nebo alespoň většinu z toho…“

„Zvykli jsme si na utrácení,“ odvětil Saben. „Ta nová dýka, kterou jsem si koupil – mohl jsem používat erární. Ale – koupil jsem si ji.“

„Taky bysme si za to mohli užít,“ řekl Vik. „Utratíme to tak jako tak. Nemá cenu se tím užírat.“

Paks si odfrkla. „A to říká člověk, který si hraním kostek zdvojnásobuje žold!“

„Ne vždycky.“ Vik zůstal klidný. „A když jo, tak to všechno utratím. Naučím tě to, jestli chceš. Dokonce tě nechám začínat s kamínkama.“

„Ne, díky. Já prostě nedokážu riskovat, že bych prohrála.“

„Riskuješ, když bojuješ – ten trik, co jsi dneska vytáhla na Cannu…“

„To je něco jiného.“ Zrudla, když se Vik rozesmál. „Ne, opravdu. Při boji vím, co riskuju. Ale s penězi…“

„Ty seš pořád venkovská holka, Paks. To je přesně ten rozdíl mezi městem a venkovem…“

„Já jsem stejnej,“ ozval se nevzrušeně Saben. „Nemůžu vidět plejtvání penězma – nebo čímkoliv jiným, když jsme u toho.“ Vik se zasmál a zavrtěl svou ryšavou hlavou.

Vévoda odjel na sever. Uvědomili si, že si jede prohlédnout další skupinu rekrutů. Paks zarmoutilo zjištění, že Stammel jede s ním.

„Co jsi čekala?“ otázal se jí. „Tenhle rok bude ve verbování a výcviku řada opět na mně. Dohlížel jsem na vás během vašeho prvního roku. Za rok se zase vrátím.“ V hnědých očích mu zahrálo. „A ty bys tu raději měla být, abys sis s ostatními vzala moje rekruty do parády. Opatruj se, chci o tobě slyšet jen dobré.“

„Bosk jede taky?“ Paks měla pocit, jako by plakala.

„Ne. Zůstává tady další rok. Devlin chce zůstat na severu, protože jeho manželka porodila další dítě.“

Paks si nikdy nepomyslela, že by některý z nich byl ženatý. Zahleděla se na Stammela, ale neměla odvahu na to, aby se ho zeptala.

Během čekání, než dorazí noví rekruti, měli více volného času. Paks potkala desátníka z valdairské městské stráže, který vyrůstal poblíž Kamenitého Brodu. Byl prvním, koho na jihu potkala, kdo věděl, kde jsou Tři Jedle. Jedné noci jim lučištník ze Zlaté kumpanie koupil všem pivo. Oslavoval svůj odchod do výslužby a povídal, že si našetřil dost na to, aby si koupil farmu. Do valdairského údolí přicházelo jaro dříve a rychleji než na severu. Když se zazelenala pole, i tráva jako zelený oheň stoupala na svazích stále výš a výš vstříc ustupujícímu sněhu. Řeky kypěly tajícím sněhem, burácely a valily svými koryty kameny. Trávu oživily drobné žluté a bílé kvítky. Ve stádech dováděla novorozená jehňata, která švihala svými legračními ocásky. Když je Paks viděla, téměř se jí zastesklo po domově. Na všech stromech se nalévala poupata, u každého potoka kvetly plané švestky. Město se naplnilo povozy a tažnými zvířaty prvních karavan, které čekaly, až se otevře průsmyk.

Paks si minulý rok neuvědomila, že někdo opustil zástup rekrutů, aby upozornil tábor Kumpanie, zatímco rekruti procházeli městem. Tento rok, když se objevil posel, jí starší veteráni vysvětlili, co má dělat.

„Jen se tak potloukej kolem, jako bys nevěděla, že přicházej," řekl Donag a zazubil se. „Drž se blízko dvora. Až kapitán křikne, postav se do formace, ale rychle. Dopředu jde ten, kdo je nejblíž, kašli na svoji obvyklou pozici. Záleží na rychlosti. Oni nevěděj, kde máme stát, a budou moc vyděšený na to, aby si toho všimli. Tvař se ale vážně – budou vypadat legračně, ale nesměj se."

Paks viděla, že zástup už přichází uličkou. Procházela se v zadní části dvora a srdce jí bušilo. Jací budou ti noví rekruti? Byli tak vyděšení, jako minulý rok ona? A co seržant, který nahradí Stammela? Sledovala, jak rekruti vcházejí na dvůr a zastavují. Strnula a čekala na kapitánův povel. Když přišel, pohybovala se ještě než dozněl. Donag, který byl stále ještě rychlejší, zaujal své obvyklé místo, nikdo jiný neměl šanci mu ho zabrat. Během chviličky bylo po všem. Tiše a bez hnutí tam stáli a rekruti na ně zírali rozšířenýma očima.

Stammela vystřídala černovlasá zelenooká žena jménem Dzerdya. Paks si pomyslela, že vypadá nepřístupně. Ostatní kohorty také dostaly nového seržanta a Bonda, staršího desátníka z Cracolnyovy kohorty, vystřídal Jori. Jen do Arcolinovy kohorty přibylo devětadvacet nových rekrutů. Paks byla ráda, když zjistila, že jí žádného nepřidělili. Nevěděla by, co má těm mláďatům s rozzářenýma očima, která zabrala prázdné kavalce, říkat.

Během následujících několika dní Paks zjistila, že Dzerdya vůbec není jako Stammel nebo dobrácký Coben, jejich mladší seržant. Zdálo se, že má mysl stejně rychlou jako čepel, a vyžadovala okamžitou pozornost a poslušnost. Paks překvapilo zjištění, že její rekruti ji ve skutečnosti mají rádi.

„Dělala seržanta i mně," řekla jí Canna. „Není úžasná?"

To nebylo slovo, které by Paks přišlo na mysl jako první. Děsivá, vznětlivá, netrpělivá, nesnesitelná – ale ne úžasná. Canna, která si nevšimla její reakce, však mluvila dál: „Počkej, až ji uvidíš v boji! Je tak rychlá, že sotva vidíš její čepel. Měla by sis s ní někdy zacvičit."

„Zdá se, že je tak trochu – trochu dost zlostná," odvětila nepřesvědčivě Paks.

„Aha, to! Nejde pro ostrá slova daleko, to je pravda, ale ona to tak nemyslí. Nedělej si s tím hlavu. Myslím, že si to někdy ani neuvědomí, když někoho vyděsí skoro k smrti."

Během dalšího týdne s ní Paks začínala souhlasit. Dzerdya byla přísná a měla jazyk ostrý jako břitva, ale byla spravedlivá. Očividně jí na jejích vojácích dost záleželo.

Tento rok byla jejich smlouva velice odlišná. „Je to obléhání," vysvětloval Donag, který využil svých záhadných kontaktů, aby to zjistil. „Města Cechovního spolku se chystají napadnout a oblehnout jiný město, který je od nich vzdálený přes půlku Aarenis. Najímaj několik kumpanií a posilujou svoji domobranu. Myslím, že naše smlouva je se Sorellinem, ale ostatní ho podporujou."

„O jaké město jde?" otázala se Canna.

„Rotengre. Slyšely jste o něm?"

„Myslím, že ano. Nedošlo poblíž něj v minulém roce k přepadení karavany?"

„Jo. Cechovní spolek si myslí, že Rotengre je útočištěm lupičů. Ve skutečnosti to město podezřívaj, že žije z přepadávání na severní karavanní stezce mezi Merinathem a Sorellinem. Asi před třema nebo čtyřma rokama, než jsi přišla ty, Canno, došlo k úplnýmu zničení pěti karavan. Co vím, ten rok to bylo nejhorší, ale i tak tam za posledních deset nebo dvanáct let karavany utrpěly ohromný ztráty. Je to skoro tak špatný jako to, co udělal Alured s dopravou po řece Immer."

„Ale proč si myslí, že je za tím Rotengre?" otázala se Paks. „To karavany projíždějí přes ně?"

„Podívej se!" Donag začal čmárat na stůl opáleným koncem klacku hrubou mapu. „Tady je Valdaire, na severozápadě. Tady je řeka. Je jako strom, kterej klíčí v Immerhoftským moři a rozvětvuje se na severozápad, sever a severovýchod. Když poplujete z Valdaire po proudu, projedete přes Foss, Fossnir, Cortes Vonju, Cortes Cilwan a dostanete se do Immervale, kde se větve spojujou. Na severní větvi proti proudu z Immervale leží Koury, Ambela a Sorellin. Na východní větvi najdete Rotengre. Daleko na severovýchodě pak je Merinath a Semnath. A Měděný kopce…"

„Ty jsi tam všude byl?“ zeptala se s úctou Paks.

„Na většině těch míst. Zpátky k Měděnejm kopcům, tam směřujou karavany, který jedou na sever od pobřeží…“

„Proč nejedou podél Immeru?“ otázal se Vik. „Ta druhá cesta je dlouhá zajížďka, ne?“

„Vy jste ještě neslyšeli o Černým Aluredovi?“ zeptal se Donag s povytaženým obočím. Zavrtěli hlavami. „No, to je příběh sám o sobě. Bejval na moři korzárem – pirátem, a z nějakýho důvodu se rozhodl, že se přesune i na souš. Ovládá pás lesa podél pobřeží a uloupil tolik zboží, který se ocitlo poblíž řeky, že se už tamtudy žádný nevozí. Vyjde levněji to objet delší cestou, než platit mu mýtný.“ Donag si jednou masitou rukou promnul tvář a potom pokračoval: „Jak jsem řek, severní karavanní stezka vede podél Měděnejch kopců, západní přes Semnath, Merinath, Ambelu, Pler Vonju, dál přes Fossnir a Foss a proti proudu řeky do Valdaire. Ta cesta, kterou vybudovali, stojí za shlídnutí.

Úsek mezi Merinathem a Sorellinem je dlouhej, na jednom místě se dost blíží k Rotengre a právě tam lupiči zaútočili na ty karavany. Je tam dost lesnatá krajina, takže pro bandity je snadný setřást pronásledovatele a Rotengre může tvrdit, že žijou v lese. Ale musej to zboží někde prodat a Rotengre je jasný místo. Kromě toho, z čeho jinýho by se to město uživilo? Nikdy nebylo součástí říčního obchodu, to rameno je moc mělký. Není tam dobrá zemědělská půda ani doly.“

Přikývli a upřeli pohled na rozmazané černé šmouhy na stole. Paks se zamyslela, jak asi vypadá ta krajina.

„Jaký je obléhání?“ zeptal se Vik.

„Nudný,“ odpověděl Donag. „Když při prvním útoku neuspějeme a nedobyjeme město hned, utáboříme se venku a zabráníme každýmu jít ven nebo dovnitř. Trvá to měsíce a neděje se nic jinýho, než že se držej hlídky, dělaj táborový práce a cvičí se. Je to prostě dlouhý čekání, než vyhladověj, to je celý.“

„To zní docela snadno,“ zamumlal Saben.

Donag po něm střelil přísným pohledem. „Ale není to tak! Budou mít na hradbách lučištníky a vrhače kamení. Když se moc přiblížíš, můžou tě zabít, ale když budeš moc daleko,

dáš jim čas na to, aby slezli z hradeb a zmizeli. A je těžký udržet tak dlouho takovej tábor, jakej vévoda chce. Když to nezvládneš, dostane půlka vojáků táborovou nemoc. Je to lepší než každej den bojovat, ale snadný to není.“

Canna se tvářila zamyšleně a jezdila podél čar jedním hnědým prstem. „Má Rotengre nějaké spojence?“

„To je otázka…“ Donag se zamračil a promnul si nos. „Nejspíš jo, někdo musí to kradený zboží kupovat. Hádám, že ho vozej loděma po proudu řeky. Třeba takový Koury – nepatří mezi města Cechovního spolku, ale během pár minulejch let zbohatlo; jak asi? Nebo města, přes který se jezdilo, když se používala stará říční cesta: Immervale a Cortes Cilwan. Nebo když půjdete dost daleko, je tu vždycky Kocourek. Siniava. Povídá se, že chce ovládnout celý Aarenis, je potřeba hodně peněz, aby se na něco takovýho najali vojáci. Jestli tohle všechno teče až k němu…“

„Dobře, a co když nás napadnou, až budeme obléhat Rotengre?“ Vik se zatvářil téměř dychtivě.

„Tak budeme bojovat. Proto je obléhatelů tolik, pro jistotu. Ale jejich spojenci se možná nebudou chtít nechat odhalit.“

Paks to všechno připadalo velice spletité. Jasná byla jedině cesta, kterou půjdou. Pomyslela na kraje a města, jež nikdy nespatřila.

Kapitola třináctá

Byl to dlouhý třídenní pochod po proudu řeky z Valdaire do Fossniru, se zásobovací kolonou mnohem větší než předešlý rok. Broskvové a meruňkové sady stále růžově kvetly, přestože doba květu švestek už minula. Paks chyběly

jemněji růžové a bílé kvítky jabloní a bílé chocholky hrušní. Když se o tom zmínila jednomu veteránovi, řekl jí, že jabloně rostou pouze na úpatí Trpasličích hor nebo daleko na západě. Hrušně se v Aarenis nevyskytovaly vůbec.

Cesta, po níž pochodovali, byla široká a pevná. Velké kamenné tabule byly pečlivě položené tak, aby voda stékala do strouhy vyhloubené po obou stranách cesty. Na jedné straně vedla podél silnice ještě nezpevněná cesta, která se používala při dobrém počasí, když byla silnice ucpaná. Míjely je karavany, které mířily na sever, jedna se skládala z nákladních zvířat místo z povozů. Členové karavan se na ně usmívali a kývali jim na pozdrav. Poslední strážce jedné z nich se ohlédl a křikl: „Doufám, že ty bastardy dostanete!“

„Jak to ví?“ otázal se překvapeně Donag, ale pak si sám odpověděl: „Myslím, že někdo z domobrany moc mluvil. Nedokážou udržet jazyk za zuby o nic víc než krčmáři.“

Po Fossniru dorazili další den do Fossu, nejstaršího města Fosské Rady. Tady opustili řeku a vydali se karavanní cestou Cechovního spolku do Pler Vonjy. Podél silnice se rozkládaly vesnice, vzdálené od sebe vždy několik hodin cesty, a velké ohrazené dvorce pro karavany nedělila nikdy větší vzdálenost, než jaká se dala snadno překonat za jediný den. Na každé zastávce pro karavany měli své místo koláři, výrobci postrojů a kováři. Vesničané jim nabízeli čerstvé jídlo a místní výrobky.

Když přešli hranici Fosské Rady, zjistili, že tam na ně čeká velká jednotka domobrany, připravená jít s nimi. Paks potěšilo, že domobrana měla pochodovat až za nimi, měla ráda výhled dopředu.

Pler Vonja, další město na jejich cestě, měla kamenné hradby, ale většina budov uvnitř byla od prvního patra výš ze dřeva. Na severu s městem hraničil velký les. Přes říčku se klenuly opevněné mosty. Městská domobrana se oblékala do oranžovočerných stejnokrojů a její výzbroj tvořily píky. Paks si všimla, že obyvatelé města mluví s nosovým přízvukem, kvůli němuž byla některá slova obtížně srozumitelná. Pochod z Pler Vonjy do Ambely trval šest dní, zpomaloval je déšť a přeplněná silnice.

Stejně jako Pler Vonja, i Ambela byla postavena na ma-

lém rameni Immeru, ale vypadala jinak. Vzhled šedých kamenných hradeb oživovaly červené a bílé prapory, které vlály nad každou věží a bránou. Podél mokřin tvořila jakási malá květina zářivý zlatavý koberec. Nabílené domky farem se vyjímaly na zelených polích. K zástupu vojáků se připojilo dvě stě pěšáků a padesát jezdců ambelské domobrany, všichni odění do jasně červenobílých uniforem.

O čtyři dny později dorazili do Sorellinu. Ten byl mnohem větší než Ambela a měl dvojité hradby, ty vnitřní ohraničovaly staré město. Jejich zástup prošel západní branou pod bílým praporem s velkými žlutými nůžkami uprostřed. Strážní na sobě měli žluté kabátce. Paks si pomyslela, že město vypadá tak čisté a vzkvétající jako ty nejlepší části Vérelly a Valdaire. Zajímalo ji, jestli tu mají i chudinskou čtvrť. Pod mostem uviděla dvě pramice, naložené napěchovanými saky a tažené proti proudu mulami. Když opět vyšli na jihovýchodě z města, zjistili, že tam na ně čeká velká skupina sorellinské domobrany.

Po dvou dnech táboření u města se opět vydali na pochod, tentokrát však po zcela jiné cestě. Ta nikdy nepatřila do sítě silnic Cechovního spolku, byla úzká, hrbolatá, zčásti zarostlá a musela být prakticky přestavěna, aby po ní mohly jezdit vozy. O šest dní později dorazili k mírným svahům, které se rozkládaly kolem Rotengre a jeho ramene Immeru.

Už z dálky vypadalo Rotengre hrozivěji než jiná města, spíše jako přerostlá pevnost – vysoké strmé hradby, masivní věže, vše s neúměrně silnými zdmi. Mělo zhruba tvar obdélníku se dvěma uštípnutými rohy, jeho delší osa vedla od severu k jihu a pouze na kratších stranách mělo Rotengre dvě brány. Paks usoudila, že ty zvěsti musí být pravdivé – bylo to město vybudované pro konflikty, ne pro poctivý obchod.

Když čelo jejich průvodu vyšlo z lesa a vydalo se přes široký pás pastvin k hradbám, ozvaly se ve městě trubky. Ze severní brány vyrazila skupina ozbrojenců v tmavých uniformách, jejich přilby se na slunci leskly. Vévodova Kumpanie pochodovala dál, ale stočila se doleva směrem k bráně. Rotengreňané se zarazili a začali ustupovat, protože z lesa proudily stále další jednotky útočníků. Vpředu, na severo-

východě, se objevil jiný zástup vojáků. Tihle byli oblečení v černém a jejich jednotka se ježila kopími. Paks zalapala po dechu a začala sahat po meči.

„To je Vladiho kumpanie, s těma si nedělej starosti," zavolala na ni Dzerdya. „Jsme na stejné straně."

„To doufám," zamumlal Donag pouze tak hlasitě, aby to slyšela Paks.

Celistvá masa kopiníků stále proudila z lesa, kohorta za kohortou – celkem jich bylo pět s menší jízdní jednotkou. Stočili se na jih a pochodovali podél východní strany města. Po nich následovala jednotka jízdy, jejíž růžovobílé barvy zářily na dálku. Paks si pomyslela, že vypadají spíše jako postavy z písní, než jako skuteční bojovníci, ale o Clartově kumpanii už samozřejmě slyšela.

Všichni rotengrenští vojáci se už stáhli a dlouho předtím, než útočníci dorazili k bráně, uslyšeli, že se spustila padací mříž. Malá skupinka jezdců tryskem ujížděla pryč po proudu řeky, pronásledována jízdním oddílem Fosské Rady, ale očividně získávala náskok.

Zřízení a udržování obléhacího tábora bylo přesně tak těžké a nudné, jak jim řekl Donag. Vévodova Kumpanie se utábořila na západ od sorellinské domobrany, přesně západně od severní brány, a okolo západního rohu hradeb. Na pravém křídle měla domobranu z Ambely, která měla na starost západní hradbu. Domobrana z Vonjy střežila jižní hradbu a bránu a Vladiho kumpanie se s jednotkami Fosské Rady dělila o východní hradbu. Clartova kumpanie hlídkovala mezi liniemi obléhatelů a lesem.

Vévoda a jeho lékaři měli jednoznačné a nepohodlné představy o zřizování táborových nezbytností, od náspu a palisád mezi hradbami Rotengre a jejich táborem až po umístění latrín. Všechna ta práce, která Paks i ostatním připadala jednotvárná a nadbytečná, byla lepší než samotné nudné obléhání, kdy se den za dnem nic nedělo. Po jaru přišlo léto a teplota stále stoupala. Vojáci z Rotengre vylévali splašky z hradeb, jejich puch se šířil táborem. Když přišel teplý déšť, který ani v nejmenším neosvěžoval, špinavá hnědá voda přetekla ze strouhy pod hradbami a přivedla zapáchající splašky ještě blíž. Nikdo si nestěžoval, když

musel nosit dřevo nebo vodu, nebo sekat trávu na vzdálených loukách; každé vytržení z rutiny bylo vítané. Lidé si začínali lézt na nervy. Barra a Natzlin se zapletly do potyčky se dvěma členy domobrany z Vonjy a dokonce i Paks souhlasila, že to byla chyba Barry. Táborem se šířily zvěsti, že dvě kohorty domobrany z Vonjy dostaly horečku poté, co plavaly v řece. Paksin kapitán Arcolin odjel do Valdaire vyřídit nějakou záležitost pro vévodu a přenechal velení Ferraultovi. Kohorta zjistila, že pokud jde o táborovou kázeň, je Ferrault stejně přísný jako Arcolin. Vévodovi lékaři se bez ustání mračili, procházeli táborem a vše kontrolovali.

Dusno uprostřed léta ustoupilo omračujícímu horku a bezmračným dnům, v nichž obilí dozrávalo ke sklizni. Paks toužebně vzpomínala na chladný sever. Jídlo začínalo chutnat divně, pomyslela si, že je to kvůli tomu hroznému zápachu ze strouhy pod hradbami. Dzerdyin rozkaz, aby se připravili na dlouhý pochod, byl více než vítaný.

„Kam?“ otázala se Paks.

Dzerdya na ni upřela pohled a poté odpověděla: „Na sever. Rada Sorellinu chce, abychom obsadili hraniční pevnost a tak umožnili tamější domobraně jít domů na sklizeň. Mají tenhle rok velkou úrodu. Je to nahoře na úpatí kopců.“ Potom se na Paks usmála. „Pospěš si, dáme se na pochod zítra.“

„Jdou všichni?“

„Ne, na bránění jedné malé pevnosti není třeba celé kumpanie. Zvládneme to pravděpodobně s polovinou – jde jen o to, abychom vybírali mýtné, když někdo projde přes Trpasličí hlídku – ale takhle pozdě tamtudy nikdo nechodí.“

Vyrazili následujícího dne před úsvitem a vydali se cestou, která vedla přímo na sever, spíše než na severozápad do Sorellinu. Po dni pochodu lesem poblíž Rotengre vyšli do zvlněné krajiny s farmami a hájky ohraničenými živými ploty. Po kamenném mostu přešli přes malou řeku a překročili i hlavní karavanní cestu, stejnou širokou dlážděnou silnici, po níž šli předtím. Ferrault, který se vrátil ke svému veselému chování, ukázal na znak Sorellinu vytesaný v

kameni – nůžky v kruhu na vrcholku pilíře. Jejich cesta se stáčela mírně doprava.

S každým dnem nadmořská výška krajiny mírně stoupala. Viděli více lesů a méně zemědělské půdy. Překročili další cestu, ne tak kvalitně udělanou. Ferrault jim řekl, že je to severní cesta do Merinathu. Kopce vpředu byly vyšší a zakrývaly jim výhled na hory, kterých se už nemohli dočkat. Od této poslední křižovatky byla pevnost vzdálena už jen necelý den pochodu v příjemném chladu, jenž vystřídal horko v nížinách, hustým lesem a přes nízké pahorky.

Vyšli z lesa přímo na jih od pevnosti a spatřili hory, které se na severu tyčily k nebi, mnohem výše než ty poblíž Valdaire. Jejich vrcholky pokrývaly pásy sněhu. Samotná Trpasličí hlídka byla dobře stavěná kamenná pevnost s pohodlnými ubikacemi kolem vnitřního nádvoří a prostornými stájemi na vnějším nádvoří. Její jedinou chybou byl nedostatek vody – poblíž sice tekla horská bystřina, ale uvnitř hradeb nebyl pramen ani studna. Za pevností procházela horami vysoko položená a těžko průchodná stezka, ale jak jim bylo řečeno, nikdo ji nepoužíval. Vídali pouze obilné povozy, které přijížděly po silnici ze Sorellinu, aby vyzvedly sklizeň z farem stojících na úpatí kopců, a zase odjížděly na jih. Paks to připadalo jako příjemný odpočinek: chladný vzduch, čistá voda a čerstvé jídlo od farmářů, kteří byli rádi, že za své plodiny dostanou peníze v hotovosti. V lese jižně od řeky Paks objevila ohromnou spleť ostružiníků obtěžkaných plody, které právě začínaly dostávat správnou barvu. Dobře si je hlídala.

Jednoho odpoledne se Sabenem sbírali prádlo, jež rozprostřeli na kameny u řeky. Paks uslyšela z hradeb za nimi výkřik a poté zaznělo troubení na poplach. Popadli své šaty, vyškrábali se po kamenitém břehu nahoru a kolem rohu hradeb vyrazili k bráně. Paks viděla, že ostatní běží také. Na okamžik zpomalila, aby se ohlédla na cestu. Z lesa se právě vynořovalo čelo zástupu vojáků.

„Paks! Dělej!“ Jakmile Paks prolétla pod věžovou bránou, Dzerdya ji chytila za ruku a otočila si ji čelem k sobě. „*Nikdy* takhle nezpomaluj! Chceš, abychom spustili padací mříž a nechali tě venku? Běž – rychle se ozbroj!“

V kasárnách to vřelo hlukem a spěchem, jak se všichni, kdo neměli službu, rychle oblékali do boje. Paks ještě šátrala po přezkách svého krunýře, ale už běžela zpátky ven a bez dechu vyběhla schody vedoucí na hradbu. Ať se k nim blížily síly kohokoliv, jasně je počtem převyšovaly. Napočítala tři jednotky pěších, každou o síle jejich kohorty, a viděla i oddíl jízdy. A… „Co je tohle?“ otázala se veterána.

Zašklebil se. „Obléhací stroje. Teď jsme v louži!“

„Ale kdo nás obléhá?“ Neodpověděl jí a Paks přešla po ochozu na své určené místo u věžové brány. První vojáci už byli téměř u řeky, měli na sobě tmavozelené tuniky. Připomínaly jí jedny, které vídala během zimy ve Valdaire.

„Halverikova kumpanie,“ vydechl vedle ní Donag. „Co tady dělaj? Že by je poslal vévoda – ne, určitě ne!“ Paks po něm střelila pohledem, tvářil se spíše zmateně než ustaraně. Uvolnila se a poté sebou trhla, když padací mříž sjela posledních pár palců dolů na kámen. Donag se hořce zašklebil. „Jsme v bryndě, to nebudu skrejvat,“ řekl jí. „Jestli chce Halverikova kumpanie tuhle pevnost, nakonec ji dostane. Možná by bylo lepší, kdyby se kapitán rozhodl, že to vzdáme.“

Paks na něj zírala s otevřenými ústy. „Ale to nemůžeme! To je…“

Donag pokynul hlavou směrem k obléhacím strojům, které sjížděly ze svahu k mostu. „Dřív nebo pozdějc to uděláme. Můžeme se udržet možná tak tejden, jestli máme dost vody. Ale měli bysme těžký ztráty a oni by se nakonec probili dovnitř. U Tirovejch střev, netěším se na to, že budu zase zajatec.“

Paks polkla, co chtěla pronést, a podívala se přes hradbu. Jezdec v zeleném zamával vlajkou vyjednávače. Viděla, že kapitán Ferrault vyklouzl z dvířek u hlavní brány a vydal se vstříc jezdci. Neslyšela, o čem spolu mluvili. Neslyšela by to, ani kdyby se ten rozhovor odehrával přímo vedle ní, v uších jí tepala krev. Dívala se, jak se oba vracejí. Stahoval se jí žaludek. Byla si jistá, že by se dokázali udržet, ale když se pokusila přemýšlet nad tím, jak dlouho, pomyslela na sudy s vodou. Jak dlouho by trvalo vévodovi, než by se dostal na sever, a jak by mu mohli poslat zprávu? V ústech jí už vyschlo.

Přesto se nesmířila s osudem, když Bosk přinesl tu zprávu. Nebyla jediná, kdo plakal. „Ale my nemůžeme prostě jen tak odejít! Nemůžeme…“

„Ale ano, můžete.“ Boskova tvář vypadala ještě svraštělejší než dříve. „Posloucháme rozkazy, vzpomínáš? Když nám kapitán říká, abychom složili zbraně, uděláme to. A nechci vidět, že někdo z vás udělá nějaký nesmysl.“

„Arcolin by se ne…,“ začal někdo.

„Dost! Arcolin tu není, Ferrault ano. A jsem přesvědčený, že Arcolin by udělal to samé.“

„Ale – co se stane?“ promluvil Vik stejně znepokojeně, jak se cítila Paks.

„Seberou nám zbraně a přidělí nám nějaký prostor. Obvykle to zabere tak den, než se udělá soupis všeho vybavení a lidí, a pak pošlou vévodovi svůj požadavek na výkupné. Potom se pár týdnů budou dohadovat na podmínkách, shromáždí se výkupné a pustí nás. Obvykle to všechno netrvá ani měsíc.“

„Ale co budeme *dělat*?“ Paks si představila měsíc v celách pod pevností.

„To, co nám řeknou – to vězni vždycky dělají. Halverikova kumpanie je jedna z nejlepších, občas jsme bojovali po jejich boku. Nebudou nám dělat potíže, když je nebudeme dělat my. Předpokládám, že nám budou své příkazy předávat přes kapitána Ferraulta, bude to jako obvykle. Samozřejmě se nebude provozovat žádný výcvik ani cvičení se zbraněmi. Můžeme pomáhat se sklizní nebo tak něco.“

„Nejsem farmář,“ odvětila Canna a pohodila hlavou. „Jsem bojovnice.“

Bosk ji probodl pohledem. „Budeš zajatec. Jestli nechceš, abych ti vynadal stejně jako tamtěm,“ kývl k hradbě, „uděláš, co se ti řekne. Během výcviku jsi pracovala na silnici.“

„Ano, ale…“

„Žádné ale! Na to jsou pravidla, stejná jako na všechno ostatní. Souhlasíme s tím, že se budeme chovat slušně, dokud nás vévoda nevyplatí. Pokud dojde k nějakým potížím, vypořádají se s nimi důstojníci. Nemluv s nimi o naší Kumpanii, většinou se tě ani nebudou ptát, nepatří to k dobrým způsobům. A neptej se jich na jejich. Nikdo nebude

utíkat nebo něco takového. Samozřejmě žádné rvačky. Nelezte s nimi do postele, je to nedůstojné. Očekávám, že se vzdáme za obvyklých podmínek, což znamená, že vám nechají všechno kromě zbraní, ale všechny drahokamy bych si pro jistotu dobře schoval.“

Paks viděla, že většina kohorty se cítí stejně mizerně jako ona, když vycházeli z brány na pole u řeky. Měli dovoleno vypochodovat s meči, ale důvěrně známá váha u boku nemohla potlačit vědomí, že ho tasí jen proto, aby se vzdala. Hleděla přímo před sebe a snažila se nevšímat si zeleně oděných vojáků, kteří lemovali cestu. Nakonec zastavili mezi dvěma kohortami. Zabloudila pohledem ke kapitánu Ferraultovi, který se setkal s černovousým mužem v plátové zbroji. Po několika slovech se kapitán otočil k nim, jeho obvykle veselá tvář byla nyní bez výrazu.

„Seržante Dzerdyo! Odzbrojte jednotku.“

„Pane!“ Dzerdya se otočila. Paks byla ráda, že to není Stammel, nemohla uvěřit, že by to Stammel udělal. „Taste meče a odložte je!“ Když Paks sáhla po jílci svého meče, cítila, jak ji v očích pálí slzy. Mrkáním je potlačila. Meč snadno vyklouzl z pochvy, slyšela svist všech ostatních. Zdálo se zcela nemožné, že by je měli upustit. Určitě… „Ne!“ zahřměl zezadu Coben a jeho hlas pronikl do jejích úvah. „Žádné hlouposti. Pusťte je!“ Ani teď Paks nedokázala pustit meč tak, aby mu to nějak ublížilo. Poklekla a něžně jej položila na zem. Nevěděla, komu patřila Cobenova výtka, ale byla za ni ráda. Alespoň budou Halverikovi vojáci vědět, že se jich nebojí.

Kolem nich nyní stály Halverikovy kohorty s tasenými meči a vyčkávaly. Ferrault opět mluvil s Halverikovým velitelem. Ten zavrtěl hlavou – jednou, a potom znovu, důrazněji. Ferrault se otočil zpět k nim. „Zdá se,“ pronesl pevným klidným hlasem, „že nás naše pověst předchází. Měli bychom brát jako čest požadavek, abychom se vzdali i dýk stejně jako mečů. Seržante, postarejte se o to!“

Než mohla Dzerdya něco říci, ozval se s úsměvem velitel

Halverikovy kumpanie; měl hluboký hlas a jeho přízvuk dodával jeho slovům na melodičnosti. „Je to skutečně pocta. Jak dlouho si vážíme vašeho vznešeného vévody, tak dlouho víme, že jeho vojáci jsou kurážní stejně jako stateční a zruční. Není třeba ztrácet životy nebo krev, ať už vašich lidí nebo našich, kapitáne. Dýky dostanete zpět, až nám každý z vás dá své čestné slovo.“ Uklonil se kapitánovi a o něco mírněji i kohortě.

„Dobrá,“ pronesla Dzerdya monotónně. „To samé i s dýkami, odložte je!“

Když Paks vytahovala dýku z pochvy, cítila její chlad a váhu. Nebyla ani v pokušení dýku použít. Zdálo se, že už nikdy nic nebude v pořádku. Stát beze zbraně uprostřed ozbrojených vojáků, poražená bez boje, bylo to nejhorší, co si dokázala představit. Nicméně spolu s ostatními pod dozorem odpochodovala zpět, aby očekávala další události.

O několik dní později Paks připustila, že Bosk měl pravdu. Přestože spali ve stájích místo v kasárnách, změna jim nepřinesla žádné utrpení: jedli stejné jídlo, poslouchali stejné seržanty a trpěli nudou z uvěznění. To se změní, až všichni dají své čestné slovo. I to jim Bosk vysvětlil: každý z nich předstoupí před velitele Aliama Halverika a prohlásí, že bude dodržovat pravidla pro zajatce – jinak riskuje, že se ocitne pod dozorem, zatímco ostatní budou ve stanovených mezích na svobodě.

Nyní Paks čekala, až na ni přijde řada. Cítila, jak jí buší srdce, a snažila se dýchat pomaleji. Od dveří ji už dělil pouze jeden muž. Ruce se jí potily. Vanza vyšel ven a mrkl na ni; nyní stála těsně přede dveřmi. Upírala pohled na dřevo a nacházela v zákrutách a křivkách jeho kresby obrazce. Měla by dát své čestné slovo? Tohle vůbec nebylo jako ve starých písních, kde hrdinové vždy bojovali až do smrti, pokud nezvítězili, a zajetí a vzdor k sobě patřily jako meč k pochvě. Dveře se otevřely. Rauf vyšel ven a strážný jí pokynul, ať jde dál. Zhluboka se nadechla a vstoupila.

Za širokým stolem seděl muž s tmavými vousy, který přijímal jejich kapitulaci. Bez přilby a zbroje vypadal menší. Byl téměř plešatý, nad čelem mu vyrůstaly šedivějící tmavé

vlasy, měl kulatou ošlehanou tvář a silné svalnaté ruce. Tmavýma očima se na ni dlouze zahleděl.

„Ach ano," pronesl. „Všiml jsem si tě – ty jsi nechtěla riskovat poškození svého meče, že?"

Paks se začervenala. „Ne – pane."

„To je známka dobrého válečníka," řekl věcně. „Jméno, prosím?" Držel pero přichystané nad stolem.

Bosk jim řekl, že by měli uvést svá jména. „Paks, pane."

Muž přejel prstem po pergamenu stočeném na stole. „Aha – tady! Vidím, že jsi prvoročák." Vzhlédl zpět k ní. „Pokud jsi v zajetí poprvé, je to horší. Troufám si tvrdit, že tě to trápí."

Paks se maličko uvolnila. „Ano, pane."

„Přihlásila ses, abys byla bojovnicí, ne aby ses vzdávala," pokračoval. „Přesto se to stalo a přiznání, že jste stáli proti silnějšímu soupeři, není hanbou. Nesmýšlíme špatně o vašem kapitánovi kvůli tomu, že pochopil zřejmou věc. Abych byl upřímný, s tím, co víme o vaší Kumpanii, jsme rádi, že jsme s vámi nemuseli bojovat."

Odmlčel se a jeho rty zvlnil lehký úsměv. „Představuju si, že jsi přemýšlela, jestli je správné dát své čestné slovo…" Paks přikývla. Jeho úsměv se rozšířil, nebyl uštěpačný, ale přátelský. „Myslel jsem si to. No, nebudu se přít s tvým svědomím. Já jsem své slovo občas dal, pokud ti na tom záleží. Je to pouze, dokud za vás nedostaneme výkupné. Můžete pod velením vašeho vévody příští sezónu pozvednout své meče proti nám, nebo se příští zimu pohádat s mými muži ve Valdaire. Neposmívali se vám, že ne?"

„Ne, pane. Ani v nejmenším nás neobtěžovali."

„To je dobře. Vědí, že příště se mohou na vašem místě ocitnout sami. A teď," pokračoval rázněji, „potřebuji tvou odpověď. Můžeš přísahat, že zůstaneš vězněm, který podléhá velení mé kumpanie, dokud za tebe nedostaneme výkupné a nepokusíš se o vzpouru ani o útěk, pokud se ti dostane slušného zacházení?"

Paks chvíli mlčela, navzdory svému přesvědčení mu věřila. „Ano, pane, slibuji."

„Výborně!" Jeho hlas zazněl laskavěji. „A já a moji velitelé dáváme své slovo, že s tebou a tvými společníky bu-

deme dobře zacházet, dostanete jídlo a přístřeší a budete podléhat svému kapitánovi, který se bude řídit pouze podle pokynů mnou zvoleného zástupce. Mám tím na mysli," pokračoval méně formálně, „že vás náhle neprodáme otrokářům, ani nepředáme jiné kumpanii nebo žoldákům. Souhlasíme s tím, že na sebe vezmeme plnou zodpovědnost za vaše blaho, stejnou jakou má váš vévoda."

„Ano, pane," odvětila Paks. Připadalo jí to matoucí. Zdálo se, že to pro obě strany představuje problémy navíc.

„Říkám ti to, protože je třeba, abyste vy mladí chápali, jak spolu my, žoldnéři ze severu, podle smluv jednáme. Jsme často soupeři, někdy i najatí nepřátelé, ale máme svůj vlastní kodex, který nezměníme kvůli žádnému zaměstnavateli. Před lety s tím začal váš vévoda, já a Aesil M'dierra, a nyní se tím řídí většina dobrých kumpanií. Ostatní – ti udělají za peníze cokoliv. Pokud máme zůstat čestní, musí to nejnovější členové našich kumpanií chápat – a to se týká především vás, prvoročáků. Rozumíš tomu?"

„Ano, pane," odpověděla Paks. Očima se střetla s jeho pohledem a překvapil ji rozpačitý výraz v jeho obličeji.

„Nemusíš odpovídat," pronesl pomalu, „ale prozradila bys mi, odkud jsi?"

„Ze Tří Jedlí," odvětila pohotově Paks.

Jeho pohled zůstal bez výrazu. „Kde to je?"

„To je – no – ve skutečnosti vím jen to, že je to den cesty od Kamenitého Brodu a na západ od pevnosti vévody Phelana." Jeho zájem ji mátl.

„Aha. Ptal jsem se tě z toho důvodu, že mi připomínáš někoho, koho jsem kdysi znal. Zajímalo mě, jestli nejste příbuzní. Ale ona pocházela, pokud si dobře vzpomínám, z Návrší Černé kosti nebo tak nějak."

Paks zavrtěla hlavou. „O tom místě jsem nikdy neslyšela, pane. Není to poblíž Tří Jedlí."

„Dobrá, můžeš jít."

Paks přikývla a odešla; překvapilo ji, o kolik lépe se cítí. Toho večera jim vrátili jejich dýky – spolu s mnoha výstrahami ohledně jejich nesprávného použití. Jakmile měla Paks dýku opět u boku, cítila se mnohem bezpečněji. Přistihla se, že k ní její ruka sjíždí znovu a znovu.

O dva dny později Aliam Halverik odjel pryč, za ním pochodovaly dvě z jeho kohort a spolu s nimi odjely i obléhací stroje. Jeho kapitáni dovolili zajatcům, že mohou v malých skupinkách cvičit pochod, a vojáci obou kumpanií vyrazili ven pro dřevo, vodu a jídlo. Nezdálo se, že by je Halverikovi vojáci nějak hlídali, pracovali stejně tvrdě jako Phelanovi. Všichni se koupali v řece a podél břehů si prali oblečení. Paks se k nim nejdříve chovala velice upjatě, ale když viděla, že seržanti a desátníci klábosí se svými kolegy z Halverikovy kumpanie, začala poslouchat. O Lyonyi, odkud většina Halverikových bojovníků pocházela, nevěděla nic. Oni mluvili o elfech, jako by je všichni viděli a pracovali s nimi.

Jak přibývalo dnů jejich zajetí, dostávalo se Phelanovým bojovníkům ještě větší svobody pohybu v mezích, které Ferraultovi stanovil Halverikův kapitán. Jednoho rána viděla Paks Ferraulta, jak hraje ve slunné části nádvoří jakousi deskovou hru s jedním z Halverikových velitelů, který vypadal ještě mladší než Ferrault. Společně se smáli a Halverikův kapitán jen vrtěl hlavou.

K Paksině radosti mohly malé skupinky chodit k řece nebo na ostružiny bez doprovodu. Ostružiny právě zrály a dívku těšily hodiny, které strávila jejich trháním. Vikovi se to nelíbilo – je příliš horko, mají příliš trnů, je to nuda – ale ona, Saben a Canna trhali putýnku za putýnkou tmavočervené plody, které Halverikovi i Phelanovi vojáci tak rádi jedli.

Kapitola čtrnáctá

Jednoho odpoledne se nacházeli hluboko v ostružiní, reptali na trny a cpali se zralými ostružinami, když zaslechli signál Halverikova trubače. Zastavili se a naslouchali.

„Ať je to cokoliv, není to pro nás," řekla Canna. Signál k jejich návratu se skládal ze čtyř dlouhých tónů, první tři byly vzestupné a čtvrtý stejný jako první.

„Mohl přijet posel od vévody," nadnesl Saben a postavil se, aby viděl přes vrcholky ostružiníků. Nacházeli se jižně od pevnosti, zhruba v jedné přímce s jihovýchodním cípem hradeb, viděli pouze krátký úsek cesty, která vedla z brány na západ.

„Myslím, že na to je příliš brzy," odvětila Canna.

„Co vidíš?" zeptala se Paks. Přesypávala ostružiny ze své putýnky do pytle, který si vzala s sebou.

„Nic moc. Ale, počkejte, slyšíte to?"

Spíše to cítili než slyšeli, sílící dunění podél cesty na jih. Kvůli rohu lesa nic neviděli, ale když se Paks postavila, spatřila hlídky na hradbách pevnosti. Ostatní, kteří plnili drobné všední úkoly a nebyli tak daleko od pevnosti, se otáčeli, aby se podívali na cestu. Zvuk se začal rozpadat na rytmické složky, které zněly jako dusot koní a pochodujících nohou. Někde na cestě se ozval hluboký tón rohu. Znovu zazněla i trubka Halverikova trubače. V zorném poli se objevil jezdec, který vyjel z pevnosti. Paks viděla jeho zelený plášť, na ramenou se mu cosi třpytilo. Myslela si, že to byl kapitánův kůň, a řekla to Canně.

„Možná bychom se měli vrátit," pronesla Canna. Poskakovala na špičkách a snažila se přes ostružiníky něco zahlédnout. Paks a Saben viděli přes horní trnité větévky.

„Počkejme!" řekla Paks. „Ať je to co je to – je to divné. A nezavolali nás. Podívej, Sabene, nejsou to…"

„Vojáci. Jo. A je jich hodně." Zpod stromů vyšel za zhruba dvaceti jezdci zástup ozbrojenců. „Není to vévoda," dodal Saben. „Zajímalo by mě, čí to jsou barvy?"

„Jaké barvy?" chtěla vědět Canna.

„Moment, je špatnej vítr. Žlutý pole a na něm něco černýho, ale nevidím co. Jezdci – některý mají drátěnou košili – jeden plátovou zbroj – žlutý kabátce. U Tirovejch kostí, ty chlapi mají píky!"

„Píky? Nikdo tady okolo nepoužívá píky," pronesla Canna. „Žlutá a černá a používá píky – nenapadá mě nikdo na dosah…"

„Ale má pravdu," ozvala se Paks. „Jsou to píky, vidím, jak se jejich hroty lesknou na slunci."

„Co dělají?" Canna se vzdala snahy podívat se sama.

„Pochodují – ne, zastavují. Ať z pevnosti vyjel kdokoliv, jede k čelu toho zástupu – jsem si jistá, že je to kapitán. Uvidíme…"

Na několik okamžiků Paks zmlkla a dívala se. Nic se nehýbalo. „Myslím, že s někým mluví – něco mu dává nebo si bere… Teď couvá. Zajímalo by mě, co… Ne!" Obrátila se k Sabenovi. „Je na zemi. Spadl z koně. Sabene, podívej!"

„Vidím," odpověděl zachmuřeně Saben. „Nelíbí se mi to."

„Povídejte," ozvala se Canna, „než udělám…"

„Myslím, že ho střelili, mají kuše. Opustili cestu, jdou po těch, co byli venku za prací…"

„Ale vždyť nejsou ozbrojení!"

„A zbytek pochoduje k pevnosti. Musí to být nepřátelé…"

„Ale čí?" Canna zmateně svraštila čelo.

„Nevím. Halverikovi, předpokládám, ale – ne! Oni – ti ďáblové! Hnusní vrazi…" Paks se začala prodírat ostružiním.

„Paks, dolů!" Saben srazil Paks k zemi. „Buď zticha, ty hloupá! Nijak by nepomohlo, kdybysme tam šli."

„Co se stalo? Co je?" Canna se znovu pokusila podívat se.

„Pár našich lidí se pokusilo utéct. Padli – šípy, řek bych."

„U svatého Girda! Musíme…"

„Ne, ty taky? Mysli, Canno! Paks, poslouchej. Nehejbejte se. Co zmůžeme se třema dýkama? Nemáme žádnou zbroj – než bysme stačili někoho z nich zabít, zastřelili by nás."

„Máš pravdu," souhlasila váhavě Paks. „Nech mě vstát, Sabene, o nic se nepokusím. Ale nemůžeme jen – jen tak utéct a dovolit, aby je zabili."

„A co pevnost?" zeptala se tiše Canna. „Halverikovci určitě vyrazí ven…"

„Jestli jsou chytří, tak ne," odvětila Paks. „Stojí proti nim velká síla, myslím, že jsme ještě ani neviděli všechny nepřátele. Budou mít štěstí, pokud se dokážou udržet, natož aby provedli výpad." Ještě se dohadovali, když znovu uslyšeli trubku a přes luka podél řeky se k nim donesl i rachot padací mříže.

„Teď už se zpátky nedostaneme," řekl Saben. „Ani kdybysme chtěli."

Paks se dívala na pevnost, aby viděla, jak je bráněná, ale potom se náhle stáhla. „Blíží se," pronesla tiše. „Na téhle straně řeky." Všichni se co nejvíc přitiskli k zemi pod ostružiníky. Slyšeli vrzání a chrastění zbroje, když se ozbrojenci blížili, ale neviděli nic. Paks doufala, že muži tam venku jsou na tom stejně.

„Hej, vy tam!" ozval se drsný hlas. „Vidíme vás. Vylezte ven, nebo vás zastřelíme!" Nepohnuli se. Paks zaslechla šelest, jak do ostružiní několik yardů od nich vlétl šíp. „Vylezte, zbabělci!" křikl další hlas. Přilétl další šíp a ještě jeden, o něco blíž. Náhle se jeden šíp zabodl Canně do ramene. Nevydala ani hlásku. Svištění šípů se přesouvalo, s každou střelou se od nich vzdalovalo. „U Pána, povídal jsem ti, že tady nic není!" stěžoval si druhý hlas.

„Tak to si vyřiď s lordem, byl to jeho rozkaz," zavrčel druhý.

„Ne, udělám, co řekne, já jenom že ty zajatci byli lákavější. Viděl jsi tu zrzku?" Hlasy, které se mezi sebou stále hašteřily, se vzdálily vpravo od nich. Trojice stále ležela bez hnutí a v naprostém tichu. Paks se očima střetla se Sabenovým pohledem, měl tvář bílou vzteky. Podívala se na Cannu. Ta mrkáním zaháněla slzy a měla zaťaté zuby. Čekali. Kolem rozsypaných ostružin zakroužila modrá moucha, potom se usadila Canně na rameni. Slyšeli výkřiky mužů pod pevností. Zaječení. Další výkřiky. Paks znovu pohlédla na Sabena a tázavě povytáhla obočí. Přikývl.

Velice opatrně se oba přesunuli vedle Canny. Zdálo se, že se šíp nezabodl příliš hluboko. „Doufejme, že to není horší, než jak to vypadá," zamumlal Saben. Paks nabídla Canně svůj plášť, aby se měla do čeho zakousnout, a poté přidržela dřík, zatímco Saben kolem šípu rozřezával Canninu tuniku. Dlouhé ozubí hrotu do kůže nevniklo, jeho špička vězela ve velkém svalu mezi krkem a ramenem. Když Paks zatáhla, špička lehce vyklouzla ven, následována proudem krve. Hrot byl delší a širší než ty, které používala jejich Kumpanie. Saben přitiskl své ruce na ránu a stlačoval její okraje k sobě. Paks vysypala ostružiny z pytle a pochybovačně na hrubou látku pohlédla.

Canna vyplivla z úst její plášť. „Dej se do toho, to půjde!“

„Není to příliš hrubé?“

„Ne. Pokračuj!“

„Počkej chvilku,“ zamumlal Saben, „až to nebude tolik krvácet. Stejně teď nemůžeme nikam jít.“ Paks z pytle dýkou uřízla pruh, aby měla ránu čím ovázat, a poté složila pytel tak, aby vytvořil polštářek. Slyšeli další zmatený hluk od pevnosti, ale nic, co by se k nim blížilo. Paks přemýšlela, jak dlouho by měli s odchodem vyčkávat. Útočníci by mohli poslat do lesů hlídky, aby vypátraly opozdilce. Strávila chvíli tím, že si plnila tobolku u opasku ostružinami. Saben konečně zmírnil tlak, který vyvíjel na Cannino rameno. Rána se rozevírala, ale už téměř nekrvácela.

„Zastavilo se to,“ pronesl. „Přilož tam ten polštářek, Paks.“

„Až se pohnu, zase to začne téct,“ odvětila smutně Canna. „U svatého Girda, to byla opravdu smůla, že mě zasáhli, když nás vůbec neviděli.“ Když jí Paks přitiskla složený pytel na rameno, trhla sebou. „Ech, jak jsi…“

„Takhle,“ odpověděla tiše Paks. „Sabene, tlač na to a pomoz jí se posadit.“ Se Sabenovou pomocí se Canna převalila na bok a sedla si. Tvář měla bledou. „Teď to provléknu pod rukou, pak nahoře, kolem dokola – a ještě jednou tady. Tak. Nehýbej tou paží, pokud to nebude nutné.“

„Dobrá práce. Díky!“

„A co uděláme teď?“ zeptal se Saben.

„Musíme odtud zmizet, než to tu pořádně prohledají,“ odpověděla Canna. „A pak se musíme dostat k vévodovi.“

Paks přikývla. „Souhlasím. Ale Rotengre je daleko; víte, jak se tam dostaneme?“

„Myslím, že já ano,“ odvětila Canna. „Ale co vy?“

Saben zavrtěl hlavou. „Já ne. Já vím jen to, že je to na jih, to je všechno. A ty, Paks?“

Paks na otázku nejdříve neodpověděla. „Canno, neopouštíš nás, že ne?“

„Ne, ale jestli se to zranění zhorší, nebo kdybychom se po cestě dostali do nějakých potíží a zabili mě, chci vědět, že dokážete najít vévodu sami.“

„Já – myslím, že ano. Přinejmenším poznám cestu, až se tam dostaneme, křižovatky a tak.“

„Dobře.“ Canna se posunula a rozhlédla se po malém prostoru, v němž leželi. „Sabene, můžeš nám povědět co dělají a jestli je bezpečné vydat se na cestu? Paks, ty sbal zbytek těch ostružin.“

„Podle těch zvuků to vypadá, že jsou asi moc zaměstnaný na to, aby se starali o nás,“ řekl Saben. Opatrně vstal a podíval se přes horní větvičky ostružiníků. „Na hradbách jsou vojáci, v zeleném i v hnědém, Halverikovci museli dát zbraně i našim lidem. To je od nich moudrý. Spousta vojáků a koní je pod hradbama. Myslím, že můžeme jít, ale bude lepší držet se u země. Canno, můžeš s tím zraněním lézt po čtyřech?“

„Jestli je druhou možností to, že tady zůstanu ležet a ti barbaři mě zajmou, tak určitě. Dobře, že máme tmavé tuniky. Ale než půjdeme, sníme tolik ostružin, kolik se do nás vejde.“ Nasypali si plné hrsti ostružin do úst, jejich sladká šťáva jim dodala sílu. Po několika minutách začali lézt ke stromům. Canna poslala Sabena jako prvního a Paks lezla za ní s jednou putýnkou plnou ostružin. Ostatní zakryli spadlým listím v naději, že pátrači tak nenajdou důkaz o jejich přítomnosti.

Paks viděla, že Canně dělá lezení potíže; několikrát se zastavila, zakolísala, ale nikdy neupadla. Po jejich výpravách během sklizně ostružin v houští naštěstí zbyly pěšinky, které vedly sem a tam téměř až k okraji lesa, takže si nemuseli razit novou cestu. Canna dokázala lézt stále dál a nakonec se z houští probojovali. Už se šeřilo, dole na louce viděli zář ohňů.

Protlačili se lískami, které lemovaly okraj lesa, do větší tmy pod stromy. Nyní už šli vzpřímeně. Když našli krytý dolík, usadili se tam, aby se dohodli na dalším postupu. Dokonce i v tom šeru Paks viděla, že je Canna bledší než obvykle.

„Alespoň jsme si vzali plné čutory,“ pronesla tiše. „A máme ještě nějaké ostružiny. Já mám ještě kus sýra. Co vy?“ Saben měl špalek sušeného masa, ale Canna pouze ostružiny, které si uložila do své tobolky u opasku. „V putýnce můžeme vařit,“ pokračovala Paks.

„Pokud budeme mít co vařit,“ odvětil Saben. Byla už téměř taková tma, že na sebe neviděli. „Jak jsi na tom, Canno?“

„Mohlo by to být horší," odpověděla roztřeseným hlasem.

„Měla bys raději sníst ten sýr a maso," pronesla Paks. „Když jsem ztratila hodně krve, říkali mi, abych jedla a tím to dala do pořádku." Canna protestovala, ale Paks byla neústupná. „Ne, potřebuješ to! Já a Saben můžeme jíst ostružiny. Ale ty nás budeš zpomalovat, jestli se nevzchopíš." Podala jí svůj sýr a Saben Canně podal maso. Jedli v tichosti; Paks a Saben toho snědli jen málo, protože už byli plní ostružin z dřívějška.

„Zajímalo by mě, co budou dneska večer dělat," pronesl nakonec Saben.

„Doufám, že toho nezvládnou moc. Asi to záleží na tom, jak daleko dneska pochodovali a jak se vyvíjí útok." Paks se náhle přistihla, že zívá, ačkoliv vůbec nebyla ospalá. Odsunula myšlenky na ostatní přátele stranou. „Jsem moc ráda, Canno, že jsi nám řekla, že bychom si měli vzít pláště, aby nás ochránily před trny. Začíná být zima." Téměř se nechtělo věřit, jak se pod ostružiníky teplem potili.

„Neměli bysme se pokusit dostat dál?" otázal se Saben.

„Ne, jen bychom se motali kolem, dělali bychom ve tmě hluk a mohli bychom se ztratit. Co myslíš ty, Canno?" Paks si vzpomněla, že Canna je služebně starší.

„Myslím, že máš pravdu. Je moc tma. I když bych si přála, abychom dokázali zjistit, co dělají a kdo to je. Řekli bychom to vévodovi." Vzdychla. „Ale to je ještě nebezpečnější. Moc dobře tyhle lesy neznáme a nemůžeme riskovat zajetí." Odmlčela se a poté pokračovala odlišným tónem. „Vím, že ani jeden z vás není girďan, ale – chtěla bych, abyste se ke mně při mé modlitbě připojili. Alespoň při žádosti o zmatení našich nepřátel."

„S tím souhlasím," řekl Saben. „Ale nebude se Gird zlobit, když se bude jeho jménem modlit někdo, kdo ho neuctívá?"

„Ne," odpověděla Canna. „On vítá všechny čestné bojovníky." Sáhla do tuniky, při tom pohybu zašelestila látka, a vytáhla svůj svatý symbol. Paks slyšela tiché cinkání řetízku. „Svatý Girde, patrone válečníků, ochránce slabých, pro nadcházející bitvy dodej sílu našim pažím a zahřej naše srdce. Odvahu našim přátelům a zmatek našim nepřátelům."

„Odvahu našim přátelům a zmatek našim nepřátelům," zopakovala Paks se Sabenem. Paks se cítila divně, když vzývala někoho, koho neuctívala, ale taková jednoduchá prosba jistě nemohla být chápána špatně. Slyšela zvonění řetízku, jak Canna vracela medailon na místo, a natáhla se, aby Canně pomohla zabalit se se zraněným ramenem do pláště. Přidala k němu i svůj.

„Vezmu si první hlídku," řekla Sabenovi. „Spěte."

Saben se zabalil do svého pláště a lehl si vedle Canny. Paks se vsedě opřela zády o strom, naslouchala zvukům, které se nesly od pevnosti, a snažila se domyslet si, co znamenají. Přemítala, kteří z jejích přátel jsou po smrti a kteří byli v pevnosti – a kdo padl do zajetí. A kdo byl jejich nepřítelem a proč byl tady, na konci cesty? Ferrault jim řekl, že to nejhorší, co mohou čekat, jsou lupiči přepadávající povozy s obilím. A přesto přišla nejdříve Halverikova kumpanie a pak i tahle armáda, aby pevnost dobyli, jako by byla důležitá. Proč?

Vytáhla z pochvy dýku a zkusila její ostří. Otupilo se při řezání látky, jak se obávala. Sáhla po brousku, ale zarazila se. Ten zvuk by poznal každý, kdo by ho zaslechl. Ale mít tupý nůž – rozhodla se, že to riskne. Zlehka přejela čepelí po kameni. Neznělo to příliš hlasitě, dobře! Bude to sice trvat déle, ale měla čas.

Když byla čepel znovu ostrá, vrátila brousek do pouzdra a dýku do pochvy. Pohlédla vzhůru, jestli nespatří hvězdy, ale listoví bylo příliš husté. Nedokázala určit, kolik času uběhlo. Už neslyšela ani žádné zvuky od pevnosti, pouze vítr ve větvích. Protáhla si nejdříve jednu ruku, pak druhou. Ochladilo se. Silně si promnula ruce, potom si rozpletla vlasy a po hmatu je znovu spletla. Zvedl se vítr a vzduch voněl jako před deštěm. Připadalo jí, že v dálce slyší buben, a znovu se zamyslela, co jsou útočníci zač. Ozvalo se dlouhé soví húú – húú – hú hú. Protáhla si nohy a přála si, aby Cannu nezabalila do obou plášťů. Zdálo se jí, že je mnohem větší zima. Saben začal chrápat. Paks natáhla ruku a dotkla se jeho ramene.

„Nechrápej," řekla mu, když se s trhnutím probral.

„Hmmm," odvětil a otočil se. Paks se postavila a ener-

gicky mávala rukama, aby se zahřála. Bylo to lepší. Vítr zeslábl a dívka si znovu sedla a opřela se o strom. Doufala, že nebude pršet a že vítr ustane úplně. Neustal. Právě když si myslela, že by jí přece jen mohlo být tepleji, vnikl do dolíku studený proud vzduchu a Paks se začala chvět. Znovu si promnula ruce, ale nepomohlo to. Cvakaly jí zuby.

„Paks!“ ozval se hlas ze tmy. Téměř vyjekla, ale hlas patřil Canně. Paks se rychle přesunula k ní.

„Copak je?“

„Vzbudila jsem se a uslyšela tvoje zuby. Vezmi si ten plášť, nepotřebuju ho.“

„Nechci, abys prochladla.“

„Je mi dost teplo. Nebuď hloupá, vezmi si ho!“ Canna se nadzdvihla a začala se vymotávat z druhého pláště. Saben se probudil.

„Co se děje?“

„Paks mrzne a já jí vracím plášť.“

„Stejně už je čas, abych převzal hlídku. Ohřej se, Paks, vzbudím tě pozdějc.“

„Dí-díky.“ Paks se zabalila do teplého pláště, lehla si vedle Canny a chvilku se chvěla. Jakmile se zahřála, usnula. Vzbudila se vyděšená, protože Saben jí pevně tiskl ruku na ústa. Než se mohla jeho ruky zbavit, pochopila důvod jeho počínání – někde poblíž byli koně. Dotkla se jeho zápěstí a Saben dal ruku pryč. Pohlédla na Cannu. Ta jí bez hnutí pohled oplatila. Slyšela koně také. Mezi stromy ležela hustá vlhká mlha, jejich pláště byly pokryté vlhkostí.

Koně se přiblížili. Slyšela cinkání udidel a vrzání kůže. A hlasy. „Tady nikdo nebude, v tomhle počasí bysme je našli zalezlý v tý dřevorubecký boudě.“

„Nebo jsou už daleko odtud.“

„Ne, zaútočili jsme dost pozdě, byli by blízko. Jedině, že by někdo byl v tom vysokým ostružiní, ale Palleckův oddíl to tam včera prošel.“

„Chceš říct, že tam stříleli šípy. Ty líný neřádi by se nešťourali v trní. Ale souhlasím, že by to mělo každýho vyhnat ven. Ovšem když nás tady chce *on*, budeme tady.“

„To máš pravdu, o to se nebudu hádat. Ale stejně by mě zajímalo… Myslel jsem, že jdeme na pomoc Rotengre. Proč

chtěl, abysme šli sem nahoru a sebrali partu žoldáckejch zajatců?“

„Nevím. Myslím, že je to jedna z těch jeho intrik. Víš, jak je nenávidí. Jsem si jistej, že tenhle vévoda Někdo, Rudej vévoda, bude na zelený dost naštvanej, až najde svoje lidi tam, co budou. A Tollen povídal, že Rudej vévoda je taky u oblíhání Rotengre.“

„Fakt? Potom je to o něco jasnější. Lord Siniava se ve svejch lstích vyzná, o tom nepochybuju.“ Hlasy je minuly a nyní odezněly v mlžnatém tichu.

Trojice v dolíku na sebe dlouho hleděla. „Někam zajatce vedou,“ řekl tiše Saben. „Zajímalo by mě kam.“

„Ale co pevnost?“ otázala se Paks.

„Siniava – Siniava. To jméno bych měla znát. Žlutá a černá, a Siniava. Ach!“ ozvala se Canna.

„Copak je?“

„Můžeme doufat, že se pletu, ale asi vím, kdo je Siniava. Myslím si, že je to Kocourek. Slyšeli jste o něm?“

Paks se zachvěla. „Ano. Až moc. Co teď budeme dělat?“

„Povíme to vévodovi. To je teď ještě důležitější než předtím. Ráda bych zjistila, *kam* vedou zajatce. Bude to chtít vědět.“

„A jestli se snaží dobýt pevnost, aby získali další…,“ pronesl Saben.

„Ano. Je toho hodně, co potřebujeme vědět – kam jdou, kdy a kterou cestou…“

„Mohli bychom – mohla bych se pokusit dostat blíž k nim a zjistit to,“ navrhla Paks.

„Nejdřív potřebujeme dostat Cannu mimo dosah jejich pátrání,“ řekl Saben. „Nemůže jít tak rychle. Ale tahle mlha nám dost pomůže, oni nás nevidí.“

„Víš, kudy kam?“ otázala se Canna.

Sabenův radostný výraz povadl. „Ne. Na to jsem nepomyslel.“

„Já to vím,“ pronesla Paks. „Alespoň jsem si celkem jistá. Půjdeme o kousek dál na jih a pak to vezmeme na západ k cestě.“

Pomohli Canně vstát, tmavovlasá žena se držela na nohou s větší jistotou, než Paks očekávala. Potom se Paks vydala v

čele trojice od stromu ke stromu, za každým se zastavila, rozhlédla se a naslouchala. V lese vládlo ticho, až na to, že z každé větvičky odkapávala vlhkost, která se na ní srazila z mlhy. Šli dál. Mohlo to trvat hodiny, světla přibývalo jen pozvolna a mlha byla stále stejně hustá. Při jedné zastávce se Saben zeptal: „Jak víš, že jdeme na jih?“

„Pamatuju si výhled z hradby – za těmi velkými ostružiníky směrem na jih rostl pás jedlí. Vzpomínám si, že jsem přemýšlela nad tím, jestli je tam někdo vysadil z nějakého důvodu.“

„Jedle… Jak poznáš jedle od borovic nebo od něčeho jinýho?“

„Jsem ze Tří Jedlí, vzpomínáš? Jedle poznám.“

„Aha, a já už myslel, že seš nějaká chytrá nebo tak něco,“ zazubil se na ni Saben, než pokračovali dál.

Vyšli táhlý svah a nyní cítili, že jsou na vrcholu hřebene. Když se na druhé straně vydali dolů, jedle zmizely.

„Co teď?“ otázal se Saben.

„Teď se na chvíli zastavíme,“ odpověděla Paks při pohledu na Cannu, jejíž tvář byla ztrhaná bolestí nebo chladem. Našli si místo pod skalním převisem a usadili se zády k němu. „Teď můžeme sníst tyhle ostružiny. Máš křesadlo, Sabene?“

„Ne, smůla! Ale stejně bysme tady nemohli rozdělat oheň, ne? Takhle blízko?“

„Ne, ale později ano. Já nemám nic. Canno?“

„Nevím, nevzpomínám si. Nebyl důvod, abych ho brala s sebou, ale podívám se do váčku. Ano, je tady.“

Paks se na ně zazubila. „Jsme na tom opravdu dobře. Máme něco na rozdělání ohně a něco, v čem můžeme vařit…“

„A nic, co bysme uvařili,“ připomněl jí Saben.

„Nesýčkuj!“ odsekla. „Mohli jsme být mrtví nebo v zajetí, a to nejsme. Kdyby jen Cannu netrefili…“

„Na *kdyby* se nehraje,“ ozvala se Canna. „Je mi dobře, jen mě to bolí, když hýbu rukou, přesně jak jsi očekávala.“ Navzdory jejím slovům si Paks všimla, že se ochable opírá o kámen.

„No, jestli vy nepotřebujete odpočinek, tak já ano,“ řekla Paks.

„Už je mi jasný, jak jsi věděla, kterým směrem je jih," pronesl Saben. „Ale jak najdeš západ? Nevzpomínám si, že by tím směrem rostl nějakej vhodnej pás stromů."

„Tenhle hřeben se táhne víceméně na západ," odpověděla Paks, jež na to přišla právě před několika minutami, když také uvažovala nad tím, jak bez slunce najde západ.

„Hmmm. Už zase máš pravdu. Ale připadá mi, že jít po něm nebude snadný."

„To si myslím taky. Bylo by hezké, kdybychom našli něčí pěšinu, která by vedla tím správným směrem."

„Když tu pěšinu dokážeme najít my, tak to dokážou i jejich lidi."

„Jo, to mě mělo napadnout. No, prostě to budeme muset zkusit. Jestli se ztratíme, tak nám pomůže slunce, až někdy během dneška vyjde."

„Pojďte, podělíme se o ty ostružiny," pronesla Canna. Připadalo jim, jako by se plody přes noc scvrkly, jejich prázdné žaludky naplnily jen málo.

„Příště, až budeme dělat něco takovýho," řekl Saben, „musíme si do tobolek vzít příděly jídla na tři dny, křesadla, obvazy a – třeba i muly a sedla."

Paks a Canna se rozesmály. „Do tobolky, samozřejmě," odvětila Canna. „Abych byla upřímná, nemám v plánu ještě někdy dělat něco takového, pokud se tomu budu moct vyhnout."

„Ale no tak!" řekl Saben. „Budeme hrdinové tohodle příběhu. Unikneme zlosynovi, přineseme zprávu svému vévodovi, osvobodíme naše přátele…" Paks přikývla – už si představovala, jak na cestě osvobozují zajatce a vítězně se vracejí k vévodovi. Samozřejmě to nebude snadné, ale… „Jestli z toho vyjdeme jako hrdinové, zasloužíme si to," pronesla věcně Canna. „Za každý krok naší cesty. Vy dva – vedli jste si dobře, ale nechápete to. Je tu příliš mnoho věcí, které se mohou zvrtnout, příliš mnoho mil. Tohle není příběh, který se vypráví u ohně, žádné dobrodružství pro hrdinu z písní, tohle je skutečnost. Není moc pravděpodobné, že se dostaneme až k vévodovi, ačkoliv se budeme snažit…"

„Já to vím," přerušil ji Saben. „Nejsme zkušení zvědové. Ale stejně – je to jednodušší, když o tom přemýšlím jako o

dobrodružství, alespoň mi to tak připadá. Špatný věci přijdou dost brzy, i když je nebudeme hledat a budeme opatrní.“

„No, pokud si nepředstavujete, že stančíme dolů na cestu a najdeme vévodu stejně snadno, jako jsme našli tyhle ostružiny,“ odvětila pochybovačně Canna.

Paks zavrtěla hlavou. „My to víme, Canno. Hodně se toho může pokazit, potřebujeme, abys nám zabránila udělat hloupé chyby, které by vedly k naší smrti. Jeden z nás to musí zvládnout.“ Stále si myslela, že by to mohli dokázat, Canna prostě měla starosti kvůli svému zranění. Napila se z čutory, potom jí zatřásla. „Zajímalo by mě, jak daleko směrem dolů je voda. Canno, jak jsi na tom s vodou ty?“

„Mám asi půl čutory. Měli bychom se nejspíš po nějaké poohlédnout.“

„Vy zůstanete tady,“ řekl Saben. „Když půjdu jenom dolů a zase nahoru, nemůžu se ztratit. Až si budu myslet, že jsem dost blízko, zahoukám jako ta sova včera v noci.“ Vzal si od nich čutory a zmizel v mlze.

„Jestli pochodují do Rotengre,“ řekla Paks, „myslíš, že půjdou přes Sorellin, nebo ho obejdou?“

„Přes město nepůjdou, i kdyby ho ovládali – bylo by to riskantní. Řekla bych, že půjdou přes to rozcestí, kterým jsme šli nahoru i my.“

„To doufám. To jim bude trvat tak – alespoň týden pochodu; s tím zástupem lidí spíš osm nebo devět dní. Budeme muset někde sehnat jídlo. Zvládli bychom pochodovat dva dny jen o vodě, ale ne týden. Myslíš, že bychom někde mohli koupit jídlo? Mám stříbrňák – nis – a nějaké měďáky…“

„To je otázka. Když nás někdo uvidí, může o nás mluvit. Když půjdeme dost daleko, abychom byli v bezpečí, můžeme je ztratit. Možná by bylo nejlepší, kdybychom se drželi toho, co se dá najít – nebo ukrást.“

„Ukrást!“ zvolala Paks. „Ale od nás se nečeká, že…“

„Já vím. Ale je to lepší než zajetí. Až se dostaneme k Rotengre, můžeme o tom povědět vévodovi a ten to vyrovná.“

Paks vzdychla. Začínalo to vypadat složitěji. „Jestli se budeme držet dost blízko od nich, abychom věděli, kde jsou, budeme dost blízko i na to, aby nás našli jejich zvědové, ne?“

„Ano. Kdybychom znali jejich cestu, mohli bychom jít před nimi – to by bylo nejlepší – ale neznáme ji.“ Chvíli seděly tiše. Canna se ještě víc opřela zády o kámen. Paks na ni pohlédla.

„Chceš si lehnout?“

„Raději ne. Nech mě přemýšlet. Jestli pochodují jako ostatní, které jsem viděla, budou mít vpředu na koních dvě vlny zvědů a hlídky na obou křídlech. Hlídky po stranách se obvykle drží na dohled zástupu, zvědové vpředu možná ne. A také zadní stráž. První den bude nejtěžší, než zjistíme jejich pochodovou sestavu.“

„Nevím, jestli mám raději doufat v déšť, který by je zpomalil, nebo v hezké počasí, které by to usnadnilo nám.“

„V obou případech budeme mít své problémy a oni taky. Nejlepší je být připravený a brát, co přijde. Ještě jedna věc, Paks…“

„Ano?“

„Potřebujeme se dohodnout, kdo velí.“

Paks se na ni zadívala. „Proč? Přece ty. Jsi služebně starší.“

„Ano, ale ještě nejsem ani vůdce řady. A jsem zraněná, nemohla bych po tobě chtít, abys poslechla, pokud…“

„*Húú – húú – hú hú.*“

„Saben jde. *Húú – húú.*“ Paks se snažila o stejný tón. Uviděly, jak se z mlhy vynořuje lidská postava.

„Nedaleko je dobrej pramen,“ řekl Saben. „A kolem něj jsem našel tohle.“ Vysypal tobolku plnou malých červených bobulí a několik lískových oříšků. „Nevím, co je to za bobule, ale chutnaj dobře.“

Paks jednu zkusila. Byla trpká a šťavnatá, od lahodných sladkých ostružin se chuťově velice lišila. Společně s Cannou jedly, zatímco Saben louskal oříšky a vyloupával na hromádku jádra.

„Můžu vzít dolů putýnku a nasbírat toho víc,“ pronesl Saben.

„Myslím, že ne,“ odvětila Canna. „Podívej na mlhu.“ Zvedl se slabý vítr a mlha začala proudit mezi stromy. „Měli bychom zamířit k cestě. Sabene, říkala jsem Paks, že se potřebujeme dohodnout, kdo bude velet…“

„Jseš služebně starší, Canno. Cokoliv řekneš…“

„Dobře. Paks s tím souhlasila také. Ale když jsem raněná, bude muset velení převzít jeden z vás…“

„Aha. Tak samozřejmě Paks – nemyslíš?“ Vsunul si do úst lískový oříšek.

„Přesně to jsem si myslela,“ odvětila s úlevou Canna. „Ale chtěla jsem si být jistá, že souhlasíš taky. Nejsem žádná šarže.“

„To je v pořádku. Nemáme čas dělat si starosti s *tímhle*.“

„Dobře. Povím vám, co si myslím, že musíme udělat dál. Kdybych na něco zapomněla, připomeňte mi to.“ Oba přikývli a Canna pokračovala. „Potřebujeme se k nim dostat dost blízko na to, abychom věděli kam jdou, aniž by nás chytili. To znamená, že se musíme držet z jejich dohledu. Jestli mají namířeno do Rotengre, můžeme zůstat spolu, pokud ne, budeme se muset rozdělit, jeden půjde přímo k vévodovi a ostatní budou sledovat Siniavu.“

„Ale, Canno,“ ozvala se Paks, „nemohli bychom se zajatci něco podniknout? Osvobodit je nebo tak něco?“

Canna zavrtěla hlavou. „Ne, myslím, že to nezvládneme. Nejdůležitější je povědět vévodovi, co se stalo. Kdybychom se je pokusili osvobodit a neuspěli bychom – přemýšlej, Paks, jsme jenom tři a máme pouze dýky, úspěch není moc pravděpodobný – chytili by nás nebo zabili a vévoda by se nic nedozvěděl. Taky se mi to nelíbí, ale takhle bychom to nevylepšili.“ Odmlčela se a přejížděla pohledem z jednoho na druhého. Paks konečně váhavě přikývla. Saben zabručel. Canna pokračovala: „Další věc – jestli někoho z nás chytí, zabijí, nebo – cokoliv – ostatní musí jít dál. Někdo se musí za každou cenu dostat k vévodovi, jinak je to všechno zbytečné. Jasné?“

Paks zjistila, že je to těžko přijatelné, bylo to nemožné. Promluvila společně se Sabenem: „Ne! Nemůžeme…“ Saben se odmlčel a Paks pokračovala: „Canno, jsi zraněná, nemůžeme tě opustit. Co když tě najdou? Jsme – jsme přátelé, bojovali jsme spolu a…“

„Jsme v první řadě válečníci,“ odvětila přísně Canna. „Kvůli tomu tady jsme. Jestli přijímáte moje velení, musíte se s tím smířit. Jsme válečníci a máme povinnosti ke svému

vévodovi. Stejně je jediný, kdo může pomoct ostatním. Já bych vás opustila – nechtělo by se mi, ale udělala bych to. A vy opustíte mě, jestli k tomu dojde. Bude to lepší, než aby byla ztracená celá kohorta a po ní i Kumpanie.“

„No dobře. Ale doufám, že se to nestane.“ Paks se postavila a protáhla se.

„Já taky,“ pronesla Canna. Saben jí podal ruku a pomohl jí vstát. „Nezapomínejte používat signály rukou, jak to jen půjde. Zvuk se nese daleko, jak jsme slyšeli.“ Přikývli. „Paks, pokud myslíš, že dokážeš najít cestu na západ, veď nás. Ale ať uděláš cokoliv, nestáčej se na sever.“

„Budu opatrná.“ Paks se rozhlédla. Mlha zřídla, viděla kus před sebe mezi stromy. Po hřebenu se vydali na západ – nebo alespoň doufala, že jdou na západ. Při chůzi po mokrém listí nadělali jen málo hluku. Poblíž nic neslyšeli, ale čas od času zaslechli z dálky zvuk bubnu.

Kapitola patnáctá

Paks se při chůzi snažila přemýšlet, kde jsou. Nacházeli se jižně od jihovýchodního rohu pevnosti, pak šli na jih a mezi jedlemi kousek na východ. Doufala, že nyní jdou na západ, cesta ležela západně od pevnosti. Ale jak daleko na západ? Pamatovala si, že než dorazili k mostu, prošli několika zatáčkami, ale kde byly ty zatáčky?

Začínalo to být složitější, než si myslela. Tam, kde na hřebeni rostly stromy řidčeji, mohla vidět lépe, ale stejně tak je mohl lépe vidět i každý nepřítel. Uslyšela zprava zatroubení rohu a ztuhla. Ozvalo se znovu. Pohlédla na Sabena a Cannu za sebou. Canna pokrčila rameny. Paks ukázala na hustší porost o něco níže a Canna přikývla. Opatrně k němu slezli a

několik minut si odpočinuli. Paks jim vysvětlila, co jí dělá starosti – při chůzi hustým porostem by dělali hluk a pokud půjdou řidším lesem, mohou je nepřátelé snáze zahlédnout. Po chvilkové debatě se rozhodli, že zůstanou v hustém lese o něco níže po svahu a kvůli tichosti půjdou pomaleji.

Šlo se jim o něco hůře, ale Paks se cítila bezpečněji. Občas se zastavili, naslouchali a nervózně pozorovali svah nad sebou. Hlídka se k nim mohla dostat velice blízko, než by ji uviděli. Náhle se Paks zastavila. Připadalo jí, že vpředu vidí světlejší oblast – možná mýtinu nebo cestu. Zagestikulovala a ostatní si lehli. Když se na ně ohlédla, jejich bílé obličeje se v tmavém vlhkém listí jasně rýsovaly. Zabořila prsty do hmoty tlejícího listí a rozetřela si ji po obličeji, potom se znovu ohlédla a ukázala jim, co udělala. Přikývli a začali dělat totéž. Paks jim gestem naznačila, aby zůstali na místě, začala se plazit vpřed a využívala k tomu každého krytu, který se jí podařilo objevit. Ze svého místa viděla jen velmi málo. Po několika únavných yardech plazení ve vlhkém listí měla chuť vstát a rozhlédnout se. Když se však ohlédla, aby se podívala, jak daleko dolezla, Canna jí důrazně signalizovala: dolů! Drž se u země! Paks přikývla a pokračovala dál.

Byla si jistá, že už není daleko od otevřeného prostranství, ať už to bylo cokoliv, když uslyšela zvuk kopyt mnoha koní, kteří se rychle blížili. Chtěla vyskočit a utíkat, ale ovládla se. Podle toho zvuku se pohybovali po cestě, musela to být cesta. Neuvidí ji, pokud se nebude hýbat. Opakovala si to znovu a znovu a nutila se k pohledu do nánosů listí na zemi, aby nebyly vidět její oči. Koně přijížděli zprava, pomyslela si, že jich je nejméně deset. Přísahala by, že se přehnali přímo přes ni. Potom ji zvuk kopyt minul a odezněl. Paks se nadechla a zdvihla hlavu. Viděla mezeru a za ní stromy. Plazila se vpřed, až uviděla samotnou cestu, poznamenanou stopami kopyt a čerstvými vyjetými kolejemi. Jestli měl nepřítel povozy, budou ho zpomalovat. Rozhlédla se po cestě tak daleko, jak jen to šlo, aniž by vylezla do otevřeného prostoru. Nic.

Plazit se zpět ke Canně a Sabenovi zády k cestě bylo mnohem těžší. Byla si jistá, že tam někdo je, pozoruje ji a možná právě natahuje luk k výstřelu. Měla chuť vyskočit a

běžet vpřed. Bolela ji kolena. Vlhké zetlelé listí ji šimralo na nose, chtělo se jí kýchnout. Lezla dál, v duchu si něco brumlala a téměř vrazila do Canny.

„Cesta," špitla zbytečně Canně do ucha.

Canna byla bledá. „Bála jsem se, že vyskočíš a dáš se na útěk. Ty koně…"

„Skoro jsem to udělala," odpověděla Paks. „Pojďme o něco dál…"

Lezli zpět, pak se stočili dolů po svahu, sešli o něco hlouběji a usadili se pod shlukem cedrů. „Neviděla jsem žádné hlídky," řekla Paks. „Dívala jsem se oběma směry. Nevím, kam měli ti jezdci namířeno."

„Podívala ses na ně?" zeptala se Canna.

„Ne. Bála jsem se, že by mohli uvidět můj obličej, tak jsem se dívala k zemi. Podle zvuku mi připadalo, že jich bylo deset nebo i víc."

„Já jsem si myslela, že jich je asi tucet," odvětila Canna. „Možná jeli na farmu, na tu, jak jsme tam onehdy dostali toho vola."

„Asi ano. Doufala jsem, že jedou na jih a už se nevrátí."

„To je nepravděpodobné, pokud to nebyli poslové. Řekla bych, že jeli sehnat nějaké zásoby nebo informace."

„Když jsme teď našli cestu, neměl by jeden z nás zkusit zjistit, co se děje u pevnosti?" otázal se Saben. „Alespoň bysme mohli zjistit, jak velký je Kocourkovo vojsko."

Canna zavrtěla hlavou. „Ne. Souhlasila bych, kdyby nás bylo o něco víc, ale takhle si nemůžeme dovolit riskovat, že bychom ztratili byť jen jednoho z nás."

„Ale jestli odvedou zajatce jinou cestou…"

„Jak by mohli?" zeptala se Paks. „Na sever vede jen ta cesta přes hory, proč by tam chodili? Tohle je jediná cesta na jih, budou ji muset použít."

„Jestli nepůjdou volnou krajinou."

„S povozy? Viděla jsem čerstvé koleje a byly hluboké. Budou se muset držet cesty."

„Jak daleko je křižovatka?" otázal se Saben.

Paks pohlédla na Cannu. „Pamatuješ si to? Já myslím, že je vzdálená asi den pochodu. Dorazili jsme sem asi v půli odpoledne a na tom rozcestí jsme zastavovali o den dříve, že?"

„Ano. Tohle je cesta, která vede na východ do Merinathu a na západ do Valdaire, kdybychom po ní šli dost daleko. Ale tam nezatočí, jestli mají namířeno do Rotengre. Budou se téhle cesty držet přes dvě křižovatky – ne – na druhé se stočí na jihovýchod. V každém případě pojedou tou cestou, kudy jsme sem přišli my. Z nějakého důvodu by ale mohli jet přes Sorellin, nebo dokonce kolem něj na západ.“

Paks udělala klackem do hlíny náčrtek mapy. „Takže – tady je křižovatka, na které by mohli odbočit, a další je tady? Dobře. Potom je Sorellin a pak – jak daleko je do Rotengre? Je to na jihovýchod, že?“

Canna pohlédla na rýhy. „Ano. Nech mě přemýšlet. Jsme asi dva dny od Sorellinu a tohle je – no, řekněme čtyři dny *tudy*,“ ukázala na cestu východně od města, „z téhle vesnice, kde jsme se zastavovali, když jsme šli sem. Mám dojem, že to k ní máme asi tak daleko jako do Sorellinu, ale nejsem si jistá.“

„Takže je to celkem šest nebo sedm dní podle toho, co si pamatuju. Ale až sem bychom mohli jít napřed,“ pronesla Paks a ukázala na první křižovatku. „Až tam budou muset jet po téhle cestě a možná by nemuseli čekat, že jsme před nimi.“

„Ale nevíme, jak dlouho se tady hodlaj zdržet,“ ozval se Saben. „Mohli bysme tam na ně čekat měsíc a vévoda by nebyl o nic moudřejší.“

Canna zavrtěla hlavou. „Ne. Siniava je známý tím, že se pohybuje rychle. Myslím, že se o tu pevnost nebude pokoušet déle než den nebo tak, a když se mu ji nepovede dobýt, někoho tam nechá a se zbytkem armády se vydá na jih. Nedokážu si představit, že by vázal celou svou armádu na jednu malou pevnost.“

„A já jsem si myslela,“ řekla Paks, „že když se dostaneme před ně, mohli bychom taky sehnat nějaké jídlo, než kolem půjdou oni a vykoupí ho.“

„Ano, ale pak nás někdo uvidí. Budou klást otázky a když zjistí, že někde někdo v barvách vévody Phelana kupoval jídlo, budou nás hledat.“

Paks se zamračila. Silně si uvědomovala své prázdné břicho. Pár bobulí a oříšků nestačilo a nebudou mít čas, aby jich nasbírali hodně.

„Dobře, Canno," ozval se Saben, „musíme zůstat ve vévodových barvách?"

„Ano, jinak nás budou považovat za bandity nebo špehy. S našimi jizvami se nemůžeme vydávat za farmáře. Ale Paks má dobrý nápad, můžeme se vydat podél cesty na jih až k první křižovatce a tam tak den počkat. Když se neukážou, můžeme se pak rozhodnout, kdo se vydá přímo k vévodovi a kdo tam zůstane na hlídce."

„Tak jdeme." Paks se zvedla spolu s ostatními. Přestože se mlha už rozptýlila, světla pod zataženou oblohou ubývalo. Vedla ostatní znovu dolů po svahu, přes úzkou pěšinu a vzhůru do dalšího mírného svahu. Snažila se držet cesty dost blízko na to, aby neztratila mezeru mezi stromy z očí. Nikoho neviděli a nic na cestě ani neslyšeli.

Paks právě začínala přemýšlet, jestli se blíží k farmě, když ucítila kouř a uviděla vpravo více světla. V duchu si vybavila čtyři nebo pět domků a chlév, ohradu pro dobytek a dlouhé úzké pruhy zorané země a té, která právě ležela ladem. Jakmile ucítila kouř, seběhly se jí v ústech sliny. Pohlédla na Cannu a Sabena, tvářili se stejně hladově, jako se cítila ona.

„Možná bych mohla něco ukrást," pronesla.

Saben přikývl, ale Canna zavrtěla hlavou. „Ne! Pamatuj na ty jezdce." Paks na ně ve svém hladu zapomněla. „Ale pomohlo by nám, kdybychom zjistili, jestli jsou tady. Na cestě jsme je neslyšeli, takže doufám, že neprohledávají les."

„Na to jsem nepomyslela," odvětila Paks.

„To mě napadlo. Ještě nejsme ze sítě venku, musíme myslet na všechno – protože oni na všechno myslet budou. Sabene, tentokrát běž k silnici ty. A ať se děje cokoliv, drž se u země, stejně jako předtím Paks."

„Dobře. Mám dost špinavej obličej?"

„Ne úplně." Paks mu po tvářích rozetřela zetlelé listí. „Tak."

„Příště pro tebe udělám to samý," odvětil s úsměvem. Paks a Canna se posadily a sledovaly, jak se plazí k cestě.

„Je to zátěž na ruce," pronesla Paks.

„Ano. Myslím, že bychom neměly mluvit." Canna měla zachmuřenou tvář. Paks po ní střelila pohledem a vrátila se

ke sledování Sabena. Zdálo se, že postupuje velice pomalu, ale věděla, jak je to obtížné. Pomyslela na možnost, že by je jezdci na koních hledali v lesích, a zachvěla se. Už nebyla mlha, která by je skryla, a nebylo tu ani dost hustého podrostu. Hlavou jí prolétla myšlenka, že by měly být dál. Pak by možná našli jen jednoho, nebo by je to mohlo přimět, aby po dalších pátrali usilovněji. V břiše jí hlasitě zakručelo. Canna na ni pohlédla, Paks pokrčila rameny. Bez jídla to neměla jak zastavit.

Saben jim nyní zmizel z dohledu v keřích u cesty. Paks tasila svou dýku a podívala se na ni. Kdyby nedala čestné slovo, neměla by ji a pravděpodobně by ani venku netrhala ostružiny. Byla by v pevnosti, možná i v cele. Na druhou stranu by teď měla meč, protože Halverikovi muži Phelanovce ozbrojili. Ale být v obležení takového vojska – zavrtěla hlavou a vrátila se v myšlenkách k cestě na jih. Dojít za den ke křižovatce a počkat. To by zvládli i bez jídla. V žaludku jí znovu zakručelo, tentokrát ještě hlasitěji. Až na Cannu, pomyslela si. Canna byla zraněná, musela mít jídlo. A jestli dokáže najít jídlo pro jednoho, dokáže ho najít i pro tři. Trochu pookřála. Objevil se Saben, lezl zpátky k nim. Jak vítr na okamžik změnil směr, ucítily kouř zřetelněji. Saben přilezl blíž. Jakmile se jejich pohledy střetly, pokynul jim, aby se stáhly dál od cesty, a následoval je. Když se zastavili v houští, všimla si Paks, že je pod maskováním bledý.

„Co se děje?“ otázala se Canna.

„Jsou tam,“ pronesl podivně přiškrceným hlasem. „Napočítal jsem dvanáct koní, uvázanejch u ohrady – víte kde. Oni – zabili ty farmáře – i jejich rodiny. Těla tam jen tak ležej kolem. Jako – jako starý hadry, nebo…“ Hlas se mu zlomil, Saben se odmlčel a potlačoval vzlyky. Paks si náhle představila armádu ve Třech Jedlích. Nikdy nepomyslela na to, že by k farmě jejího otce přijeli ozbrojení muži – a její bratry a sestry… „Sabene!“ Canna s ním zatřásla. „Sabene, přestaň! Už jsme viděli mrtvé dřív. Je to strašné, to ano, ale nechceme být další na řadě…“

Vzhlédl k ní s vlhkýma očima. „Ale my jsme válečníci, Canno – jsme k tomu určený. Tohle nebyli vojáci, neměli šanci.“

„Sabene, je to teprve tvůj druhý rok a my takové věci neděláme, ale určitě víš, že některé armády ano.“

„Kdybysme jenom byli rychlejší, mohli jsme je zastavit,“ pronesl.

„My tři? S dýkami? Vzpomeň si, co jsi říkal včera večer, Sabene.“

„Ale co naši?“ ozvala se Paks. „Když takhle zabili farmáře, co udělají vojákům?“

„Paks, nepřemýšlej o tom! My můžeme jen sehnat pomoc, povědět o tom vévodovi. On udělá vše, co bude v jeho silách, to víš.“ Canna se otočila k Sabenovi. „Vypadá to, že tam budou dlouho?“

Saben se rozechvěle nadechl, a potom ještě jednou. „Jo. Oni – pekli maso. Myslím, že jednu z krav. Jsou kolem ohně.“

„Tak bychom možná mohli proklouznout kolem a raději bychom…“ Při zvuku kopyt na cestě se zarazila.

„Jeden kůň,“ řekla Paks. „Posel?“

„Možná.“

„Nechte mě, ať se podívám,“ ozval se Saben. „Nic neprovedu.“

„No…“

„Jsem v pořádku, Canno. Potřebujeme vědět, co dělaj.“

„Dobře. My zůstaneme tady. Nenech se chytit.“

„Neboj.“ Saben odešel směrem k cestě a zmizel. Paks se přistihla, že znovu tasila dýku. Canna zavrtěla hlavou a ukázala na pochvu. Vrátila dýku zpět. Čekaly. Uslyšely z dáli výkřik a pak další. Paks poskočilo srdce v hrudi.

„Saben?“ vydechla.

„Doufám, že ne,“ odvětila Canna. „Svatý Girde, chraň ho! Jestli to byl posel, možná volají na sebe.“ Tvář měla ještě bledší než předtím.

Naslouchaly. Žádné další výkřiky se už neozvaly. Paks si představovala Sabena probodaného šípy a jeho tělo dotažené k ohni, nebo zajatého a vyslýchaného. Zachvěla se. Canna se dotkla její ruky. „Nepřemýšlej o tom! Nevíme co se stalo – představy tě oslabí.“ Paks mlčky přikývla a snažila se obrátit myšlenky jiným směrem. Znovu zazněl zvuk kopyt na cestě, tentokrát jich bylo mnoho. To celá jednotka od-

jížděla? Čekaly v tichu, které jen občas narušil šelest listí v mírném větru. Paks se přestala dívat směrem, kterým Saben odešel, a upírala pohled k zemi. Když do ní Canna strčila, trhla sebou.

Saben přicházel k nim, kráčel téměř vzpřímeně. Široce se usmíval. Paks ucítila příval úlevy, při němž se jí roztřásly nohy, když vstala. „Myslela jsem, že…“

„Já vím,“ odvětil. „Když vykřikli, vyděsilo mě to, ale viděl jsem, co se stalo. Canno, celá jednotka je pryč, dostali rozkaz vrátit se do pevnosti a nechali celou krávu na ohni. Posel, to byl ten jeden kůň, jim řek, aby nečekali, protože ráno vyrážej na jih. Když si pospíšíme, můžeme mít maso, a hodně masa.“ Paks se okamžitě vrátil hlad.

„Co hlídky?“ otázala se Canna. „Určitě…“

„Ne, všichni koně jsou pryč a všichni nesli jezdce, o tom jsem se přesvědčil. Prosím, Canno – je to naše nejlepší šance.“

„Je to riskantní, ale máš pravdu. Je to naše šance.“

„Můžeme farmu obejít,“ řekla Paks. „Potom se já nebo Saben přesvědčíme, jestli je čistý vzduch. Co říkáš?“

„Dobrý nápad. Doufám, že to maso nařezali, nechci zanechat žádné jasné stopy.“

„Na to jsem nepomyslel,“ řekl Saben. „Píchali do něj, to jsem viděl, když jsem se díval poprvý. Ale jestli ho i řezali, to nevím…“

„Uvidíme. I kdyby ne, měli bychom být schopní tam najít i jiné jídlo – a oni by si mohli myslet, že ho vzal někdo od nich.“

Opatrně pokračovali dál. Mýtinou, na níž stála farma, cesta procházela. Když ji obešli, přiblížili se k okraji silnice a rozhlédli se na obě strany. „Možná by ji měl přejít jen jeden z nás,“ navrhla Paks. „Kdyby se něco stalo, třeba by hledali jen na té straně…“

„Nevím, jestli na tom záleží,“ odvětila Canna. „Ale opatrnost nikdy neškodí. Sabene, ty už jsi to nejhorší viděl – můžeš tam jít?“

„Ano, Canno.“ Pod nánosem hmoty ze zetlelého listí byla jeho tvář vyrovnaná a jeho modré oči na ně hleděly pevně.

„Dobře. Jestli je to maso nedotčené, upižlej něco z kraje, ale nenechávej zřetelné stopy po noži. Třeba si budou myslet, že ho vzal nějaký zaběhlý pes. Podívej se ještě po něčem, ale nenech nic tak holé, aby to bilo do očí.“

„Sežeň nějakou látku na obvazy, když to půjde,“ pronesla Paks. Připadalo jí, že Canna vypadá hůř než ráno.

„Ano, a další křesadlo, jestli nějaké najdeš,“ dodala Canna.

„Uvidím, co najdu.“ Po dalším opatrném rozhlédnutí oběma směry Saben rychle přeběhl přes cestu do porostu na druhé straně. Paks viděla, jak se pohybuje po okraji mýtiny a potom zachází za jeden z domků. Zmizel. Po dlouhém čekání ho spatřila znovu, jak se vrací ke stromům, potom opět zamířil k chalupám. Tentokrát se ztratil na ještě delší dobu. Potom ho uviděla, jak se po okraji mýtiny vrací k cestě, s vakem přehozeným přes rameno a s rancem v náručí.

Jakmile přešel cestu, podal ranec Paks. „Počkejte, dokud se nepodíváte, co jsem našel.“

„Ticho!“ řekla Canna. „Jsme moc blízko.“ Šli dál, dokud jim cesta úplně nezmizela z dohledu, a pak se posadili.

Paks rozbalila ranec, byl to Sabenův plášť a v něm zabalená spousta věcí: tři kulaté bochníky černého chleba, půlka menšího sýra, šest jablek a malý vycpaný váček se zaoblenými předměty. „Opatrně,“ upozornil ji Saben. „To jsou vajíčka.“ Cibule, pár kořínků, několik pruhů bílého lněného plátna, malý, pronikavě vonící kameninový hrnec a nůž s krátkou čepelí.

Z odřeného koženého vaku Saben vytáhl další věci: pruhy poloupečeného hovězího, další sýr a kotouč provazu. „Rozsekali tu krávu meči,“ řekl. „Něco z toho byly kosti s masem a něco jen pruhy masa, tak jsem vzal ty. Myslím, že bysme si toho mohli vzít víc a nikdo by si toho nevšiml, ale já už jsem víc neunes a nechtěl jsem se tam zdržovat moc dlouho. Dneska museli péct, chleba se v chalupách válel všude po podlahách. Vzal jsem ty bochníky, co se někam zakutálely. Byl tam sud jablek, klidně bysme si jich mohli vzít víc. Ale nebylo tam moc sýrů, jedině že by je skladovali jinde. Do stodoly jsem se nedíval. Vejce byly pod postelí, nahmatal jsem je, když jsem tam sahal pro chleba.“

Canna se usmála. „Sabene, ty jsi našel poklad. Nevím, jestli se tam ještě pro něco vrátíme – ale teď budeme jíst. Podívejte, podělíme se o půlku bochníku a o jeden z těch velkých pruhů masa a dáme si každý jablko. Kdybychom toho snědli víc, byli bychom pomalí a ospalí.“

Paks se Sabenem vzdychli, ale když snědli, co jim Canna dovolila, cítila se Paks mnohem lépe, přestože nebyla úplně nasycená.

„Podíváme se ti na rameno,“ pronesla, když polkla poslední kousek chleba. „Tohle plátno bude jemnější než starý pytel. A myslím, že tahle hmota v tom hrnku je na ošetření zranění, ne?“

Canna si přičichla. „Má to stejný pach jako to, co používají lékaři, ano.“ Paks odvinula obvaz, který ve spěchu zhotovila minulý den, a Canna si svlékla tuniku, i když sebou trhla bolestí. Složený pytel, potřísněný krví, se pevně přilepil k ráně. Paks na něj nalila trochu své vody.

„Brrr! To studí,“ řekla Canna.

„Myslela jsem, že to ten pytel uvolní.“

„To možná ano, ale studí to.“ Paks na tom pracovala tak jemně, jak jen dokázala, a nakonec se jí povedlo pytel z rány odstranit. Cannino rameno pod ním bylo opuchlé, rudé a horké na dotek. „Je to – citlivé,“ řekla Canna, když se Paks rány opatrně dotkla. „Horší se to?“

„To nedokážu určit. Je to zarudlé a na dotyk jiné. Možná je to jen nateklé. Zkusím na to použít tohle.“ Paks po zranění rozetřela trochu šedozelené lepkavé hmoty z hrnku. „Jaké to je?“

„Trochu to štípe. Nic hrozného.“

„Možná jsem to měla nejdřív opláchnout. Kdybychom měli teplou vodu…“

„Ne, to je v pořádku. Prostě to zavaž a budeme doufat v nejlepší.“

Paks složila jemné plátno do polštářku a přivázala je k ráně stejně jako ten předešlý, tentokrát však pruhy lněné látky. „Už si na to můžeš obléknout tuniku,“ pronesla. „Možná to bude pohodlnější.“

„Na tom mi nesejde,“ odvětila Canna. Byla bledá a potila se.

„A co s tou další cestou na farmu, Canno?“ zeptal se Saben. „Nebude to trvat dlouho a tak dobrou šanci už možná mít nebudeme.“

„Musíme cestovat nalehko…“

„Já vím, ale týdenní pochod…“

„Podíváme se, co máme teď. Dost chleba, aby nám to s tím masem vystačilo na pár dní. Nařež ho asi na takové kusy,“ ukázala mu Canna rozměr. „Nevím, jak tu cestu bude snášet sýr, ale můžeme ho zabalit. Ty kořínky budeme muset uvařit, ale vydrží. Máš pravdu, hodilo by se nám toho víc, ale už se připozdívá…“

„Takže je míň pravděpodobný, že by mě někdo uviděl. Budu opatrnej.“

Canna se zatvářila nejistě. „Kdybych tak věděla…“

Paks se zmocnil neurčitý neklid. „Myslím, že bychom se měli dostat dál odtud.“

„Budeš si myslet něco jinýho, až budeme mít pozejtří hlad,“ odvětil Saben.

Canna přejela pohledem z jednoho na druhého. „Já – říkám ne, Sabene. Půjdeme dál. Neměli bychom riskovat, pokud nemusíme; ta nebezpečí, která podstoupit musíme, jsou už tak dost velká.“

Saben pokrčil rameny. „Ty seš velitel. Podíváme se, co se mi vejde do vaku.“ Zmizel v něm chléb, sýr, cibule i kořínky. Kusy masa si nacpali do tobolek a vejce si Paks schovala do tuniky. Saben vzal hrnek s mastí a nůž si Canna zastrčila do boty. Čutory si naplnili vodou z potoka, který tekl v lese na východ od farmy.

„Měli bychom ujít tak daleko, jak jen to půjde, dokud je světlo,“ řekla Canna. „Myslím, že bude dost bezpečné, když se budeme držet poblíž cesty, ale když něco uvidíte – i kdyby to byl jen dřevorubec nebo pasák – skrčte se a zmizte mu z dohledu. A buďte tak tiše, jak jen to dokážete.“

Nejdříve šla vpředu Paks, ale Canna byla očividně vyčerpaná. Když Paks potřetí zjistila, že je daleko před ostatními, navrhla, aby jako první šla Canna. Tmavovlasá žena mlčky přikývla. Paks a Saben se přesunuli tak, aby jí kryli boky, a všichni pokračovali i přes vzrůstající šero dál.

Kapitola šestnáctá

Jak se krajina od hor na severu svažovala, každý pahorek byl o něco nižší než ten předchozí. Na šedé obloze ubývalo světla a zdálo se, jako by z dolin vytékala tma. Neměli představu o tom, jak velkou vzdálenost ušli. Paks právě nepřemýšlela o ničem určitém, když si uvědomila, že v tom šeru opět ztratila Cannu. Zastavila se a zahleděla se mezi stromy. Někde za ní se ozvala sova. Zachvěla se a snažila se zaslechnout nějaký zvuk, který by vydávali její přátelé. Volání sovy se ozvalo znovu, tentokrát znělo její poslední zahoukání nějak podivně. To musí být Saben, pomyslela si a zahoukala také. Odpovědělo jí další krátké zahoukání, rychle se vydala za zvukem. V houští je minula. Sabenův hlas ji vyděsil tak, že málem vykřikla.

„Co se stalo?“ zeptala se, když se jí vrátil hlas.

„To ty tvoje dlouhý nohy,“ odpověděl Saben. „Zase ses nám vzdálila a Canna upadla, když se snažila pospíchat.“

„Jsem v pořádku,“ řekla Canna, ale její hlas zněl ztrhaně. „Je moc velká tma na to, aby se mezi těmihle stromy dalo jít bezpečně.“

„Na cestě nikdo není,“ pronesla Paks. „Nikdo takhle pozdě necestuje – nemohli bychom jít pár mil po ní?“ Ze tmy se vynořila ruka, stiskla její paži a Saben řekl: „Bolej mě nohy. Bude lepší, když si odpočineme.“

„Paks, myslím, že dnes v noci už dál nedojdu,“ ozvala se i Canna. „Ani po cestě.“

„Podíváme se tedy, jestli dokážeme najít nějaké vhodné

místo na přespání.“ Paks se rozhlédla, ale kvůli šeru viděla stěží na vzdálenost dvou stromů.

„Tady to půjde,“ pronesl Saben. Ruka na její paži se sevřela a poté ji pustila. „Neviděla jsi nás.“

„Hmmm, máš pravdu. Doufejme, že nebude pršet.“ Paks si všimla, že Canna se už sesula na zem. Ona sama, ačkoliv měla stále hlad, byla příliš napjatá, než aby se cítila unavená.

„Včera v noci jsi měla první hlídku,“ řekl Saben. „Dneska si ji vezmu já, bolej mě nohy, ale nejsem ospalej.“

Paks se cítila stejně, ale nepřela se s ním. „Canno, je ti dost teplo?“

„Já – nemůžu se zabalit do toho pláště, nějak se zamotal.“

„Pomůžu ti.“ Paks pomohla Canně sednout a uvolnila plášť. „Co tě bolelo, když jsi upadla?“

„Nic. Jenom to se mnou otřáslo. Jsem v pořádku.“

„Budeme v to doufat.“ Paks o tom pochybovala, ale nemohla s tím nic dělat. Zabalila se do svého pláště a lehla si za Cannu. „A nesněz všechen chleba, zatímco budeme spát,“ řekla Sabenovi, který se zasmál.

„A já jsem si myslel, že jsi na to zapomněla.“ Paks uslyšela šelest, potom zahlédla obrys postavy pohybující se ve tmě, jak Saben zaujímal místo mezi nimi a cestou. Myslela si, že není ospalá, ale Sabenova ruka na jejím rameni ji mnohem později probudila do chladné noci, která však nebyla tak vlhká jako předešlá.

„Už neudržím oči otevřený,“ zamumlal. „Zatím žádný potíže.“ Paks vstala a rozbalila se, zatímco si Saben lehl na místo, jež po ní zůstalo teplé.

Pořádně si promnula tváře rukama, aby se probudila, a polkla doušek vody z čutory. Zatím žádné potíže. Jak dlouho to vydrží? Cítila, jak se jí svírá žaludek hladem, a pomyslela na maso ve své tobolce. Ne! Znovu se napila. Canna měla pravdu, museli si jídlo dobře rozdělit. Vzpomněla si na otcovo vyprávění o hladomoru, který zažil, když byl ještě chlapec, toho roku, kdy přišli vlci. „Snažili jsme se jíst trávu,“ povídal. Zakručelo jí v žaludku. Nesmí myslet na jídlo. Měli ho, ale ne pro tuhle chvíli. Vzhlédla, jestli uvidí hvězdy, ale viděla jen temnotu. V té zimě, tmě a o hladu

poprvé zapochybovala, že se dostanou až k vévodovi. Přinutila se přemýšlet. Zítra dorazíme na křižovatku. Tedy, pokud Canna… Ne, určitě má pravdu! Přála bych si, abychom mohli jít dál. Oni se budou muset vydat tou krátkou cestou, pokud jdou do Rotengre. Kdybychom to věděli, mohli bychom se dál bezpečně držet před nimi.

Sotva si všimla, kdy světla začalo přibývat. Zdálo se, že se prostě znenadání objevilo, viděla své ruce i paže a dvě tmavé postavy natažené na zemi. Zívla, protáhla se a zamyslela se, jestli si na chvíli nezdřímla. Ještě nebylo tolik světla, aby rozeznala barvy. Šťouchla do Sabena špičkou nohy, vydal ze sebe něco jako chrápnutí a posadil se.

„Co je?“

„Svítá. Měli bychom brzy vyrazit.“ Canna se neprobudila. Oba na ni pohlédli. „Myslíš, že bude v pořádku?“ otázala se tiše Paks.

Saben se zamračil. „Úplně asi ne, ale myslím, že to nebylo hluboký zranění…“

„Potřebujeme ji.“

„Jo, ale nejsme doktoři.“

„Zajímalo by mě, jestli – Effa říkala, že svatý Gird léčil lidi. Canna je girďanka. Možná ji uzdraví.“

„*Jestli* to udělá. Ale jestli to umí, proč už ji neuzdravil?“

„Nevím. Doma jsem o Girdovi nikdy neslyšela…“

„Co je s Girdem?“ Canna se vzbudila. Pohnula se, zašklebila, ale pak se donutila k úsměvu. „Netvařte se tak ustaraně, je mi dobře.“

„Říkali jsme si, jestli by tě neuzdravil Gird,“ pronesla Paks.

Canna se zatvářila překvapeně. „Jak to víte, nejste girďani! Stejně je k tomu potřeba Maršála nebo paladina.“

Sabenovi se na tváři objevil umíněný výraz. „Jestli je na to potřeba Maršál nebo paladin, co to má co společnýho s Girdem?“

„Sabene, taky piješ vodu, ale když ji neseš od řeky, potřebuješ k tomu vědro. Nevím, jaký druh moci Gird má, ale musí se projevovat přes Maršála nebo paladina.“

„Takže modlitba by neúčinkovala?“ otázala se Paks.

„Ne. Pomodlit se můžeš za odvahu nebo sílu v bitvě a

neuškodí ani modlitba za štěstí, ale na uzdravení to nepomáhá.“

„Mohli bychom to zkusit,“ řekla Paks. Canna na ni upřela pohled.

„Co jsi, přestrojený paladin? Nejsi ani girďanka.“

„Nejsem, to je pravda. Ale potřebujeme, abys byla v pořádku a silná.“

„Já jsem… No tak dobře, jestli chceš. Modlitba nemůže nijak uškodit.“

„Ale nevím, jak na to,“ pronesla Paks. „Budeš mi muset poradit, co mám říkat.“

„Paks, já nevím. Nejsem Maršálka a Gird ví, že nejsem ani paladin.“ Odmlčela se, aby se nadechla. „Tu máš…“ Zašátrala u krku po řetízku, na němž visel její medailon. „Tohle budeš potřebovat. Přidrž to a pak vyslov, co si ve jménu svatého Girda přeješ.“

Paks si od ní železný srpek vzala, chvíli ho držela a přemýšlela. Potom ho položila na obvázané zranění na Cannině rameni. Pohlédla na Sabena, který jí pohled s povytáhnutím obočí oplatil.

„Svatý Girde,“ začala, „prosím, uzdrav toto zranění. Tohle je Canna, která tě uctívá, a zranil ji šíp. Snažíme se uniknout, abychom mohli povědět našemu vévodovi o Kocourkově proradnosti, a potřebujeme Canninu pomoc. Ve jménu Girda – chci říct svatého Girda.“

„Au!“ zvolala Canna. „Čím jsi mě to dloubla?“

„Ničím,“ odvětila Paks. „Jen jsem na to přiložila tvůj symbol, netlačila jsem na něj. Co se stalo?“

„Pak to musela být nějaká křeč, ta bolest. Už to ustupuje. Připadá mi, že se mi dýchá o něco snadněji.“

„Ještě to bolí?“

„Ano, ale ta ostrá bolest už zmizela, ať to bylo cokoliv. Nedělej si starosti, Paks. Nečekala jsem, že mě to uzdraví.“

„To si myslím.“ Vrátila jí medailon a otočila se k vaku. „Co si dáme k snídani?“

„Chleba. Můžeme taky zkusit tu půlku sýra.“ Rozdělili si malý sýr a každý si vzal krajíc chleba z půlky bochníku, která jim zbyla od včerejšího večera. Ukonejšilo to jejich hlad, přestože Paks měla pocit, že by toho dokázala spořádat

mnohem víc. Sabenovi se tentokrát podařilo nacpat vajíčka do vaku. „Pojďme," řekla náhle Canna. Paks se Sabenem se na ni překvapeně podívali, ale okamžitě se zvedli.

Ráno bylo klidné a šedivé, mezi stromy se usadil opar, který nebyl tak docela mlhou. Drželi se blízko cesty, ale Canna jim nedovolila kráčet po ní, protože se obávala předsunuté hlídky. Kráčeli v tichosti, tři tmavé stíny mezi černými kmeny stromů. Canna šla lépe než předchozího večera. Když konečně zavelela k zastávce, vzdálili se od cesty a natáhli se pod velkým cedrem.

Saben kroutil rameny. „Uff! Ten vak má moc krátký popruhy. Musel patřit dost vychrtlýmu chlapíkovi."

„Já ho vezmu," nabídla se Paks.

„Nejseš vychrtlej chlapík."

„To ne, ale aspoň nebudeš mít v ramenou křeče."

„Chtěl bych najít zbraň," zabručel. „Luk nebo meč…"

„Je lepší, že nic takového nemáme," ozvala se Canna.

„Jak to?"

„Kdybys našel zbraň, svádělo by tě to k boji, ne? Chtěl bys zabít jednoho z jejich zvědů, abychom získali víc zbraní, pak osvobodit zajatce…" Saben zrudl, Canna přikývla a pokračovala: „Sabene, na světě není zbraň, kterou bys dokázal sám přemoct to vojsko a zůstat naživu. Naším úkolem je donést zprávu vévodovi. K tomu potřebujeme důvtip, ne zbraně."

„Jo, Canno. Ale pomysli na to, kolik legrace…"

„Jestli se dostaneme k vévodovi," pronesla chmurně Canna, „užijeme si tolik legrace, kolik budeme chtít – se zbraněmi, které nám dá." Saben zmlkl. Paks znovu přemýšlela, jestli je to tak špatné, jak si zřejmě myslí Canna.

„Až se objeví vojsko, jak se budeme pohybovat s ním, aniž by nás někdo zahlédl?" zeptala se. „Lesy nerostou podél celé cesty do Rotengre."

„Snažila jsem se vzpomenout si, jaká je po cestě krajina. Můžeme využít jakékoliv stromy, živé ploty, a za sucha kolem sebe budou vířit oblak prachu. Tak se budeme moct držet daleko od nich a stejně vždycky budeme vědět, kde jsou. Ale bude to těžké."

„Přemýšlela jsem o tom, že určitě půjdou kratší cestou,

tou východně od Sorellinu. Proč prostě nemůžeme jít přímo za vévodou?“

„Nemůžeme si být jistí. Siniava je známý svou vychytralostí.“

„Myslíš tím, že by mohl chodit kolem v kruhu nebo tak něco?“

„Ano. Mohl by se pokusit najít slabé místo v linii obléhatelů a tam prorazit.“

„Ale na co potom chce zajatce? Po cestě mu budou jen překážet.“

„Nevím. Kvůli nějaké lotrovině.“ Canna polkla doušek vody. „Kdybych tak věděla, jak daleko jsme od křižovatky!“

„Proč?“ otázala se Paks. „Najdeme ji, když se budeme držet poblíž cesty.“

„Kdybych byla Kocourek,“ pronesla pomalu Canna, „někoho bych na křižovatky postavila.“

„Ale jsme dost daleko před předsunutými hlídkami,“ řekl Saben.

„Přesně to bych chtěla, aby si uprchlíci mysleli,“ odvětila Canna. „Kdyby někdo prošel přes pátrače a hlídky, myslel by si, že je v bezpečí, a byl by bezstarostný. Kromě toho, předpokládejme, že by vévoda z nějakého důvodu poslal kurýra – Siniava by ho musel zastavit. Proto si myslím, že můžeme čekat potíže – na každé křižovatce a na každém místě, které by posla nebo uprchlíka svádělo k tomu, aby se vydal po cestě. Hlídky budou nejspíš maskované jako obchodníci, lupiči nebo něco podobného, aby o tom sedláci moc nemluvili.“

„Jak se tedy kolem nich dostaneme?“ otázala se Paks.

Canna pokrčila rameny. „Oni *nevědí*, že se někdo blíží. My ano a očekáváme je. Budeme se pohybovat velice tiše, pozorně všechno sledovat a po cestě neuděláme ani krok.“

Po skromném přídělu chleba znovu vyrazili. Canna jim zakázala mluvit, dokud se nevzdálí od křižovatky. Pohybovali se tak tiše, jak jen to dokázali. Cesta se vinula sem a tam mezi nízkými oblými pahorky. Paks zjistila, že udržovat od ní stále stejnou vzdálenost je obtížné.

Daleko vzadu zaznělo dlouhé temné zatroubení rohu. Zastavili se a podívali se jeden na druhého. Ve studeném vzduchu se zvuk rohu nesl daleko. Z cesty před nimi mu

odpověděla tři krátká zatroubení. Ta zazněla z mnohem větší blízkosti, ale přesná vzdálenost se odhadnout nedala. Canna na ně kývla a zazubila se. Gestem jim naznačila, aby se ještě o něco vzdálili od cesty a šli dál. Paks cítila, jak jí srdce začalo bušit silněji. Tohle bude skutečná zkouška, zda se jim podaří projít kolem stráže na křižovatce. Pohlédla na Cannu, která se stále pohybovala energicky, a klopýtla o vřes. Uklidni se, řekla si v duchu. Canna se Sabenem se na ni varovně podívali a pokračovali dál.

Když se cesta začala stáčet vpravo, Canna jim dala znamení, aby zastavili. Gestem je přivábila blíž k sobě a šeptem pronesla: „Myslím, že jsou na vršku toho svahu před námi – vidíte, jak se tam stromy rozestupují? Mohou odtamtud sledovat cestu i les. Obejdeme ten kopec z druhé strany. Buďte opatrní. Žádné klopýtání.“ Paks zrudla.

Stočili se doleva podél svahu, výš nestoupali. Jak se vzdalovali od cesty, les zhoustl a podrost je skryl. Viděli pouze na vzdálenost několika yardů do kopce. Na severním svahu rostlo ještě více jehličnatých stromů. Kráčet po spadaném jehličí tiše bylo snadné, takže se pohybovali o něco rychleji. Po několika hodinách napětí a únavného přesunu se však i přesto dostali pouze k východnímu svahu a nízko položenému sedlu, které dělilo kopec od dalšího pahorku. Jakmile vyšli sedlem vzhůru, stromy opět zřídly.

Canna na ně mávla, aby se skrčili, a pohlédla po svahu nahoru. Paks se podívala také a nic neviděla. Vyšší polohy a vrchol kopce kryly stromy. Zaslechli další dlouhé zatroubení rohu. Tentokrát zaznívalo o něco blíž, zhruba severně od pahorku. Z vrcholu kopce okamžitě zaznělo dvojí krátké zatroubení. V odhadu umístění hlídky se Canna očividně nemýlila. Proplazili se sedlem a využívali přitom každého lístečku, který je mohl krýt před případným pohledem shora. Nyní na úpatí mírného svahu spatřili širokou rozježděnou cestu, táhnoucí se na východ a na západ. Mizela za kopcem, jenž se tyčil mezi nimi a křižovatkou.

Když došli k cestě, Canna je zastavila. „Přejdu první,“ pronesla. „Jestli se něco stane, jděte kolem dalšího kopce na východ a potom zamiřte k jihu. Nevracejte se pro mě, jděte za vévodou. Pokud k ničemu nedojde, napočítejte do dvaceti

a ať přejde Paks. Potom Saben znovu napočítá do dvaceti a přejde sám. Udělejte to tiše a na druhé straně se rychle dostaňte do krytu. Gird s vámi.“ Canna se odvrátila, doplazila se až k samému okraji cesty a rozhlédla se. Nic. Stále přikrčená se přehnala přes silnici a zapadla do křoví na druhé straně. Paks počítala na prstech, aby si byla jistá, že ani jedno číslo nevynechá, a když je přepočítala dvakrát, zkontrolovala cestu a přeběhla ji. Jakmile byla v úkrytu, otočila se a sledovala Sabena. I ten cestu bezpečně překonal a všichni tři se přesunuli hlouběji do úkrytu pod stromy.

Canna se stočila vpravo, zpět k cestě na jih. Podle Paksina odhadu ušli asi polovinu vzdálenosti k ní, když zprava uslyšeli výkřiky, klapot koňských kopyt a rachot povozů. Náhle se zezadu ozvalo praskání podrostu. Lehli si na zem. Dunění kopyt se přiblížilo, Paks slyšela cinkání postrojů a vrzání zbroje. Tentokrát byli jezdci zticha. Drželi se v takové vzdálenosti, aby na sebe dobře viděli, projeli kolem uprchlíků z obou stran. Kopyta zvířila listí sotva na koňskou délku od Paksina obličeje. Jakmile zvíře odcválalo, Paks si všimla, že jezdec má pod žlutým kabátcem drátěnou košili a na hlavě plochou přilbu s krempou.

Sotva dunění kopyt odeznělo, Canna je pobídla, aby vstali, a vedla je zpět na východ. „Teď víme, jak daleko posílají hlídky,“ řekla. „Ale když jsme neviděli ostatní, nevíme, jestli to byly předsunuté nebo boční hlídky.“

„Víme alespoň to, že směřují na jih,“ pronesla Paks.

„Co kdyby se jeden z nás šel podívat blíž?“ zeptal se Saben.

Canna se zamračila. „To by bylo nebezpečné. Myslím, že můžeme udělat něco lepšího. Vylezeme na další kopec a podíváme se z dálky. Dokud se dokážeme držet mimo okruh zvědů…“ Šli dál o něco rychleji pro případ, že by za nimi jela další hlídka. Země jim pod nohama stoupala, znovu se ocitli v porostu jehličnatých stromů na severním svahu. Plahočili se vzhůru a ztěžka oddychovali. Paks cítila, jak ji vak s jídlem tíží na ramenou, a přála si, aby se mohli zastavit a najíst. Od cesty slyšeli ještě větší hluk. Zmocnilo se jich sílící vzrušení, pospíšili si nahoru, protože dychtili po tom, aby konečně zahlédli nepřátelský houf.

Paks se proplétala mezi silnými borovicemi a cedry a

myslela pouze na to, že ji kryjí. Když vyšla na mýtinu na vrcholku kopce, několik kroků před Cannou a Sabenem, zjistila, že stojí proti jednomu z jezdců. Ten se otočil za hlukem, který způsobila, a když se objevila v jeho zorném poli, zazubil se a zdvihl otěže.

„Takže je tu i něco jinýho než jenom králíci, co?“ Otočil se v sedle a nadechl se. Paks shodila vak z ramene a hodila ho po něm. Kůň se lekl a jezdec málem spadl. „Proč…,“ začal a tasil meč. Paks vytáhla dýku a vrhla se na koně, který zafrkal a couvl. Jezdec trhl otěžemi a nasadil mu ostruhy. Paks uskočila na stranu, kde neměl meč, a vyskočila, aby ho chytila za ruku. Když se jezdec převážil, kůň uskočil, muž sklouzl ze sedla a spadl na ni, ozbrojenou rukou mával kolem sebe. Paks pád jeho těla na ni omráčil. Kůň s frknutím odběhl mezi stromy. Paks se snažila popadnout dech a vymanit se zpod ozbrojence. Objevila se Canna a Saben a odhodili ho stranou. Než mohl vydat nějaký zvuk, Canna mu zabořila svůj nůž do krku.

„Teď máme potíže!“ Canna podala Paks ruku a pomohla jí vstát. „Vezmi ten vak, Sabene. Jdeme!“ Vedla je dolů po východní straně kopce tak rychle, jak jen to šlo. Paks byla tak otřesená, že jí dělalo potíže udržet rovnováhu, když klouzali dolů listím. Ani na úpatí kopce je Canna nenechala odpočinout, ale rázným krokem vyrazila k jihu. „Měla jsem to tušit,“ pronesla později. „Budou mít hlídku na každém kopci. Obzvlášť teď.“

„Určitě – už – ho našli,“ pronesla Paks. Zdálo se, že nemůže popadnout dech.

„Doufám, že ne. Záleží na tom, jak to mají zařízené. Jestli byli rozestavění v určitých rozestupech, aby čekali, až projde celý zástup, nedozví se to, dokud se to nestane – nebo dokud se jeho kůň nezatoulá k silnici.“

„Nezatoulá,“ odvětil Saben.

„Jak…“

„Ty jsi to neviděla, protože jsem byl za tebou. Chytil jsem ho za otěže a přivázal.“

Paks na něj pohlédla. „To bylo od tebe chytré!“

„Výborně, Sabene,“ pronesla Canna. „Já jsem na koně pomyslela až potom. Měl jsi štěstí, že tě nepodupal.“

„Měli jsme štěstí všichni," odvětil suše Saben. „Paks ho zastavila, než mohl vyvolat poplach…"

„Ano. Když jsem viděla, jak jsi po něm hodila ten vak," řekla Canna, „myslela jsem si, že jsme všichni ztracení."

„Máš pravdu, že se musíme držet spolu, Canno. Samotný by se z toho ani jeden z nás nedostal."

V tichosti kráčeli dál, drželi se v nižších polohách, na východ od nízkých kopců, na něž narazili. Někdy během odpoledne zaslechli daleko za sebou několik signálních zatroubení na roh, ale nevěděli, co znamenají. Věděli jen to, že musejí jít dál. Když začalo ubývat světla, zeptala se Paks: „Myslíte, že se na noc utáboří, nebo budou pokračovat dál?"

„Myslím, že se utáboří. Přála bych si, abych tu cestu znala lépe. Někde mezi tímhle místem a další křižovatkou vyjdeme z lesa." Canna vzdychla. Zpomalila krok, všechny je bolely nohy.

„Dělá mi starosti, jestli jim budeme stačit," pronesla Paks. „Měli bychom se pohybovat rychleji, protože jsme jen tři, ale zase musíme ujít větší vzdálenost. Jakmile se dostaneme do otevřené krajiny, bude to ještě horší. Co když se nám vzdálí, někde odbočí a my to neuvidíme?"

„Někoho se zeptáme. Ale nemyslím si, že to udělají."

Šli dál, dokud světlo téměř úplně nezmizelo. Únavou klopýtali. Když se konečně zastavili v lískovém houští, byli všichni vyčerpaní a hladoví. Paks bojovala s ostrou bolestí v boku, jímž narazila na kameny, když na ni spadl jezdec. Nyní se to ještě zhoršilo.

„Kéž bychom měli oheň!" pronesla. „Ta vejce…"

„Sníme je syrová," odvětila Canna. „Oheň nemůžeme riskovat." Zalovila ve vaku. Dvě vejce byla rozbitá, ale pět jich vydrželo.

„Můžete si vzít můj díl," řekla Paks. Pomyšlení na syrová vejce v ní budilo odpor.

„Jsou dobrá. Nenech si je ujít."

„Nechám. Snězte je." Paks si vytáhla z tobolky kousek masa. Canna na ni pohlédla.

„Paks, měla jsem se tě zeptat už dřív – jsi zraněná?"

„Myslím, že jen pohmožděná, od kamení. Cítím to, když zhluboka dýchám. Co tvé rameno?"

„Trochu bolí, ale ne tolik jako včera. Měla bych si pamatovat, že den poté je horší než ten, kdy k zranění dojde. Tady máš kousek chleba.“

Paks si krajíc vzala. „Měli bychom vyměnit obvazy a dát na to další mast…“

„Je moc tma,“ pronesl Saben. „Nevidíme ani na to, co jíme.“

„Uděláme to ráno,“ řekla Canna. „A podíváme se i na tvé pohmožděniny.“

Uvelebili se k neklidnému spánku. Saben si vzal první hlídku. Když se Paks časně za úsvitu probudila, zjistila, že druhou zastala Canna. Začala si sedat a potlačila zaúpění. Byla od hlavy k patě celá ztuhlá a pravý bok ji bolel. Canna trvala na tom, že se na to podívá.

„Myslela jsem si to,“ řekla. „Spousta pořádných modřin a ošklivý škrábanec – podej mi ten hrnek, Sabene – a možná zlomené jedno nebo dvě žebra.“ Když jí Canna roztírala po boku mast, Paks sebou trhla. Pálilo to jako kopřivy. „Nehýbej se – pak budeš na řadě zase ty,“ pronesla Canna. Ale Cannino zranění se očividně hojilo, už nebylo tak rudé. Canna stočila hlavu, aby se podívala. „Je to mnohem lepší,“ řekla. „Dnes ráno už to bolí jen málo.“ Dlouze na Paks pohlédla. „Možná jsi tou modlitbou něco dokázala.“

Paks sklonila hlavu. „Nevyléčilo se to úplně, Canno. A dali jsme na to mast.“

Canna se podívala na jejich jídlo. „Sníme ten sýr a kus chleba. Hmmm, moc nám už toho nezbyde. Pozítří budeme zase bez jídla. No, nedá se nic dělat.“ Po tom skromném jídle byli připravení. K tomu, aby se postavila, potřebovala Paks Sabenovu pomoc a špatně se jí šlo.

Právě přemýšlela, jak se dozví, jestli houf nepřátel stále míří na jih, když uslyšeli napravo od sebe jezdce. Neviděli však nic. Po celé ráno se pohybovali bez přestávky, zatímco slunce si probojovávalo cestu skrz mraky. Držet krok bylo pro Paks stále těžší a těžší. K polednímu dorazili na jižní okraj lesů a Canna jim gestem naznačila, aby se uchýlili do krytého dolíku.

Paks se svezla na listí a přála si, aby se už nemusela hýbat. Na okamžik zavřela oči, a když je otevřela, uviděla, že ji

Canna a Saben pozorují. Donutila se k úsměvu. „Jen mě to bolí. Není to tak hrozné, jako tvoje zranění, Canno. Zítra mi bude líp.“

„Dej si jablko,“ řekla Canna. Saben otevřel vak a nechal ho kolovat. „Paks, my tě potřebujeme. Potřebujeme nás všechny. Zpomalíme, jestli budeme muset…“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. Říkala jsi, že nejdůležitější ze všeho je dostat se k vévodovi. Udržím s vámi krok, nebo půjdete napřed. Konec konců, jakmile přejdou, budu v bezpečí.“

„Po včerejšku jsem změnila názor,“ pronesla Canna. „Pokud bude možné, abychom zůstali spolu, měli bychom to udělat. Alespoň prozatím. Nepřátelský houf není před námi.“

„Když tak o něm mluvíme,“ ozval se Saben, „myslím, že vylezu tam nahoru,“ ukázal hlavou směrem ke stromům, „a rozhlídnu se. Třeba je uvidím.“

Canna přikývla a Saben odešel. Za stromy byla zarostlá mýtina; viděly, jak se Sabenova hlava rýsuje proti žlutohnědé trávě. Za okamžik se vrátil.

„Jsou tam,“ řekl. „Houf i hlídky. Působivý. Byli ještě v dohledu, když jsem se vracel. Chcete se podívat?“

„Já ano. Paks, ty zůstaň tady a odpočiň si.“ Paks chtěla protestovat, ale přece jen se cítila lépe, když ležela. Zatímco byli pryč, na chvilku si zdřímla, probudil ji teprve až Cannin dotyk na její paži.

„Paks, vzbuď se! Jdou na jih a zajatci jsou s nimi. Myslíme si, že jich je aspoň šedesát, jak od nás, tak od Halverika. Nejsem si jistá, kolik má nepřítel vojáků, ale viděla jsem deset povozů a několik koní.“

„Už prošel celý houf?“

„Ano. Možná se snaží, aby se k druhé křižovatce dostali ještě před soumrakem. Kdybych tak věděla, jak je to daleko!“

„Pak bychom raději měli jít. Už se cítím lépe.“

„Dobře. Myslíme si se Sabenem, že jsme našli dostatečné krytí i pro další úsek.“ Canna jí pomohla vstát. Paks se pokusila přesvědčit sebe samu, že se při pohybu bude cítit lépe, a znovu vyrazili.

Jakmile vyšli zpod stromů, zazářil občas přes mraky sluneční kotouč, proto neměli problém s určováním směru.

Pole naštěstí lemovaly pruhy stromů nebo živé ploty, takže se jim po celé odpoledne dařilo držet krok s houfem, zatímco sami zůstávali dobře skrytí. Hlídky na koních se k nim nikdy nepřiblížily natolik, aby je spatřily. Canna se obávala spíše toho, že by si jich mohl všimnout nějaký pasák nebo farmář a pak o nich někde vyprávět.

Pozdě odpoledne houf dorazil k druhé křižovatce, kde cesta z Trpasličí hlídky protínala velkou silnici Cechovního spolku. Tři uprchlíci se na ni dostali také. Viděli, jak čelo zástupu zatáčí doleva, na přímou cestu k Rotengre. Viděli také to, že se jízdní hlídky rozjely podél všech cest, aby průchod houfu chránily před zvědavýma očima. Do tmy se neodvážili pokračovat dál.

„Není to ani tak ztracenej čas," pronesl Saben. „Teď víme, kolik jich je a jaký mají vybavení…"

„Je jich příliš mnoho," odvětila Canna. „Přes tři stovky pěšáků a stovka jezdců. I kdyby tu byla celá Kumpanie, nešlo by o snadný boj."

„Alespoň jsou nápadní," řekla Paks. „Vojsko takové síly bude vidět – a někdo o něm poví vévodovi, i když selžeme."

„Nezapomínej na ty farmáře! Kocourek možná zabíjí každého, kdo je uvidí."

„Ale jdi, Canno, nemůže zabít všechny na cestě mezi tímhle místem a Rotengre! Chodí tudy kupci a…"

„Sabene, podle toho, co jsem o něm slyšela, zabije každého, kdo mu překáží."

Vydali se přes pole na východ a dorazili ke karavanní cestě dost daleko za pozicemi hlídek. Kromě toho viděli, že jezdci se už vracejí zpět. Přesto neriskovali. Canna cestu prozkoumala a přešli ji jeden po druhém, stejně jako předtím. V noci se ochladilo a obloha byla jasnější než za dne, hvězdy svítily právě tolik, aby trojice mohla pokračovat v cestě otevřenou krajinou. Šli dál, dokud nespatřili ohně utábořeného houfu.

„Tady," pronesla Canna a zastavila je v malém trojúhelníkovém hájku. „Tady to bude dobré. Paks, co tvůj bok?"

Paks se opřela o strom. Cítila, že jestli se posadí, už se nezvedne. „Je ztuhlý," řekla konečně. „V noci si odpočinu a to mi pomůže."

Canna nechala kolovat skromné množství zbývajícího masa a chleba. Snědli ho téměř ještě dřív, než okusili jeho chuť. „To musí stačit," pronesla Canna. „Nevím, kde bychom mohli sehnat další. Uděláme lépe, když si ho rozložíme…" Neznělo to přesvědčivě. Paks zaťala zuby, aby se udržela a neřekla si o víc. Věděla, že Canna má pravdu, ale její žaludek s tím nesouhlasil. Saben ve tmě vzdychl.

„Když jsem v tržní den nepřestával žadonit o sladkosti, říkala mi moje stará babička, že jednou je budu chtít ještě víc, a protože jsem tolik loudil, nebudu mít nic. Nechápu, jak by se tady teď mohlo ocitnout jídlo, kdybych tehdy neloudil. Myslíte, že je v tom nějaká magie?"

Paks se usmála. „Jenom pokud naučit se nežadonit znamenalo naučit se nechtít. Ačkoliv někdy se povídá, že věci, které chceš a neřekneš si o ně, k tobě přijdou, když je potřebuješ."

„Nemyslím si, že by to platilo," odvětil Saben. „Tím hůř. Canno, nemohli bysme jít koupit nějaký jídlo, kdybysme počkali, až jejich houf projde tou vesnicí?"

„Ne. Předpokládám, že tam Siniava bude mít špehy."

„To je ale podezíravej starej havran!" zavrčel Saben.

„Kdyby nebyl, nebyl by tak mocný. Dneska si vezmu první hlídku já, Sabene, běžte s Paks spát."

Paks byla unavená, ale v boku ji bolelo tolik, že se jí těžko hledala pohodlná poloha. Přísahala by, že země je vydlážděná kostkami, přesto však Saben už za pár minut zlehka chrápal. Pokusila se lehnout si na záda. Nohy jí vyklouzly ven do zimy. V žaludku jí hlasitě zakručelo a přistihla se, že myslí na guláš, teplý chléb a pečené skopové. Jsem stejně hrozná, jako Saben na tom trhu, pomyslela si. Otočila se na levý bok. Konečně usnula a vzbudil ji až Saben za jasného mrazivého úsvitu.

Žvýkali skromnou snídani a dívali se na vzdálená pole. Vyšlo slunce a jeho paprsky se zaleskly na přilbách shromážděných nepřátel. Slabé proužky kouře stoupaly z jejich ohňů k jasné obloze, aby se nad stromy stočily k jihu. Houf se dal na pochod. Náhle se objevil oblak tmavšího kouře, potom další a další. Během minuty uviděli rudé plameny.

„Vypalují vesnici," pronesla Canna. „Netroufnu si od-

hadnout, jestli vesničany zabili nebo zajali.“ Dívali se, jak nebe potřísnil další oblak dýmu. Paks pomyslela na ty přátelské lidi, kteří jim mávali při jejich cestě na sever.

„Proč ji zapálili?“ zeptala se.

Canna pokrčila rameny a vzdychla. „Nevím. Aby své vraždy zamaskovali ohněm? Kdo si dokáže představit, co se těm lotrům honí hlavou…“

Jakmile zmizel i zadní voj houfu, vydali se přes pole směrem k hořící vesnici. Poblíž hořících chalup viděli suchou trávu, plameny se šířily ke strništím a stromům za nimi. S ránem přišel i slabý vítr, který poháněl oheň k jihu a příkrov dýmu s ním. Kouř je brzy donutil ke kašli, při němž Paks pociťovala bodavou bolest. Znepokojeně si uvědomovala, jak se plameny plazí po zemi a s praskáním vyrážejí na místech, kde najdou více potravy. Vítr však nijak nesílil ani neměnil směr, takže oheň brzy minuli.

Po celý den se skrývali a přebíhali od jednoho živého plotu ke druhému nebo do houští a drželi se od nepřátelského houfu na dohled. Jak den ubíhal, dělali jim větší starosti farmáři. Obávali se, že Siniava nabídl za zprávy o uprchlících bohatou odměnu. Navzdory neustávající bolesti se Paks pohybovala snadněji, pozdě odpoledne už pak hrál roli především svíravý pocit hladu v břiše. Za celý den spolu sotva promluvili, ale na vyčerpaných tvářích ostatních viděla, že jejich hlad není o nic menší.

Navzdory jasné obloze bylo stále chladněji. Paks se děsila nadcházející noci. Houf se zastavil, kouř z jeho ohňů potřísnil večerní oblohu. Canna šla dál a trojice obešla tábor v uctivé vzdálenosti. Paks přemýšlela proč, ale na to, aby se zeptala, byla příliš napjatá. Konečně se Canna zastavila, dost daleko od čela houfu, a vysvětlila jim své důvody.

„Teď jsme si jistí, kam jdou a kterou cestou,“ pronesla. „Přišel čas, abychom se rozdělili. Nenašli jsme žádné jídlo, ale když si jeden z nás vezme všechno co máme, na cestu do vévodova tábora mu to vystačí – myslím, že je vzdálený tak tři dny pochodu. Jim to s těmi povozy bude trvat alespoň pět dní. Bez jídla to ale všichni tři nezvládneme. Vévoda se musí dozvědět…“

„Ale, Canno, včera jsi říkala, že bysme se měli držet

spolu,“ odvětil Saben. „Jednoho může zastavit cokoliv. A co jídlo pro ty dva, který by tu zůstali?“

„Něco bychom si našli,“ odpověděla Canna.

Saben si odfrkl. „Ty s ranou od šípu a Paks se zlomeným žebrem? Myslela sis, předpokládám, že bych měl jít já?“ Canna přikývla a Saben zavrtěl hlavou. „Ne. Neopustím dva zraněný kamarády a nevezmu si všechno jídlo – ne, když je nějaká jiná možnost.“

„Nepůjdeme zítra před nimi?“ navrhla Paks. „Možná najdeme něco k jídlu, a pokud je tu šance, že zůstaneme pohromadě…“

„Asi to tedy tak uděláme,“ vzdychla Canna. „Kéž bychom se mohli odvážit rozdělat oheň, tyhle kořínky by byly dobré.“

Paks se v ústech seběhly sliny. „Jedli jste syrová vejce, proč ne syrové kořínky?“

„Syrový chutnají hrozně,“ pronesl Saben. „Ale mohly by zahnat hlad.“

Žvýkali syrové kořínky, trpké a suché, a k tomu snědli každý jeden krajíc chleba. Paks se nabídla, že si vezme první hlídku, ale ostatní trvali na tom, aby se vyspala. Ráno byla země zmrzlá a strniště pokrývala jinovatka.

Kapitola sedmnáctá

Z hruba uprostřed dopoledne kráčeli menším lesem, když je polekalo zachrochtání divokého prasete a zvíře se se zafuněním objevilo proti nim. Paks ztuhla. Canna a Saben stáli vedle ní stejně nehybně. Kancova malá očka, jež na ně hleděla z vrásčité kůže, byla zlatohnědá. Štětiny na jeho hřbetě měly rezavohnědou barvu. Paks sledovala, jak prase

otáčí svůj růžový rypák jejich směrem. Jedna ze sviní zakvičela. Dvě další odběhly na hbitých kopýtkách pryč. Kanec zasupěl a otočil hlavu, aby viděl na zbytek prasat. Nyní se už všechna vzdalovala po téměř neznatelné pěšině.

„Co kančí pečeně?“ pronesl žalostně Saben. Kanec se na něj podíval a zachrochtal.

„S dýkami ne,“ odvětila Paks, která si vzpomněla na zabíjačku na Amboiově statku. Kanec znovu zachrochtal, o několik kroků couvl, potom se otočil a vydal se za ostatními. Paks se uvolnila a zhluboka se nadechla. „Doufám, že jich nepotkáme víc,“ řekla.

„Správně,“ odvětila Canna. „Měli bychom…“ Náhle se zarazila, protože jim před oči vběhl chlapec v hrubé košili a kalhotech a zastavil se. Oči se mu rozšířily.

„Vojáci!“ vydechl. O krok ustoupil a zašátral po dýce.

„Neublížíme ti,“ řekla Paks. „Neboj se.“

Byl připravený k útěku. „Vy – vy ste holka, že jo?“

Paks a Canna se zazubily. Paks odpověděla: „To jsem. To byla tvoje prasata?“

Chlapcovy oči se zúžily. „Proč se ptáte – nevemete si je, ne?“

„Ne,“ odvětila Paks. „Jen mě to zajímalo.“

„Kam dete?“ zeptal se. Paks usoudila, že je mu zhruba patnáct, byl to menší svalnatý zrzek s bledýma očima a hustě pihatou tváří. S bolestí pomyslela na Vika a na to, kde teď asi je.

Paks na chlapce mrkla. „Dalo by se říct, že jsme jen na takovém malém výletě, chlapče. Víš, kde bychom dostali nějaké dobré pivo?“

Trochu se uvolnil a zazubil se. „Vy chcete pivo? Myslel sem si, že vypadáte spíš jako lupiči, ale jestli máte měďáky, vím, kde byste nějaký pivo mohli dostat.“

„Lupiči!“ Paks se snažila, aby to znělo šokovaně. „Ne, jsme jen ušlí a žízniví. A pokud jde o měďáky…“ Zacinkala mincemi ve své tobolce.

„Tak dobře,“ odvětil chlapec, „mohli byste narazit i na horší místa, než je to u mýho strejdy, kus po proudu řeky,“ ukázal k jihu. „Není to zrovna to, čemu byste řekli hospoda, protože nestojí na cestě. Farmáři si tam ale dávaj pivo, který

můj strejda vaří, a neplatí se tam tolik jako u *Stříbrnýho bažanta* na cestě. Připadá mi," dodal mazaně, „že možná nejste lupiči, ale vypadáte, že po cestě jít zrovna dvakrát nemusíte, co?"

Paks se zazubila. „Pokud jde o tohle, chlapče, kdybys náhodou potkal seržanta, možná by sis nemusel pamatovat, že jsi nás viděl – co říkáš?" Měla připravený měďák, který vložila do jeho natažené dlaně.

Chlapec se zahihňal. „V těchhle lesích jsem viděl jenom prasata, to je všechno." Otočil se k pěšině, kterou divočáci zmizeli, a vydal se za nimi.

„Zajímalo by mě, kolik uprchlíků ten chlapec neviděl," pronesla Canna.

„Nebo kolik jich udal," odvětila Paks. „Já vím, že je to riskantní, Canno, ale nemohla bych ho zabít…"

„Samozřejmě, že ne. Nejsme Kocourek. Řekla bych, že je lepší, když nás považuje za dezertéry. Neudá nás, dokud mu za to dobře nezaplatí."

„Když budeme mít štěstí, pokusí se ho nejdřív zastrašit," pronesl Saben. „A tenhle se jen tak lehce zastrašit nedá. Myslíte, že bysme se mohli u jeho strejdy pro něco stavit?"

„Ne," začala Canna, ale Paks ji přerušila.

„Je to naše šance na získání jídla, Canno. Ten chlapec možná nic neřekne, když tam půjdeme, ale určitě se rozpovídá, pokud tam nepůjdeme. A můžeme tam jít rovnou odtud, s dobrým náskokem před nepřáteli."

Canna svraštila čelo. Asi po minutě pak řekla: „Dobře, předpokládám, že to za zkoušku stojí. Jestli to vyjde, budeme na tom mnohem lépe. Ale nemusí vědět, kolik nás tu je. Půjde tam jen jeden…"

„Já!" ozvali se současně Paks a Saben.

„Ne. Půjde Saben. Paks, my dvě zůstaneme skryté. Jestli tam někdo bude chtít dělat potíže, Sabene, křikni na nás, kolik jich je. Když to půjde, postaráme se o ně. Neváhej s odchodem, jestli budeš mít pocit, že něco není v pořádku."

Viděli před sebou řadu stromů, za nimiž se leskla hladina vody. Z komína stoupal tenký proužek dýmu. Canna a Paks zmizely za živým plotem, který vedl podél jedné strany

louky, po níž kráčeli. Saben vykročil nekrytý vedle něj směrem ke shluku chatrčí na břehu řeky.

Největší domek měl dva komíny, z jednoho se kouřilo, a za proutěným plotem si na zahrádce hrály dvě děti. Když se Saben přiblížil k plotu, děti vzhlédly a vykřikly: „Mami! Mami! Muž!“ Dveře domku se otevřely a z nich vykoukla vysoká tělnatá žena.

„Dobrej den, matko,“ zavolal Saben. Paks neslyšela, jestli mu žena odpověděla. „Potkal jsem v lese kluka a ten mi říkal, že bych tu prej mohl sehnat něco k jídlu o dost levněji, než u *Stříbrnýho bažanta*.“ Tlustá žena pohnula hlavou, jako by mluvila, ale Paks opět nic neslyšela. Canna do ní šťouchla a ukázala prstem. Paks viděla, že z jedné chatrče za větší chalupou vyběhla štíhlá postava. Vytasila dýku z pochvy.

„Budu sledovat Sabena,“ špitla jí Canna do ucha. „Ty dávej pozor na další.“ Několik minut Paks neviděla nic. Střelila pohledem po Sabenovi, který se nyní opíral o branku v proutěném plotu. Stočila oči zpět k chatrčím. Zahlédla rychlý pohyb, ale uniklo jí, co to bylo a kolik jich bylo. Za domky vedla na západ ke stromům úzká pěšina, musela vést až ke vzdálené cestě. Rozhlédla se po okrajích mýtiny a zachytila pohyb necelých deset yardů vlevo od nich. Ke kraji skupiny stromů se plížil vysoký muž v hrubých kalhotách a s delším lukem. Upřeně pozoroval Sabena. Paks strčila loktem do Canny, té se rozšířily oči. Velice opatrně vyklouzla, vydala se za lučištníkem a Paks nechala na hlídce. Paks se neodvažovala ani podívat, aby to neodvedlo její pozornost od Sabena.

„Můžeš jít dál, ať nečekáš venku,“ zavolala žena ode dveří.

„Děkuju, matko, ale nepůjdu,“ odpověděl nenuceně Saben. „Nehodí se, abych chodil někomu do jeho domu. Možná jindy, když vám to udělá radost.“

„Jak chceš. My tady nejsme žádný fajnoví lidi,“ odpověděla žena. „Chleba bude hned hotovej.“ Paks se při těch slovech v ústech seběhly sliny. „To budeš mít těžkou cestu, pořád sám,“ pokračovala žena.

„Nikomu není smutno, když jde domů,“ odvětil Saben.

„Aha! A kde je ten tvůj domov, že sem tak smělá?“

„Daleko, matko, a co horšího, musím pořád chodit nějakou oklikou, protože lesy jsou plný seržantů. Jestli to tak půjde dál, uvidím svoji milou snad až o svátkách.“ Paks si nikdy nemyslela, že Saben má takovou představivost.

„Mně to jen bylo divný, protože toho chceš tolik, víc než pro jednoho, i když tak velkýho jako jsi ty.“

„Ale, matko, počkejte, až vám tyhle kluci povyrostou! Naši mi vždycky říkali, že toho sním víc než dva dospělí. Byli docela rádi, když mi viděli paty, i když pracuju stejně jako jím.“

„A přivítaj tě?“

„Jo. Řekl jsem jim, kdy se vrátím, a moje milá mi slíbila, že na mě tak dlouho počká, ale dýl ne. Takže když mi rozkázali, že mám sloužit o pár měsíců dýl… Nejsem žádnej dezertér ani zrádce, ale svoje léta, s kterejma jsem počítal, jsem si odsloužil, a kvůli žádnýmu seržantovi nepřijdu o svoje zlatíčko.“

Žena se zahihňala a vřelejším hlasem pronesla: „Řekla bych, že seš dobrej. A celou tu dobu sis šetřil svůj med, co?“

„No,“ odpověděl nejistě Saben. „Záleží na tom, co tím myslíte. Mám něco sladkýho pro svýho drahouška, to jo.“

„To bych řekla!“ Žena se znovu zahihňala a zmizela uvnitř. Paks viděla, že ze zadních dveří jejího domku vyšly dvě postavy. Jedna se přitiskla ke stěně a stála čelem k ní; byl to muž a držel v ruce meč. Druhá postava zmizela na druhé straně. Několik minut se nic nehýbalo. Paks přemýšlela, kde je Canna a jestli ten lučištník už natáhl svůj luk. Potom se dveře domku rozlétly a objevila se tělnatá žena s vakem, z nějž se kouřilo.

„Tady to máš, chlapče, teplej chleba, kus sejra a přihodila sem ti lam i jedno nebo dvě kuřecí stehna… Jo, děkuju, chlapče,“ řekla, když jí Saben pustil do dlaně několik mincí. Podávala mu vak přes plot. Paks viděla, že se muž na její straně přikrčil, přesunul se podél proutěného plotu do rohu, tam si dřepl a připravil se. „Tak, chlapče,“ pronesla žena, „dej mi pusu pro štěstí a já budu doufat, že na tebe tvoje děvče čeká.“ Nahnula se přes plot a natáhla tlustou rudou ruku směrem k Sabenovu obličeji.

Saben ustoupil mimo její dosah. „Ne, matko,“ odvětil.

„To by nebylo zdvořilý, navíc jsem dost špinavej, ale děkuju vám a přeju vám všechno dobrý.“ Couvl od plotu ještě dál a zamířil ke stromům.

„Špinavej zloději!“ zavřeštěla žena. „Lupič! Lhář! Pomoc!“ Saben se otočil, aby čelil dvěma mužům, kteří na něj vyběhli z obou stran domu.

„To od vás nebylo hezký, matko,“ zavolal, ohnal se vakem, aby si útočníky udržel od těla, a tasil dýku. Paks se vyřítila ze svého úkrytu a z místa, kde byl lučištník, se ozvaly zvuky rvačky. Doufala, že to Canna zvládne. Překvapila muže, jenž k ní stál blíž, takže mu nevyšel úder vedený na Sabena. Se zaklením se otočil čelem k ní. Čepel jeho dlouhého meče byla zubatá, ale široká. Druhý muž držel v ruce zahnutý meč, ani jeden z nich neměl štít.

Paks uskočila z dosahu rozmáchlého seku a pak vyrazila vpřed. Téměř ji zasáhl zpětný úder, ale uhnula mu. Její soupeř znovu zvedl zbraň, aby se jí ohnal obouruč. Tentokrát si na jeho ránu počkala, potom se k muži přitočila, chytila ho za loket, odhodila ho stranou a bodla ho do podpaží. Vykřikl a padl na kolena. Zatímco se kácel k zemi, Paks mu vytrhla meč z ruky a otočila se, aby pomohla Sabenovi. Ten pomalu ustupoval k řece a kryl seky zahnutého meče svou dýkou. Paks na okamžik zaváhala, ale potom zahlédla tlustou ženu, která k nim směřovala kolébavým krokem s pořádným klackem v rukou. Paks silně sekla muže do zad. Vykřikl a upustil meč. Saben ho zvedl a Paks se otočila čelem k ženě.

„Vrazi!“ zaječela žena. „Banditi! Lupiči! Já vás naučím…“ Když ji Saben dloubl svou nově nabytou zbraní do zad, zavřeštěla a zmlkla.

„Tak, matko,“ pronesl zdvořile. „Uklidněte se a buďte zticha. My jsme si nezačali, ale nebudu váhat a ukončím to, jestli mě k tomu donutíte.“ Tělnatá žena stála jako pařez, pouze hruď se jí dmula.

„Polož to!“ řekla Paks. Žena na ni zlostně pohlédla, ale klacek pustila.

Saben se přes ženino rameno na Paks zazubil. „Vítej, přítelkyně! Možná přece jen chci cestovat s někým. Tak, matko, od vás by bylo moudrý, kdybyste klidně stála, zatímco se tahle dáma přesvědčí, jestli nemáte v záloze další

nepříjemný překvapení.“ Paks si myslela, že žena vybuchne, tak byla v obličeji rudá, ale žena mlčela. Paks ustoupila a rozhlédla se po mýtině. Nic neviděla. Přejela pohledem podél stromů a zahlédla rychlé gesto rukou. Nic neřekla a pomalu stočila zrak zpět k chatrčím před nimi a k ženině tváři.

„Myslím, že se podívám dovnitř,“ pronesla. Ženě se na obličeji objevil výraz úlevy, ale její rysy se zkřivily strachem.

„Ne! Prosím – moje děti – nechoďte tam! Zabili ste mi muže, neubližujte dětem…“

„Nic jim neuděláme, pokud dětičky neudělají nic nám. Řekla bych, že máte dům plný věcí, které jste vzali počestným poutníkům.“ Paks znovu překvapil kratičký záblesk vychytralosti a naděje v ženině tváři, po němž následoval přehnaný výraz strachu. Saben za ženiným ramenem povytáhl obočí a Paks, která se vydala k domku, rukou udělala posunek, který signalizoval nebezpečí. Skrčila se za proutěným plotem, proklouzla kolem části domu, kde nebyla žádná okna, a než si žena uvědomila, co má v úmyslu, dorazila k zadnímu vchodu. Střelila dalším pohledem po Canně, která se přesunula do pozice, z níž mohla zadní vchod dobře krýt. Paks se zhluboka nadechla a rozrazila dveře.

Jak doufala, zbývající obránci stáli v přední části chatrče, každý z jedné strany u hlavních dveří. Vešla do kuchyně. Popadla z krbu pohrabáč a střetla se s rychlejším ze soupeřů v úzkém otvoru mezi dvěma místnostmi. Jejím prvním sokem byl nemotorný mladík s kyjem. Paks zachytila jeho ruku žhnoucím koncem pohrabáče, mladík vykřikl, ucouvl a vrazil do podsaditého staršího muže ozbrojeného dvěma dýkami. Ten odkopl chlapce stranou, prošel otvorem a vrhl se na Paks. Se svýma dlouhýma rukama a zbraněmi si ho Paks lehce udržela od těla, dokud jednu z dýk neobrátil v ruce a nevrtil ji. Levou rukou jí projela bolest a Paks sklonila špičku pohrabáče. Muž se okamžitě navalil na ni, přitiskl ji zády k těžkému stolu a bodl ji směrem k obličeji. Paks se odkulila a sekla mu mečem po nohou. Zaklel, uskočil z jejího dosahu a otočil se k ohni, aby si vzal vlastní zbraň. Paks vyrazila vpřed a než se stačil otočit, bodla ho dlouhou čepelí mezi žebra. Vydal ze sebe bublavé zaúpění a svezl se na podlahu.

Ticho. Paks tam nehnutě stála, boky se jí dmuly a po tváři jí stékal pot. Připadala si slabá a roztřesená. Řezná rána na levé paži ji bolela víc, než čekala. Vzpomněla si na chlapce a podívala se do přední místnosti. Odtamtud vedl na půdu hrubý žebřík a shora slyšela šramot. Rychle ustoupila zpět k zadním dveřím a zachytila Cannin pohled. Dala jí rukou znamení a podívala se zpět do kuchyně. Z trámu tam visely kusy slaniny a šunky, svazky cibule a drůbež uvázaná za nohy. Na polici u krbu ležel alespoň tucet bochníků tmavého chleba. Paks si vylezla na stůl, uřízla jednu menší šunku, pak vzala šest bochníků chleba a všechno zabalila do svého pláště. Potom se vrátila k Sabenovi.

Tělnatá žena byla nyní stejně bledá, jako předtím rudá. Paks ji obdařila nepřátelským pohledem a otevřela vak, který Saben upustil. Byly v něm tři vlhké bochníky, namočené ve vařící vodě, aby se z nich kouřilo, zapáchající sýr a svazek cibule. Paks vytáhla cibuli. „Vaše kuře má opravdu hezký stehna," pronesla. Žena neodpověděla. Paks obrátila vak naruby, naplnila ho jídlem, které vzala v domku, a zatáhla šňůrku. „Myslím, že bys dneska měla být doma hezky zticha," řekla. „Kdybys křičela, mohl by někdo dostat nějaký nepěkný nápad." Paks strhla ženě z hlavy šátek a složila ho. Pohlédla na Sabena. „Ten kousek provazu.

„Dobrej nápad!" odpověděl. „V mojí tobolce." Paks držela hrot meče u ženina těla, zatímco Saben vytáhl provaz a svázal jí ruce za zády. Potom ji dostrkal ke stěně chatrče, donutil ji, aby se posadila, a svázal jí i kotníky. Paks jí ucpala ústa šátkem.

„Děti ji brzy osvobodí," zamumlala Paks, „ale my budeme mít náskok."

„Myslím, že je čas zamířit k domovu," pronesl Saben a naposledy se rozhlédl kolem sebe. Znovu vešli mezi stromy a vydali se k řece. Tam si našli pohodlný kámen a počkali na Cannu. Saben měl na kloubech ruky řeznou ránu a zabýval se tím, že si zranění sál. Když se Canna objevila, nesla velký luk.

„Ta strejčkova rodina, to byli opravdu pěkně přátelský lidi," řekl Saben. „Nechám si tenhle meč pro případ, že bysme potkali další bratrance."

Canna přikývla. „Alespoň jsme získali jídlo. Teď ale jdeme přímo za vévodou, je to naše jediná šance.“

„Omlouvám se, Canno,“ pronesla Paks. Vzpomněla si, že měla vyběhnout až na její příkaz.

Canna pokrčila rameny. „Zabralo to. A bylo to dobré, až na to, že jsme po sobě nechali takovou stopu. Co bylo v domě kromě jídla?“

„Dva lidi,“ odvětila Paks. „Chlapec s kyjem a muž se dvěma dýkami. Jednu po mně hodil.“

Canna se podívala na její ránu. „Měli bychom to zavázat, stále to krvácí.“ Paks si nevšimla, že jí z lokte stále kape krev. „Sundáme ten můj obvaz, nechceme nechávat krvavou stopu.“

„Včera jsme ti ho zapomněli vyměnit,“ řekl Saben. „Jak jsi na tom?“

„Dobře. Rychle se to hojí. Pospěšte si, potřebujeme přejít řeku a zmizet.“ Když Canně sejmuli obvaz, její zranění pod ním bylo suché a růžové. Canna omotala pruh lněného plátna kolem Paksiny paže a pomohla jí vstát.

Tuto řeku přešli při svém pochodu na sever po klenutém kamenném mostě, ten však byl na silnici. Nyní pohlédli na studenou šedivou vodu a zachvěli se. Canna vzdychla. „Nedá se nic dělat. Aspoň, že není široká.“ Vedla je ke břehu, kde se znovu rozhlédli. Zdálo se, že po jejich levici, proti proudu řeky, by mohlo být mělčeji. Zarostlé otvory ve stromoví po obou stranách, v nichž se však daly rozeznat vyjeté koleje v zemi, odhalovaly nyní už nepoužívaný brod. Zuli si boty, svlékli si ponožky a vkročili do vody. Byla ledová, Paks téměř okamžitě začaly zábst nohy. Voda je tahala za kotníky, potom za kolena. Už se nacházeli v polovině, pak ve dvou třetinách, až konečně roztřesení zimou vylezli na druhý břeh. Znovu si oblékli ponožky a obuli boty. Canna je odvedla od řeky mezi stromy, kde jim povolila zastávku na jídlo.

Začali tím, že dojedli ztvrdlý chléb a maso, které Saben našel první den, a potom snědli bochník z nových zásob. Paks cítila, jak se jí vrací síla, a všimla si, že i Canna se Sabenem vypadají lépe.

Jakmile dojedli, Canna zapila poslední drobečky a pronesla: „A teď přímo na jih tak rychle, jak jen to půjde! Jestli

na nás ta žena poštve Kocourka, pošle za námi koně. Budeme se od všech držet dál, u každého potoka si naplníme čutory a půjdeme, dokud nám budou stačit síly.“

Po zbytek dne plynulým tempem směřovali na jih a dávali si pozor, aby nešli přes otevřená prostranství, na nichž by je bylo vidět už z dálky. Pili za pochodu a před soumrakem se zastavili pouze jednou, aby pojedli vydatnou porci šunky s chlebem. Přestože přešli několik úzkých cest, neviděli nikoho, pouze v dáli nějaké farmáře. Nedokázali určit, jestli někdo viděl i je.

Za soumraku se už nacházeli daleko před pomaleji se pohybujícím houfem, tím si Canna byla jistá. Po pronásledovatelích na koních neviděli ani stopy a Canna se ostatním svěřila se svou myšlenkou, že by už mohli být v bezpečí. Ukryli se v houští, aby se najedli.

„Myslím, že to možná zvládneme,“ pronesla Canna a poprvé se zatvářila skutečně vesele. „Ale musíme jít dál. Hvězdy nám posvítí na cestu a čím dál budeme od nepřátel, tím lépe. Jestli budeme mít štěstí, mohli bychom se pozítří dostat k Rotengre.“

Paks byla ztuhlá a bolelo ji celé tělo, ale dokázala jít ještě skoro další hodinu. Druhého dne vstali za rozbřesku. Canna jim znovu rozdělila štědré příděly jídla a potom svižným krokem znovu vyrazili. První hodinu se Paks často nervózně ohlížela přes rameno, ale nic nezahlédla.

Chvíli po poledni před sebou uviděli velký zalesněný svah a vzpomněli si na les u Rotengre. Co nejrychleji pokračovali dál v naději, že se do soumraku dostanou mezi stromy. Během posledních několika hodin byla krajina za nimi otevřená, živých plotů v ní bylo jen poskrovnu. Znovu a znovu museli překonávat pláně, příliš vystaveni možným pohledům nepřátelských očí.

Les byl hustší než hájky, jimiž procházeli v uplynulých několika dnech, stromy tu rostly výš a z jilmů, dubů a habrů právě opadávalo listí. Roztroušené shluky jehličnanů vytvářely v šeru lesa ještě temnější místa. Jak se vzdalovali od nížiny, země tu byla členitější a naráželi na výčnělky jamkovitých šedých kamenů. Canna se dlouze podívala, kde je slunce, než je ztratili z dohledu. Udržet přímý směr bude v lese obtížné.

Zjistili také, že není možné jít tak dlouho. Stromy světlo hvězd dost tlumily, takže trojice klopýtala o kameny a zapadávala do děr. Nakonec se zastavili u shluku cedrů. Snědli další bochník chleba a silné plátky šunky. Pokud měli zítra nebo pozítří dorazit k vévodovi, nemuseli si s jídlem dělat starosti. Paks si vzala první hlídku, přečkala ji v tichu a tmě. Nic se nepřihodilo a Paks šla spát s přesvědčením, že příští noc je už zastihne v teple a bezpečí u táborového ohně Kumpanie.

Když se vzbudila, padaly z hustých mračen studené a drobné kapky deště. Canna se mračila víc než obloha. „V tomhle nenajdeme cestu," řekla. „Potřebujeme slunce, abychom znali směr. Tedy pokud nemáš v zásobě nějaký další trik, Paks…"

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. O tomhle lese vím jen to, že je velký, a farmáři nedaleko Rotengre říkali, že je plný lupičů."

„Přesně to potřebujeme," ozval se Saben. „Lupiče! Brrr, je zima. A vlhko. Nemůžeme tady jenom tak sedět a nic nedělat, Canno. Budeme muset nějak najít směr."

Canna rozhodila rukama. „A co když se ztratíme? Když zabloudíme, mohli bychom se dostat ještě dál od Rotengre než jsme teď."

Při vydatné ale mokré snídani se choulili do svých plášťů. Paks se ohlédla zpět na cestu, kterou přišli, ale neviděla nic než deštěm zmáčené stromy. Pomyslela si, že všichni lupiči budou zalezlí v suché jeskyni nebo hrádku. Neklidně se zavrtěla a po zádech jí stekla stružka ledové vody. Pohlédla na ostatní. Saben se poprvé tvářil rozmrzele. Zamračená Canna upírala pohled k zemi.

„A co kdybychom," začala pomalu. Canna vzhlédla. „Co kdybychom se pokusili znovu najít cestu a vydali se po ní? Musíme být daleko před nepřátelským houfem a vozy pojedou v tomhle vlhku pomalu. Nebo jestli si myslíte, že bychom tu cestu nedokázali najít tady v lese, mohli bychom se vrátit na jeho okraj a jít tudy."

Saben se na ni usmál. „Dobrej nápad! To bysme mohli, Canno, co říkáš?"

„Asi ano. Ale stále se bojím, že se ztratíme, a jestli se vrátíme, budeme blíž Siniavovi."

„Když zůstaneme tady, přiblíží se nám taky. Tohle nám alespoň dává šanci – a oni v dešti neuvidí daleko.“

„To je pravda. Já budu ráda, když se pohneme – vévoda se to musí dozvědět.“ Canna se rozhlédla. „Nechte mě přemýšlet. Cesta byla vpravo od nás a my jsme měli namířeno tam – pamatuju si tu cesmínu. Myslím, že bychom měli jít tudy,“ ukázala směr. „Souhlasíš, Paks?“

„Ano.“ Paks vstala a ostatní ji následovali.

Promočený podrost je švihal do nohou, brzy byli ještě mokřejší, ale na druhou stranu jim bylo tepleji, protože se zahřáli chůzí. Déšť padal z nebe s klidnou silou, nikdy nezmohutněl natolik, aby je donutil zastavit, ale nikdy také neustal. Paks si vzpomněla na svůj první dlouhý pochod a na deštivé dny, které zažila po cestě na jih od Vérelly. Letmo pohlédla na Sabena; zajímalo ji, jestli si na to vzpomíná také. Tvářil se zamyšleně a nepřístupně.

Po chvíli uviděli, že se země zvedá a tvoří kamenitý pahorek. Zastavili a zvažovali, kudy se dát. Paks se ani nepokoušela navrhnout, že by přešli přes jeho vrchol.

„Pokud se dáme vpravo,“ pronesla Canna, „dojdeme k cestě dřív, ale budeme blíž nepřátelům. Když půjdeme vlevo, mohli bychom se od cesty odchýlit příliš daleko.“

„Hodíme si,“ navrhl Saben a vytáhl z tobolky měďák.

Canna si ho vzala a vyhodila ho do vzduchu. „Svatý Girde, veď nás,“ pronesla, zatímco se mince točila. Paks ji zachytila a přitiskla si ji k ruce.

„Jestli padnou nůžky, jdeme vpravo,“ řekl Saben. Paks měďák odkryla a na vrchní straně uviděli nůžky, znak Sorellinu.

„Jsou tam,“ oznámila.

Při obcházení kopce se nejdříve dostali dost vpravo, ale po chvíli Paks cítila, že se vracejí do původního směru. Přemítala, jak daleko od nich je cesta, žaludek se jí svíral očekáváním. Co když už jsou nepřátelé až tam? Pohlédla na Cannu. Její tvář byla strnulá a zachmuřená. Konečně dorazili k mezeře mezi stromy. Tentokrát se vydala kupředu Canna, zatímco ostatní na ni čekali. Když se vracela, usmívala se.

„Je to cesta. A je rozbahněná, takže to zpomalí jejich postup.“

„Seš si jistá, že je to ta správná cesta?“ otázala se Paks.

„Ano – je to ta její nejlepší část. Pamatuješ si na to místo, kde na stráni stála borovice zasažená bleskem a z její odumřelé části vyrůstal keř? Dvě takové úplně stejné tady být nemůžou. Musí to být správná cesta. V tomhle počasí před sebou máme dlouhý pochod, alespoň se ale neztratíme. U svatého Girda, myslím – skutečně si myslím, že to zvládneme. Jdeme!“

Bylo téměř poledne. Jedli za pochodu, nešli po cestě, ale drželi se jí na dohled. Napínali nohy a šli co nejrychleji. Canna se usmívala, Saben si tiše broukal a jeho ukořistěný meč lehce poskakoval na vrcholku vaku, kam ho přivázal. S každým krokem se Paks cítila stále bezpečněji, hrozba za jejich zády ji už tolik neděsila. Myslela na teplé jídlo, suchou postel a čisté šaty. Kopec, který obešli, zmizel za nimi, jiné pahorky se vynořily vpředu. Udržovali stálé tempo, neklopýtali ani nevnímali únavu, protože cítili, že jejich cíl je už blízko.

Kapitola osmnáctá

Té ozbrojené skupiny si nevšimli, dokud jí nestáli tváří v tvář. Zdálo se, jako by těch osm těžce ozbrojených loupežníků v šupinových a drátěných zbrojích a s dobrými meči u boků seskákalo ze stromů a obklopilo je. Dva drželi štíty. Paks sáhla po zbrani, kterou měla zavěšenou přes rameno. Canna ani neměla čas natáhnout luk, chytili ji zezadu a srazili ji k zemi. Paks se ocitla tváří v tvář třem mužům, kteří ji obcházeli, aby se dostali za ni. Se svým dlouhým mečem měla lepší šanci než Saben se zahnutým, ale ne příliš. O krok ustoupila a rychle se rozhlédla kolem

sebe. Canna se vzpínala pod dvěma muži a Saben zoufale šermoval se třemi protivníky. Odrazila dva body naráz a uhnula třetímu. Jeden muž se znovu pokusil dostat za ni. Rychle couvla, aniž by se stačila podívat za sebe.

Paks zaslechla Sabenův ochraptělý výkřik a poté Cannino: „U svatého Girda!“ Znovu ustoupila a potom znovu. Canna vykřikla: „Paks! Uteč! Běž!“ právě když Paks couvla o další krok a země jí povolila pod nohama. Sklonila hlavu a snažila se kutálet, zatímco padala z příkré stráně do mělkého potoka. Nad ní se ozval řehot, hlasy a mlaskání mokrého listí, jak se někdo vydal za ní dolů. Přinutila se vstát, klopýtla o kámen a znovu upadla. Zrak se jí však zaostřil, takže viděla jediného pronásledovatele, který si opatrně hledal cestu po svahu. Byl teprve v polovině a zkoušel si najít oporu pro nohy.

Paks stáhla nohy pod sebe, ale pak si uvědomila, že při pádu upustila meč. Nebylo divu, že ten muž nespěchal. Potom si vzpomněla na Cannina slova. Rozhlédla se. Lotr nad ní se zasmál její očividné hrůze. Tudy, rozhodla se, proti proudu. Dvakrát se rychle nadechla, vymrštila se a rozběhla se podél koryta potoka. Bandita vykřikl a hodil po ní svůj meč. O stopu ji minul, ale Paks se nezastavila, aby ho zvedla. Za ní se ozvaly další výkřiky. Běžela tak rychle, jak jen dokázala, a sledovala půdu pod nohama. Zhruba po padesáti yardech už břehy potoka nebyly tak strmé, proto se vyškrábala na jižní břeh a vyrazila do lesa. Slyšela, jak se do stromů kolem ní zabodávají šípy, ale žádný ji nezasáhl.

Po prvotním horečnatém úprku přešla do klidnějšího běhu a přemýšlela, jestli bandité mají koně. Nebyla si jistá, jestli běží správným směrem. Kolem ní se na les snášela tma. Po několika pádech zpomalila do lehkého klusu, ale pokračovala dál. Nemohla se zastavit. Zabočila vpravo, zpět k cestě. Když už nedokázala běžet, šla a při chůzi lapala po dechu. Mokré kapradí ji švihalo do nohou, škobrtala o popínavé rostliny. Někde ztratila plášť a byla celá promočená. Musím jít dál, pomyslela si. Jen dál!

Když nakonec došla k cestě, překvapilo ji to. Na okamžik si nedokázala vzpomenout, co to je, ani proč to chtěla najít. Déšť ustal a cestu bylo proti tmavé hradbě stromů sotva

vidět. Paks se otočila a šla vedle ní právě tak daleko, aby nešlapala v bahně. Opět popadla dech a znovu se dala do běhu. V hlavě jí zněl Cannin křik. A Saben! Co se stalo Sabenovi? Přistihla se, že běží rychleji a přitom vzlyká.

Po chvíli si uvědomila, že už neběží podél stromů, les byl za ní. Spadla do přeplněné odvodňovací strouhy u cesty a vyškrábala se z ní na špatnou stranu. Nezáleželo jí na tom, znovu se dala do klusu a pokračovala dál. Pole byla rozmoklá; když narazila na hlubší bahno ornice, zavrávorala. Bolela ji stehna. Zpomalila do chůze a náhle přibylo trochu světla. Doufala v úsvit, ale při pohledu na oblohu viděla, že se jen mraky ženou pryč a mezi nimi svítí hvězdy.

Nakonec před sebou spatřila mihotavé světlo ohňů. Znovu se přinutila k běhu, děsila ji představa, že by ji ještě teď mohl někdo přepadnout, než se dostane k vévodovi. Když narazila na vnější linii hlídek, vrávorala vyčerpáním.

„Stát!“ vykřikl kdosi před ní. Paks se zastavila, lapala po dechu a mírně se kymácela. Slyšela čvachtání blížících se kroků. „Kdo tam?“ dožadovala se stráž odpovědi. „Řekni heslo!“

Nemohla si vzpomenout, jaké bylo heslo před těmi týdny, kdy odcházeli do Trpasličí hlídky – stejně je už jistě změnili. Kromě toho se jí k mluvení nedostával dech. Její paži sevřela čísi ruka a zatřásla s ní.

„Mluv! Kdo jsi?“

„Kumpanie vévody Phelana,“ podařilo se jí ze sebe vypravit. „Musím vidět vévodu.“

„V tuhle noční dobu? Koukej vystřízlivět, vojáku – co jsi dělala, odešla jsi z flámu a ztratila ses?“ Někdo přinesl pochodeň blíž k ní. Viděla lesklou zbroj strážného, který ji držel. „U Tirovejch střev, ty seš teda ostuda!“ pronesl znechuceně. „Kumpanie vévody Phelana – tomu nevěřím. Jeho lidi se neválej ve špíně.“

„Sime, nemá na levé paži obvaz?“ zeptal se jiný hlas.

„Kdo to pozná?“ zavrčel první. „Seš zraněná?“ křikl na Paks.

„To je jenom škrábnutí," odpověděla. Hlas se jí chvěl. „Prosím, musím hned za vévodou, je to důležité."

„Nástup a kontrolu přítomnosti jsi zmeškala, jestli ti jde o tohle," řekl první strážný. „Ta proběhla už před několika hodinama. Nepoděkujou ti, že ses ukázala až teď."

„Dobře, ale Sime, tuhle špínu v naší oblasti stejně nechceme. Ať se o ni postaraj Phelanovci, jestli patří k nim."

„Nevím, co je zač. Myslíš, že to její oblečení někdy byla jejich uniforma?"

„Mohla by bejt. Jestli je, budeme mít potíže, a nejsme…"

„Dobře, dobře! Odvedeš ji tam ty, když se tak staráš. U Tirovejch kostí, nerad bych, aby mě někdo viděl s takovou hadrnicí. Jestli patří k vévodovi, pak nevím, jak to ten chlap vede."

„Prosím," řekla Paks. Nohy se pod ní chvěly a bála se, že by mohla omdlít. „Prosím, musíme si pospíšit. Je to důležité a vévoda se musí dozvědět…"

Druhý strážný ji popadl za ruku a otočil si ji čelem k sobě. „Neříkej mi, co musím, když ani nevím, kdo sakra jsi. Půjdeme, ale mým tempem."

Když se proplétali mezi stany směrem k vévodově oblasti, Paks se málem neudržela na nohou. Konečně je zastavil hlas, který znala. Vyrazila kupředu, ale strážný ji stáhl zpět. „Ne tak rychle!" pronesl. Zvýšil hlas a odpověděl: „To jsem já, Arvor ze Sorellinské domobrany, a vedu někoho, kdo tvrdí, že patří k vám. Přišla ze severu k naší oblasti, špinavá jako horník, a nedostali jsme z ní kloudný slovo."

„Tak se na ni podíváme." Byla to Barranyi a držela v ruce pochodeň. „Kdo seš?"

„Pa-Paks," koktavě ze sebe vypravila. „Barro, musím za vévodou. Hned."

Barranyi přidržela pochodeň blíž. „Paks? U Tirovejch kostí, seš to ty! Ale ty jsi byla s…," střelila pohledem po strážném ze Sorellinské domobrany.

„Dobře," pronesl strážný. „Vidím, že ji znáš, takže předpokládám, že je to v pořádku…"

„Jo, Arvore, díky," odvětila spěšně Barranyi. „Paks, pojď! Co se stalo?"

Paks slyšela, že strážný odchází, a snažila se uspořádat si

myšlenky. „Za-zavolej seržanta, Barro! Musím ještě dneska v noci vidět vévodu. Já – můžu to říct jenom jemu.“

„Takhle pozdě? Už je dávno v posteli, teď za ním nemůžeš. Proč jsi – seš celá promočená!“ Vzala Paks za paži, Paks sebou trhla. „Co je tohle – zranění?“ Paks přikývla, náhle byla na mluvení příliš unavená. „*Mně* bys mohla věřit,“ pronesla ostřejším hlasem Barranyi. „Konec konců jsme spolu cvičily.“ Odmlčela se, ale Paks nic neřekla. „Dobře, tak já tě tam vezmu, ale…“

„Promiň,“ zamumlala Paks. „Můžu – můžu si sednout?“

„Počkej. Maleku!“ zavolala Barranyi směrem k táboru.

„Jo?“

„Male, převezmi to tady, musím někoho odvést za seržantem.“

„Jasně.“

„Pojď, Paks! U ohně je seržant Vossik, určitě se potřebuješ ohřát.“ Paks následovala Barru k ohni, vzdálenému několik yardů. Silně se chvěla a opětovně klopýtala. Sotva slyšela, co o ní Barra říká. Zdálo se jí, jako by k ní Vossikův hlas přicházel z velké dálky a musela nejdříve rozluštit smysl jeho slov, než mohla odpovědět.

„Ty jsi porušila své čestné slovo?“ naléhal na ni.

„Musela celou tu cestu ujít pěšky,“ ozval se jiný hlas.

„Ale proč? Paks, řekni nám…“

„Vévoda,“ pronesla znovu. Cítila, že klesá k zemi, slyšela jak se Barra zajíkla, a pak zabrblání, když ji Barra zachytila a pomalu položila na zem. Proti její vůli se jí zavíraly oči. „Vévoda,“ opakovala. „Musím za vévodou!“

„Je celá promočená a prochladlá,“ řekl Vossik. „To nedává smysl. Sežeň teplé přikrývky, Barro. Seli, přines hrnek lektvaru!“

Paks se pokusila vstát, Vossik ji přidržel za ramena. „Prosím,“ pronesla. „Prosím, pane – vezměte mě k vévodovi. Musí se to dozvědět – hned.“

„Co se musí dozvědět? Nejdřív se ohřeješ a usušíš, než…“

Paks zavrtěla hlavou a snažila se mu vytrhnout. „Ne – pane – musí se to dozvědět *hned*.“ Cítila, jak ji v očích pálí slzy.

„Dozvědět *co*? Jestli je to důležité, pověz mi…“

„Kocourek,“ dostala ze sebe Paks. „Řekněte vévodovi…“

„Cože!“ Po tom prvním překvapeném výkřiku Vossik ztišil hlas. „Co je s Kocourkem? To je tvá zpráva? Viděla jsi…“

„Řekněte to vévodovi,“ zopakovala Paks. Cítila, jak ji někdo zvedá na nohy.

„Dobrá,“ odpověděl zachmuřeně Vossik. „Kvůli tomu tě k němu zavedu. Ale jestli je to nějaká hra, Paks…“

„Ne, pane. Dů-důležité.“ Silně se chvěla. Vossik ji podepřel, zahalil ji do svého suchého pláště a zavolal někoho, aby mu ji pomohl odvést k vévodovu stanu.

Stráže u stanu váhaly, ale Vossik na to nedbal. „Buď mi ho hned zavoláte, nebo spustím takový křik, že bude na nohách půlka tábora.“ Jeden ze strážných sehnul hlavu a vkročil dovnitř. Druhý zvědavě pozoroval Paks. Uvnitř stanu se rozzářilo světlo a skrz osvětlené stěny bylo vidět tmavé postavy, které se tam pohybovaly. Strážný se znovu objevil ve vchodu a zaujal své místo. Otvorem vyhlédl ven jeden z vévodových sluhů. „Říká, abyste vešli,“ pronesl tiše muž. Vossik dostrkal Paks před sebou do hlavní místnosti stanu. Jiný sluha v místnosti rozsvěcel další petrolejové lampy, ale už nyní tam bylo dost světla na to, aby bylo vidět, že vévoda stojí u svého pracovního stolu a přes ramena má přehozený kožešinou lemovaný háv. Vlasy měl rozcuchané a jeho oči na ně hleděly s chladem.

„Raději by to mělo být něco důležitého, Vossiku. Máš dobrý důvod pro to, že jsi nepostupoval přes svého kapitána?“

„Ano, můj lorde, věřím, že ano.“ Vossik si odkašlal. „Můj pane, tohle je Paks z Ferraultovy kohorty. Trvala na tom, že s vámi musí okamžitě mluvit – a, pane, zmínila se o Kocourkovi.“

Vévoda dvěma kroky překonal vzdálenost mezi nimi a pozorně se zahleděl na Paks. „Kocourek! Co o něm víš? Proč jsi opustila pevnost? Co se stalo?“

Paks se snažila zaostřit na jeho tvář. „Sire – pane vévodo – on přichází. Po cestě. Má – je jich hodně, pane, a…“

„Poslal tě Ferrault?“ otázal se stroze vévoda.

„Ne, pane. On – myslím, že ho zajali.“

„Zajali! Kdo? Kocourek ne, Halverikovci by mu zajatce nepředali.“

„Sire, oni – myslíme si, že dobyli pevnost. Zabili Halverikovce, vzali zajatce a…“

„Kocourek? Jak to víš? Viděla jsi to? Utekla jsi?“ Paks se pokusila přikývnout, ale cítila, že začíná padat.

„Sire, my – nezajali nás – viděli jsme…“ Nedokázala ze sebe už vypravit ani slovo. Nohy jí vypověděly poslušnost. Vossik ji jemně položil na koberce, které pokrývaly stanovou podlahu. Slyšela nad sebou hlasy, ale nedokázala shromáždit tolik energie, aby jim odpověděla.

„Je zraněná?“ otázal se vévoda.

„Nevím, lorde. Vím, že je mokrá, prochladlá a špinavá, ale když řekla Kocourek, přivedl jsem ji rovnou k vám.“

„Dobrá. Vossiku, chci, abys sem ihned poslal kapitány.“

„Ano, lorde.“

„Vyhlaš v naší oblasti pohotovost, ale neříkej proč. Také sem pošli lékaře a vyřiď kuchařům, že chci okamžitě něco horkého.“

„Ano, lorde.“

„Můžeš jít.“

Když jí vévodovi muži svlékali její vlhkou a špinavou tuniku a halili ji do teplých kožešin, Paks si to sotva uvědomovala. S kašláním se probrala, až když jí lékař do úst vpravil lžičku pálivé tekutiny.

„Dělám to nerad,“ říkal vévoda, „ale musíme vědět, co přináší za zprávu. Dokážeš určit, jak vážně je zraněná?“

Paks otevřela oči a snažila se zaostřit pohled na lékaře. Přitiskl jí k ústům hrnek a ona polykala. Ať v něm bylo cokoliv, vlilo jí to teplo do prochladlých paží a nohou a odstranilo jí to z hlavy mlhu otupělosti.

„Je především vyčerpaná,“ odpověděl lékař. „Možná má zlomené jedno nebo dvě žebra a tuhle řeznou ránu – zranění od meče nebo nože, ale není to vážné. Po těle má modřiny a škrábance; řekl bych, že zhruba během posledního dne mnohokrát upadla. Potřebuje se vyspat, pane, co nejdříve.“ Jeho pohled se střetl s Paksiným. „Je ti lépe? Vypij i ten zbytek.“

Paks polkla znovu a ještě jednou. Lékař dal hrnek pryč a nabídl jí jiný, v němž byl kouřící nápoj. Když vypila polovinu, otočila hlavu, aby viděla místnost kolem sebe. Vévoda

měl na sobě svou obvyklou zbroj, stejně jako přítomní kapitáni.

„Tak, můj pane," pronesl lékař. „Bude schopná s vámi chvíli mluvit; doufám, že to stačí."

„Pokud nebude, dáme jí další dávku."

„Můj pane, to by bylo velice nemoudré. Bude se potřebovat vyspat…"

„Můžeš jít," řekl vévoda. „A ty věci nech tady."

„Ale, můj pane…"

„Nechci ubližovat dobrému vojákovi o nic víc než ty, mistře Visaniore, ale musím se dozvědět její zprávu. Můžeš jít."

Paks ucítila, jak se povrch pod ní pohnul, když doktor vstal, a uvědomila si, že leží v posteli. Lékařovu tvář vystřídala vévodova.

„Tak, Paks," začal. „Byla jsi v pevnosti, když tam přišli Halverikovci. Tvé jméno je na svitku, který jsem obdržel spolu se žádostí o výkupné. Co se stalo? Porušila jsi své čestné slovo?"

Paks zavrtěla hlavou. Když se pokusila promluvit, slova jí vyšla z úst lehce. „Ne, můj lorde. Čekali jsme, až za nás zaplatíte výkupné – většina Halverikových mužů odešla a často nás nechávali chodit ven. Jednoho dne jsme sbírali ostružiny, když po cestě přišli cizí vojáci, bylo jich hodně a Halverikův kapitán vyjel ven, aby se s nimi setkal. Potom spadl z koně a vojáci začali honit ty, kteří nebyli za hradbami…"

„Kromě vás?"

„Pokud vím, tak ano, můj lorde. My…"

„Kdo, kolik?"

„My tři, sire. Saben, Canna a já. Byli jsme ve vysokém ostružiní, takže nás neviděli. Utekli jsme do lesů a…"

„Co pevnost?"

„Zaútočili na ni, sire, ale Halverikovci spustili padací mříž – to jsme slyšeli – a na hradbách jsme viděli je i naše lidi. Tak jsme se vydali na jih, abychom vám řekli…"

„Vy jste sem šli celou cestu až od pevnosti?" Paks přikývla. „Pěšky?"

„Ano, můj lorde."

„Jak dlouho vám to trvalo? Kdy došlo k útoku?"

Paks se to pokusila spočítat. „Sire, byli jsme na cestě – sedm dní. Oni přišli to odpoledne předtím, než jsme vyrazili.“

„Celou tu dobu jste šli po cestě?“

„Ne, lorde, nešli jsme po ní vůbec. Měli tam hlídky a první den nás skoro chytili, proto Canna řekla, že se budeme držet mimo cestu tak daleko, jak jen to bude možné, abychom se neztratili.“

„Kde je Kocourek teď?“

„Já – nevím, pane. Oni šli po cestě, sledovali jsme je až za křižovatky, abychom se ujistili, kam jdou, a pak jsme šli napřed. Měli jsme – potíže.“ Při vzpomínce na místo „u strýčka“ se Paks zachvěla.

„To bych řekl.“ Vévoda vzdychl a vzhlédl. „Nu, kapitáni, i my před sebou máme potíže. Jestli přichází, aby přerušil obléhání, někde na naše linie udeří a my bychom raději měli zjistit kde.“ Obrátil se zpátky k Paks. „Kde jsou ostatní, Paks? Zabili je?“

Paks ve své snaze setkat se s vévodou na Cannu a Sabena zapomněla. Nyní se jí vzpomínky na poslední střet vrátily v plné síle. Oči se jí rozšířily. „Pane! Banditi! Napadli nás v lese a – Saben a Canna – nevím, co se stalo. Canna na mě křikla, abych utekla – musela jsem je tam nechat. Musela jsem se dostat k vám, můj pane, ale nechtěla je tam nechat…“

„Pšššt! To je v pořádku. Nic takového si o tobě nemyslíme. Vedla sis dobře.“

„Ale, pane, musíte je najít – potřebují pomoc…“ Paks cítila, že její síla opět mizí a vědomí se jí zatemňuje. Chtěla vstát a najít Sabena s Cannou, chtěla pronásledovat Kocourka, chtěla – a upadla do bezesného spánku.

Probudila se až za bílého dne, z vedlejší místnosti slyšela hlasy. Chvíli ležela se zavřenýma očima a líně naslouchala. „Nestojím o domněnky, Jori, chci fakta!“ To pronesl vévoda a znělo to rozzlobeně.

„Ano, pane. Ale zvědové nic jiného nenašli.“

„Raději by měli. Jori, vrať se k sorellinským – ne, počkej! Vezmi tohle Vladimu…“

„Hraběti, pane?“

„Ano. Nekoukej tak na mě, prostě to udělej. Jeho oblast je na druhé straně města, vezmi si rychlého koně. Počkej na odpověď. Za velitelem sorellinských zajdu sám. A teď běž!“

Mnohem mladší hlas řekl: „Kdyby jen nebyli v tom lese tak neopatrní!“

Vévoda si odfrkl. „Copak, Jostine, čekal jsi, že jí za to vynadám?“

„No, můj lorde, vždycky jste nám říkal…“

„Chlapče, s některými chybami přijde potrestání samo. A uvaž, co udělali – pochybuju, že by některý z vás panošů takovou cestu zvládl. Po tom všem jim nemůžeš vynadat jako stará babka za věci, které nemohou napravit.“

„Ale měli si dávat pozor…“

Vévodův hlas ztvrdl. „Až dokážeš tolik, co oni, panoši, pak jim můžeš něco vyčítat. Prozatím mi můžeš připravit koně. Běž!“

Paks otevřela oči. Byla ve stanu, v malé místnosti oddělené záclonami, ležela na posteli, zabalená v měkkých kožešinách. Poblíž ní se na stoličce hrbil sluha, který vyskočil, když se jejich pohledy střetly.

„Jsi vzhůru? Můžeš mluvit?“

Paks zívla, polkla a podařilo se jí souhlasně odpovědět.

„Pane vévodo,“ zavolal sluha, „je vzhůru!“ Podal Paks hrnek s lektvarem. Dokud jen bez hnutí ležela, bylo jí teplo a cítila se pohodlně, ale sotva se pokusila pohnout nohama, rozbolel ji každý sval. Vévoda prošel závěsy, které oddělovaly místnosti od sebe.

„Paks, vím, že se ještě potřebuješ prospat, ale já musím mít víc informací. Zatímco budeš odpovídat na mé otázky, Sim ti přinese něco k jídlu.“

Paks se pokusila na lůžku zvednout, ale nepodařilo se jí to. „Ano, můj lorde.“

„Dobrá. Ti vojáci, o kterých jsi nám pověděla – říkala jsi, že byli oblečení v žluté a černé. Máš ještě nějaký důvod, proč si myslíš, že patří Kocourkovi?“

„Ano, můj lorde. První den jsme vyslechli jednoho z jezdců, mluvil o svém veliteli jako o lordu Siniavovi. Canna říkala, že je to Kocourek.“

„Ano, to je. Říkala jsi, že vzali zajatce; víš, kde jsou?“

„S houfem, sire. Nevím, co se stalo s lidmi z pevnosti, ale ti, co byli před hradbami, jdou s houfem.“

„To byli jen naši lidé?“

„Ne, sire. Také nějací od Halverika. Ty, kteří se snažili utíkat nebo bojovat, ale zabili.“

„Počkej chviličku – chci, aby tohle slyšel ještě někdo.“ Vévoda ustoupil za závěsy a vrátil se s mužem v tmavozeleném oděvu, který vypadal jako uniforma Halverikových vojáků. „Cale, tohle musíš slyšet! Pokračuj, Paks.“

Paks se na muže zvědavě podívala a potom se obrátila zpět k vévodovi. Nebyla si jistá, co chce slyšet.

„Vyprávěj znovu, co se stalo, když Kocourkovi vojáci dorazili k pevnosti. Co dělali Halverikovi lidé a co naši?“

„Ano, pane. Myslím, že skoro polovina našich a Halverikových lidí byla před branami. Když se objevil jejich houfec, ozval se Halverikův roh. Potom z pevnosti vyjel muž, mysleli jsme si, že je to Halverikův kapitán. Vypadalo to, že mluví s někým v čele houfu…“

„Ten zastavil?“

„Ano, můj lorde. Kapitán potom s koněm couvl asi o délku, zvedl ruku a spadl z koně. Mysleli jsme si, že ho střelili, měli lučištníky.“

Muž v zeleném se náhle postavil, tvář měl bledou. „Seli! Ne!“

Vévoda Phelan po něm střelil pohledem. „Kdo?“

„Lorde, můj bratr Seliam, nebudete se na něj pamatovat. Seli mrtvý, a zradou!“

„Cale, je mi to líto. Vzpomínám si na něj jako na malého chlapce, asi šestiletého, usazeného v sedle tvého otce.“

Druhý muž odvrátil hlavu stranou. Hlas se mu chvěl. „Lorde, to – bylo to jeho první velení.“ Náhle byl u postele, s pěstí zaťatou do kožešin u Paksina hrdla. „Víš jistě, že to byl Seliam? Jak jsi…“

Vévoda Phelan se natáhl a odsunul jeho ruku pryč. „Nech toho, Cale! Není to její chyba.“ Mladý muž se odvrátil, s rameny svěšenými. „Myslela sis, že je to kapitán, Paks. Proč?“

Paks byla vyděšená. „On – měl na sobě plášť se zlatem na

ramenou, lorde, třpytilo se. A jel na šedém grošákovi s černým ocasem.“

„To musel být on,“ zašeptal druhý muž. „Sire, musím okamžitě odjet. S vaším dovolením…“

„Počkej! Možná toho budeš potřebovat vědět víc.“

„Vím dost. Seli je mrtvý, moji muži v zajetí, ostatní v obležení…“

„Ne. Zůstaň tu a poslouchej. Nebude to trvat dlouho, Cale.“ Vévoda a druhý muž svedli souboj pohledů, mladík sklopil oči jako první.

„Dobrá, pane vévodo, když na tom trváte.“

„Pokračuj, Paks! Co se stalo, když kapitán spadl z koně?“

„Potom se Kocourkovi muži po četách pohnuli a pochytali ty, kteří byli venku. Někteří z Halverikových lidí bojovali a snažili se dostat zpět do pevnosti nebo chránit naše, ale nepřátelé byli v přesile. Někteří z našich se pokusili utéct, ale viděli jsme, jak padli. Potom jsme slyšeli, že se spouští padací mříž a chvilku nato jsme viděli naše muže na hradbách společně s Halverikovými.“

„Kde byl kapitán Ferrault?“

Paks zavzpomínala. „Myslím, že byl uvnitř, můj lorde.“

Vévoda zabručel. „A nevíš, kolik vojáků nechal Kocourek u pevnosti?“

„Ne, pane. Přemýšleli jsme o tom, že bychom se tam proplížili a porozhlédli se, ale Canna byla zraněná. Říkala, že bychom měli sledovat hlavní houf a jít za vámi.“

„Canna byla raněná? Myslel jsem, že jsi říkala, že vás neviděli.“

„To neviděli, ale při prvním prohledávání okolí pevnosti stříleli do ostružin, aby odtamtud každého vyhnali ven. Byla to smůla, že ji zasáhli, ale neviděli nás.“

„Aha. Jsi si jistá, že nějaké zajatce vzali s sebou?“

„Ano, pane. Kvůli hlídkám jsme jejich houf neviděli často, ale třetího dne na ně měla Canna se Sabenem dobrý výhled. Říkali, že vedou nejméně šedesát zajatců, jak našich, tak Halverikových.“

„A kolik je nepřátel?“

„Něco přes tři stovky pěších, stovka jezdců a deset povozů.“ Vévoda se otočil a pohlédl na muže v zeleném. Paks

pozorovala jejich obličeje a snažila se přijít na to, proč se jí ten muž zdá tak povědomý – byl s Halverikovci v Trpasličí hlídce?

Náhle si uvědomila, že vypadá jako Aliam Halverik, ačkoliv je vyšší a není plešatý. Podívala se na něj pozorněji. Jeho ošoupaný opasek na meč krášlil květinový vzor a plášť měl sepnutý ozdobnou stříbrnou jehlicí. Jestli byl Halverikovým synem a kapitán zabitý u Trpasličí hlídky byl jeho bratr… Zachvěla se.

„Kdy jste včera narazili na ty bandity?“ otázal se vévoda.

„Odpoledne, pane, začínalo se stmívat.“

„A kdy jste naposledy viděli Kocourkův houf?“

Paks se zamyslela a počítala dny. „Čtvrtý den, pane. Přešli cestu Cechovního spolku a na jih od ní stála vesnice; tu vypálili. Potom jsme jejich houf předešli a to bylo čtvrtý den poté, co jsme vyrazili.“

„Jak rychle se pohybovali?“

„Pane – já nevím. Když jsme se nacházeli tři dny odtud, Canna říkala, že jim to zabere pět dní, ale to bylo ještě před deštěm.“

„Ano. Déšť by měl ty povozy zpomalit – Cale, vyřiď to svému otci. Já dnes s Kumpanií odjíždím, abych se podíval, jestli je chytím na cestě. Potom pojedu na sever. Udělám, co bude možné, abych jeho muže zachránil. Očekávám, že se s ním brzy setkám. Mohu ti poskytnout silnější doprovod…“

„Pane, budu v pořádku.“

„Cale, Kocourek je velice prohnaný! Dovol mi, ať s tebou pošlu alespoň svého nejmladšího panoše; je statečný, i když trochu tvrdohlavý.“

„Pane, děkuji vám, ale můj vlastní doprovod mi bude stačit.“

„Pak tedy buď opatrný. A – Cale – buď rychlý!“

„Když budu muset, uštvu všechny své koně. Mohu jít?“

„Ano. Ať tě provází štěstí.“ Mladý Halverik se uklonil a odešel. Vévoda pohlédl na Paks, právě pila hrnek polévky, kterou jí sluha přinesl. Jakmile si všimla, že se na ni dívá, začala hrnek pokládat. „Ne,“ pronesl laskavě. „Jen to dojez, potřebuješ to! Paks, vrátili se první zvědové, které jsem vyslal včera v noci. Po tvých přátelích a banditech nenašli

ani stopy. Nejsem si jistý, jestli šli dost daleko, řekl jsem jim, aby se vrátili hodinu po východu slunce. Budeme v pátrání pokračovat, tím si můžeš být jistá. Pokud jde o tebe," vzdychl a upil z hrnku, který mu sluha podal, „slyšela jsi, když jsem říkal Calovi, že s Kumpanií vyjedu. Pokud budeme mít štěstí, zastihneme je na cestě, nepřipravené. Na to ještě nejsi dost v pořádku…" Paks otevřela ústa, aby protestovala, ale gestem ji umlčel. „Ne! Nehádej se se mnou. Zůstaneš tady. Jeden z mých písařů zaznamená všechno, na co si vzpomeneš – i kdyby to byla pouhá maličkost – o vaší cestě a o Kocourkovi. Dokud ti nedám svolení, nebudeš o tom mluvit s nikým jiným, ani s lékařem. Je to jasné?"

Paks přikývla. „Ano, můj lorde. Ale, pane, mohla bych…"

„Ne. Nespala jsi ani z poloviny tak dlouho, jak bys potřebovala. Nebudu riskovat svůj jediný zdroj informací. Až tě lékař uzná schopnou služby, budeš toho mít na práci dost." Ve vévodově náhlém úsměvu nebylo po humoru ani stopy. Paks se zachvěla. „A teď, co mi můžeš povědět o jejich pochodovém pořádku a o zvědech?"

Paks mu vysvětlila polohu předních a postranních hlídek, jak nejlépe dokázala. Vévoda přikývl a vstal. „Výborně! Nezapomeň, že pokud se ti pokusí klást otázky někdo jiný než můj písař Arric, budeš trpět ztrátou paměti."

„Ano, můj lorde." Paks cítila, že ji opět zmáhá ospalost. Sotva si všimla, že vévoda odešel, a tvrdě spala několik hodin. Když se vzbudila, byl ve stanu klid, takže znovu rychle usnula. Při dalším probuzení svítily ve stanu lampy, vedle postele stál lékař a volal ji jménem.

„Je to částečně způsobeno tím povzbuzujícím prostředkem, který jsi dostala," vysvětlil jí, když se ho Paks zeptala, proč je tak ospalá. „Tím a vyčerpáním z tvé cesty. Kdybys teď nespala – no, prostě musíš. Pokus se sníst vše, co ti Sim přinese, a znovu usnout."

Sníst velkou misku guláše a půl bochníku chleba dělalo Paks problémy. Dokonce i polykání ji stálo mnoho úsilí. Nakrátko se posadila, ale spánek ji opět přemohl. Vzbudila se časně ráno a cítila se mnohem lépe. Když požádala o šaty, které by si oblékla, Sim jí řekl, že má zůstat v posteli.

„Dostaneš šaty, až lékař řekne, že můžeš vstát, dřív ne.

To jsou vévodovy rozkazy, takže obracet se s tím na mě je k ničemu.“ Nechal ji jejímu jídlu a Paks se rozhlížela po místnosti. Předtím si neuvědomila, že leží ve vévodově stanu – všimla si okované vyřezávané truhly, trojnožky s koženým sedátkem a hustých kožešin na spaní, pod nimiž ležela. Dojedla snídani. Když si Sim přišel pro nádobí, dorazil s ním i písař Arric, štíhlý středně vysoký muž, kterého Paks často vídala ve stanu ubytovatele.

Jakmile si připravil své psací náčiní, začala znovu líčit svůj příběh. Arric byl na váhavé výpovědi nezkušených vojáků zvyklý a jakmile znejistěla, pobízel ji jasně cílenými otázkami. Když se objevil Sim s obědem pro oba, Paks to překvapilo. Po obědě se znovu pustila do vyprávění. Začínala být unavená, když tu se na ni přišel podívat lékař. Arrica odehnal a Paks několik hodin spala. Probudila se s velkou chutí k jídlu, snědla všechno, co jí Sim přinesl, a lékaře přivítala požadavkem, aby jí dovolil vstát z postele.

„To, že máš hlad, je dobré znamení,“ řekl jí. „Teď už se vzpamatuješ rychle. Povím Simovi, aby ti za hodinu přinesl další jídlo. Dnes večer pracuj pár hodin s Arricem a zítra už možná budeš moci vstát. Před snídaní se na tebe přijdu ještě podívat.“

Paks dychtivě zhltla i druhou večeři a na Arricovy otázky odpovídala tak rychle, jak jen dokázala. Neodvážila se zeptat, jestli přišla nějaká zpráva od vévody, ale myslela si, že v táboře zaslechla o něco větší hluk a chtěla být připravená, kdyby ji vévoda zavolal. Když Arric konečně odešel, byla si jistá, že neusne, a přemýšlela o tom, že se pokusí vyplížit se z postele a najít nějaké šaty. Ale to lůžko bylo tak příjemně vyhřáté… Vzbudil ji až druhého dne ráno lékař, který vešel dovnitř.

Nesl ranec šatů, jako by si byl jistý, že jí bude dobře. Všechno bylo nové, od bot až po plášť. Když ji prohlížel, mlčela. Lékař vzdychl.

„Skutečně je ještě příliš brzy, ale bude ti dobře, jestli se znovu nevyčerpáš. Několik týdnů jez více než obvykle a pokud budeš moci, odpočívej. Tvá zranění se hojí dobře, v tom není žádný problém. Obleč se a přijď do přední části.“

Když prošla závěsem, vévoda stál u vchodu do stanu a

mluvil s někým venku. Lékař stál u pracovního stolu a mračil se.

„Ach, Paks," pronesl vévoda, když se otočil a uviděl ji. „Vidím, že už je ti lépe. Jsi připravená k jízdě?" Lékař zabručel, ale Paks se zazubila.

„Ano, můj lorde. Kdy?"

„Okamžitě. Jedeme na sever, k pevnosti. Očekávám, že se tam setkám s Halverikovci." Přešel ke stolu, posadil se a pohlédl na ni. „Udeřili jsme na Kocourka na cestě, s pomocí Vladiho kopiníků a Clartovy jízdy. On a jeho kapitáni unikli, ale zbytek ne."

„A naši lidé, lorde? Zajatci?"

Vévoda se zamračil. „Většinu z nich zabili. Některé jsme zachránili – u Tira, ten uctívač ďábla si výprask opravdu zasloužil – slyšel jsem, jak zemřeli ostatní." Díval se tak přísně, že se ho Paks neodvážila zeptat, kdo přežil. „Sežeň si nějaké jídlo a meč, budeme muset dohnat ostatní."

Paks vyšla ze stanu a zjistila, že tábor je téměř opuštěný. Od ubytovatele dostala meč a pochvu a v kuchařském stanu si naplnila sedlové vaky jídlem. Od řady koní jí kynul Rassamir, jeden z vévodových starších panošů.

„Tady – toho jsem osedlal pro tebe a povedeš za sebou jednoho náhradního. Jsi připravená?"

„Ano, pane." Paks si přes koňský hřbet přehodila své vaky a připevnila je.

„Dobře. Nasedni a počkej tady." Sám se vyhoupl na hnědáka a chopil se otěží jednoho z vévodových válečných ořů. Paks nasedla, maličko sebou trhla, protože ji zabolela žebra. Jeden z podkoních jí podal uzdu koně, který se dost podobal jejímu statnému zvířeti. Za několik minut seděli vévoda a Rassamir po jejím boku, každý za sebou vedl ještě jednoho koně.

„Kdyby ses začala cítit špatně, Paks," pronesl vážně vévoda, „chci, aby ses vrátila se zraněnými, kteří pojedou z včerejší bitvy. Nepomohla bys nám, kdybys nemohla bojovat, až dorazíme do Trpasličí hlídky. Lékař si myslí, že bys neměla jezdit, ale…"

„Je mi dobře, můj lorde. Budu v pořádku."

Usmál se. „Myslel jsem si, že to řekneš. Jen si pamatuj, že

už jsi dobře posloužila mně i Kumpanii, nebudu o tobě smýšlet o nic hůř, když nedokážeš jet na koni a bojovat tak brzy.“ Paks přikývla, ale byla odhodlaná zjistit, co se stalo s jejími přáteli. Věděla, že to k pevnosti zvládne, ať si o tom doktor myslí, co chce.

Lékař jel vlastně na sever také. „Se zraněnými se vrací Arbola,“ řekl. „Nestačil by nám. Bude tam tolik práce, že zaměstnáte mě i Simmitta.“ Vévoda pouze přikývl a vyrazili.

Kapitola devatenáctá

Jejich návrat na sever byl rychlý a přímý. Na koních a bez zásobovacích vozů dorazili na severní křižovatku za dva dny. Rychlá jednotka Clartovy kavalerie pochytala „lovce“ utábořené na kopci nad křižovatkou; měli důvod se domnívat, že nestačili předat žádné varování. Vévoda, jak Paks věděla, doufal, že od východu přijíždějí Halverikovci, ale ti mohli být zhruba den cesty od nich. Přemýšlela, jestli na ně počká.

Té noci ji vzbudil zvuk kopyt jediného tryskem se ženoucího koně, ale když se neozvalo žádné volání na poplach, znovu usnula. Za úsvitu vyjeli. Paks a ostatní, kteří už na severu byli, dostali za úkol působit jako předsunuté a postranní hlídky. Nyní bylo na ní, aby projížděla chladnými lesy a hledala zatoulané nepřátele. První hodinu jeli svižným klusem. Paks se přistihla, že stále znovu sahá po meči. Ještě ne! opakovala si. Poté zpomalili do kroku. Paks hledala tu mýtinu s farmářskými staveními. Když se konečně otevřela po její levici, ucítila, jak jí po zádech přejel mráz. Tak blízko… Gestem zastavila předsunutou skupinu a rozhlížela se po mýtině. Vévoda přijel k nim.

„Potíže?“

„Ne, můj lorde,“ odpověděla Paks. „Ale jsme už blízko a já vím, že zajížděli až sem. Chcete, abychom na tomto místě cestu opustili?“

„Ne. Jezdci mimo cestu znamenají potíže. Ať si myslí, že jsme přátelé, nebo alespoň neutrální, když uslyší koně. Vítr vane od severu, takže by je slyšet neměli. Jak daleko je to k poslednímu místu, kde ještě budeme krytí?“

Paks okamžik přemýšlela. „Nejsem si jistá, můj lorde, ale těsně před koncem lesa je vyvýšenina a na cestě dvojitá zatáčka.“

„Pokud začali být nedbalí, mohli bychom se dostat k okraji, aniž by si nás všimli. Pojedou s tebou, Paks, a ty mě upozorníš na tu vyvýšeninu.“ Otočil se ke svým kapitánům. „Chci, aby byli Clartovi lidé připravení rozdělit se do dvou skupin, jako jsme to udělali minule. Předpokládám, že u brány budou nějací vojáci. Jako další půjdou lučištníci, mají střelce s kušemi. Chci, aby muži s meči a kopími tentokrát sesedli a seřadili se do obvyklé formace. Jestli jsou naši přátelé v pevnosti naživu a zvládnou provést výpad, tím lépe. Po tom prvním nárazu, pokud se něco nezmění, udeří nejprve Clartova kavalerie, pak se prožene kolem nich a pustí se za uprchlíky. Je tu malá šance, že bychom na ně mohli narazit na cestě – jestli k tomu dojde, pamatujte na naše plány.“ Kapitáni přikývli.

„Výborně! Jedeme.“ Otočil koně a vydal se po cestě. Paks jela na svém zvířeti vedle něj a houf je následoval.

Tento poslední úsek se zdál nejdelší. Paks cítila, jak jí v hrudi buší srdce. V ústech měla trpkou pachuť. Její kůň začal pohazovat hlavou. Myslela na to, co by mohli najít. Kocourkovi muži už možná pevnost dobyli, pozabíjeli obránce a odešli. Nebo nyní drželi pevnost oni – nebo obránci nakonec zabili je. Cesta se před nimi stáčela doleva, aby pak strměji stoupala. Paks tu vyvýšeninu poznala a mávla na vévodu. Na jeho pokyn ostatní zastavili, zatímco Paks, vévoda, jeho panoši a dva další vyjeli vpřed. Dostali se na vrcholek a Paks sáhla po meči, ale vévoda jí gestem naznačil: Ne!

Tady se cesta stáčela vpravo, skrz větrem zmítané listoví viděli na otevřené louky dole. Vévoda poslal jednoho muže

zpět, aby přivedl houf. Mezi stromy svištěl severozápadní vítr; Paks cítila, jak pod jeho poryvy její pleť tuhne a neslyšela nic, ani když houf dorazil za její záda. Clartovi jezdci třímali v rukou oštěpy, pohazovali jimi a otáčeli je, vedoucí muži se zubili. Za nimi jeli vévodovi muži se zachmuřenými tvářemi. Z Vladiho kopiníků viděla Paks pouze špičky jejich zbraní, které se ježily nad hlavami jezdců.

Kapitáni vyjeli vpřed a všichni si potřásli rukama s vévodou i mezi sebou. Vévoda pokynul praporečníkům a ti rozvinuli korouhve: vévodovu hnědobílou se znakem Tsaiy a liščí hlavou, růžovou s bílým koněm pod oštěpem, která patřila Clartově kumpanii, a Vladiho černostříbrnou s obrněnou pěstí na východní runě značící led. Vévoda gestem přivolal Paks a ta navedla svého koně k němu.

„Až vyrazíme z úkrytu," pronesl, „okamžitě uhni vlevo a nech projet Clartovy muže. Potom se stáhni k Dorrinině kohortě."

„Ano, pane." Paks ze sebe ta slova těžko dostávala, měla stažené hrdlo.

„Jedeme!" Vévoda povolil otěže a jeho kůň vyrazil vpřed. Paks viděla, že zdvihl ruku k čelu a sklopil si hledí. Aniž by zpomalil, tasil meč. Paks pohlédla na jeho panoše, ti jeli po obou bocích vévody s připravenými meči a zasmušilými tvářemi. Podívala se na cestu před sebou. Někde musejí mít hlídky. Po jedné straně cesty zazněl roh. Tam, pomyslela si. Někde vpředu zaslechla slabý výkřik.

„Kupředu!" vykřikl vévoda a pobídl koně do trysku. Za ní se z hrdel Clartových jezdců ozval bojový pokřik a po cestě se rozehřměla kopyta. Paks se naklonila vpřed, její zvíře pohazovalo hlavou vzrušením z běžících koní před ní a za ní. Držela se u levého okraje silnice. Byla si jistá, že Clartovci jedou těsně za ní. Uviděla konec lesa, holý svah k řece i řeku samotnou. Byli venku. Trhla otěžemi, její kůň uhnul vlevo a kolem ní se prohnal proud růžových jezdců. Přinutila své zvíře ke klusu a čekala, až přejedou lučištníci. Na louce se objevily rozptýlené skupinky v žlutočerném, větší shluk byl u brány do pevnosti. Podívala se na samotnou pevnost a na prapory, které vlály na věži. Zelenozlatá Halverikova a pod ní vévodova hnědobílá. Z hradeb zaznělo vysoké me-

lodické zatroubení. Ohlédla se k houfu po Dorrin nebo Sejekovi, a když sjížděli po silnici k mostu, zařadila se do formace.

Podél cesty nyní ležela těla, některá se zraněními od kopí, jiná prošpikovaná šípy. Zepředu se k nim nesl hluk bitvy, to Clartovci najeli přímo do Kocourkových vojáků shromážděných u brány. Koně řehtali a lidé křičeli. Dorrin vydala povel k zastavení. Sesedli, skupina vlevo převzala koně, potom se znovu zformovali a připravili si štíty a meče. U jihozápadního rohu se objevili jezdci v černožlutém a rozjeli se k útoku, ale uhnuli stranou, když se jim postavili Vladiho kopiníci, stále sedící v sedlech. Část Clartových jezdců, z jejichž hrdel se nepřestával ozývat bojový pokřik, se odpoutala od seče před branou a zaútočila na nepřátelskou kavalerii.

„Vpřed!“ zavelela Dorrin a Paks vykročila spolu s ostatními. Přímo před nimi byla chaotická masa koní – jejich vlastní lučištníci, kteří stříleli na nepřítele. Dorrin a Sejek vyjeli kupředu a vynadali jim. Pochodujícím se otevřela cesta. Nyní Paks viděla kopiníky, kteří se pokoušeli zformovat jejich směrem a odpoutat se od hradby. Zaslechla zasvištění šipky z kuše a muž vedle ní se zhroutil. Jeho štítový partner se posunul a znovu uzavřel řadu.

Nyní viděla tváře pod zvláštními přilbicemi, ať byly bledé nebo tmavé, Paks připadaly všechny stejné. Od brány zaslechla další zatroubení, které se neslo nad bitevní vřavou, a z hradeb zazněl křik. Uviděla, že odtamtud padají kameny zamířené na nepřátele. Potom už byli příliš blízko na to, aby viděli něco jiného než tváře, zbraně a těla před sebou.

„Nezapomeňte na správné seky!“ vykřikl seržant Vossik. „Štíty! Štíty! Dostaňte se pod ta kopí.“ Paks sledovala, jak kopiníci bodají. Široké hroty, tak účinné proti jízdě, jim byly k ničemu, jakmile se vojáci dostali za ně. Nemohli bodat a sekat zároveň.

Vzpomněla si na Cannu se Sabenem a cítila, jak v ní vlna hněvu smývá poslední zbytky nervozity. Zabiju vás, pomyslela si, když se její řada dostala ke kopím. Pod jedním se přikrčila, aby mohla seknout nepřítele. Ohnal se po ní jeden voják z druhé řady, bezmyšlenkovitě uhnula a vlétla mezi první nepřátele, přestože byla stále vyvedená z rovnováhy.

Její meč jednomu kopiníkovi téměř uťal hlavu. Aniž by se podívala, vycítila, že její druhové následovali jejího příkladu. Nepřátelští kopiníci se zachvěli, když si uvědomili, že tyto vojáky s meči ostré hroty jejich zbraní nezadržely.

Od brány se ozvalo praskání, dunění a křik: „Halverik! Halverik! Vévoda! Vévoda!“ Obránci vyběhli ven. Paks je neviděla, ale jasně vycítila, jako by šlo o její vlastní tělo, záchvěv v řadách nepřátel. Jejich jednotka s meči v odpověď zesílila nápor. Protivníci se náhle opět sebrali a začali bojovat tvrději. Paks měla pocit, že jejich levé křídlo slábne. Něco se tam dělo, ale neviděla co. Bojovala dál, nezáleželo na tom. Hodlala zabíjet tyhle lotry, dokud sama nezemře. Cítila tlak, který ji sunul vpravo, stopu po stopě, tiskl jejího druha po levé straně na ni a ji zase proti těm vpravo. A znovu. K hluku se přidal další křik. Rozeznala pouze hluboké skandování Vladiho kopiníků, které přicházelo odkudsi zleva. Potom se tlak zmírnil a Paks znovu mohla vyrazit vpřed. Kopiníci se začínali rozhlížet kolem sebe. Skrz jejich řady viděla Paks poblíž brány zeleň Halverikových vojáků.

„Teď!“ zavolal Vossik. „Teď! Rozpadají se. Do nich!“ Zakřičeli v odpověď a Paks spolu s ostatními zjistila, že se dokáže pohybovat ještě rychleji a dotírat na nepřítele ještě tvrději. Kopí začínala mizet. Některá jejich majitelé upustili. Několik vojáků se otočilo, aby uprchli. Paks se drala kupředu. Nyní upustili své zbraně další a tlačili se mezi střelce z kuší, kteří neměli čas natahovat tětivy a střílet. Mnoho z nich tasilo krátké zahnuté meče, ale rozzlobeným vévodovým bojovníkům se nemohli rovnat. Ti, kteří neutekli, padli.

Prošli. Jakmile prorazili přes poslední kopiníky, setkala se Paks a ostatní s malou skupinkou Halverikovců a vojáků vévody Phelana, kteří se s nimi přivítali objetím. Paks se úzkostlivě rozhlížela po svých přátelích, ale Vossik s Kalekem se na ně rozkřikli: „Teď není čas na řeči, hlupáci! Přeskupit! No tak, tady stále zuří bitva!“ Paks odtrhla zrak od těch několika zbylých Phelanovců a konečně poslechla seržanty.

Prchající nepřítel se stočil na jih, pryč od Vladiho kopiníků. Nyní ho odřízli Clartovci. Vossik odvolal svou kohortu od toho snadného sousta k útvaru kopiníků, jenž stále zůstával celý, poblíž severozápadního rohu pevnosti. Z jedné

strany na ně útočili Vladiho kopiníci, ale drželi se pohromadě. Bojovali zoufale, protože viděli, že se jim nedostane žádné milosti. Když padali poslední z nich, Paks se nedostávalo dechu a bolelo ji celé tělo. Rozhlédla se. Z nepřítele nezůstalo nic než těla, která ležela v řadách nebo roztroušeně na otevřené pláni mezi pevností a řekou. Clartovi jezdci se znovu spojili a projížděli po obvodu pláně – téměř až k ostružiníkům, všimla si Paks.

Paks otřela svůj meč do suché trávy na louce, ale krev na něm už zaschla. Vydala se k řece a lehce přitom pokulhávala. Toho kulhání si všimla dříve než bolesti, která je způsobovala. Když se zamyslela, vzpomněla si, že ji do nohy udeřila násada kopí. Také ji bolela žebra. Než sešla po kamenech k vodě, natrhala si hrst trávy, tu pak namočila v ledové říčce a vyčistila s ní svůj meč. Nabrala vodu do dlaní a napila se. Když se postavila, ostatní už svlékali těla nepřátel a tahali je na hromadu. Paks zasunula meč do pochvy a vydala se k bráně. Uvnitř viděla vévodova koně. Vossik na ni něco křičel, ale Paks zavrtěla hlavou a zamířila do pevnosti. Nechtěla se toho účastnit, tentokrát ne.

Uvnitř pevnosti toho nikdo neměl moc co vyprávět. Vik byl naživu, dokulhal se k ní s obvázanýma nohama. Jakmile se setkali, bouřlivě se objali.

„Seš to ty?“ zeptal se.

„Ano.“ Paks se přistihla, že se jí oči plní slzami. Věděla, jaká otázka bude následovat.

„A Saben? Canna?“ Nedokázala odpovědět, zavrtěla hlavou a na jazyku ucítila sůl. Nedokázala mu říct, že je opustila a že nikdo neví, kde jsou a jestli jsou naživu. Vik ji znovu objal. „Alespoň že jsi to zvládla ty – i když nechápu jak. U všech bohů, Paks, měl jsem takovou radost, když jsem tě viděl přicházet od mostu! Byli jsme si jistý, že tě zabili v lesích. Pernoth – to je jeden od Halverika – si myslel, že vás zahlídl v ostružinách, když to začalo, ale pak už ne. Budeš mít co vyprávět, až k tomu bude příležitost. Ale určitě chceš vědět, kdo zbyl, a vévoda nám přikázal, abysme se shromáždili na hlavním nádvoří.“

Společně se belhali přes vnější nádvoří. Vik jí vyprávěl o tom, kolik jich bylo uvnitř a kolik jich zůstalo, a o dvou

neúspěšných pokusech prorazit obléhání a poslat zprávu na jih. Řekl jí, že po smrti svého kapitána přijali Halverikovi muži za velitele Ferraulta. Během několika minut dostali Phelanovci zbraně a společně se postavili Kocourkovu útoku.

„Ale je dobře, že měli jenom obléhací žebřík," pronesl Vik. „Bylo jich víc, ale nahoru na hradby se jich nedokázalo dostat dost najednou."

„Co voda?"

„Den po jejich příchodu pršelo. To nám pomohlo i jinak – dole to začalo klouzat. A taky jim pak byly k ničemu zápalný šípy. Chytali jsme vodu do všeho, co jsme našli. Potom o pár dnů pozdějc zase den a půl pršelo."

Jakmile přišli na hlavní nádvoří, Paks viděla, že téměř všichni shromáždění jsou z její kohorty – bylo jich asi dvacet. Pohlédla na Vika. Přikývl. Přicházeli k ní, aby si s ní promluvili, a Paks si uvědomila, že každý z nich je někde obvázaný.

„Slyšel jsem, že hrdinkou tohodle příběhu seš ty," řekl jí Rauf, veterán, který sloužil už dvacátý rok.

Paks zrudla. „Já ne! Canna a Saben – bez nich bych to nikdy nedokázala." Nezeptal se na ně, ale pokračoval dál.

„Ale zvládla jsi to. Hehe, takhle to dotáhneš na seržanta. Budeme ti říkat Paks Klikařka nebo Dlouhonohá Paks." Rauf se široce usmál a odhalil své zuby, mezi nimiž zelo několik děr. Paks nedokázala vymyslet žádnou odpověď, silně toužila po tom, aby mohla někde v teple padnout a pořádně se vyspat. Po několik okamžiků jí ruce uznale plácaly po ramenou, protože se k ní nahrnuli všichni najednou.

„Paks!" pronikavě na ni zavolal nejmladší panoš. Vzhlédla a uviděla, že jí kyne ze dveří hlavní věže. „Volá tě vévoda." Odtrhla se od svých přátel a prkenně se belhala ke dveřím. „Jsi zraněná?" otázal se panoš a svraštil čelo.

Zavrtěla hlavou. „Ne. Rozhodně to není nic vážného. Jsem jenom ztuhlá." Panoš byl mladší než ona, když odešla z domova. Ale on, pokud přežije svou službu, bude důstojníkem, možná rytířem. Přejela hodnotícím pohledem po jeho drobném obličeji, jenž stále tvořily nevyvinuté křivky chlapce, navzdory jeho štíhlosti. Sama se cítila mnohem starší. Panoš pod tím krátkým pohledem zčervenal; Paks napadlo, jestli za

její odpovědí neočekával oslovení „pane“. To ještě nějakou dobu není pro tebe, pomyslela si.

Místnost, do níž ji zavedl, měla výhled na nádvoří, dvě úzká okna dovnitř vpouštěla chladné odpolední světlo. Uvnitř byl vévoda, jeden z lékařů a na úzké posteli ležel muž. Paks nakrčila nos, když ucítila zápach. Vévoda vzhlédl.

„Paks! Dobře. Pojď dál.“ Vstoupila do místnosti. „Kapitán Ferrault by s tebou rád mluvil,“ pronesl formálně vévoda. Paks kapitána nepoznala. Byl bledý, tvář měl přepadlou a ústa stažená v úšklebku. Paks viděla, že vévoda ho drží za jednu ochablou ruku. Lékař se skláněl nad kapitánem a jemně odstraňoval obvazy s nádobkou pronikavě páchnoucí tekutiny. Paks přešla k čelu postele.

„Ano, lorde,“ odpověděla vévodovi. Viděla dost na to, aby pochopila, že Ferrault umírá. Poklekla vedle lůžka. „Kapitáne? To jsem já, Paks, pane.“

Chvíli se zdálo, že Ferrault hledí skrz ni, ale pak se jeho pohled zaostřil. „Paks! Vedla – sis – dobře. Řekl jsem to – vévodovi.“

„Děkuju vám, pane. Kvůli ostatním je mi líto, že jsme nebyli rychlejší, pane.“

Pomalu zavrtěl hlavou. „Na tom nesejde. Udělali jste dost. Doufal jsem…“ Odmlčel se a zalapal po dechu. Paks viděla, že jeho klouby na vévodově ruce zbělely. Slyšela, že vévoda i lékař zakleli.

„Omlouvám se, lorde,“ řekl lékař. „Pardon, kapitáne. Už jen – jedna – vrstva. Tak.“ Paks si všimla povlaku potu na kapitánově tváři. „Uch,“ ozval se lékař. Paks přejela pohledem Ferraultovo tělo až k nyní odhalenému zranění. Nebylo pochyb, odkud vycházel ten zápach. Usilovně polykala, aby nezačala zvracet. Ferraultova tvář ještě více zešedla a byla celá pokrytá potem.

„Nemůžete – nic – dělat,“ zašeptal Ferrault. Neptal se.

Lékař vzdychl. „Vyléčit to nedokážu, to ne. Kdyby nebylo tak pozdě, ta rána – od kopí? Ano. Zhoršilo se to, ale to jste věděl, když jste dostal tu horečku. Ale mohu,“ odvrátil se a začal něco hledat ve svém vaku, „ale mohu vám trochu ulevit. Kdybyste toho vypil moc, zvracel byste, takže…“ Napřímil se a přešel k čelu postele. Paks ustoupila.

„Bude to…“

„Trvat dlouho? Ne, kapitáne. A tohle by vám to mělo ulehčit. Není to víno a chutná to hrozně, ale vypijte to všechno.“ Lékař přidržel drobnou lahvičku Ferraultovi u rtů, zatímco ten polykal. Pak ustoupil a vrátil se k hromádce obvazů. Vzal si jeden čistý, namočil ho v nádobce a jemně ho přiložil na kapitánovu ránu. Špinavé obvazy pak sebral společně se svým vakem. „Můj lorde, ten lék by mu měl na několik hodin ulevit. Vrátím se včas, abych mu podal další dávku. Kdybyste mě potřeboval, budu u ostatních.“

„Dobrá, mistře Simmitti, a děkuju vám.“ Lékař odešel a vévoda se otočil zpět k Ferraultovi. „Kapitáne…“

„Můj lorde! Řekl jsem vám – pečeti…“

„Ano. Zlomil jsi je.“

„Je mi líto.“

„To nemusí. Udělal jsi správnou věc. Nedělej si starosti.“

„Ale – můj lorde – přišel jsem o kohortu – a pak ty pečeti – a…“

„Pšššt! Ferraulte, to je v pořádku. Není to tvoje chyba. Vedl sis dobře – vždycky sis vedl dobře. Tvůj patron Gird s tebou bude spokojený, až k němu přijdeš. Neznám mnoho kapitánů, kteří by s tak malou smíšenou silou odrazili tak silný útok.“

„Ale naše ztráty – co budete dělat?“

„Co budu dělat?“ Vévoda se na okamžik zahleděl do zdi, potom se na Ferraulta usmál. „Ferraulte, až se s ním vypořádám, nebude mít Siniava, jeho přátelé a stoupenci ani chatrč, ve které by mohli žít, ani kámen, který by označoval hrob, kde zemřeli. Za to, co udělal tobě a Kumpanii, ho zničím, Ferraulte. Už jsme mu zničili armádu, kterou si tenhle rok přivedl na sever, a to je teprve začátek.“

„Dokážete to, můj lorde?“

„S pomocí ano. Jela s námi Clartova kumpanie. Vladi poslal kohortu kopiníků. Každým dnem očekávám Aliama Halverika, který přijede, aby pomstil svého syna. Takže si odpočiň, Ferraulte, a řekni Girdovi, že za malou pomoc bychom mu byli vděční.“

Ferrault se slabě usmál. Zašeptal: „Ano, můj lorde,“ a víčka se mu zavřela.

Vévoda vzhlédl k Paks, která se nyní opírala o stěnu. „A ty, Paks, nevíš o mých plánech nic, je to jasné?“

„Ano, můj lorde.“

„Můžeš jít. Pošli za mnou mé kapitány, prosím, a podívej se, jestli bys někde dokázala najít Halverikova seržanta, chci s ním mluvit.“

„Ano, můj lorde.“ Když Paks odcházela z místnosti, snažila se nekulhat, ale noha jí opět ztuhla.

„Jsi zraněná?“ ozval se za ní vévodův hlas. Otočila se.

„Ne, sire, je to jen pohmožděnina.“

„Dobrá, až předáš mé zprávy, zajdi si za lékařem. Nezapomeň!“

„Ano, pane, nezapomenu.“ Před místností stál panoš, který ji přivedl, zamračil se na ni a vstoupil do dveří, zatímco Paks se vydala ke schodišti. Nevšímala si ho. Na nádvoří se zeptala Vika, kde by mohla najít Halverikova seržanta, a ten pokynul hlavou ke skupině Halverikových vojáků v jednom rohu. Paks několik obličejů poznávala, ale nebyla si jistá, kdo z nich je seržant, dokud nevystoupil vpřed.

„Jsem Sunnot,“ řekl. „Seržant. Hledáš někoho?“

„Ano,“ odpověděla Paks. „Vévoda mě požádal, abych vás vyhledala, rád by si s vámi promluvil.“

Sunnot se zašklebil. „To se vsadím! Je to pořádná kaše. Kde je?“

„Nahoru po schodech a třetí místnost vlevo.“

„Aha, takže je s kapitánem. Jak je mu?“ Paks zavrtěla hlavou. Sunnot vzdychl. „Myslel jsem si, že by s tím vaši doktoři třeba mohli něco udělat. No, doufám, že se váš vévoda moc nezlobí…“

„Zlobí, ale ne na vás.“

„Hmmm. Ty jsi ta, co došla pro pomoc, že?“

„Ano.“ Paks se odvrátila. „Musím najít kapitány, jděte nahoru.“

„Půjdu.“

Paks se dobelhala na vnější nádvoří, rozhlédla se po kapitánech a zjistila, že mají práci. Pont byl v kasárnách, kam přesunuli raněné. Cracolnya připravoval pohřební hranici na spálení těl nepřátel a Dorrin byla v nepřátelském táboře, kde dohlížela na jeho drancování. Sejek padl, do oka ho zasáhla

šipka z kuše. Když Paks konečně doručila zprávy, s námahou se vrátila do pevnosti. U brány na ni čekal Erial, jeden z Cracolnyových seržantů.

„Potřebuješ si zajít k doktorovi," řekl jí chraplavě. „Vévoda svolal po jídle shromáždění a chceme, aby tam byli všichni ranění, kteří mohou chodit." Paks se s ním nepřela. S tou nohou a žebry si nebyla jistá, jestli stále patří mezi raněné schopné chůze.

Jakmile vešla do kasáren, mistr Visanior vzhlédl. „Zase ty! Přestože jsem ti řekl, aby ses držela od potíží dál." Paks mlčela. Jak by mohla bojovat a přitom se držet dál od potíží? „Hmmm," pokračoval lékař. „Jsi tvrdohlavá, jako jsou bojovníci vždycky. No, podíváme se na tu újmu." Zašátrala po řemíncích, které jí držely náholenice, doktor jí je pomohl stáhnout, stejně jako boty. Velký, temně modrý otok ji vytrvale bolel. Lékař do něj píchl prstem, Paks zaťala zuby. „Myslím, že to není zlomené, ale pohmožděné ano. Co to způsobilo?"

„Násada od kopí."

„A máš také to zlomené žebro. Ještě něco?"

„Ne – určitě nic dalšího."

„Dobrá. Pokud to nepoškodilo kost, bude tě to asi deset dní bolet, ale zahojí se to. Snaž se, aby tě do toho místa nic nezasáhlo znovu. Ulehčuj té noze, jak jen to půjde. Řeknu to seržantům. Už jsi jedla?"

„Ne, pane." Paks si na jídlo ani na čas vůbec nevzpomněla, teprve teď ji napadlo, jak den pokročil.

„Tak tu zůstaň, dokud se nenajíš. Prostě si támhle lehni," ukázal jí. „Někdo ti přinese jídlo."

Paks myslela na to, že by se pokusila odejít, ale lékař ji pozorně sledoval, dokud si nelehla na slamník. V noze jí škubalo. Na okamžik zavřela oči. Někdo se dotkl jejího ramene, trhla sebou a probrala se. Určitě neusnula – ale už byla skoro tma. Na nádvoří hořely pochodně, ve stájích lampy. Voják v černobílém jí podal kouřící misku a hrnek. Natáhla se po nich a pokoušela se uspořádat si myšlenky, voják se zazubil a odešel.

Guláš byl horký a ostrý. Paks se do něj hladově pustila. Když dojedla, uviděla, že lékař obchází zraněné. Předtím

si neuvědomila, jak mnoho jich tam je. Konečně přišel doktor k ní.

„Máš ležet. Řekl jsem to seržantům.“

„Ale vévoda…“

„Až ráno. Prozatím zůstává u kapitána Ferraulta. Seženu někoho, aby ti pomohl s očistou, potom se vyspi. Nechceme, aby se tvůj stav zase zhoršil.“

Paks si pomyslela, že by se měla hádat, aby mohla vstát, ale ve skutečnosti vlastně ani vstát nechtěla. Během hodiny usnula.

Jakmile je následujícího rána vévoda zavolal, všichni, kteří mohli chodit nebo být přeneseni, se shromáždili na vnitřním nádvoří. Nastoupili do původních tří kohort, ale ani zdaleka nezaplnili prostor, jenž by jimi byl ještě před dvěma týdny nacpaný k prasknutí. Z Paksiny kohorty jich zůstalo pouze dvaadvacet, všichni byli zranění. Ze zbylých dvou kohort přežilo dohromady sto čtyřicet lidí z původních dvou set osmi. Tři ze šesti seržantů a čtyři z šesti desátníků padli nebo umírali: všichni z Paksiny kohorty, Juris a Kalek z Dorrininy a Saer z Cracolnyovy. Zemřeli také dva kapitáni – Ferrault a Sejek. Paks přejížděla pohledem ze strany na stranu a střetávala se s ustaranými pohledy ostatních. Jak by mohl vévoda po takových ztrátách pokračovat? Slova, která řekl Ferraultovi, se zdála být jen zbožným přáním.

Vévoda vyšel ven následován svými panoši. Byl prostovlasý, chladný větřík mu cuchal kadeře a opíral se do jeho pláště, který mu povlával za zbrojí. Kapitáni ho pozdravili. Usmál se, přikývl, poté prošel kolem řad a podíval se na každého vojáka, jako by šlo jen o další inspekci. Nakonec se vrátil před Kumpanii a otočil se čelem k nim. Ticho bylo téměř hmatatelné.

„Seržante Vossiku!“

„Ano, můj lorde.“

„Zavři brány, prosím. Chvíli nechceme být rušeni.“

„Ano, můj lorde.“ Vossik pokynul svým zbývajícím desátníkům, ti zavřeli brány na nádvoří a poté se postavili před ně.

Vévoda přejel Kumpanii pohledem. „Všichni,“ začal tak potichu, že Paks musela pozorně naslouchat, „všichni jste v

posledních několika dnech dosáhli takového úspěchu, že pro něj nemám slov. Vy, kteří jste stále naživu, i naši přátelé, které jsme ztratili. Porazili jste armádu více než dvojnásobnou počtem – ne díky chytré taktice, ale díky tvrdému a odhodlanému boji. Každý z vás se na tomto vítězství podílel. Moji druhové, věděl jsem, že jste nejlepší kumpanií v Aarenis, ale až do této chvíle jsem netušil, jak dobří jste doopravdy.“ Jeho gesto vyvolalo vzpomínky na dvě bitvy, pevnost uhájenou proti Siniavovým mužům i na Paksinu cestu. Kývl na ně a jeho hlas zazněl s větší srdečností.

„Nyní se díváte kolem sebe a myslíte na to, o kolik přátel jsme navždy přišli. Vaše řady prořídly. Víte, že žádné drancování nám nemůže naše ztráty vynahradit. Chcete se pomstít za tu proradnost, vraždy a mučení – a přemýšlíte, jak toho dosáhnout.“ Následovala dlouhá odmlka.

„Já vám to povím,“ pokračoval vévoda. „Vy a já zničíme Kocourka, jeho města, jeho spojence a vše ostatní, na co si činí nárok. Až s ním skončíme, bude se jeho jméno vyslovovat ne se strachem nebo záští, jak je tomu nyní, ale s pohrdáním a výsměchem. Myslel si, že může zničit tuto Kumpanii. Myslel si, že *nás* dokáže vyděsit a zahnat…“ Na okamžik ho přerušilo hluboké bručení Kumpanie. Vévoda zvedl ruku a znovu zavládlo ticho. „Ne! Já vím, že se mýlil. I vy to víte. Vás nic nevyděsí, přátelé, žádný jižanský neřád vás nedokáže zahnat. Našemu zničení není o nic blíž, ale, přátelé, my zničíme *jeho*.“ Vévoda se zhoupl na patách a znovu si prohlédl každou tvář.

„Ano,“ pronesl pevně. „Můžeme to udělat a uděláme to. Už víte, že jsou s námi další kumpanie: Clartova, Halverikova a Vladiho kopiníci. Připojí se k nám další. Přísahám vám, moji bratři meče, že dokud tuto odplatu nedokončíme, nebudu uvažovat o žádné další smlouvě a vším, co mám, podpořím toto tažení.“ Vévoda tasil svůj meč a zvedl ho v pozdravu Kumpanii. „Na jejich památku,“ pronesl. „Na pomstu.“ Kumpanie v odpověď zavrčela: „Pomstu!“

Když vévoda vrátil meč do pochvy, pokynul Dorrin. Ta přišla blíže k němu. Zdálo se, že se vévoda více uvolnil. „Všichni si zasloužíte uznání,“ začal. „Našim padlým druhům postavíme mohylu tady i na bitevním poli poblíž Ro-

tengre. A mezi vámi je několik, kteří si zaslouží pochvalu před celou Kumpanií, za své činy, které vynikly i na tak neobyčejném tažení. Kapitánko?“

Dorrin spustila: „Můj pane vévodo, mám čtyři vojáky, kteří si zaslouží zvláštní pozornost. Simisi Kanasson, který uchránil zajatce před třemi strážnými, ačkoliv pod ním padl kůň. Sim byl tehdy raněn a dnes znovu, když bojoval proti kopiníkům. Kirwania Fastonsdotterová, která vedla svou řadu proti kopiníkům při boji severně od Rotengre i zde a vlastnoručně zabila osm nepřátel. Teriam Selfit, který sešikoval svou jednotku poté, co padl Kalek, a zabránil nepřátelskému průlomu. Jostin Semmeth, který zabil dva strážce na koních, byl zasažen šipkou z kuše, ale pokračoval dál a zabil tři lučištníky a kopiníka, než sám padl.“

„Ať jmenovaní vystoupí,“ pronesl vévoda. Jakmile vystoupili z řady, vyňal ze skříňky, kterou držel jeden z panošů, pro každého z nich prsten. Když se vraceli na svá místa, vévoda pokynul Cracolnyovi. I on měl ve své jednotce několik vojáků, kteří si zasloužili vyznamenání, a proběhl stejný ceremoniál. Jakmile se poslední z Cracolnyových mužů vrátil do řady, otočil se vévoda k Paksině kohortě.

„Vy nemáte kapitána, který by za vás promluvil,“ pronesl. „Ani seržanty ani desátníky. Přesto vaše činy mluví i bez jejich pomoci. Nemohu mezi vámi vybrat jen někoho, pro každého z vás nechám z kořisti zhotovit prsten, který by připomínal vaše činy. Ale ti, kterým vděčíte za své životy, neboť mi přinesli zprávu o tom, v jakém se nacházíte nebezpečí, ti si zaslouží největší poctu. Na cestu se vydali tři: Canna Arendtsová, Saben Kanasson a Paksenarrion Dorthansdotterová. Když je poblíž Rotengre přepadli bandité, dokázala uniknout pouze Paks. Osud zbylých dvou neznáme, ale buďte ujištěni, že pátrání po nich bude pokračovat, dokud ho nezjistíme. Prozatím však – Paksenarrion, vystup!“

Paks cítila, že rudne, a sotva dokázala odtrhnout pohled od země. Vybelhala se vpřed.

„Tady je prsten,“ řekl vévoda, „o němž se domnívám, že tvůj čin zpodobňuje nejlépe. Tři pramínky, za trojici, která vyrazila, spletené do jednoho – za jednu, která uspěla, přinesla zprávu a vrátila se na místo, kde začala. A nepomíjející

zlato za tvou oddanost.“ Paks si vzala zlatý prsten, který jí podal, a vykoktala díky. Tohle nebyl právě způsob, o jakém snila, že jím získá slávu, když ještě pásla ovce. Taková chvála jí připadala nepatřičná, jestliže její přátelé byli v zajetí nebo mrtví.

Než ji krev bušící ve spáncích přestala ohlušovat, vévoda stále mluvil k její kohortě. „Chci, abyste zůstali pohromadě,“ řekl. „Stále jste Arcolinovou kohortou a tou také zůstanete. Až přivedu rekruty, nabudete na síle. Mezitím, až do Valdaire, budete tvořit oddíl v Dorrinině kohortě. Ona mi také doporučí prozatímní desátníky. Zůstaneme zde, dokud nenavršíme mohylu našim přátelům, až přijede Halverik.“ Obrátil se ke kapitánům: „Můžete dát svým kohortám rozchod, až budete připravení.“

„Můj lorde!“ Kapitáni se uklonili. Vévoda se na ně naposledy chmurně usmál a vrátil se do hlavní věže. Za několik minut byl nástup u konce a Paks se s Vikem odbelhala zpátky do stájí. Strávila den prováděním takových prací, které dokázala zvládnout, aniž by při nich musela stát. Někdo jí přinesl hromadu mečů, aby je vyčistila a nabrousila, přitom našla i svůj, nyní zubatý.

Někdy během odpoledne je vylekal zvuk rohu, který zazněl od brány. Paks strnula a ruka se jí sevřela kolem jílce meče, který právě čistila. V pevnosti vypukl shon a hluk. Z vnitřního nádvoří vyjel oddíl vojáků z Clartovy kumpanie, od kopyt jejich koní odletovaly na kamenném dláždění jiskry. Otevřenou bránou Paks slyšela zvenčí výkřiky. Ty pak utichly a dívka uslyšela bušení kopyt jediného koně, který se rychle blížil. Rozhlédla se po dvoře u stájí, potom se podívala k bráně na vnitřní nádvoří. V prostoru mezi hradbami seděl na svém koni vévoda v plné zbroji a s panoši za zády.

Dusot kopyt venku zpomalil a poté ustal nadobro. Vévoda zvedl ruku. Do Paksina zorného pole vjela na hnědákovi obrněná postava oděná do Halverikovy zeleně. Jezdec si zvedl hledí, Paks se zdálo, že poznává Aliama Halverika. Jel kupředu, dokud jeho kůň nestál vedle vévodova a oba si nehleděli tváří v tvář. Stiskli si ruce.

„Mám ti toho hodně co vyprávět,“ řekl vévoda.

„A já tobě,“ odvětil Halverik.

„Obávám se, že tady uvnitř je dost přecpáno," pronesl vévoda. „Třebaže bych rád uvítal tebe i tvé kapitány v hlavní věži, máme mnoho zraněných a já jsem je dal všechny přenést za hradby."

„Přijeli jsme připravení k táboření," odpověděl Halverik. „I na dlouhou dobu, pokud to bude třeba. Je mi pouze líto, že jsme zmeškali bitvu. Rád bych však přijal tvou šlechetnou nabídku přístřeší pro mě a mé kapitány. Kam bych měl umístit svou kumpanii, aby ti to nejvíc vyhovovalo?"

Paks měla pocit, že viděla, jak po vévodově tváři přelétl úsměv. „Starý příteli," pronesl a Halverik se viditelně uvolnil. „Odpovím ti na otázku, kterou jsi ze zdvořilosti nepoložil. Tví muži za hradbami jsou ti k dispozici, mohou tu zůstat nebo jít, kam jim přikážeš. Mezi námi nyní nemůže být o zajatcích ani řeči. Tvoji muži se zachovali ve všech směrech čestně a statečně. Navrhoval bych ti, abys raněné nechal za hradbami. Půjdeš se nejprve podívat na ně, nebo odejdeš se mnou?"

Halverik odpověděl tišeji, takže Paks jeho slova neslyšela. Vévoda přikývl a pokynul panošovi, aby přijel k nim. Halverik k němu promluvil a panoš vyjel branou ven. Ostatní panoši sesedli, jeden z nich převzal všechny koně a ostatní přidrželi otěže vévodovi a Halverikovi, aby mohli sesednout. Oba muži stáli a povídali si, zatímco panoši odváděli zvířata pryč. Zakrátko vyšel z vnitřního nádvoří Sunnot, Halverikův seržant, a poklekl před Halverikem na jedno koleno, ten ho však okamžitě zvedl. Něco mu rozkázal, Sunnot se zlehka uklonil, otočil se a vedl Halverika ke kasárnám s nejhůře zraněnými. Usmíval se, očividně se mu ulevilo, že tu konečně má svého velitele.

Když dokončili velkou pohřební mohylu, shromáždily se u ní všechny kumpanie, aby daly svým druhům poslední sbohem. Jména padlých byla naposledy vyvolávána. Vladiho kopiníci zpívali „Tanec ledového dechu" a naházeli na mohylu svá kopí. Clartovci provozovali jakýsi divoký tanec a napodobovali boj v sedle. Jeden z nich Paks vysvětlil, že

hřmění koňských kopyt přenese jejich padlé druhy na nekonečné pláně posmrtného světa, kde se koně nikdy neunaví a jezdci nikdy nespadnou. Aliam Halverik a jeho kapitáni zpívali za doprovodu svého harfeníka starou píseň „Krásné byly věže, jejichž kameny nyní leží rozmetány“, kterou Paks slyšela dokonce i ve Třech Jedlích – ale místo jmen prince a jeho šlechticů zpívali jména Halverikových padlých. Potom dal vévoda pokyn svému dudákovi. Zazněla melodie, kterou Paks nikdy neslyšela, a ta jako by jí svou hořkostí vytáhla ze srdce všechen smutek a zlost. Šlo o žalozpěv „Ar hi Tammarion“, který vévodovi po smrti jeho paní napsal půlelfský harfeník u dvora v Tsaie a od té doby se nikdy veřejně nehrál. Paks historii té písně neznala, ale cítila její sílu, zatímco drsný vítr jí osušil slzy, jež jí stékaly po tvářích, aniž si to uvědomovala.

Zpáteční cesta do Rotengre uběhla rychle a bez příhod. Pět dní poté, kdy vyjeli na sever, byli zpět na svém místě. Koně, na nichž jeli, museli vrátit, většinu z nich si vypůjčili od jedné z domobran. Paks jich půl tuctu odvedla zpět jezdcům ze Sorellinu. Když se vracela, zavolal na ni urostlý seržant. Jeho hlas jí byl matně povědomý.

„Hej! Vévodova žoldnéřko! Nejsi ty ta, která tenkrát v noci přišla k našim liniím?“

Paks na něj pohlédla, nebyla si jistá, jestli jeho tvář zná. „Ano. Proč?“

„U meče, vypadáš mnohem lépe – nebýt té výšky a světlých vlasů, nepoznal bych tě. Proč? Protože jsme o tobě slyšeli – a je mi líto, že jsme ti tenkrát dělali takové potíže.“

Paks si vzpomněla na tu tmavou vlhkou noc a zachvěla se, přestože byl den. „To je v pořádku.“

Chvíli si hryzal ret. „No, neměl jsem daleko k tomu, abych tě hodil do naší strážní cely. Bylo to pro mě ponaučení. V každém případě jsem rád, že jsi to všechno přežila. Mimochodem, já jsem Sim – Sim Plarrist – a rád bych tě pozval na korbel piva…“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne, dokud se město nevzdá. Možná to nebude trvat dlouho, ale do té doby máme přísně nakázáno zůstávat u naší Kumpanie. Ale děkuju.“

„Takže se nezlobíš?“

„Ne.“ Pokynul jí na pozdrav a Paks za slábnoucího světla prokličkovala k vlastním liniím. Tam, jako další připomínka na tehdejší událost, stála na stráži Barra.

„Paks, vévoda tě chce vidět.“

„Víš proč?“ Žaludek se jí sevřel, očekávala špatné zprávy.

„Myslím, že něco zaslechl o Sabenovi a Canně.“

„Je to špatné?“

Barra pokrčila rameny. „Nic nevím. Když jsem se zeptala, řekli mi, ať si hledím svýho a postarám se, abys tu zprávu od vévody dostala. Ale myslím si, že kdyby to byly dobrý zprávy, věděli bysme je.“

„Asi ano.“ V očích ji zaštípaly slzy a zdálo se jí, jako by se tvář Barry před ní chvěla. Barra jí stiskla ruku a Paks pokračovala k vévodovu stanu.

Lampy uvnitř už byly rozsvícené a vzduch v místnosti ohříval oheň hořící v železném koši. Vévoda přešel ke svému pracovnímu stolu, Paks na něj pohlédla a spatřila na jeho uklizené desce malého červeného kamenného koníka na řemínku a Girdův medailon na řetízku. Okamžitě je poznala a cítila, jak se jí z obličeje vytrácí krev.

„Poznáváš je?“ Paks vzhlédla a střetla se s vévodovým pevným pohledem. „Paks, je mi líto. Doufal jsem, že je najdou dříve. Lékař říká, že Saben dostal silnou ránu do hlavy a nejspíš se nikdy neprobral. Zemřel krátce poté, co je našli. Canna nebyla při té potyčce nijak vážně zraněná, ale jakmile si bandité uvědomili, že jejich skrýš byla objevena, pokusili se před útěkem pozabíjet všechny zajatce. Přestože ještě žila, když se domobrana dostala dovnitř, zemřela o několik dní později tady v táboře. Dozvěděla se, že jsi to dokázala i že jsme na cestě porazili Siniavovu armádu a odjeli na sever. Lékař říkal, že si přála, abys dostala její medailon, a chtěla také, abys věděla, že jsi udělala správnou věc. Byla ráda, že jsi to dokázala. Řekla, že umírá spokojená.“

Vévoda se odmlčel. Paks se snažila mrkáním zahnat slzy, ale cítila, že jí stékají po tvářích. „Paks, ty jsi girďanka?“

„Ne, lorde.“

„Hmmm. Girďané si obvykle přejí, aby se jejich svatý symbol navrátil do jejich domovské komunity spolu se

zprávou o jejich činech. Zajímalo by mě, proč Canna chtěla, abys ho dostala ty, když nejsi girďanka.“

Paks zavrtěla hlavou, nebyla schopná o tom přemýšlet, ani jeho otázku zodpovědět. Tolik doufala, že její přátele najdou živé, přestože to bylo málo pravděpodobné! Dokonce i nyní dokázala jen stěží uvěřit, že Sabena už nikdy neuvidí.

„Paks – pokud vím, byla jsi Sabenovou nejbližší přítelkyní. Říkal někdy, co si přeje, aby se stalo s jeho věcmi?“

Paks se pokusila vzpomenout. „Ne – lorde. Měl rodinu, které posílal nějaké věci. Ale on – on…“

„Neplánoval to. Chápu. Pošleme jim zprávu, samozřejmě i jeho žold a – myslíš, že budou chtít jeho meč, nebo s jeho volbou nesouhlasili?“

„Ne, můj lorde, přáli jí. Měl doma pět bratrů a šest sester. Říkal, že na něj byli hrdí; budou rádi, když dostanou jeho meč.“

„A tenhle přívěsek byl od jeho rodiny?“

„Ne, můj lorde. To byl – byl to – můj dárek, pane. Byl to takový žert.“

„Potom by sis ho měla vzít na památku, stejně jako Cannin medailon.“ Vévoda je sebral ze stolu a podal jí je. Paks na něj bezradně zírala.

„Pane, já – já nemůžu…“

„Musíš si vzít alespoň Cannin, přála si to. A myslím si, že by tvůj přítel Saben byl šťastný, kdyby věděl, že ten jeho přívěsek budeš mít ty.“

Paks si je vzala a jakmile je sevřela v ruce, realita té ztráty ji bodla jako meč. Zašátrala po chlopni tobolky u opasku a vsunula je dovnitř.

„Tady máš,“ pronesl vévoda. Když vzhlédla, zjistila, že jí podává pohár vína. „Vypij to. Až budeš klidnější, můžeš jít, já dnes povečeřím s Halverikem.“ Paks si vzala pohár, vévoda sundal z háku svůj plášť lemovaný kožešinou a vyšel ven. Víno bylo sladké a ulehčilo jejímu staženému hrdlu, ale nedokázala je dopít. Otřela si obličej do rukávu a vrátila se ke své kohortě. Viděla, že Vik už to ví. Řekl jí, že vévoda tu zprávu oznámil, jakmile to pověděl jí.

„Taky nám chyběj,“ pronesl prudce Vik a znovu ji objal. „Ale ty, Paks…“

„Byli jsme tak blízko," zašeptala a po tvářích jí skanuly další slzy. „Už jenom pár mil a…" Nedokázala pokračovat. Arne vstala, položila jí ruku kolem ramen a všichni spolu dlouho mlčky seděli.

Kapitola dvacátá

Příštího dne znovu začaly obvyklé obléhací činnosti. Halverikovci zaujali místo vedle Kumpanie vévody Phelana, díky čemuž se mírně zúžil úsek sorellinských. To jim vyhovovalo, ale na cimbuří to vyvolalo pískot, který ustal, když čtyři muži padli po střelbě Phelanových lučištníků. Zbraně a zbroje, které ukořistili Kocourkově armádě, rozdělili mezi ostatní kumpanie. Paks měla příležitost vyzkoušet si kuši (málem přitom přišla o palec) a krátký zahnutý meč podobný tomu, který ukořistil Saben.

Den za dnem si stále více uvědomovala, jakou oporou jí byli Canna a obzvláště Saben. Přistihla se, že ve frontě na jídlo hledá jeho veselou tvář, při návratu z hlídky čeká na jeho poznámky a že stále více postrádá ten hezký pocit, který mívala po jeho boku. Byli spolu od začátku. Když šla na latrínu, vzpomněla si, jak je spolu jako rekruti kopali tu první noc, a znovu se rozplakala. Věděla, že je to pošetilé a směšné, ale nedokázala slzy zadržet. Připadalo jí nemožné, že je navždy pryč. Přemýšlela o své smrti, ale o jeho nikdy – nyní nedokázala myslet na nic jiného.

Nedokázala o tom s nikým mluvit. Věděla, že ji Vik a Arne pozorují, a téměř je za to nenáviděla. Slyšela, jak se Halverik ptá Barry, jestli byli se Sabenem milenci, a nevěděla, co jí připadalo horší; jestli ta otázka nebo Bařina uštěpačná záporná odpověď. Sdílela se Sabenem vše kromě

toho – počáteční naděje a obavy, hodiny práce, smích i onen poslední týden nebezpečí. Vše kromě lásky a smrti. Poprvé ji napadlo, jaké by to bylo, kdyby se s ním vyspala. Saben po tom vždy toužil a nyní už neměli možnost. Ale kdyby se to stalo, kdyby ji ztráta milence bolela ještě víc – zavrtěla hlavou a tvrdošíjně pokračovala v práci, které sotva věnovala pozornost. Je to tak lepší. Sama to nikdy nechtěla a ztráta milence by určitě byla ještě horší. Už tak to bylo dost špatné.

Na okamžik si připadala chladná a vzdálená, jako by pozorovala samu sebe z vrcholku kopce. Nikdy neměj nikoho ráda, ozval se šepot v její mysli. Nikdy neměj nikoho ráda a nemusíš se nikdy o nikoho bát. Když však seděli toho večera u ohně, viděla ve Vikových a Arniných očích starost a zalila ji náhlá vlna náklonnosti k nim. S ní znovu přišla i bolest, ale měla pocit, že je to dobrá bolest, mučivá, jako když lékař zkoumá zranění, ale nezbytná. Dostavil se i strach – strach o ně. Pohlédla na své ruce, velké, silné a zručné – s takovýma rukama stále dokázala někoho ochránit. Neřekla nic a znovu jí vhrkly do očí slzy, ale to napětí někde uvnitř ní povolilo.

Město bylo nyní už více než týden tiché. Z hradeb se k nim nenesly žádné posměšky, neobjevily se žádné hrnce s horkým olejem, žádné kameny. Občas se nad cimbuřím ukázaly hlavy a brány byly zatarasené, ale energie obránců se vytratila. Paks přemýšlela, jestli se hodlají vzdát.

Jednoho pozdního odpoledne přijela k obléhacím liniím od severu trojice ze Sorellinské domobrany, během několika minut se u vévody objevili poslové. Brzy všichni věděli, že objevili tunel, který vede ze skrýše banditů, kde našli Cannu a Sabena, do Rotengre. Objevili ho díky tomu, že se skupinka vojáků z Rotengre náhle vynořila uprostřed sorellinských, kteří nyní měli lesní konec chodby pod kontrolou.

„Takhle musel Kocourek chtít zrušit to obléhání," pronesl Vik.

„A proto chtěl živé zajatce," řekla Paks. „Jakmile by je měl ve městě…"

„Jo. Fuj! Zajímalo by mě, kde ten tunel ústí v Rotengre. Kdybysme ho tak mohli použít!"

„Při současném útoku na hradby by to šlo, nebo jestli se

tou cestou snaží uprchnout všichni, mohli bychom jen čekat u východu a zajímat je, jak by přicházeli.“

„Já bych šla raději dovnitř!“ Arne se tvářila dychtivě.

Paks se zazubila. „Já taky. Nikdy jsem o tak dlouhém tunelu neslyšela, zajímalo by mě, kdo ho vykopal a kdy.“

„Při tý pověsti, kterou tohle město má,“ odvětil Vik, „tam mohl bejt od chvíle, kdy postavili hradby. Hodně by to o Rotengre vysvětlovalo.“

Za soumraku celý tábor překypoval dohady. Po večeři se shromáždili a vévoda jim odhalil své plány. Phelanovci zaútočí na hradbu, zatímco Halverikovci zkusí na severní bránu použít beranidlo. Vladi vzal pár kohort kopiníků a připojil se k Sorellinské domobraně, která podnikne útok tunelem. Zbytek Sorellinské domobrany zaútočí katapultem a ve skupinách se žebříky. Útok Phelanovců povede Cracolnyova kohorta, Dorrinina ji bude následovat. Zařídili se podle těchto pokynů a vzrušeně ve tmě čekali.

Náhle beranidlo Halverikovy kumpanie udeřilo do severní brány a z věže nad branou se ozval křik. Podél hradeb zaplály pochodně. Jakmile se objevily hlavy, začali vévodovi lučištníci střílet. Ze tmy přilétly v odpověď střely obránců, které se zabodly do ochranného valu nebo do stanu. Paks slyšela nejen pravidelné nárazy beranidla, ale i občasný třesk, když kamenné koule z katapultu sorrelinských dopadly na samotnou hradbu. Troubení rohů a výkřiky se z města ozývaly stále častěji, nejhlasitěji pak z věže nad branou. Potom Paks uslyšela další vzdálené zvuky z druhé strany. Uvědomila si, že i jižní brána musí čelit útoku.

Nyní stála spolu s ostatními z Dorrininy kohorty u paty žebříků, zatímco specialisté ze smíšené kohorty vedli šplhací oddíly vzhůru. Ty se dostaly nahoru nepozorovaně a zajistily žebříky, zatímco po nich lezly první bojové skupiny. Paks dole zaslechla výkřik strážného, který je spatřil jako první, a poté poblíž dopadlo na zem jeho tělo. Vojáci na žebříku zrychlili a šplhali vzhůru. Jakmile se udělalo místo na příčkách, ostatní je následovali.

„Držte štíty *nad sebou*!“ křikl kapitán Pont. „Kryjte si hlavy, dokud se nedostanete nahoru.“

Když se Paks snažila udržet rovnováhu se štítem, který se klenul nad ní, připadalo jí lezení po žebříku těžší, než si je pamatovala. Jakmile se dostala na vrcholek, vévodovi muži už na hradbách utvořili dvě linie, které chránily ty, kteří dosud lezli vzhůru. Překvapilo ji, když uviděla, že za jejími druhy proudí od žebříků zeleně odění Halverikovi vojáci, ale neměla čas nad tím přemýšlet. Přeběhla kus hradeb a připojila se k linii, která směřovala k věži nad branou.

Proti nim stály dvě řady obránců Rotengre v modrém a další přibíhali od věže. Phelanovci postupovali a vojáci z Rotengre se stáhli ještě než došlo ke střetu. Zatímco je pronásledovali a napadali, nepřátelé stále ustupovali, přestože s mečem uměli zacházet výborně.

„Tlačte na ně dál!“ křikl Vossik. „Rozpadnou se. Do nich!“ Už při jeho slovech se ti nepřátelští vojáci, kteří se nacházeli na vnitřní straně hradby, pokusili seběhnout po schodech dolů do města. Za Paks brnkly tětivy, nejméně dva nepřátelé ze schodiště spadli. Vossik poručil jedné skupině, aby schodiště držela a bránila je před jakýmkoliv útokem.

Nyní se nacházeli blízko věže nad branou, zadní řady nepřátel se otáčely a běžely ke dveřím do věže, zatímco z horního patra se na vévodovy muže snesl déšť šípů. Několik jich padlo. Paks spolu s ostatními zvedla štít vzhůru a vyrazila vpřed, snažila se dostat k dvířkům, než se před nimi zabouchnou. Zbylí obránci pod jejich náporem padli, Paks proběhla mezerou a vší silou narazila do zavírajících se dveří. Několik druhů jí okamžitě přispěchalo na pomoc, společně dveře otevřeli a probíjeli se přes obránce. Otvorem se dovnitř hrnuli další vévodovi lidé.

Vstoupili do komnaty, která se táhla podél západní stěny věže, z té vedly dvoje dveře do větší místnosti, v níž Paks letmo zahlédla ovládací soukolí brány, než se dveře zabouchly.

„Ty bude třeba vyrazit,“ řekl Vossik. Přibelhal se za ostatními, do nohy ho zasáhla šipka z kuše. „A taky se budeme muset zbavit těch otravných lučištníků nahoře.“ Rozhlédli se, ale vstup do horního patra nikde neviděli. Cítili otřesy, jak do brány naráželo Halverikovo beranidlo.

„Co třeba ty dveře, kterejma jsme zrovna prošli?“ otázal se Vik.

„Dobře,“ odpověděl Vossik. „Rozeberte je a podívejte se, jestli by se něco z nich nedalo použít jako beran.“ Každá skupina se chopila jednoho ze čtyř silných dubových kusů a začali jimi rozbíjet vnitřní dveře. Náhle se jeden proboural mezi závorami, které dveře držely. Pak rozbili i zbytek dveří a nahrnuli se dovnitř. Přivítala je řada střelců s kušemi, přesně jak čekali. První sprška šipek se zabodala do jejich štítů. Než střelci znovu stačili natáhnout své zbraně, vévodovi muži se na ně vyřítili a pozabíjeli je, podlaha začala být kluzká jejich krví. Zbývající obránci, kterých bylo zhruba kolem čtyřicítky, neměli šanci. Rozeběhli se ke schodišti, vedoucímu do přízemí, ale útočníci je porubali. Když chtěli pronásledovat těch pár přeživších dolů po schodech, Vossik je zastavil.

„Počkejte! Potřebujeme tu bránu otevřít.“

„Tady, pane,“ ozval se muž ze smíšené kohorty. „Jenom mě pusťte k těm kladkám!“

„Potřebuješ nějakou pomoc?“

„Chviličku. Jo – tady. Dva udělejte tohle,“ názorně jim to předvedl. „A dva to samé tamhle.“ Zabrali za držadla rumpálu, řetězy se napnuly a začaly klouzat přes velké kladky nahoře a dole. Těžká brána pod nimi se se zaskřípěním otevřela, uslyšeli jásání Halverikovců. Mezitím někdo objevil ovládání k padací mříži a několik mužů pracovalo na tom, aby ji vytáhli. Paks se podívala z okénka na město. V ulicích dole viděla pochodně a záblesky oceli.

„Paks,“ oslovil ji Artfiel, jeden z nových desátníků, které jmenovala Dorrin. Otočila se. „Vezmi si oddíl a přesvědč se, jestli je věž bezpečná i na východní straně. Předpokládám, že všichni uprchli do města, ale nerad bych se pak dočkal nějakého překvapení.“

Paks shromáždila deset lidí a prozkoumala dlouhou úzkou místnost na východní straně, dvojče té, do níž se vlámali na západě, až na to, že tady vedl otvorem ve stropě žebřík do horního patra. Jeden z lučištníků po něm hbitě vylezl a ohlásil, že nahoře není nikdo z nepřátel a nikoho není vidět ani na hradbách. Paks se vrátila k Artfielovi a ten dal družině

lučištníků za úkol, aby v horním patře drželi hlídku. Paks se svou skupinou vyšla ven na východní hradbu.

Z ulic dole se ozývaly zmatené výkřiky a bojový pokřik Halverikových pěšáků. Paks našla schody dolů a umístila u nich svou skupinu, aby je hlídala. Viděli toho jen málo, ale zapálit pochodeň se jí nechtělo. Hleděli do tmy s matoucími ostrůvky plápolajících loučí a pokoušeli se rozluštit zvuky.

Branou pod věží nyní projížděli jezdci, kopyta jejich koní zvonila na dláždění, a za nimi pochodovali sorellinští pěší. Na druhé straně města na vrcholku věže Paks spatřila jasnou skvrnu ohně. Nyní pod sebou znovu uslyšeli výkřiky a řinčení zbraní. Paks toužila seběhnout po schodišti a zúčastnit se té potyčky, ale věděla, že Artfiel má pravdu, zoufalí nebo vychytralí nepřátelé by se mohli pokusit vylézt na hradbu a znovu se zmocnit věže nad branou – nebo uprchnout.

Hluk se postupně vzdaloval směrem ke středu města. Tam zesílil, drsný řev přerušovaly občasné pronikavé zvuky výbuchů. Na hradbě byla zima. Paks se choulila zabalená do pláště a proklínala rozkazy, kvůli nimž zahálela a mrzla, zatímco dole zuřil dobrý boj. Dveře do věže se otevřely. Paks k nim pohlédla a uviděla vysokou postavu, která jimi vyšla ven na hradbu. Vévoda přicházel k nim, Paks stála na místě a podupávala.

„Nějaké potíže?“

„Ne, můj lorde.“

„Dobře. Hradbu převezme domobrana Fosské Rady. Shromáždi svou jednotku; řekl bych, že by ses toho konce ráda zúčastnila.“

„Ano, můj lorde.“

„Výborně. Vrátíme se přes věž.“ Vévoda je vedl a jakmile vstoupili do věže, kývl na kapitána Fosské Rady. U paty schodiště držel panoš vévodova válečného oře. Ostatní, kteří byli ve věži, se shlukli poblíž. Vévoda nasedl a pomalu vyjel širokou ulicí směrem k bitvě. Paks se svou skupinou pochodovala po jeho levici, vpředu jeli dva panoši s pochodněmi. Ulice byla zlověstně tichá. Paks se obávala, že by skrytí lučištníci mohli zastřelit vévodu, ale nic se nestalo.

Jak se blížili ke středu města, viděli stále více pochodní a ohňů hořících u hradeb staré pevnosti. Tato pevnost, jak jim

řekl vévoda, tvořila vnitřní obranu města, zcela oddělenou od vnějších hradeb. Do její brány bušilo Halverikovo beranidlo. Na hradbě se to hemžilo obránci. Oběma směry létaly zápalné šípy. Něco uvnitř pevnosti hořelo, severní vítr odtamtud hnal hustý kouř.

Právě dorazili k zadní části útočných linií, když se uvnitř pevnosti ozvaly pronikavé výkřiky a muži na hradbě se otočili, aby se podívali. Útočníci okamžitě přistavili žebříky a vyrojili se na hradbu. Paks, která čekala vedle vévody, se přistihla, že nedočkavě přešlapuje z nohy na nohu. Brána se otevřela a skupina u beranidla se vyhrnula vpřed, následována všemi, kteří se do úzkého prostoru dokázali namačkat. Vévoda vyjel vpřed, svým koněm si vynutil průchod. Paks si razila cestu po jeho boku.

Za branou vládl chaos. Několik malých budov hořelo a osvětlovalo nádvoří mihotavým žlutým jasem, který se odrážel od zbraní a zbrojí. Bylo těžké rozlišit obránce od útočníků, modrou barvu vojáků z Rotengre od Halverikovy zelené nebo šedé Fosské Rady. Poté, co ji málem probodl jeden z Vladiho kopiníků, spustila bojový pokřik Phelanovců.

Boj zuřil, dokud všichni obránci neleželi mrtví na nádvoří nebo v chodbách pevnosti. Ani potom však hluk a zmatek neustal, protože útočníci se pustili do rabování. Paks nikdy nic takového neviděla, ani si to nedovedla představit. Čekala, že kapitáni udělají pořádek, ale ti místo toho své vojáky povzbuzovali, nebo si jich nevšímali.

Nad balíky hedvábí, skříňkami s drahokamy a bečkami s vínem a pivem se strhly boje mezi domobranou a žoldnéři, až poté se do toho vložili důstojníci a obnovili pořádek. Nejprve se Paks držela stranou a nosila vodu několika raněným z vévodových řad, než pro ně přijede povoz a odveze je zpět do tábora. Ale když ji Vossik našel, jak stojí v koutě hradeb, vzal ji za ruku a vyvedl ji po schodech nahoru.

„Tady přijdeme k penězům," pronesl se smíchem. „Nedělej si starosti, vévoda řekl, že tu pevnost můžeme vydrancovat. Snaž se, aby ses nezapletla do rvačky, to je všechno. Podívej, tady je dobré místo pro začátek." Rozrazil dveře do malé místnosti, která byla studovnou. Na podlaze

ležely listiny rozházené kolem převráceného stolu, jehož zásuvky už někdo vytáhl. „Tyhle věci vždycky mají tajné přihrádky," řekl Vossik. „A domobrana příliš spěchá. Podívej…" Utrhl nohu od křesla a stůl s ní roztříštil. Po podlaze se rozlétla hrst drahokamů. „Přesně tohle jsem měl na mysli," pronesl. „No tak, vezmi si je!"

Paks sesbírala modré, červené a žluté kamínky; byly to první drahokamy, které kdy držela v ruce. Vossik se na ně zahleděl kritickým okem.

„Vezmu si tyhle," vybral si jeden červený a jeden modrý, „jako svůj podíl za to, že jsem ti ukázal, jak na to. A teď sebou pohni, jinak ta zatracená líná domobrana shrábne všechnu dobrou kořist." Nechal Paks v místnosti samotnou. Uložila kamínky do tobolky a pohlédla na rozbitý stůl. Byla tam další tajná přihrádka? Zvedla nohu od křesla.

Do svítání Paks proslídila většinu místností v pevnosti. Tobolku měla napěchovanou mincemi a drahokamy. Kolem krku měla omotaný pruh vyšívaného hedvábí, v botě zasunutou dýku s jílcem, který zdobil drahý kámen. Nedokázala se přinutit k rozbíjení nábytku, takže většinu jejích nálezů tvořily věci, které se odkutálely z dohledu předchozích drancovníků. Nyní mířila po schodech dolů v naději, že najde něco k jídlu. Po cestě míjela opilé bojovníky, kteří chrápali vedle mrtvých. Když ucítila zápach krve, trpkého vína, zvratků a kouře, nakrčila nos. Na nádvoří skupina vojáků cosi vařila nad zbytky hořící kůlny. Zdálo se, že všichni jsou zahalení do ukradených cenností: sametových a kožešinových plášťů, kousků krajek a hedvábí, které mohly být šátky, zlatých a stříbrných řetízků a náramků. Paks se rozhlížela po někom, koho by znala. Tohle byli všechno členové domobrany ze Sorellinu a Vonjy.

„Kde je Kumpanie vévody Phelana?" zeptala se jednoho z nich.

Měl plná ústa klobásy, ale ukázal jí směrem k bráně do pevnosti. Paks vyšla ven do ulic.

„Tady seš!" řekl Vik. Na přilbě měl naražený zelený sametový klobouk s pérem. „Už jsi snídala?"

„Ne." Paks zívla. „Ty ano? Kéž bych se mohla vyspat!"

„Tady máš," Vik jí podal pečivo a špalek sýra. „Zkoušel

jsem ochutnat trochu jídla z jejich kuchyně, ale tohle je lepší. Co jsi tam uvnitř našla – něco dobrýho?“

Paks přikývla, ústa měla plná pečiva.

„Čeká se od nás, že dneska vyčistíme severozápadní čtvrť, ale to, co najdeme, půjde do společnýho skladu; smůla.“ Vik zavrtěl hlavou, ale potom se zazubil. „I když já teď mám tolik, kolik unesu.“

Paks hlasitě polkla. „Já jsem našla nějaké drahokamy a peníze a tohle,“ ukázala na pruh hedvábí. „Viděl jsi ty z domobrany?“

„V kožešinách a takovejch věcech? Jo, mají s sebou vozy, který jim to vemou domů. Jak se ti líbí můj novej klobouk?“

„Hmmm.“ Paks si pomyslela, že je stejně směšný jako krajkový šátek, ale nechtěla nic říkat.

„Dobře se mi ponese, až ho svinu,“ pronesl vážně. „Teda až na to péro, ale nový mi dá každej kohout.“

„Jasně – no – je hezký, Viku.“ Paks opět zívla a snědla sýr. Dopila vodu z čutory. Nad městem visel závoj kouře, vítr ustal. „Kdy s tím začneme?“

„Až se vrátí kapitáni. Jsem taky ospalej.“ Vik se opřel o hradbu a položil si hlavu na kolena. Paks si za okamžik dřepla vedle něj. Rozhlédla se kolem. U tohoto úseku hradeb viděla zhruba třetinu jejich Kumpanie, většina z nich se opírala o hradbu nebo o sebe navzájem a vypadalo to, že spí. Někteří si tiše povídali. Mezi nimi ležela jejich kořist zabalená do různých věcí – závěsů nebo prostěradel. Na to Paks nepomyslela.

Ani si neuvědomila, že usnula, dokud ji neprobudil hlas kapitánky Dorrin. Znovu zívla a zvedla se. Byla ztuhlá a prochladlá, ostatní vypadali ještě hůř, než jak se cítila Paks. Byla ráda, že nepila všechno to pivo a víno.

Na rozdíl od chaosu předešlé noci bylo denní rabování systematické a pečlivé. Paks pracovala v desetičlenné skupině, která dostala za úkol projít budovy podél jedné ulice. Začali domem, vyrazili zamčené dveře a zotvírali všechny dveře v každé místnosti od sklepa až po půdu. Když zjistili, co obsahuje, ohlásili to seržantovi, který jim řekl, co mají naložit a v jakém pořadí.

Paks vynášela ven jednu náruč věcí za druhou. Lůžkoviny, hrnce na vaření, šaty ze skříní a štůček kvalitní vlny z místnosti, v níž stál tkalcovský stav. Její druhové přinesli stav, pytel listin, nádobí a lžic, boty, střevíce a klobouky, vzorkovaný koberec, truhlu nerozstříhaného sametu – prostě vše, co mohli odnést. Jak se místnosti vyprazdňovaly, bušili do stěn a poslouchali, jestli nenajdou nějakou známku po tajné skrýši. Paks měla divný pocit, když se přehrabovala v cizím šatníku a odnášela pryč něčí oděvy.

V malé místnosti našla Paks pod krátkou postelí šňůrku drobných zvonečků; jakmile jimi zatřásla, slabě melodicky zazvonily. Dětská hračka. Vyhlédla z okna na ulici a uviděla, že se tam rozvinuje štůček modré látky, který někomu upadl. Erial dole na někoho rozzlobeně křičel. Paks se odvrátila. Bolela ji hlava. Přemýšlela, jestli to způsobuje kouř, jenž stále halil město.

Dole ve sklepě někdo našel panel, který zněl dutě, a rozbil ho. Za ním našli řadu sudů s vínem a malou, železem okovanou truhlu. Se supěním a hekáním všechno vynesli nahoru po schodech. Erial vešel dovnitř, aby dům zkontroloval, poté s kývnutím vyšel ven. Přesunuli se k vedlejší budově a potom k další. Ne všechny byly tak bohaté jako ta první, ale před polednem už nahromadili dva povozy plné kořisti. Ostatní kumpanie čistily své přidělené oblasti a povozy v řadách směřovaly do různých táborů a zase z nich vyjížděly.

Práce pokračovala po celé odpoledne. Domy, obchody, skladiště a několik dílen. V jednom obchodě Paks našla tajnou chodbu, která vedla do sklepení plného přepychových kožešin a látek. V dalším domě Paks uslyšela za zdí ve třetím patře slabý nářek. Na okamžik přemýšlela o tom, že by nic neřekla, ale velitel její skupiny ho zaslechl také. Za falešnou stěnou držela drobná dívka v náručí dítě ani ne dva měsíce staré, na sobě měla hrubou halenu a kolem krku železný obojek. Její pohled byl zastřený strachem.

„Jenom otrokyně," pronesl s odporem Aris, velitel skupiny. „Pojď ven, neublížíme ti!" Dívka se zachvěla, ale nepohnula se. „No tak!" Natáhl se, aby ji chytil za ruku, ale dívka se vrhla k Paks. Dítě, které začalo plakat, držela před sebou. Aris se na Paks zašklebil. „Teď je to tvůj problém,

Paks. Zaveď ji ke kapitánovi.“ Odvrátil se a odešel. Paks se nesměle natáhla pro dítě a dívka je pustila tak rychle, že je Paks málem nestačila zachytit. Rozbrečelo se hlasitěji, dívka vykřikla něco v neznámém jazyce a padla na kolena.

„To je v pořádku,“ pronesla Paks, třebaže byla přesvědčená, že není. „Já tvému dítěti neublížím. No tak, vezmi si ho,“ pokusila se jí podat nemluvně zpět, ale dívka klečela a ani nevzhlédla, dokud se Paks nedotkla jejího ramene. Ani potom nevstala a Paks musela dívčiny ruce kolem dítěte ovinout, než si je vzala. „Tak pojď,“ řekla Paks tiše a zatahala ji za rameno. Dívka se rozplakala. „Podívej,“ pronesla Paks, „neublížím tobě ani tvému dítěti, ale musíš jít.“ Dívka plakala dál a nepohnula se, ani neodpověděla. Paks se napřímila, aby si ulevila od bolesti v zádech, a rozhlédla se kolem sebe. Šipka z kuše ji minula jen o vlásek, prolétla nad klečící otrokyní a se zachvěním se zabodla do stěny. V zadní části výklenku se objevila skulina. Paks zlomek sekundy sledovala, jak se rozšiřuje, potom vykřikla, rozehnala se svým mečem a zaútočila.

Za sebou slyšela dívčin křik a dupot nohou, jak jí její oddíl přicházel na pomoc. Mečem roztříštila polootevřený panel, levou rukou popadla kuši a vytrhla ji muži v tmavém hávu, který stál ve druhé skrýši. Ten sáhl k opasku pro dýku a Paks uvolnila svůj meč z rozbitého panelu. Vedle muže se choulila žena v hedvábných šatech a vzadu mladík s dívkou, oba bohatě oděni.

„Vylezte ven!“ pronesla příkře Paks. Muž zavrtěl hlavou a odpověděl jí něco, čemu nerozuměla. Tasil dýku a držel ji, jako by s ní uměl bojovat. Paks se ten stísněný prostor nelíbil, začala ustupovat. Muž promluvil znovu. Rána zezadu ji vyvedla z rovnováhy a kolem krku se jí obtočila drobná ruka. Muž okamžitě zaútočil. Paks odrazila ránu svým mečem, ale ucítila bolest na kloubech. Ti čtyři se hrnuli na ni. Zezadu zaslechla výkřik a poté zaječení. Váha jí spadla ze zad, ruka ji už neškrtila. Napůl zavrávorala dozadu, vedle ní se objevili dva členové její skupiny s tasenými meči.

„Co se stalo?“ otázal se Aris.

„Střela z kuše, od skrytého panelu za prvním úkrytem,“ odpověděla Paks, která lehce lapala po dechu. Nespouštěla

oči z muže před sebou. „Minul mě, když jsem se snažila přimět tu otrokyni, aby se pohnula. Všimla jsem si otvoru a našla za ním tyhle. Skočila na mě zezadu – myslím, že jí to přikázal, ale neznám ten jazyk – a všichni se mě pokusili probodnout.“

„Zatracené severské vrány!“ vybuchl muž. „Ať všichni pomřete pověšení z hradeb jako mrchožrouti; těma stejně jste.“

„Vylezte ven, nebo zavolám kopiníky,“ odvětil nevzrušeně Aris. Muž cosi zamumlal v neznámém jazyce. „Hned,“ řekl Aris. Muž stál nehybně, jako by se rozmýšlel, dívka za ním začala plakat. Paks to z nějakého důvodu rozzlobilo.

„Přestaň řvát!“ pronesla hrubě. Dívka na ni pohlédla a ztichla, po tváři jí však stále tekly slzy. Muž se na Paks hněvivě podíval.

„Měl jsem tě zabít. Dvakrát jsem to zkusil, ty krávo, a přesto ještě žiješ.“ Ohnal se dýkou po Paks, ale nedosáhl na ni. Cítila, jak její druhové ztuhli, a Arisův hlas zhrubl.

„Polož ten nůž a vylezte ven, nebo vás všechny zabijeme!“

Muž pohlédl na nůž ve své ruce, pak ho obrátil a vrhl ho v otáčkách proti Paksině hrudi. Paks se stočila stranou a dýka se odrazila od jejího krunýře, ale čtveřice se znovu vyhrnula vpřed. Vrazila meč do mužova roucha. Váha jeho těla ji tlačila vzad, ale když se snažila ustoupit, zakopla o tělo otrokyně. V hedvábí oděná žena vytáhla dýku a ohnala se po vojákovi před ní, i ona padla. Mladík měl krátký meč, který držel schovaný za mužem, a nyní překvapivě zručně bojoval s vojákem po Paksině levici. Dívka už neplakala, držela tenké stiletto a zaútočila jím na vojáka, který bojoval s chlapcem. Paks ji chytla za paži a dívka se ohnala po jejím obličeji. Paks téměř reflexivně bodla mečem vpřed a dívka se s výkřikem zhroutila. Zároveň se vojákovi podařilo proniknout mladíkovou obranou a zanořit meč do jeho těla. Chlapcova zbraň se zařinčením spadla na zem. Paks se nadechla a rozhlédla se kolem sebe. Střetla se s Arisovým pohledem.

„To byla novinka. Promiň, Paks, nevěděl jsem…“

Paks zavrtěla hlavou. „Neměla jsem k nim chodit, ne po té střele z kuše. Je ta otrokyně…“

„Mrtvá. Sim ji zapíchl, když tě škrtila.“

„Nebyla to její chyba.“ Paks se podívala po dítěti, ale to bylo také mrtvé, zasáhla je nějaká zbloudilá rána. Nikdo nevěděl čí a nikomu se o tom nechtělo dohadovat. Otřeli si zbraně do mužova roucha a prozkoumali úkryt, ale už nic nenašli.

„Někde něco budou mít,“ pronesl Aris. „Prohledáme je.“ Muž byl mrtvý, ale žena a oba mladší útočníci ještě žili. Na Arisův pokyn jim ostatní vojáci uštědřili ránu z milosti a začali prohledávat těla. Paks, které se náhle roztřásla kolena, se opřela o stěnu. Nemohla se zbavit vzpomínky na vyděšenou tvář otrokyně, která jí klečela u nohou. Klouby ji pálily, pohlédla na mělkou ránu – předpokládala, že od mužovy dýky. Stočila zrak k oknu. Už je skoro tma – ne, to nemůže být pravda, to bychom tu neviděli… Uvědomila si, že klouže po zdi dolů.

„Paks! Paks, co je s tebou?“ Aris ji chytil za ruku. Cítila se velice divně.

„Myslím, že ta dýka byla otrávená,“ řekl kdosi v dálce a někdo jiný dodal: „Tenhle meč taky, jestli ta skvrna na čepeli něco znamená.“

„Paks, zranila tě ta dýka?“ Připadalo jí, jako by Aris mluvil velice tiše. Zvedla ruku a cítila, že ji někdo uchopil a obrátil. Kdosi zaklel, na podlaze zadupaly kroky, které mířily do chodby. Paks znovu otevřela oči a zdálo se jí, že všechno kolem se zbarvilo do zvláštního zeleného odstínu. Zamrkala, protože v ústech ucítila něco odporného, a pokusila se zamyslet nad tím, co se přihodilo. Někdo jí tiskl ke rtům hrdlo čutory a říkal: „Polykej!“ Poslechla. Na okamžik si myslela, že se v jejím těle zvedl větrný vír, potom se jí vyjasnil zrak. Sim držel dýky, stiletto a meč, Dorrin si prohlížela jejich ostří.

„Tahle lepkavá oranžová látka je téměř jistě nějaký druh jedu – buď slabého nebo pomalu působícího, podle toho, jaký účinek měl na Paks. Dej ty zbraně stranou, opatrně, necháme doktory, aby se na ně podívali.“ Dorrin pohlédla na Paks. „Je ti lépe?“ Jakmile Paks přikývla, objevil se jí na tváři výraz úlevy a natáhla k ní ruku, aby jí pomohla vstát. „Stále pokoušíš své štěstí, Paks, až ti žádné nezbude.“

„Omlouvám se, kapitánko.“ Paks se stále cítila slabá, ale vidění se jí rychle vyjasňovalo. Ostatní našli v šatech mrtvé rodiny několik malých váčků a v mužově opasku byl zašitý dlouhý balíček, který se slibně nadouval. Pod rouchem měl muž silný stříbrný řetěz se zvláštním medailonem. Když ho Kir vytáhl, kapitánka zaklela. Paks se na něj zahleděla a přemýšlela, co se to děje. Medailon o velikosti dlaně vypadal jako stříbrný pavouk s nohama nataženýma na pavučině.

„Polož to!“ pronesla ostře Dorrin, když Kir začal sahat na samotný medailon. Polekaně ji poslechl. Kapitánka tasila meč a vsunula ho pod řetěz. Řetěz i medailon zaplál světlezelenou září a odtáhl se od špičky meče, která také zářila. „U všech bohů a Falkovy přísahy!“ řekla Dorrin. „Je pravý.“

„Není to – znak Paní pavučin?“ otázal se nervózně Sim.

„Ano. Nikdo se ho nedotýkejte. Má správný rozměr na to, aby to byl jeden z kněžských symbolů, a ty jsou nebezpečné.“ Dorrin se dotkla medailonu špičkou svého meče. Znovu nad ním zaplálo zelené světlo a místnost naplnil hnilobný zápach. Nyní bylo jasně vidět i záři meče, modrou a rovnoměrnou proti pulzující zelené. Dorrin meč odtáhla a obě záře pohasly. „Je to tak. Sotva ho tu můžeme nechat. Potřebujeme nějakého kněze, aby se na to podíval. Paks…“

Paks odtrhla pohled od medailonu, zdálo se jí, že se pomalu pohybuje. Jakmile se jejich pohledy střetly, kapitánka pokývla. „Jdi za vévodou a pověz mu, že potřebujeme kněze. Nikomu jinému o tom neříkej. Počkej – máš Cannin girdský medailon?“

„Ano, kapitáne.“

„Nosíš ho?“

„Ano, kapitáne. Není to správné?“

Dorrin se na ni dlouze podívala. „Vzhledem k tomu, že ti nejspíš zachránil život, řekla bych, že to správné je. Ví se, že svatý Gird nemá Achryu, Paní pavučin, v lásce. Ale podíváme se – vytáhni ho!“

Paks vylovila medailon z tuniky. Dorrin si ho od ní vzala a nechala řetízek klouzat mezi prsty, dokud medailon nevisel nad stříbrným pavoukem na podlaze. Z pavouka opět vyšlehla zelená záře, ale srpek nad ním se nijak nezměnil. Dorrin vrátila medailon Paks.

„Tvůj je slabší, nebo alespoň nevykazuje žádné známky moci. A přesto jsi naživu a on ne.“ Dloubla do mrtvého muže botou. „Běž, najdi vévodu. A vy ostatní ta těla pořádně prohledejte. Možná najdeme další zlé věci.“

Paks si zastrčila Cannin medailon zpět do tuniky a seběhla ze schodů. Než našla vévodu a doručila do Vladiho tábora zprávu vysokému muži v černé zbroji, Tirovu Břitmistrovi, byla tma. Dychtila po tom, aby viděla, co muž bude dělat, a zároveň se i trochu bála, ale na schodech ji potkala Dorrin a poslala ji zpět do tábora.

„Teď už je to na kněži a ne na nás,“ pronesla neústupně. „My máme dost práce zítra a v noci musíme hlídat. Máš druhou hlídku, najez se a odpočiň si, než tě na ni zavolají.“

Další den nepřinesl žádná podobná vzrušení, pouze více práce při čištění zbytku jejich úseku. Paks ani nezačala odhadovat, kolik sebrali a na povozy naložili balíků látek, rolí koberců, beden, vaků, truhel s cennostmi, měděných, bronzových a železných hrnců, šatů, hávů, tunik, košil, střevíců, bot, spon, hřebenů, svitků, dýk, mečů, štítů, luků, tětiv, šípů, bojových a dřevěných kladiv, bitevních a dřevorubeckých sekyr, špulek příze a nití, jehel, nožů, vidliček, lžic ze dřeva, cínu, stříbra i zlata, sošek vyřezaných ze dřeva, slonoviny nebo vytesaných z kamene a kolik harf, rohů a píšťal všech velikostí. Už jen pomyšlení na všechny ty věci ji unavovalo. K čemu to lidé všechno mají? Dobře vybavená spíž nebo zbrojnice dávala smysl, ale to ostatní už ne. V jednom domě viděla police plné malých vyřezávaných předmětů: koníků, mužů, žen, ryb, lístků rozličných tvarů, ptáčků – co s nimi kdo mohl dělat jiného, než se na ně dívat? Nikdo neuctíval tolik bohů. Přejížděla rukama po krásném hedvábí, sametech a kožešinách všech barev a brala krajky tak jemné, až se bála, aby se jí v prstech neroztrhly. Byly nádherné. Ale – Paks si znovu vzpomněla na vojáky domobrany, kteří tenkrát byli u ohně v ukradené parádě – nebyly pro ni. Teď ne.

Víc jí ležel v hlavě kapitánčin meč a jeho modrá záře. Chtěla se na to zeptat, ale byla u jiného oddílu a stejně Dorrininy lidi tak dobře neznala. Zdálo se jí to? Mohla by to být magická zbraň, jako ty ze starých příběhů a písní? Paks

si vzpomněla na Dorrininy jizvy – takové mohl mít kterýkoliv voják v jejím věku – a usoudila, že ne. Přesto ji tato otázka v koutku mysli stále trápila. O Paní pavučin, Achryi, už slyšela, třebaže v okolí Tří Jedlí jí říkali Temná Snovačka, nebo prostě Temná. Nikdy však neviděla žádný důkaz toho, že Achrya je skutečná, dokud ten pavoučí medailon nezareagoval na Dorrinin meč. Myslela si, že Achrya je jen další jméno ze starých příběhů – něco z časů třeba jejího dědečka, kdy na Tři Jedle zaútočili skřeti – ne současné nebezpečí. Nyní měla nepříjemný pocit, že možná neví tolik, kolik si myslela. Odsunula ty myšlenky stranou a zeptala se nového velitele jejich skupiny na kořist, kterou stěhovali.

„Co budeme – co bude vévoda – dělat s křesly, stoly a starými šaty? Zlato bych chápala, ale…“

„Prodá je, buď tady nebo na severu. Je tu dobrý trh s dobrými věcmi, i částečně použitými. Uvidíš.“

Na sever od města postavili další mohylu a Halverikovci uspořádali další vzpomínkovou slavnost, aby uctili ty, kteří zemřeli v zajetí Siniavy nebo při dobývání Rotengre. Každé z měst Cechovního Spolku poslalo svého zástupce, ale jejich domobrana se slavnosti nezúčastnila. Paks byla ráda. Poté těžce naložené povozy s kořistí následovaly Kumpanii po silnici Cechovního Spolku na severozápad do Valdaire. Bylo později než obvykle, už téměř přišla zima, taková, jakou ji Aarenis znala – studená a dosti nepříjemná. Čím blíže se dostávali ke svému zimovišti, tím více z nich vyprchávala euforie z dobytí Rotengre, protože každý den na cestě pochodovali s duchy zabitých.

Kapitola jednadvacátá

Když dorazili do Valdaire, převzal Arcolin zbytek své kohorty a přidělil jim stejné ubikace jako minulý rok. Paks si téměř přála, aby je nechal s ostatními, protože pokud bydleli v kasárnách určených pro sto nebo více lidí, bolestně si uvědomovali své ztráty. Ani zimní rutinní cvičení a práce je nedokázaly rozptýlit. Každou noc Paks hleděla na řady prázdných kavalců a když se podívala vedle sebe, viděla, že ostatní jsou z toho stejně nešťastní jako ona. Slyšeli, že vévoda jejich ztráty nahradí, dokonce už odjel na sever, ale v tom nenacházeli žádnou útěchu. Kdo by mohl nahradit Donaga? Nebo Boska? Na Sabena a Cannu si ani nedovolila pomyslet. Den po dni byla spolu s ostatními stále tišší a zasmušilejší.

Potom jim Arcolin oznámil, že se pro ně bude u *Bílého draka* pořádat hostina. Nebyla to obyčejná večeře, a přestože na ni šli neochotně, nádhera, kterou pro ně Arcolin objednal, měla svůj účinek. Stůl se prohýbal pod pečenou nadívanou drůbeží, velkou pečenou korunou zdobenou kandovaným ovocem, které představovalo drahokamy, pečeným seletem na houbách a dortem v podobě Rotengre s malými postavičkami útočícími na hradby a bránu s barevnými cukrovými plameny, které planuly na střechách. Byla tam i jídla, jaká Paks nikdy neviděla: kořeněné dušené obilniny s kousky hub a ořechů, zelenina nadívaná sýrem nebo masem a další zelenina a ořechy. Husté i řídké polévky, plátky sýra všech odstínů od bílého až po tmavě oranžový, sladké koláčky

všech druhů. Jedli, dokud nebyli nasycení nebo dokonce přejedení, a splachovali pokrmy vínem nebo pivem podle svého výběru. Paks vypila více než kdy dříve a poprvé od chvíle, kdy zahlédla Siniavovu armádu vycházet z lesa, se cítila skutečně uvolněná.

Na konci hostiny, když už bylo jídlo sklizeno a sluhové odešli, nechal Arcolin kolovat prsteny, jež pro ně nechal udělat vévoda. Paks se na svůj podívala, než si ho navlékla na prst; byl to jednoduchý zlatý kroužek, který měl na vnější straně vyraženou drobnou liščí hlavu, slova „Trpasličí hlídka“ a runu, o níž jim Arcolin řekl, že značí oddanost; ta byla vyrytá na vnitřní straně. Zlehka přejela prstem po liščí hlavě a když se podívala stranou, viděla, že Arne dělá totéž.

Arcolin počkal, až všichni vzhlédnou, a potom promluvil: „Přál bych si,“ řekl tiše, „abych tam byl s vámi a bojoval po vašem boku. Ne, že byste si mohli vést lépe. Tir ví, co si já a všichni ostatní o vašem boji myslíme. Ale vy jste teď spolu něco sdíleli, a přestože je to hořké, připoutá to vaše srdce jedno k druhému po zbytek vašeho života.“ Odmlčel se a rozhlédl, až znovu upoutal pozornost všech, a poté pokračoval: „Zakrátko sem dorazí noví rekruti,“ řekl, „budeme opět v plném počtu nebo téměř v plném počtu. Víte stejně jako já, že nemohou nahradit ty, které jsme ztratili – ale mohou nám pomoci naše přátele pomstít. Vévoda přísahal Siniavovi pomstu. Stejně tak i Halverik. Pojďme složit svou vlastní přísahu, na památku našich přátel a pro zničení našich nepřátel.“ Znovu přečetl jména těch, kteří zemřeli. Ostatní po každém jméně silně vykřikli. Paks plakala a viděla, že se slzy lesknou na většině tváří. Všichni kolem stolu se navzájem chytali za ruce. Potom Arcolin pronesl: „Smrt Kocourkovi!“ a stejná slova zařvaná v odpověď otřásla místností. Paks cítila nával zlosti, i v ostatních cítila vztek, který je spojoval. Přála si, aby se mohli okamžitě dát na pochod.

Uběhlo však několik týdnů, než noví rekruti dorazili. Po tom večírku se Paks cítila lépe, spolu s ostatními se začala těšit na nové tažení téměř tolik, jako před rokem na to minulé. Cvičili s každou zbraní, kterou měli nebo ukořistili. Paks trávila více času cvičením s dlouhým mečem. Líbila se

jí velká výhoda, kterou jí ve spojení s delší zbraní dávala její výška a dosah. Ne všechen čas však strávila cvičením.

Té zimy se zdálo, že ve Valdairském údolí zimuje ještě více vojáků než obvykle. Paks se setkala s dalšími lidmi od Zlaté kumpanie, kterou vedla Aesil M'dierra, tmavá žena se sokolí tváří, pocházející ze západu. Viděla Kaleka Minderisnira, zjizveného malého muže s nohama do O, který velel Modrým jezdcům, a Sobanajovu kumpanii, jejíž šviháckým velitel připadal Paks příliš fintivý na to, aby byl dobrým bojovníkem. Mluvilo se o válce – o bitvách a šarvátkách, obléhání a útoku, o taktice pro násadové a sečné zbraně. Netrvalo dlouho a o Paksině cestě věděli všichni. Domobrana Cechovního Spolku ten příběh znala od sorellinských a Halverikovci ho úspěšně šířili dále. Zjistila, že ji mezi sebe berou šedivějící veteráni stejně jako nadšení mladí bojovníci v jejím věku. Znovu a znovu se řeč stáčela ke Kocourkovi a k tomu, co se proti němu dá podniknout. Zlatá kumpanie proti němu několikrát bojovala a její členové se s Halverikovci vášnivě přeli o strategii. Paks pozorně naslouchala a snažila se představit si krásná pobřežní města postavená na útesech i ponurý les, kde Černý Alured vybíral mýtné od každého kolemjdoucího.

Konečně jezdec přinesl varování a přibližně za hodinu uviděli, že se blíží zástup rekrutů s vévodovou korouhví v čele. Paks příchozí pozorovala kritickým okem. Byly to skutečně teprve dva roky, co sama přišla touto cestou? Vypadala tak mladě? Viděla bělma jejich očí, jak přejížděli pohledem ze strany na stranu. Jsou to sotva odrostlé děti, pomyslela si – a potom spatřila šedovlasého muže a uprostřed dalšího. Stammel vedl druhou jednotku, za ním šel Devlin. Zástup zastavil. Paks napjatě čekala.

Jakmile Arcolin zavelel, Kumpanie se seřadila. Všichni se ocitli na místě překvapující rychlostí, která nováčky vždy ohromila. Paks potlačila úsměv, když si vzpomněla na svou reakci a viděla její zrcadlový obraz na tvářích rekrutů. Kupředu vyjel vévoda a přelétl je pohledem. Otočil se na Arcolina.

„Nu, vypadají docela schopně. Jsou připravení?"

„Pochodovali by klidně už dnes, můj pane," odvětil Arcolin.

Vévoda se usmál. „Dnes ještě ne, kapitáni. Kapitán Valichi mezi vás rozdělí příchozí.“

„Ano, pane.“ Vévoda odjel, Valichi sesedl a přešel na místo vedle Arcolina. Paks přemýšlela, proč přijel. Kdo bude dělat kapitána letošním rekrutům?

„No, Vale, co jsi nám přivedl?“ zeptala se Dorrin.

„Jako obvykle, plus veterány, které vévoda požádal, aby se vrátili. Najal také kapitána, ale o tom vám poví sám – ten nový by tu měl být během týdne. Arcoline, seržanty ti budou dělat Stammel s Keferem a desátníky Devlin a Seli. Vévoda navrhoval, aby většina veteránů šla do tvé kohorty, protože byla nejhůře postižená. Dostaneš také skoro polovinu rekrutů.“

Arcolin se protáhl a potřásl hlavou. „Dobrá, měli bychom je tedy rozdělit. Dej se do toho, Vale!“

Valichi poslal dvě řady z Keferovy jednotky a všechny od Stammela do Arcolinovy kohorty, kde se nováčci zařadili za přeživší. Zbytek Keferovy jednotky a dvě řady z Voniny šly k Dorrin, ostatní ke Cracolnyovi. Seržanti se přesunuli, Stammel kohortě věnoval dlouhý hodnotící pohled. Když se střetl s pohledem Paks, kleslo mu jedno víčko v náznaku mrknutí.

O dvě hodiny později si nově příchozí roznesli své věci do kasáren a hemžení dvaašedesáti dalších členů konečně vyvolávalo pocit, že jejich kohorta má opět plný stav. Paks přidělili čtyři rekruty, tři muže a jednu ženu, aby je zasvětila do nového života. Když jim říkala, kam si mají dát věci a kde budou jíst a spát, připomnělo jí to její první noc u pravidelné Kumpanie. Tehdy tu však bylo mnohem více veteránů než nováčků.

Dokázala si představit, že jsou plní otázek, ale zaměstnávala je, aby na ně neměli čas. S těmito lidmi, které neznala, o tom zatím nechtěla mluvit. Před večeří se Stammel zastavil na kontrolu a usmál se na ni.

„No, Paks, slyšel jsem o tobě – měla jsi zajímavý rok.“

Paks přikývla. „Bylo to – těžké.“

„Znělo to tak. Poslechl jsem si vévodovu verzi a rád bych slyšel i tvoji. Co si po večeři zajít na džbánek k *Bílému drakovi*?“

Paks svraštila čelo. „Mám dnes v noci druhou hlídku…“

„To bylo, než jsme přišli. Arcolin říkal, abychom rekruty hned zapojili do práce, začnou už dnes v noci. Co ty na to?“

„Ano, pane, to by se mi líbilo.“

„Dobrá. Nejíme podle útvarů, takže se jen postarej, aby se tvoje skupina dostala tam a zpět. Budu tady někde kolem.“ Stammel odešel a Paks překvapily výrazy na obličejích rekrutů, z nichž byla nesvá.

„Pojďte,“ řekla stroze. „Je čas k jídlu.“ Zavedla je k výdejně jídla a potom ke stolu. Tam už seděl Vik se třemi rekruty. Zakoulel po ní očima a Paks se zazubila.

„Paks, tohle jsou Mikel, Suri a – Saben.“ Paks cítila, jak jí ztuhly rysy. Rekrut sebou trhl; uvědomila si, že na něj musí upírat pronikavý pohled. Polkla, pokývla jim na pozdrav a pokusila se usmát. „Tohle je Paks,“ řekl jim Vik. Nový Saben byl štíhlý, tmavovlasý a měl zelené oči. Paks od něj odvrátila pohled, znovu polkla a představila své rekruty, na každého přitom ukázala prstem.

„Volya, Keri, Jenits a Sim, a tohle je Vik. Nehrajte s ním kostky, vyhrál by.“

„Jestli nepřestaneš klevetit, Paks, začnu vyprávět o tobě,“ pohrozil jí Vik.

„Uh! Není co.“

„Že ne? No, nechám je, ať si to zjistí sami. Slyšela jsi, že Stammel změnil rozpis hlídek?“

Paks přikývla s ústy plnými jídla.

„Máme dva dny volno, všichni mazáci. Chceš s náma dneska jít do Valdaire?“

Paks zavrtěla hlavou, vyplivla kousek chrupavky a řekla: „Dnes ne. Stammel si chce promluvit.“

„O tamtom,“ Vik ukázal hlavou k severovýchodu.

„Předpokládám, že ano.“ Paks pokračovala v jídle a dobře si uvědomovala zájem rekrutů.

Naproti Paks si sedl Rauf se starším mužem a dvěma rekruty. „Paks, Viku – tohle je Hama, Jursi a Piter, kterej si myslel, že je na odpočinku.“ Piter se tomu zasmál, vůbec nebyl nervózní jako rekruti. Zazubil se na Paks.

„Ty jsi ta Paks, co šla sedm dní, aby vévodovi přinesla zprávu?“ otázal se.

„Správně,“ ozval se Vik, než Paks stačila odpovědět. „Dlouhonohá Paks…“ Paks mu vrazila loket do žeber a Vik se odmlčel.

„To na mě udělalo dojem,“ řekl Piter. „Kde jsi sehnala zásoby?“

„První den jsme sebrali nějaké jídlo z farmy poblíž pevnosti, farmáři byli pozabíjeni. Snažili jsme se ho šetřit, ale došlo nám – myslím, že pátý den. Pokusili jsme se koupit nějaké jídlo v jedné malé osadě, tam nás chtěli oloupit a – odešli jsme odtamtud s dostatkem jídla na to, abychom naši cestu dokončili.“

Piter jedl svůj guláš a pokyvoval hlavou. „Říkáš my – slyšel jsem, že jsi tu zprávu přinesla jen ty.“

„Vyrazili jsme tři. Dva zemřeli.“ Paks se odvrátila, protože se chtěla vyhnout pohledům rekrutů.

„Uch! Vzpomínám si, jak jsem se jednou pokoušel sledovat houf nepřátel já; šlo jenom o jeden den a noc a bylo to v létě, takže jsem mohl vidět prach, který vířili. I tak jsem je dvakrát ztratil a skoro mě zajali.“

„To si pamatuju,“ pronesl Rauf. „To byl můj druhej – ne, třetí rok a ty jsi byl v – myslím, že v Siminithově kohortě?“

„Ne, toho roku měl Sim ten ošklivý pád a kohortu po něm převzal Follyn. Sledoval jsem tehdy Graifelovu kumpanii, vzpomínáš si na ni? Rozpadli se před nějakými deseti roky, ale měli opravdu dobrou lehkou pěchotu.“

Paks naslouchala jejich vzpomínkám, potěšená, že se hovor stočil jinam. Dojedla své jídlo a viděla, že její rekruti už dojedli také. Když Vik přelézal lavici, otočil se k ní: „Paks, uvidíme se zejtra na cvičení, jestli nebudeš vzhůru, až se vrátíme.“

„Jestli přijdeš zpátky tak pozdě, uvidíš při cvičení jen zem nebo oblohu.“ Rekruti se zatvářili polekaně. Paks a Vik se na sebe zazubili a Paks vstala také.

„Rád jsem tě poznal, Paks,“ pronesl Piter a pozdravil ji se skývou chleba v ruce.

„Já tebe taky,“ odvětila. Její skupina už byla na nohou a čekala na rozkazy. „Jdeme zpátky,“ řekla jim a odvedla je pryč.

„Paks,“ ozvala se Volya, jediná žena v její skupině.

„Ano?“

„Povíš nám někdy o tom, co jsi udělala?“

Paks pokrčila rameny. „Moc toho k vyprávění není.“

„Určitě…,“ začal Jenits, ale Paks ho přerušila.

„Teď ne. Možná někdy jindy, jestli toho neuslyšíte dost od ostatních.“ Rychlým krokem je odvedla ke kasárnám.

Kapitán Arcolin stál se Stammelem hned za dveřmi, rekruti se bázlivě protáhli kolem nich. Stammel pokynul Paks a ta se postavila poblíž.

„…a to je všechno, co vím,“ řekl Arcolin. „Dvouměsíční cvičení máme zvládnout během dvou týdnů. Veteráni,“ pokynul směrem k Paks, „budou všichni dělat instruktory. Vyrozuměl jsem, že jsi rekrutům přidělil hlídky…“

„Ano, pane. Je to jen na pár nocí.“

„Dobře. A mimochodem – vévoda mluvil o tom, že by si část výcviku vzal na starost sám.“

Stammel zavrčel: „Nebylo by to poprvé, pane, ale děkuji vám za varování.“

Arcolin znovu pohlédl na Paks. „Jdete do Valdaire?“

„K *Bílému drakovi*,“ odpověděl Stammel. „Do druhé hlídky budu zpátky.“

„Žádný problém. Zkontroluju strážní stanoviště jako obvykle. Opatruj se!“ Arcolin vyšel ven. Stammel za ním chvíli hleděl, potom se obrátil k Paks a usmál se.

„Už jsem řekl Keferovi, že jdeme do města. Jsi připravená?“ Paks přikývla. „Dobrá.“ Vydal se dveřmi ven. „Cvičila jsi s násadovými zbraněmi hodně?“

„Trochu. Než skončilo obléhání, cvičili jsme s Vladiho kopiníky, ale od návratu sem už tolik ne.“

„Hmmm. Vévoda chce, abychom je dokázali použít. Doufal jsem, že by někdo z vás mohl pomoct s učením.

„Myslím, že je umíme používat. Zdaleka je ale nemám tak ráda jako meče, jsou v boji zblízka dost nešikovné.“

„Budeme to muset zkusit.“ Nacházeli se v uličce, která vedla k *Bílému drakovi*. Ve světle, jež se linulo z otevřených dveří a oken, si Paks všimla, že ji Stammel koutkem oka pozoruje. „Paks, tihle rekruti jsou větší zelenáči, než jsi byla ty, měli o dva měsíce kratší výcvik. Slyšela jsi kapitána. Musíme je začlenit do Kumpanie nakvap. Nevím, kdy chce

vévoda vyrazit, ale pochybuju, že počká do léta. A teď něco jiného: vévoda jim řekl něco z toho, co se stalo a co jsi udělala. Všichni jsou z toho vzrušení, myslel jsem, že bys měla vědět, co říkal, aby až se tě zeptají…“

„Musím o tom mluvit?“

Stammel se zhluboka nadechl a pak vyfoukl vzduch, světlý ledový oblak proti obloze. „Ne. Nemusíš. Dokonce ani se mnou, pokud nechceš. Ale možná to pro tebe bude těžké; budou se tě vyptávat… Vím, jak to myslíš. Některé věci nechceš zlehčovat tím, že bys o nich příliš mluvila. Ale oni k tobě budou vzhlížet, Paks, ať jim to povíš nebo ne. Myslel jsem, že bys to měla vědět.“

„Přála bych si, aby to nedělali,“ zamumlala Paks. Cítila, jak jí žhnou uši.

„Dělala bys to také,“ odvětil rozumně Stammel. „Vzpomínám si na tebe s Kolyou a Cannou, je to přirozené. Mladí vždy chtějí slyšet příběhy a sny. A pomůže je to rychle připravit, pokud vás veterány budou považovat za hrdiny, o jakých se skládají písně.“ Paks byla ráda, že mají před sebou ještě kousek cesty. Věděla, že je rudá. „Vrátili se nám i někteří staří veteráni,“ pokračoval Stammel. „Budou mít své vlastní problémy, zpočátku budou možná trochu nedůtkliví. Nic si z toho nedělej, když budou stále mluvit o tom, jak se věci změnily. Jakmile dojde k boji, dost nám pomohou.“

„Jednoho jsem večer poznala,“ pronesla Paks. „Piter.

„Ano, starý Piter. Je to dobrý chlap. Začínali jsme spolu, ale jednoho roku utrpěl ošklivé zranění, dostal horečku a rozhodl se, že odejde na odpočinek. Přidal se k jednomu ze svých bratrů, který jezdí s bárkami po Honnorgatu. Tvrdí, že si svůj um při boji s mečem udržel bojem s piráty. O tom nevím, ale udržel si ho. Je taky dobrý se zahnutým mečem, zná všechny triky. Jak jste si rozuměli?“

„Dobře. Taky se chtěl něco dozvědět, ale byl spíš jako jeden z nás. Zeptal se mě, jak jsme si opatřili jídlo – mluvit s ním se mi zdálo docela přirozené.“

„Dobře. Och! Skoro jsem zapomněl. Mám tě pozdravovat od Kolyi, posílá ti pytel jablek. Jsou někde v zavazadlech, najdu je zítra.“

„To je od ní hezké.“ Překvapilo ji to.

„Měla tenhle rok dobrou sklizeň. Chtěla přijít, ale vévoda měl jiné plány.“

„Je pravda, že vévoda nechal pevnost prázdnou?“

„Jak ses to dozvěděla?“

„Slyšela jsem něco povídat kapitány…“

„Dobře, nemluv o tom. Bohové nad námi! Doufám, že se o tom nikdo jiný nezmínil. Je to pravda – zůstali tam jen lidé ve vesnicích – a doufám, že se o tom Regentská rada nedoslechne.“

„Ale co když se semele něco na severu?“

„Budeme doufat, že ne. Nic se tam nestalo už celé roky.“ Stammel vzdychl a změnil téma. „Co sis odnesla z rabování Rotengre? Bylo to tvé první, že?“

„Ano,“ odvětila tiše Paks. „Bylo.“

„A jak se ti to líbilo?“

„Bylo to – všichni se strkali, křičeli a rozbíjeli věci. Já – nemůžu se dívat na rozbíjení dobrého nábytku jen tak pro legraci, na párání věcí a rozlévání vína všude kolem.“

Stammel se zasmál. „Ano, to bych u tebe ani nepředpokládal. Ale určitě sis něco pro sebe našla.“

„Ano. Několik drahokamů a mincí, klenoty vykládanou dýku a kus vyšívaného hedvábí. To si schovávám pro matku. Přemýšlela jsem o tom, že si nechám tu dýku, ale s těmahle šaty vypadá hloupě.“

„To sis k ní nemohla najít nějakou parádu?“

Paks si odfrkla a potom se rozesmála, protože si vzpomněla na domobranu vyfintěnou v sametu a krajkách. „No, pane, viděla jsem to na několika jiných a vypadali prostě směšně. A kromě toho, kam bych ty věci dala?“

„To není tak těžké. Jsi teď veterán, máš právo na nějaký prostor v povozech a skladech Kumpanie.“

„Asi ano. To mě nenapadlo.“ Už se blížili k hostinci a Stammel zamířil ke dveřím. Jakmile se ocitli uvnitř, našli tam obvyklou směs zákazníků: žoldnéře z půltuctů kumpanií, hrstku kupců a několik profesionálních hráčů (nebo zlodějů), kteří házeli svými kostkami ze slonoviny, kdykoliv během rozhovoru nebo obchodování nastala nějaká pomlka. Stammel se rozhlédl po přeplněné místnosti a kývnutím prstu přivolal hostinského.

„Ano?“ Povídalo se, že hostinský je veteránem Sobanajovy kumpanie.

„Máte tu někde klidný kout?“ otázal se Stammel.

„Seržant Stammel, že? Jo, myslím, že vám můžu najít klidný místo. Pojďte za mnou.“ Odvedl je chodbou do malé místnůstky, která měla ve stěnách zapuštěné krátké lavice a mezi nimi byl natěsnán stůl. S trochou snahy by se k němu vešli čtyři lidé. Dvě silné svíce v nástěnných svícnech osvětlovaly místnost jasnou plápolavou září. Stammel si sedl na jednu lavici a Paks na druhou.

„Přines nám nějaké pivo,“ řekl Stammel a hostinský se vzdálil. Paks ze sebe shodila plášť a vyhrnula si rukávy. Stammel se na ni kriticky zadíval.

„Vidím, že se udržuješ v kondici. Ta levá ruka ti od minulého roku možná ještě zesílila. Jak ti jde boj beze zbraně?“

„Lépe. Alespoň když jsem ho na té cestě potřebovala, fungovalo to.“

„Aha. A teď co jsem s tebou chtěl…“ Otevřely se dveře, hostinský postavil na stůl džbán a dva korbely a chvíli počkal, než Stammel vylovil několik mincí. Když odešel, Stammel si nalil korbel piva a teprve potom pokračoval. „Nalej si,“ řekl Paks. „Nevypiju to všechno sám. Teď, pokud by ti nevadilo mi o tom vyprávět, bych ten příběh rád slyšel od tebe.“

Než Paks odpověděla, napila se piva. „Nevadí mi o tom s vámi mluvit, pane. Vlastně jsem si těsně po tom přála, abyste tu byl a já si o tom s vámi mohla popovídat. Ale – je to ještě pořád…,“ zaváhala.

„Stále to cítíš, když o tom mluvíš,“ řekl Stammel. „Není divu.“

Paks přikývla, s pohledem upřeným na poškrábanou desku stolu. Jakmile se dala znovu do řeči, podařilo se jí začít příběh vyprávět. Stammel ji nepřerušoval a ptal se jen málo. Když se dostala k příhodě s jízdní hlídkou, vyprávění se z ní hrnulo, jako by mluvila o něčem, co se stalo někomu jinému. Potom se dostala k poslednímu odpoledni a nejbolestnějším vzpomínkám. Odmlčela se, vypila svůj korbel a začala si nalévat další, ruce se jí třásly.

Stammel zvedl džbán a nalil jí. „Jenom klid,“ pronesl. „Chceš něco k jídlu?“ Paks zavrtěla hlavou. „Je div, že jste

se vůbec dostali tak daleko, aniž jste o někoho přišli," pokračoval. „Myslím, že jste byli opatrnější, než bych byl já. Nejsem si jistý, jestli bych na té první křižovatce předpokládal hlídku. A s tak málo jídlem – možná bych zkusil vesnici, hlad je těžké nebrat na vědomí. Vy jste věděli, že to místo je nebezpečné a dostali jste se z toho s jídlem, které jste potřebovali. A poslední den, tak blízko vévodovi a tak daleko před nepřítelem – to bych si připadal dost v bezpečí i já."

Paks vzala do rukou korbel a upírala pohled do něj. „Slyšela jsem, jak jeden panoš mluvil s vévodou. Říkal, že jsme měli být opatrnější."

„Vévoda?"

„Ne, panoš."

Stammel si odfrkl. „Jako kdyby on někdy zvládl něco takového! Ručím za to, že vévoda ho nepodpořil."

„No – ne. Nepodpořil. Ale…"

„Tak se netrap kvůli názoru nějakého panoše. Který z nich to vůbec byl?"

„Ten nejmladší. Jmenuje se myslím Jostin. Dnes jsem ho neviděla."

„A ani neuvidíš. Vévoda ho poslal domů. Teď má Selfera, Joriho a Kessima."

„A co Rassamir?"

„Ten se vrátil k Vladimu. Je to jeho synovec nebo něco takového. Nu, takže – co se stalo v tom lese?"

Paks se už uvolnila, ale nyní opět svěsila ramena. „Šli jsme rychle, světla ubývalo…" Vylíčila to seržantovi tak, jak jí to utkvělo v paměti: náhle se kolem nich objevili banditi, Cannu strhli k zemi, než mohla natáhnout luk, Saben se bránil třem z nich, sama potom spadla do potoka a smějící se muž za ní běžel dolů s mečem v ruce. „Tak – tak jsem se otočila a – utekla." Když Paks dopověděla, celá se chvěla.

„Nejlepší věc, kterou jsi mohla udělat," odvětil pevně Stammel. „Pronásledovali tě?"

Paks přikývla. „Chvíli. Měli luky, stříleli po mně. Ale byl tam hustý les a stmívalo se…" Na tom dlouhém běhu ve vlhku a tmě nebylo mnoho k vyprávění; nevěděla, jak by popsala, co cítila, když opustila své přátele. „V tom bahně to trvalo dlouho," řekla. „Hlídka mi nejdříve nevěřila, že jsem

z vévodovy Kumpanie. Opravdu není divu, když jsem byla tak špinavá. Ale Canna a Saben…“ Nedokázala pokračovat.

„Kdybys tam zůstala,“ odvětil Stammel, „byly by tři mrtvoly přímo na tom místě a kromě toho by zemřeli i všichni zajatci a také ti v Trpasličí hlídce. Ty jsi je nezabila, Paks, udělali to ti bandité. Šetři si svůj hněv pro ně.“ Opřel se zády o stěnu a dlouze se na ni zahleděl. „Opravdu si myslíš, že se jejich stíny na tebe zlobí? Canna ti nechala svůj girdský medailon, ne?“

„Jak jste se to dozvěděl?“

„Od vévody, samozřejmě. Vzbudilo to jeho zvědavost, zeptal se mě na vás dvě. Ale přemýšlej, Paks – kdyby se na tebe zlobila, nenechala by ti ho.“

„To – to asi ne.“

„Samozřejmě, že ne.“ Stammel se natáhl přes stůl a položil svou ruku na její. „Paks, vévoda si myslí, že sis vedla dobře – a u Tira, to by také měl! To samé si myslela i Canna a všichni, které jsem o tom slyšel mluvit. Byla to těžká volba, ale zvolila jsi dobře. Někdy není možnost…“

„Já vím!“ přerušila ho Paks a bojovala se slzami. „Ale…“

Stammel vzdychl. „Byli to tvoji nejlepší přátelé – a potom také – Paks, můžeš mě za to nenávidět, ale – spala jsi někdy se Sabenem?“

Paks zavrtěla hlavou, neschopná promluvit.

„Takže to je taky součástí celého příběhu.“ Když hněvivě vzhlédla, zvedl ruku. „Ne, vyslechni mě! Nepřu se s tebou, jestli jsi to udělala nebo ne, to byla tvá volba. Ale vy dva jste si byli bližší než přátelé a je přirozené, že si přátelé navzájem chtějí dát vše. Vsadil bych se, že část tvého smutku pramení z toho, že jsi mu to nedala, když on chtěl, že?“

Paks přikývla a upírala pohled do stolu. „Ano,“ špitla. „A přesto…“

„Ve skutečnosti jsi nechtěla, to je zřejmé. Víš, Paks, skutečně sis vybrala tu nejobtížnější cestu – nebo si ona vybrala tebe, tím si nejsem jistý. Pamatuj si však, že Saben tvou volbu respektoval. Vím to, protože mi to řekl, když jsi byla ještě rekrut a měla jsi ty potíže s Korrynem.“

Paks cítila, že rudne. Nikdy si nepomyslela, že by se o ní Stammel se Sabenem v tomto smyslu bavili.

Stammel se usmál. „Možná jsem ti to neměl říkat. V každém případě, pokud to není v tvé povaze – a já myslím, že ne – nemáš si co vyčítat. Saben tě měl rád a respektoval tě, dokonce tě i miloval. Truchli pro něj, to samozřejmě ano, ale z ničeho se neobviňuj.“

Paks zavrtěla hlavou. Cítila se uvnitř prázdná, jako by dlouhou dobu plakala, a přesto současně cítila také úlevu. Uvědomila si, jak pošetilá byla myšlenka na to, že se Sabenův stín toulá kolem neuspokojený, jenom kvůli ní. Takový muž a po takové smrti by jistě odešel přímo na Věčné pláně, aby se tam navždy projížděl na jednom z hříbat Větrného oře. Dovolila očím, aby přes víčka nechala skanout několik posledních slz, zhluboka se nadechla a napila se piva.

„Je to lepší?“ otázal se Stammel. Přikývla. „Dobrá. Ještě by mě zajímal ten girdský medailon,“ pronesl živě. „Effě jsi nikdy nenaslouchala, mluvila s tebou Canna? Držela jsi ten medailon někdy v ruce?“

Paks se opřela a upírala pohled na korbel. „No, jednou ano.“

„A?“ pobídl ji Stammel.

„Bylo to – no, já nevím. Bylo to zvláštní.“

„Takže jsi o tom vévodově písaři neřekla?“ otázal se Stammel.

„Ne, neřekla. Nebylo to nic, co by se týkalo Kumpanie, na rozdíl od zbytku. A já nevím, co se stalo. Pokud se vůbec něco stalo.“

„Pomýšlela jsi na to, že by ses stala girďankou?“

„Ne, nic takového. Myslím, že to začalo tu první noc, když nás Canna poprosila, abychom se pomodlili s ní. Věděla, že nejsme girďané, ale řekla, že je to v pořádku. Druhý den jsme poznali, že má potíže se svým zraněním. Bylo nateklé, horké a silně zarudlé. Když jsme se se Sabenem dalšího dne ráno probudili, vzpomněla jsem si, jak jsem slyšela, že svatý Gird občas bojovníky uzdravil. Canna byla girďanka, takže jsem si myslela, že by ji mohl uzdravit.“ Paks se odmlčela a napila se piva. Stammel ji pozoroval se svraštělým obočím.

„Zeptala jsem se jí na to a ona mi řekla, že by to musel udělat Maršál nebo paladin. Ale já jsem si myslela, že když jsme se mohli modlit ke Girdovi, aby pomohl našim přáte-

lům, tak proč ne i za uzdravení?“ Stammel vydal neutrální zvuk a Paks spěšně pokračovala: „Canna mi řekla, abych podržela medailon a potom požádala o to, co chci. Položila jsem jí ho na rameno, tam, kde měla to zranění, a poprosila jsem o to, aby se zahojilo.“

„A pak?“

„Nepůsobilo to. Jen ji to zabolelo, říkala, že to byl podobný pocit, jako by dostala křeč. Nezhoršilo se to a Canna mohla jít rychle celý den a od té doby s tím už neměla problémy. Ale také jsme našli tu mast. Nevím…“

Stammel hlasitě vzdychl. „To je tedy příběh, Paks! Pověděla jsi o tom někomu jinému?“

„Ne, pane. Opravdu si nemyslím, že jsem něco udělala. Ale možná proto mi Canna nechala ten medailon. Třeba doufala, že se stanu girďankou.“

„Možná. Girďané obrácení na svou víru podněcují. Ale to uzdravení…“

„Ale vždyť to neúčinkovalo! Vůbec to nebylo jako to magické léčení, které jsem zažila první rok. Nějaký mág se mě dotkl a pak mi dal někdo lektvar, ale to nebolelo a zranění se zahojilo hned.“

„Ano, jenže to byl čaroděj, někdo, kdo to provádí jako svou práci. Ty nejsi Maršál ani paladin; čekal bych, že se vůbec nic nestane. Případně kdybys rozzlobila Girda nebo Nejvyššího, ublížil by tobě a ne Canně. Cítila jsi něco?“

„Ne. Nic.“

„A Canně bylo lépe, dost dobře na to, aby o pouhých pět dní později dokázala napnout luk.“

„To mohlo být tou mastí,“ pronesla Paks.

„Ano, to mohlo. Protože jinak – u Tirových kostí, Paks – tohle mi nahání husí kůži. Jestli jsi něco udělala – možná bys měla vyhledat Girdova Maršála a povědět mu o tom.“ Paks zavrtěla hlavou a Stammel znovu vzdychl. „Dobrá. Stalo se ti od té doby, co ho nosíš, ještě něco zvláštního? Nosíš ho, že?“

„Ano. A nic se nestalo – opravdu.“

„Žádné tajemné křeče, které by někoho uzdravily nebo zachránily někomu život?“

„Ne. Tedy, to je něco úplně jiného, ale – křeč v zádech mě v Rotengre zachránila před šipkou z kuše.“

„Cože?!“

„Ale to nemá s medailonem co dělat, Stammele, tím jsem si jistá. Celý den jsme nakládali kořist, všichni jsme byli unavení. Skláněla jsem se nad otrokyní, kterou jsme tam našli, a snažila jsem se ji přemluvit, aby vstala a šla se mnou – byla tak vyděšená, že jsem ji nechtěla odtáhnout. Potom jsem dostala do zad nějakou křeč a musela jsem se narovnat.“

„Ano?“

„A šipka z kuše prolétla právě tím místem, kde jsem předtím byla. Za tím skrytým výklenkem, kde jsme našli tu otrokyni, byla ještě jedna skrytá místnost a kapitánka Dorrin říkala, že ten muž uvnitř byl knězem Paní pavučin, Achrye.“

Stammel udělal ochranné znamení, které Paks znala. „Jeden z *jejích* kněží! A ty – ty jsi prostě dostala křeč. Co říkala Dorrin?“

„Že pokouším štěstí.“

„To je jí podobné. Nu, Paks, chápu, proč jsi o tom nemluvila. Myslím, že máš pravdu, pokud se nerozhodneš vyhledat Maršála. Jen pro případ, že by se něco dělo a ty bys třeba ráda věděla co.“

Paks svraštila čelo. „Ale já si nemyslím, že se něco děje. A nejsem girďanka.“

„Říkej si co chceš, ale buď máš zatracené štěstí, nebo tě bohové něčím obdařili, jinak bys tu dnes nebyla. Ty jsi tedy zažila rok!“ Stammel si protáhl záda. „No, blíží se čas druhé hlídky…“

Dopil poslední doušek piva a kývl na Paks, ať dopije své. „Ještě něco k těm rekrutům, Paks! Prošli základním výcvikem v boji s mečem a mohou cvičit ve dvojicích, aniž by se navzájem probodli. Potřebují však cvičit boj ve formaci a víc soubojů ve dvou nebo třech na jednoho. Jejich práce se štítem je stejně hrozná, jako byla ta tvoje – možná ještě horší. Chci, abys zítra vzala svou čtveřici a procvičila s nimi základní věci. Buď na ně přísná, ale nesnaž se je vyděsit, jinak jim to nepůjde. Dobře?“

Paks se uvolnila a dopila svůj korbel. „Ano, pane.“

„Slyšela jsi, jak kapitán říkal, že by se k nám mohl připojit vévoda. Pokud to udělá – raději by se smířil s pádem, než s tím, že někdo z nás dělá nějakou hloupost.“

„Ano, pane. Budu si to pamatovat.“

„Tak pojď!“ Zvedli se od stolu, prošli hlučnou nálevnou a vyšli ven do mrazivé noci.

Kapitola dvaadvacátá

Na jih dorazil i Siger, vévodův starý zbrojmistr, protože, jak řekl, vévoda mu doma nenechal nic na práci.

„Určitě jsi o něco rychlejší,“ přivítal Paks. „Podle toho, co jsem slyšel, bys jinak nebyla naživu. Tady máš vycpávky pro svoje rekruty. Koho jsi dostala?“ Paks mu to pověděla. „Volya je rychlá, ale ještě není dost silná,“ řekl. „Se štítem jí to jde dost mizerně. Keri zapomíná, pořádně ho zaměstnej. Jenits je z nich nejlepší, potřebuje jen cvičení a praxi. Sim je velice silný, ale pomalý. Ne že by byl přímo nemotorný – jen pomalý. Později se na tebe přijdu podívat.“

Paks shromáždila svou skupinku v jednom rohu dvora, který se každou minutou stále více zaplňoval. Pouze s meči se jevili jako docela dobří. Sim o maličko zaostával za počítáním, ale to téměř nebylo vidět. Řekla jim, aby si vzali štíty. Nyní se už objevily jejich nedostatky. Sim ještě více zpomalil a Keri strkal svůj štít příliš k jedné straně. U Volyi to vypadalo, že nedokáže zvednout svůj štít dost vysoko. Paks je rozdělila do dvojic a stále pokračovala v počítání. Na tento podnět se Volyina práce se štítem zlepšila, ale Sim zůstal pomalý. Kerimu se podařilo několik zásahů, jež se mu podařit neměly, a Sim nedokázal využít výhodu Keriho špatného zacházení se štítem. Jenits se stále jevil jako nadějný. Paks obcházela kolem nich, při každém úderu je pozorně sledovala a ochraptěle mluvila. Nakonec je zastavila a ohlásila přestávku na pití.

Poté, co jí voda obnovila hlas, pronesla: „Sime, Siger ti nejspíš říkal, že jsi moc pomalý?“ Přikývl. „A Volyo – pokud máš štít někde u kotníků, nebude ti k ničemu, ano?“ Volya zrudla. „A ty, Jenitsi,“ pokračovala, „jsi možná nejlepší z téhle skupiny, ale máš se ještě hodně co učit.“

„Siger povídal, že si vedu dobře,“ odvětil Jenits. Paks se zazubila. Doufala v nějakou výzvu, bude to po mluvení vítaná změna.

„Dobrá, uvidíme! Možná mě spletlo to, že jsem tě pozorovala při cvičení s jiným rekrutem. A vy ostatní neseďte, jinak chladem ztuhnete.“ Paks tasila svůj meč, vzala si Volyin štít a postavila se proti Jenitsovi. Už se netvářil tak sebejistě jako před chvílí. „Do toho,“ řekla Paks. „Zvedni ten štít tam, kde ti k něčemu bude, a vezmi to od začátku.“

Jenits začal nacvičenými údery opatrně, jako by se bál, že se jeho meč při kontaktu zlomí. Paks přitom nenuceně počítala údery, z její strany nešlo o chlubení, mumlala ta čísla pro připomenutí. Jenitsovy údery o něco zesílily, Paks odpověděla tím, že zrychlila tempo a své údery také začala vést větší silou. Neodchýlila se od výcvikového sledu úderů, přesto se Jenits během několika minut potil a ztěžka oddychoval a Paks několikrát zasáhla jeho vycpávku. Zastavila ho.

„Jenitsi, máš naději na to, že budeš velice dobrý. Ale teď jsi jen zhruba zpoloviny tak rychlý, jak bys měl být – a máš poloviční kondici. Rychlost přijde s praxí a způsob, jakým cvičíme, se postará i o tvou sílu. Teď se trochu projdi a naber dech, zatímco si vyzkouším ostatní.“ Paks potěšilo, když viděla, že se Jenits už netváří rozmrzele, pouze zamyšleně. Pokynula Volye, vrátila jí její štít a vzala si jiný. Volya byla velmi rychlá a její údery nepostrádaly na tvrdosti, ale nedokázala udržet svůj štít dost vysoko.

„To máš tu ruku prostě jen slabou, nebo se ti s ní něco stalo?“

„Jednou mi ji zlomila kráva. Snažila jsem se ji posílit.“

„Budeš se muset snažit víc. Pokud nedokážeš udržet ten štít nahoře, nepřežiješ svou první bitvu. Co jsi zkoušela?“

„Siger mi doporučil nějaké cviky. Dělám je – když si na to vzpomenu.“

„Tak si na ně vzpomeň častěji," odvětila chmurně Paks, „pokud se ti nelíbí pomyšlení na to, že bys zemřela velice mladá. Teď, zatímco budeš odpočívat, dej svůj štít padesátkrát nahoru a dolů – a zvedej ho až do téhle výšky…" Zatlačila na štít, až byl tak vysoko, jak si přála. „Tak dál. Sime, pojď sem!"

Sim, zdravě vyhlížející mladík urostlé postavy, stál při souboji na celé ploše chodidel. Paks ho na to upozornila, Sim se při výpadech snažil stát na špičkách a pohyboval se ještě toporněji a pomaleji. „Ne, Sime! Nestůj na špičkách, jen trochu zvedni paty. Skákal jsi někdy?" Už když se ptala, věděla, že nikdy v životě neskákal, a Sim na potvrzení této domněnky zavrtěl svou kulatou hlavou. „Tak to zkus znovu!" Sim měl silné rány, ale tak pomalé, že ho Paks za každou snadno dokázala zasáhnout dvakrát. Nic z toho, co mu řekla nebo udělala, ho nezrychlilo a Paks to po několika minutách vzdala. Alespoň, že byl silný a vytrvalý.

Keri byl poslední a jeho hlavním problémem byla nedbalá práce se štítem a velice krátká paměť. Neustále si totiž pletl pořadí výcvikových úderů. Paks několikrát musela svou ránu stáhnout, aby mu vážně neublížila, protože se pohnul špatným směrem. Prováděla ho problémovými úseky stále znovu a znovu, potom ho předala Jenitsovi. „Žádné obměny," řekla mu. „Nejdřív se musí naučit dělat správně tohle." Paks se vrátila k Volye a Simovi a nechala je cvičit ve dvojici bez štítů. Jakmile začali, pustila se do svého vlastního cvičení, ale přitom je stále pozorovala. Všude kolem znělo řinčení zbraní a štítů a hlasy zaneprázdněných instruktorů.

„Tak co si o nich myslíš, Paks?" zeptal se jí Siger, který si právě připínal opasek s mečem. „Máš v plánu převzít mou práci?"

Paks se zazubila. „Nevěděla jsem, že učení je tak těžké – na chvíli jsem přišla o hlas. Ale jsou přesně takoví, jak jste říkal. Sim je nemožně pomalý; pokud se nezlepší, je mrtvý."

„To je pravda. Chceš si dát jedno kolo?"

„Ráda," odpověděla Paks. „Jen meče, nebo i štíty?"

„Obojí. Pošli svoji skupinu kousek dál, ať máme místo." Paks řekla rekrutům, aby si udělali přestávku, a ti ustoupili stranou.

„Připravená?“ otázal se Siger.

Paks přikývla. Začali stejnými cvičnými údery, které znali rekruti, ale plynule zvyšovali tempo, až je prováděli mnohem rychleji. Siger začal do seků vkládat větší sílu, Paks následovala jeho příkladu. Potom Siger opustil sled cvičných úderů a přešel k bodu, ale Paks ho odrazila a zatlačila Sigera zpět. Kroužila kolem něj a hledala skulinu. Pokusila se odtlačit Sigerův štít a dostala chytře vedený zásah do ramene. Při další výměně zasáhla ona jeho do hrudi. Kroužili kolem sebe a otáčeli se jako dvojice tanečníků.

„Jsi rychlejší,“ řekl Siger. „Vedeš si dobře. Ale znáš *tohle*?“ zeptal se a zvláštním úderem, který Paks nikdy neviděla, zachytil její meč a švihem jí ho vyrazil z ruky. Někdo se zasmál. Jejich souboj přivábil víc diváků, než jen její rekruty. Paks upřeně sledovala Sigera, který se znovu blížil k ní. Měla nyní tasenou dýku a diváci byli velice tiší. Díky dobré práci se štítem a dlouhému dosahu se jí dařilo zabránit mu, aby ji zasáhl, ale sama se na něj také nedostala. Zachytávala štítem úder za úderem a usilovně přemýšlela, až si vzpomněla na něco, co viděla dělat jednoho z Modrých jezdců. Náhle se stočila k jeho štítové straně, zahákla okraj svého štítu za jeho a napřela svou váhu proti němu. Siger zavrávoral na stranu a její dýka ho zasáhla přímo do vycpávky zad.

„Ha!“ vykřikl. „To stačí! Kde ses naučila tenhle malý trik?“

Paks se na něj zazubila. „Tu a tam, dalo by se říct.“ Byla udýchaná a odpočinek jí přišel opravdu vhod.

„Tady máš meč, Paks,“ řekl Rauf. Rozhlédla se po uctivě se tvářících divácích kolem nich, vzala si svou zbraň a zkontrolovala, jestli není poškozená. Siger ostatní odehnal, vrátil se a poplácal ji po rameni.

„To bylo dobré, velice dobré! Ukaž mi to pomalu, prosím.“ Postavil se před ni a Paks mu předvedla otočku znovu. Nevysvětlovala mu, že ji viděla používat na koních a přemluvila jednoho z Modrých jezdců, aby jí to ukázal na zemi.

„Nejlíp se to osvědčuje, když máte soupeře na dosah,“ řekla. „Musíte dostat svůj štít nad jeho rameno a potom, jak otáčka pokračuje, dostanete ho sem,“ zaklesla štíty do sebe, „a pravou ruku máte volnou pro útok. A pro soupeře je těžké zaútočit přes štíty.“

„Je proti tomu nějaká obrana?“

„Ano, jednoduchá. Prostě ustoupit, nevázat se na tu otočku. Vtip je v tom, že to nejlépe působí proti někomu, kdo si myslí, že má navrch. Začátek té otočky vypadá jako ústup, pokud vás soupeř následuje, máte ho. Ale když se drží zpět, nemůžete zaklesnout štíty.“

„Výborně, výborně! Přijď dnes odpoledne a já ti ukážu tu malou fintu, která tě stála meč. Laskavost za laskavost.“

„Děkuju,“ odvětila Paks. Siger se vzdálil a dívka se otočila k rekrutům. Hleděli na ni s ještě větší úctou než předtím.

„Musíme být tak rychlí?“ zeptal se Jenits.

„Pomáhá to,“ odpověděla Paks. „Předpokládejte, že váš soupeř tak rychlý je. Potřebujete každý kousek rychlosti a síly, kterou dokážete vyvinout. Já jsem rychlejší, než jsem byla, a doufám, že se budu ještě dál zlepšovat.“

„To nikdy nezvládnu,“ pronesl Sim. „Jsem silnej. Vím, že jsem silnej, a myslel jsem si, že to bude stačit. U nás na vesnici jsem přepral každýho. Ale rychlej jsem nikdy nebyl.“

„Budeš rychlejší,“ pronesla neústupně Paks. „Když jsem byla rekrut, Siger mě bil do žeber a každý den na mě křičel rychleji, rychleji!, až jsem nakonec zrychlila. A vy zrychlíte taky, pokud nemáte tvrdší žebra než já.“ Poněkud úzkostlivě se zasmáli.

Nádvořím zaznělo zavolání: „Hej, Sabene! Pojď sem.“ Paks ztuhla a než se stačila dovtípit, automaticky otočila hlavu, aby se podívala. Cítila, jak ji v očích pálí slzy, a usilovně mrkala. Saben bylo celkem obvyklé jméno, bude si na to muset zvyknout.

„Paks?“ Všichni se tvářili starostlivě. Volya pokračovala: „Ty jsi ho už znala? Myslím Sabena?“

Paks zavrtěla hlavou a zhluboka se nadechla, aby se uklidnila. „Ne. Jiného Sabena – byl to dobrý přítel. Byli jsme spolu od té doby, co jsme se nechali naverbovat, a byl se mnou i na – na té cestě, o které jste slyšeli. Ale zemřel.“

„Ach!“

„No, to se stává. Konec konců, jsme vojáci. Jenom – v Kumpanii už nebyl žádný další Saben, takže když jsem slyšela to jméno, myslela jsem… Zvyknu si. Nejspíš. A teď zpátky do práce! Sime, ty jdi tentokrát k Jenitsovi, a Keri s

Volyou.“ Pustili se znovu do cvičení a Paks je zaměstnávala až do oběda.

V průběhu týdne přišla Paks o Sima, jehož přeřadili ke Cracolnyově kohortě. Byla ráda, pomalý lučištník může přežít déle než pomalý pěšák s mečem. Méně vítaná byla změna v řazení kohorty, která vyplynula z počtu rekrutů. Běžně měli rekruti místo vzadu, s výjimkou těch, kteří se jevili jako slibní. Arcolin však rozhodl, že by měli být nablízku svým instruktorům z řad veteránů, což znamenalo, že Paks skončila jako šestá v řadě. Těm důvodům rozuměla, ale přesto se jí to nelíbilo.

Nastaly i jiné změny. Pont, kapitán s protáhlým obličejem, se nyní stal Arcolinovým zástupcem a jeho místo u Cracolnyho převzal Valichi. Vévoda najal kapitána Pesku, který nahradil Sejeka; byl to tmavovlasý zamračený muž, jenž vykonával funkci kapitána stráží u dvora v Pargunu. Mluvil obecnou řečí se zvláštním přízvukem, který Paks nikdy neslyšela. Byla ráda, že k její kohortě přišel Pont, přestože si Barra na Pesku vůbec nestěžovala.

Tento rok Paks neměla od Donaga informace předem a zdálo se, že nikdo z kohorty neví, co vévoda plánuje – tedy kromě potíží pro Siniavu. Když vyrazili z Valdaire po jižní silnici, která vedla do Czardasu, jak si Paks pamatovala, očekávala, že uvidí Halverikovce, ale místo toho se několik mil za městem setkali se Zlatou kumpanií. Aesil M’dierra na svém kaštanovém hnědákovi a v pozlacené zbroji jela vedla vévody, její kumpanie se zařadila dozadu. Paks ji pozorovala – jedinou ženu v Aarenis, která velí vlastní žoldnéřské kumpanii. Jaké by to bylo? Jaká může být ona?

Příštího dne se však stočili na pozemky barona Kodalyho a Zlatá kumpanie zůstala na cestě na jih. I přes vytrvalý déšť pochodovali rychle, vedeni šlachovitým snědým mužem, který přijel s baronem. Paks si pomyslela, že vypadá jako kejklíř, ale sotva to vyslovila, Stammel se rozesmál.

„Kejklíř! U Tira, ne. I když připouštím, že kejklíři, kteří jsou k vidění ve Valdaire, jsou velice pravděpodobně jeho poddaní. Je to člen jednoho z lesních domorodých kmenů, jejich král, kníže nebo něco takového.“

„Ale proč…“

Stammel pokrčil rameny. „Nevím. Slyšel jsem, že v lesích Aarenis mají velkou moc. Vévoda se s nimi vždy přátelil. Možná chce bezpečný průchod nějakým lesem.“

Ať už to byl kdokoliv, provedl je cestami, jimiž se vyhnuli všem močálům a bahnu. O tři dny později zmizel, ale všichni dál snadno pochodovali podél většího potoka s vesnicí na dohled.

V polích nad vesnicí potkali starce v dlouhém hávu a tlustého muže s přilbou a náprsním krunýřem, který velel deseti mladíkům s kosami a píkami. Paks neslyšela, co jim vévoda řekl, ale mladíci náhle složili zbraně do bláta a odešli. Vesnice měla dlážděnou náves, kterou obklopovala skupina vyšších budov. Paks se rozhlížela po hostinci, protože doufala, že by tam mohla dostat pivo. Uviděla otlučený vývěsní štít s obrázkem věže u řeky, na němž stálo jméno *Inzing Paksnor*. Hospodský dvůr byl prostorný, ale část budovy byla stržená a místo ní tam byly stáje. Prošli dvorem do tábora na druhé straně, který stál na soutoku dvou potoků.

Na druhé straně potoka se zvedal svah, který sloužil jako zemědělská půda, a na jižním obzoru se od západu k východu táhla dlouhá strmá stěna hor. Paks to připomínalo kopcovitá vřesoviště za Třemi Jedlemi a nevypadalo to jako nic z toho, co zatím na jihu viděla.

„To je Střední Marka,“ řekl Devlin zvědavému rekrutovi. „Tam v těch kopcích se chovají ovce. A zhruba den pochodu po proudu řeky leží Ifoss.“

„Kdo si na Střední Marku dělá nárok?“ zeptal se někdo jiný.

„Kdokoliv může.“ Devlin se otočil a zahleděl se do ohně. „Blízko řeky je tu dost menších baronů – jako je Kodaly. Na část si činí nárok Ifoss. Potom dál po proudu řeky až do Vonjy jsou další baroni. A pokud jde o ta výše položená území, tam se to dá těžko určit. Když jsem poprvé přišel na jih, žil tam nějaký hrabě, ale ten zemřel. Slyšel jsem, že nezanechal žádného přímého dědice, jen nějaké synovce v Pliuni. Kocourek se snaží dělat si na to nárok, jako na všechno ostatní. Myslím, že když dobyl Pliuni, tak toho synovce zajal, nebo ho oženil se svou dcerou nebo neteří. Nebo to možná bylo jiné místo.“

„A co je dál?“ otázala se Paks.

„Přímo na jih?“ Přikývla. „No, Andressat. Tam vládne nějaký hrabě, jestli si dobře vzpomínám. V každém případě je to stará a velice mocná rodina. Myslím, že vévoda se jednou nechal od Andressatu najmout, ještě než jsem se přidal já. Mají pouze jediné město, Cortes Andres. Říká se, že jeho vnitřní opevnění nebylo nikdy prolomeno.“

„Kocourek ovládá Andressat?“

„U Tira, to ne! Hrabě – Jeddrin se, myslím, jmenuje – ho nenávidí. Na jih od Andressatu je Jižní Marka. Na tu si Kocourek dělá nárok a podle toho co vím, možná právem. Také si nárokuje města podél Chaloquay a přístavy v Zálivu Rohu na Immerhoftu. K těm patří Sibili a Cha na řece a Confaer, Korran a Sul na pobřeží.“

„Jak se vůbec dostal k Pliuni?“ otázala se Paks.

„Prostě si ho vzal. Počkal si, až bude Sier z Westlandu bojovat v horách na západě, pak vyrazil a zabral ho. Pliuni bylo svobodné město, ale vždy se spoléhalo na Sierovu ochranu.“

„A co zbytek přístavních měst?“ otázala se Arne.

„Nevím. Slyšel jsem jejich jména, ale nevím, kde přesně leží, ani kdo je ovládá. Mořský Zub, to je pirátské město, a Immerdzan u ústí Immeru. Pak ještě Zith, Aliuna, Sur-vret, Anzal a Immer-něco. Ne, Ka-Immer. Něco z toho jsou města pirátů a něco slušná obchodní města – alespoň se to říká.“

Když dorazili k Ifossu, připadal jim po Valdaire malý a ošuntělý. Hradbami obehnané město obydlené ne více než osmi nebo devíti tisíci lidmi a obklopené ornou půdou a sady bylo v zimě dosti bezútěšné. Utábořili se před městem na dlouhém poli, které se svažovalo k řece, a povozy odjely pro zásoby. Zpět s nimi dorazili Cechovní mistři, aby se poradili s vévodou. Rekruti i veteráni zírali na jejich elegantní oděvy, klobouky s nízkou špičkou, lemované kožešinou, dlouhé zašpičatělé rukávy a podivně střižené kabátce.

V Ifossu se zdrželi několik dní. Druhou noc Paks využila toho, že je služebně starší, aby se dostala do města. Stammel jim pověděl o *Smějící se lišce*, novém dobrém hostinci poblíž východní brány, proto bez povšimnutí prošli kolem *Sokola*, *Zlatého žebříku* a *Kejklíře* a zamířili do podniku podle Stammelovy volby.

Hostinec byl nový a čistý a hostinský se tvářil přátelsky. Pivo měl také dobré a ne drahé. Paks si objednala smažený ovocný koláč, Vik se rozhodl pro kořeněný bochánek a brzy si užívali improvizovaného večírku. Když se Paks rozhodla odejít, dva členové jejich skupiny ještě nechtěli a zdrželi se, „jen aby dopili džbánek," jak řekli.

„Nechoďte zpátky moc pozdě," dobíral si je Vik, „a nečekejte, že za vás vezmeme hlídku, protože já si hodlám dopřát krásnýho spánku."

„Krásnýho spánku nebo spánku s kráskou?" otázal se měšťan od vedlejšího stolu, který pozoroval Paks a láhev vína mu dodala odvahy.

„Spánku," odvětil vesele Vik. „Ona má hlídku přede mnou." Nebyla to pravda, ale byla to chytrá výmluva. Paks už odcházela, protože věřila, že Vik nějakou dobrou odpověď najde. Našel ji vždycky a s každým. Do tábora se dostali krátce před výměnou hlídek. Stammela nepotěšilo zjištění, že se ti dva zdrželi.

„Myslíš, že se vrátí včas, nebo bych pro ně měl raději dojít a přivést je?"

„Sif má hlídku až pozdě," odvětila Paks. „Má také výdrž v pití a nemyslím si, že by se opozdil. Tama moc dobře neznám, je od Dorrin, ale Sif na něj určitě dohlédne."

„Doufám. To místo vypadá čistě, ale je to na druhém konci města. Jestli se nevrátí do půlnoci, dej mi vědět, potom pro ně zajdu."

Rozpis hlídek přidělil Paks za partnera Jenitse, měli na starosti krátký úsek na východní straně tábora, od koní ke vstupu. Byla téměř půlnoc, když Paks zaslechla z cesty do Ifossu nejistě zpívanou píseň. Jak se hluk blížil, rozeznala dva hlasy. Stráže u vstupu do tábora se zasmály. Paks doufala, že je to Sif a Tam, ale hlasy zněly opile.

„Jako včéééličkáá, rychle nááštvanááá, ale její med… hustej a sladkej…" Jeden z dvojice se odmlčel, odkašlal si a pak se dal opět do zpěvu. „Nebo-ojím se jejího žiháádlááá, ale me-ééd…"

„Ticho tam!" Hluk zaslechla Dorrin, velitelka hlídek. Paks uslyšela od dvojice škytání a nezřetelné mumlání. „Pojďte na světlo," pronesla Dorrin, „a řekněte heslo!" Paks

viděla, jak se dvě tmavé postavy blíží k pochodním u vstupu do tábora, a slyšela je koktat heslo.

„Jste ostuda Kumpanie!“ vyštěkla Dorrin. „Veteráni, kteří neznají svoji míru – proč si myslíte, že jsme do města nepustili ostatní, co? Tohle není tažení, při kterém byste se mohli opíjet a žvanit po krčmách. A co se stalo s tvým pláštěm, Tame?“ Pokud se Dorrin dostalo nějaké odpovědi, Paks ji neslyšela. Dorrin si odkašlala a uplivla. „Vaši seržanti se o vás postarají,“ pronesla. „Počkejte tady.“ Odešla.

„To je tak špatný opít se?“ otázal se tiše Jenits. „Byl jsem zvyklej…“

„Přijde na to,“ odpověděla Paks. Otočili se a kráčeli zpět ke koním. „Všechno, co řekneš v krčmě, se donese dál. Když se opiješ a mluvíš o Kumpanii, kam jdeme nebo kdy – je to špatné.“

„Chápu,“ odvětil Jenits.

„A pak také, když jsi opilý, je pravděpodobnější, že tě zajmou otrokáři nebo napadnou zloději,“ pronesla Paks. „Nebo pokud máš po pití zlostnou náladu, mohl by ses poprat a to by přineslo potíže celé Kumpanii. Samozřejmě pokud jde o večírek kohorty nebo Kumpanie, je to něco jiného.“

Druhý den Paks viděla Sifa hřebelcovat muly podle jízlivých rad jejich vozky. Byla si jistá, že Dorrinin seržant našel něco stejně nepříjemného i pro Tama.

Když opustili Ifoss, vydali se přes pastviny směrem ke Střední Marce. Za soumraku se utábořili pod jedním kopcem. Vzhůru vedla ovčí stezka. Další den strávili šplháním vždy střídavě šikmo vlevo a vpravo po úbočí svahu. Rozšířil se jim výhled na sever, viděli Ifoss s jeho hradbou a po proudu řeky další hradbu a věž. Stammel jim řekl, že je to fosská Pevnost. Ve výšinách se prohánělchladný vítr. Míjeli šedé kameny porostlé oranžovými a hnědými lišejníky. Kameny byly stále hrubější a vytvářely dlouhé řady, které vypadaly jako nízké hradby. Prošli mezerou v jedné takové hradbě, která jim na jedné straně dosahovala až do výše ramen. Táhla se po svahu, kam až Paks dohlédla. O něco výše kameny

zmizely pod hustým trávníkem, který však měl ještě zimní žlutohnědou barvu. Svah se zmírnil. Toho večera se utábořili poblíž té přírodní hradby.

Širokého temene kopce dosáhli druhého dne ráno po necelé hodině pochodu. Paks hleděla na rozlehlou a prázdnou zemi, která se rozprostírala směrem na jih. Zdálo se, že vysoký hřeben hor směrem na jihozápad mírně klesá, tu a tam z něj stékaly prudké říčky, kolem nichž rostly stromy. Nad hlavami se jim klenula modrá obloha téměř bez mráčku, viděli na míle daleko – spatřili například daleko před sebou cválajícího koně s jezdcem. Nikdo z důstojníků se netvářil znepokojeně, proto si Paks pomyslela, že to musí být jeden z jejich poslů.

Přestože přešli několik klikatých ovčích stezek, neviděli ovce ani pastýře. Paks si uvědomila, že jsou nápadnější než šedivé ovce, každý pastýř se jim samozřejmě klidil z cesty. Toho odpoledne se utábořili na místě, kde se pod několika prameny vytvořilo jezírko. Z nižšího konce jezírka vytékal čistý potok, který pak stékal do úzké pukliny ve skále.

Příštího dne právě po obědě Paks zaslechla z jihu troubení rohů; ten zvuk se ještě chvěl ve vzduchu. Upřela pohled na jih a snažila se něco zahlédnout. Daleko pod kopcem byla skupina jezdců, ale zvuk rohu se k nim donesl z ještě větší dálky. Země se začala chvět pod údery kopyt. Stammel je svolal do bojové formace, ostatní seržanti už také křičeli. Vojáci si sundali ze zad štíty a tasili meče. Paks pozorovala své rekruty. Volya byla bledá, ale tvářila se dychtivě. Keri se mračil a zlehka kýval mečem, jako by si připomínal nacvičené údery. Jenitsovi zrudl týl. Jak se jezdci přibližovali, Paks povolila ramena a zhluboka se nadechla. Jezdci na sobě měli hnědé a šedé tuniky, zvláštně volné, a v rukou drželi dřevce bez ozdob.

Koně v první řadě zpomalili a jezdec v čele pozdravil vévodu. Arcolin vyjel kupředu s ním. Paks opět neslyšela, o čem spolu mluví. Znovu pohlédla na své rekruty, byli příliš strnulí.

„Klid!“ řekla. „Dýchejte pomalu.“ Keri sklouzl pohledem k ní a roztřeseně se nadechl. Arcolin se otočil k jejich houfu a dal znamení seržantům.

„Meče do pochev!“ zavelel Stammel. Paks zlehka zasunula meč zpět na jeho místo. Někteří rekruti byli tak nervózní, že se jim to povedlo až na druhý pokus. Čekali. Paks se podívala k zemi a viděla, že z koberce mrazem spáleného trávníku už raší nová světlezelená stébla. Vpředu, téměř pod Jenitsovou levou nohou, rostly lístečky se dvěma drobnými bílými kvítky na vrcholku. Už je skoro jaro, pomyslela si Paks. Rozhlédla se po dalších květinách, ale žádné neviděla. Jezdci otáčeli své koně. Kapitáni se vrátili k nim, ale vévoda a jeho panoši odjížděli vedle vedoucího jezdce.

„Čeká nás rychlý pochod a na jeho konci bitva,“ řekl Arcolin. „Teď se napijte a pověste si štíty zpět na ramena, ale buďte připravení kdykoliv změnit pozici.“ Když se rychlým krokem vydali na jih, nikdo toho moc nenamluvil. Před nimi se pohyboval oblouk jezdců a další jeli vedle vévodových vojáků. Paks pozorně sledovala jejich šedohnědé tuniky, a když se jeden z jezdců sklonil, aby rozpletl zamotané otěže, letmo pod volným rukávem zahlédla růžovou. Takže to přece jen byli Clartovci!

Při chůzi zaslechli rohy znovu – hluboké i vysoko položené dlouhé tóny i rychlé krátké signály. Udržovat rovnoměrný krok bylo těžké, rohy a svažující se terén je nutily ke stále rychlejšímu postupu. Paks nyní viděla, že míří do širokého sedla mezi výšinou za nimi a podobným kopcem vpředu. Vlevo a vpravo země strmě klesala do hlubokých roklí. Za sedlem stála věž, lesknoucí se v pozdním odpoledním slunci, a kolem ní se vlnila tmavá masa. Paks si uvědomila, že to musí být armáda. Pochodovali dál, Paks přemítala, jestli tu vzdálenost překonají do tmy. A na čí straně jsou?

Jakmile se vydali přes sedlo, připojili se k nim po obou stranách další jezdci v šedohnědém. Svah pod jejich nohama stoupal k věži. Paks nyní kvůli jezdcům před nimi nic neviděla, ale hřmot a rachot bitvy se jasně přibližoval. Únavu z pochodu pohltilo vzrůstající vzrušení. Jezdci si přetáhli přes hlavy své neforemné tuniky a v záři zapadajícího slunce zaplála růžová a bílá barva Clartovy kavalerie.

Arcolin se sklonil a promluvil na Stammela. Seržant přikývl a otočil se ke kohortě. „Štíty!“ zavelel. Paks uchopila svůj štít a přesvědčila se, že její rekruti pevně drží své.

Tasili meče. Jak postupovali a přesouvali se z pochodového zástupu do bojových pozic, zaujala Cracolnyova kohorta místo na jejich pravém křídle.

„Pomalu vpřed – vy tam, držte řadu!“ křikl Stammel. Paks slyšela, že Clartovci vykřikli a pobídli koně do útoku. Zvedla se oblaka prachu. Před nimi se ozval silný řev a další signály rohů. Z prachu se vynořil vévoda a jel vedle nich. Panoši se shlukli kolem něj. Paks přemýšlela, jestli mají ze sedla lepší výhled.

Vévoda ukázal před sebe, jeden panoš odcválal. Zezadu se přihnal Arcolin a zařadil se vedle vévody. Paks neslyšela nic než zvuky bitvy. Arcolin se stáhl a za několik okamžiků se po jejich levém boku objevila Dorrinina kohorta. Paks viděla, že vévoda otáčí hlavu. Podívala se vpřed. Přes zvířený prach viděla bojující postavy a dokonce i barvy. Zelenou, tamhle černou a žlutou a znovu zelenou. Jak se blížili k věži, tyčila se nad nimi stále výš. Až k její předprsni prach nevyletí, Paks na ní viděla lučištníky v modrém.

Vévoda přiložil ke rtům lehký lovecký roh a vytroubil signál složený z pěti rychlých tónů. Okamžitě se ozvala odpověď, v níž Paks poznala signál Halverikovců. Bitva se začala blížit k nim, zatímco se zeleně odění vojáci stahovali. Jejich protivníci začali vítězoslavně jásat – a okamžitě přestali, když za ustupujícími Halverikovci spatřili pevné řady vojáků vévody Phelana. Zaznělo další zatroubení rohu a Halverikovci uhnuli vlevo. Nepřátelští bojovníci narazili do linií Phelanovců. Arcolinova kohorta, která se nacházela zhruba uprostřed oblouku vytvořeného Clartovou, Phelanovou a Halverikovou kumpanií, nesla hlavní nápor. Paks neměla čas ani na poslední povzbuzující slovo svým rekrutům, náhle byla plně zaměstnaná.

Navzdory hodinám cvičení Paks zjistila, že se nepřátelské údery zahnutou čepelí špatně odvracejí. Utržila několik malých ran, než zabila svého prvního nepřítele, a stihla to právě včas, aby pomohla Kerimu s jiným, který mu právě rozbil štít. Bojovala dál a snažila se dohlížet na své rekruty, jak jen mohla. Pod nepřátelským náporem se kohorta téměř zastavila, ale nezaváhala, první řady se stále dobře držely.

„Arcolinova kohorto! Opřete se do nich!“ zazněl za nimi

vévodův hlas. Kohorta vyrazila vpřed a zploštila oblouk jejich linie. Odpor nepřátel zeslábl, cizí vojáci se přesunuli více vlevo, dál od jejich tlaku. Boj však stále zuřil. Paks neměla čas přemýšlet, jak se bitva vyvíjí. Před ní se zhroutil k zemi Jenits, provedla přes něj výpad a zaútočila na nepřítele, který se ho chystal zabít. Jenits vykřikl, protože mu stoupla na ruku. Přesunula nohu a doufala, že ho někdo dostane bezpečně pryč. Voják, který ho napadl, bojoval divoce, až se jí ho konečně podařilo složit bodem do krku. Střelila pohledem po Jenitsovi a neviděla ho. To je dobře, pomyslela si, a zaútočila na blížící se vojáky.

Nepřátelé před nimi se vytráceli, přestože levé křídlo mělo podle hluku práce dost. Paks se rozhlédla a uviděla Volyu i Keriho. Volya krvácela z ošklivé rány na pravé paži. Keriho štít se úplně rozpadl, ale rekrut stále svíral v ruce jeho držadlo.

„Keri! Seber si nějaký dobrý štít – zahoď to…“ Překvapeně pohlédl nejdříve na ni a pak na svou ruku. Sledovala ho, dokud se nezbavil rozbitého štítu a nezvedl jeden nepřátelský, který se válel poblíž. „Volyo, jdi si to dát obvázat – stáhni se – jeden ze seržantů ti řekne, kam máš jít.“ I ostatní ranění se přesouvali dozadu a ti zdraví se semkli k sobě.

Paks se rozhlížela po Arcolinovi nebo vévodovi. Arcolina spatřila vlevo vpředu. Stammel byl u něj. Arcolin mávl na Cracolnyu, který poslal svou kohortu vpřed. Clartovci přezbrojili a vyjeli dále vpravo. Potom se pravé křídlo stočilo a tlačilo nepřítele proti Dorrinině kohortě a Halverikovcům. Paks stále nedokázala určit, kolik vojáků proti nim stojí. Bojovali dál. Ačkoliv řady nepřátel kolísaly, nezdálo se, že by se příliš tenčily. Slunce zapadalo a jak světla na obloze ubývalo, nepřátelé se znovu zběsile pokusili o průlom. Využili výhody sklonu svahu, prorazili mezi Halverikovci a Dorrininou kohortou a vyhrnuli se z kopce dolů do tmy. Paks zaslechla kletby Clartovců, kteří ihned bezohledně vyrazili za nimi. Paks doufala, že vévoda nenařídí pěší pronásledování. Náhle se cítila tak unavená, že se téměř nemohla hýbat.

Arcolin přejel zpět k nim a domlouval se s Clartovým kapitánem. Potom se obrátil na Stammela. „Vezmi je do nepřátelského tábora, drží ho Clartovci. Postav tam silné

hlídky. Myslím, že Dorrinina kohorta je pronásleduje, ale někteří z nich by to mohli obejít a vrátit se. Kdybyste mě potřebovali, budu u vchodu do věže.“ Odjel k věži, z jejíchž úzkých oken se linulo světlo. Paks zajímalo, kdo ji brání.

Nepřátelský tábor byl plný zásob. Clartovci některé stany pokáceli, ale většina jich ještě stála. Nad dlouhým ohněm se pekla kráva. Paks se v ústech seběhly sliny. Ona a ostatní veteráni stáli na stráži, zatímco nezranění rekruti pomáhali lékařům a zřizovali tábor. Přála si, aby věděla, jak se vede jejím rekrutům a přátelům. Z dáli viděla pouze Vika a Arne.

Připadalo jí to jako dlouhá doba, než se Stammel vrátil ke kruhu hlídek. Paks si vyčistila meč a zasunula ho do pochvy, potom shodila štít a protáhla se. Ramena měla strnulá na místech, kam se jí zařezávaly popruhy tlumoku. Váhavě štít zvedla a zívla. Nyní cítila každou ránu a modřinu. Vítr jí pod nos zavál vůni pečeného masa a bojovnici se stáhl žaludek. Konečně ji přišel vystřídat jeden rekrut, bradu měl ještě potřísněnou tukem. Na odchodu potkala Stammela.

„Tady máš!“ Podal jí plátek hovězího na kusu chleba. „Chtěl jsem se k tobě dostat dřív. Určitě budeš chtít zajít za Jenitsem, má zlomenou ruku. Volya potřebovala zašít, ale už je na nohou. Keri je v pořádku, utržil sotva nějaké škrábnutí.“ S ústy plnými jídla Paks zamumlala díky.

„Komu patří ta věž?“ otázala se poté, co spolkla velký kus hovězího.

„Andressatovi. Jeho vojáci se oblékají do modré a zlaté. Uvidíš zítra.“

„Proč nevyšli ven? Myslela jsem, že Siniavu nenávidí.“

„To ano. Ale je jich uvnitř jen čtyřicet nebo padesát. Nechtějí o tu věž přijít, nenechali by ji ani nám.“

Paks přikývla, ukousla si další sousto a vydala se k lékařskému stanu. Ten očividně patřil nějakému nepřátelskému důstojníkovi, byl velký a rozdělený žlutými závěsy do několika oddělení. Jenits ležel na slaměném kavalci, ramena měl podepřená jeho rámem a levou ruku v dlahách. Volya seděla vedle něj s čutorou, oba byli bledí, ale nevypadali špatně.

„Už jste jedli?“ zeptala se Paks. Oba přikývli. „Dobře. Dojím si večeři.“ Dřepla si vedle Jenitse. „Dali ti otupující víno?“

„Jo – dali," odvětil lehce zastřeným hlasem.

„Promiň, že jsem na tebe stoupla," pronesla Pak. „Ale tohle…"

„To je v pořádku. Už byla – zlomená. Proto jsem – upadnul."

„Dobře, že to odnesla štítová ruka," řekla Paks. „Nezabojuješ si pár týdnů, ale potom se nebudeš dostávat zpět do formy tak těžko. Vedl sis dobře, Jenitsi. Předpokládám, že ti to Stammel řekl…"

„Jo. Ale já – po nějaký době jsem zapomněl na správný údery – a bylo to tak rychlý…"

„To se mi v první bitvě stalo taky, proto mám na noze velkou jizvu. Jak mi řekl Stammel, prostě to budeš cvičit víc, až na to nedokážeš zapomenout." Jenitsovi se podařilo vykouzlit nejistý úsměv. Paks se otočila k Volye. „Volyo, ty sis taky vedla dobře. Podle toho, co jsem viděla, už se štítem zacházíš mnohem lépe. Řekli ti lékaři, že máš zůstat s Jenitsem?"

„Ano. Prý mu mám dát další otupující víno, kdyby to potřeboval."

„To zvládnu a ty se trochu prospi. Dnes v noci budeme všichni hlídkovat a předpokládám, že zítra zase bojovat."

„Ale já stejně nemůžu spát. Jsem ještě příliš vzrušená." Volye se leskly oči nadšením.

Paks vzdychla. „Volyo, jsi unavená, ať si to uvědomuješ nebo ne. Běž se zabalit do pláště a jestli do půl hodiny neusneš, můžeš se vrátit a vystřídat mě." Volya váhavě vstala a podala čutoru s otupujícím vínem Paks. „A s nikým nemluv, to by tě pak udrželo vzhůru." Volya přikývla a vyšla ven. Z jiné části stanu vyšel lékař a pohlédl na Paks.

„To je tvá krev nebo jejich?"

Paks pohlédla na svou paži. „Myslím, že obojí. Ale není to nic vážného."

„Ale byla jsi na stráži a neměla jsi čas to vyčistit. To znám. Ukaž, podívám se na to!" Lékař s bolestivou důkladností vyčistil různé šrámy, které utržila, a brumlal: „Kdybych jenom dokázal vás hrdiny přesvědčit, že vyčištění takových ran je stejně dobré – ne, *lepší* – než uzdravující

kouzlo! Je to levné. Je to snadné. A když jsou rány *čisté*, nehnisají a nezpůsobují horečku…“

„Au!“ ozvala se Paks, když ji čistící roztok zaštípal v řezné ráně na ruce.

„Nehýbej se. Musím se podívat, jestli to nezasáhlo kloub – ne – máš štěstí. Možná bychom potřebovali silnější rukavice.“

„Neměla jsem svoje nasazené,“ zamumlala Paks. Lékař si odfrkl a pokračoval dál.

„Určitě neschováváš ještě něco?“ zeptal se jí, když dokončil obvaz na její ruce.

„Už nic.“ Pohlédla dolů a zjistila, že Jenits vše se zájmem pozoroval. Stejně tak i ostatní ve stanu.

„Zůstaneš s ním?“ otázal se lékař.

„Potřebujete to? Můžu.“

„Ano, prosím. Chodí nám sem zranění vojáci od Clarta a Halverika a později se jich tu objeví ještě víc. Můžeš mu dát tolik otupujícího vína, aby ho to uspalo. Nějaké tři nebo čtyři doušky by na to měly stačit. Totéž platí i pro ostatní – kdyby se něco dělo, zavolej.“ Lékař přešel do vedlejšího oddělení a Paks zvedla Jenitsovi hlavu, aby mohl pít snadněji. Za několik minut chrápal. Rozhlédla se po ostatních, všichni vypadali, že dřímají. Paks opřela čutoru poblíž, vzala si z batohu plášť a zabalila se do něj. Z druhého konce stanu se náhle ozvaly nějaké rozrušené zvuky, které po několika minutách utichly.

Když příště otevřela oči, byla ztuhlá jako prkno a lékař se na ni ve světle lucerny usmál. „Ty jsi mi nějaká ošetřovatelka!“ řekl. „Jestli ses chtěla vyspat, měla sis najít nějaký slamník a natáhnout se.“

Paks zívla a pokusila se zaostřit pohled. „Nevěděla jsem, že se mi chce spát. Omlouvám se.“ Pohlédla na Jenitse, ale ten klidně spal.

„Žádné známky horečky,“ řekl lékař. „Tentokrát si udělej pohodlí, než zase půjdeš spát.“

Paks se s námahou zvedla a zavrtěla hlavou. „Nebudu spát. Která je vůbec hlídka?“

„Nedělej si starosti. Stammel ti přišel povědět, že tě nebude potřebovat…“

„A našel mě, jak spím.“ Paks zrudla.

„Správně,“ odvětil lékař. „Nebudil tě a řekl mi, ať tě nechám spát až do úsvitu. To jsou ještě čtyři hodiny.“

Paks znovu zívla. „Je to lákavé…“ Lékař odešel. Tříletá zkušenost jí radila, aby spala, pokud může. Nyní však byla vzhůru a zvědavost jí nedala spát. Naposledy se podívala na Jenitse, vyšla ze stanu a zamířila k oblasti, která byla přidělena její kohortě.

Kefer chrápal u ohně, ale když promluvila na strážného, vzbudil se. Potvrdil to, co jí sdělil lékař, a řekl jí, aby se vyspala, jak může.

„Zítra pochodujeme dál a jestli je chytíme, bude boj.“ Kefer zívl. „Clartovci jich hodně dostali, ale zhruba šest stovek jich uteklo.“

Paks natáhla ruce k ohni, oproti lékařském stanu bylo venku chladno. „Stammel říkal, že jsme neměli velké ztráty…“

„Ne, naše kohorta ne. Přišli jsme o tři veterány, kteří se vrátili z odpočinku, a o jednoho rekruta. U Dorrin to bylo horší, ale vzhledem k okolnostem ještě dobré. Jdi se vyspat, Paks!“ Ukázal jí na nedaleký stan, Paks si vlezla dovnitř, našla si volné místo a spala až do rána.

Navzdory Keferově předpovědi se druhý den nedali znovu na pochod, místo toho rozebírali nepřátelský tábor. Několik skupin odešlo na bitevní pole a vrátilo se s použitelnými zbraněmi a zbrojemi. Ostatní vyklidili z tábora zásoby – pytle s obilím a fazolemi, velké džbány vína a sudy piva. V jednom stanu našli vybavení pro kovářskou dílnu: kovadliny, kladiva, kleště, měchy, železné pruty a kotouče surového železa.

Většinu toho nanosili do skladišť pod věží; o každém nákladu si písaři kumpanií udělali záznam. Siger s Hofrinem vybrali zbraně, jimiž se nahradí ty poškozené, a rezervní zásoby na cestu. Kumpanie si rozdělily také nepřítelovy muly i s krmením pro ně.

Podle řečí, které vyslechla při práci, Paks usoudila, že Siniavova armáda přišla ze západu. Než dorazila k této věži, obsadila po cestě podél západní hranice ostatní, a ty nyní drželi Siniavovi vojáci. Jeden člověk však přežil, uprchl a varoval velitele severní hlásky, zetě hraběte Andressata.

Když k ní dorazily nepřátelské síly, našly věž neprodyšně uzavřenou a dobře bráněnou. Clartovi zvědové, kteří jeli před Halverikovci, zjistili, že právě probíhá obléhání, a Halverikovci na obléhatele zaútočili. Přestože je nepřítel počtem silně převyšoval, podařilo se jim udržet ho poblíž zdí věže, kde mohli Andressatovi lučištníci napáchat v jeho řadách největší škody, dokud jim nepřišla na pomoc Phelanova kumpanie a zbytek Clartovců.

„Měli odtamtud zmizet," řekl Halverikův desátník, když spolu s Paks tahali přes dvůr věže pytle s obilím. „Jenže si mysleli, že nás dokážou rozbít a zlikvidovat – hlupáci – a my jsme je zatím zaměstnávali natolik, že nemysleli na nic jiného."

„Takže to bylo drsné," pronesla Paks.

„Bojovali jsme v sevřené formaci, stejně jako vy. Prostě jsme tam napochodovali a nechali je do nás bušit. Věděli jsme, že se blížíte. A měli jsme nějaké Clartovy jezdce, kteří jim dělali potíže na křídlech."

„Je moc špatný, že utekli," zamumlal jeden voják od Halverika. „Po tom, co udělali minulej rok…"

„Bylo jich moc," odvětil desátník. „Ale dost jsme je pocuchali, takže si na nás chvíli budou dávat pozor. A kromě toho, ať si jdou povědět svému pánovi, že už zase prohráli. Ještě párkrát takhle utečou a nebudou stát za nic – ani ti, kteří zbudou, aby ten příběh vyprávěli."

Do večera byl tábor rozebrán. Všechno ostatní snesli na hromadu a spálili, velký oheň, který plápolal do tmy, oznámil všem na míle daleko, že nepřátelský tábor už nestojí. Paks obdržela svůj podíl, zapsaný do účetní knihy. Její rekruti už nebyli žádnými rekruty, všichni povýšili do vojenského stavu.

Když se následujícího rána dali na pochod, Paks zjistila, že se v zástupu posunula vpřed. Bylo jí líto těch mrtvých a raněných, díky nimž získala své místo, ale ráda viděla kupředu. Po celou cestu viděla stopy úprku nepřátel – zlomené zbraně, krví potřísněné šaty a zbroje a těla. Jejich zranění vypovídala o tom, že ne všechny zabili Clartovci nebo Halverikovci.

Uprostřed odpoledne dorazili k další věži na západě. Na jejím vrcholku vlál žlutočerný prapor a když se k ní přiblížili,

přivítala je sprška šípů. Jejich útok se nezdařil a dvě kumpanie se utábořily kolem hradeb. Clartovci jeli dál, aby prozkoumali další věž, a vrátili se se zprávou, že i ta je v rukou nepřátel.

Dalšího dne za úsvitu Paks viděla, jak asi padesát černě oděných bojovníků přelézá přes hradbu, v šeru je téměř nebylo vidět. Vykřikla na poplach a vyrazila vpřed, od přilby se jí odrazil šíp. Lučištníci ve věži byli vzhůru. Zvedla štít a spolu s ostatními strážemi se vrhla na Kocourkovy vojáky, zatímco tábor za ní se probouzel. Po několik zoufalých minut byly stráže přečísleny a nepřítel na ně tvrdě dotíral.

Zároveň se nepřátelští vojáci pokusili o výpad z jižní brány, kde se právě řadili k útoku Halverikovci. Několik minut se vyjící masa bojovníků přelévala před bránou sem a tam. Ven proudili stále další a další Siniavovi vojáci, jak se Paks později doslechla od jednoho z Halverikových vojáků.

„Museli jsme ustoupit, přečíslili nás, ale pak váš vévoda přivedl dvě z vašich kohort a bylo to vyrovnané. Takhle to pokračovalo skoro celé ráno. Oni nemohli prorazit ven a my jsme se nemohli dostat dovnitř. Potom pomalu vycouvali a spustili padací mříž – to se musí Andressatu nechat, postavit pevnost umějí."

Paks viděla bitvu pouze okrajově, jako jedna z kruhu stráží na druhé straně. V kuchařském stanu se potkala s Barranyi.

„Řeknu ti, Paks, ten jejich kapitán není žádnej hlupák," pronesla Barra. „Párkrát málem prorazili, a kdyby si k tomu vybrali správnou dobu, mohlo se jim to i podařit."

Paks vytřela zbytek svých fazolí kůrkou chleba. „Ne u Halverika a vévody! Ty nepřekvapí. Spíš si lámu hlavu, kolik jich ještě je – u příští věže a dál. Tyhle dokážeme zvládnout – ale další?"

„Andressat tady někde má vojáky…"

„Kolik – asi šedesát v první věži a zhruba tolik v další jedné nebo dvou? A nenechají věže bez ostrahy."

„Ne, víc. Slyšela jsem, jak o tom dnes ráno Dorrin něco říkala Valovi. Povídala, že jsou na cestě a mohli by tady bejt dneska odpoledne nebo zejtra."

„Uvěřím tomu, až je uvidím, Barro. Nedoslechla ses, jestli je Kocourek tam uvnitř?" pokynula hlavou k věži.

„Ne. Všichni říkají, že není. A neviděla jsem ani tu korouhev, kterou loni na podzim nosil jeho osobní strážce.“

„Doufám, že tady nemarníme moc času. Zajímalo by mě, kde ten neřád je.“

„A jaký má vojáky. Můžeme jenom doufat, že Clartovcům nic neujde.“

„Jestli se ztratil někam na východ, k Sorellinu nebo těm ostatním městům, mohli bychom tu bloudit celou sezónu a nikdy bychom ho nechytili.“

Barra pokrčila rameny. „To je vévodova věc, ne tvoje.“ Paks vstala a Barra se na ni zahleděla. „Trápí tě něco? Něco jinýho než Canna a Saben?“

„Tohle, Barro – ty víš, co minulý rok udělal některým zajatcům?“ Barra přikývla. „Našli jsme v jednom stanu sadu náčiní. Jen chci mít jistotu, že ho zabijeme.“

„Ale jeho vojáci by pořád…“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne, nemyslím si, že budou stejní, i kdyby jich zbylo hodně. Myslím si, že je to jeho práce.“

„Možná.“ Barra se otočila, aby pozdravila Natzlin, která právě přicházela od výdejny. Paks jí zamávala a vrátila se na své stanoviště.

Po zbytek dne ani jedno z vojsk nezměnilo svou pozici. Příštího dne uprostřed dopoledne dorazila armáda Andressatu. Paks si pomyslela, že vypadá mnohem profesionálněji než městská domobrana. Čítala něco přes tisícovku lidí, rozdělených do čtyř kohort po dvou stovkách pěších a padesáti jezdcích. Paks se dívala, jak jim vévoda a Halverik jedou naproti. Andressatovi vojáci se přesunuli do obléhacích pozic a žoldnéři vyklidili prostor.

„Slyšel jsem, že ráno vyrážíme,“ řekl Vik, když s Paks přenášeli stanové tyče z jednoho tábora do druhého.

„To doufám,“ odvětila Paks. „Tahle skupina dokáže zvládnout tu věž i bez nás.“

„Vypadaj dobře,“ uznal Vik. „Ale proč myslíš, že dělaj tak velký kohorty? To nemůže bejt pružný.“

„Uf! Kdybychom měli tolik lidí, možná bychom zjistili, že se čtyřmi jednotkami se pohybuje snadněji, než…“ Paks svraštila obočí a snažila se spočítat, kolik by to bylo.

„S deseti,“ pronesl samolibě Vik. „Kdybysme je tak měli – potom by se proti nám nemohl postavit nikdo!“

„Taky se na to nikdo nechystá.“ Když zvedali stanové tyče v nových dírách, Paks zavrčela: „Doufám, že kvůli jedné noci nebudeme muset stavět všechny stany!“

„Nemyslím.“ Vik si zamnul svůj sluncem spálený nos. „Rád bych věděl, kolik vojáků má Siniava dohromady.“

„Ne dost na to, aby nás zastavil,“ odvětila zamračeně Paks.

„To doufám. Ale koukni, Paks, když mohl poslat osm stovek nebo tisíc sem a není s nima, pak musí mít někde další armádu. A ve svejch městech má posádky. Mohl by mít mnohem větší vojsko, než jaký dá dohromady vévoda.“

„To je pravda.“ Paks se zamračila. „No, jestli je to…“

„Uděláme to jako ten muž se sudem piva,“ řekl s širokým úsměvem Vik.

„Jak?“

„Neříkej mi, že jsi ten příběh nikdy neslyšela! Je starej, Paks.“

„Nikdy. Vyprávěj mi ho!“

„Dobře. Žil jeden muž, kterej byl známej tím, kolik toho dokázal jedním douškem polknout. Na tržišti vyhrál spoustu piva zadarmo tím, že se sázel, že dokáže na jeden zátah vypít tenhle nebo tamten džbán nebo měch vína. Brzy se to o něm vědělo na míle daleko a nikdo se s ním nechtěl sázet. Potom se vydal se svým bratrem na cestu a zastavili se v jedný hospodě. Jeho bratr se začal chlubit, co dokáže, a netrvalo dlouho, hospodskej mu nabídnul sázku. Chlap se rozhlídl po místnosti a neviděl žádnej korbel ani džbán, kterej by nedokázal vypít. Souhlasil, že jedním douškem vyprázdní jakejkoliv korbel na pivo, kterej je v místnosti, jinak mu dá všechno stříbro.

Ale hostinskej měl taky svoje triky, odhrnul závěs u výčepu a tam stál z poloviny plnej sud. Muž samozřejmě řekl, že to není korbel, ale ostatní kolem odpověděli, že je. Bylo jich tam víc a měli zbraně.

Ten muž věděl, že se chytil do pasti, a navíc se zlobil. Tak přešel k sudu a pokusil se ho zvednout, ale ten na něj byl samozřejmě moc těžkej. Hostinskej mu řekl, ať si klekne a

pije ze zátkovnice – no, ve skutečnosti řekl něco horšího – přitom se celou dobu smál a chlap se rozzlobil skoro k nepříčetnosti. Takže odpověděl: Ne, vypiju si svoje pivo vestoje, jako každej chlap, prorazil do dna díru a nechal pivo týct ven, dokud ten sud nedokázal zvednout a vypít zbytek – jedním douškem. Jeho bratr zatím držel hostinskýho mečem u zdi. Když muž dopil, řekl: Korbel je něco, co se dá zvednout rukou, hostinský, a každej hlupák, kterej nerozezná korbel od sudu, může prodat sud piva za cenu korbelu. Měšťani se zasmáli, nejen kvůli jeho silný paži, a přinutili hostinskýho, aby se s ním vyrovnal. Potom ten muž a jeho bratr pokračovali dál svou cestou, živí a o nic chudší. Takže tam, kde jsem vyrůstal, když si toho někdo bere moc, říkáme, že to musí udělat jako ten chlap se sudem piva – zmenšit potíže tak, aby odpovídaly jeho velikosti, a potom je teprve polykat.“

Paks se smíchem přikývla a Vik pokračoval. „Tohle nějaký to pivo ze Siniavova sudu vypustilo – ztratil víc než šest stovek chlapů na podzim, přijde i o tyhle a zbytek v Andressatu – asi tak o osm stovek nebo víc. Víš, že dobře vycvičený vojáci se nedaj jen tak tahat z klobouku. Ať jich má kolik chce, tohle ho bude bolet.“

„To doufám,“ odvětila Paks.

Kapitola třiadvacátá

Během následujících tří dnů pochodovaly Halverikova a vévodova kumpanie na jih do Cortes Andres. Zpomaloval je déšť a drsná krajina, cesta se klikatila dolů strmými údolími a zase nahoru na ovčí pastviny. Paks viděla pečlivě terasovitě upravené svahy s řadami tmavých tyčí.

„To jsou mladé ovocné stromky?“ zeptala se Stammela.

„U Tira, ne! To je vinná réva. Tohle je země vína, Paks.“

„Aha. Nepodobá se žádné vinné révě, kterou jsem viděla.“ Paks si vzpomněla na malé černé hrozny na severu, jejichž výhonky se v neuspořádané změti pnuly po keřích a zdech.

„Je to drahá réva. Kdybychom zlomili jedinou větvičku, hrabě by nám pěkně vyprášil kožich.“

Procházeli vesnicemi, které se choulily na svazích údolí, kamenné domy byly namačkané jeden na druhý. Dole v úzkých roklích se začínala zelenat malá políčka pšenice a rozkvétalo tam několik ovocných stromů. Ve skalnatých korytech tekly průzračné potoky. Paks neviděla žádný dobytek a všimla si, že ovce a kozy na sobě často měly hnědé, černé a bílé skvrny.

Déšť, který je zpomalil, skryl jejich postup ke Cortes Andres. Clartova kavalerie proklouzla mezi Siniavovými hlídkami a městem a ustupující nepřítel narazil přímo na čelo vévodova houfce.

Při pohledu z výšin, kterými procházela severní silnice, působil Cortes Andres na Paks dojmem velké síly a hrdosti. Vnější hradby byly postavené z ohromných bloků šedého kamene, zatímco všechny věže a cimbuří zářily bělostí. Město chránily ještě dvě vnitřní hradby. Ta nejblíže ke středu byla postavená ze světle zlatého kamene, stejně jako citadela, jež se tyčila za ní. Z budov uvnitř hradeb viděli pouze červené tašky střech, které dávaly barvu i kameni kolem nich. Paks docela snadno věřila, že tuto citadelu nikdo nikdy nedobyl. Řeky, které se stékaly právě na jih od městských hradeb, neviděla, ale slyšela, že vytvořily hlubokou strž, takže z té strany chránily město strmé útesy.

Připochodovali blíž. Přestalo pršet a obloha se vyjasnila. Aliam Halverik jel po boku vévody, oba přikázali svým korouhevníkům, aby rozvinuli prapory s jejich barvami. Jak se blížili k bráně, zavlál nad ní modrozlatý prapor. Arcolin celý průvod zastavil. Po krátkém čekání vyjel z úzké branky muž, aby se setkal s Halverikem a vévodou. Vévoda se otočil a mávl, Arcolin jim znovu zavelel k pochodu. Přišli blíž. Paks si všimla, že padací mříž se nezvedla, ani se neotevřela

brána. Vzhlédla. Na hradbách stáli lučištníci. Zástup prošel kolem svých vyjednávajících velitelů, nyní však vyjel vpřed muž z Cortes Andres a křikl do oken věže nad bránou. Arcolin je opět zastavil. Paks pohlédla na střílny a všimla si záblesku světla. Cítila, jak jí po krku stéká pot, a bojovala s touhou zvednout štít vzhůru. Co kdyby to nebyli Andressatovi muži, ale Siniavovi? Vévoda přijel vedle nich. Padací mříž s hrozným skřípáním začala vyjíždět vzhůru. Pohybovala se pomaleji než jakákoliv jiná, kterou Paks viděla. Potom se otevřely brány.

Strážní věž brány byla neobvykle široká, Paks viděla drážky tří padacích mříží. Když vzhlédla, uviděla otvory pro lučištníky a měla dojem, že se v každé střílně lesknou něčí oči. Vyšli z věže na dlážděné prostranství mezi první a druhou hradbou. Nebylo se tam kde ukrýt a dalo se snadno kontrolovat z obou stran. Jeho součástí byly ploty kolem ohrad na ovce, ale Paks si uvědomila, že toto vše by tvořilo dobrou past pro každou armádu, které by se povedlo zmocnit se vnější brány.

Druhá hradba se tyčila ještě výš než první a její brána vedla na západ. Prokličkovali mezi ohradami pro ovce a zastavili se před druhou věží. I její brána byla zavřená, ale čekala na ně skupina postav v modré a zlaté. Paks, která pochodovala v první kohortě, viděla úctu, s jakou vévoda a Aliam Halverik sesedli a došli k šedovlasému muži v jejich středu. Překvapilo ji, když slyšela, že je muž oslovil „Aliame“ a „mladý Phelane.“ Očekávala, že vévoda něco namítne, ale ten zdvořile odpověděl a oslovil muže „pane hrabě.“ Potom představili své kapitány a po další konverzaci se hrabě prošel kolem jejich útvaru. Paks by si přála, aby nebyli promoklí a zabahnění. Když se hrabě vracel, povídal si s vévodou o pohraničních věžích a stavu vinic. Paks nechápala, jak to spolu souvisí.

„Dobrá,“ řekl hrabě. „Nemáme za vnitřními hradbami dost stájí pro všechny koně vaší jízdy – vaše zvíře, Phelane, bude v citadele, stejně jako Aliamovo a koně vašich kapitánů. Vaši vojáci se mohou ubytovat v kasárnách v druhém okruhu. Fersin, můj pobočník, jim ukáže cestu.“ Jeden z členů jeho doprovodu se uklonil. „Povečeříte se mnou v citadele a vaši

kapitáni také. Předpokládám, že se budou chtít ubytovat u svých kohort, že?“ Vévoda přikývl. „Zařídím tedy komnaty pro vás a Aliama nedaleko od mých, máme si toho hodně co povídat.“ Hrabě znovu pohlédl na jejich houfec. „Potřebujete oddělené kasárny pro ženy?“

„Ne, pane hrabě.“

„Aha,“ odvětil hrabě pochybovačně. „Nemáme v úmyslu nějak hanět vaše vojáky, Phelane, ale nevídáme mnoho žen, které by se aktivně účastnily bojů. Sem tam nějakou paladinku a příležitostně rytířku – ale – nu, na tom nesejde.“

„Ujišťuji vás, pane, že jsou dosti schopné,“ odpověděl suše vévoda a Paks potlačila úsměv.

„Ach, ano – ano, tím jsem si jistý. Neměl jsem v úmyslu je nějak znevažovat. Ale ještě je tu jedna věc, Phelane; vaši vojáci se nemohou potulovat městem ozbrojení…“

„Jistěže ne, lorde. Uloží si své zbraně v kasárnách a já jsem stejně neměl v úmyslu jim nějaké potulování povolit.“

„Nechtěl jsem, aby to znělo nepohostinně…“

„Vůbec ne. Nikdo nechce, aby se mu někde volně procházeli cizí vojáci. Tihle nebudou.“

„Nevadí, když půjdou ke kašně – nebo pokud potřebujete víc zásob – ale bylo by lepší, kdyby nechodili daleko.“

„Jistě.“

„Výborně! Fersin předá mému ubytovateli instrukce, aby byl připraven být vám plně nápomocný. Vím, že jste si přivedl vlastní lékaře, ale pokud by vaši ranění potřebovali zvláštní péči, stačí požádat. Hobbene,“ obrátil se na jednoho ze strážných u brány, „otevři a nech naše hosty vejít. Pojďte, Phelane, a řekněte mi, co jste zjistil.“ Otočil se k odchodu a vévoda ho s Aliamem Halverikem následoval otevírající se bránou.

Zástup vojáků se vydal za Fersinem, jenž za bránou zabočil doleva a vedl je podél hradby k dvouposchoďovým kamenným kasárnám postaveným u ní.

„Tyhle a další jsou prázdné,“ řekl Arcolinovi. „Kdybyste potřebovali víc místa, povězte mi to. Lázně,“ přejel pohledem po žoldnéřích, „jsou na druhém konci těchto a na začátku vedlejších kasáren, kuchyň je ve sklepích. Podle příkazu hraběte se pro vaše pohodlí od poledne ohřívá voda.

Pokud potřebujete jídlo, můžeme vám ho dodat, ale bude to chvíli trvat, protože si musím promluvit s ubytovatelem. Ocenil bych, kdyby mi ho skupina vašich mužů – ehm, vojáků – pomohla přinést…“

„Jsme zásobeni dobře,“ odvětil Arcolin. „Máme to, co jsme si vzali od Siniavovy armády. Vaší nabídky si však ceníme. Kam máme zavést nákladní muly?“

„Zařídím, aby vám s nimi pomohli čeledíni. Chviličku…“ Vzhlédl, upoutal pozornost jednoho z vojáků na hradbách a potom zahvízdal složitou melodii. Muž zasalutoval a odešel.

„Vezmeme si tu vzdálenější budovu,“ řekl Arcolin. „Halverikovi vojáci budou za námi a Clartovi za nimi; nechceme dělat větší zmatek, než je nutné. Kde jsou kašny?“

„Dál po této ulici,“ odpověděl Fersin a ukázal směr. „V každých kasárnách je dost sudů na vodu, ale kdybyste jich potřebovali víc, klidně si nějaké vezměte.“

„Děkuji, Fersine. Stammele, pošli dvě čety pro muly, ostatní dovnitř!“

Hraběcí kasárny se dost podobaly vévodovým, byly to dlouhé čisté místnosti s dřevěnými kavalci. Do každé místnosti by se vešly dvě kohorty, pokud by někteří spali na zemi, což si mohli zpříjemnit dostatkem slamníků. Horní místnost byla brzy připravená na noc. Když se Stammel přišel podívat nahoru, upoutala Paks jeho pozornost.

„Proč ten muž neoslovoval vévodu jeho titulem?“

„Hrabě?“ Paks přikývla. Stammel zavrtěl hlavou. „On je to, čemu se říká aristokrat – jeden z těch ze starých rodin.“

„Takže?“

„No, on vévodu nepovažuje za skutečného vévodu. Podle toho, co jsem slyšel, jediný vévoda, kterého považuje za pravého, je ten z Fallského vévodství – poblíž Měděných kopců.“

Paks se zamračila. „To je jako ti hejsci, o kterých jste mi říkal ten první rok?“

„U Tira, to ne! Nic takového. Je to skutečný hrabě, myslím, že šestnáctý v pořadí.“

„Ale povídal jste, že nikdo vévodův titul nezpochybňuje.“

„Hrabě ho nezpochybňuje, vévoda ho nepožádal, aby ho

uznal. To je rozdíl. Zdvořilost mezi spojenci. A pokud si s tím nedělá hlavu vévoda, proč bychom měli my?“

„To nechápu!“ Paks měla pocit, že by si s tím vévoda měl dělat hlavu.

Stammel pokrčil rameny. „Vzpomínáš si, co jsem ti povídal o Aare, staré zemi na druhé straně moře?“ Paks přikývla. „No a tituly těchto jižních šlechticů pocházejí ještě z ní. Sotva připouští, že na trůnu v Tsaie sedí král – nebo korunní princ, kterým je – a Parguna, Kostandana a Dzordanyu neuznávají vůbec. Určitě chápeš, že když neuznávají království Tsaia, neuznali by ani tituly v něm udělené.“

„To chápu.“ Paks rozložila další přikrývku. „A Kocourek je jejich druh šlechtice nebo náš; nebo si svůj titul vymyslel?“

„To nevím. Pokud to někdo ví, pak hrabě. Prý je tak hrdý na svou rodinu, že dokáže vyjmenovat otce, matky, tety, bratrance a sestřenice až k počátkům a dokáže říct i kdo si vzal koho před dvěma sty lety.“

Paks se nad tím zamyslela a zavrtěla hlavou. Sama znala nejvýš své prarodiče, tety, strýce a blízké bratrance a sestřenice. Jak by jich hrabě mohl znát víc? Když vzhlédla, Stammel už byl pryč.

Paks se šla vykoupat jako jedna z prvních, takže když dorazila do sklepní jídelny, byla suchá, bylo jí teplo a cítila se příjemně. Bude to zvláštní, spát opět pod střechou. Přemýšlela, jaké by to asi bylo, žít v těchto kasárnách po celý čas – potom si vzpomněla na hraběcí poznámky o ženách a v duchu se zasmála. Jižané měli zvláštní představy. Zajímalo by ji, jestli jižanské ženy, které chtějí být válečnicemi, odcházejí na sever.

Následujícího rána vyrazili za rozbřesku a nesli si pouze své zbraně, aby napadli obléhatele, kteří obsadili jižní cestu. Obešli město pásem mezi vnější a druhou hradbou. Na jihu se zdálo, že město přepadává přes okraj vysokých útesů. Než se Paks mohla podívat, co je dole, zmizeli ve strmě se svažující chodbě osvětlené pochodněmi, z níž potom vyšli na

odpočívadle klikatého schodiště, které se vinulo ode zdi ke zdi a končilo u veliké brány nacházející se ještě kousek nad řekami. Tam se k nim připojilo asi pět stovek Andressatových vojáků, kteří přišli jinou cestou. Když se brány otevřely, Paks nejdříve neviděla nic než vzdálená úbočí, zamlžená v ranním světle.

Za branami klesala silnice prudce dolů na plošinu nad soutokem dvou ramen Chaloquay, jež byla v této roční době jedním divokým vodním vírem. Vpravo proti proudu vedla úzká cesta dolů ke kamennému mostu s vysokými oblouky, který na obou koncích střežila věž. Nepřítel se zmocnil obou věží.

S hřmící řekou dole bylo těžké zaslechnout rozkazy kapitánů, ale jejich gesta hovořila dosti jasně. Paks zívla, aby jí odlehlo v uších, o něco posunula štít a spolu s ostatními vyrazila vpřed. Postříkala ji sprška vody z řek, zastudila ji na nohou. Jak scházeli na úroveň mostu, dopadly před ně na kameny šípy a roztříštily se o zeď po jejich pravici. To na ně vystřelili lučištníci z mostních věží. Paks věděla, jak zlé by to mohlo být, až se k nim přiblíží. Potom však nad nimi přelétl roj šípů vypuštěných z hradby Cortes Andres. Paks viděla, že několik nepřátelských lučištníků rozhodilo rukama a spadlo z bližší věže. Přesnému míření Andressatových vojáků se odvažovalo vystavit stále méně a méně lučištníků, šípy přestaly létat. Potom, když se cesta ostře stočila doleva k mostu, Paks zahlédla na cestě na jih prchající muže. Doufala, že to znamená, že most není bráněný. Bitva byla jedna věc, ale myšlenka na boj nad vodou nebo na to, že by ji smetly divoké proudy Chaloquay, se jí nezamlouvala.

Brána na most, kterou tvořila mříž ze silných trámů, byla zavřená. Lučištníci skrz mříž vystřelili na most spršku šípů. Nepřítel ustoupil k druhé věži. První řada střelců, krytých dvěma štíty, dorazila k bráně a odsunula závoru, která ji držela zavřenou. Další řada postoupila kupředu, aby bránu doširoka otevřela. Lučištníci běželi ke schodům do věže. Paksina kohorta vykročila vpřed na most. V cestě k protější věži jim nic nebránilo, ale proti světlu, které se linulo z otevřeného prostranství za ní, viděla tmavou masu – nepřítele.

Když zaútočili, Paks zaslechla zabzučení několika šípů,

ale neviděla nikoho padnout. Nepřátelé před nimi ustupovali, zadní řady se už obracely na útěk. Jakmile napadli první dvě řady, Siniavovi lidé se stáhli k cestě na most a nechali jim prostor na to, aby se rozvinuli. Paks si našla protivníka. Přitlačila na něj a snadno odvracela jeho údery, dokud neuviděla mezeru v jeho obraně, pak zabořila meč do jeho těla. Další a další nepřátelé prchali, jednotlivci, dvojice i celé hloučky se odpoutávali od bojujících a ztěžka utíkali po cestě pryč od mostu. Paks a její kohorta je pronásledovaly a snažily se udržet formaci, zatímco na ně dorážely. Když se vzdálily od řeky, Paks uslyšela Arcolinovy výkřiky, jimiž je pobízel.

Náhle se za nimi ozvalo hřmění kopyt a kolem nich se přehnala skupina jezdců v modrozlaté barvě Andressatu s nachystanými kopími. Paks začalo píchat v boku, proto zpomalila. S kavalerií v zádech se nepřátelé nedostanou daleko. Rozhlédla se kolem po svých rekrutech. Keri i Volya se zazubili, oplatila jim úsměv a zhluboka se nadechla, když píchání polevilo. Vůbec to nebylo tak těžké, jak čekala. Arcolin zavelel zastavit a Stammel s Keferem zkontrolovali řady. Zdálo se, že nikdo neutrpěl těžké zranění. Paks slyšela, že se k nim zezadu blíží ostatní vojáci. Kolem nich projel vévoda, hrabě, Aliam Halverik a jeho kapitáni. Všichni si povídali a smáli se. Za nimi procválala kohorta Clartovy kavalerie, křičeli a pohazovali si oštěpy. Paks pohlédla nahoru do svahu. Slunce svými paprsky pozlatilo jeho vrcholek a Paks sledovala, jak se blíží k nim a osvětluje jezdcům hroty oštěpů.

Po chvíli se Clartovci krokem vrátili zpět, jejich vůdce si přejel rukou přes hrdlo. Arcolin se zazubil. Velitelé se vraceli. Vévoda zastavil vedle Arcolina, se širokým úsměvem přelétl pohledem svou Kumpanii, potom řekl několik slov kapitánovi a jel dál.

„Dnes se vydáme na jih," pronesl Arcolin. „Moje kohorta zůstane zde. Ostatní se vrátí pro všechno vybavení. Vy jste bojovali, není důvod, proč byste měli znovu šplhat do těch schodů." Paks se v duchu usmála při pomyšlení na to, že se Barra a Natzlin budou muset vracet. „Stammele," řekl kapitán a přerušil tak její myšlenky. „Vezmi je na vrchol a postav tam stráž pro případ, že by kavalerie pár těch jižanů přehlédla." Otočil koně a jel zpět k mostu.

Cesta od mostu se nejdříve stáčela k hlavnímu toku Chaloquay a poté mířila říčním údolím na jih. Stammel je však vedl nahoru do svahu, dokud nebyli dost vysoko nad cestou i řekou. Tady je nikdo nemohl přepadnout ze zálohy. Z tohoto místa Paks viděla, jak byl Cortes Andres vestavěn do přírodního útesu. Od hrubého šedého kamene u řeky až po světle zlaté věže citadely neměla jižní strana města žádné slabé místo, jehož by mohli útočníci využít. Paks nechápala, jak by někdo mohl doufat, že takovou hradbu prorazí – na zteč byla příliš vysoká, útočníci by se neměli kde ukrýt a navíc šířka základních kamenů odpovídala výšce tří nebo čtyř mužů a dosahovaly výšky člověka. Pokud se města na jihu stavěla takto, budou mít potíže.

Andressatovi vojáci – pět set pěších a stovka jezdců – pochodovali po cestě dole, zatímco žoldnéřské kumpanie procházely přes pastviny ve vyšších polohách. Paks připadalo, že je krásné počasí, a jarní trávník byl po rozbahněné cestě příjemnou změnou.

Další den se údolí podél řeky rozšířilo, Paks hleděla dolů z nižších svahů a viděla ornou půdu a růžově a bíle kvetoucí ovocné stromy. V pláštích jim téměř bylo horko. Kolem poledne sestoupili dolů a připojili se k Andressatovým vojákům na cestě. Toho odpoledne procházeli několika malými vesnicemi. Rolníci prchali, přelézali nízké zídky kolem polí a tahali pryč ovce, kozy a dokonce i prasata. Paks si všimla, že hrabě nedovoloval žádné potloukání ani rabování. Když se pak ohlédla, spatřila, že se vesničané pomalu vracejí do svých domovů. Za soumraku uviděla, že se kopce západně od nich stáčejí k jihu a blokují jim cestu. Přemýšlela, jestli řeka protéká další soutěskou.

Příštího dne ráno se táborem roznesla zpráva, že přijel posel se zprávami o Zlaté kumpanii.

„Nic o tom nevím," stále opakoval Stammel. „Ten jezdec přijel z Andressatu. Stejně dobře by mohlo jít o zprávu od vikomta. To je pravděpodobnější." Jakmile však byli připravení k pochodu, předjel před ně usmívající se vévoda.

„Jen abych se ujistil, že se to k vám dostane nezkreslené," řekl, „Pliuni se vzbouřilo proti Siniavovým správcům a vzdalo se Zlaté kumpanii." Odmlčel se, zatímco vojáci vy-

křikli nadšením. „Aesil M'dierra míří na jih se svou kumpanií a s vojáky z Pliuni a Westlandu. Jestli je Kocourek ve svých městech, za několik dní ho tu budeme mít. Pokud ne – nu, pak už nebude mít žádný teplý krb a domov, do něhož by se mohl vrátit."

Chaloquay se před nimi ostře stočila doleva. Vévoda je vedl pryč z cesty a přes stoupající krajinu vpředu. Když vylezli nahoru, uviděli stěnu mraků, která se k nim blížila od jihu. Brzy se spustilo vytrvalé mrholení. Paks byla ráda, že kráčí po trávě. Přes dešťovou oponu neviděla daleko, ale pozdě odpoledne se terén začal opět svažovat a podél ovčí stezky sešli dolů. Před sebou Paks spatřila řeku.

„Je to ta samá," potvrdil jí Stammel. „Šli jsme zkratkou, proťali jsme její oblouk. Nyní se podél ní vydáme na západ k Cha." Té noci tábořili na dohled od řeky a dalšího dne už opět pochodovali podél ní. Tady na nízkých terasovitých kopcích rostla vinná réva a zakrslé stromy, jaké Paks ještě nikdy neviděla. V blízkosti řeky bylo vše rozděleno na malá políčka ohrazená kamennými zídkami, na nichž rostlo rané obilí, nyní na dlaň vysoké, ovocné stromy a úhledné řádky zeleniny. Vesnice byly postavené z kamene, většina domů měla taškové střechy a ty větší i zdí obehnaný dvorek. Prošli kolem malého hostince, v jehož oknech se to hemžilo zírajícími obličeji. Na okraji té vesnice zajali Clartovci muže, který se pokusil na koni ujet na západ.

„A měl příliš dobrého koně," vysvětloval jeden z jezdců vévodovi, právě když kolem pochodovala Paks. „Bude to Siniavův špeh." Paks letmo zahlédla mužovu bílou vydělšenou tvář a statného koně. Potom ho už nikdy nespatřila.

Pozdě odpoledne přestalo pršet. Další den bylo zamračeno, ale nepršelo. Procházeli rozšiřujícím se pásem zemědělské půdy. Za jednou vesnicí byla cesta vydlážděná velkými kamennými deskami, dostatečně širokými pro celý průvod. V příkopech po obou stranách si Paks všimla fialových a žlutých kvítků. Nepodobaly se žádným, jež dosud spatřila. Viděla více sadů zakrslých stromů. Při jedné zastávce narazila na postaršího veterána, který věděl, co to je.

„Olejníky," řekl. „Dělá se z nich nejlepší palivo do luceren, teda pokud nevěříš námořníkům – ti vykládají něco o

žaludku mořský příšery, ale já jsem nikdy žádnou neviděl. Tady dole jejich plody buď jedí, nebo z nich lisujou olej – na tom pak vařej a tak. Nějakej posílaj lodí na sever, ale tam je jenom pro bohatý lidi.“

„Proč je potom nepěstujeme na severu, když jsou tak dobré?“

Veterán pokrčil rameny. „Proč tady nepěstujou jabloně? Nevím – třeba tu prostě nerostou.“

Řeka se znovu stočila na jih. Paks přemýšlela, na jakou dálku Cha uvidí. Věděla jen to, že leží severně od řeky, nikdo z Kumpanie tam dosud nebyl. Asi uprostřed odpoledne zaslechla poplašné výkřiky od předsunutých hlídek Clartovců. Několik jezdců se přihnalo zpět, aby se poradili s veliteli. Vojáci si připravili zbraně. Paks doufala, že Andressatovy jednotky budou bojovat tak dobře, jak vypadaly. Pochodovali dál. Náhle Paks spatřila nepřítele – malou jednotku, která se zformovala do řady za improvizovanou palisádou na okraji vesnice.

Paksina kohorta pochodovala nalevo od cesty. Nyní se stočila ještě více doleva a umožnila Andressatovým jednotkám zaujmout místo uprostřed mezi Phelanovci a Halverikovci. Zpoza palisády vylétly šípy a lučištníci na obou křídlech odpověděli. Paks za nakupenými kůly a křovinami zaslechla výkřiky. Cracolnyova kohorta vystřelila spršku zápalných šípů, většina jich zhasla. Zdálo se však, že dva chytily; objevily se pramínky dýmu, který stále houstl.

Přiblížili se. Paks viděla za barikádou pohupující se přilby. Nepřilétly už žádné šípy. Přemýšlela proč. Šípy jejich lučištníků jim bzučely nad hlavami a dopadaly za křoviny. Ozývaly se další výkřiky nepřátel. Zbývalo posledních pár yardů. Viděla, že se přilby vzdalují. Přední řady se rozběhly, neboť dychtily po boji. Stammel na ně řval, ať zastaví, ale několik vojáků už narazilo do keřů a zřítilo se vpřed.

Barikáda se svalila do jámy, kterou zakrývala, Paks na jejím dně zahlédla špičaté kůly, právě když na ně tři lidé spadli. Stammel hlasitě zaklel. Zbytku přední řady se podařilo udržet rovnováhu na okraji jámy. Zatímco vytahovali raněné, jezdci skákali přes prohlubeň, aby mohli pronásledovat ustupujícího nepřítele. Paks zuřila. Jori, jediný po-

stižený z jejich kohorty, měl štěstí, přežije to, přestože si nějaký čas nezabojuje. Ten plán s pastí jí rozvířil žaludek. Přála si, aby nepřátelé neutekli. Toužila někoho praštit.

Té noci nikdo z nich nespal dobře. V táboře to vřelo, ozývalo se mumlání plné zlosti a očekávání. Dalšího dne pochodovali opatrně a dychtili po boji, ale vesnice, jimiž procházeli, se zdály opuštěné, takže před hradby Cha dorazili, aniž by se střetli s nepřítelem. Paks si s profesionálním zájmem změřila hradby pohledem. Ani v nejmenším se nepodobaly těm, které chránily Cortes Andres, protože toto město stálo na rozlehlé pláni u řeky, těsně u jejího soutoku s Chaloqueel. Ty podkopat půjdou, pomyslela si.

Kapitola čtyřiadvacátá

Jejich první zteč městských bran ukázala, že jsou dobře bráněné. Armáda se stáhla, obklíčila město a začala organizovat obléhání. Do příštího odpoledne sestrojili pojízdné kryty, které měly chránit skupiny kopáčů, a dopravili je na místo. Několik podkopových čet, rozmístěných kolem hradeb, se hned pustilo do práce. Paks trávila čas tím, že pomáhala zřizovat vévodův tábor. Podobně jako na ostatní zkušené veterány na ni připadla noční hlídka.

Těsně před soumrakem se od západu přihnal jezdec. Clartova kavalerie ho zastavila a doprovodila ho k vévodovu stanu. Paks v něm poznala posla Zlaté kumpanie. S několika přáteli se přesunula blíže k vévodovu stanu, aby zjistila novinky. Jezdcův kůň byl zpěněný, jeden z Clartovců ho odvedl pryč. Náhle vévoda vyhlédl ze stanu a uviděl otálející vojáky.

„Paks!“

„Ano, můj lorde.“

„Najdi Arcolina a Cracolnyu a pošli je sem. Potom vezmi tohle," podal jí svitek, „Aliamu Halverikovi."

„Ano, můj lorde." Paks ráda vyřizovala jeho vzkazy, ale přála si, aby ji vévoda nezastihl zahálející, slyšela jeho názor na všetečné vojáky už dříve. Věděla, kde je Arcolin, s jedním Halverikovým synem kontroloval dřevo na katapult, ale musela se zeptat Arcolina, kde najde Cracolnyu.

„Je někde kolem města s ostatními sapéry. Raději by sis měla vzít koně." Rozhlédl se kolem a mávl na někoho, kdo vedl dva koně. „Vezmi si mého náhradního, dnes jsem na něm ještě nejel."

„Děkuju, pane," odvětila Paks. „A kde bych našla – Halverika?" Nebyla si jistá, jestli před jeho synem použila správnou formulaci.

„Mého otce?" otázal se mladý Halverik.

„Ano, pane. Vévoda mi pro něj dal zprávu." Myslela si, že by se mladík mohl nabídnout, že ji doručí sám, ale ten pouze ukázal.

„Je na jihu, asi ve čtvrtině cesty kolem města, stráže tě dovedou k jeho stanu."

„Děkuju, pane." Chlapec, který vedl koně, přišel blíž. Arcolin uchopil otěže vraníka a podal jí je. Paks nasedla a zjistila, že kapitánovo sedlo je dosti odlišné od těch, na nichž dosud jezdila. Kůň však na paty a otěže poslušně reagoval, takže se dostala na druhou stranu města v dobrém čase. Než tam vyřídila svou zprávu a pokračovala v jízdě do Halverikova tábora, byla už tma. Jakmile ji k tomu hlídka vyzvala, pečlivě vyslovila své jméno a název jednotky. Aliam Halverik spolu se svým nejstarším synem jedl ve stanu večeři. Paks si je z minulé sezóny dobře pamatovala. Když Halverikovi předávala svitek, usmál se na ni.

„Tebe si pamatuju. Bál jsem se, že nebudeš chtít dát své čestné slovo a pak jsi podnikla tu pozoruhodnou cestu – ano. Posaď se, možná budu chtít poslat odpověď."

Paks si sedla na nízkou stoličku, kterou jí nabídl, zatímco Halverik si přečetl svitek a podal ho svému synovi. Než jeho syn dočetl, dojedl misku guláše před sebou. Potom k němu naklonil hlavu a zeptal se: „Tak co, Cale? Myslím, že bych tam raději měl jet sám, že?"

„Určitě, pane. Máte nějaké rozkazy?“

„Ne, předpokládám, že se za pár hodin vrátím, nebo pošlu zprávu. Sežeň mi koně, prosím.“ Mladší muž přikývl a vzdálil se. Halverik pohlédl na Paks. „Jak že se vlastně jmenuješ? Nemohu si vzpomenout…“

„Paksenarrion, pane, ale říkají mi Paks.“

„Správně, Paks. Máš koně?“

„Ano, pane.“

„Dobrá, takže další doprovod nebudu potřebovat.“ Paks se při té naznačené pokloně začervenala. Mladší muž se vrátil, Halverik se postavil a sáhl po své přilbě. Paks vstala a přidržela mu stanovou chlopeň, když vycházel ven. Nasedla a vzala si pochodeň, kterou jí podal jeden ze strážných. Kolem města hořel kruh strážních ohňů a pochodní, takže tu svou téměř nepotřebovala. U vévodova stanu čekal jeden z panošů, Kessim, aby převzal Halverikova koně. Jakmile v Paksině zvířeti poznal Arcolinova koně, povytáhl obočí, ale zdržel se komentáře. Zazubila se na něj a odjela k ostatním koním.

Během následujících tří dnů spočívalo obléhání především v podpoře skupin sapérů. Nikdo nevěděl, jakou to posel Zlaté kumpanie přivezl zprávu. Kapitáni se otázkám bránili. Pro Paks to znamenalo střídání táborových prací s hlídkováním – což byla rutina, která ji velice rychle znudila. Jejím rekrutům to však připadalo vzrušující. Pokládali jí tucty otázek ohledně technik obléhání, podkopávání hradeb, obléhacích strojů – stejné otázky, jaké před rokem pokládala sama. Pověděla jim, co věděla, a poté je poslala za staršími veterány.

Třetí noci se Paks právě vrátila z hlídky a dopřávala si u jednoho ze strážních ohňů teplého nápoje, než půjde do postele, když se u ní objevila rozrušená Volya.

„Paks, pojď sem!“ Paks váhavě vstala a ustoupila od ohně. Volya netrpělivě poskakovala.

„Copak je?“

„Paks, někdo přelezl hradbu a chtěl mluvit s hrabětem. Někdo z města – co to znamená?“

Paks se na chvíli zamyslela, než odpověděla. „Mohlo by to znamenat, že se chtějí vzdát – nebo někteří z nich. Nebo má hrabě třeba ve městě špeha a ten mu přišel podat hlášení. Myslím, že bys o tom neměla mluvit…“

Volya přikývla. „Já vím. Přesně to mi řekl seržant Kefer a taky o tom mluvit nebudu. Jen jsem…“

„Chceš říct, že ti seržant přikázal, abys o tom mlčela, a ty jsi mi to šla rovnou povědět?“ Paks se na ni pro to zlobila. Volya ucouvla.

„Ale, Paks, proti tobě by nic nenamítal. Ty to nikomu nepovíš a…“

Paks na ni upřela hněvivý pohled. „Volyo, rozkaz je rozkaz. Když ti někdo řekne, abys o tom nemluvila, tak to udělej – nevykládej to nikomu, příteli, milenci, prostě nikomu. Nezískala jsem svou pověst tím, že bych lidem něco vyžvanila nebo trávila čas s mluvky. Říkáš, že mi věříš – dobře, ale jak víš, že tu poblíž není ještě někdo, kdo by to mohl slyšet, co?“

Volya neměla daleko k slzám. „Paks, je mi to líto – už to neudělám. Já – myslela jsem si, že říkat všechno *tobě* je v pořádku.“

„No, tak teď už víš, že není,“ odvětila odměřeně Paks. Potom vzdychla. „Volyo, pokud někdo chce být žoldnéřem, netýká se to jen boje a táborových prací. Je to i věc mluvení – zatím jsi nebyla ve městě, takže tě o tom Stammel nepoučoval, ale my o ničem, co je nebo by mohlo být záležitostí Kumpanie, s nikým nemluvíme. Každá krčma je vždycky plná špehů. Kdyby se někdo dozvěděl, kdo nás najal, kterou cestou půjdeme a kdy – chápeš?“ Volya přikývla. „A tenhle rok si nějaké mluvení už vůbec nemůžeme dovolit. Nepřítel je téměř jistě v přesile. Náš vévoda se bude snažit dostat nás do co nejlepší bitevní pozice, aniž by Siniavu varoval.“

„Ano, Paks. Ale Kumpanie je bezpečná, ne? Všichni jsme věrní vévodovi – ne?“

„To doufám. Ano. Ale i tak – nikdy nevíš, kdo může naslouchat. A někteří nedokážou mlčet, když se napijí. Střízliví jsou věrní až za hrob, ale po pár korbelech piva nebo vína se přátelí s každým. Proto když ti někdo řekne, abys o něčem mlčela, udělej to. Nesvěřuj to nikomu. Jasné?“

„Ano, Paks. Mám povědět seržantovi…“

„Ne. Vynadáno jsi už dostala. Jen si to pamatuj.“ Volya přikývla a Paks ji gestem poslala pryč. Už se jí nechtělo spát a po zbytek noci uvažovala nad tím, kdo byl ten muž, který přelezl hradbu.

Příštího rána začalo být zřejmé, že se uvnitř města něco děje. Viděli bitky na hradbách a dolů padala těla. Stráže, které stály blízko hradeb, slyšely uvnitř výkřiky a řinčení zbraní. Starší veteráni připomínali mladším, že většina obléhání skončila díky zradě nebo rozbrojům. Pozdě odpoledne se nabídla malá skupinka lidí, že budou vyjednávat s hrabětem z Andressatu. Paks sledovala, jak vycházejí z postranní branky – dva muži v dlouhých hávech a tři ve zbroji. Hrabě a všichni tři velitelé žoldnéřů jim vyšli vstříc. Nějakou dobu mluvili, potom se uklonili a rozešli se. Když se skupina vydala zpět k městu, dva muži padli a jejich těla se ježila šipkami z kuší. Muži ve zbrojích se otočili a utíkali k liniím obléhatelů, zatímco z hradeb se ozval hlasitý řev.

Právě když rozruch utichal, vyrazil na druhé straně města k nebi sloup kouře, následovaný dalším křikem.

„Sapéři,“ pronesl Stammel. „Zapálili podpěry a brzy zjistíme, jestli narušili hradbu.“

„Půjdeme dovnitř?“

„Okolo ne. Jsou tam Halverikovci, ti tam půjdou.“ Pozorně naslouchali, dokud je Arcolin nesvolal do formace. Paks si všimla, že její rekruti už nevypadají nervózně. Sama cítila úzkost, kterou se ze všech sil snažila skrýt. Tohle bylo jedno z Kocourkových měst – na jaké pasti a síly by tam mohli narazit? Nepřišel však žádný povel k útoku, a jakmile z hradeb zmizela rudá záře zapadajícího slunce, dostali rozchod. Šířily se zvěsti, že k útoku dojde ráno.

Ráno dorazili jezdci ze Zlaté kumpanie a kapitán od Aesil M’dierry. Ještě ani nedokončil svůj rozhovor s vévodou a táborem se už nesla zpráva, že M’dierra je se Zlatou kumpanií a dobrovolníky z Pliuni už u Sibili. Vojáci z Westlandu tam byli také. Paks cítila, jak její vzrušení narůstá. Nepochybovala, že Cha padne a po něm i Kocourkovo domovské město Sibili. Paks si představila, jak vyhlíží z oken svého paláce a vidí korouhve svých nepřátel.

Zamžourala proti rannímu slunci a viděla, že hradby města jsou přeplněné muži. Ze sapérského tunelu poblíž severozápadního rohu města se valil kouř. Paks viděla, že se lučištníci vyklánějí a střílejí do pohyblivých krytů, jejich lučištníci střelbu opětovali. Od hlavní věžové brány se ozval křik, Siniavova černožlutá korouhev sklouzla ze žerdi. Někdo tam nahoře zamával jinou, menší vlajkou, jejíž barvy Paks nerozeznala. Hraběcí herold dlouze zatroubil. Z věže se ozvala odpověď, následovaná ještě větším hlukem za hradbami.

Když vstoupili do města, Paks zaslechla, že jim brány otevřela skupina Andressatových příznivců. Siniavovi muži stále bojovali, ale dotírali na ně skupiny jejich odpůrců. Navzdory varování si Paks neuměla představit, jaký zmatek může ve městě panovat. Brzy to zjistila. Právě když vešli do jedné z vedlejších ulic, vyběhla z příčné ulice skupina ozbrojených mužů. Patřili k Siniavovi a měli kopí. Sotva zaútočili, když se z budovy za nimi vyhrnula jiná skupina – lučištníci v koženicích, s modrou a zlatou barvou na přilbách – a začala střílet na kopiníky. Kolem patnácti jich padlo, šípy je zasáhly zblízka do zad. Jeden z šípů se zaryl do Paksina štítu s takovou silou, že jeho hrot prošel skrz, jiný zasáhl někoho za ní. Zaslechla výkřik, napůl bolestný, napůl rozzlobený. Nepřátelští bojovníci se otočili, aby čelili tomuto útoku, přední řady Paksiny kohorty je napadly a pokusily se je zahnat na útěk, než lučištníci vypustí další nebezpečné střely.

Jejich postup do středu města narušilo ještě několik dalších potyček. Dvakrát se probojovali z pokusů o přepad ze zálohy. Na ulicích ležela těla těch mužů, žen, dětí i zvířat, kteří se připletli do pouličních bojů a vlna násilí je smetla. Za masou vyděšených lidí, namačkaných na hlavním náměstí, Paks konečně zahlédla Halverikovu korouhev.

Jak se její kohorta rozestupovala kolem své strany náměstí, odtrhl se od davu malý chlapec a vyrazil směrem k ulici, z níž přišli. Rauf po něm sáhl, ale nechytil ho. Paks mu do cesty nastavila štít. Prudce do něj narazil a s pláčem se svezl k zemi. Paks zasunula meč do pochvy a sehnula se, aby mu pomohla vstát. Uslyšela z davu výkřik, zatímco vyděšený chlapec se jí pokoušel vykroutit.

„No tak, já ti neublížím," pronesla. Chlapec vyjekl a začal do ní bušit pěstmi. „Nech toho!" dodala. Ztuhl v jejím sevření a s rozšířenýma očima na ni zíral. „Proč jsi utíkal? Nevíš, že bys měl zůstat se svou – je to sestra, že?"

„Vezmu ho, Paks," řekl Rauf. „Jeho sestra je celá rozrušená…" Jakmile se však po něm Rauf natáhl, dítě se začalo znovu prát.

„Raději já," pronesla Paks. „Chlapče, uklidni se, nikdo ti neublížil a neublíží." Opět se zklidnil a Paks se rozhlédla po dívce. Stála nedaleko, držel ji vážně se tvářící Keri. „Vrať se k ní, chlapče – a zůstaň s ní, slyšíš?"

„Ale – ale co moje štěně!" vyhrkl a začal plakat.

„Tvoje štěně? Ty jsi ztratil psa?" Chlapec mluvil se silným přízvukem, ale Paks si myslela, že mu porozuměla.

Přikývl. „Byl můj – jenom můj – a není tady. Zaběhl se."

Paks si vzpomněla na psy, které viděla mrtvé ve stokách. „Chlapče – zůstaň se svou sestrou. Najdeš si to štěně později, teď ne."

„Ale on se ztratil! Bude – bude se beze mě bát." Paks si pomyslela, že tomu bude spíš opačně, ale věděla, že by nemělo cenu se s ním přít.

„Ale i tak… Jak se jmenuješ?"

„Seri. Teda Seriast."

„Takže, Seri, i když je tvoje štěně možná vyděšené, zůstaň se svou sestrou. Pomůže ti najít to štěně později. A teď mi slib, že s ní zůstaneš…" Chlapec konečně přikývl. Paks si pomyslela, že je asi tak stejně starý jako byl její nejmladší bratříček, když odešla z domova. Položila mu ruku na rameno a postrčila ho k dívce. „Běž!" Dívka po něm sáhla a přitiskla ho k sobě.

„Snažil jsem se jí vysvětlit, že mu neublížíš, Paks," pronesl ustaraně Keri. „Nevím, proč si myslela…" Paks ho gestem umlčela. Dívka vzhlédla, s očima zastřenýma slzami.

„Myslím, že teď s tebou zůstane," řekla Paks. „Ale pár hodin ho pevně drž." Dívka přikývla a zesílila sevření, až chlapec zakňoural.

„Prosím, neodvádějte ho!" žadonila. „Prosím – nikomu neublíží."

„Neodvedeme ho. Co bychom dělali s tak malým dítětem?“ Výraz hrůzy v dívčině obličeji však Paks znepokojoval několik dní. Na co byli tito lidé zvyklí, jestliže se báli toho, že by někdo záměrně ublížil tak malému dítěti?

Příštího dne odjela Halverikova kumpanie k Sibili a Paks byla plně vytížená ve skladu vytvářením soupisu kořisti vévodovy Kumpanie. Tentokrát ji alespoň nemusela tahat, ale počítání žoků vlny, sudů vína, piva a plodů olejovníku v solném roztoku a oleji byla nudná a prašná práce, při níž ji navíc sužovalo horko. Tuto práci dokončili za jediný den, další strávili nakládáním zásob pro Sibili a opravováním poničeného vybavení. Paks dostala nový štít, stejně jako Keri, a Volya si o stěnu zlomila špičku meče. Zatímco Paks pomáhala Volye obalit rukojeť meče, přišel Jenits a přinesl neforemný ranec ze zářivě žlutého hedvábí.

„Počkejte, až uvidíte tohle!“ řekl a položil ho na zem. Zacinkalo to. Jednou rukou se ho snažil rozvázat. Keri se natáhl, aby mu pomohl. „Díky! Tak, podívejte se na to.“ Pohlédli na různorodou sbírku náramků, prstenů, penízků a malých vyřezávaných kotoučů ze slonoviny nebo lastur. Jenits se zazubil. „To jsem dostal, protože teď mám jen jednu ruku, nemám dost síly na něco těžšího. S Keferem jsme prošli obchody zlatníků a klenotníků a on mi řekl, abych si toho vzal tolik a podělil se svýma kamarádama, jestli si chci nějaký udržet. Věděl jsem, že jsi uvázla v těch skladech, Paks, a Keri s Volyou nenašli nic lepšího než trochu stříbra, tak jsem tady. Vyberte si.“

„Je to opravdu zlato?“ otázala se pochybovačně Volya.

„Myslím, že ano. Je to tvrdý jako zlato a nevypadá to jako měď. A je to těžký.“

Keri se natáhl a zvedl prsten se světle zeleným kamenem. „Zajímalo by mě, co je tohle.“

„Nevím. Ale rozdělte si to, než si tu štědrou nabídku rozmyslím. Paks, ty si vybíráš první, jsi veterán.“

Paks si malou hromádku prohlédla. „Mohla bych si vzít tenhle náramek pro mou sestru,“ pronesla váhavě. Byl vytvořený ze spojených lístků a mezi nimi se leskly modré kamínky. „Budeme si vybírat postupně,“ pokračovala.

„Tak dál. Keri?“

„Já si vezmu tenhle prsten.“

„Mně se líbí tohle,“ řekla Volya. Našla si malou zlatou rybku, prohnutou jakoby ve výskoku. Očko pro řetízek tvořila její hřbetní ploutev.

Jenits natáhl levou ruku, na ukazováčku měl navlečen velký zlatý prsten s onyxem. „Podváděl jsem,“ řekl. „To, co se mi líbilo nejvíc, jsem si vybral jako první.“ Zasmáli se a pokračovali ve vybírání. Když skončili, Jenits složil hedvábí do čtverce a zasunul si je do tuniky. „Teď se cejtím o moc bezpečněji,“ řekl. „Bál jsem se, že já jsem si nahrabal a vy jste zvládli všechen boj. Mimochodem, Paks…“

„Ano?“

„Ruka mě už nebolí; kdy se vrátím do služby?“

„Co ti řekli lékaři?“

„No, celkem šest tejdnů. Ale tři už uběhly a nebolí mě to. Nechci zmeškat Sibili a cejtím se dobře. Myslel jsem, že bys mohla promluvit se seržanty.“

Paks vzhlédla od Volyina meče a zavrtěla hlavou. „Jenitsi, to je na doktorech. Nepomůžeš nám, jestli se pokusíš bojovat a nebudeš to mít uzdravené. Spíš by ti to při první ráně zase prasklo a byl bys na tom hůř než předtím. Můžeš se zeptat lékaře…“

Jenits se zamračil. „Naposledy, když jsem se ho ptal, mi řekl, abych ho přestal otravovat. Povídal, že se kosti hojí svou rychlostí a ne tak, jak si kdo přeje.“

„To vypadá na mistra Simmitta. Má ostrý jazyk. O Sibili stejně nepřijdeš. Jdeme tam všichni…“

„Ale já zmeškám boj! A jestli je tam Siniava…“

„Proti tomu bys stejně neměl šanci. Pokud zůstaneš celý, zažiješ ještě dost bojů.“

„To doufám. Při první bitce si zlomit ruku…“ Jenits se odmlčel, protože přišel Stammel. S povzdechem se posadil vedle nich.

„Tak co, Jenitsi, už tvá ruka drží?“

„Ano, pane. Právě jsem přemýšlel…“

„Ne, nemůžeš s námi bojovat u Sibili. Ne, pokud to město nebudeme dobývat déle, než očekávám. Paks, vévoda k nám vzal několik mužů z Cha – samozřejmě ze skupiny Andressatových příznivců – a šest z nich budeme mít v naší

kohortě. Tyhle jsi už vyškolila dobře, takže bych byl rád, kdyby sis vzala na starost jednoho z těch nováčků.“

Paks napadlo několik otázek, ale nepoložila je, protože ji před tím varoval ostražitý pohled Stammelových hnědých očí. „Ano, pane. Kdy?“

„Hned.“ Paks vstala společně s ním a vzdálili se. Jakmile byli z doslechu, řekl jí Stammel víc. „Přijímat muže během tažení je novinka, Paks. Kapitán povídal, že je to kvůli tomu, abychom byli v plné síle. To, předpokládám, znamená, že je bude verbovat celou sezónu. Tihle muži – no, hrabě se za ně zaručil a vypadají jako bojovníci, ale nic o nich samozřejmě nevíme. Kdybys začala mít pochybnosti, dej mi hned vědět.“ Přísně se na ni podíval a počkal, dokud nepřikývla. „Ještě jedna věc – tady nemají moc bojovnic. Slyšela jsi, co říkal hrabě. Myslel jsem si, že když jsme ty muže přijali, budou si muset zvyknout na naše způsoby. To je jeden z důvodů, proč jsem chtěl, aby sis ho vzala na starost. Jasné?“

Paks přikývla, přestože se stále cítila zmatená. Bylo těžké představit si cizince, nezasvěcené jižany jako součást Kumpanie. Chápala však, že Stammel na to nezná odpověď a má možná ještě víc otázek, proto se ho neptala. Znovu vzdychl a zavedl ji ke skupině asi dvaceti mužů, kteří stáli s kapitány. Tři z nich měli drátěné košile a čtyři bronzové krunýře. Zbytek měl koženice. Všichni byli svalnatí a zdáli se být v dobré kondici. Poblíž stálo několik Paksiných přátel – Barra, Vik a Arne. Vik výmluvně povytáhl obočí, ale neřekl nic. Stammel se vzdálil a za několik minut se vrátil se třemi dalšími členy Paksiny kohorty. Promluvil s Arcolinem, který ukázal na šest cizinců. Ti následovali Stammela.

„Paks, tohle je Halek,“ řekl Stammel. Halek byl o několik palců menší než ona, měl pískově žluté vlasy a vousy a bledé oči. „Haleku, Paks ti ukáže kde budeš jíst a spát a co se od tebe očekává.

„Ona?“ otázal se posměšně Halek. Paks cítila, jak se v ní sbírá hněv. „Co si myslíte, že jsem? Nějakej malej kluk, abych poslouchal rozkazy chůvy?“ Paks zaťala zuby. Stammel se na muže chladně podíval.

„Buď se budeš řídit rozkazy, Haleku, nebo jdi vysvětlit kapitánovi, že se k nám nechceš připojit – a proč.“ Muž

otevřel ústa, ale Stammel mu nedal možnost promluvit. „Žádné debaty! Poslechni, nebo odejdi.“

Halek vrhl postranní pohled na Paks a zrudl. „Ano – pane.“

„Pojď se mnou,“ pronesla Paks a vyrazila, aniž by se na něj podívala. Cítila jeho odpor, jenž polevil, jakmile se Halek podvolil a následoval ji. Byla ráda, že je vyšší. Sotva ušli několik kroků, promluvila přes rameno: „Naše kohorta – pod velením kapitána Arcolina – dneska nakládá. Kdy jsi naposledy jedl?“

„Dneska ráno. Brzy ráno,“ odpověděl mrzutě.

„Tak se teď najíme.“ Paks zamířila ke kuchařskému stanu. „S jakou zbraní bojuješ?“

„S mečem,“ řekl. „Ale ne s takovým jako vy – s delším a užším. Nebo se zahnutým, jaký nosí Siniavovi muži.“

„Jsi zvyklý na boj ve formaci? Umíš používat násadové zbraně?“

„Ne. Kde bych se to mohl naučit? Jediný organizovaný jednotky v okolí patřej Siniavovi a za toho bych nebojoval.“ Muž si uplivl, potom prodloužil krok, aby ji dohnal. „Poslechni – seš opravdu voják, ne kuchařka nebo něco takovýho?“

Paks se na něj pronikavě zahleděla a Halek zrudl. „Ano, jsem voják – jak brzy zjistíš. Řekla bych dokonce, že jsem víc voják než kterýkoliv z vás, jestli jste si jenom hráli se soubojovými zbraněmi. Doufám, že se dokážeš naučit boj ve formaci, jinak nám k ničemu nebudeš.“

„Ty ale máš ostrej jazyk!“ řekl.

„Později můžeš vyzkoušet i můj meč,“ odpověděla Paks. Dovedla Haleka k výdejně jídla a poté k nakládací skupině. Byl silný a ochotný pracovat, Paks se o něm snažila smýšlet lépe. V půli odpoledne nakládání dokončili a šli vyhledat zbrojmistry. Siger už pracoval se dvěma nováčky, tihle byli přiděleni k Dorrinině kohortě. Kolem stálo několik vévodových mužů a přihlíželo. Byl to vždycky zážitek, sledovat malého seschlého zbrojmistra, jak prohání mnohem většího soupeře kolem cvičiště. Konečně je zastavil a dva muži, potící se a lapající po dechu, cvičný prostor opustili.

„Málo pochodování,“ zabručel za nimi Siger. „Potřebujete trochu víc pohybu a pak se nezadýcháte při boji se sta-

říkem, jako jsem já.“ Otočil se ke kruhu přihlížejících. „Bavíte se, že? No, všichni potřebujete cvičení. Myslím, že ty – a ty,“ ukázal, „byste si měli zacvičit s meči, a vy čtyři s kopími…“ Dav se rozplynul. Paks a ostatní s nováčky zůstali. „Jistě,“ řekl Siger, když je uviděl. „Tak copak to tu máme? Podíváme se, jak vám jdou kroky.“ Pokynul Halekovi, který vstoupil do cvičného kruhu. „Meč?“ otázal se Siger. „Násadové zbraně?“

„Meč,“ odpověděl Halek. „Ale ne tenhle krátkej. Jsem zvyklej na delší nebo zahnutej…“

Siger se na něj zazubil. „To se naučíš. Kvůli tomu tady jsem a hodně tě toho naučí i Paks.“ Podal Halekovi zbraň. „Jsi zvyklý na štít?“

„Používal jsem ho.“

„Začneme bez něj. Začni pomalu, dokud si nezvykneš na délku.“ Zkřížili čepele a Siger spustil svůj obvyklý komentář: „Hmmm! Vidím, že jsi spíš jen tak šermoval, než opravdu bojoval – ten úder s tímhle mečem ti nepřinese štěstí. Není na to dost dlouhý. Ne, takhle tedy ve formaci nemůžeš poskakovat.“ Jakmile si všiml mezery v krytu, klepl Haleka přes žebra. „Pokud nemáš štít, musí jeho práci zastat meč. Teď trochu rychleji – ano.“ Řinčení čepelí se zrychlilo. „Ne, stále moc hopsáš kolem. Na chvíli přestaň…“ Jakmile Halek sklonil meč, Siger se rozhlédl a přešel k Paks a několika dalším. „Utvořte s ním řadu,“ řekl. „Paks, pojď sem a vezmi si na starost mou štítovou stranu. Jak se jmenuješ ty?“

„Halek.“

„Halek, dobře. Teď uvidíš, co myslím tím, že musíš držet formaci – ti vedle tebe ti budou chránit boky, stejně jako ty budeš chránit jejich. Pokud s nimi zůstaneš v jedné řadě, bude to dobré. Jasné?“

„Jo. Ale my jsme tři a vy jen dva…“

Siger pohlédl na Paks a pousmál se. „To pro nás není problém. Paks, vezmi si vycpávku, nechceme, abys byla u Sibili ztuhlá.“ Paks přešla k hromadě vycpávek a poté se vrátila na místo vedle Sigera. Proti ní stál Sif z Dorrininy kohorty, vedle něj Halek a nejdále od ní Vik. Zjistila, že se proti Sifovi dokáže snadno držet a ještě občas zaútočit na Haleka. Siger měl dost dechu jako obvykle, i přes Vikův

agresivní útok. Pokračoval v komentování Halekových dovedností a našel si čas i na to, aby opravoval ostatní.

Halek se stále snažil uhýbat na jednu nebo na druhou stranu, ale zjistil, že je uzavřen mezi své společníky a meče protivníků. Konečně se zdálo, že o takovém boji získal správnou představu a začal s Vikem a Sifem spolupracovat. Protože si Halek nyní vedl lépe, Sif útočil tvrději. Paks si velice dobře uvědomovala, že má štítovou paži nekrytou. Zjistila, že spíše odvrací údery, než aby útočila. Halek ji málem zasáhl. Zazubil se. To byla chyba, pomyslela si Paks. Povolila uzdu svému hněvu, zaháněla vylekaného Sifa stále více vzad a uštědřila Halekovi dva údery. Siger se pohyboval spolu s ní, úder za úderem, a dotlačili soupeře až k okraji cvičiště.

„Stačí!“ řekl Siger. Když sklonili meče, pronesl: „Haleku, bude třeba, abys takhle cvičil každý den. Vzhledem ke svým zkušenostem umíš s mečem zacházet dobře, ale tvoje údery přes tělo jsou slabé, proto se tak posunuješ. Za půl hodiny se sem vrať se štítem a začneme znovu.“ Obrátil se k Paks, „Vyřiď Stammelovi, že Halek se mnou potřebuje strávit nějaký čas, a zeptej se ho, jestli uvolní i tebe.“ Paks přikývla.

„Pojď, Haleku!“ řekla. „Dojdeme ti k ubytovateli pro štít.“

„A co meč?“

„Ne, dokud neřeknu, že jsi připravený,“ ozval se Siger.

Paks a Halek kráčeli zpět k ubytovatelovu povozu. Halek několik yardů mlčel a poté chraplavě pronesl: „Seš – seš s mečem dobrá.“

„To bych měla být,“ odvětila vesele Paks. „Siger strávil dost času tím, že na mě křičel a dělal mi na těle modřiny.“ Cítila se dobře.

„Hmmm. No – nemyslel jsem si, že budeš tak dobrá. Bojovnice jsem ještě nikdy neviděl.“

„Siniava je vůbec nepoužívá?“

„Slyšel jsem, že má pár holek – zapásej na hostinách a tak podobně. U jeho armády jsou samozřejmě taky ženy, ale ne kvůli boji.“ Uchechtl se. Paks cítila, jak v ní opět narůstá zlost. „V naší Kumpanii je to jinak,“ odvětila ostře.

„To vidím.“ Chvilku kráčel mlčky. „Ale – nechápu jak – proč – by žena chtěla bejt bojovnicí. Je to těžká práce, špinavá, můžou tě zabít,“ pronesl zmateně.

Paks se přistihla, že potlačuje smích. „Těžká práce? Pracoval jsi někdy na farmě? Ne, myslím, že ne. Tohle není o nic těžší než práce, kterou jsem dělala doma, a o nic špinavější než porážení ovcí. A pokud jde o to, že můžu přijít o život – ženy umírají i při porodu, když na to přijde.“ Střelila po něm pohledem, aby viděla jeho reakci. Vraštil čelo. „A kromě toho,“ pokračovala, „se mi bojování líbí. Jsem v tom dobrá, baví mě to a dostávám za to žold. Byla by ze mě moc špatná manželka farmáře.“

„Dobře, ale – ty se nechceš někdy vdát?“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. Některé to dělají, ale já ne. Nikdy jsem po tom netoužila.“

„Já prostě nemůžu – je na severu hodně žen jako ty?“

Paks pokrčila rameny. „Nevím. Nějaké ano. U oběda jsi viděl kapitánku Dorrin a Arne. Asi tak čtvrtina z téhle Kumpanie jsou ženy.“

„Aha.“ Stále se tvářil zmateně.

Kapitola pětadvacátá

Druhý den časně zrána se vydali na cestu k Sibili. Pochodovali po široké kamenné cestě podél severního břehu Chaloqueel. Na tyto tři dny Paks později vzpomínala jako na nějaký sen – viděli úrodná údolí s rozkvetlými ovocnými stromy a mračna světle růžových květin, které trousily své okvětní lístky při každém závanu větru a pokrývaly tak díry na silnici krásnou barvou. Na svazích rašily zelenobílé lupínky révy. Nechyběly ani řádky zeleniny a obilná políčka podobající se zelenému sametu – ale všechno bylo prázdné a tiché.

Třetího dne právě při západu slunce spatřili, jak se tmavé

hradby Sibili rýsují proti žhnoucímu obzoru na západě. Té noci opět začalo pršet. Příštího dne zjišťovali co nejvíc novinek, zatímco stavěli tábor a připravovali se k útoku. Skupiny sapérů se už daly do práce, Cracolnyova kohorta se připojila ke skupince mužů v tunikách rezavé barvy, která dohlížela na budování dalších obléhacích věží a katapultů.

„Kdo je to?“ zeptal se jí Keri na muže v rezavém.

Paks pokrčila rameny. „Nevím. Nikdy jsem je neviděla.“ Zastavila Devlina a zeptala se ho.

„To je Plasova skupina – Markiho Plase. Je to zvláštní kumpanie, zabývají se jen obléhacími stroji. Část z nich přišla s Aesil M’dierrou.“

Navzdory tomu, že déšť následujícího dne zhoustl, vojáci z Andressatu a Westlandu ve dvou obléhacích věžích zahájili útok. Žoldnéřští lučištníci čistili hradby od nepřátel. Phelanovci a Halverikovci zůstali vzadu jako záloha. Přes závoje deště toho Paks neviděla mnoho, ale sledovala, jak odborníci z Plasovy skupiny obsluhují dva katapulty, stahují jejich ramena a nakládají do lžic kameny. Všimla si, že po každém výstřelu upravili provazy, aby vyrovnali jejich vlhkost. Katapulty ani útok však nevedly k úspěchu a útočníci, kteří se toho večera trousili zpět do tábora, neměli náladu na vysvětlování, co se nezdařilo.

Během noci déšť ustal. Phelanovci a Halverikovci se pod příkrovem tmy usilovně snažili dotlačit třetí obléhací věž k hradbám. Paks spolu s ostatními zlostně klela, protože kola se stále bořila do bláta. Za úsvitu byli stále ještě kus od hradeb, ale na dostřel nepřátelských lučištníků. Vévoda jim zavelel k ústupu a Paks byla ráda, že nechali velkou a těžkou věž tam, kde uvízla. Jakmile se ocitli mimo dostřel, měla konečně možnost podívat se, jak Sibili vypadá. Stálo na pahorku poblíž řeky, jeho citadela převyšovala vše ostatní, pevné hradby byly zbudované ze žlutohnědého kamene. Přestože město nevypadalo tak impozantně jako Cortes Andres, Paks si pomyslela, že dobýt je bude těžší, než tomu bylo u Cha. Vcelku jí připomínalo větší Rotengre, dlouhé a úzké, s mohutnými branami mezi masivními věžemi.

Během dne použily obě strany zápalné zbraně. Obránci vylili na jednu z obléhacích věží olej a zapálili ji, když uvnitř

právě šplhala vzhůru kohorta z Pliuni. Vojáci z Pliuni uprchli, třebaže ne beze ztrát. Plasova skupina vrhala za hradby kameny natřené hořící smolou. Obránci zapálili druhou věž, vévodovi vojáci a jednotka z Andressatu ji rychle odtáhli od hradeb a podařilo se jim zachránit její kostru před shořením, ale byla příliš poničená na to, aby se dala použít, dokud ji neopraví.

Té noci pomáhala Paks odtáhnout zbývající obléhací věž na místo, zatímco sapéři zapálili své tunely. Slyšela zprava hluboký rachot a pronikavé výkřiky z hradeb. Zřítila se hradba?

„Nezastavujte!“ křikl na ně kapitán Pont. „Tlačte ji dál!“ Přestože ji ohlušovala krev, která jí bušila ve spáncích, zaslechla Paks troubení rohů a hluk bitvy. Věž se konečně dostala k hradbě. Skupina mužů, které nedokázala rozeznat – nejspíše Halverikovci – s řinčením proběhla kolem a vydala se vzhůru po schodech věže.

„Taste zbraně a připravte se!“ pronesl Devlin. Paks si otřela pot z tváře, protáhla se a uchopila štít. Tísnili se u paty věže, slepí v temnotě.

Náhlý rachot na vrcholku věže a křik z hradeb signalizoval, že jejich útok začal. Vojáci na schodech se hrnuli vzhůru. Pont je zadržoval, dokud první skupina nebyla v půli cesty do dalšího patra, až potom je poslal vpřed. V temnotě Paks sklouzla z prvních dvou schodů, někdo do ní s kletbami vrazil. Opět nabyla rovnováhy a pokračovala dál. Jak se blížila k vrcholu, vnikalo dovnitř tlumené světlo. Viděla pochodně na hradbách a ohně hořící ve městě. Když přecházela přes můstek na hradbu, snažila se nemyslet na to, kolik stop prázdného prostoru je pod ní.

„Tam!“ Vossik z Dorrininy kohorty mávl rukou vpravo a Paks se zařadila za linii Halverikovců, kteří pomalu zatlačovali nepřátelské kopiníky od můstku. Kde je zbytek? prolétlo jí hlavou. Neměla však čas o tom přemýšlet, nepřátelé kladli tvrdý odpor a muž před ní padl. Skočila přes něj a zaujala jeho místo v řadě Halverikovců. Cítila za sebou vzrůstající tlak svých druhů. Pomalu, krok za krokem, si razili cestu po hradbě.

V mihotavém světle pochodní jen stěží viděla bodající zbraně nepřátel, ale doufala, že oni mají stejný problém.

Sehnula se pod jedním kopím a sekla po muži v přední řadě. Dostala ránu, potom další a pak ji něco – nevěděla co – zasáhlo do přilby a téměř srazilo dolů. Zavrávorala, nepřátelé vykřikli a Halverikovci ji obstoupili. Vzchopila se a znovu se zapojila do boje. Někdo jí křikl do ucha, potřásla hlavou a snažila se tomu porozumět. Co to mělo znamenat „skoro tam“?

Náhle ji ohlušil příšerný kvílivý zvuk následovaný oslepujícím modrým zábleskem, který osvětlil celé město. Na pouhý okamžik Paks spatřila průlom v hradbách těsně za nepřítelem, jemuž čelila. Potom nastala temnota, naprostá a hustá. Kolem se ozvaly výkřiky. Řady do sebe narazily, Paks byla drcena změtí těl všech bojujících. Něco ji škráblo do ruky, v níž držela meč. Nemohla se rozpřáhnout k seku, ale zabořila špičku meče do něčeho měkkého; doufala, že je to nepřítel. Někdo na ni spadl. Ztratila rovnováhu a spadla na hromadu lidí a zbraní, do nosu ji udeřil pach krve a potu.

Náhle se světlo vrátilo, nebyla to však zář pochodní, ale jemný zlatý svit nad samotným městem. Hromada bojovníků se okamžitě rozdělila do válčících skupinek, které se navzájem snažily zabít a uvolnit se. Paks ucítila bodavou bolest v noze, zatímco vyškubla štít zpod ramene zraněného muže a odvrátila bod nepřítele. Podařilo se jí kleknout si na jedno koleno. Někdo ji chytil za štítovou ruku a zatáhl. Pokusila se o otočku, ale muž na hradbě po ní znovu bodl a Paks se musela bránit. To zatáhnutí jí pomohlo, postavila se opět na nohy a ať ji chytil kdokoliv, nechal ji být. Nacházela se v nevyrovnané linii s několika Halverikovci a některými druhy ze své kohorty. Většina nepřátel už padla, několik se jich plazilo pryč. Vrhli se na zbytek a než se zlaté světlo ztratilo, vyčistili hradbu až k průlomu. Paks se rozhlížela po zdroji oné záře, ale neviděla jej.

„Jsi v pořádku?“ ozval se vedle ní voják od Halverika.

Paks přikývla, hlavou jí prolétla bolest. „Ano – myslím, že jsem jen měla vyražený dech.“

„Dost ti krvácí ruka. Promiň, že jsem tě tak chytil…“

„To jsi byl ty? Pomohlo mi to. Nejdřív jsem myslela, že je to jeden z nich.“

„Já vím. Vypadalo to, že jsi omráčená, a ti neřádi šli na nás…“

„Paks!“ Podél hradby přišel Devlin. „Máš ještě nějaké zranění kromě té ruky?“

Devlin ji uchopil za paži, Paks přešlápla a bolest v noze se jí připomněla. „Mám ještě něco s levou nohou, nedívala jsem se co. A něco mě tvrdě uhodilo do hlavy; mám pocit, jako by mi přilba byla příliš těsná.“

„Raději by ses měla vrátit…“

„Ne, jsem v pořádku. Teď, když jsem popadla dech…“

„Vrať se! Ještě to neskončilo. Nech si alespoň ovázat tu ruku. Budeme tě potřebovat později.“ Dostrkal ji dozadu.

Jak si Paks razila cestu těmi, kteří právě dorazili nahoru, měla pocit, jako by ji celodenní únava dusila jako žok vlny. Jeden z lékařů, který měl své stanoviště poblíž můstku obléhací věže, jí gestem pokynul, aby se přidala ke skupině raněných. Paks sešla dolů a pokusila se sejmout si přilbu. Nešlo to, cítila vpředu promáčklinu.

„Počkej!“ řekl lékař. „Posaď se tady,“ otočil se k jednomu z ostatních. „Budeme tu potřebovat víc pochodní.“ Muž přikývl a odešel a lékař utáhl obvaz, jenž právě dělal. „Tak! Ano. Teď se podívám na tu přilbu. Ano, je pěkně promáčknutá. Víš, co tě praštilo?“ Paks zavrtěla hlavou. „Spadla jsi?“

„Po té ráně ne.“

„Sundám ti ji.“ Stáhl jí přilbu a dotkl se její hlavy. Paks sebou trhla. „Je to citlivé, že? To mě nepřekvapuje, s takovou boulí.“ Přišlo několik mužů s pochodněmi. „Dobrá,“ řekl jim. „Přidržte jednu tady. Teď se na ni koukni!“ přikázal Paks. Přimhouřila před jasným světlem oči. „Není to tak zlé. Podívám se na tu ruku – ještě něco?“

„Něco mě píchlo do nohy.“ Paks mírně pohnula levou nohou. Někdo – ne lékař – jí zul botu. Bolelo to. Snažila se podívat, jak to s nohou vypadá.

„Seď klidně,“ vyplísnil ji lékař. „Musím něco udělat s tou rukou, na nohu se ti podívám za chvíli.“ Paks ucítila pronikavý pach čistícího roztoku a připravila se na něj. Nejdříve ji studil, potom pálil. Bolela ji hlava, Paks zavřela oči. Cítila, jak jí lékař začal ohledávat zranění na noze. Slyšela, že něco zamumlal k někomu jinému, něčí ruce jí nohu přidržely a

bolest zesílila. Chtěla se s ním přít, ale bylo příliš pozdě. Pomyslela si, že musí tu díru zašívat, ať je od čehokoliv, ale cítila se mnohem hůř. Chtělo se jí zvracet.

„Je to především tou hlavou," pronesl lékař a Paks otevřela oči. Byl u ní Kefer, který na ni upřeně hleděl, a u stanové chlopně stál Arcolin. Stan?

„Myslela jsem, že jsme byli na hradbách," řekla. Lékař se k ní otočil.

„To jste byli. Dostala jsi ránu do hlavy a omdlela jsi, když jsem pracoval na tvé noze."

„Ach!" Nic z toho si nedokázala vybavit, vzpomínala si pouze na to, že byla na hradbách a bojovala, a na zvláštní světla.

„A bylo tam modré světlo?" otázala se nejistě. „A pak žluté?"

„Ano." Arcolin přistoupil blíž. Mračil se. „To byli kněží – nejdřív jejich, potom naši."

„Kněží?" Paks se cítila ještě zmateněji. Nikdy neviděla, že by nějaký kněz nebo ceremoniář dělal divná světla.

„Na tom teď nesejde." Kapitán se obrátil k lékaři. „Jak dlouho?"

Doktor pokrčil rameny. „Myslím, že by mohl stačit dobrý celonoční spánek. Možná pak ještě den." Přinesl Paks hrnek. Se zrakem zamlženým otupujícím vínem viděla, jak lékař odchází ze stanu za Arcolinem a Keferem.

Probudila se až za bílého dne. Lékař, který se právě věnoval ostatním, sledoval, jak zkouší citlivou bouli na hlavě.

„Jak ti je?"

„Dobře."

„Zkus se pohybovat!" Paks se posadila a trhla sebou, protože ji zabolela obvázaná ruka a noha. Nešlo však o silnou bolest, mohla se snadno pohybovat. „Zkus se postavit!" Ani s tím neměla potíže a lékař ji poslal ven. „Obstarej si novou přilbu – o něco větší – a asi tak den v ní nos větší vycpávky. Kdyby se ti zamotala hlava nebo zamlžil zrak, hned přijď zpátky. A najez se, než se vrátíš do služby."

Venku v táboře to vřelo. Paks viděla, jak průlomem v hradbě do Sibili pochodují další vojáci – jednotka z Westlandu. Divila se, proč nejdou bránou. Nad hradbami

stoupal k nebi dým. Po cestě k ubytovateli uviděla Dorrininu kohortu, jejíž členové se právě vraceli z města s tvářemi černými od sazí a špíny.

Ve své nové přilbě se necítila pohodlně ani poté, co si kolem hlavy ovinula kus látky. Zkusila to znovu. Stále se cítila divně. Když se dostala do kuchařského stanu, potkala tam Barru a Natzlin.

„Slyšeli jsme, že seš raněná," pronesla Barra, která přinesla guláš.

„Něco mě praštilo do hlavy."

„Vracíš se tam?" Paks se zamyslela, jestli se jí to ostří v jejím tónu pouze nezdálo.

„Samozřejmě. Kde je Arcolin – nebo Pont?"

„Uvnitř. Je tam pěknej zmatek."

„Jak to?"

„Mají tam nějakýho čaroděje nebo kněze, a zrovna když si myslíš, že máš nějakou skupinu, která utíká, objeví se všude kolem smrdutej černej mrak a můžeš narazit na cokoliv. Do zdi, na oheň, na jejich bojovníky – nevidíš si ani na špičku nosu."

„A dej si pozor na ty, který vypadají jako neozbrojení," dodala Natzlin. „Oblékají se jako boháči, ale mají vrhací dýky." Ukázala na řeznou ránu na tváři. „A umí to s nima! Mohla jsem přijít o oko."

„O koho jsme přišli?" zeptala se Paks.

„U Arcolina? Slyšela jsem, že Suri včera v noci spadl z věže a někoho – kdo to byl, Natz? – trefila šipka z kuše do oka."

„To byl Gan – Gannarrion. A Halek…"

„Halek? Co se mu stalo?"

„Někdo ho na hradbách bodl mečem do břicha."

Paks dojedla svůj guláš v tichosti. Haleka vůbec neměla ráda, ale přála si, aby věděla, že to nebyl její meč v té tmě. Vyhledala svou kohortu. Než skončil den, věžní brána padla a jednotky útočníků se volně pohybovaly klikatými uličkami města. Paks to stěží zaznamenala, spolu s ostatními se vracela do tábora a uvědomovala si pouze to, jak strašně je unavená.

Probudila se časně, právě za rozbřesku, a udivilo ji, když vedle sebe našla Volyu.

„Včera ses chovala divně," pronesla Volya. „Mysleli jsme si, že by na tebe někdo měl dávat pozor."

„Ano?" Paks měla na minulý den pouze mlhavé vzpomínky. Věděla pouze o nějakém boji na hradbách nebo u brány, nebo o něčem takovém. „Je mi dobře."

„To jsi včera říkala i Báře." Volya se tvářila umíněně.

„Teď je to ale pravda." Paks se učesala a znovu si spletla vlasy do copu. Když přejížděla hřebenem po bouli, stále to bolelo. Měla velký hlad a přemýšlela, jestli včera v noci jedla.

Přestože vnější část města padla, citadela uvnitř stále odolávala. Skupiny sapérů nyní pracovaly u jejích hradeb. Plasova skupina opravila poničenou obléhací věž. Paks spolu s ostatními znovu tahala za provaz a proklínala to neohrabané monstrum, které se kolébalo z kamene na kámen. Náhlý výkřik ji přinutil vzhlédnout. Přes hradby citadely se valil černý mrak a snášel se dolů k úkrytu sapérů. Muž v blyštivé zbroji pobídl svého koně, dojel k oné části hradby a zvedl nad hlavu obrněnou pěst. Z té vytrysklo světlo, jež mezi mrakem a sapéry vytvořilo síť. Jakmile se jí temnota dotkla, vyšlehly z ní zelené plameny a mrak se rozplynul.

Vik ji dloubl do žeber. „Slyšel jsem, že tohle je Girdův paladin."

Paks na něj zůstala zírat. „Tohle?" Nikdy si nepomyslela, že by mohla nějakého potkat.

„Jo. Je tady taky Velemaršál, dva Tirovi Břitmistři a další – nevím kdo – z Pliuni a Westlandu."

Paks si znovu připadala jako nevzdělanec, protože neměla, co je Velemaršál. „Co mají tam uvnitř?"

„Slyšel jsem, že je tam chrám Pána utrpení – to je, myslím, nějakej jižanskej bůh. Ale jejich kněz, nebo jak mu říkají, je dost mocnej. To modrý světlo a temnota byla jeho práce, tu noc, kdy jsme prorazili hradbu. A tyhle černý mraky taky."

Paks se dívala, jak postava ve zbroji poodjela od hradby. Ať to byl paladin nebo ne, takového válečníka ještě neviděla. Každičký kousek kovu se na něm blyštěl jako vybroušené drahokamy a jeho kůň – pohyboval se lehce jako vítr, a přesto působil dojmem síly. Na okamžik si představila samu

sebe v té zbroji a na tom koni – to však bylo směšné. Napřela svou váhu proti provazu.

Příštího dne odpoledne si probojovávali cestu ulicemi citadely směrem k Siniavovu paláci. Konečně Paks uviděla za obránci otevřené prostranství. Kousek po kousku zatlačovali Siniavovy muže k širokému dlážděnému nádvoří nebo náměstí. Přímo naproti nim proudili nepřátelští vojáci z velkého klenutého vchodu vysoké budovy, zdobené balkony a vížkami. Paks si domyslela, že to je Siniavův palác. Nalevo viděla velikou budovu s vchodem lemovaným pilíři nad širokým schodištěm.

Potom se kupředu protlačily zálohy a Paks s ostatními z čela ustoupila. Opřela se o zeď, popadala dech a dívala se. Proběhly kolem ní další zálohy. S nimi dorazili i dva Tirovi Břitmistři ve svých černých zbrojích a Girdův Velemaršál v drátěné košili pod modrým pláštěm. Vedle Maršála kráčel muž v lesklé drátěné košili, kterou zakrýval ohnivě rudý kabátec s vyšitým srpkem Girda. Paladin, pomyslela si Paks. Předtím ho neviděla tak zblízka. Bezmyšlenkovitě se odlepila od zdi a následovala ho.

Tou dobou už útočníci ovládli většinu náměstí a zatlačili nepřátele před vchod do paláce, kde se strhla divoká řež. Paks se spolu s kněžími téměř dostala k nejzazším bojujícím, když se z pilíři lemovaného vchodu po levé straně vyhrnula špatně ozbrojená chátra, aby napadla útočníky z boku. Zadní řady útočníků, které nebyly zapojené do boje, se rychle přesunuly, aby se chátře postavily. Paks si pomyslela, že nově příchozí se tváří příliš vyděšeně na to, aby byli skutečně nebezpeční, jakmile ztratili výhodu překvapení. Za davem spatřila malou skupinku postav ve zbrojích, které stály přichystané na vrcholku schodiště. Právě když odvracela neobratné údery a zabíjela prvního z útočících, zazněl ve vzduchu zvláštní zvuk, jenž jí otřásl. Sluneční světlo zmatnělo. Někdo vedle ní vyjekl, upustil meč a snažil se dostat pryč. Útočníci zaječeli také a ještě neobratněji se pokoušeli probít vpřed.

Za ní se ozvalo hlasitě pronesené slovo, které Paks nikdy neslyšela a na něž si později nedokázala vzpomenout. Kolem ucha jí prolétl praskající blesk světla namířený na skupinu u

vchodu. Zalapala po dechu, po zádech jí přejel mráz a téměř upadla, když ji někdo udeřil do nohy. Pohlédla zpět na útočníky právě včas, aby uhnula bodu mířícímu na její hrdlo. Kolem ní se míhala modrá a žlutá světla, ale nebrala je na vědomí. Všechnu pozornost musela věnovat šílenému davu před sebou.

Potom náhle lidé před ní zmizeli – byli mrtví, ranění, nebo utekli – a Paks se rozhlédla kolem sebe. Před palácem stále bojoval houf válečníků. Někteří členové její kohorty stáli poblíž a pozorovali ji. Uvědomila si, že čekají, až jim řekne, kam mají jít. Neměla ponětí, co jim má povědět. Břitmistři, Velemaršál a paladin se drželi mimo bitvu, zdálo se, že se soustřeďují na skupinku na schodech, ale Paks nedokázala určit, co dělají. Znovu pohlédla na nepřátele na schodišti a ohromeně se zarazila.

Nejvyšší z nich měl na sobě krvavě rudý kabátec, navlečený na temně černé zbroji. Na hlavě měl přilbu s rohy a ostny a se zobákovitě protaženým hledím. V jedné ruce držel ohromný zahnutý a zubatý meč, v druhé bič s mnoha řemínky. Plášť mu stahoval černý řetěz a další řetěz mu obepínal kabátec. Ostatní měli na sobě rovněž černou zbroj a dále kostkované červenočerné tuniky. Všechny jejich zbraně byly zubaté nebo ostnaté. Paks se zachvěla. Přemýšlela, jestli má kněžím nabídnout ochranu. Věděli, proti čemu stojí?

Náhle se postavy v černém pohnuly, seběhly po schodech a ječely podivná slova. Něco Paks bodlo na hrudi – okamžitě si vzpomněla na Cannin medailon. Světlo zesláblo, nepřátelské bojovníky provázel mrak temnoty. Jeden z kněží promluvil a všechny zalilo zlatavé světlo natolik jasné, že Paks viděla pod sklopenými hledími helmic lesknoucí se oči. Potom se obě skupiny srazily. Ozvalo se děsivé kvílení, cítila poryvy teplého i studeného větru, viděla syčící, praskající a zářivá světla. S námahou se snažila soustředit svou pozornost znovu na boj.

Nejdříve ji obě strany ignorovaly a bojovaly tak blízko u sebe, že Paks nedokázala najít vhodnou mezeru. Potom uviděla, že paladin bojuje se dvěma soupeři – jeden měl meč a bič, druhý sekeru. Ostny na konci řemínků biče se zachytávaly v paladinově zbroji, ta malá škubnutí ho mohla vyvést

z rovnováhy. Právě když se Paks dostala vedle paladina, bič se obtočil kolem jeho štítové ruky a muž se sekerou se rozmáchl, aby ho do ní sekl. Paks se vrhla kupředu a pokusila se jeho zbraň zablokovat svým mečem.

Jakmile se ostří setkala, vyšlehlo oslepující světlo a její čepel se roztříštila. Než stačila zlomený meč pustit, propálil se jeho jílec skrz její rukavici. Vrazila do sekerníka, neviděla nic než mžitky způsobené zábleskem. Rukou jí projela bolest. Neviděla dost na to, aby tasila dýku. Usilovně mrkala, aby si vyčistila zrak, a ucítila, že ji někdo zvedá za rameno a bok. Prudce vykopla a něco zasáhla. Potom tvrdě přistála na kámen a měla právě tolik času, aby zahlédla, jak se noha v černé botě napřahuje, než kop dopadl.

Probudila se do tlumeného světla lékařského stanu. Neměla ponětí proč tam je, dokud se nepokusila pohnout pravou paží. Ruka a zápěstí ji bolely. Pohlédla na ně a spatřila silný obvaz, který jí sahal až k lokti. Měla žízeň. Rozhlédla se kolem a uviděla pouze raněné na jejich slamnících. Z vedlejší místnosti se ozývalo tiché mumlání. Závěs mezi místnostmi se zavlnil, prošel jím lékař a za ním muž oděný v girďanské modři.

„Ach, Paks!“ pronesl tiše lékař a zamířil k ní. „Konečně ses probrala. Jak se cítíš?“

„Mám žízeň,“ odvětila.

„Není divu.“ Z vysokého džbánu v rohu jí nalil hrnek a podal jí ho. Paks si ho vzala, ale když zvedla hlavu, aby se napila, pocítila bodavou bolest a zrak se jí zatemnil. Lékař se rychle pohnul, aby jí pomohl. „Sakra! Doufal jsem, že jsi to už překonala. Tak do toho – vypij, kolik jen zvládneš!“ Dokázala do sebe vpravit pět nebo šest doušků. „Bolí tě jen hlava?“

„Ano – a ještě trochu ruka. Co se stalo?“

„Ty si nevzpomínáš?“

„Ne. Naposledy si pamatuju, že – že jsem tahala obléhací věž. Potom se přes hradbu valil oblak a někdo ho zastavil.“

„Hmmm. Kus vzpomínek ti chybí. Před několika dny jsi dostala ránu do hlavy a později další, která tě vyřídila. Máš

také popálenou ruku, ale ta se zahojí. Můžeš poděkovat Velemaršálu Kerethovi, že to není horší.“

Paks pohlédla na girďana, který nyní dřepěl na patách vedle jejího slamníku. Nikdy nebyla tak blízko nějakému knězi. Měl husté tmavé vlasy, pod ušima zastřižené, a nakrátko sestřiženou bradku jako voják, bojující v přilbě s hledím. Přestože na sobě neměl zbroj a byl uvolněný, vyzařovaly z něj moc a autorita.

„Řekli mi,“ začal, „že nejsi stoupenkyní svatého Girda. Je to tak?“

Paks chtěla kývnout, ale hlavou jí opět projela bolest. „Ano, pane, je to pravda.“

„Nosíš však jeho svatý symbol. Vyrozuměl jsem, že ti ho dala girďanka?“

„Ano, pane. Má přítelkyně – Canna.“

„Ach! Řekla ti, proč ti ho dává? Pokoušela se tě obrátit na naši víru?“

„Ne, pane. Já – nebyla jsem u toho, když zemřela. Vévoda mi řekl, že mi ho přenechala. On – povídal, že bude správné, když si ho nechám.“

Velemaršál sešpulil rty. „To je neobvyklé. Většina girďanů, pokud zemřou v bitvě nebo na zranění, si přeje, aby se jejich symboly vrátily na dvůr nebo hospodářství, kde se připojili. Přítele mohou požádat, aby ho tam donesl a vypověděl příběh jejich statečné smrti. Někdy ho nechávají členovi své rodiny. Ale dát ho nevěřícímu, někomu mimo Girdovo společenství – to vůbec není obvyklé.“

„Takže bych vám ho měla dát? Dát ho – dvoru?“

„Myslíš teď?“ povytáhl obočí. Zdálo se, že ho její nabídka překvapila. Paks přemýšlela proč.

„Ano, pane.“

„Ne.“ Rozhodně zavrtěl hlavou. „To si nemyslím. Přání umírající přítelkyně si zasluhuje respekt. Pokud řekla, že si ho máš nechat, myslím, že bys to měla udělat. Pověz mi ale, co víš o svatém Girdovi a jeho stoupencích?“

Paks dlouhou chvíli přemýšlela. „No – Canna i Effa říkaly, že Gird byl bojovník. Tak dobrý bojovník, že se změnil v boha nebo něco takového, a teď se k němu válečníci mohou modlit za odvahu a vítězství. A jeho kněží – Maršálové –

umí léčit zranění. Od girďanů se očekává, že budou čestní a stateční a nikdy neodmítnou boj, ale nebudou krutí nebo nespravedliví.“

„Hmmm.“ Tvář Velemaršála zvlnil krátký úsměv. „A to se ti nezamlouvá?“

„Víte, pane…“ Paks se snažila vymyslet, jak to říci zdvořile. „Tak úplně nechápu, jak by se mohl bojovník stát bohem.“

Myslela si, že by jí to mohl vysvětlit, ale kněz se pouze otázal: „Ještě něco?“

„Když jsem byla rekrut, Effa se nás všechny pokoušela obrátit na svou víru. Vyprávěla nám o Girdově moci, ochraně a všem ostatním. Mně ale připadalo, že když má Gird v oblibě boj, nebude právě ochranitelský. Potom někdo v první bitvě přerazil Effě záda a ona o týden později zemřela. Gird ji neuzdravil.“ Paks se odmlčela a pohlédla na Velemaršála, ten však nic neřekl, pouze jí pokývl, aby pokračovala. „A Canna – nikdo by nemohl být statečnější než ona. Jestli se Gird vůbec stará o své stoupence, měl ji zachránit. Ona – říkala, že na hojení zranění je třeba Maršála, ale pokud je Gird tak mocný, nechápu, proč by to bez nějakých cavyků nemohl udělat sám.“ Paks se přistihla, že do Velemaršála zabodává hněvivý pohled. V hlavě jí bušilo.

Velemaršál se tvářil vážně, ne však nevraživě. „Dovol mi, abych ti pověděl, co víme o svatém Girdovi my. Byl to farmář – jeden z těch velkých a mohutných farmářů, kteří jsou k vidění po celé Finthe a Tsaie. Byl vysoký, silný, horkokrevný…“ Paks pomyslela na otce. „Panovníci jeho časů byli krutí a nespravedliví. Poté, co obtěžovali jeho vesnici, se Gird postavil do čela povstání. Byli to obyčejní farmáři, neměli žádné zbraně. Udělali si kyje ze dřeva, vzali kosy a cvičili v opevněných dvorech vesnice. A s těmito zbraněmi a prostými farmáři dokázal Gird porazit vládce s jejich skvělou armádou, vybavenou meči a kopími.“ Paks si pomyslela, že to je skoro tak nepravděpodobné jako vyprávění Effy – farmáři vítězící nad skutečnými vojáky? – ale mlčela. Velemaršál pokračoval: „Proto našim shromažďištím říkáme dvory a těm větším hospodářství – tam se Girdovi stoupenci scházeli a cvičili, ve dvorech a stodolách.“

Paks přikyvovala, když se jí zdálo, že Maršál čeká na její

reakci, a on pokračoval: „Jeho přátelé chtěli, aby se stal králem, ale Gird odmítl. Místo toho využil svého velitelského místa k tomu, aby udělal z armády něco nového – ochránce bezmocných a nevinných, spíše než nástroj bohatých. Trval na tom, aby jeho stoupenci byli čestní a spravedliví, a aby se starali o chudé. V našich archivech máme záznamy z těch mírových let, kdy byl Gird hlavou ochránců.“ Než pokračoval dál, Maršál na ni opět pohlédl.

„Potom se objevila nová hrozba. Síly zla; jaké přesně, to nevíme. Mnozí se jich obávali natolik, že jim nedokázali vzdorovat a utekli daleko odtamtud. Gird však vyšel, aby se jim postavil se svou starou palicí. Nikdo tu bitvu nespatřil, ale temné síly na mnoho let uprchly ze země a Girda už také nikdy nikdo neviděl. Girdův nejlepší přítel, který byl právě někde na cestách, měl sen, v němž viděl, jak Gird stoupá ke dvoru Nejvyššího – viděl, jak se mu tam dostává poct a světelné palice. Poté, co svůj sen vyprávěl, kněží Nejvyššího uznali Girda za svatého. Netvrdíme, že Gird je bůh. Říkáme, že je oblíbeným služebníkem Nejvyššího a byl obdařen mocí pomáhat svým stoupencům a činit dobro.“

Paks zvolna přikývla. Až na ten kus, kde farmáři vyhrávali bitvy proti cvičeným vojákům, jí to dávalo větší smysl než Effino vysvětlení. A odehrálo se to kdysi dávno – tehdy možná vládci neměli žádnou skutečnou armádu, nebo Girdovi pomáhali bohové. Tomu by ještě dokázala uvěřit. „Zdá se, že to byl dobrý člověk – a dobrý bojovník.“

„Stejně jako ty, soudě podle toho, co jsem viděl včera,“ pronesl Velemaršál. „Tvá přítelkyně, která ti přenechala svůj symbol, o tobě musela mít vysoké mínění. Kdyby ses někdy stala girďankou, byla bys dobrou girďankou.“

Paks nevěděla, co na to má odpovědět. Přála si, aby si dokázala vzpomenout, co včera udělala, a nijak netoužila stát se Girdovou stoupenkyní.

„Ty si na včerejšek vůbec nevzpomínáš?“ otázal se jí s rychlým postranním pohledem kněz.

„Ne, pane.“

Vzdychl. „Kéž by ano! Rád bych věděl, proč tě to nezabilo.“

„Co?“

„Zkřížila jsi ostří s Liartovým kněžem, dítě. To by měla být tvá smrt. Roztříštilo ti to meč a popálilo ruku – Fenith nevěřil svým očím, když viděl, že jsi kněze potom ještě kopla. Bylo to velice statečné, ale pošetilé, že ses postavila takovému nepříteli – a je ohromující, že jsi to přežila.“

Při jeho slovech se Paks v mysli začaly objevovat stíny těch událostí – nešlo ještě o vzpomínky, ale náznaky, jež by se jimi mohly stát. „Byl tam někdo v rudočerné tunice a přilbě s ostny?“

„Ano. Vzpomínáš si?“

„Přesně ne. Všechno je takové nejasné… Proč by mi jejich ostří mělo spálit ruku?“

„Protože jeho zbraň nebyla obyčejná sekera.“

„Myslíte tím, že byla magická?“ Pomyslela na Dorrinin meč.

„Pokud prokletí říkáš magie.“ Velemaršál svraštil čelo. „Víš, čí to byli kněží?“

„Ne, nikdy jsem nikoho podobného neviděla.“

„V to bych ani nedoufal. Byli to kněží Pána utrpení, Liarta, to je zlé božstvo, které se v zemích, kde má Girdovo společenstvo nějaký vliv, otevřeně neuctívá. Jeho kněží mají zbraně obdařené velkou mocí. Zlou mocí. Žádná obyčejná zbraň nedokáže odvrátit jejich úder a pokud se bojovníkovi nedostane mimořádné pomoci nebo ochrany, zemře. Liart touží po strachu těch, které ovládá. Libuje si v tom, že způsobuje násilí, vraždy a masakry, v krvežíznivosti a mučení. Jeho zbraně způsobují bolest stejně jako smrt a v jeho panství kvete otroctví.“ Na okamžik se na ni usmál. „Takže jistě chápeš, proč se tak zajímám o tvůj Girdův symbol. Nenadál bych se, že by jen samotný symbol mohl uchránit svého nositele před jistou smrtí, ani kdyby to byl girďan. Nemohu však přijít na to, co jiného by tě zachránilo – a něco to jistě udělalo. Jsi pod ochranou jiného božstva?“

„Ne, pane. Tedy, pokud vím. Já – my – tam, kde jsem vyrůstala, jsme uctívali Nejvyššího – staré bohy. Dokud jsem se nepřidala ke Kumpanii, nikdy jsem o Girdovi neslyšela.“

„Aha. Vyrůstala jsi na severu?“

„Ano, pane. Daleko na severu – ve vesnici Tři Jedle.“

„Ve kterém je to království?“

„To přesně nevím, je to kus na severozápad od vévodovy pevnosti.“

„Takže Fintha, nebo její hranice. Jestli jsi nikdy neslyšela o Girdovi, jistě jsi slyšela mnoho příběhů o hrdinech.“

„Ano, pane. Mnoho – Torrinu jízdu, Píseň o Seliastovi a Činy Cullena Dlouhorukého.“

„Ach, ano! To kvůli těm písním ses rozhodla stát se válečnicí?“

Paks zrudla a odvrátila pohled. „No – svým způsobem – když jsem byla malá. Já – snila jsem o tom, o kouzelných mečích, okřídlených koních a o tom všem. Potom se ale můj bratranec stal vojákem. Když se vrátil, měl hodně co vyprávět a řekl mi, že nejlepší by bylo, kdybych se dala k žoldnéřům, k těm dobrým. Poradil mi, co mám hledat, abych se nepřidala k nějaké bandě, ale k poctivé kumpanii. Říkal, že ostatní jsou plné zlodějů a surovců a starají se jenom o peníze.“

„A na tom ti záleželo? Aby tvoji druhové byli čestní a poctiví?“

„Samozřejmě!“ Paks se na něj překvapeně zahleděla.

„A našla jsi je v této kumpanii?“ Díval se dolů na své ruce, ne na ni.

„Ano, pane. Nebylo to přesně to, co jsem očekávala, ale – určitě by si nikdo nemohl přát lepší druhy. A je to poctivá kumpanie, vévoda ji tak vede.“

„V jakém ohledu to nebylo to, co jsi očekávala?“

„No…“ Paks se rozpačitě zazubila. „Nevěděla jsem o táborových pracích – o vaření, úklidu, kopání a o tom všem. To Jornoth vynechal. Potom jsem si taky myslela, že budu bojovat proti lupičům a zlým věcem – možná dokonce i skřetům – jak je to v příbězích. Většinou ale bojujeme proti jiným žoldnéřům nebo domobraně – za kohokoliv, kdo si nás najme. Tenhle rok je to samozřejmě jiné.“

Maršál přikývl. „A měla bys lepší pocit, kdybys s podobným účelem bojovala celou dobu?“

Paks se nad tím zamyslela. „Nevím. Bojuju ráda, vévoda je velice dobrý a spravedlivý. Sloužím mu ráda. Těžko si dokážu představit něco jiného. A tenhle rok bojujeme proti velkému zlu. To se mi líbí. Siniava minulý rok zabil mé přátele a také je mučil.“

„Ano, toto tažení je očividně jedno z těch, kdy dobro bojuje proti zlu, a to ti vyhovuje. Ale obvykle?“

Paks se zamračila a hledala slova. „Pane, já – sloužím našemu vévodovi. Přísahala jsem to, když jsem se přidávala. On za mou službu stojí, nikdy nežádal žádnou nečestnou věc. Nemám právo zpochybňovat nebo soudit zakázky, které přijímá.“

Velemaršál na ni zamyšleně pohlédl. „Chápu. Ano, váš vévoda je dobrý muž, o to se nebudu přít. A ty jsi mu věrná, což je dobré. Ale tebou hýbe nějaká síla, které nerozumím, a myslím, že ty si ji sotva uvědomuješ. Můžeš být povolána k tomu, abys svého vévodu opustila, alespoň na nějaký čas. Pokud k tomu dojde, doufám, že tuto nutnost pochopíš. Nyní vidím, že jsi unavená a potřebuješ si odpočinout. Chtěla bys něco k jídlu nebo jen ještě trochu vody?“

Paks si lámala hlavu nad tím, co jí Velemaršál řekl, a jeho poslední otázka ji zaskočila. „Ne, pane,“ odvětila. „Jen – jen vodu, jestli je někde poblíž.“

Zasmál se. „Váš lékař tady nechal čutoru. Zvládneš to?“ Podal jí nádobu a tentokrát se nic nestalo, když zvedla hlavu, aby se napila. Voda byla studená, Paks se zachvěla. Maršál vstal a přinesl jí z hromady další přikrývku. „Teď odpočívej,“ řekl. „Rád bych si s tebou ještě promluvil, pokud ti to nevadí…“ Zavrtěla hlavou. „Dobrá. Nechť nad tebou Gird bdí.“ Odešel a Paks, stále zmatená, upřeně hleděla do prázdna.

Kapitola šestadvacátá

Když stráž zavedla Velemaršála do stanu, vévoda Phelan a jeho velící kapitáni seděli kolem stolku s mapou a radili se. Vzhlédli. Dorrin se usmála, ale ostatní se tvářili ostražitě.

„Chtěl jsem vám poděkovat, lorde, za vaše svolení k rozhovoru s Paksenarrion.“

„Posaďte se!“ nabídl mu vévoda. „Zjistil jste, co jste chtěl?“

Velemaršál si podkasal roucho a sedl si. „Ne tak docela, pane. Je ještě omámená a na nic z boje si nepamatuje. Nechtěl jsem ji unavovat. To, co jsem se dozvěděl, však potvrdilo můj názor, že se s ní něco děje – a nyní jsem se ujistil, že je to spíše něco dobrého, než zlého.“

„Zlého!“ Arcolin se napřímil, vypadal rozzlobeně. „Vy jste si myslel, že Paks je zlá? Vždyť je to ta nejlepší…“

„To stačí,“ pronesl vévoda klidným hlasem, ale pohled měl tvrdý jako křemen. „Velemaršál to bezpochyby vysvětlí.“

„Rád. Nechtěl jsem vás rozhněvat, kapitáne, ani hanět vašeho vojáka. Vše, co jsem o Paksenarrion slyšel, než jsem se s ní setkal, bylo dobré. Jedním z důvodů, proč úder tak zlé zbraně někoho nezabil, však mohlo být to, že tato osoba slouží stejnému božstvu. Pokud…“

„Paksenarrion ne!“ přerušil ho Arcolin.

„Ne. Souhlasím. Musel jsem si ale být jistý, musel jsem se s ní setkat sám. I přesto, co jste vy a ostatní vyprávěli o její službě v minulém roce. Občas se stává, že někteří nosí Girdův symbol jemu na posměch, protože ho nenávidí. A o něco častěji dochází k tomu, že zlí předstírají dobrotu kvůli dlouhodobým cílům.“

„Myslel bych si,“ řekl vévoda, nalil další pohár vína a podal ho Velemaršálovi, „že tohle jste mohl říct už včera, když jste našel medailon. Nebo ten paladin – jak se jmenuje? Fenith? Netvrdí paladinové, že poznají dobro od zla?“

„Ano, lorde, ale pouze pokud je ta osoba při vědomí, což nebyla.“ Upil vína a vzdychl. „A znovu opakuji – nepovažovali jsme za pravděpodobné, že by sloužila zlu vědomě; ne v této Kumpanii a ne, jestliže jí girďanka přenechala svůj medailon. Museli jsme to však vědět jistě. To nás však staví před další hádanku. Kdyby byla girďankou a jeho symbol jí zachránil život, znamenalo by to, že se jí dostalo zvláštní pomoci od Girda. Usoudili bychom, že by taková osoba mohla být povolána samotným Girdem, měla by se odebrat do Fin Paniru, řekněme, a stát se Maršálem nebo paladinem.

Paks však není girďanka a nikdy ani neuvažovala o tom, že by se jí stala.“ Odmlčel se a jeho tvář zvlnil úsměv. „Ve skutečnosti měla o Girdovi poměrně – zřejmě mohu říci primitivní – představy. Zdá se, že ta dívka, kterou poznala jako rekrut – Effa jí, myslím, říkala – která jí vyprávěla o Girdovi, byla velice zapálená a naprosto nevzdělaná.“

Arcolin po něm střelil pohledem. „Effa – ano. Zmrzačili ji v první bitvě a krátce poté zemřela.“

„To mi říkala i Paksenarrion. Považuje to za dostatečný důvod pro zpochybňování Girdovy moci nebo jeho zájmu o své stoupence. Nejsem si jistý, co z toho spíš. Ale zpět k tématu: jelikož Paksenarrion není girďanka, je těžké pochopit proč – nebo jak – ji symbol mohl zachránit. Ptal jsem se jí na jiná božstva, ale pokud ví, není pod nějakou zvláštní ochranou.“

„Uvažoval jste o Falkovi nebo Camwynovi?“ zeptala se Dorrin. Velemaršál se usmál a přikývl.

„To vskutku ano, kapitánko. Ale je ze severozápadu, z Finthy nebo jejích hranic, a o Girdovi nikdy neslyšela, dokud se nepřidala k vaší Kumpanii. Falk a Camwyn jsou známější na jihu a východě.“ Zavrtěl hlavou. „Nedokážu určit, kdo nebo co Paksenarrion zachránilo, ale něco to nepochybně udělalo.“ Upil vína, ostatní váhavě přikyvovali. „Pane vévodo,“ začal znovu, „vím, že nemáte Girdovo společenství v lásce, ale je o vás známo, že jste čestný a spravedlivý vůdce. Paksenarrion mi řekla, že si nedokáže představit, že by následovala někoho jiného. Uvažte však, lorde: jejím životem hýbe nějaká síla, něco, co by ji mohlo odvést z této Kumpanie. Ne já,“ dodal rychle, když viděl jejich zamračené tváře. „Ani jsem jí nenavrhoval, že by se měla přidat k našemu hospodářství nebo od vás odejít. To bych se neodvážil, protože nevím, co s ní Nejvyšší možná zamýšlí…“

„Co si myslíte?“ otázal se náhle vévoda.

„Co si myslím?“ Velemaršál se pohodlně opřel ve svém křesle. „Podle toho, co jsem viděl, si myslím, že je to dobrá mladá bojovnice. Totéž jsem slyšel i ode všech, kteří se o ní zmínili. Je možná příliš impulzivní, jako většina mladých bojovníků, ale to je způsobeno také její šlechetností. Myslím, že to dotáhne výš než na žoldáka bojujícího v řadě s ostat-

ními, pokud něco nezlomí její vůli nebo čestnost.“ Opět upil z poháru. Arcolin se mračil na své ruce, sepjaté na stole. Dorrin si pohrávala s řetízkem, který jí spínal plášť. Cracolnya, s hlavou skloněnou k jedné straně, sledoval řeku na mapě. Pouze vévoda upíral pohled na Velemaršála.

„Myslíte, že by to mohla způsobit tato Kumpanie – uškodit jí?“

„Ne, pane! Pokud je tím, kým možná je, nemohlo by se jí dostat lepšího školení než ve vaší Kumpanii. Může se však stát, že ji přeroste, a pokud se tak stane, její oddanost ji přesto může dál držet zde. Potom by se cítila omezená, pane, jako jestřáb, který je stále v kleci.“

„Všechny kumpanie jsou klecemi,“ pronesl vévoda.

„To je pravda! Přál bych si však – doufám, že pokud vám bude připadat, že potřebuje osvobodit, uděláte to.“

„Nejsem otrokář!“ zavrčel vévoda. „U – u Tira, natolik mě snad znáte! Odsloužila si své, může jít, pokud si to bude přát. Nezbavím se jí však, Girdův Velemaršále, bez dobrého důvodu a jen proto, že si vy, vážení lidé a vykladači boží vůle, budete myslet, že je tu uvězněná. Takhle nedostanete, co chcete!“

„Co chceme?“

„Ano, to, co jste chtěli vždycky. Každý dobrý bojovník by měl být girďan a měl by bojovat na rozkaz vašeho Generálmaršála. Ha! Zjistíte, Velemaršále, že se vedou i bitvy, které stojí za to, přestože s nimi vaše společenstvo nemá nic do činění, že existují i bezmocné oběti, které jste nikdy neviděli a jejichž záchrana záleží na někom jiném; bojovníci právě tak čestní, ohleduplní a stateční jako vaši paladinové, kteří však nemají jejich věhlas…“ Vévoda se odmlčel, ztěžka dýchal, tvář měl bledou. Velemaršál se nepohnul a oba muži na sebe v tichosti hleděli. Konečně Velemaršál postavil svůj pohár na stůl.

„Lorde, víte, že jsme nikdy netvrdili, že pouze v našich službách bojuje válečník dobře. Kromě Girda jsou tu i jiní světci a nad nimi bohové. A víte také, že jsem vám nelhal – rád bych tu dívku viděl jako girďanku, ale nepokoušel jsem se a nebudu se pokoušet ji k tomu přemlouvat.“

„Mohla by vás překvapit a skončit jako oddaná služebnice Tira,“ pronesl Arcolin.

„To je možné. Dokud slouží dobru – a tím nemyslím dobro své ani vaše, lorde – přeju jí úspěch. Nejsme tak docela omezení, jak si o nás myslíte, vévodo Phelane!“

„Možná.“ Vévoda se na židli zavrtěl. „Doufám, že ne. A konec konců, při tomto tažení jsme opět spojenci.“ Nalil si další víno do svého poháru a nabídl džbán Velemaršálovi, který ho odmítl. „Řekl jsem kapitánům, aby girďanům ve svých kohortách oznámili, že dnes odpoledne budete v táboře – setkal jste se s nimi?“

„Ano, pane, viděl jsem většinu z nich a všechny raněné. Oceňuji, že jste mi dal možnost se s nimi setkat.“

„Já,“ odvětil příkře vévoda, „se své vojáky ovlivňovat nepokouším.“

„Ne? Myslel bych si, že je ovlivňujete denně, jestliže jim jdete příkladem v odvaze a čestnosti.“

„Pokud něco potřebujete, Velemaršále, nelichoťte mi!“

„Nelichotím. Velíte dobré a ukázněné jednotce, to ví každý. Bez svých vlastností byste ji neměl. Podívejte se například na vojáky Siniavy – nebo na Sofiho Ganarriona, ačkoliv to je trochu jiný případ.“ Velemaršál změnil pozici a položil si dlaně na kolena. „Pane, je pozdě a vy máte hodně práce. Nebudu vás déle zdržovat. Kdybyste mi však dovolil ještě si promluvit s Paksenarrion, až se jí vrátí paměť, byl bych rád.“

Vévoda na něj dlouze pohlédl. „Nechci vám v tom bránit, ale my ráno vyrážíme.“

„Zvládne to?“

„Nenechám tu žádné raněné, které by ten neřád nebo jeho agenti mohli zajmout, Velemaršále. Ti, kteří nezvládnou pochod, pojedou v povozech. Pokud pojedete naší cestou, můžete si s ní opět promluvit.“

„Očekáváte, že tam, kam jedete, budete potřebovat pomoc kněze?“

Vévoda se rozesmál. „Taktně řečeno, Velemaršále! Oceňuji vaši zdvořilost. Ne, myslím, že ne. Toto město, a možná i další na pobřeží, bylo pevností božstev, s nimiž se nedá bojovat jen mečem. Očekávám těžké boje, ale přímé. Vaše pomoc při léčení by byla vítána, ale konec konců jsou i jiné možnosti léčení.“

„Rád bych byl při tom, až dostanete Siniavu,“ přemítal

Maršál. „Ale mé rozkazy mě vedou jinam. Možná bychom se tuto sezónu mohli setkat znovu, naše cesty by měly směřovat ke stejnému cíli. Musím jet do Vonjy, mimo jiné.“

Vévodovi se pobaveně zaleskly oči. „Mohli bychom se také ocitnout v blízkosti Vonjy, ačkoliv nemohu odhadnout, jak brzy. Pokud byste chtěl jet s námi, můžete.“

„To stojí za úvahu…“

„Ale pokud vyrazíte s námi, Velemaršále, musíte s námi už zůstat. Ať si myslím cokoliv o vašem společenství jako celku, věřím v mlčenlivost kněží. Siniava má však špehy po celém jihu a mučení, jak jste viděl tady, je jednou z jeho zábav. Nevystavím svou Kumpanii riziku.“

„Ne, to chápu. Pokud se rozhodnu jet s vámi, sdělím vám to časně zrána.“ Velemaršál vstal. „Děkuji vám za vaši laskavost, pane. A pokud dovolíte, pomodlím se, aby Gird požehnal vašemu konání.“

Vévoda se rovněž zvedl. „Požehnání, Velemaršále, ta vždy s díky přijímáme.“ Velemaršál se mírně uklonil a vzdálil se. Vévoda stál, chvíli za ním hleděl s lehce svraštělým čelem a poté se obrátil zpět ke svým kapitánům.

„Tak co si o tom myslíte?“ Rozhlédl se po nich.

Arcolin si odfrkl. „Každý, kdo je natolik hloupý, aby byť jen uvažoval o tom, že by Paks mohla být zlá, po tom, co udělala…“ Nedořekl.

„Zajímalo by mě…,“ začala Dorrin. „Nevím, jestli jsem se o tom zmínila, můj lorde, ale loni na podzim došlo v Rotengre k příhodě…“

Vévoda se opět posadil. „Ne, nevzpomínám si! Mělo to co do činění s Paks?“

„Ano, pane. Pamatujete si, jak jsme objevili toho Achryina kněze?“

„Ano, pamatuju. Ona v tom byla zapletená?“

Dorrin přikývla. „Tenkrát jsem si říkala, jestli ji nezachránil Cannin medailon. Téměř ji zasáhla šipka z kuše a potom ji ten kněz řízl otrávenou dýkou. Naštěstí jsem byla poblíž…“

„Ale přemýšlela jsi nad tím, jestli to všechno bylo jenom štěstí,“ dopověděl Arcolin.

„Ano. Možná to jako falkiánka vidím jinak.“ Dorrin

věnovala každému z nich dlouhý pohled. „Musím však s Velemaršálem souhlasit v tom, že ji něco ochránilo, a nyní znovu."

„Bývá raněná jako všichni ostatní," pronesl Arcolin.

„Ano, očividně to není přímo ten druh ochrany. Pokud se však nad tím zamyslíte, na to, jak často bývá v předních řadách, má méně jizev než většina ostatních."

„A je lepší bojovnicí." Vévoda se na židli zavrtěl. „Takže si myslíš, že ji něco chrání, přinejmenším před některými druhy zranění. Domníváš se, že by měla odejít od Kumpanie?"

Dorrin se zamračila a chvíli s odpovědí váhala. „Můj pane, já nevím. Kdysi bych řekla ne. Kumpanie se však změnila. Pokud ji řídí – něco, možná bude třeba, aby odešla."

„Mohla by se vyvíjet v Kumpanii," navrhl vévoda. „Nemusí zůstat v řadě, když na to přijde. Může z ní být seržant, nebo dokonce kapitán." Všichni se nad tím zamysleli. „Vím, že je to neobvyklé," pokračoval vévoda, „ale to ona také. A pokud má takový potenciál, jak se vy a Velemaršál domníváte, budu později přístupný návrhům."

Dorrin se usmála. „Abych pravdu řekla, pane, raději bych ji, než Pesku."

Vévoda se zasmál. „Dorrin, slibuju ti, že po tomto tažení odejde. A musíš připustit, že je to dobrý polní velitel."

Dorrin se ušklíbla. „Svým způsobem. Pokud se vám tenhle typ líbí."

„Souhlasím," ozval se Arcolin a vrhl na Dorrin postranní pohled. „Není právě tím typem, který bychom si v Kumpanii chtěli nechávat. Pokud jde o Paks – myslel jsem si, že by z ní byl dobrý seržant, až získá víc zkušeností. Na víc jsem nemyslel."

„To také zatím ani nemusíme," pronesl vévoda. „Nechtěl bych, abychom ji povzbuzovali k odchodu z Kumpanie příliš brzy. Ještě nemá zkušenosti na to, aby byla nezávislá. Postarám se však o to, Dorrin, že ji – s Arcolinovým souhlasem – zbrojmistři budou povzbuzovat, aby vylepšila schopnosti, které by jako samostatná potřebovala. A pokud se ještě něco stane s ní a tím zatraceným medailonem, určitě mi o tom řeknete. Ano?" Dorrin přikývla a společně s Arcolinem se vrátili k mapám.

Kapitola sedmadvacátá

Po několik dní cesty ze Sibili jela Paks v povoze, bez cizí pomoci se nedokázala ani postavit. Při bolestech hlavy, dešti a houpání povozu jí bylo dost mizerně na to, aby ani nelitovala, že přišla o drancování Sibili. Od Volyi, která se na ni každý večer chodila podívat, se dozvěděla něco z toho, co zapomněla – kterou noc zaútočili na hradbu, kdy paladin zahnal černý mrak a kdy dobyli citadelu. Volyin příběh byl úžasný, Paks nechápala, že by mohla zapomenout na takový boj po pouhém kopnutí do hlavy. Dělala si o svou mysl starosti, snažila se přinutit vzpomínky, aby se jí vrátily, ale nic nepomáhalo. Bojovala vedle paladina, jenž za ní později přišel a pokusil se ji uzdravit, a nedokáže si na to vzpomenout.

Volyino vyprávění o drancování města bylo téměř stejně zvláštní, ale ne tak znepokojivé. Paks trápilo mnohem méně to, že něco zmeškala úplně, než to, že někde byla a nepamatuje si to.

Volya jí vyprávěla o bohatství v paláci: „Zlato," řekla. „O takovém množství se mi nikdy nesnilo. Dokonce i zlaté zrcadlo. A ve většině místností byly na podlaze obrazy, poskládané z malých kamínků všech barev. A v jedné místnosti tvořil stěny i podlahu bílý kámen a do něj byly vytesané motivy rostlin a lístků. Když oknem dovnitř dopadlo světlo, zářily. Jen jsme tam stáli a zírali, bylo to úžasné. Ale dole…" Volya se odmlčela a pokračovala popisem hrůz, které Sibili skrývalo. V Siniavově paláci i v Liartově chrámu se nacházely kobky a mučírny. Našli oběti, které byly ještě živé,

ale nenapravitelně zmrzačené, a na hlavním oltáři Liartova chrámu leželo ještě teplé dětské tělíčko. Paks si okamžitě vzpomněla, jak se dívka v Cha bála o svého bratříčka – že by očekávala tohle?

„O kolik dní jsem přišla?“ otázala se nakonec Paks, když Volya dopovídala.

„Byla jsi v bezvědomí něco přes den, ale podle toho, co říkáš, si moc nepamatuješ ani z předešlého dne.“

„Uf! To jsem Kumpanii moc nepomohla.“

„Ale ne, boj už byl skoro u konce, když jsi podlehla. Och, a Paks – měla jsi vidět sluhy v paláci…“

„Proč?“

„Všichni měli na tvářích značky – tetování, říkal Stammel. Zdá se, že si Siniava označuje všechny ve své domácnosti – i své osobní strážce. Mají modré nebo černé tetování po celém obličeji. Podle toho se dají snadno poznat.“

Paks přikývla. „To ano. Také je pak pro ně těžké utéct.“

Volya se zazubila. „Na to jsem nepomyslela.“ Po jejím odchodu si Paks uvědomila, že o Volye přestala přemýšlet jako o rekrutovi. Ona i ostatní od zimy dost pokročili. Už nyní měli více bojových zkušeností než Paks za celý první rok.

Když znovu procházeli kolem Cha, při návratu stejnou cestou, Paks už část dne šla po svých a podle pokynů lékařů začínala cvičit s popálenou rukou. Věděla, že Halverikova a Clartova kumpanie jdou s nimi a že Zlatá kumpanie uzavřela s Andressatem smlouvu o správě a řízení Sibili a Cha. Hrabě z Andressatu vyhlásil svůj nárok na Jižní Marku a tato města.

„Proto ho tak rozzlobilo, když vojáci z Westlandu a Pliuni ničili sady a vinice.“ Jenits, který právě obědval s Paks a Volyou, se napil ze své čutory. „Dělali potíže – káceli stromy a topili jima…“

„Oni káceli sady?“ Paks to šokovalo. Jenits a Volya přikývli. „Ale my takové věci neděláme. Co plodiny na polích?“

„Tihle vojáci z Pliuni chtěj zničit všecko, co kdy patřilo Kocourkovi,“ odvětil Jenits. „Některý z nich teď jdou s náma.“ Zatvářil se kysele. „Vévoda a Halverik můžou udělat jenom to, aby jim zabránili zapálit všecko, kolem čeho projdeme.“

„Tak proč jsou s námi?“

„No – uměj bojovat a chtěj bojovat se Siniavou. Takže asi kvůli tomu. Měli jsme ztráty – pokud budou bojovat, je to přesně to, co vévoda chce. Ale můžu ti říct, že nejsou moc jako my.“

„To jsou rozptýlení po Kumpanii nebo co?“ Paks se rozhlédla kolem sebe a snažila se je rozeznat.

„Ne. Maj svůj oddíl pod velením svýho kapitána.“ Jenits natáhl krk, aby se podíval. „Odtud je neuvidíš, jsou oblečený v zelený a nachový.“

Vydali se na východ od Cha, podél řeky, poté prošli stejnou zkratkou tam, kde řeka tekla oklikou, tentokrát však směřovali na severovýchod. Když však znovu narazili na řeku, nestočili se ke Cortes Andres, ale přebrodili ji. Na východ se krajina zvedala a rostl tam hustý les. Paks o něm slyšela, bylo to doupě Černého Alureda, mořského piráta, který se změnil v loupežníka.

Jak se blížili ke stromům, byla stále mrzutější a nervóznější. Stále u sebe neměla zbraň, jak na tom trvali lékaři, protože kůže na její ruce ještě nebyla natolik pevná, aby ji udržela. Protivilo se jí kráčet vzadu s ostatními raněnými. Jakmile se ocitli v chladivém stínu, podrost jim zaclonil výhled na obě strany. Téměř se zdálo, jako by sluneční světlo zezelenalo. Jen co zepředu zazněl signál pro nebezpečí, Paks se trochu uvolnila. Cítila, jak jí buší srdce. Její ruka automaticky sklouzla k meči, který tam nebyl. Zezadu se přiblížili Halverikovi bojovníci, aby chránili raněné. Jakmile byli na místě, zavládlo ticho, rušené jen šelestěním listů nad jejich hlavami. Paks pohlédla na široká záda Halverikova muže, jenž se nacházel nejblíže. Vypadal silný, přesto však toužila po svém meči.

Poprvé Černého Alureda spatřila, když ho vévoda a ostatní kapitáni provázeli podél zástupu a představovali ho svým vojákům. Vůbec nevypadal jako pirát nebo loupežník, jehož si v duchu představovala. Měl dlouhé černé vlasy spletené do copu, černou bradku, tmavý opálený obličej, silné kosti, výrazné klenuté obočí a černé oči. Zlehka seděl na svém černém koni, široká ramena držel zpříma, jeho ruce klidně spočívaly na otěžích. Když spolu s ostatními projížděl podél zástupu, viděla Paks, že má vlasy svázané do copu

zelenou kůží a ozdobené několika jasně zbarvenými pery. Paks si pomyslela, že to vypadá poněkud hloupě, ale jeho dlouhý luk i meč byly zhotovené dovedně.

Téměř čtyři dny pochodovali lesem a v noci tábořili na mýtinách, které jim určil Alured a kde je pozorně sledovali jeho muži. Měli na sobě strakaté šedohnědé šaty vhodné pro práci v lese. Vlevo na hrudi nosili znak – šedou věž na zeleném poli. Paks přemítala, co asi znamená. Každý večer jim Aluredovi muži obstarali čerstvé maso – zajíce a další drobná zvířata, protože na jaře jeleny nelovili.

Odpoledne čtvrtého dne došli na okraj lesa. Po jejich levici se krajina strmě svažovala k řece, kterou viděli, ale neslyšeli – k východnímu ramenu Chaloquay. Před nimi se rozprostíraly pastviny a pole Cilwanu, tři dny cesty od nich leželo město Cortes Cilwan. Roztroušené hájky a lesíky se objevovaly ještě v určité vzdálenosti od Aluredova panství, k jednomu z nich došli, než se utábořili na noc. Paks přemýšlela nad skupinou mužů, které viděla, jak pozorují jejich zástup, právě když vyšel z lesíka. Přála si, aby věděla, na co mysleli.

Tou dobou měl už Jenits ruku venku z dlah, při pochodu nosil štít, aby mu zesílila. Paks dostala svolení k návratu ke své kohortě. Boule na hlavě se jí o dost zmenšila a ruka se jí zahojila tak, že jí zůstaly jen drobné jizvy. Musela si jizvy každý den potírat olejem a nosit po celou dobu rukavice, ale měla opět po boku meč.

Cilwan byl mnohem úrodnější kraj než Andressat nebo Jižní Marka. V tmavé půdě nebylo vidět ani kámen, a zahrádky farem, kolem nichž procházeli, lemovaly květiny. Domky byly většinou dobře udržované, okenice a dveře měly vymalované jasnými barvami. Lidé se jich však stranili a skrývali se v polích, dokud jejich zástup nepřešel.

Příštího dne kolem poledne procházeli malou vesničkou. Paks šokovalo, když uviděla, že vojáci z Pliuni před ní opustili zástup, vešli do domků a objevili se s náručemi jídla a šatstva. Zezadu se ozval dusot kopyt. Arcolin začal na Pliuňany křičet. Zastavili se. Paks viděla jejich hněv, když tam stáli se shrbenými rameny, zatímco Arcolin se přel s jejich kapitánem. Ve větru zavrzala uvolněná okenice.

„Žádné rabování!“ Arcolin stále křičel. „To nejsou ne-

přátelé a my nejsme lupiči, jsme vojáci. Máme dost jídla. Tohle nemáte zapotřebí.“

Pliunský kapitán měl světle rudé vlasy a jeho pokožka se zbarvila stejně. „To je pošetilé! Siniava nás olupoval dost často – a tohle jsou jen sedláci…“

„Nejsou to ani Siniavovi sedláci! Ne. Žádné rabování. Chtěli jste jít s vévodou a souhlasili jste, že ho budete poslouchat…“

„Vévodu ano,“ zavrčel kapitán z Pliuni. „Ale ne bandu zatracených chův!“ Paks zaslechla souhlasné mumlání z řad pliunských vojáků poblíž ní. Její ruka sklouzla k meči, všimla si, že stejně reagoval i Arcolin. Zdálo se, že Pliuňané se semkli. Paks pohlédla na seržanty. Oba zlehka přikývli, zatímco procházeli každý po jedné straně zástupu k čelu kohorty. Zezadu znovu zazněl dusot kopyt. Pont a Dorrin přijeli vedle Arcolina.

„Problémy?“ otázala se Dorrin.

„Rabovali,“ pronesl Arcolin a pokynul směrem k Pliuňanům.

Tvář pliunského kapitána byla nyní tmavě rudá. „A budeme rabovat dál, vévodův muži, když to přikážu. Konec konců, váš vévoda nám za naši pomoc nic neplatí.“ Pliunští vojáci opět souhlasně zamumlali. Dorrin se zamračila.

„Dokud pochodujete s námi, budete se řídit našimi pravidly,“ řekl Arcolin.

„*Vašimi* ne,“ ušklíbl se Pliuňan. „Vašeho vévody možná – dokud se nám to bude hodit.“

Arcolin zbělel vzteky. Než mohl něco odvětit, ozvala se Dorrin: „Vy nevíte, jaký názor na rabování má vévoda?“

Kapitán se na ni zamračil. „Ach, ten říkal, že žádné neprovozujete a že díky tomu jsou sedláci klidní, ale jistě ví, že my musíme *něco* udělat.“

„Možná byste raději slyšel vévodův názor od něj osobně?“ pronesl chladně Arcolin.

„Možná bych byl rád, kdybyste se staral o svoje věci!“ Pliunský kapitán se ohlédl na své muže. „Myslíte si, že jste tak výjimeční, kapitáne, jen proto, že vaši žoldáci bojují za peníze místo pro čest…“ Při těchto slovech kapitán rukou signalizoval seržantům. Všechny meče kohorty vyklouzly z pochev. Paks viděla, že pliunský kapitán sklouzl pohledem

stranou, aby se podíval, co se stalo. Arcolinovy oči se ani nepohnuly.

„Kapitáne Ponte, požádejte vévodu, ať sem přijede, prosím," řekl Arcolin. Pont přikývl, pobídl koně a odcválal k čelu průvodu. Paks se zazubila při pohledu na to, jak sebou ramena pliunského kapitána škubla. Pliunští muži v zadních řadách se ohlédli na Arcolinovu kohortu, spatřili obnažené meče a zbledli. I oni sebou trhli a ti, kteří vynášeli z domů náruče věcí, je pustili.

„Nemůžete nás napadnout," začal pliunský kapitán. „Jsme vaši spojenci. Neměli byste na nás vytahovat meče…"

„Na vás?" otázala se Dorrin. „Kapitán nepohnul svými vojáky ani o kousek – vy se bojíte prohlídky mečů?"

„Prohlídky! To není – on…"

„Vy," odvětil příkře Arcolin, „jste nás uráželi. Mezi vašimi muži jsem viděl tucet rukou na jílcích zbraní. Tak jsem si myslel, že bych se měl raději ujistit, že naše zbraně jsou čisté a připravené na jakékoliv – potíže." Pohlédl na Stammela. „Jsou, že ano?"

Stammel se široce usmál. „Jistě, kapitáne. Kdykoliv."

Pliunský kapitán zbledl ještě více. „To je – to je zrada – past – hledáte nějakou záminku, abyste nás mohli všechny pozabíjet." Jeho muži se s mumláním zavrtěli v řadách.

„U Tirových střev, kapitáne, kdybychom vás chtěli zabít, byli byste už mrtví. Nebuďte směšný." Dorrinin pohrdavý tón upoutal jejich pozornost. „My – a doufám, že i vy – chceme zabít Kocourka. Proto jsme tady. Proto jste nás požádal, abyste mohli jít s námi. Není to snad tak, že nenávidíte Siniavu?"

„Ano." Většina pliunských vojáků nyní hleděla na ni.

„Tak se soustřeďte na to a ne na dělání potíží. Rabujte Siniavův tábor a ne obydlí chudých sedláků, kteří mají sotva náhradní tuniku."

Pliunský kapitán byl stále naježený a zdálo se, že je připraven se dále hádat, ale zazněl dusot mnoha cválajících kopyt. Vedle Arcolina s Dorrin zastavil vévoda Phelan, kapitán Pont, Aliam Halverik a jeho velící kapitán.

„Vyrozuměl jsem, kapitáne, že máte problém?" pronesl vévoda Phelan ledově. Zlobil se. Pliunský kapitán se rozhlédl kolem sebe, ale nenašel žádnou podporu.

„Pane vévodo, my – my jsme jen…“

„Rabovali,“ odvětil vévoda. „*Kradli*. A to sedlákům, o nichž si myslíme, že jsou stále oddáni svému hraběti, našemu spojenci.“

„*Nás* nikdo neplatí,“ pronesl nerozumně Pliuňan. „Musíme mít něco…“

„Mě také nikdo neplatí,“ pronesl vévoda. „Nemám žádnou smlouvu na porážku Siniavy, pouze přísahu, kterou jsem složil našim mrtvým. Jestli chcete rabovat, kapitáne, můžete počkat, až si budete moci vzít něco od Siniavy – nebo můžete jít dál sami. Nebudu chránit zloděje.“ Kapitán opět zrudl, ale než stačil promluvit, vévoda pokračoval: „Buď zkroťte své muže a poslechněte mé rozkazy, které vám tlumočili moji kapitáni, nebo ihned odejděte a držte se od nás dál. A pokud odejdete, radil bych vám, abyste se neoháněl mým jménem, ani jmény mých spojenců – budeme vás brát jako kteroukoliv jinou tlupu loupežníků. Je to jasné?“

Muž se otočil k Halverikům, ale oba na něj přísně hleděli, což mu nedávalo naději, že by nějak zmírnili vévodův postoj. Svěsil ramena.

„Ano – je to jasné.“

„Takže?“

„Takže…“ Rozhlédl se po svých mužích. „Jdeme s vámi.“

„A poslechnete? Tím myslím okamžitě a bez otázek.“

„Ano – pane.“

„Dobrá.“ Vévoda přejel pohledem skupinu Pliuňanů. „Ať vaši muži okamžitě vrátí to, co vzali, do správných domů.“ Kapitán se obrátil ke svým seržantům a vydal rozkazy. Ti, kteří věci vzali, je zvedli a váhavě se vydali k domům. „Dělejte!“ zavolal ostře vévoda. „Už jsme tímhle nesmyslem promarnili dost času.“

Za několik minut se muži vrátili do formace a všichni pochodovali dál. Paks přemýšlela, jak dobří budou pliunští vojáci v boji – a jak oddaní.

Následujícího rána potkali v úzkém lesíku Vladiho kumpanii. Její členové byli zachmuření, vypadali sešle a mezi vojáky se brzy rozšířil příběh jejich tažení. Vladiho muži se dostali do Cortes Cilwanu před Siniavou, ale našli město rozdělené. Polovina městské domobrany, jak se do-

zvěděli v krčmách, už byla pro Siniavu. Cilwanský hrabě nechtěl před válkou riskovat vzpouru a odmítl uvěznit i známé zrádce – podle některých kvůli tomu, že jejich hlavou byl bratr jeho mrtvé ženy. Přestože v plánu bylo něco jiného, domobrana z Vonjy se k Vladiho mužům nepřipojila, protože nejprve chtěla mít jistotu, že se přidali ke straně s většími šancemi na vítězství. Proto ačkoliv jim poslali zprávu, jakmile se Siniavova přítomnost v Immerském údolí potvrdila, byli vojáci z Vonjy vzdáleni několik dní pochodu.

„Tak jsme zůstali sami," řekl statný seržant, jenž mluvil se Stammelem. „Pochodovali jsme proti celé armádě. Jen my. Ta zatracená domobrana by nevyšla zpoza hradeb a hraběcí gardu si Vladi odmítl vzít – řekl, že jsou oddaní a takových tam je moc málo." Zachrchlal a odplivl si. „Určitě si to umíš představit, byli proti nám v přesile pět na jednoho, mohli jsme je jenom zpomalit."

„Dostali jste hraběte ven?" otázal se Stammel a nabídl muži měch vína.

„Hmmm. To je dobré, v posledních týdnech jsme neměli nic než vodu! Ne, ten blázen hrabě neodešel. Prohlásil, že je hrabě z Cilwanu a zůstane tam, kam patří." Polkl další doušek. „Když se o pár dní později dostali dovnitř, zabili ho. Pověsili jeho tělo na bránu a tak. Dovolil nám, abychom odvedli jeho dědice. Asi jedenáctiletého chlapce. Pěkný kluk. Podle těch novinek, které jste přinesli z jihu, bych čekal, že ho pošlou do Andressatu. Dcera starého hraběte si vzala vikomta z Andressatu, bude tam v bezpečí."

„Také si myslím. Při tomhle tažení nemáme zapotřebí mít s sebou dítě." Stammel zavrtěl hlavou. „Pronásledovali vás, když jste šli sem?"

„Pronásledovali! Ha! Pokusili jsme se zaútočit na jejich zadní voj, než dobyjí citadelu, ale odrazili nás – tehdy to bylo dost zlé, ztratili jsme hodně lidí. Potom jsme se přesunuli na jih, směrem k Immervale, a napadali jsme jejich zásobovací jednotky. Stále jsme doufali, že se domobrana z Vonjy ukáže včas, aby zachránila citadelu. Nakonec nás Vladi odvedl na sever od města. Konečně jsme domobranu objevili, den pochodu odtamtud *poté*, co citadela padla. Tou dobou jsme už byli všichni zničení a Vladi nedal jejich ka-

pitánům moc na výběr. Ti řekli, že dostanou Siniavu sami, jestliže počkáme na jednotky z Andressatu. Tak jsme se přesunuli tímhle směrem a snažili jsme se dát se dohromady. Ale umíte si představit, co udělali…“

„Ne, co?“

„No, naši špehové nám podali zprávu, že Siniava obsadil Cortes Cilwan a táhne na Koury. Mysleli jsme si, že i Vonja by měla být schopná ho tam dostat, pokud jim ze severu přijde na pomoc Ambela a Sorellin. To se však sesypalo, protože Siniavovi příznivci v Cortes Vonje a Pler Vonje se začali bouřit a jakmile to domobrana zaslechla, mazala domů zapojit se do boje. Sorellin se ani nehnul, takže Koury snadno padly a Siniava měl čerstvé vojáky. Potom se vydal k Ambele a držel si sorellinskou domobranu od těla dost dlouho na to, aby prolomil hradbu a město vyraboval. Ve skutečnosti jsem slyšel, že porazil domobranu Sorellinu a ještě skupinu z Pler Vonjy. Naposledy jsem slyšel, že právě pochoduje na Pler Vonju a Fosská Rada se konečně rozhodla někoho poslat, jak slíbila. Jsou samozřejmě někde na cestě a sám Tir ví, jestli k boji dorazí včas. Nebo jestli budou bojovat. Domobrana!“

Stammel souhlasně přikývl. „Takže to tady skončilo?“

„Ne tak úplně. Uvidíte. Kocourek musí mít v Cilwanu malou armádu agentů, dokážou v tichosti odstranit stráže. Jestli nezdvojnásobíte hlídky, přijdete každou noc o nějakého vojáka. A zpátky ho dostanete po kouskách – sem tam leží na cestě ruka nebo chodidlo, nebo je na stodole přibitá něčí paže.“

„A vy jste je při tom nikdy nechytili?“

„Od té doby, co jsme odešli z města, tak ne. V Cortes Cilwanu jsme přišli o tři muže, ale chytili jsme ty bastardy, kteří to udělali, ve stejném domě, kde ležela těla. Venku už ne.“

Tento rozhovor ukončily povely kapitánů a armáda se opět vydala na pochod, posílená o Vladiho kumpanii. Po zbytek dne i další den mířili na severozápad a stáčeli se ke Cortes Vonje. Za soumraku prvního dne dorazili k jižnímu břehu Immerestu, velkého západního ramene řeky Immer. Nešli kolem žádného mostu, na přebrodění byla řeka příliš hluboká a velitelé rozhodli, že raději ještě půjdou jeden den proti proudu, než aby riskovali překonání toku na loďkách. Halverikovci měli dojem, že se pamatují na nějaký brod někde na jih od Cortes Vonjy.

Toho dne, za plného světla, Siniavovi agenti udeřili. Poprvé se o tom Paks dozvěděla, když se po přestávce na odpočinek znovu řadili do formací. Chyběli tři lidé, hledání na břehu řeky a v okolních lesích nepřineslo úspěch. Pliuňané se uculovali a Paks slyšela, jak jeden z nich zamumlal něco o „typických žoldácích – dezertérech." Po půlhodině hledání a volání se zástup vydal dál. Paks věděla, že starý Harek, veterán, by nikdy nezběhl.

Asi o hodinu později projel kolem jejich kohorty Aliam Halverik a zeptal se Stammela, jestli neviděl jeho velícího kapitána. Jakmile mu Stammel odpověděl záporně, jel podél průvodu dál. Stammel se tvářil ustaraně. Paks přemýšlela, jestli Halverikův kapitán zmizel. Pocítila chladný záchvěv strachu. Mohli ho zajmout? Za denního světla? Když houfec v poledne zastavil, dostali rozkaz, že se nikdo nesmí vzdalovat z dohledu ostatních. Paks viděla, že vévoda a Aliam Halverik jedou podél zástupu společně a tiše spolu hovoří. Ještě nikdy neviděla Halverika tak sklíčeného a ustaraného. Muselo to být tak, že jeho kapitán – a nejstarší žijící syn, jak slyšela – zmizel. Pomyslela na to, co by se mu mohlo stát, a znovu pocítila chlad.

Té noci krátce po setmění řekl Stammel Paks, aby se hlásila ve vévodově stanu. Když tam potemnělým táborem dorazila, našla uvnitř vévodu, kapitány a několik dalších vojáků. Právě je zdravila, když dovnitř vešli další tři vojáci.

„To by mělo stačit," pronesl vévoda. „Přejdu k věci – mám pro vás velice nebezpečný a obtížný úkol. Pokud některý z vás není úplně v pořádku – jestli si někdo myslí, že má horečku, nebo ho trápí nějaké zranění – nebo pokud se nechcete vystavovat nebezpečí mimo Kumpanii – povězte mi to a já vás toho úkolu zprostím. Všechny vás doporučili vaši kapitáni pro vaši statečnost a zálesácké dovednosti. Nejedná se však o běžnou vojenskou službu, chci proto pouze dobrovolníky." Paks se zamyslela nad tím, co po nich asi může chtít. Aby se vplížili do Siniavova tábora a zabili ho? Jeden z vojáků hlasitě kýchl. „Přesně tohle si nemůžeme dovolit," pronesl vévoda, „můžeš odejít!"

„Ale, pane," ozval se muž, „to na mě přišlo teprve při jídle – můžu si zmáčknout nos. Neudělal bych takovej rámus, pane, vím to."

Vévoda se usmál. „Vím, že by ses o to snažil, ale nemůžeš si stisknout nos, pokud máš plné ruce. Tohle je příliš důležité, než abychom mohli něco riskovat. Běž! Nemyslím si proto o tobě nic špatného.“ Muž pohlédl na Dorrin, svou kapitánku, a ta mu pokynula k východu. Zahanbeně se odšoural. Vévoda se rozhlédl. „Beru to tak, že zbytek z vás chce jít?“ Přikývli. „Dobrá. Někteří z vás si už možná domysleli, že Halverikův nejstarší syn zmizel. Jsme si téměř jistí, že padl do zajetí. Myslím, že ho nezabijí hned, je to příliš cenný zajatec.“ Paks pocítila vzrušení – vévoda má určitě v plánu ho osvobodit. Nedokázala si představit, jak by se mohli dostat do Siniavova tábora, najít Halverika a uniknout, ale stálo to za námahu.

„Nepůjdete přímo do Siniavova tábora,“ pronesl vévoda a přerušil tak její myšlenky. „Máme agenty, kteří se tam mohou volně pohybovat. Nepotřebujete to vědět, ale snaží se Cala – kapitána – najít, osvobodit ho a dostat ho z tábora. Pokud je už mrtev, vynesou jeho tělo. Setkáte se s nimi u řeky na druhé straně a přivezete ho zpět. Ty muže však nikdo nesmí poblíž nás vidět. Někteří z vás dovedou zacházet s loďkou, je to tak?“

„Ano, pane!“ Tam a Amisi z Cracolnyovy kohorty a Piter z Arcolinovy vystoupili.

„Dobrá. Vy ostatní, až přijde na překonání řeky, poslouchejte tyto tři. Pojďte se podívat na tuhle mapu!“ Všichni se shromáždili u stolku s mapou. „Jsme tady,“ řekl vévoda. „Jděte touhle cestou, na západ od tábora, a potom hledejte velkou kamennou stodolu. Namiřte si to sem – je tam sad a dvě pole – a dojdete k řece. Roste tam velká vrba s větví nakloněnou nad vodu. Je to jediný strom takové velikosti ve vzdálenosti půl míle kolem, takže byste ho měli najít i ve tmě. Tam bude loďka, dost velká pro vás a Cala. Na druhé straně řeky je kamenná římsa, vysoká jako tři muži. Směrem proti proudu od ní počkáte, až Cala přivedou. Pamatujte si, že po vodě se zvuk nese lépe než na zemi. Ať se stane cokoliv, nerozdělujte se. Jestli to uděláte, dostanou vás a je pravděpodobnější, že byste padli do zajetí. Heslo pro muže, kteří přivedou Cala, je otázka: Kde leží Havensford? Jejich odpověď zní: Za horami. Kdokoliv jiný vám řekne, že je to

čtyři dny cesty proti proudu. Heslo Siniavových hlídek je Meruňka a odpověď zní Ostružina. Nepopleťte je!“ Nikdo se neptal, jak se vévoda nepřátelská hesla dozvěděl. Paks je spolu s ostatními několikrát zopakovala. Vévoda konečně přikývl.

„Dobře. Půjdete tam ozbrojení, ale bez štítů. Ujistěte se, že na vás není vidět nic lesklého. Měli byste se vrátit za úsvitu nebo krátce po něm. Pokud se dostanete do potíží na této straně řeky, udělejte co největší rámus. Nechci tady přes noc s vojáky chodit, aby si jeho agenti nedomýšleli, co děláme, ale budou připravení rychle vyrazit, jestliže zavoláte. Pokud vám přivedou Cala živého, nenechte ho znovu padnout do zajetí, ať už byste kvůli tomu museli udělat cokoliv. Když na to přijde, zabijte ho, než vás dostanou. Jste připravení?“

Paks měla pocit, jako by se jí v krku usadil prach. Sotva poslouchala, když jim specialisté na loďky dávali několik dalších pokynů: sedět klidně, nehýbat se, nevstávat, nestrkat ruce do vody, nemluvit, neplivat. Za několik minut už byli mimo tábor a rychle kráčeli cestou, kterou jim vévoda ukázal na mapě. Po několika minutách chůze už Paks slyšela i něco jiného, než jen bušení krve ve spáncích. Byla jasná noc a v záři hvězd viděli obrysy krajiny a stromů. Náhle se před nimi vynořil velký temný stín – kamenná stodola. Zahnuli. Světlo hvězd se lesklo na květech, které ještě zbyly na ovocných stromech v sadu, ve vlahém nočním vzduchu byla jejich vůně ještě silnější. První pole za sadem bylo zorané, boty se jim smekaly v brázdách a po hroudách. Na druhém rostla tráva, znovu se pohybovali tiše po jeho okraji podél živého plotu, který voněl jako květinová zahrada.

Před nimi se objevily stromy a na vodní hladině zatančilo světlo hvězd. Zpomalili a rozhlíželi se po vrbě, kterou měli hledat. Náhle Paks ucítila stisk ruky – signál, že jsou na místě. Popošla vpřed a dávala si pozor na kameny, které by se mohly odvalit pod její nohou, a na praskající větvičky. Jakmile se ocitli ve stínu vrby, viděli hůř. Paks klopýtla o kámen, zapotácela se vpřed a přitom se snažila, aby nevydala ani hlásku. Někdo ji chytil za ruku a pomohl jí opět nabýt rovnováhy. Paks udělala totéž pro někoho, kdo za okamžik poté vrazil do ní. Našli větev, dost širokou, aby se po ní dalo kráčet, a potom i loďku.

Lodní odborníci sehnali všechny do hloučku a poté ostatním s pomocí šťouchanců a stisků rukou ukázali, kam si mají sednout. Když Paks viděla loďku prázdnou, připadala jí velká, jakmile se však ocitla v ní, zdála se jí malá. Ne přeplněná, ale její boky byly příliš nízko a Paks měla pocit, že je příliš blízko vody. Navíc se loďka s každým pohybem cestujících různě nahýbala a otáčela. Paks se snažila na její kolébání nereagovat, protože se bála, aby se nepřevrhli.

S veslaři na obou koncích a jedním uprostřed tiše pluli přes řeku. Paks nevěděla, jak veslaři dokáží poznat, kam jedou. Když na druhé straně přirazili ke břehu, přesně na místě, kde měli podle pokynů čekat, byla ráda, že může z loďky vylézt zpět na pevnou zemi. Tiše se přikrčila ve tmě a čekala, až se někdo objeví. Připadalo jí to jako dlouhá doba.

Uslyšeli dusot kopyt, který se k nim přibližoval. Jakmile byli jezdci už natolik blízko, že je mohli zastavit, otázal se Amisi s jižanským přízvukem: „Kde leží Havensford?“

„Za horami,“ ozvala se tichá odpověď. Koně zastavili a Paks viděla dvě postavy v pláštích a kápích, které sesedly a vydaly se na pomoc třetí.

„Dostali jste ho ven živého?“ otázal se Amisi.

„Ano.“ Paks šla spolu s ostatními po hlase a pomohla jim přidržet muže, jehož podepírali.

Kapitola osmadvacátá

Byla to od vás neopatrnost, kapitáne, že jste jel sám tak daleko od svých vojáků.“ Ten hlas byl tichý a jemný. Pouta na jeho rukou a nohou taková nebyla. Cal Halverik mlčel. „Mohla se vám stát nějaká smrtelná nehoda, víte? Máte štěstí, že moji služebníci se zabíjením nespěchají.

Hosty vašeho postavení tu nemíváme často, kapitáne.“ Cal viděl přes kápi, která mu zakrývala hlavu, pouze zář světla mezi tmavými nitěmi. To, že je kapitán, mohli uhodnout podle jeho oděvu a koně, ale doufal, že nevědí, *který* kapitán. „Věřím,“ pokračoval hlas o něco ostřeji, „že mi věnujete pozornost…“

Něco, mohla to být bota nebo násada kopí, ho dloublo do žeber. Když nic neřekl, dopadla na stejné místo mnohem tvrdší rána. Cítil, že mu prasklo žebro, a bolestivě zalapal po dechu.

Než se mohl vzpamatovat, hrubé ruce ho zvedly ze země a utáhly mu kápi u krku tak, že mohl stěží dýchat. Něčí ruka mu ohmatávala obličej a tlačila na jeho oči. Když se pokusil uhnout, látka se kolem jeho krku utáhla ještě pevněji. Snažil se nereagovat, ale nedostatek dechu nakonec zvítězil nad jeho sebeovládáním. Cal se začal dusit a bojoval s nemilosrdnýma rukama, které ho škrtily. Místo aby se z jejich sevření vymanil, dostal několik tvrdých ran do břicha. Jakmile se zapotácel, škrtící ruce maličko povolily a Cal zalapal po dechu, neschopen čehokoliv jiného.

Jakmile dokázal opět vnímat, ozval se tichý hlas znovu: „Chápejte, kapitáne, musím si být jistý, že našemu velice důležitému rozhovoru věnujete pozornost – věnujete mi ji, že?“ Protože Cal neodpověděl, kolem krku se mu opět pomalu stáhla látka. V hrdle mu zaškubalo a znovu se začal dusit. „Mělo to být ano, kapitáne?“ pokračoval hlas. „Musíte mluvit jasně, aby mezi námi nedošlo k nějakému nedorozumění.“ Cal potlačil touhu odpovědět tomu neřádovi až příliš jasně a místo toho pomyslel na Seliama, zabitého při svém prvním velení. Tentokrát škrcení pokračovalo, až úplně ztratil vědomí.

Někdo volal jeho jméno. „Cale – Cale,“ pokračoval hlas. Jemný hlas. Nemohl přijít na to, kdo to je. „Cale – prober se!“ Zavrtěl se a zhluboka se nadechl. Ozvala se bodavá bolest v žebrech a rozbolavělé měl i hrdlo – byla tma. Začal se natahovat po dýce jako vždy, když se probudil, a uvědomil si, že má svázané ruce. I nohy. Ležel na zádech a bylo mu chladno. Zavrtěl hlavou a snažil se vzpomenout si a přemýšlet.

„Caliam Halverik,“ pronesl přemýšlivým tónem hlas. „Nejstarší žijící syn Aliama Halverika, jeho zástupce ve

velení a jeho dědic. Říkají ti Cal, že?“ Po těle mu přejela ruka a Cal si uvědomil, že je nahý. Potom si vzpomněl na kápi a na to, co jí předcházelo. Ruka pomalu přejížděla po některých jeho starých jizvách. Zachvěl se a v duchu si namlouval, že chladem. Hlas se ozval znovu, ostřeji. „Caliame Halveriku! Jakou cenu máš pro svého otce,“ ruka se dotkla jeho mužství „v celku? Co by za tebe dal? Cokoliv? Nebo bys vynesl víc peněz jinde? Třeba jako kleštěnec. Nebo by za tebe možná zaplatili jeho nepřátelé,“ ruka se ho dotýkala na citlivých místech, „tak říkajíc po částech. Co?“

Cal se pod kápí chmurně usmál. Dobře věděl, jakou cenu má pro otce a jak by někdo zaplatil za jeho smrt. „Už jsem zplodil dost synů,“ odpověděl na skrytou výhrůžku.

„Ach ano!“ V hlase bylo znát pobavení. „Jsi ženatý s – jak se jen jmenuje?“ Cal neodpověděl. „Máš pět synů a tři – ne čtyři dcery – jak si vzpomínám. Ale, Cale, co tě vede k domněnce, že za horami nemám žádné agenty? Je pět synů dost, jestliže už nebudeš moci mít další?“

Na to nepomyslel. Určitě jsou v bezpečí, pokud jsou tak daleko – mladý Aliam, teprve patnáctiletý, ale rozzlobený, že musel zůstat doma, dvanáctiletý paličák Berrol, Malek, Kieri i malý Seli, který se narodil měsíc po smrti svého strýce. A děvčata: vysoká Tamar, divoká jako Aliam, a Zuli, Volya a Amis. Určitě byli v bezpečí! Dech se mu však zrychlil. Jak to mohli vědět? Byli mezi jeho muži zrádci?

Po dlouhé odmlce hlas pokračoval: „Tvůj otec, Cale, uzavřel velice nešťastné spojenectví s tím bláznivým vévodou Phelanem.“ Cal potlačil odfrknutí. Phelan byl asi tak bláznivý, jako jeho přezdívka „Lišák“.

„Ale možná, pokud si tě tak cení, by se dal přesvědčit, aby – aby na toto spojenectví zapomněl, alespoň na nějaký čas.“

„Sotva ti odpustí vraždu jednoho ze svých synů kvůli tomu, že vyhrožuješ dalšímu,“ odvětil klidně Cal.

„Vraždu? Nijak jsem ti neublížil – zatím – když nepočítám to žebro, které sis mohl pohmoždit pádem z koně.“

„Chceš říct, že tvá síť špehů nesahá tak daleko, abys znal všechny jeho kapitány? Jaká neschopnost!“

„Ale kdy – och! To byl tvůj bratr, minulý rok na podzim? Slyšel jsem, že ty vojáky vedl najatý velitel. Takže proto

tohle všechno?“ Cal mlčel a ochotně muže nechal při domněnce, že smrt jeho bratra byla jediným důvodem spojenectví Halverika s Phelanem. Tento důvod mohl být veřejně známý, ostatní byly tajemstvím, jež nechtěl odhalovat.

Hlas pokračoval: „Ztráta jednoho syna jistě člověka nepřipraví na ztrátu dalšího. Musíš mu být ještě dražší – nebo tvoji synové. Musíme ho přesvědčit, Cale, že jeho touha po pomstě odsoudí i tebe. A ne k tak rychlé smrti, jakou měl tvůj bratr. Kéž bych věděl, kdo to je! Byl by však naživu, kdyby mi předal zajatce, jak by to udělal každý rozumný člověk. Ty nesmysly, které vy žoldnéři žvaníte o cti – směšné!“ Na Calovu hruď bez varování vystříkla horká tekutina. „Och,“ pronesl hlas čtverácky, „jsem já to ale nešika!“

V Calovi náhle jeho tón a bolest vzbudily odpor a jeho zlost přehlušila strach. „Jižanský neřáde!“ začal. „Nejsi jen nešika, jsi také hloupý a neschopný. Nemohl bys velet žoldnéřské kumpanii, protože jediný způsob, jak dokážeš přimět vojáky, aby tě následovali, je ten, že vyhrožuješ jejich rodinám – zbabělče! A nemáš ani žaludek na to, abys zůstal a bojoval s nimi, když je vedeš do maléru…“ Krátce po těchto slovech na něj začaly dopadat rány, ale pokračoval dál, dokud znovu neomdlel: „Hlupák – zbabělec – neřád – to jsi a mnohem víc…“

Tentokrát ho probudila bolest. Byl vklíněný do prostoru tak malého, že mohl pohnout pouze hlavou a to ještě pouze mírně. Ruce měl svázané za zády, vůbec je necítil. Pohmožděnými tvářemi spočíval na kolenou. Všechno ho bolelo a do jednoho ramene dostal křeč. S každým nádechem se jeho zlomená žebra třela o sebe a způsobovala mu bodavou bolest. Modřiny a zlomená žebra míval často už dříve, další bolest však ještě nezažil; byla jako rostoucí oheň, který ho hryzal mezi stehny, a nenechávala ho na pochybách, k jaké nenahraditelné ztrátě u něj došlo. Možná kvůli tomu vykrvácím, pomyslel si chmurně. Kdybych se mu tak dokázal vysmívat déle, možná by mě na místě zabil! Opovrhoval svým věznitelem, který se nechal tak snadno vyprovokovat.

Halverikovci však nejsou vychováváni k tomu, aby si zoufali nebo páchali sebevraždy, a Cal se v myšlenkách vrátil ke svým dětem. Kdyby zemřel, pomstily by ho, zatím však mrtvý není. Vzpomněl si na své dětství, kdy byl Kieri Phelan panošem jeho otce, a Cal uviděl jeho jizvy. Jeho otec mu tenkrát řekl: „Nikdy se ho na ně neptej, Cale, a nikdy si nestěžuj, dokud nebudeš mít taky takové."

Nevědomky si zdříml, probudil ho až dotyk ruky na jeho noze. Poblíž zašeptal nějaký hlas, ne ten jemný, ale hlas se severským přízvukem. „Jste Halverik, že ano?" Ztuhl, bál se odpovědět. To musí být past! Ruka, tvrdá a mozolnatá, sklouzla podél jeho stehna k zadnici. Zazněla šeptem pronesená kletba a poté komentář: „Svatý Falku, oni ho…" Šeptem se ozval jiný hlas, jenž umlčel ten první. Přejel si jazykem rty, zatímco ruka nahmatala jeho kotníky a malá studená věc – ostří? – vklouzla pod řemeny, které je poutaly. Slyšel, jak se řemeny přetrhly. Ostří klouzalo vzhůru a přeťalo řemeny u jeho kolen. Pokusil se zašeptat, ale vydal ze sebe pouze zachrčení, jež nebylo srozumitelné ani jemu. „Ticho!" poručil mu hlas, sám velice tichý. „Jste Halverik?" Přikývl, potom si uvědomil, že je tma a podařilo se mu ze sebe vypravit rozechvělé: „Ano."

„Nedělejte rámus," řekl hlas. „Odtáhneme vás – neperte se s námi."

Hrubá ruka mu sevřela chodidla a odtáhla je stranou. Při vlně bolesti, která následovala, téměř nevydržel být zticha, ale zaťal zuby. Cítil, že jeho nohy přejíždějí přes nějaký okraj, a zvětřil čerstvější studený vzduch. Ruka se natáhla kolem jeho stehen k tělu a zašátrala u jeho paží. Ostří přeťalo pouta na loktech a zápěstích. Lokty se mu uvolnily a s lehkým zaduněním se zarazily o stěny toho, co ho věznilo. Znovu zazněla tlumená kletba. Ruka se natáhla a vytáhla mu před tělo nejdříve jednu a potom i druhou paži. Něco měkkého volně spoutalo jeho předloktí k sobě. Nyní se opíral o jednu stranu bedny a snažil se poddat rukám, aniž by způsobil nějaký hluk. Jedny ruce mu sevřely nohy pod koleny, druhé se natáhly a zlehka nadzdvihly jeho boky. Přitom potlačil výkřik a pokusil se prohnout záda proti povrchu pod sebou. Zatáhli, jeho tělo se vysunulo ven a hlava mu sklouzla

po stěně. Sklonil ji, takže nebouchla do podlahy bedny. Cítil, že mu ze znovuotevřených ran prosakuje horká krev. Konečně ho, kousíček po kousíčku, neznámé ruce vytáhly z jeho vězení a nyní ležel celým tělem na rovné ploše.

„Buďte velice potichu," zašeptal mu hlas do ucha. „Ještě nejsme venku. Promluvíme si později." Mezitím mu ruce přejížděly po pažích a nohách a pátraly po zlomených kostech. Jeho ruce opět přicházely k sobě, s tepající bolestí, jak se v nich znovu rozproudila krev. Protáhl si je, byl rád, že ovládá alespoň něco. „Potřebuju látku," zamumlal hlas. „Jinak by za sebou nechával krvavou cestičku."

„Tady," odpověděl mu druhý hlas. Zvedli ho a omotali mu kolem beder kus látky. Potom ucítil, že mu přes hlavu přetahují tuniku. Přitiskli mu k ústům čutoru a Cal polykal. Pomyslel si, že pokud už sní, mohlo by se mu zdát, že je to otupující víno – byla to však voda, chladná a čistá. Uvědomil si, že měl v ústech nějakou ohavnou pachuť krve nebo zvratků, a dal si ještě jeden doušek. Rychle ho připravili k přesunu, k pasu mu vytáhli volné kalhoty a na nohy natáhli punčochy. „Bude to bolet," zašeptal mu hlas do ucha. „Tiše!" Na okamžik se na jeho obličej položila ruka a Cal přikývl.

Cítil, že si ho někdo přehazuje přes rameno, ale bolestí z toho trhavého pohybu opět omdlel. Když přišel k sobě, měl na ústech pevně přitisknutou ruku. „Tiše!" řekl hlas. Přikývl a ruka se oddálila. Byla tma, ale nyní viděl. V dálce zahlédl žluté skvrny – pochodně, pomyslel si – a měl nejasný pocit, že se poblíž něj rýsují nějaké tmavší stíny. „Koně," zamumlal hlas. „Musíme jet, pěšky je to moc daleko." Při myšlence na jízdu obkročmo na koni se Cal zachvěl.

„N-nemůžu," zachroptěl.

„Tiše. Musíte. To, nebo smrt. Kromě žeber nemáte nic zlomeného, pomůžeme vám." Cal se nyní chvěl tolik, že jim nedokázal nijak pomoci, když ho pobídli.

„U svatého Falka, to nikdy…" Druhý hlas zněl vylekaně.

„Zvládneme to. Otupující víno, Jori!" Cal znovu ucítil u rtů čutoru. Tentokrát to *bylo* otupující víno, silné a s trpkou příchutí bylin tlumících bolest. Než mu čutoru sebrali, polkl dva nebo tři doušky. „Víc ne," pronesl hlas. „U hlídek musíte být při vědomí." Během několika okamžiků bolest

ustoupila, ale myšlenka na nasednutí na koně ho stále děsila. Ruce ho zvedly. S podporou jednoho ze svých osvoboditelů se dokázal postavit, zatímco druhý k němu přistrčil koně; ucítil pronikavý pach jeho zpocené kůže. „Třmen je nízko," zamumlal ten, který ho podepíral. „Dosáhnete na něj, pomůžu vám. Na druhé straně je Jori."

Cal zvedl nohu, překvapilo ho, že to dokáže, a vsunul ji do třmenu, který cítil. Nalehl na koně, zatímco muž za ním ho postrkoval vzhůru, pravou nohu ze zvyku přehoupl přes sedlo. Stál, opíral se o krk zvířete a Jori mu zasunul nohu do třmenu na druhé straně. Potom se druhý muž vyhoupl za něj a Cal slyšel, že Jori nasedl na jiného koně. „Opřete se o mě," pronesl muž za ním. Poslechl. Bolest byla nesnesitelná, po celém těle mu vyrazil chladný pot – ale neomdlel. Kůň se začal pohybovat.

„Až se dostaneme k hlídkám," řekl mu muž do ucha, „budete muset jet sám, asi padesát yardů, víc ne. Jori mi vede koně, na kterém projedu já." Při řeči Cala zahaloval do pláště s kápí. „Jsme členové domobrany z Vonjy, pamatujte si to. Vracíme se do Vonjy. Já jsem seržant, vy pouhý voják. Nic neříkejte. Kdyby se vás ptali na jméno, řekněte Sim. Pokud tam nebude seržant, nebudou se ptát – jestli nám na to naletí. Přinejhorším se o vás postaráme. Znovu vás nedostanou. Až sklouznu, posaďte se vzpřímeně. Jen pár yardů, pamatujete?"

„Ano – udělám to," odvětil tiše Cal. „Kdo jsi?"

„Právě teď jsem seržant domobrany z Vonjy, přeběhlík. Promluvíme si později. Jsme skoro tam – musím změnit koně, než se dostaneme k pochodním. Dobře?" Cal přikývl. Jakmile muž sklouzl z koně, Cal klesl a téměř spadl. Dokázal se však napřímit a pokusil se stáhnout si plášť těsně kolem sebe. Koně sotva zastavili a hned zase pokračovali dál. Proti světlu pochodní Cal nyní viděl, že v čele jede třetí kůň.

Hlídka na ně zavolala. Slyšel, jak hlas před ním zažertoval, nyní s jižanským přízvukem. Hleděl kupředu. Sledovat konverzaci bylo obtížné. Ozval se smích. Někdo k němu obrátil hlavu, bělmo jeho očí se ve světle zalesklo. Koně pokračovali dál, do temnoty. Cal se soustředil na to, aby udržel rovnováhu. Neodvažoval se ohlédnout, aby se podíval, jak daleko už ujeli. Připadalo mu jako věčnost, než

na něj hlasy opět promluvily. „Zvládnete jet sám?“ otázal se jeden. „Kdybyste to svedl, mohli bychom být na místě za kratší dobu. Potřebujeme se dostat k řece.“

„Myslím – že ano,“ podařilo se Calovi odpovědět. „Ale ne – ne cvalem…“

„Ne. Samozřejmě, že ne!“

„Neměli bychom ho přivázat k sedlu?“ otázal se druhý. „Jestli spadne…“

„Jestli myslíte, že to nezvládnete,“ pronesl první hlas, „řekněte nám to. Hlavně nespadněte.“

„Ne,“ odvětil Cal. „Nespadnu.“ Začínal věřit, že by to mohla být skutečnost. Jeli dál. Právě když si byl skoro jistý, že omdlí, silné paže ho zvedly ze sedla. Nyní se kolem ozývaly další hlasy. Znovu ho napadlo, že je to past, a snažil se posadit, ale silné ruce mu stlačily ramena dolů.

„Klid, pane,“ pronesl jeden z nových hlasů. „Musíme vás dostat přes řeku. Jen klidně ležte.“

„Ale kdo,“ vypravil ze sebe skřípavým rozechvělým hlasem. Polkl a zkusil to znovu: „Kdo jste? Kdo mě dostal ven?“

„Na téhle straně řeky žádná skutečná jména, pane,“ dostalo se mu odpovědi. Cal cítil, že ho uchopilo mnoho rukou, jež ho poté zvedly a položily na tvrdý povrch, který se ponořil o něco hlouběji a zakolébal se. Jeho tváře se zlehka dotkla něčí ruka.

„Hodně štěstí, pane,“ ozval se hlas, který uslyšel jako první. „Jori a já doufáme, že vás zase někdy uvidíme.“

„Ale – vy nejedete?“

„Ne, musíme se vrátit do Vonjy a hrát svou úlohu.“

„U Tirových střev!“ zvolal někdo. „To je ale nebezpečná hra – co když vás chytí?“

„Nechytí,“ odvětil Jori. „Máme dýky a umíme je použít. U svatého Falka a Girda, zanedlouho se všichni sejdeme v nějaké krčmě.“

„Kéž bych,“ přerušil je Cal, „kéž bych pro vás něco měl – po tom všem.“

„Dal jste nám své mlčení,“ pronesl první hlas. „To byl dost velký dar, vzhledem k okolnostem. Nelamte si tím hlavu, kapitáne; já a Jori jsme prohnaní lišáci.“ Cal slyšel, jak se koně vzdalují. Cítil, jak se povrch, na němž ležel, prudce naklání a

slyšel tlumená žuchnuti, jak se na prkna usazovala další těla. Samozřejmě, pomyslel si – řeka, loďka. Jakmile loďka vyplula na řeku, zavřel oči. Přirazila ke druhému břehu s otřesem, jenž v něm znovu probudil bolest. Vytáhli ho z loďky na břeh, dali mu další doušek otupujícího vína a tolik vody, kolik dokázal vypít. Potom ho nesli na přikrývce zavěšené mezi tyčemi. Připadalo mu to jako dlouhá cesta, protože každý krok vyvolával v jeho zmučeném těle další bodavou bolest.

Většinu cesty měl oči zavřené, ale jednou, když je otevřel, všiml si, že obloha už světlá. Muselo už téměř svítat. Vojáci, kteří ho nesli, už nebyli jen temné postavy rýsující se proti obloze, viděl tvar jejich přileb a obličeje pod nimi. Světla přibylo. Zatím ještě nerozeznal barvy. Měli na sobě tmavé tuniky, mohl to být kterýkoliv tmavý odstín. Ale ten tvar přileb, pomyslel si, to musí být… Jeden z vojáků na něj pohlédl.

„Jsme už skoro tam, kapitáne. Už jste v bezpečí."

„Vy jste…"

„Vévodovi lidé, pane. Už jsme skoro zpět v táboře. Promiňte, že to trvalo tak dlouho."

Cal měl chuť se rozesmát. Sotva si mohl stěžovat na to, jak daleko ho museli nést. „Co můj otec?" otázal se. „Ví o tom?"

Muž zavrtěl hlavou. „Nevím, kapitáne. Myslím, že vévoda mu to asi řekl, ale možná čeká, dokud nedorazíte." Cal zavřel oči. Neměl představu, jak dlouho byl v nepřátelském táboře, a vlastně ani neměl zájem se to dozvědět. Zatím. Stačilo mu vědomí, že je venku a v bezpečí. V Phelanově táboře bude ve stejném bezpečí jako ve svém. Zaslechl výzvu hlídek a odpověď jeho doprovodu. Hlas, který znal – myslel si, že patří jednomu z vévodových kapitánů – řekl: „Do vévodova stanu!" Napadlo ho, že by měl opět otevřít oči, ale to pro něj představovalo příliš velký problém.

Konečně všechen pohyb ustal. Ležel na něčem měkkém a cítil pronikavý pach lékařského náčiní. Na podlaze poblíž něj se pohnuly čísi nohy, něco zašelestilo. S námahou otevřel oči. Stěnami stanu prosvítaly sluneční paprsky. Vévoda stál u lůžka, na němž Cal ležel, a upíral pohled k podlaze. Cal polkl a pokusil se promluvit. Při prvním zvuku vévoda rychle stočil zrak k jeho tváři.

„Cale! Už jsi v bezpečí. Brzy tu bude tvůj otec. Moji lékaři jsou připravení…“

„Můj lorde – já – děkuju vám.“

Vévoda provedl netrpělivé gesto. „Není třeba! Jsem rád, že na tom nejsi hůř.“

„To byl Siniavův tábor, že?“ Vévoda přikývl a zprudka se posadil na stoličku vedle postele. Cal stočil hlavu na stranu a ucítil, že mu vévoda zvedá a drží ruku. K lůžku přistoupil lékař. Cal polkl. „Pane – můj lorde…“

„Ano, Cale?“

„Prosím – nezůstávejte tu! Jděte – počkat na mého otce.“

„Cože? Cale, já už jsem zranění viděl, neomdlím.“

Cal zavrtěl hlavou. „Prosím – nezůstávejte tu…“

„Cale – copak je?“ Nedokázal odpovědět. Vévoda mu dlouze mlčky pohlédl do očí a náhle pochopil, co mu nedokáže sdělit. Cal viděl, jak se vévodovy oči zalily slzami, viděl, jak je vévoda mrkáním potlačil a jak v něm znovu narůstá stejný hněv jako minulý rok na podzim. Když vévoda promluvil, nebylo v jeho hlase znát nic z toho, pouze klid. „Jak si přeješ, Cale! Jestliže mě tu budeš chtít, budu v přední místnosti.“ Vzdychl, pustil Calovu ruku, znovu vzdychl a postavil se.

„Můj lorde…“

„Ano?“

„Pokud bych někoho dokázal snést, byl byste to vy…“

Vévoda přikývl a vzdálil se. Lékaři rozbalili plášť, který ho halil, a dali se do práce. Otupující víno ho během příští hodiny ochránilo před fyzickou bolestí, ale ne před duševní. Nyní, když byl v bezpečí a mohl o všem přemýšlet, říkal si, že by měl být vděčný za děti, které zplodil, za tažení, která vybojoval, a za postavení, jehož dosáhl. Ale to, co ztratil, se mu stále vracelo na mysl. Jak by mohl velet kumpanii, až se to roznese? Až příliš dobře znal cesty, jakými se šířily drby, než aby pochyboval, že se to všichni dozví.

Stále nad tím sklíčeně přemýšlel, když dorazil jeho otec. Vévodovi věnoval sotva slovo a vrazil do ložnice. Cal okamžitě poznal, že to jeho otec *ví*. Jeho tmavé oči metaly blesky a vousy na bradě se mu ježily do všech stran. Cal mu jeho pohled oplácel.

„No," pronesl jeho otec chraplavě, „díky bohům, že ti vzali jedinou věc, kterou *nepotřebuješ* k tomu, abys byl velitelem – nebo mým dědicem." Cal zapochyboval, jestli se nepřeslechl. Věděl, že se ten šok musí zračit na jeho tváři. Jeho otec se chmurně usmál. „Takhle jsi nad tím nepřemýšlel, co? Ruce a nohy, Cale, mozek, oči, uši – a silný hlas – to potřebuješ. To máš. Zeptej se Aesil M'dierrové, jestli někdy potřebovala k vedení kumpanie koule – zeptej se jí, až budeš mít míli náskok a nejrychlejšího koně z mých stájí – potom se možná dostaneš domů." Posadil se na stoličku u postele. „A díky bohům, že jsme tenhle rok nedovolili mladému Alimu, aby přijel. To bychom byli v opravdové kaši." Rysy otcovy tváře změkly. „Kolik otupujícího vína jsi vypil?"

„Dost, otče." Cal se stále cítil poněkud potupený.

„Dobře. Cale, já tvou ztrátu neopomíjím. Vím, co to znamená. Ale vím také, co to neznamená. Už jsi zplodil dědice, máš jich víc než náš přítel Kieri. Máš všechno ostatní, co potřebuješ. Nehodlám ztratit syna, Cale, jenom kvůli tomu, že jsi přišel o pár kousků těla – třebaže jde o tyhle kousky."

„Já – myslel jsem, že ti bude vadit…"

„Vadit! Samozřejmě, že mi to vadí. Naservíruju ti koule toho bastarda na podnose, jestli je nedostaneš první ty. Ale jsi Halverik. Můj syn. Můj velitel a dědic. Stále máš všechno ostatní, a to stačí."

„Ano, otče." Cal se cítil lépe. O něco lépe. „On – říkal, otče, že má na severu agenty. Povídal, že by mi pět synů nemuselo stačit."

Aliam Halverik si odfrkl. „To jsi musel být omámený, Cale, že sis s tím dělal starosti. Nepomyslel jsi na to, že jsem podnikl bezpečnostní opatření? A co lepšího, řekl jsem o tom tvé matce." Uchechtl se a Cal se uvolnil natolik, že se usmál. „Rád bych viděl toho, kdo by dokázal proklouznout tvé matce. Tvá manželka je taky pěkné kvítko, ale Estil…" Cal pomyslel na vysokou matku, jež ve svém věku stále lovila s lukem, s jehož napnutím by měl problémy i leckterý muž. „Tak! Říkali doktoři, jak dlouho budeš mimo službu?"

„Ne – ještě ne."

„Hmmm. Potřebuju, abys byl na nohách, a ty to potřebuješ taky. Zkoušeli lektvar?"

„Ne, myslím, že ne. Ale…“

„Tak se jich na to zeptám. Cale, pomysli na to, jak se bude tvářit, až uslyší, že zase velíš! Potom z toho nebude mít žádnou radost! Vrátím se.“ Otec vstal.

„Otče?“

„Co?“

„Jak jsi – kdo ti to řekl?“ Jeho otec se ušklíbl.

„Aha, tohle! No, ten neřád mi je poslal. Se znakem z tvého pláště, abych nezapomněl. Cale, nemá to co dělat s magií, až na nějakou tu krev, ale ty jsi proléval krev po celém jihu. Teď si odpočiň a já zjistím, co říkají doktoři.“ Jeho otec odešel a Cal se přistihl, že se usmívá.

Z přední místnosti se ozývaly nezřetelné hlasy. Lékaři nebudou mít šanci, uvědomil si Cal. Brzy znovu vešli dovnitř spolu s jeho otcem, Falkovým Kapitánem a vévodovým mágem.

„Je mi jedno,“ pronesl jeho otec, „kdo z vás co udělá, nebo v jakém pořadí – ale chci, aby byl dneska na nohou.“

„Ale, můj pane…“

„Nemožné! Pokud…“

„Nemůžete ode mě čekat, že…“

„Ticho!“ zahřměl vévoda. „Aliame, moji lékaři ti jsou k dispozici. Můj mág má určité zábrany, kterým nerozumím, ale očekávám, mistře Vertrifugi, že uděláte, co svedete. Protože Cal v noci nespal, navrhoval bych, Aliame, abys ho dnes nechal odpočívat.“

„Kieri, bude spát lépe, až bude uzdravený…“

„Dobrá tedy. Jak si přeješ.“ Vévoda se vzdálil. Lékaři se podívali jeden na druhého, potom na mága a na kněze. Mág upíral pohled k zemi a kněz hleděl na Calova otce.

„Dejte se do toho!“ vyštěkl Aliam Halverik.

Cal se vzbudil hladový a odpočatý do dlouhého jarního večera. Jeho otec seděl vedle něj a vévoda se rozvaloval na sedačce v nohách postele. Tichými hlasy hovořili o strategii, dokud si vévoda nevšiml jeho otevřených očí a nepokynul Aliamovi. Cal se na ně usmál.

„Mám hlad!“

„Dobrá. Říkali, že budeš hladový.“ Vévoda poslal svého sluhu pro jídlo.

„Přinesl jsem ti šaty,“ pronesl jeho otec. Ukázal na ně, visely na věšáku. „Taky jsem ti přinesl zbroj – tvou starou. Až se oblékneš, přijď ven.“

„Měl bys mu povědět,“ pronesl vévoda, „že zatímco spal, přesunuli jsme tábor.“ Zazubil se na Cala. „Naložili jsme tě do jednoho z Vladiho povozů a ty jsi ani nemukl. Vozka říkal, že ses za celý den neprobral. Začínali jsme si říkat, kolik jsi toho otupujícího vína vlastně vypil.“ Otočil se a prošel závěsy do přední místnosti.

„Tak do toho!“ řekl jeho otec. „A ať ti to netrvá věčnost.“ Potom také odešel a nechal Cala, aby vstal a oblékl se sám.

Kapitola devětadvacátá

Paks si pro sebe ukradla ještě několik hodin spánku, než znovu vyrazili proti proudu řeky. Byla unavená a ospalá a soustředila se na kladení jedné nohy před druhou. Nikdo se jí na nic neptal. Dorazili k mělkému kamenitému brodu, právě když Clartovi zvědové zjistili, že ho střeží skupina nepřátel, ale šarvátka skončila rychle.

„No,“ řekl Piter, „a víme, že jdeme správným směrem…“

„Jestli ty světla, co jsme viděli včera v noci, byly Siniavovy ohně, pak budeme muset zase pokračovat směrem na východ,“ pronesl Vik.

„Rád bych našel domobranu z Vonjy,“ ozval se Devlin. „Alespoň bychom věděli, na čí straně jsou.“ Toho dne však nezjistili nic.

Následujícího rána našli stopy po velkém táboře. Když

hledali nějaké vodítko k tomu, aby určili, která armáda tu pobývala, našli odpadní jámu zpola naplněnou těly. Byli v ní chybějící muži: mladý Juris a Sim z Dorrininy kohorty a starý Harek. Harek ještě žil, chyběly mu však obě ruce a v břiše měl hnisavou ránu. Ostatní těla nesla známky stejně krutého mučení. Paks pomáhala vykopat hroby, a když pohřbívali Sima s Jurisem, přejela pohledem po Pliuňanech, kteří se shromáždili na druhé straně mýtiny. Už neříkali nic o dezertérech. Pro Hareka nemohli nic udělat, pouze nabídnout mu otupující víno, které by mu ulevilo od bolestí, a přátelskou ruku pro útěchu. Když zemřel, pohřbili ho do vykopaného hrobu.

Piter vyprávěl Paks o jeho rodině: „Byl to jeho poslední rok. Před dvěma lety získal kousek půdy, chystal se odejít na odpočinek, a teď tohle! Taková smůla!“ Piter si odplivl. „Jeho nejstarší kluk je už dost starý na to, aby na té půdě hospodařil, ale vždycky hrozně toužil přidat se ke Kumpanii. Effa, jeho manželka, je tvrdě pracující žena. Ti neřádi – už jen jediný rok a byl by doma a obdělával svůj kousek půdy!“

Paks se cítila provinile – dostali se natolik blízko, aby pomohli Calu Halverikovi, a pro své vlastní druhy neudělali nic. Po zbytek dne pochodovala se vzrůstajícím hněvem, jenž se zračil i v očích kolem ní.

Příštího dne konečně narazili na domobranu Vonjy a Fosské Rady, které stály proti Siniavovým liniím. Během zbývajících hodin světla si Paks jejich spojence prohlédla. Byly tam jednotky ze všech tří měst Fosské Rady, rozlišené barvou kalhot a lemy svých šedých tunik: červené měli vojáci z Fossu, zelené z Ifossu a žluté z Fossniru. Podobně jako Vonjané nosili v poli kalhoty nasoukané do bot s měkkým vrškem, přestože doma chodili s holýma nohama. Vonjanská domobrana chodila v hnědooranžových tunikách a černých kalhotách. Ti z Cortes Vonjy měli na přilbách ještě oranžové chocholy a na tunikách znak černé kočky ve skoku. V porovnání s nimi vypadali ti, kteří dorazili s vévodou, ošuntěle a ušle, ale, jak si Paks všimla, stejně připravení k boji.

Siniavův tábor stál na svahu na druhé straně mělkého údolí. V záři slunce, které se již sklánělo k západu, Paks viděla dobře známé vojáky v žlutočerném, ale i v jiných barvách – světlezelené, modré a mnoho jich na sobě mělo

hrubou hnědou koženici. Přemýšlela, jestli zaútočí ještě to odpoledne. Při pomyšlení na to, jak brzy by mohl být Siniava mrtvý a válka u konce, jí poskočilo srdce.

V noci však Siniava vyklouzl na východ a vyhnul se přitom zvědům domobrany, kteří měli varovat ostatní. Vévoda se z porady velitelů vrátil rozzlobený; velitelé domobran se přeli o pochodový pořádek. To bylo několik hodin předtím, než se armáda vůbec pohnula. Za soumraku konečně Siniavu opět dostihli. Byl v ještě lepším postavení než předtím, svah chránily před útokem z boků kamenité pahorky.

„Bude tam mít lučištníky, o tom nepochybuju," pronesl Stammel a zamračil se. „My je neuvidíme a oni nás budou mít jako na dlani. Navíc mají slunce v zádech. Zatracená domobrana! Proč se *nepohnuli*?"

„Když už jsme u toho, proč si v noci nevšimli jeho přesunu? Říkali, že mají venku svoje zvědy a naše nepotřebují." Kefer se zlostně zahleděl přes prostor, jako by jeho pohled dokázal rozdávat rány.

„Domobrana," začala Paks a náhle se odmlčela. O tom, co věděla o některých členech domobrany z Vonjy, se nemělo mluvit.

„No…" Stammel se protáhl a vzdychl. „Znovu ho už vévoda vyklouznout nenechá. Zítra budeme mít práci. Paks, ujisti se, že si všichni z tvé řady zkontrolovali zbraně. Viku, ty to samé. A vyřiďte to ostatním vůdcům řad. Nechceme žádná další překvapení, stačí ta *jeho*."

Za rozbřesku stáli seřazení v bitevní formaci a sledovali, jak za úbočím, které držel Siniava, světlá obloha. Paks si protáhla ruku na držadle štítu a ještě jednou zkusila vyváženost svého meče. Podívala se podél řady. Na druhém konci stáli Pliuňané a dvě kohorty Vladiho kopiníků, v ranním šeru sotva viditelní. Vedle nich byl pevný blok domobrany Fosské Rady – tisíc kopiníků – a pak domobrana z Vonjy, složená napůl z kopiníků a napůl z bojovníků s meči. Pravé křídlo tvořila Arcolinova a Dorrinina kohorta a vedle nich dvě Halverikovy kohorty. Za levým křídlem stáli lučištníci z Vonjy, za pravým lučištníci od Halverika a Cracolnyova kohorta. Clartova kavalerie, zbytek Vladiho kopiníků a asi pět set členů různých domobran čekalo v záloze.

Sotva začali postupovat vpřed, Paks měla chuť se rozběhnout a vrazit do řad nepřátel jako letící šíp.

„Klid!“ křikl Stammel. „Tir vás zatrať, držte řadu! Budete tu sílu potřebovat později.“ Paks se přinutila zpomalit, mírně zkrátila krok a udržovala tempo podle bubnu. Přála si, aby se jí ušetřená síla vlila do paže s mečem. Na hrudi cítila Cannin medailon a Sabenova kamenného koníka. Už brzy, řekla jim v duchu. Brzy! Byli v půli cesty k nepřátelským řadám, kde na ně čekala skloněná kopí. Zaslechla zabzučení šipky z kuše. Někdo za ní vyjekl. Přímo před nimi stáli nepřátelé v tmavomodrých tunikách s šarlatovým lemem. Paks přemýšlela, odkud asi jsou. Potom uslyšela výkřiky od skal po své pravici a rachot, když Siniava poslal svou armádu vpřed. Muži v modrém zaútočili, aniž by udržovali nějakou formaci, linie do sebe narazily a vypukl chaos. Paks vrazila svůj meč do prvního těla v modrém, sek jiného vykryla štítem a popošla vpřed.

Po zbytek dne se armády navzájem pobíjely, hodinu po hodině, neschopné zvítězit nebo ustoupit. Řady se přelévaly sem a tam, rozpadaly se a skupina po skupině se znovu formovaly. Bojovníky dusil prach, jenž rovněž zakrýval výhled velitelům – a v hluku zanikaly i jejich rozkazy. Občas se spojenci, kteří se kvůli prachu sotva viděli, pustili do zuřivého boje proti sobě a několik minut jim trvalo, než si uvědomili svůj omyl. Paks bojovala s kopiníky v modrém, s kopiníky v černožlutém, s muži v hnědém – a málem se pustila do boje se skupinou válečníků v zeleném, než vykřikli: „Halverik!“ Bojovala tak, že už dokázala sotva pozvednout meč, ale nepřestávala se rvát dál, zatímco v mysli jí vířily vzpomínky na Hareka, Cannu a Sabena.

Konečně obě armády zakolísaly. Bojovníci ustoupili, pokud mohli, a přestali se tlačit vpřed. Objevila se mezi nimi mezera, prach se pomalu usazoval. Když Paks vzhlédla, uviděla, že už je dlouho po poledni. Měla žízeň a hlad a bolelo ji celé tělo. Snažila se vzpamatovat a pomoci s opětným seskupením kohorty, ale nejdříve ji neviděla. Uslyšela zvuk vévodova rohu a rozhlédla se – tam! S obezřetností procházela přes bitevní pole poseté padlými a raněnými bojovníky, aby se připojila ke své kohortě. Když k ní

přicházela, Stammel právě kontroloval její členy. Měli tváře zšedlé nánosem prachu, který místy přerušovala stružka potu, a oči jako temné prohlubně naplněné vyčerpáním.

„Tady jsi," řekl Stammel, když si našla své místo. „Seli je u lékařů, nějakou dobu bude mimo. Vezmi to za něj, jako zástupce Devlina."

„Ano, pane!" Paks byla příliš unavená na to, aby měla z povýšení nějakou radost.

„Vezmi si koho chceš, budeme tady nahoře potřebovat vodu, obvazy a jídlo, jestli nějaké najdeš."

„Ano, pane." Následující hodinu zásobovala kohortu vodou a jídlem. Ostatní kumpanie se začínaly přeskupovat; Halverikovci vypadali, že jsou téměř připraveni k dalšímu boji. Domobrana však bloudila kolem v očividném zmatku. Pliuňany Paks vůbec neviděla; přemýšlela, jestli nedezertovali. Na druhé straně bitevního pole se pomalu řadil nepřítel. Při pomyšlení na další boj Paks bolelo celé tělo. Bylo však už pozdní odpoledne, než se bitevní pole vyčistilo, a ani jedna armáda se ze svého postavení nepohnula. Jak se slunce sklánělo k západu, začínalo být Paks v její vlhké propocené tunice chladno. Zasvrběl jí nos, poškrábala si ho o okraj štítu. Viděla, že Arcolin vyjel naproti poslu v šedé barvě Fosské Rady, promluvil si s ním a vrátil se zpět. Stromy za nimi vrhaly dlouhé stíny, které se plazily přes bitevní pole. I jejich stíny se podobaly vysokým obrům. Stále se nic nedělo a přišel soumrak.

Té noci Paks přemýšlela, jestli desátníci a seržanti vůbec někdy spí. Až do své hlídky byla zaměstnána nejrůznějšími povinnostmi – nikdy si nevšimla, že by je desátníci dělali. Kontrolovala raněné, počítala zbraně zachráněné z bojiště, vydávala nové zbraně nebo oděvy těm, kteří o ty své v bitvě přišli… Čekal ji nekonečný seznam prací. Té noci také proklouzli jejich liniemi vrahové a pokusili se zavraždit vévodu i Halverika. U generálkapitána domobrany Fosské Rady se jim to podařilo. Paks s Jenitsem zajali nepřítele, který se snažil proplížit jejich liniemi ve zmatku vyvolaném útokem vrahů. Předala ho kapitánovi hlídek a nikdy se nedoslechla, co se s ním stalo.

Ráno bylo zamračené a vlhké. Jakmile se armáda seřadila, začalo mrholit. Toho dne byla bitva ještě zmatenější a ještě

více vyčerpávající než předešlého dne, protože bojujícím vše ztěžovalo bláto. Když po několika hodinách déšť zesílil, Siniavovi vojáci začali pomalu couvat. Phelanovci a Halverikovci je zatlačovali, ale domobrana uprostřed nedokázala postoupit. Paks se plahočila kluzkým blátem a kapky deště jí bušily do obličeje, ale držet krok s ustupující armádou, která mizela v lese, nedokázala. Nakonec je vévoda zastavil. Podle toho, co Paks rozeznala, byla Siniavova armáda zcela na ústupu.

V táboře pak kolovaly zvěsti, že Siniava je na útěku a jeho armáda se rozpadá. Paks o tom měla své pochybnosti. Siniava dokázal své muže znovu seskupit už dříve. Brouzdala se v dešti venku, kontrolovala raněné, nosila jídlo těm, kteří mohli jíst, a ujišťovala se, že nikdo nechybí. Když se vracela do kuchařského stanu, aby se konečně sama najedla, povídali si uvnitř Stammel, Kefer a Haben z Dorrininy kohorty.

„Nemůžeš to Clartovcům vyčítat," říkal Kefer. „Po celou dobu měli ztráty a tenhle hustý déšť jim dává zabrat."

„Ano – ale ti Modří jezdci tam nemuseli blbnout s domobranou ze Sorellinu. Ne, že by to dokázali zvládnout sami – Vonja a Fosská Rada by se prostě nehnuly." Stammel se otočil k Paks a zazubil se. „Postarala ses o ně? Dobře. Tak se pořádně najez, časně zrána vyrážíme."

„To už bude pozdě," dodal Haben. Byl Dorrininým hlavním seržantem. „U Zudthyiova kopí, doufám, že nám nevyklouznou, neuniknou a někde se nepřeskupí."

„Slyšel jsem, že se jich Modří jezdci drží."

„Dokážeme se ale my držet Modrých jezdců?" Haben si přitáhl misku k sobě, aby si nabral další porci. „A i kdyby ano, vsadil by ses, že to dokáže domobrana?" Polkl několik soust. „Říkám ti, Stammele, jestli zítra vytáhnou paty z tábora před polednem, koupím ti u *Bílého draka* džbánek nejlepšího piva."

„Nevsadím se," odvětil zasmušile Stammel. „Nevytáhnou. Slyšel jsem, že dobrá třetina Vonjanů vlastně patří k Siniavovi."

„I po dnešku?" otázal se s úsměvem Kefer.

„Po dnešku možná ne. U Tirových kostí, já jsem ale unavený! Paks, budeš dnes v noci na hlídce dělat Keferovi

zástupce. Kdybys mě potřeboval před střídáním, Kefe, budu spát poblíž prostřední hlídky.“ Stammel zívl, mávl a vyšel ven. Paks dojídala své jídlo, zatímco Kefer na ni čekal. Když vyšli ze stanu, Haben zamířil k Dorrinině oblasti a Paks s Keferem spolu obešli hlídkové posty. Byla to její první zkušenost v této funkci a dobře si uvědomovala svou zodpovědnost, když během hlídky kráčela od jednoho strážního místa k druhému.

Ráno nevypadalo o nic lépe, pršelo celou noc. Žoldnéřské kumpanie byly brzy připravené k pochodu, ale jak Haben předpovídal, vojáci domobrany teprve vycházeli ze svých stanů, aby se porozhlédli kolem. Když konečně kolem poledne vyrazili, šli žoldnéři sami, přestože domobrana už strhávala své stany.

Na cestě, kterou se Siniava vydal, Clartovci našli z většiny spálenou vesnici, z níž zůstalo pouze několik velkých stodol nedotčených. Do této vesnice dorazili za soumraku, všichni ranění a většina ostatních spali pod střechou. Paks se snažila nevšímat si skvrn na místech, odkud Clartovci odtáhli vesničany, aby je pohřbili. Déšť pokračoval celou noc. Za ranního světla vypadaly trosky vesnice ještě hůře. Paks našla tělo, které Clartovci přehlédli, mladou dívku nebo ženu polapenou v hořícím ovčíně. Chvilku na ni upřeně hleděla a poté zavolala někoho, aby jí pomohl tělo odnést a pohřbít.

Po tři vlhké dny pochodovali v bahně po křivolakých cestách, jež vedly od vesnice k vesnici. Paks slyšela od Stammela, že domobrana je konečně na cestě za nimi. Siniavovu armádu však nedokázali dohonit a jednoho dne jim Modří jezdci přinesli zprávu, že se rozdělila. Nebyli si jistí, se kterou částí zůstal Siniava. Nakonec se s nimi vévoda vydal k jihu, směrem ke Cortes Cilwanu.

„Myslí si, že by tam Siniava mohl mít v záloze nějaké jednotky,“ řekl Kefer. „Modří jezdci se stále snaží zjistit, se kterou částí je, ale jestli má vévoda pravdu, mohli bychom ho odříznout.“

O několik dní později došli na dohled vysokých hradeb Cortes Cilwanu, nad nímž se tyčila veliká citadela. Připochodovali blíž v bojové formaci. Paks viděla na hradbách hlídky a zaslechla rohy, které troubily na poplach.

„Hmmm. Nevidím jeho korouhev," pronesl Arcolin. „Zajímalo by mě, jestli už nezměnili stranu."

Vévoda přijel s Vladim a Aliamem Halverikem do čela zástupu. „Pokud to neudělali, budou si přát, aby to raději učinili," pronesl. „Ale očekávám, že spíš čekají, kdo jsme, než se rozhodnou, na čí jsou straně. Ukažte jim naše barvy, Arcoline, a uvidíme." Arcolin pokynul praporečníkům, kteří do mírného větru rozvinuli vévodovu korouhev.

„Ještě nic," řekl Halverik. „Nejsou stydliví?"

„Kupčíci!" zavrčel Vladi. „Žádná odvaha, žádná čest – pche! Všechny takové ať Tir pošle do temnoty!" Paks na něj obezřetně pohlédla; ještě nikdy mu nebyla tak nablízku. Vypadal jako někdo, komu by se dalo říkat Chladný hrabě, měl bledý úzký obličej se studenýma modrýma očima a zašpičatělou šedou bradkou.

Vévoda zvedl otěže a popojel o kousek vpřed, ostatní jeli za ním. Z hradeb se ozval křik. Paks slovům nerozuměla, vévoda neodpověděl a jel dále. Zastavil se až nedaleko od hradeb. Po několika minutách někdo vyšel z postranní branky, aby si s ním promluvil. Rozhovor chvíli trval. Paks počítala stráže na hradbách a snažila se rozeznat, jestli tam nahoře mají i lučištníky. Oteplilo se, Paks stála na sluníčku a cítila, jak jí pod přilbou mezi vlasy stéká pot. Svědilo to. Odolávala nutkavé potřebě podrbat se na nose. Sluneční paprsky dopadaly i na městské hradby. Pohlédla na řeku u města. Taková koupel v řece… Stammel si odkašlal, Paks sebou trhla a obrátila svou pozornost zpět k vévodovi. Už se vracel spolu s ostatními.

„Siniava tu není," řekl. „Zdá se, že se uvnitř dějí nějaké výtržnosti, ale všichni přísahají, že Siniava tu není a nebyl od chvíle, kdy vyrazil ke Koury a Ambele. Brány nám neotevřou a já nebudu plýtvat časem na dobývání města, když tu Siniava není. Zůstaneme tady, dokud nám zvědové nedokážou zjistit, kde je."

Paks si dopřála svou koupel v řece, jež byla přesně tak osvěžující, jak doufala. Tábor byl ověšený sušícími se ponožkami a tunikami. Než dorazili poslové, odpočinek, teplé jídlo a koupání obnovily touhu po pronásledování – mezi žoldnéři. Bez překvapení si vyslechli zprávu, že domobrana Vonjy a Fosské Rady dál na východ nepůjde.

„Myslím, že si nemůžeme stěžovat," pronesl Devlin. „Jestliže tu volně ve zmatku pobíhají všichni ti bandité a jejich vlastní města a území jsou v ohrožení, chápu, že chtějí zůstat poblíž domova."

„Slyšela jsem, že problém Fosské Rady je v tom, že se od smrti jejich generálkapitána stále hádají, kdo jim velí," odvětila Paks.

„Nejspíš. S těmi jednotkami z různých měst je jejich řetězec velení spletitý jako šípek. Přál bych si, aby se ukázala domobrana ze Sorellinu. Není důvod, aby se držela stranou jen proto, že jednou prohrála. Siniava ztratil hodně, a nejen na bitevním poli."

Seli ztěžka přikulhal k ohni a opatrně se posadil.

„Ty máš být tady?" zeptal se Devlin.

Seli se zazubil. „Doktor povídal, abych zkusil ujít pár kroků." Devlin pohledem změřil vzdálenost od lékařského stanu a zavrtěl hlavou. Seli si ho nevšímal. „Tak, Paks," pronesl, „jak se ti líbí dělat desátníka?"

Paks zrudla. „Ve skutečnosti jím nejsem. Jen dokud se neuzdravíš."

„Děláš tu práci, takže jsi desátníkem stejně jako já. Kdyby sis nevedla dobře, Kef a Stammel by tě už vyměnili. Alespoň tak to řekli mně, když jsem si s tím dělal starosti pár týdnů po svém povýšení. Vzpomínám si, že jsem z toho byl k smrti vyděšený. Cítil jsi to podobně, Devline? Bál jsem se, aby si moji přátelé nemysleli, že se ze mě stal náfuka, a přemýšlel jsem nad tím, jestli někdo bude poslouchat moje rozkazy."

Devlin přikývl. „Ano – myslím, že takové pocity má ze začátku každý. Já jsem tehdy spával se ženou z Cracolnyovy kohorty a ta si ze mě kvůli tomu stále dělala legraci. Tak jsem s ní skončil a ona řekla, že ze mě nová hodnost udělala náfuku. Taky jsme tehdy v kohortě měli velkého chlapíka – byl tak vysoký jako ty, Paks, a velice silný. Nebyl moc bystrý, ale měl odslouženo víc let. Už dříve reptal, když se někdo o rok mladší stal desátníkem, a byl jsem si jistý, že mi bude dělat potíže." Devlin se odmlčel a napil.

„A co? Dělal?"

„Začal je dělat. Stěžoval si a prohlašoval, že jsem pro své povýšení udělal bozi vědí co, a takové věci. Tehdy jsem byl

ještě mladý a drzý…“ Seli se rozesmál a Devlin se zazubil. „Tak tedy drzejší. Ale pohotový jazyk jsem měl vždycky. Takže jsem zašel za ním a trochu jsme si promluvili. Já jsem se ho zeptal, jak si myslí, že by se takový malý ošklivý zakrslík – protože tak mi říkal – mohl někomu vnucovat do přízně. A pak jsem nadhodil, že pokud vybrali mě, přestože on je větší, silnější a chytřejší – jak o sobě tvrdil – muselo to být díky zásahu bohů. To bylo v dobách, kdy by nikdo z téhle Kumpanie neuvažoval o nějakém zlém vlivu. Řekl, že to ho nenapadlo, a zeptal se, jestli pro to mám nějaký důkaz. Odpověděl jsem mu, že důkaz je právě v tom povýšení a on určitě ví, že kapitáni a vévoda dovedou vůli bohů rozeznat, ale jestli chce důkaz, ať počká do setmění.“

„Co jsi udělal?“ zeptal se Seli. „Pokryl ses jedním druhem těch svítících hub?“

„Ne. Vymyslel jsem něco lepšího. Z posledního tažení jsme měli velkou kořist a já jsem si něčeho všiml – nebo jsem si to alespoň myslel. Ubytovatel byl můj přítel a jako desátník jsem se mohl těmi věcmi probírat. Pověděl jsem mu, co chci, on se zasmál a souhlasil, pokud mu to ráno přinesu zpátky. Řekl jsem svému sokovi, že se sejdeme uprostřed druhé hlídky. Byl konec léta, a to vychází co?“

„Torrin náhrdelník! U všech bohů, Deve, co jsi udělal?“

„Nebuď netrpělivý, Seli, to pro tvé zranění není dobré. No, sešli jsme se a já řekl hlídce, aby nás nechala o samotě. Nejspíš si mysleli, že pokud chceme bojovat na hradbách, raději o tom nechtějí vědět. Pověděl jsem chlapíkovi, že můj důkaz bude tohle: když vzdám poctu Torrinu náhrdelníku, její milost rozzáří mé ostří – samozřejmě pouze nakrátko, pokud on není jeden z těch zlých.“

„Je div, že z oblohy nesjel blesk a nesrazil tě k zemi.“

„Bohové milují odvážné.“ Devlin se protáhl a pokračoval. „Když byl celý náhrdelník nad kopci a jasně viditelný, tasil jsem meč, který jsem si půjčil, a provedl nějaké vzývání. Opravdu modře zaplál a můj – přítel – téměř padl na kolena. Rychle jsem meč vrátil do pochvy, než záře pohasla, a chvíli jsem byl zticha. Když se ta věc rozzářila, popálila mi ruku; měl jsem z toho puchýře ještě dva týdny.“

„Myslel jsem si, že se něco stane,“ řekl Seli. „Bohové

možná milují odvážné, ale některým z nich by se nemusely líbit tvé šprýmy. Předpokládám, že pak už ti ten chlap žádné potíže nedělal?“

„Správně, nedělal. Nicméně bez problémů se to neobešlo – jeden z kapitánů byl z nějakého důvodu vzhůru a viděl tu záři. Musel jsem jí to vysvětlit…“

„Dorrinin meč!“ zvolala Paks.

„Ano. Tehdy jí ještě nepatřil, vzala si ho při kapitánském výběru o několik dní později. Vynadala mi za to, že jsem si dělal legraci z bohů. Ale když jsem jí ukázal svou ruku, řekla, že už dosáhli své odplaty, a chtěla jen ten meč.“

„Takže je to magický meč?“ zeptala se Paks. „Myslela jsem si, že jsem ho viděla zářit minulý rok v Rotengre, když jsme zabili toho pavoučího kněze.“

„Ano, je kouzelný. Má v sobě dobrou magii. Dorrin se jím ale nechlubí, podobné meče přitahují zloděje jako včely med.“

„Proč nezáří pořád?“

Devlin pokrčil rameny. „Nevím, asi byl tak udělaný.“

Kapitola třicátá

Časně zrána se znovu vydali na pochod. Všude kolem nich se v úrodné krajině objevovaly jizvy způsobené válkou: neosetá pole, pokácené a spálené sady, nafouklé mrtvoly dobytka a ovcí. Čas od času zahlédli malé skupinky rozedraných sedláků, kteří utíkali do lesů, sotva se jejich zástup přiblížil. Třetí den se vévoda stočil ostře na jih a řekl jim proč.

„Naši zvědové hlásí, že Siniava zalezl do rozvalin města na řece, které se nacházejí mezi Koury a Immervale. Viděli tam jeho osobní korouhev a vojáky v jeho barvách. Domobrana ze Sorellinu by měla přijít na jih a spojit se s námi.

Vzkázal jsem jim, že se vydáme napřed. Když to půjde, zaútočíme nebo ty ruiny oblehneme, dokud nedorazí, ale nechci ho nechat znovu utéct.“

Odpoledne následujícího dne staré město spatřili. Z dálky vypadalo spíše jako nízký kopec se skalami, ale jak se přibližovali, viděli, že městské hradby kolem většiny pahorku stále drží svůj tvar. Tam, kde byly prolomeny, blokovaly vstup čerstvé nánosy hlíny a křoví. V odpoledním slunci se na nejvyšší polozřícené věži třepetala Siniavova korouhev. Paks neviděla žádné hlídky, byla z toho celá nesvá.

Jakmile velitelé rozmístili své kumpanie severně a západně od rozvalin, pokusili se lučištníci zapálit křoviska zápalnými šípy, ale byla ještě příliš zelená. Žádné šípy nevylétly v odpověď a na hradbách se nic neobjevilo.

„Chtěj, abysme tam bezhlavě vpadli,“ řekl Vik. Paks vedle něj chvíli mlčela.

„Ano, to si myslím taky. Ale na to vévoda nenaletí.“

„Doufám, že Siniava nemá něco, jako byl ten kněz v Sibili. Nebo čaroděje.“

„Kdyby měl něco tak mocného, určitě by to použil už dřív.“

„Jo – pokud to nebylo tady. Něco, co číhalo tady v těch ruinách a o čem věděl.“

Paks se zachvěla. „Neříkej to, Viku! To by vyděsilo každého.“

„Ale tebe snad ne?“

„Uh! Myslím, že na to nebudu odpovídat.“ Paks mu zamávala a šla dál. Té noci se nic nepřihodilo a ráno se připravili k útoku na hradby. Halverikova kumpanie se pokusí zdolat jižní hradbu, Vladiho kopiníci západní a vévodova Kumpanie se zkusí dostat dovnitř průlomem v severozápadním rohu. Na východ od sil vévody Phelana se staré ruiny táhly až k řece očividně neporušené.

Po několika pokusech o vyšplhání na násep, jenž zaplnil průlom ve zdi, to vzdali; byl kluzký a lepkavý. Útočící vojáci nedokázali vylézt do toho vratkého svahu, když je obránci neustále zasypávali kamením a šípy. Zatímco hlavní skupina útočníků zůstala na očích u paty svahu, Paks a Dorrinin mladší desátník Malek si vzali s sebou po jedné četě a našli místo mimo dohled, kde se na hradbu dalo vyšplhat.

Bylo to celkem snadné, za ta léta se kameny posunuly a poskytly jim tak oporu pro ruce a nohy, a v některých mezerách rostly keře. Paks opatrně vykoukla nad vrcholek hradby. Viděla záda malé skupiny vojáků u okraje náspu, několik yardů po své levici, a nic jiného. Rukou dala znamení těm, kteří ji následovali, a zlehka se vyhoupla vzhůru na hradbu. Slyšela škrábání, jak se přes okraj dostávali i ostatní, a tasila meč. Dalším rychlým pohledem odhalila několik nepřátel na druhé straně náspu, i ti se však plně soustředili na to, co se dělo dole. Jakmile se její skupina ocitla na hradbě, Paks věnovala poslední pohled Vossikovi, který stál dole se zálohami, a zamávala. Vossik její gesto opětoval. Zamířila k nepříteli a počítala s tím, že moment překvapení vyrovná počty.

Jeden z vojáků na druhé straně náspu je spatřil těsně předtím, než se dostala do zad nepřátelům na své straně, a výkřikem je varoval. Než se první vojáci začali obracet, Paks už zabořila meč do zad nejbližšího nepřítele. Neměli vytasené meče, zabila ještě jednoho, než stanula proti nějaké zbrani. Z druhé strany průlomu vystřelil lučištník. Paks za sebou zaslechla vyjeknutí a zaklení. Útočila dál a během několika minut se jim podařilo pobít nepřátele na jejich straně. Paks pohlédla dolů. Do náspu byly vydlabány hrubé schůdky, které vedly na ochoz několik stop pod okrajem, a podobné schůdky vedly na druhé straně opět vzhůru na hradbu.

„Jdeme tam!“ křikla na Maleka. Ten se ohlédl a spatřil, že Vossik je už s jejich zálohami také na hradbě.

„Dobrý nápad!“

Paks mávla na svou skupinu a co nejrychleji vyrazila dolů po schůdcích. Zaslechla vpředu i vzadu zadrnčení tětiv, jak se Vossikovi lučištníci snažili zahnat nepřátele a ti se snažili zasáhnout ji. Do vlhkého jílu vedle její nohy se zabodl šíp. A další. Běžela přes ochoz a držela si štít před obličejem. Slyšela, že její skupina ji těsně následuje. U paty schůdků se zhluboka nadechla, vyrazila vzhůru a povzbudivě křikla na ty, kteří ji následovali.

Když vyběhla na vrchol schodů, nikdo tam nebyl. Na hradbě ležela čtyři těla, ostatní nepřátelé byli daleko odtud a co nejrychleji utíkali pryč. Začala je pronásledovat, ale potom se ohlédla na Vossika. Jeho signál byl jasný: čekej!

Pohlédla na svou skupinu. Chyběla pouze Arne, do ramene ji zasáhl šíp a Vossik si ji ponechal vzadu. Paks se podívala dolů na vnější stranu hradeb. Někteří z jejích druhů už šplhali nahoru, jiní následovali Volyu, která do jílového náspu dlabala schody. Žádní nepřátelé se už na hradbě neukázali. Paks ji prozkoumala směrem na východ a našla úzkou průrvu s vyšlapanou pěšinou, která vedla přes spadané kameny z vnitřku hradeb a poté dolů po hromadě rozdrcených kamenů ven až k průlomu. Stammel tam postavil stráž a další u říčního konce hradby. Potom se vydali do samotných ruin.

Bylo těžké určit, k čemu zřícené budovy původně sloužily. Zdi i domy se rozpadly na hromady kamení, které se opíraly o jiné hromady. Všude rostla tráva, keře a dokonce i pokroucené stromy. Staré ulice připomínaly strže, částečně zatarasené spadlými kameny a změtí popínavých rostlin a ostružiníků. Neviděli dál než na pár yardů. K věži, na níž stále vlála Siniavova korouhev, nenašli žádnou přímou cestu. Jak se odpoledne klonilo k večeru, začalo být spletité bludiště ještě více matoucí. Paks se nelíbilo pomyšlení, že by se tu toulali potmě. Proti své vůli nedokázala zapomenout na Vikovy poznámky o démonech a čarodějích.

Před setměním žoldnéři vytvořili hranice chráněné oblasti. Ačkoliv byla stanoviště hlídek blízko sebe, skličující zříceniny a Siniavova přítomnost v každém vyvolávaly nervozitu. A noc přinášela další potíže: otrávené šípy zabily dva muže z Vladiho kumpanie a kameny vržené ze tmy pohmoždily několik strážných.

Jakmile se rozbřesklo a ruinami se začalo šířit světlo, kumpanie se daly do pohybu a těsněji stáhly kruh kolem ústřední věže. Paks se dívala po Siniavově korouhvi. Neviděla ji. Téměř ihned si také ostatní všimli, že zmizela, a ozvaly se výkřiky. Potom uslyšeli od severní hradby troubení na poplach.

Co nejrychleji tam vyrazili. Paks slyšela hluk dalších kumpanií za nimi. Vpředu se ozvalo další troubení na roh. Vyhnula se velkým kamenům, prodrala se křovisky a prošla místem, z nějž si pamatovala přímou cestu do další ulice. Hradba by už měla být blízko. Zahlédla, jak mezerou před ní proběhl někdo v černožlutém, a vykřikla. Něco ji tvrdě zasáhlo do přilby a Paks se zapotácela. Vik ji chytil za ruku a

přidržel ji. Potřásla hlavou, aby si ji pročistila. Z mezery vylétla sprška kamenů. Paks se ohlédla a viděla, že se za ní řadí skupina Cracolnyových lučištníků. Zasypali otvor šípy a všichni zaslechli ostrý výkřik zevnitř. Paks vyběhla vpřed a opatrně se podívala za roh. Potom provedla svou skupinu kolem těla, které se ježilo šípy.

Nyní byl mezi nimi a hradbou už jen otevřený prostor. Kousek stranou byl úzký průlom, k němuž Stammel postavil hlídku. Strážní však zmizeli. Očividně tudy šli nějací vojáci a přemohli je. Paks nechápala, jak se nepřátelé dostali z obklíčení. Vyšplhala se příkrou pěšinou přes kameny vzhůru až na místo, odkud viděla ven. A tam je spatřila – rychlým pochodem směřovali podél řeky k lesu, který ležel několik mil proti proudu. Otočila se, aby zavolala Stammela nebo Kefera, a zjistila, že po cestičce šplhá sám vévoda se svými panoši v patách.

„Vidíš je?“ zavolal.

„Ano, můj pane. Ustupují k lesu.“

„Rád bych věděl, jak se k čertu dostali přes naše linie!“ pronesl. „Ne, že by jim to moc pomohlo. Pustíme se za nimi, nemají šanci.“ Podíval se za ustupujícími vojáky. „Hmmm! Vypadá to, že jich není víc než pět stovek. Co si myslíš ty, Selfere?“

„To samé, pane. Domníváte se, že se zbytek jeho armády prostě rozutekl?“

Vévoda zavrčel: „To nevím, ačkoliv bych to vědět chtěl. Vyrazíme za nimi. Kessime!“

„Ano, můj pane!“ Zdálo se, že vévodův mladší panoš, štíhlý a snědý, přímo plane nedočkavostí.

„Vrať se do tábora. Ujisti se, že ubytovatel pobídl každého ke spěšnému přesunu a že ví, kam jít. Měl by zůstat v dostatečné vzdálenosti na to, aby byli ranění v bezpečí, ale ne mimo dosah. A Jori…“

„Ano, můj pane?“

„Přiveď všechny koně, které budeme potřebovat – Kessim ti může pomoct – i pro kapitány.“

Kessim a Jori slezli dolů po vnější straně průrvy a rozběhli se směrem k táboru. Paks viděla, že se blíží muži na koních. Vévoda se usmál.

„To je chytrý chlap!“ komentoval to. „Viděl, že se něco děje, a věděl, že budu potřebovat koně. Paks, vyřiď kapitánům, že chci, aby seřadili kohorty pod hradbou a počkali na mě.“

„Ano, můj pane!“ Vévoda se otočil a vydal se dolů po cestičce, následován Selferem. Paks je sledovala. Poté si všimla pohybu a záblesku žluté mezi spadanými kameny po jedné straně cesty. Vykřikla, právě když muž vystoupil zpoza kamenů a skočil k vévodovi. Selfer se vrhl mezi ně a chňapl po meči. Paks se ozlomkrk rozběhla dolů. Z úkrytu na druhé straně pěšiny vyskočil další muž, tentokrát v černém, a zaútočil na vévodu, který už s taseným mečem bojoval s prvním útočníkem. Selfer ležel na zemi, ale snažil se vstát.

Vévoda na okamžik odvracel údery obou nepřátel. Potom Paks doběhla vedle něj a sekla po muži v černém. Když se otočil, aby čelil jejímu útoku, viděla, že jeho tvář je pokrytá tmavým tetováním. Měl dlouhý úzký meč a dlouhou dýku, na hrotech obou zbraní byly vidět hnědé skvrny. Paks vykryla sek dýkou napřaženým štítem. Se svou krátkou čepelí nemohla na muže dosáhnout, ale dokázala zajistit, aby nezasáhl vévodu. Zeshora uslyšela výkřiky a dusot mnoha bot po kamení. Vedle ní se ozývalo téměř melodické cinkání vévodovy zbroje a řinčení zbraní. Její soupeř se ji snažil zatlačit stranou, aby odkryla vévodu, ale Paks se navzdory útokům obou čepelí držela na svém místě. Zaslechla, jak vévodův protivník vyjekl, a poté zavrčení, když vévoda učinil výpad.

Muž v černém náhle pustil dýku, vrhl se vpřed, jednou rukou ji chytil za štít a zbývající zbraní vykryl její sek. Když jeho váha narazila do štítu, Paks se zapotácela a upadla. Uviděla, že se jeho meč mihl kolem ní, a zoufale se ho pokusila odvrátit svým. Ostří se srazila. Slyšela, jak muž zalapal po dechu, potom se převalil na ni a jeho tvrdé ruce jí sevřely hrdlo. Nemohla uvolnit svou štítovou ruku.

„Ty – ty severská čubko,“ zavrčel. Potom jeho ruce ochably a mnoho paží z ní odtáhlo jeho těžké tělo. Zachmuřený Stammel jí podal ruku a Paks se vytáhla na nohy. Volya jí pomohla dostat štít do správné polohy. Vévoda stál a čistil si meč. Selfer se opíral o Arcolina, rameno měl zkrvavené. Oba útočníci byli mrtví.

„Můj pane…," Stammel jim ukázal zbraně, jimž Paks čelila.

„Ano?" Vévoda pohlédl na čepele a ztuhl. „Jed!"

„Myslel jsem si to, pane. Zasáhly vás nebo vašeho panoše, pane?"

„Ne. Tamten…" Vévoda ukázal na meč, který upustil první útočník, a Arcolin se po něm natáhl, aby ho prozkoumal. „Ale Paks – je…"

„Nejsem zraněná, můj lorde," odvětila rychle.

Stammel se na ni pozorně zahleděl. „Jsi si jistá? I to nejmenší škrábnutí…"

Paks zavrtěla hlavou. „Ne, pane. Byl blízko, ale nezasáhl mě. Nedokázala jsem ho odzbrojit…"

Vévoda si odfrkl. „Dost dobré bylo už to, že jsi ho s krátkým mečem dokázala odrážet. Arcoline, co ten druhý meč?"

„Myslím, že ten otrávený není, pane. Selfere, jak se cítíš?"

„Bolí – to," lapal po dechu Selfer. „Ale – mám stejný pocit – jako u kteréhokoliv jiného zranění."

Vévoda si klekl vedle něj. „Selfere, to bylo dobré, bez tebe bych neměl šanci. Podíváme se na to…" Vytáhl svou dýku a rozšířil díru v Selferově tunice. „Hmmm – bude to třeba zašít a pár dní strávíš v klidu s lékaři, ale není to tak zlé, jak jsem se bál. Máš ještě nějaké zranění?"

„Myslím že ne, můj pane."

„Dobře. Lékaři už jdou." Vévoda otevřel tobolku u opasku, složil kus látky, který v ní měl, a přitiskl ho na ránu. „Arcoline, zůstaň s ním, dokud ho neošetří. Musím si promluvit s hrabětem a Aliamem."

„Ano, pane."

„Dorrin, seřaď všechny pod hradbou do pochodové formace!"

„Ano, pane."

„Paksenarrion…" Vévoda se otočil a pohlédl na ni.

„Můj pane?"

„Děkuju za varování a pomoc. Máš bystré oči; doufám, že budou stejně bystré i při hledání Siniavy." Náhle se uvolnil a zazubil se na ni. „Jsi lepší než štít; ani jsem se neznepokojoval."

Paks cítila, že rudne. „Děkuju, lorde." Když se vévoda

otočil k odchodu, Paks pohlédla na sever. Připadalo jí, že boj trval dlouho, ale stále viděla prach zvířený ustupujícím vojskem.

Celý den pronásledovali Siniavovu armádu, nejprve přes planinu a poté hustým lesem. Pod stromy byl vzduch téměř nehybný. Zvědové jim hlásili, že se Siniavovi muži přibližují, ale do večera se jim ho nepodařilo dohnat. Následujícího dne velmi časně opět vyrazili. Bylo ještě větší horko, v němž se těžce dýchalo, ale Paks nechtěla zpomalovat. Zvědové jim hlásili, že nepřítel je nedaleko před nimi a pohybuje se pomalu.

Po krátké zastávce na jídlo pokračovali dál s tasenými meči. Zvěd jim vyjel vstříc. „Postavili se přes cestu, za příští zatáčkou na mírném svahu.“ Vévoda, který jel přímo před Paks, přikývl a otočil se ke Kumpanii. Všichni se dívali na něj. Paks si všimla, že vzduch se úplně přestal hýbat, a zdálo se, že světla ubylo. Téměř v tom okamžiku, kdy na to pomyslela, se ozvalo zahřmění. Cítila, jak se jí ježí chlupy. Cannin medailon ji na krku tížil jako kámen. Pochodovali rychleji; Paks slyšela, jak kopyta koní dupou v listí po obou stranách cesty. Pohlédla na stranu, aby je viděla, a potom za ně.

Zalesknutí zbraní v podrostu za Clartovými jezdci ji vylekalo natolik, že téměř klopýtla. Na okamžik ji hrůza ochromila a Paks ze sebe nedokázala nic vypravit, ale poté vyhrkla: „Past! Vlevo!“

„Cože!“ Stammel otočil hlavu doleva a zahleděl se za jezdce. „Stát!“ křikl. Koutkem oka Paks zahlédla, že vévoda škubl otěžemi svého koně, aby se zastavil, a otočil se. „Celá Kumpanie do čtverce!“ zařval Arcolin. Clartovci zpomalili, podívali se nejprve na zástup a až poté na druhou stranu. Vévoda otočil koně. „Obě strany!“ zavolal. „Dorrin! Utvořte čtverec!“ Clartovci už objevili nepřítele a se skloněnými kopími se otočili, aby mu čelili. Nepřátelé s řevem zaútočili.

„Zařaď se do čtverce!“ křikl Stammel na Paks. Uvědomila si, že stojí na místě jako přimražená. Ještě nikdy nebyla ve čtverci jako desátník. Couvla k řadám. „Do rohu!“ řekl Stammel. „Správně – tam, ano. Sevřete formaci!“ křikl na kohortu jako celek. „Spojte se s Dorrininou částí a sevřete řady.“

Jakmile nepřátelé zaútočili, Clartovci vyrazili proti nim.

Zpomalili jejich nápor, ale nedokázali ho zastavit. Koně a muži s křikem padali k zemi. Nepřátelští kopiníci udeřili na čtverec, jejich první řada dotírala přes první řadu Kumpanie na druhou, zatímco jejich druhá řada bodala do první. Paks by se na rohu hodilo, kdyby měla čtyři ruce. Sotva stačila odrážet nepřátelská kopí a už vůbec neměla šanci podběhnout pod jejich násadami. V takovém obklíčení byla jejich jedinou nadějí sevřená formace. Neměla ani čas myslet na to, kde je vévoda, nebo jestli ostatní kumpanie padly do pasti také.

Celou scénu modře ozářil blesk a nad jejich hlavami se rozpoutala bouře. Déšť je bičoval a poryvy větru nad nimi narážely do stromů. Paks přivřela oči a mrkáním se snažila dostat z nich kapky vody. Nepřátelští kopiníci se nestáhli, ale dotírali na ně o něco méně. Mezi ozvěnami hromu, které otřásaly zemí, Paks zaslechla, že vévoda a po něm i Arcolin něco křičí. Nedokázala rozeznat slova. Potom se blízko ní ozval Stammel: „Levé křídlo – o něco vpravo – pomalu – teď!“ Paks spolu s ostatními udělala krok kupředu a vpravo, druhá řada vyplnila mezery a prodloužila tak jejich linii. Kopí před ní zakolísalo, využila příležitosti, sehnula se pod ně a rychle bodla kopiníka. Padl k zemi a držel se za břicho. „Ještě neútočte!“ napomenul ji Stammel. „Klid.“ Následovalo další zahřmění a příval deště. Paks sotva viděla vojáky vzdálené na délku kopí od ní. Nad hlavami jim zazněl zvuk, jako by se trhala látka, potom sjel z oblohy modrobílý blesk následovaný zahřměním, při němž Paks zacvakaly zuby – bojovala s touhou praštit sebou na zem. Jakmile poryv větru zvedl déšť jako oponu, spatřila nepřítele – temnou chvějící se masu těsně mimo dosah. Oslepující déšť se vrátil. Siniavovi vojáci neútočili, ale ani neutíkali.

Stejná situace zůstala až do setmění a také po něm. Ve zmatku, který bouře způsobila, nemohli žoldnéři udělat nic lepšího, než udržovat formaci. Nepřátelé, třebaže měli očividně přesilu, kupodivu nejevili ochotu k ráznějšímu útoku. Paks byla mokrá, prokřehlá a unavená, stejně jako ostatní. Bude to pro ně dlouhá noc. Jediná dobrá zpráva dorazila po setmění; říkalo se, že Halverikovci, kteří chránili zásoby a raněné, zůstali mimo dosah nepřátel a zatím na ně nikdo neútočil.

Ráno bylo bezútěšné. Celou noc pršelo, třebaže méně hustě. Všichni byli promočení, včetně nejhůře raněných, přestože ti se nacházeli v chráněném středu čtverce přikrytí plášti. Poslední potraviny jim došly předešlého dne, všichni měli hlad. Paks podupávala, aby si zahřála nohy, a přes mrholení hleděla na nepřátelské linie. Viděla, že se v lesích roztáhly kolem celé Kumpanie.

Navzdory tomu byla morálka lepší, než Paks očekávala. Zaslechla, jak někdo uvažuje nad tím, jestli půjdou kupředu, směrem k Sorellinu, nebo zpátky a spojí se s Halverikovci. Nikdo mu neodpověděl. Uprostřed čtverce se vévoda radil s kapitány a Vladim. Otočila se, aby stála tváří v tvář nepřátelům. Jejich řady se vlnily, jak muži ve zbrojích a dlouhých pláštích chodili sem a tam. Zaslechla zadrnčení tětivy a jeden z nich zavrávoral. To bylo dobré. Cracolnyovi lučištníci si udrželi tětivy suché. Nepřátelé vykřikli a část jejich řady se pohnula vpřed.

„Klid!“ řekl Stammel. „Čekejte…“ Postup nepřátel se zastavil. Paks otevřela ústa k posměšnému výkřiku, ale rozhodla se, že si bude raději šetřit dech na později.

Za několik okamžiků se do měkké půdy mezi oběma liniemi zabodla sprška šipek z kuší. Paks slyšela, jak se Stammel za ní zasmál. „Pro ně je déšť mnohem horší, než pro dlouhé luky,“ pronesl. „To by museli přijít blíž, aby nám ublížili, a nezdá se mi, že by se do toho nějak hrnuli…“

„To je dobře,“ řekl Arcolin. „Byla to pěkná past; jsem rád, že nemají žaludek na to, aby tím něco získali. Vlastně by mi ani nevadilo, kdyby se odtud rozhodli vycouvat, až se dáme do pohybu.“

Stammel zavrčel: „Rád bych věděl, kde je domobrana ze Sorellinu!“

„Někde v teple a suchu,“ odvětil Kefer. „Jako všechny domobrany.“

Arcolin se krátce zasmál. „Nejspíš. Ale teď k našemu plánu: Vydáme se na západ, dál od řeky. Myslíme si, že to ty na straně u řeky přitáhne za námi a Vladiho kopiníci na ně zaútočí z boku. Vladi říká, že ty mezi sebou a řekou už oslabili.“

„A co zadní část?“

„Dorrin a Cracolnya se přemístí s námi. Při tom přesunu

se budeme muset trochu otevřít – poslouchejte!“

„Ano, kapitáne?“

„Pont bude velet lučištníkům na této straně. Pokud padnu, Stammele, vezmi to za mě, dokud se toho neujme Dorrin.“

„Ano, pane.“

Při přesunu byla Paks ráda, že se nachází na přední straně čtverce. Stammel udržoval pomalé tempo, takže se pravé křídlo dokázalo udržet pohromadě. Paks viděla, jak se vpředu sklánějí kopí. Nepřátelé začali křičet. Za jejich řadami zazněly rohy. Linie protivníků se pohybovaly stejně pomalu jako jejich. U země se držela mlha, všichni vypadali, jako by se brodili. Paks klopýtla o něco, co neviděla. Zaklela, ale podařilo se jí udržet rovnováhu. Krok za krokem pomalu pokračovali dál. Část nepřátelské linie vlevo od ní vyrazila k nim, Paks zaslechla třesk zbraní. Vojáci v přední řadě kopiníků přímo naproti ní náhle zvedli svá kopí a vrhli je jako oštěpy. Paks vykřikla a zvedla štít. Kopí však byla pro vrhání špatně vyvážená, většina jich vůbec nedolétla. Vojáci pak tasili zahnuté meče a rozběhli se vpřed.

Bez štítů se však nemohli měřit s vévodovými lidmi, kteří si jimi prosekávali cestu kupředu. Paks zezadu zaslechla výkřiky, ale neohlédla se. Vojáci před nimi pomalu ustupovali. Jejich třetí řada stále měla kopí a nezdálo se, že by chtěla tyto účinné zbraně odhodit. Zezadu se ozval hlubší řev Vladiho kopiníků, kteří napadli nepřítele z boku. Paks se zazubila. Navzdory tomu, že stáli proti většímu počtu protivníků, si začínala myslet, že se z této kaše dostanou živí.

Náhle se země zachvěla. Další bouře? Paks na okamžik pohlédla k nebi, ale nic neviděla. Hluk sílil a přidaly se k němu vysoké tóny trubky. Nyní slyšela pravidelný rytmus koňských kopyt. Jestli měl Siniava jízdu – zaťala zuby, provedla výpad proti muži před sebou a zasáhla ho do krku.

Vpravo se vyřítili jezdci v modrém a červenočerném – Modří jezdci a Sobanajova kumpanie. Vpadli nepřátelům do zad a zaměstnali svá kopí a meče, než si protivníci stačili uvědomit, kdo to na bojiště vlastně vtrhl. Jejich linie zakolísaly.

„Teď!“ vykřikl Arcolin. „Vlevo kupředu!“

„Na ně!“ zařvali Stammel s Keferem téměř současně.

Paks už radostně křičela a vrhala se na nepřítele. Cítila, že ostatní jsou s ní. Nepřátelé se na okamžik vzchopili, když prvotní účinek útoku jízdy odezněl, ale před útokem Phelanovců ustoupili. Potom Paks uslyšela zprava bitevní pokřik Sorellinské domobrany, která se vynořila v zatáčce a rozběhla se vpřed. Linie nepřátel se rozpadly a hloučky i jednotlivci se téměř okamžitě dali na úprk. Viděla, jak se koně a jezdci proplétají mezi stromy, pěšáci uskakovali a na zemi se váleli padlí muži i koně. Pronásledovala své protivníky, chvíli divoce bojovala, až se náhle spolu se svými přáteli široce usmívala nad hromadou těl.

Tím však pro ně boj skončil. Vik byl bledý, nohy se mu chvěly a potom přímo před jejíma očima omdlel. Jakmile se Paks otočila, aby našla pomoc, zjistila, že jí chůze dělá potíže.

Na rozdíl od ní si Kefer nedělal starosti, že by za tím mohly být otrávené čepele. „To je tím, že bojovali bez jídla," řekl. „Tím, a chladem. Budou v pořádku." O několik hodin později, po jídle a odpočinku, se ukázalo, že měl pravdu. Arne byla připravená vrátit se ke kohortě a Seli se už vrátil.

„Nekulhám," prohlásil, „a pokud můžu bojovat u povozů – což jsem dělal – pak můžu bojovat i tady."

„Co říkali lékaři?" otázal se Arcolin.

„Krčili nad tím nosy, jak to mají ve zvyku. U Tira, kapitáne, můžete nechat Paks desátníkem, ale já zůstávám tady!" Paks však byla víc než ochotná vrátit se na své místo vůdce řady. Víc než cokoliv jiného potřebovala spánek.

Slyšeli od členů Sorellinské domobrany – odporně samolibých, že zachránili žoldnéře – že zbytky Siniavovy armády uprchly na jih a pokoušely se u brodu překročit Immer. Zbylo mu necelých tisíc mužů.

„To říkají oni," odvětila rozmrzele Arne. „Před dvěma dny jsme si mysleli, že mu jich zbývá už jen pět stovek."

„To je pravda." Paks zívla. „Já bych spala! Ale pročesali les, Arne, a víc už jich tam není. A určitě na tu past použil všechny, které měl."

„To doufám. Báli jsme se, že vás tam všechny rozsekají na kusy."

Paks znovu zívla. „To se mohlo stát. Neměli k tomu daleko."

Té noci se v táboře mluvilo hlavně o tom, jak se jezdci ze Sobanajovy kumpanie spojili s pěšáky ze Sorellinu, aby se sem dostali včas. Vytáhlý Sobanajův hirstar jim to velice ochotně vylíčil.

„Byli jsme ve Východní Marce," začal. „Dohlíželi jsme na potíže v Semnathu a Falsithu – to říkám pro případ, že byste se divili, proč Siniava nedostal posily z východu. Představitelé Sorellinu přišli za sirem Setim a požádali ho o pomoc jízdy. Pochodovali za vámi a Modří jezdci byli mimo dosah. Sir Seti pro ně uvolnil jednu kohortu, a když jsme se nad Koury setkali s vojáky ze Sorellinu, podle toho, co jsme slyšeli, jsme si mysleli, že by bylo moudré, kdybychom si pospíšili. Jenže sorellinští šli pěšky a byli pomalí. Tak jsme je hnali kupředu a nenechali jsme je zastavit, ani když chtěli oslavit nějaký svátek nebo co. Potom jsme potkali Modré jezdce, ale pokračovali jsme dál. Včera po poledni se přihnala pořádná bouřka a oni chtěli zastavit. My taky, protože koně byli celí nesví. Když se však to nejhorší přehnalo, uviděli jsme před sebou jezdce – Clartovce. Tak jsme se doslechli o té pasti a oni nás zavedli sem, ale byla to dost namáhavá cesta. Včera večer jsme zastavili, až když jsme už neviděli na krok, a za rozbřesku jsme zase vyrazili."

Paks si uvědomila, že za celý den sotva zahlédla nějakého Clartova jezdce. „Kolik Clartovců se z toho dostalo?"

„To sám nevím. Myslím, že moc ne. Říkali, že měli velké ztráty, a ti, kteří mohli, tady zůstali, aby dotírali na zadní řady Siniavových linií."

„Co se děje na východě?" otázal se Stammel. „Má Siniava podporu nějakých cechů jako v Cilwanu?"

„Některých ano. Obchodníků s látkami a tak. Má na východě početnou skupinu příznivců, dokonce i ve Falsithu. Z Východní Marky odešlo asi tisíc nebo patnáct set mužů, aby bojovali po jeho boku. Tolik mu jich ale samozřejmě nezůstalo," zazubil se hirstar na kruh posluchačů.

„A kde je v tom všem Sofi Gannarrion?" zeptal se Kefer. „Myslel jsem, že měl nějak pomoct."

Sobanajův jezdec se zasmál. „Určitě to víte, ne? Je ve Falle, u vévody. Druhý syn fallského vévody Amade je zasnoubený s Ganarrionovou nejstarší dcerou. Nemá se k tomu, aby se od-

tamtud pohnul a riskoval, že jeho svatební dar přijde k úhoně.“

„No, já budu…“

„Kromě toho touží po vévodově podpoře, až se bude ucházet o trůn.“

„Sofi? To myslí vážně?“

„Tak jsem to slyšel. Víte, že se vždycky prohlašoval za prince. Po spojení s fallským vévodou má v plánu vzít si svůj trůn zpět.“

„Ech! Vždycky jsem si myslel, že to jsou jen řeči. Takže nám není k ničemu…“

„Pokud se Siniava nepokusí pochodovat na Fallo. Řekl bych, že potom by starý Sofi vylezl.“

„To doufám. Jak to tam vypadá? A co kdyby zkusil překročit Immer?“

„Je tam úrodná země, dobrá otevřená zemědělská krajina. Sotva nějaký les, tam by se Siniava neukryl. Vaší hlavní starostí je bahno. Když prší, jsou cesty rozmočené. Pokud jde o překročení Immeru, nejbližší most je v Koury, jinak by ho musel přebrodit.“

Kapitola jednatřicátá

Následujícího dne přešli Immer stejným brodem, který použil i Siniava. Vévodův houfec strávil přechodem dva dny, ale vyrazil k pronásledování dobře najedený a odpočatý. Cesta, kterou se Siniava ubíral, byla jasná. Mířil téměř přímo na východ a za ním zůstávalo odhozené vybavení a umírající muži. Tři dny pochodovali po rozšlapané cestě, ale žádné nepřátele nespatřili. Sobanajovi jezdci se vrátili na severovýchod, Clartovci a půl kohorty Modrých jezdců zůstali s nimi.

Čtvrtého dne uviděli velkou masu vojáků, kteří pomalu

pochodovali na severozápad. Několik dní je sledovali a zjistili, co už začínali tušit: byly to posily z Falsithu a Semnathu, které už mířily domů. Vévoda stočil své muže na jih, směrem na Fallo. Následujícího dne zadrželi posla a během hodiny se zástupem roznesly novinky. Fallo před Kocourkem zavřelo brány a Ganarrion ho pronásledoval po Imefalu. Kocourkovi zůstalo už jen necelých sedm set unavených mužů.

„Vezme to lesem a zamíří k pobřeží," řekl Vik. „Co jiného by mohl dělat?"

„Mohl by se pokusit dostat k Immeru a jít po proudu řeky, to by mu mohlo vyjít."

„Má ještě nějaké jednotky v Immervale?" zeptala se Paks.

„Až se doslechnou o posledních několika týdnech, nebude už mít žádné vojáky nikde."

Při řeči pochodovali a stáčeli se k jihozápadu, aby komukoliv zabránili v cestě do Immervale.

„Ale co když překročí Imefal a dostane se do lesa?" Paks nechtěla sledovat Siniavu do další lesní pasti.

Arcolin, který jel vedle nich, se na ně zazubil. „To neudělá."

„Ale…"

„Vzpomínáte si na Alureda?" zeptal se Arcolin. Přikývli. „Kvůli němu Siniava nemůže projít lesem. Potřeboval by k tomu Aluredovo svolení a doprovod. A Alured – no, tomu momentálně připadá výhodné stát proti Siniavovi."

„Ale, pane, je to pirát!" namítl Rauf. „Mohl by to hrát na obě strany."

„To by mohl. Jenže je chytrý. Vidí, že Siniava je poražen, a předpokládám, že se postaví na stranu vítězů. Obzvláště když mu náš vévoda nabídl něco, co chce."

„Co je to, pane?"

Arcolin se zasmál. „To vám teď nemohu prozradit. Kvůli tomu však opustil moře a myslí si, že my mu to můžeme dát. Možná ano."

Den za dnem pochodovali směrem k Immervale, zatímco jejich poslové udržovali kontakt s Ganarrionovými jezdci. Dvoudenní déšť je zpomalil, Sobanajův hirstar měl s cestami pravdu. Nakonec to vzdali a vydali se přes pole a pastviny. Paks už měla v krku křeč od toho, jak neustále hleděla na jih.

Ztratila přehled o tom, kolik dní jsou na cestě, když tu

zdolali jeden pahorek a uviděli po své levici malou roztroušenou skupinu vojáků. Vpředu, na vrcholku nízkého hřebene, vlály korouhve Vonjy a Fosské Rady. Nacházely se přímo mezi nepřítelem a Immervale. Nepřátelská armáda se stočila ostře k jihu a semkla se.

„Kam jdou?“ otázala se Paks.

„K řece. Tím směrem nic není, ale…“ Stammel se odmlčel a zatvářil se zamyšleně.

„Co?“

„Zeptám se kapitána; myslím, že jsem si na něco vzpomněl.“

Za soumraku už bylo jasné, kam Siniava směřuje – do staré a polorozbořené citadely připomínající Cortes Andres, postavené na vysokém útesu na soutoku Imefalu s Immerem. Pod hradbami citadely se přes Imefal klenul veliký kamenný most. Siniava tam postavil hlídku, ale když se přiblížila spojená vojska žoldnéřů a domobrany, stráže se stáhly, než se lučištníci dostali na dostřel. Arcolin vedl svou kohortu přes most jako první, pak zahnul vpravo a vydal se po kamenitém svahu do lesa, který se rozkládal na jižní straně pod masivními hradbami citadely.

Tam našli své zvědy, kteří si povídali se skupinou lučištníků v červenohnědých koženicích. Černému Aluredovi se v tmavém obličeji zaleskly zuby, když se na Arcolina široce usmál a mávl na něj.

„Takže je v pasti, co? Kde je váš vévoda?“

„Přichází,“ odvětil Arcolin. „Jak to šlo tady?“

„Snadno. Nechtěl nic než postavit zeď mezi sebe a potíže.“

„Nemohl jste ho udržet venku?“

„Venku? Ale, kapitáne, váš vévoda ho chce živého. Musel bych ho zabít, abych ho zadržel – pokud bych to vůbec svedl.“

„Chápu.“ Arcolin vzhlédl k hradbám. „No, teď je tam chycený a přestože nás čeká těžký boj, než se dostaneme dovnitř…“

„Právě kvůli tomu musím mluvit s vaším vévodou.“ Paks víc neslyšela, protože Stammel je vedl dál kolem citadely,

aby se setkali s jednotkami, které přicházely z druhé strany. Hradby brzy obklopoval neprostupný kruh a nedaleko si vojáci postavili tábory.

Paks čekala ve frontě na jídlo, když zahlédla vysokého muže v oděvu Maršála, který přicházel podél linií od stanoviště Vonjy. S ním šel ještě jeden muž v jasně červeném oděvu a blýskavé zbroji – paladin, pomyslela si Paks. Procházeli kolem vojáků a povídali si s nimi. Paks nevěděla, jestli s nimi chce mluvit nebo ne. To málo, co si pamatovala ze svého rozhovoru s Velemaršálem, ji vyvádělo z míry. Viděla, že se Stammel usmál, když na něj promluvili, hned potom odvrátila pohled.

„Ach – Paksenarrion!“ Stáli přímo před ní. Ignorovat je by bylo neslušné. Paks se střetla s pohledem Velemaršála.

„Ano, pane?“

„Tady sir Fenith se s tebou chtěl setkat – při vědomí. On je tím paladinem, vedle nějž jsi bojovala v Sibili.“

Fenith měl tmavé vlasy a velké hnědé oči. Usmál se na ni. „Chtěl jsem ti poděkovat. Tvá pomoc přišla v pravý čas.“

Paks cítila, že rudne. Přála si, aby si pamatovala, co se přihodilo. Bez vzpomínek neměla *pocit*, že něco vykonala.

„Ale pověz nám,“ pokračoval Fenith, „jak probíhal boj a kde jste byli?“

Vyprávěla jim o týdnech pronásledování a bojů, muži jí pozorně naslouchali a pokud někdy zaváhala, povzbuzovali ji, aby pokračovala. Do té doby si Paks neuvědomila, jak krátce to vše trvalo. Měla pocit, že pochodovali celou věčnost, a přesto jarní zeleň na stromech teprve tmavla. Ještě během minulého týdne viděla novorozená telata. Paks přemýšlela, kde byl Velemaršál s paladinem, ale neodvažovala se jich na to zeptat.

„Rád uvidím, až to skončí,“ řekl Fenith, když dovyprávěla. „Bylo to nutné, ale toto království kvůli tomu bude trpět.“

„Ano.“ Velemaršál se zachmuřil. „Probudilo se tím zlo a dá hodně práce je zahnat. A nemůže za to jen Siniava.“ Paks cítila hrozbu, které nerozuměla. „Zdá se ti divné, že by Girdův Velemaršál a paladin litovali války?“

„Trochu – ano…“

„Vzpomeň si, co jsem ti říkal v Sibili. Gird bojoval jako ochránce, bránil své lidi proti zlu, jak přirozenému, tak i

nadpřirozenému. Nebojoval kvůli kořisti či za peníze…“ Paks ucítila záchvěv hněvu. „Ne, neurážím tvého vévodu ani tebe, znám jeho důvod. Ale viděla jsi zbořené farmy a lidi bez domova. Bude trvat dlouhá léta, než se tohle zase napraví. Nemluvě o porušování práva, díky němuž se lupiči toulají, kde se jim zachce. Tomu chceme vidět konec.“ Paks sklouzla pohledem k paladinovi. Usmál se na ni.

„Velemaršále, Paksenarrion je naším spojencem, ne novickou v některém z našich dvorů. V této válce bojuje pro čest – stejně jako my.“ Paks se trochu uvolnila. Pomyslela si, že paladin je mnohem přátelštější než Velemaršál. „Pověz mi, dostalo se ti nějaké pomoci od medailonu, který nosíš? Nosíš ho ještě?“ otázal se.

„Ano, pane, nosím ho. Nejsem si jistá, jak by ta pomoc měla vypadat. Pamatuju si slova Velemaršála, že mi zachránil život, ale vůbec si na ten den nevzpomínám.“

„Cítíš někdy něco – teplo, chlad, nebo něco takového?“

Paks uvažovala o tom, že by mu vyprávěla, jak poprvé držela medailon, když byla Canna zraněná, ale rozhodla se, že mu to nepoví. Ne před Velemaršálem. V poslední době se nic nestalo. Potlačila vzpomínku na váhu na hrudi, kterou cítila těsně před tím přepadením ze zálohy; byla tehdy velice unavená. Zavrtěla hlavou.

„Jestli k něčemu takovému dojde – kdybys cítila něco zvláštního, cokoliv – bylo by moudré, abys o tom zpravila jednoho z nás. Mohlo by to být důležité pro tebe i pro nás všechny.“ Paladin se s ní nedbalým gestem rozloučil a odešel, Velemaršál ho následoval. Paks se dívala za nimi, chuť k jídlu ji přešla.

„Co to bylo?“ otázal se Jenits.

Paks zavrtěla hlavou. „Nejsem si jistá.“

Jenits hleděl za paladinem s neskrývaným obdivem. „Takovou zbroj bych taky rád měl! Zajímalo by mě, jak to dělá, že ji má pořád tak lesklou. I vévodova vypadá vedle ní matná. Myslíš, že skončím jako paladin, Paks?“ Zasmál se vlastnímu vtipu a přátelsky ji šťouchl do ruky. Paks se také zasmála a její napětí polevilo. „Asi tak brzy jako já,“ odpověděla mu.

Krátce po setmění si Arcolin zavolal do svého stanu všechny členy své kohorty, kteří nosili prsten Trpasličí hlídky. Uvnitř našli velitele žoldnéřů, Černého Alureda a skupinu Halverikových vojáků, v nichž Paks rovněž poznala muže z Trpasličí hlídky.

„Mám pro vás zvláštní úkol," začal vévoda. „Vy znáte Kocourkovu věrolomnost nejdéle ze všech, proto předpokládám, že ho také chcete vidět mrtvého nejvíce ze všech." Ozvalo se hněvivé a souhlasné mumlání. „Dobrá! Náš spojenec Alured mi řekl, že z citadely vede ven tajná chodba. Ví, kde začíná; v kobkách pod hlavní věží; a na kterém místě v lese ústí ven." Paks cítila, jak v ní roste vzrušení. Představovala si, jak vrážejí dovnitř, nalézají Siniavu v jeho komnatě… „Siniava se o ní určitě dozví," řekl Alured a jeho drsný přízvuk přerušil její představy. „Jak váš vévoda rozhodl, poslal jsem k jeho armádě muže, který mu o tom tajemství řekne, jako by je odhalil sám. Sám jsem tu chodbu několikrát použil. Je úzká, ale v dobrém stavu. Můžete počkat u východu, až se pokusí uniknout, nebo můžete jít dovnitř. Kdyby ten vchod uvnitř zatarasil, měli byste problém s jeho probouráním. A pokud má čaroděje, potřebovali byste jiného, aby se dostal přes zámek."

„A má čaroděje, Alurede?" otázal se vévoda. Alured se na okamžik odmlčel, než odpověděl.

„Má někoho v dlouhém zdobeném rouchu. Mohl by to být obchodník nebo bankéř – vysoký hodnostář cechu. Nebo by to mohl být taky čaroděj, to nevím."

„Hmmm! Počkáme, až ho jeho dobře známá sobeckost vyžene ze skrýše." Vévoda se rozhlédl po vojácích. „Chci, abyste hlídali v lese na konci chodby. Nenecháte ji ani na okamžik nestřeženou. Pokud má čaroděje – mága – mohl by vyjít ven v přestrojení, nebo dokonce v jiné podobě. Určitě vyleze ven se svým osobním strážcem a takovým bohatstvím, jaké unesou. Pamatujte si, jejich zbraně mohou být otrávené a osobní strážce je poznamenaný; má tmavé tetování po celém obličeji. Samotný Siniava, pokud není v převleku, je o něco vyšší než tady Aliam a má tmavé vlasy. Než Harek zemřel, řekl nám, že i Siniava má malé tetování mezi obočím, Liartův rohatý řetěz. Pochybuji, že ho uvidíte, Kocourek

bude nejspíš ve zbroji. Ale chci mít jistotu, že tou cestou nic neunikne. Nic! A pokud vyjde, chci ho dostat živého. Mohu se v tom na vás spolehnout?“

„Ano, pane!“ dostalo se mu odpovědi. Vévoda se na ně usmál.

„Myslel jsem si to. Musíte se tam vydat v noci, aby jeho stráže na hradbách nic neviděly. Budete se tam muset utábořit, ale nerozdělávejte oheň, všimli by si světla nebo by ucítili kouř. Jeden z nás nebo našich panošů bude vždy nablízku. Pokud někdo vyjde ven, snažte se ujistit, že jsou všichni, než zaútočíte. Rozdělte si hlídky tak, aby je vždy držel někdo z obou kumpanií. Paksenarrion…“

„Ano, můj pane?“

„Slyšel jsem o tobě jenom dobré, když jsi nahradila Seliho. Budeš velet naší jednotce a spolupracovat s Halverikovým – seržantem; že, Aliame?“

„Seržantem Sunnotem.“ Halverik na ni pohlédl. „Měla by sis ho pamatovat z minulého roku.“

Paks zachytila Sunnotův pohled, usmíval se.

Krátce nato stáli u černočerného chřtánu chodby, nepravidelného otvoru ve skalnatém terénu jižně od citadely. Paks by si jí ve tmě nevšimla, kdyby jim ji Alured neukázal. Následujícího rána prozkoumala Paks se Sunnotem celé místo důkladněji.

Ústí chodby směřovalo k jihu, nad ní se tyčila příkrá skalní stěna, na vrcholku hustě zalesněná, která clonila výhled na citadelu, vzdálenou asi půl hodiny cesty na sever. Dole byl mírný svah, který se skláněl spíše k západu než k jihu. Malá mýtina jim skýtala dobrý výhled na chodbu a její okolí. Paks opatrně nahlédla do chodby. Ostře se stáčela doleva a potom doprava, její hrubé stěny vypadaly jako přírodní, ale za druhou zatáčkou Paks objevila hladce vytesané stěny se zapuštěnými držáky pro pochodně. Chodba odtud vedla přímo a mírně klesala. Vycouvala a řekla Sunnotovi, co viděla. Rozhodli se, že těsně před východ nakupí suché listí, aby je varovalo, že Siniava přichází.

Potom přesunuli strážní stanoviště a dohodli se na signálech, které použijí, jestliže se něco stane.

Toho večera přišel vévoda obhlédnout jejich opatření. „Jak dlouho myslíte, že bude čekat?“ otázala Paks.

„Vidí, že kácíme dřevo na obléhací věže. Myslím, že vyleze brzy, než se na něj vrhnou jeho vlastní muži. Dnes v noci, zítra, nebo zítra v noci. Pochybuju, že bude čekat déle. A řekl bych, že k tomu dojde v noci, protože na tomto tažení zatím opouštěl všechny pozice za tmy.“

„Ano, pane.“

„Ale nespoléhejte na to! Pokud si uvědomí, že se chová určitým způsobem, změní ho. A nezapomeň, Paks, zajměte ho živého.“

„Ano, pane.“

Paks se Sunnotem té noci obcházeli hlídková stanoviště, ale nic se nestalo. Z citadely se k nim nedonesly žádné zvuky. Ve tmě měla Paks čas přemýšlet nad dosavadním průběhem tažení. Zdálo se, že tentokrát se nemůže nic zvrtnout, Siniava byl v pasti. Totéž si však mysleli už dříve a potom je čekal další dlouhý pochod a bitva. Vzdychla hlasitěji, než měla v úmyslu, a Arne tiše vyslovila její jméno: „Paks? Děje se něco?“

Paks přešla k Arninu stanovišti a opřela se o strom. „Nic, jen se mi zdá takové zvláštní, že nikam nepochodujeme, to je všechno. Stále si myslím, že jsme ho dostali, ale to jsem si myslela už předtím.“

„Já vím. Chvíli se zdálo, že už jsme na pochodu celý rok a budeme pochodovat věčně, ale…“

„Netrvalo to tak dlouho. Vyrazili jsme brzy…“

Teď si vzdychla Arne. „To ano. Řeknu ti, Paks, že cítím něco jiného. Je to teprve náš třetí rok, ale připadám si starší – mám pocit, jako by mezi tímhle tažením a minulým jarem uplynul víc než rok. Vzpomínáš si, když jsme dorazili k Rotengre?“

„Ano. Vím, jak to myslíš. Byli jsme tak rádi, že už jsme druhoročáci, ale věděli jsme, že ještě nejsme skuteční veteráni. A potom Trpasličí hlídka…“

„Ano. Trpasličí hlídka. Pak Rotengre. A potom tohle.“ Arne znovu vzdychla.

Paks se odlepila od stromu. „No, brzy to skončí. Budeme se cítit jinak, až bude mrtvý a až si trochu odpočineme."

„To doufám," odvětila suše Arne. Paks odešla, stále zabraná v myšlenkách.

Další den byl stejně klidný jako první. Nikdo nereptal, že přijde o dění u citadely, ale Paks věděla, že mnozí sdílejí její obavy. Co když tudy Siniava nepůjde? Co když ho zajmou ostatní? Za soumraku byli nervózní a bdělí. Paks i Sunnot spali přes den, takže nyní byli oba vzhůru.

Mezi hlídkovými stanovišti Paks náhle roztřásl noční chlad. Pohlédla k ústí tunelu a nic neviděla. Zřetelně cítila, že se ochladilo. Přemítala, jestli nepřichází změna počasí. Přitáhla si plášť blíže k tělu a opřela se o kmen stromu. Cítila, jak chladný vzduch proudí dolů po svahu a studí ji do tváře. Zívla, navzdory chladu se náhle cítila ospalá. Mysl se jí zatoulala.

Náhle ji něco bodlo do hrudi, jakoby trn. Trhla sebou a otevřela oči, a v tom okamžiku si uvědomila, že téměř usnula. Rychle se rozhlédla kolem sebe, ale nic neviděla. Uvolnila se, náhle si však uvědomila, že by měla vidět alespoň jednu hlídku, dokonce i v šeru. Namáhavě se postavila na nohy. Nejbližší hlídka ležela na zemi. Paks pocítila záchvěv strachu, jako by jí po páteři stékala ledová voda. Na pažích se jí naježily chloupky. Zatřásla stráží – byla od Halverika – a žena zabručela.

Paks ji štípla do ruky a zamumlala: „Vzbuď se! Potíže…" Žena ztuhla, chytila se Paksiny paže a začala se zvedat.

„Co se stalo?"

„Myslím, že magie." Při těchto slovech Paks vytasila meč. „Modli se, aby nebylo příliš pozdě. Tas meč!"

„A ostatní?"

„Počkej – budeme je muset vzbudit, ale…" Znovu pohlédla k ústí tunelu. Zdálo se, že z něj vychází temný stín. „Tam – vidíš?"

„Zlatá Falkova přísaho! Ale co…"

„Probuď ostatní na téhle straně, já půjdu na druhou. Jestli si myslí, že všichni spíme, možná nebudou opatrní. Sleduj je, nesedej si a ujisti se, že pochodně jsou připravené."

Když se Paks opatrně proplétala mezi stromy, aby našla

další stráže, ozářilo skalní stěnu slabé světlo hvězd. Viděla, že z tunelu vychází další stín a po něm další. Našla pár strážných a probudila je, potom další pár. Kde byl Sunnot? Objevilo se více stínů, shlukly se několik yardů od východu. Paks už měla většinu hlídek vzhůru, mohla jen doufat, že tak zůstanou. Přála si, aby věděla, který z těch stínů je čaroděj a který Kocourek.

Stíny se seřadily do otevřené formace podobné špičce šípu. Paks byla napjatá. Kudy se vydají? Bezmyšlenkovitě zašátrala po Cannině medailonu a zdálo se jí, že sebou trhl doleva. Sunula se od stromů a podél skalní stěny na místo, kde by mohla odříznout ústup do chodby.

Objevila se poslední zahalená postava a celá skupina se pomalu vydala na západ směrem ke stromům. Paks se zhluboka nadechla a zařvala; byl to bezeslovný výkřik, v němž se mísil hněv s triumfem. Kolem zaplály pochodně a stráže vykročily vpřed. Ulevilo se jí, že hlídky zůstaly vzhůru, a zaútočila na skupinu uprchlíků. Otočili se, utvořili kruh a se zasvištěním tasili meče.

Byli to Kocourkovi osobní strážci, obličeje měli potetované nápadnými vzory a tmavé špičky zbraní i v mihotavém světle pochodní prozrazovaly, že jsou napuštěné jedem. Během několika vteřin se lesem neslo řinčení zbraní a výkřiky bojovníků. Paks vítězoslavně máchala mečem proti čepelím nepřátel. *Mě* jste chtěli obelstít, pomyslela si. Ha! Střelila pohledem za své soupeře k těm, které kruh chránil. Jedním z nich byl muž s úzkou tmavou bradkou – určitě čaroděj. Tím druhým musel být Siniava. Až na to – Paks téměř nestačila odvrátit úder – až na to, že to byla žena, což bylo pod jejím tenkým hedvábným rouchem velice dobře vidět. Změna podoby, pomyslela si užasle Paks a zesílila svůj nápor.

Bojovník před ní padl, jednomu ze strážných se povedl boční úder. Padli další. Žoldnéri postupovali vpřed, dostali se za ostatní a pustili se do křížku se dvěma postavami uprostřed. Zřítili se k zemi v hromadě těl, jak je každý toužil chytit. Paks, která se o chviličku opozdila, stála vedle nich a ztěžka oddechovala. Nepřítomně se poškrábala přes kožený krunýř, svědila ji hruď. Levou rukou jí projelo chvění a jako by ji něco bodlo do loktu. Otočila se, pohledem zapátrala v

temnotě a jakmile zachytila pohyb na úpatí skalní stěny, ztuhla. Uklidnila se, bylo to jen zvíře… O okamžik později zaútočila s napřaženým mečem. Které zvíře by při všem tom hluku a světle vylezlo ven?

Když se její zbraň snášela na chlupatá záda, obrysy zvířete se zachvěly a Paks stála proti muži v černé zbroji vykládané zlatem. První úder jeho širokého meče jí urazil špičku čepele. Paks výkřikem varovala ostatní a vytrhla z pochvy dýku, zatímco se pokoušela odvrátit další ránu. Tentokrát se jí meč roztříštil v ruce.

„Phelanova děvko!“ zavrčel muž. „Tentokrát jsi zašla příliš daleko – chtít se mě dotknout mečem.“ Provedl výpad, Paks uskočila stranou. Bod ji těsně minul. Pokusila se ho bodnout dýkou, ale byla příliš krátká. Jeho ostří jí prořízlo kožený krunýř, síla úderu jí otřásla, přestože necítila žádné zranění. Muž se otočil a rozběhl se ke stromům. Paks vyrazila za ním a podařilo se jí ho chytit za nohy. Oba upadli. Než se stačila uvolnit, cítila, že se muž zvedá a chystá se k úderu.

V příštím okamžiku hlasitě zavřískl a začal se zmítat.

„Drž ho!“ ozval se rázný hlas. Paks se přimkla ke kopajícím a svíjejícím se nohám a snažila se rozeznat, kdo to promluvil. Proti světlu pochodní byl její pomocník pouze tmavým stínem. Slyšela dupot nohou, které běžely k nim. Během chvilky drželo muže v černé zbroji šest nebo osm vojáků. Paks se namáhavě zvedla a ztěžka oddychovala. V místech, kam se uhodila při pádu, ji bolely lokty a v boku ji píchalo.

Do světla vkročil vévoda. „Máme ho, že?“

„Myslím že ano, pane.“ Nyní Paks poznala paladinův hlas. „Sundáme mu tu přilbu…“

„Dovolte!“ Vévoda si klekl vedle muže a zasunul špičku dýky do hledí přilby, aby je zvedl. Paks se na to dívala. Tvář uvnitř byla bledá a stažená hněvem. Objevily se tmavé oči, pramen tmavých vlasů a malé tetování mezi hustým obočím.

„To je ale překvapení, lorde Siniavo, najít velitele obležené pevnosti, jak se v noci toulá po lese!“ pronesl rozjařeně vévoda. Paks neslyšela, co Siniava odpověděl, ale vévodovi ztuhla ramena. Paladin zabručel. Paks se rozhlédla kolem, protože si náhle vzpomněla na toho druhého muže a ženu.

Kdo to byl? Uviděla kruh žoldnéřů a přešla k němu, aby se podívala na zajatce; oba měli spoutané ruce i nohy.

„Kieri!“ Toto zvolání se nedalo zaměnit, dorazili Halverikové, oba prostovlasí.

„Je to Siniava,“ řekl vévoda. „Budeme mu muset svléknout tu zbroj, než budete moci získat, nač se těšíte.“

„To zvládneme, co, Cale?“ Halverik se tvářil nedočkavě.

Cal se rovněž usmíval. „Jak těžce je raněn?“

„Moc ne,“ odpověděl Fenith. „Paksenarrion ho chytila a já jsem ho odzbrojil. Má sečnou ránu na zápěstí, to je vše.“ Na okamžik se odmlčel. „Co máte v plánu?“

„Nebuďte pošetilý!“ vyštěkl vévoda. „Hodláme ho zabít.“

„To vím,“ odvětil paladin stejně odměřeně. „Tak to udělejte.“

Vévoda se na něj dlouze zahleděl. Paks cítila, jak se jí stáhl žaludek. „Víte, co udělal mým mužům? A Aliamovým synům?“ otázal se tiše vévoda. Fenith přikývl. „Tak pro něj nežádejte milost!“ zahřměl vévoda.

„Vy jste válečník,“ pronesl neúprosně Fenith. „Válečník, ne mučitel. Neponižujte se.“

„Abych se *neponižoval*?“ Paks nikdy neviděla vévodu tak rozzlobeného, ani toho dne, kdy držel za ruku umírajícího Ferraulta. „Sire paladine, vás řídí bohové. Vy můžete klidně odejít, když skončí bitva. Já dělám špinavou práci, paladine, a pro čest svých lidí bych udělal víc, než se jen ponížil, *ožebračil* bych se pro ně.“ Vévodovi vojáci po celé mýtině ztuhli a naslouchali. Halverikovci nevěděli, kam s očima. Paks svírala hrůza. Vévoda se tvářil divně, vůbec si nebyl podobný. Byla vyděšenější, než když čelila Kocourkovi se zlomeným mečem.

Téměř nevědomky se pohnula. Vévoda k ní obrátil hlavu. Cítila pohledy paladina a Halveriků.

„Zeptejte se jí, paladine,“ pronesl vévoda, už klidněji. „Zeptejte se jí, jestli zapomněla na smrt svých přátel a na to, jak zemřeli. Zeptejte se jí, jestli si Siniava zasluhuje rychlou a lehkou smrt.“

„A pak?“ otázal se paladin, stejně klidně.

Vévoda pokrčil rameny. „Říkáte, že ho zajala ona. Budu se řídit jejím názorem.“ Halverikové se ošili, ale mlčeli.

Paks zalila vlna hrůzy a paniky, ještě než se paladin zeptal: „Nu, Paksenarrion – jak by měl tento muž zemřít?“ Střetla se s vévodovým hněvivým pohledem a s pohledy Halveriků – ponurým a záhadným Aliamovým a sklíčeným pohledem jeho syna, v němž se odrážela vzpomínka na prožitou bolest. Připadalo jí, jako by vzduch kolem ní zaplnily stíny jejích přátel – Sabena, Canny… V hrdle ji dusily slzy, usilovně se snažila promluvit.

„Můj pane, nezapomněla jsem – nemohu zapomenout – na své přátele. On je zabil a ublížil jim – chci, aby zemřel, můj pane…“ Vévoda přikývl, teď už vypadal spíše jako muž, jehož znala. Sebrala odvahu a pokračovala: „Ale my – my nejsme jako on, můj pane. Proto jsme bojovali. Takže – kdyby to bylo na mně, můj pane, zabila bych ho hned. Jenže nemám právo o tom rozhodovat.“ Vévoda ji obdařil pohledem, který nedokázala rozluštit.

„Staniž se! Aliame?“

Halverik vzdychl. „Nejspíš má pravdu, Kieri, čert aby to vzal! Budu se tím řídit. Ale těšil jsem se na to.“

„Na tom jsme se shodli. Můžeš ho zabít vlastní rukou.“ Vévoda se zvedl od Siniavy.

„Díky.“ Aliam Halverik vytasil meč. „Cale, sundej mu přilbu!“ Cal strhl přilbu ze Siniavovy hlavy a odhodil ji stranou. Halverik rychlým a silným úderem zabořil svůj meč do Siniavova hrdla. Přihlížející vojáci zajásali a za několik minut byla zbroj i tělo rozsekány na mnoho kusů. Paks to mlčky sledovala a myslela na množství těl, jež za uplynulý rok viděla.

Nakonec se to seběhlo tak rychle! Sotva dokázala uvěřit, že už to skončilo. Odvrátila se, byla stále vyděšená a necítila se dobře. Neuvědomila si, že upadla, dokud se jejího ramene nedotkla ruka. Trhla sebou a bojovala se závratí.

„Paks?“ ozval se starostlivě Vik. Přikývla, neschopná promluvit. „Co se děje? Jsi zraněná? Podívám se.“ Přibližující se světlo pochodně se prodralo skrz její přivřená víčka. Cítila, jak se jí dotýkají jeho ruce, a slyšela jeho zasyčení, když objevil díru v její zbroji. Objevily se další ruce, které ji podepíraly. Hlasy. Někdo zaklel, zatímco se potýkal se zapínáním jejího krunýře. Přinutila se otevřít oči a zašilhala

proti světlu pochodně. Viděla, že někdo kráčí pryč se Siniavovou hlavou nabodnutou na tyči. Potom její zorné pole vyplnila paladinova tvář.

„Paksenarrion… Myslíme si, že je to jed. Lež klidně!“ Cítila prázdnotu, když ostatní ustoupili. Paladinovy ruce na jejím těle ji tížily. Zdálo se, že se kolem nich začíná objevovat záře. Ucítila v hrudi bolest a poté vlnu úlevy. Nadechla se a šlo to snadno. Zrak se jí vyjasnil.

„Omlouvám se,“ řekl Fenith. „Pohybovala ses tak dobře, že mě nenapadlo, abych se ujistil, že nejsi zraněná. Jak je ti teď…?

Paks si pomyslela, že se tak skvěle necítila už řadu dní – možná i měsíců. „Je mi dobře, sire, děkuju.“ Začala si sedat. Kolem nich stál kruh jejích přátel, všichni se tvářili ustaraně.

„Tady,“ řekl Vik. „Vezmi si plášť.“

„Je mi dobře.“ Přesto si Paks plášť vzala. Paladin jí pomohl vstát. Cítila se vyrovnaná a v bezpečí.

„Paksenarrion!“ ozval se Aliam Halverik, který ji pozoroval se zmateným podmračeným výrazem.

„Ano, pane.“

„Víš, kde je Sunnot? Šel nám předat zprávu?“

Vrátila se jí vzpomínka na záhadný chlad a spánek. „Ne, můj pane. Myslím, že ho přemohl spánek…“

„Spánek! Co to…“

Ozvala se směsice vysvětlujících hlasů.

„Všichni jsme spali…“

„Kouzlo nebo co…“

„Paks mě probudila a oni…“

„Ticho!“ Paks si nevšimla, že vévoda stále stojí poblíž. „Viku, podívej se po něm! Paks, pověz nám o tom spánku – jak ses vzbudila ty?“

„Můj pane, to já nevím. Zdvojnásobili jsme se Sunnotem hlídky, právě jsme se sešli a zase se rozdělili tamhle,“ ukázala Paks. „Najednou se mi zdálo, že se ochladilo. Pamatuju si, že jsem ucítila mrazivý závan a zabalila jsem se do pláště. Pak jsem se probudila a ležela jsem na zemi vedle stromu…“

„Co tě probudilo?“ otázal se paladin. Vévoda po něm střelil pohledem.

„Přesně to nevím – měla jsem pocit, jako by mě do hrudi bodl trn…“

„Na tom místě, kde nosíš ten svatý symbol?“ Paks přikývla. „Mohu ho znovu vidět, prosím?“ Paks si přetáhla řetízek přes hlavu a symbol mu podala. Jakmile si ho vzal, symbol modře zaplál, ale okamžitě zhasl. Paladin přidržel jeho povrch ve světle pochodně a zevrubně jej zkoumal.

„A co bylo potom?“ otázal se nevrle vévoda. Paks na něj ostražitě pohlédla, vzpomněla si na jeho hněv.

„No, můj pane, rozhlédla jsem se kolem sebe, ale nic jsem neviděla. Potom jsem našla další spící hlídku a pomyslela jsem na magii. Probudila jsem ji a viděly jsme, jak první z nich vychází ven. Ta žena probudila stráže na téhle straně, já jsem šla na druhou. Sunnota jsem neviděla, ale šla jsem po paměti ke stanovištím, která jsme určili. Mohla jsem ho minout…“

Přerušil ji Vikův výkřik. Za okamžik se objevil a vedl zmateného Sunnota, jenž před Halverikem poklekl na jedno koleno.

„Můj pane, já – nevím, co se stalo…“ Halverik se usmál a pokynul mu, aby vstal.

„Podlehl jsi kouzlu, Sunnote, není to tvá vina. Je mi líto, že jsi to zmeškal…“

„Unikl, pane?“ Sunnot se tvářil, jako by mu bylo do pláče.

„Ne, je mrtvý. Skončilo to.“ Sunnot se rozhlédl kolem sebe, stále se tvářil ustaraně. Vik na něj tiše promluvil a seržant zavrtěl hlavou.

„Pokračuj, Paks!“ vyzval ji vévoda.

Byla tak ráda, když viděla Sunnota živého a zdravého, že ztratila nit svého vyprávění.

„Vzbudila jsi stráže,“ napověděl jí vévoda.

„Ano, můj pane. To už jich bylo venku víc. Když vyšel ven poslední, vykřikla jsem a zaútočili jsme.“

„Kde byl v té době Siniava?“

„Nevím. Jeho osobní strážci utvořili kruh s těmi dvěma uvnitř…“ Paks ukázala na svázané zajatce. Řekla, jak se domnívala, že ti dva jsou čaroděj a Siniava ve změněné podobě, jak si všimla něčeho, co vypadalo jako zvíře pohybující se podél skalní stěny, a jak se zvíře proměnilo v

Siniavu. „Když se otočil k útěku," pokračovala, „skočila jsem a chytila jsem ho za nohy…"

„Viděl jsem, jak po něm skočila," ozval se paladin. „Otáčel se a chtěl na ni zaútočit. Já jsem přišel právě včas, abych mu v tom zabránil. Zbytek znáte. Tady máš, Paksenarrion, vezmi si zpět svůj medailon!"

Vévoda zamyšleně zavrtěl hlavou. „Sotva mám pocit, že něco vím. Co ji probudilo? Byl to ten medailon? I když není girďanka?"

„Co jiného byste myslel? Vím, že to není obvyklé, ale co jiného?"

Vévoda znovu zavrtěl hlavou. „Nevím." Vzdychl si. „Jen další záhady, a to jsem si myslel, že jsme se jich už zbavili. Paksenarrion…"

„Ano, můj pane?"

„Postav k východu z chodby hlídku a vrať se do tábora. Kolik máme raněných?" Paks se rozhlédla.

„Moji muži je vzali do tábora spolu s našimi raněnými," ozval se Halverik. „Tady se zdálo moc rušno."

„Pane, pokud jsou někteří z nich otrávení, rád bych se je pokusil uzdravit."

„Děkuji, sire paladine," řekl Halverik, než mohl odpovědět vévoda. „Znáte cestu k mým lékařským stanům?"

„Jistě, pane." Paladin se otočil a odešel.

Paks vydala pokyny zbylým vojákům a řekla jim, aby chodbu dobře střežili, dokud je někdo nepřijde vystřídat.

„Můžeme si rozdělat oheň?" zeptal se Rauf a pohlédl na vévodu.

„Jistě," odvětil vévoda. „Tak velký, jak chcete. Jakmile se vrátíme do tábora, pošleme vám sem někoho na vystřídání a potom se můžete vyspat. Zasloužíte si to. Pojď, Paks!" Otočil se k odchodu a Paks ho následovala; zastavila se pouze na okamžik, aby sebrala úlomky své zbraně. V duchu už slyšela ubytovatele – zničený meč a ještě k tomu i krunýř!

Vévoda a Aliam Halverik se bok po boku vraceli do tábora, za nimi šli vévodovi panoši a Paks skupinku uzavírala. Nebavili se s ní a dívka neslyšela, o čem si povídají. Ani se o to nesnažila. Měla hodně o čem přemýšlet. Přejela palcem po medailonu, který držela v ruce – nenavlékla si ho zpět.

Nerozuměla tomu a ani neměla zájem tomu rozumět. Vévoda se zlobil už dost, nechtěla ho rozzlobit ještě víc. Pomyslela na Cannu a Sabena – chtěli by to tak? Aby Siniava zemřel tak snadno? Saben ano – odbočila od vzpomínky na něj k něčemu jinému. Canna jí nikdy neřekla, že její medailon má takovou moc. Měl za úkol svého nositele varovat? A pokud ano, proč nevaroval Cannu před bandity?

Když došli do tábora, vévoda se otočil k Paks. „Myslím, že bys právě ty měla povědět své kohortě, že Siniava je mrtvý a jak zemřel.“ Pronesl to neutrálním hlasem, Paks nedokázala určit, jestli se ještě zlobí.

„Ano, můj pane.“

„Jsem ti vděčný, že jsi tak svědomitě – víc než svědomitě – konala svou povinnost.“

„Naše díky máš také,“ pronesl Aliam Halverik. Jeho úsměv byl upřímný jako vždy, v koutcích očí se mu tvořily drobné vrásky. „Ať už ti pomohla jakákoli moc, abys odolala tomu kouzlu, je jasné, že bez tebe by ten neřád možná unikl.“ Aliam pohlédl na vévodu. „A té moci se musí rovněž dostat našich díků a uznání.“

Vévoda se ošil. „O tom si můžeme promluvit později. Teď spolu musíme probrat dobytí té citadely. Paksenarrion teď má také neodkladné povinnosti.“

Halverik se už neusmíval. „Tak možná poději, Kieri – ale po dnešní noci to už nemůžeme ignorovat.“

Vévoda vzdychl. „Ne, to asi ne! Běž to povědět ostatním, Paks. A vyspi se trochu. Jestli dojde k boji, budeme potřebovat i tvůj meč.“

Kdyby Stammel nebyl vzhůru u jednoho ze strážních ohňů, Paks by možná usnula, aniž by ostatním pověděla novinky. Když je však vyprávěla jemu, vzrušení ji probralo a brzy se nacházela uprostřed davu, jenž napětím téměř nedýchal.

„A seš si jistá, že je mrtvej?“ zeptal se někdo do ticha, které následovalo po jejím vyprávění.

„Nesli zpátky jeho hlavu na tyči,“ odvětila Paks. „Když jsme přišli, neviděla jsem ji tu, takže musí být v Halverikově táboře.“

„Ale chytila jsi ho *ty*,“ ozval se jiný hlas. „Měla to být naše trofej.“

„Zabil ho Halverik. A paladin – sir Fenith – mi ho pomohl chytit. Neudělala jsem to sama…“

„Ale stejně…“ Tentokrát Paks poznala hlas Barranyi.

„Ticho, Barro!“ pronesla Natzlin. „Paks se tím netrápí a byla to její práce.“

„Jak ho zabili?“ zeptal se Vossik, který ten příběh neslyšel. Paks strnula.

„Zabil ho Halverik,“ zopakovala. „Mečem.“

„Uf! Vsadím se, že pomalu, po tom, co udělal jeho synům.“

„Ne.“ Jakmile Paks pocítila ten tlak překvapení a zvědavosti, přála si, aby byla daleko odtud. Zahleděla se do ohně. „Jednou ranou,“ řekla konečně. „Do krku.“

Stammel hvízdl. „To je tedy – něco! Projevit takové milosrdenství…“ Očividně to na něj udělalo dojem. Někteří z ostatních se mračili, ale Paks viděla i to, že mnoho starých veteránů se uvolnilo, jako by se obávali něčeho horšího.

Krátké ticho přerušil hlas Barranyi.

„Ale proč? Po tom všem, co provedl – myslela jsem si, že vévoda něco udělá! To není správný, že umřel tak snadno.“ Paks se z jedu v jejím hlase dělalo téměř špatně. Než dokázala najít slova, přerušil Barru Vossik.

„Ne! Právě to nás odlišuje. Takoví velitelé, kterým můžeš věřit, že i pod tlakem udělají správnou věc.“ Odmlčel se a pohlédl na Stammela. „U svatého Girda, Falka a samotného Nejvyššího, jsem hrdý, že naše kumpanie vedou takoví muži!“

Vossik se s úsměvem obrátil k Paks. „Odvážil bych se tvrdit, že ty jsi po jeho mučení netoužila, nebo ano?“

Paks cítila, že rudne. „Ne,“ zamumlala. Doufala, že se nikdo nezeptá, co přesně vévoda říkal.

„Myslel jsem si to,“ pronesl uvolněně a šťastně Vossik. „Tohle je *čestná* kumpanie; vždycky byla a vždycky bude. Pamatuj si to, Barro!“ Ta mu neodpověděla.

Stammel se také usmíval. „No, teď už se postaráme jen o tu citadelu a vrátíme se do normálního stavu. A nepochybuju o tom, že budeme mnohem bohatší. A ty také, Paks – za tu dnešní noční práci dostaneš prémii.“ Protáhl se. „Teď bych se vyspal. Dělal jsem si takové starosti, že by mohl

použít nějakou magii a opět uniknout!“ Vstal a podal ruku Paks. „Pojď, bojovnice! I ty se potřebuješ před útokem vyspat.“

Paks se ruky chopila, vytáhla se na nohy a provázena obdivnými pohledy svých přátel odešla. To, co zůstalo nevyřčeno, ji pálilo v hrdle.

Nikdo ji ráno neprobudil, slunce už stálo vysoko na obloze, když konečně otevřela oči. Stan byl téměř prázdný, dva další vojáci spali na druhém konci. Paks se protáhla a zívla. Nechtělo se jí hýbat. Uslyšela venku hlasy a nakonec neochotně vstala. Venku byl jasný a teplý den, kolem poledne bude horko. Zamířila do kuchařského stanu.

„Tady jsi!“ dohonil ji Stammel. „Asi ráda uslyšíš, že se vojáci v citadele chtějí vzdát.“

Paks se myšlenkami vrátila do přítomnosti. „To je dobře.“

„Říkají, že se bojí otevřít brány. Nevyčítám jim to. Čekají od nás to nejhorší.“ S dalšími slovy počkal, až poblíž nikdo nebyl. „Paks, ostatní už jsou zpátky. Mluvil jsem s Arne a Vikem. Včera večer jsi toho hodně zamlčela.“

Paks se začervenala. Obávala se seržantovy otázky. Ten však místo dotazů pokračoval: „Jsem rád, že jsi to neudělala. Vévoda je dobrý chlap, to víš. Znám ho dlouho a vím, proč asi ztratil rozvahu. Ale měla jsi pravdu, Paks, jakkoliv byl rozzlobený, nebo možná klidný, není tím typem člověka, který by si liboval v mučení. Jenom na chvíli nebyl ve své kůži.“ O něco svižněji pronesl: „Myslím, že ostatní o tom nebudou mluvit – z Vika jsem to musel doslova páčit. Bál se, že se na tebe budu zlobit.“

Paks se přistihla, že se při Stammelových slovech zubí. Jakmile vzhlédla, i jeho hnědé oči se vesele leskly.

„Ale měla bys na sebe dávat pozor,“ řekl. „Jestli se kolem tebe nepřestanou dít různé věci a budeš dál podporovat paladiny, tak se to otočí a my se na tebe budeme jen zdálky dívat, jak projíždíš kolem na svém nádherném válečném oři,“ pronesl jen zpola žertovným tónem.

Při té myšlence Paks na okamžik poskočilo srdce, ale potom tu představu zahnala. „Ne!“ odvětila pevně. „Zůstávám tady, v Kumpanii, se svými přáteli. Pokud se vévoda příliš nezlobí…“ Vzpomněla si na ledový pohled, jímž obdařil.

„Je spravedlivý, nebude ti to mít za zlé. Ale, Paks, není to zase až tak špatná myšlenka," pronesl Stammel vážněji. „Kdybys k tomu měla příležitost, poradil bych ti, aby ses jí chopila. Umíš bojovat a staráš se o to, co je správné a co ne. Našla by sis přátele i jinde…"

Paks zavrtěla hlavou. Stammel vzdychl. „Přemýšlela jsi nad tím, že se tvé dva roky po těchto měsících dovrší?" zeptal se. „Můžeš odejít – na sever za svou rodinou – podívat se kolem…"

Paks to překvapilo. Na formulku „dva roky po výcviku" ve své první smlouvě úplně zapomněla. „Na to jsem nepomyslela," odvětila. Když o tom tak uvažovala, vynořily se jí v hlavě vzpomínky na obrázky a vůně ze Tří Jedlí. Pekařský krámek, studna, pruhované plátěné přístřešky v den trhu. A za městem zvlněná krajina vřesovišť, která stoupá až k místu, kde se naskytne první pohled na tmavou břidlicovou střechu domu jejího otce. V očích ji zaštípaly slzy. „Mohla bych – mohla bych vrátit své věno," řekla.

„To bys mohla. Tvůj podíl z tohoto tažení by na to měl stačit. Přemýšlej o tom! Vévoda nám všem dovolí odejít, pokud nás nevezme zpět na sever."

„Ale já bych od Kumpanie neodešla."

„Ne, pokud bys nechtěla."

„Popřemýšlím o tom," odvětila. Stammel přikývl a odešel.

Toho dne se Siniavovi vojáci vzdali, ne však vévodovi, ale spojené domobraně. Paks ani neviděla zajatce; slyšela, že je vedou někam směrem k Vonje. Vévodova Kumpanie šla do citadely pouze pro kořist. Jediné poklady se našly u vchodu do tajné chodby. Stammel prohlásil, že těch několik truhel zlata jim zaplatí celé tažení, nepočítá-li jejich podíly z Cha a Sibili. Paks slyšela od Arne, že všichni Siniavovi osobní strážci nesli drahokamy a zlato. „To je zpomalilo při boji," žertovala.

„Zjistila jsi, kdo byli ti ostatní?"

„Ano. Ten muž byl nějaký vysoký představitel lichvářů. Utržil vážné zranění, možná nepřežije. Ta žena je jeho sestra,

neteř, nebo tak něco.“ Arne se odmlčela a pohlédla na Paks. „Víš, co se stalo s Canniným medailonem? Opravdu tě probudil svatý Gird?“

„Nevím. Nerozumím tomu.“ Paks sotva dokázala vyjádřit, jak je zmatená. „Něco se stalo, to vím. Ale stále nad tím přemýšlím a dumám, a nic není jasné.“

O tři dny později, když sledovala, jak městské domobrany pochodují od mostu na sever, nad tím stále ještě přemýšlela. Velemaršál s ní opět mluvil a paladin také; vévoda si zřejmě promluvil s oběma. Dorrin jim řekla o té příhodě v Rotengre a Paks konečně přiznala, že se pokusila medailon použít, aby uzdravila Cannu. Pokud by chtěla, mohlo se jí dostat několikahodinového poučení o svatém Girdovi. Nechtěla.

„Chci zůstat s vámi,“ řekla vévodovi, zatímco Velemaršál naslouchal. „Připojila jsem se k vaší Kumpanii a přísahala jsem vám. A mám tady přátele.“

Vévoda přikývl. „Můžeš zůstat, jak dlouho budeš chtít, Paksenarrion. Ale v jednom musím s Velemaršálem souhlasit: nějaká síla – nemusíme se shodovat na tom jaká – tě řídí. Může nastat doba, kdy by mohlo být třeba, abys odešla. Potom nebudu žádat, abys svou přísahu dodržela.“

„Můj pane,“ začal paladin, ale vévoda ho přerušil.

„Nezastrašujte ji! Jestli má odejít, odejde, až ta doba nastane. Viděl jste, že není hloupá.“

„To jsem neměl na mysli, pane.“

„Ne. Omlouvám se.“ Vévoda vzdychl, vypadal unaveně. „Paks, přemýšlej o tom! Vím, že to není snadné, ale přemýšlej. Promluv s Arcolinem nebo s Dorrin, pokud chceš; promluv se Stammelem. Tato Kumpanie není jediným místem, kde můžeš být bojovnicí.“

Paks už však byla rozhodnutá. Stačilo jí, že se z ovčákovy dcery ze Tří Jedlí stala uznávaným veteránem vévodovy Kumpanie a že našla přátele, kteří by pro ni zemřeli – nebo ona pro ně. Představy z dětství byly pouhými sny, toto místo a tito přátelé byli skuteční. Bylo to vše, co si přála, a vše, co si kdy bude přát.

Přesto zamávala paladinovi siru Fenithovi, když odjížděl. Cannin medailon měla nyní v bezpečí v tobolce u opasku. Nechá ho tam. Už se nebude muset zabývat žádnými po-

divnými výstrahami, žádnými dalšími záhadami. A pokud zemře, protože se jí tohoto varování nedostane – zazubila se – nedělala si s tím starosti. Sabenův rudý koník by ji odnesl na Věčné pláně.

Konec první části